

3 1761 07833924 9

THESAURUS
RESOLUTIONUM
SAC. CONGREGATIONIS
CONCILLII

Quæ consentaneè ad Tridentinorum PP. Decreta
aliasque Canonici Juris Sanctiones

MUNUS

SECRETARII EJUSDEM SAC. CONGREG.

OBEUNTE

R.P.D. EMANUELE DE GREGORIO

Prodierunt in Causis sub annum 1802.

PROPOSITIS

Episcopis, eorumque Vicariis, Causarum Patronis,
ac aliis in Ecclesiastico Foro versantibus
apprimè utilis, ac necessarius.

TOMUS LXVIII.

TRIPLICI

INDICE LOCUPLETATUS.

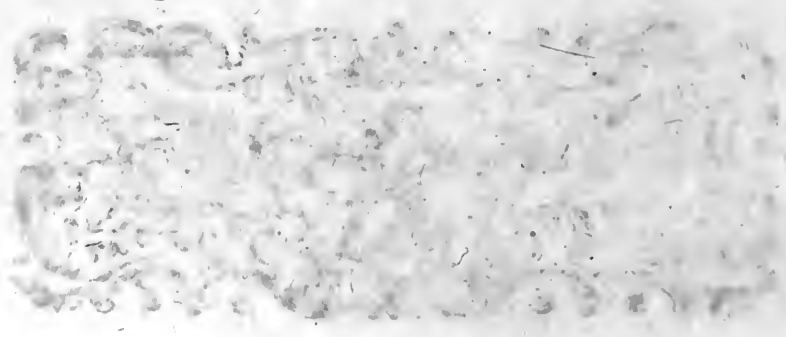
ROMÆ MDCCCIII.

Apud Lazarinum Rev. Camerae Apost. Typographum

THESSALURUS
RESOLUTIONUM
SAC. CONGREGATIONIS
CONCILLII

Our copy is at the University of Toronto
Library
SAC. CONGREGATIONIS
CONCILLII
M. P. D. EMANUEL DE GREGORIO
The date is 10th September 1968

BX
1985
A36
t.68-69

L. O. M. A. M. D. C. C. I. I.

3

I N D E X

ALPHABETICUS CAUSARUM

*Quæ in Sac. Congregatione Concilii propositæ fuerunt
anno 1802. per Diœceses dispositus.*

A

A bellinen. Dispensationis 17. Julii
& 21. Augusti pag. 158. & pag. 163.
Acheruntina, & Matheranen. Onerum
Missarum 20. Februarii pag. 49. 20.
Martii p. 60., & 10. Aprilis pag. 61.
Anglonen., & Tursien. Nullitatis Ordi-
nationis 15. Maii pag. 90.
Aquipendien. Translationis Immaginis 18.
Septembris pag. 211., & 20. Novem-
bris pag. 213.
Ariminen. Supplementi Congruæ 18. De-
cembris pag. 250.
Asculana 18. Decembris pag. 253.
Asculana Commutationis voluntatis 20.
Februarii pag. 27.
Asculana Translationis, & Reductionis 10.
Aprilis p. 82., & 15. Maii p. 85.

B

B archinonen. Vacationis a Choro 21.
Augusti p. 184., & 18. Septemb. p. 191.

C

C allien. Decimarum, & Funeris 23. Ja-
nuarii p. 16.
Camerinen. Suspensionis 20. Novem-
bris p. 220.
Civitatis Castellanae Canonatus 20. Mar-
tii p. 55.
Civitatis Plebis Cappellanae 23. Januarii
p. 1. 20. Martii p. 58. & 17. Julii p. 135.
Comen. Missæ pro Populo, & Reductio-
nis 17. Julii p. 147.

Congregationis Lateranensis. 18. Decem-
bris p. 243.

E

E ugubina Unionis 23. Januarii p. 1.

F

F abrianen. Canonicatus quoad fructus
20. Martii p. 57.
Feretrana Unionis, & Reductionis 20. Fe-
bruarii p. 36., & 20. Martii p. 60.
Firmana 19. Junii p. 113.
Firmana Cappellanae 18. Septembris p. 205.
Firmana Emphiteusis 19. Junii p. 118.,
& 21. Augusti p. 164.
Forosempronien. Translationis Parœciæ,
& Applicationis 10. Aprilis p. 71.
Fulginaten. Canonicatus 31. Augusti p. 174.

G

G erunden. 19. Junii p. 122.

H

H ortana Applicationis 21. Augusti
p. 187., & 18. Septembris p. 191.

I

I ateramnen. Decretorum 20. Novembris
p. 213.

4
L
Lucana Præcedentiæ 18. Decem. p. 236.
Lunen. Sarzanen. Unionis, & Translationis
23. Januarii p. 4.

Romana Reductionis Onerum 17. Julii
p. 155., & 21. Augusti p. 163.
Romana Supplementi, & Reductionis 23
Januarii p. 7.
Romana seu Bononien. Nullitatis Profes-
sionis 18. Sept. p. 191. & 18. Dec. p. 235.

M S

M
Mathelicen. Prorogationis, & Sana-
tionis 23. Jan. p. 22., & 20. Febr. p. 27.
Meleyitana Canonicatus 17. Julii p. 137.,
& 18. Septembris p. 204.
Messanen. Irregularitatis 19. Junii p. 129.,
& 17. Julii p. 135.
Montis Alti Parochialis 17. Julii p. 143.

S
Savonen. Suspensionis Onerum 10. Aprī-
lis p. 76.
Senogallien. Servitii Chori 23. Jan. p. 13.
Senogallien. Permutationis 20. Febr. p. 44.,
& 20. Martii p. 60., & 10. Aprilis p. 61.
Spoletana Concursus 21. Augusti p. 177.
Sutrina Cappellaniæ 15. Maii p. 98.
Sutrina Unionis Pareciæ 15. Maii p. 110.,
19. Junii p. 113., 18. Septembris p. 210.
& 20. Novembris p. 213.

N

N
Narnien. Canonicatus 15. Maii p. 104.
Nullius Farfen. Canonicatus 18. Dec. p. 241.
Nullius Farfen. Punctaturarum 10. Aprī-
lis p. 79., & 15. Maii p. 85.
Nullius, seu S. Laurentii in Campo Demo-
litionis Oratorii, & Translationis Onerum
15. Maii p. 108., & 19. Junii p. 113.
Nucerina Applicationis, & Reductionis Mis-
sarum 19. Jun. p. 131., & 17. Jul. p. 135.
Nucerina Dispensationis 10. Aprilis p. 73.

T

T
Terracinen., & Privernen. Aperitio-
tionis Oris 15. Maii p. 85.
Terracinen., & Privernen. Reductionis
18. Decembris p. 247.
Tolentinaten. Juris Patronatus 20. Februa-
rii p. 40., & 20. Martii p. 60.
Tolentinaten. Vigesiæ, & Prælationis 21.
Augusti p. 171.
Tyburtina Expensarum 17. Julii p. 152.

P

P
Parmen. Abbatia Fontis Vivi 23. Mar-
tii p. 56.
Patavina Reductionis Onerum 20. Februa-
rii p. 31., & 20. Martii p. 60.
Patavina Translationis Missæ 20. Novem-
bris p. 230., & 18. Decembris p. 235.
Prænestina Mansionariæ 23. Jan. p. 24. &
20. Febr. p. 27.

V

V
Veliterna Celebrationis Missæ 18. No-
vembris p. 232., & 18. Decembr. p. 235.
Veliterna Fructuum Census 19. Jun. p. 115.
Vintimilien. Reductionis 15. Maii p. 102.
Viterbien. Executionis Concordiæ 21. Au-
gusti p. 165.
Urbanien. Contractus 10. Aprilis p. 61.
Urbevetana Reductionis Missarum 23. Ja-
nuarii p. 19.
Urbinaten. Indulti 18. Septembris p. 207.

R

R
Romana 20. Februarii p. 29.
Romana Reduct. Onerum 19. Jun. p. 125.

F I N I S

*Die Sabbathi 23. Januarii 1802. in Pa-
latio Apostolico Quirinali erit Sacra
Congregatio Concilij, in qua præter
alia, proponentur infrascripta Dubia,
juxta morem ejusdem Sacræ Congre-
gationis de jure resolvenda.*

EUGUBINA UNIONIS.

An, & quomodo facienda sit unio in casu &c.

*Sess. 24. cap. 15
de Reform.*

Negative in omnibus.

CIVITATIS PLEBIS CAPPELLANIÆ. Anno 1527.
Cecilia Manni postremo testamento hæredem scrip-
sit Cappellam Societatis SSm̃i Sacramenti, quæ extat
in Collegiata, modo Cathedrali Ecclesia SS. Gervasii,
& Prothasii Civitatis Plebis. Jussit, ut usumfructum suæ
hæreditatis consequeretur Cappellans, & jus patro-
natus activum pro voce *una voce* petineret Priori Ec-
clesiæ S. Gervasi, pro altera vero voce suis Consangui-
neis, & eorum descendens, quibus præterea concessit
passivam vocationem in hæc verba: *quando aliquis suo-
rum attinentium voluerit esse Presbiter, debeat ipse eli-
gere pro Cappellano; qui quidem Cappellanus debeat esse
Sacerdos, & non habeat alia Beneficia in dicta Ecclesia.*
Sed antequam Cappellania erigeretur illa Vox, quæ Con-
sanguineis data est, cessa fuit Confraternitati SSm̃i
Corporis Christi. Orta enim lite inter Thomam, &
Christophorum Manni Consanguineos dictæ Cecilie,
& Societatem super erectione dictæ Cappellaniæ, ea
composita fuit ex transactione stipulata an. 1549. qua
Manni Juspatronatus activum sibi ex testamento
quæsito renunciarunt Societati Corporis Christi, &
pro ea Decano ceterisque Sodalibus. Quæ vero altera
Vox ad Priorem Ecclesiæ S. Gervasi spectabat, eva-
nuit,

*Sess. 14. cap. 13
de Reform.*

Lucana Præcedentiæ 18. Decem. p. 236.
 Lunen. Sarzanen. Unionis, & Translationis
 23. Januarii p. 4.

Romana Reductionis Onerum 17. Julii
 p. 155., & 21. Augusti p. 163.
 Romana Supplementi, & Reductionis 23
 Januarii p. 7.
 Romana seu Bononien. Nullitatis Profes-
 sionis 18. Sept. p. 191. & 18. Dec. p. 235.

M

Mathelicen. Prorogationis, & Sana-
 tionis 23. Jan. p. 22., & 20. Febr. p. 27.
 Melevitana Canonicatus 17. Julii p. 137.,
 & 18. Septembris p. 204.
 Messanen. Irregularitatis 19. Junii p. 129.,
 & 17. Julii p. 135.
 Montis Alti Parochialis 17. Julii p. 143.

N

Narnien. Canonicatus 15. Maii p. 104.
 Nullius Farfen. Canonicatus 18. Dec. p. 241.
 Nullius Farfen. Punctaturarum 10. Apri-
 lis p. 79., & 15. Maii p. 85.
 Nullius, seu S. Laurentii in Campo Demo-
 litionis Oratorii, & Translationis Onerum
 15. Maii p. 108., & 19. Junii p. 113.
 Nucarina Applicationis, & Reductionis Mis-
 sarum 19. Jun. p. 131., & 17. Jul. p. 135.
 Nucarina Dispensationis 10. Aprilis p. 73.

P

Parmen. Abbatia Fontis Vivi 23. Mar-
 tii p. 56.
 Patavina Reductionis Onerum 20. Februa-
 rii p. 31., & 20. Martii p. 60.
 Patavina Translationis Missæ 20. Novem-
 bris p. 230., & 18. Decembris p. 235.
 Prænestina Mansionaria 23. Jan. p. 24. &
 20. Febr. p. 27.

R

Romana 20. Februarii p. 29.
 Romana Reduct. Onerum 19. Jun. p. 125.

S

Savonen. Suspensionis Onerum 20. Apri-
 lis p. 76.
 Senogallien. Servitii Chori 23. Jan. p. 13.
 Senogallien. Permutationis 20. Febr. p. 44.,
 & 20. Martii p. 60., & 10. Aprilis p. 61.
 Spoletana Concursus 21. Augusti p. 177.
 Sutrina Cappellaniæ 15. Maii p. 98.
 Sutrina Unionis Pareciæ 15. Maii p. 110.,
 19. Junii p. 113., 18. Septembris p. 210.
 & 20. Novembris p. 213.

T

Terracinen., & Privernen. Aperitio-
 tionis Oris 15. Maii p. 85.
 Terracinen., & Privernen. Reductionis
 18. Decembris p. 247.
 Tolentinaten. Juris Patronatus 20. Februa-
 rii p. 40., & 20. Martii p. 60.
 Tolentinaten. Vigesiæ, & Prælationis 21.
 Augusti p. 171.
 Tyburtina Expensarum 17. Julii p. 152.

V

Veliterna Celebrationis Missæ 18. No-
 vembris p. 232., & 18. Decembr. p. 235.
 Veliterna Fructuum Census 19. Jun. p. 115.
 Vintimilien. Reductionis 15. Maii p. 102.
 Viterbien. Executionis Concordiæ 21. Au-
 gusti p. 165.
 Urbanien. Contractus 10. Aprilis p. 61.
 Urbevetana Reductionis Missarum 23. Ja-
 nuarii p. 19.
 Urbinaten. Indulti 18. Septembris p. 207.

*Die Sabbathi 23. Januarii 1802. in Pa-
latio Apostolico Quirinalli erit Sacra
Congregatio Concilij, in qua præter
alia, proponentur infrascripta Dubia,
juxta morem ejusdem Sacræ Congre-
gationis de jure resolvenda.*

EUGUBINA UNIONIS.

An, & quomodo facienda sit unio in casu &c.

*Sess. 24. cap. 15
de Reform.*

Negative in omnibus.

CIVITATIS PLEBIS CAPPELLANIÆ. Anno 1527.
Cecilia Manni postremo testamento hæredem scrip-
sit Cappellam Societatis SSm̃i Sacramenti, quæ extat
in Collegiata, modo Cathedrali Ecclesia SS. Gervasii,
& Prothasii Civitatis Plebis. Jussit, ut usumfructum suæ
hæreditatis consequeretur Cappellans, & jus patro-
natus activum pro voce *una voce* petineret Priori Ec-
clesiæ S. Gervasi, pro altera vero voce suis Consangu-
ineis, & eorum descendens, quibus præterea concessit
passivam vocationem in hæc verba: *quando aliquis suo-
rum attinentium voluerit esse Presbiter, debeat ipse eli-
gere pro Cappellano; qui quidem Cappellanus debeat esse
Sacerdos, & non habeat alia Beneficia in dicta Ecclesia.*
Sed antequam Cappellania erigeretur illa *Vox*, quæ Con-
sanguineis data est, cessa fuit Confraternitati SSm̃i
Corporis Christi. Orta enim lite inter Thomam, &
Christophorum Manni Consanguineos dictæ Cecilie,
& Societatem super erectione dictæ Cappellaniæ, ea
composita fuit ex transactione stipulata an. 1549. qua
Manni Juspatronatus activum sibi ex testamento
quæsito renunciarunt Societati Corporis Christi, &
pro ea Decano ceterisque Sodalibus. Quæ vero altera
Vox ad Priorem Ecclesiæ S. Gervasi spectabat, eva-
nuit,

*Sess. 14. cap. 13
de Reform.*

nuit, cum Civitas Plebis a Diccesi Clusina, cui subiiciebatur, dismembrata fuerit, & in separatum Episcopatum erecta. Nam tum Collegiata una cum Prioris Dignitate suppressa, Cathedralis honore decorata fuit.

At inter antiquitatis tenebras post duo interiecta Sæcula pleræque delitescunt nominationes Cappellanorum, ut certo resciri nequeat a quibus jus nominandi Cappellanos exercitum sit. Ex monumentis tamen, quæ supersunt, hoc constat, quod primus Cappellanus Anno 1551. præsentatus fuit a Priore S. Gervasi, a Decano ceterisque Confratribus Sodalitii Corporis Christi, & a Christopharo Manni. Post suppressam vero Collegiatam, & Prioris Dignitatem fere semper expletæ fuerunt posteriores nominationes ab iis, qui se consanguineos Cecilie Manni prædicabant, & a Confratribus Sodalitii. Anno tandem 1783. electus fuit Cappellanus ab Archidiacono Cathedralis, putans se in locum suppressi Prioris Ecclesie SS. Gervasi, & Prothasii esse suffectum, & ab Episcopo Civitatis Plebis loco Consanguineorum Cecilie Manni, quos omnes defecisse ferebatur. Nuperis hisce temporibus vacavit Cappellania Anno 1797. Ad hanc tres præ cæteris contenderunt, Presbyter *Joseph Savori* tamquam nominatus a Francisco Manni, a Maria Mazzuoli, & ab Antonio, & Aloysio Ormanni, qui se e gente Mannia descendere affirmant. Huic quidem concurrenti suffragati sunt nonnulli ex Confratribus Societatis Corporis Christi privata, & non collegiali nominatione; Sacerdos *Carolus Reattelli* electus fuit a Josepho Attioli, & a Felice Cocchi Reattelli, qui uti prodeuntes a Familia Manni sibi jus nominandi vindicant. Clericus *Franciscus Sisti* licet omnino extraneus nititur Nominationi factæ ab Archidiacono, & Capitulo Civitatis Plebis. Qui omnes Sac. Congregationi supplicarunt, ut decerneret, quis potior esset ad institutionem consequendam.

Rogatus est Episcopus de sua Sententia, qui anno 1798. transmissis monumentis ea confirmavit, quæ superius exposita sunt - Indecisa controversia fuit ob perturbationem rerum publicarum. Post vero restitutam veterem disciplinam iterum injunctum est Episcopo, ut auditis interesse habentibus ad jus patronatus activum, & passivum denuo Votum suum proferret. Episcopus post sedulam expositorum investigationem concludit,

Cap.

Cappellaniam prædictam fuisse, & esse de jure Patronatus tam activo, quam passivo Familiae Manni habito respectu tam in nominando, quam in nominato ad proximitatem vel attinentiam illorum dictæ Testatricis Cecilie & habeat jus nominandi Prior Ecclesie SS. Gervasii & Prothasii in personam tamen quomodolibet attinentem Testatrici. Tertio tandem Episcopo demandatum est, ut tempus præstitueret idoneum omnibus colligantibus, ut jura sua deducerent in Sac. Congregatione.

Ex his unus hactenus Præbyter Joseph Salvatori libellum exhibuit EE. VV. de more distribuendum. Institutionem hic postulat tamquam nominatus, & ab his, qui sunt vel descendunt de Familia Manni, quibus ex Fundatione addictum est jus nominandi, & Confratribus Sodalitii SSmi Corporis Christi quibus ex Transactione jus illud cessum fuit; atque idcirco ei tamquam a Patronis præsentato institutio concedenda sit, Rota decis. 189. num. 10. coram Bichio, Decis. 1175. num. 3. cor. Molines. Rursus institutionem poscit cum ipse sit actu Sacerdos consanguineitate Testatrici conjunctus, nec alia habeat in Ecclesia SS. Gervasii Beneficia. Cum vero Testatrix jusserit = quando aliquis suorum attinentium voluerit esse præbyter debeat ipse eligere Cappellanus; qui quidem Cappellanus debeat esse Sacerdos, & non habeat alia Beneficia in dicta Ecclesia; jam ex his affirmat se unice qualificatum ex fundatione, qui proinde licet Patronorum nominatione destituere-tur; nihilominus esset instituendus tamquam ab ipsa Fundatrice vocatus, ut tradit Card. de Luca de Jure patronat. Discurs. 18. num. 3. Rocca Disput. Select. 11. num. 23., & 23. Rota in Recen. decis. 251. num. fin. part. 10.

Verumtamen non probatur, quod Franciscus Manni, Maria Mazzuoli, Antonius, & Aloysius Ormanni, qui Præbyterum Salvatori nominarunt, descendant ex consanguineis Fundatricis, quibus una juris patronatus vox relicta fuit. Rursus ipse non bene ostendit se esse attinentem Fundatrici, aut descendentem ex familia Manni per fides Baptismatis, sed tantum inductive ex quo uti consanguineus obtinuerit locum in Seminario, quem consequuntur ii de Familia Manni. Tandem constat, quod Præbyter Salvatori in Ecclesia SS. Gervasii & Prothasii aliud possidet Beneficium sub invocatione SSmi Salvatoris tenuis licet redditus in annis scutis novem. Quare ei obstare videtur, quomi

nus hanc Cappellaniam consequatur, lex foundationis qua cautum ut Cappellanus non habeat alia Beneficia in dicta Ecclesia.

Quamquam vero Sacerdos Reatteli, & Clericus Sisti nondum adhuc sua jura deduxerint, attamen præ munere adnotandum videtur, quod Reattello eadem, quæ Salvatori obstare possunt. Neque enim legitime probatur requisitum consanguinitatis, aut descendentiæ à Fundatrice sive in se ipso concurrens, sive in iis qui eum nominarunt, & rursus ipse occupat aliud beneficium in Ecclesia SS. Gervasii, & Prothasii. Quamvis vero Clericus Sisti sit nominatus ab Archidiacono, qui in postrema vacatione præsentavit, & in institutione concedenda maxime attendatur ultimus Status, *Lotter. de Re Beneficiar. Lib. 1. quæst. 34. num. 1., Piton. de Controvers. Patron. Allegat. 17. num. 5., Rot. dec. 224. num. 2. coram Emerix.* Parvi tamen hæc facienda videntur, cum ultimus status attendatur in possessorio, non vero cum de bono jure Patronorum quaeritur ut tradit *Rota in Melphicten. Beneficii 5. Decembris 1712. §. Minus cor. Lancetta.* In fundatione quidem jus nominandi tribuitur Priori Ecclesie SS. Gervasii & Prothasii; An vero Archidiaconus suffectus sit suppresso Priori probatum hactenus non est. Præterea Clericus Sisti extraneus nec præferendus videtur iis de Familia, & Presbyteris quibus tum Fundatrix, tum juris dispositio prælationem tribuit, *Vivian. de Jure patronat. part. 2. lib. 12. num. 25. Amostaz de Causis Piis Lib. 3. Cap. 9. num. 48., Piton. de Controvers. Patron. Allegat. 85. num. 13.*

Ex quibus decernendum.

An & cui sit danda institutio in casu &c.

Affirmative favore Salvatori.

Sess. 22. cap. 6. de Reform.

LUNEN. SARZANEN. UNIONIS, ET TRANSLATIONES. Sacellum SS. Annunciatæ dicatum in Cathedrali Ecclesia S. Andreae Civitatis Sarzanæ ære suo Cecchiniis de Nobilibus extruxit, illudque An-

no 1371. Beneficio, seu Officio Missæ -quotidianæ ditavit, assignatis quibusdam Stabilibus in sustentationem Rectoris, & reservata post ejus obitum nominatione Sacerdotis *Consilio Generali Artium*, seu Comunitati Sarzanæ, nec non institutione Capitulo ejusdem Ecclesiæ. Adest in ea Civitate Hospitale expositis excipiendis, curandisque infirmis erectus. Cum illud præ angustia temporum jacturam reddituum tulerit, cumque major in dies infirmorum copia ad illud accedat; hinc vacato nuper, per obitum Rectoris, Beneficio S. Andreæ, Publici Representantes, velut Patroni unionem flagitant dicti Benefici favore illius Nosocomii, & quotidiani Oneris translationem ad ejusdem Oratorium.

Absente Episcopo retulit Vicarius Generalis, quod Benefici Bona juxta Peritorum fidem reddunt quotannis scuta 102. monetæ romanæ, quodque detractis oneribus, quorum impensam statuit in annuis scutis 34., supersunt scuta annua Septuaginta duo. Præter Oratores patronos unioni assertiri quoque ait Cathedralis Capitulum S. Andreæ, in cujus Ecclesia erectum est Beneficium ea adiecta lege, quod fiant solite expensæ pro manutentione Altaris, quodque omnibus diebus celebretur Sacrum ad formam foundationis, & quod in solemnioribus functionibus seu Festivitatibus B. M. Virginis Missa celebretur non in Oratorio Hospitalis, sed in dicto Altari Ecclesiæ S. Andreæ. Nullos porro esse monet passivè vocatos, quibus ex unione præjudicium iuferatur; atque Hoapitalis indigentiam ex eo confirmat, quod habito decenniali calculo illius redditus in annuis scutis 848. 50. ab exitu superantur scutorum quotannis 1010., quam redditum deficientiam auget fructiferum æs alienum contractum in scutis 525. cum annuo fœnore scutorum 21. Ex his ideo concludit = censerem posse concedi unionem Beneficii favore Hospitalis, & translationem Missarum sub dictis conditionibus apposis à Capitulo Lunen Sarzanen. in assensu præstito, cum in dicta Ecclesia aliæ quatuor Missæ quotidianæ supersint. His acceptis Litteris rescriptum est ad diem 8. Augusti proximi præteriti *Audiatur Episcopus in Curia*, qui narrata per suum Vicarium Generalem, ejusque votum comendat.

Pugnans in hac specie inter se *Justitia*, & *Charitas*; prima vetat unionem, ne fraudetur voluntas fundatoris, qui Beneficium instituit in sustentationem Sacerdotis juxta regulam *Text. in can. ultima voluntas caus. 13. quest. 2.*; altera jubet pauperibus expositis, ægrotisque opem ferre, qua de re a SS. Patribus, sacrisque Conciliis Hospitalium pium opus valde comendatum teste *Thomassin. de vet. & nov. Eccles. Disciplin. part. 1. lib. 2. cap. 89. & 91.* Agitur autem de simplici beneficio, ad quod nulli sunt passivè vocati, ita ut ab unionem jus alterius non adimatur. Probata vicissim videtur indigentia sarsinatensis Nosocomii, cujus introitum excedit exitus in annuis circiter scutis biscentum, idque ob auctum vicissitudine temporum numerum pauperum Infirmorum. Ad hanc levandam indigentiam, qui activa pollent nominatione publici Representantes, & Capitulum, cujus est institutio, ultrò unionem assentiuntur. Quamobrem ea presto sunt extrema, scilicet justa causa, & consensus Interesse habentium, quæ Indultis hujusmodi viam sternunt. Reque vera Sac. hæc Congregatio his concurrentibus alias favore hospitalium ipsa Missarum & Dotium onera suspendit in *Pharaonen. suppressionis onerum, & absolutionis 9. Julii 1796.*, & alia quoque hujusmodi pia legata univit in *Alatrina Visitationis SS. Liminum 10. Julii 1790.*

Translationi obstat quidem expressa Fundatoris voluntas, ejusque pietas erga designatum Altare, quod propriis sumptibus extruxit, quibus in terminis ea difficiliter concedi solet, ut definit Sac. Congregatio in *Casalen. 15. Decembris 1797.* Verum notat Vicarius Generalis, quod Fundatoris Cadaver in Ecclesia S. Andreæ tumultatum non fuit, quæ circumstantia plurimum confert ad gratiam hujusmodi, juxta decreta edita in *Firmana 3. Augusti 1782.*, & in *Ariminen. demolitionis, & translationis Missarum 16. Februarii 1788.*; & præterea notari posset, quod celebratio quotidianæ Missæ in privato Nosocomii Sacello cum necessaria sit ad spirituale Infirmorum solatium; hinc si onus beneficio adnexum juxta præces fuerit translatum, prodesset quoque in levamen indigentiae, ex quo ab impensa hujus Missæ Administratores hospitalis eximerentur. Concessa autem gratia sub conditionibus a capitulo pro-

23. Januarii 1802.

7

positis cultui S. Titularis satis foret consultum. Deliberandum itaque.

An & quomodo sit locus unioni, & translationi Missarum in casu &c.

Affirmative juxta votum Episcopi ad decennium, & cum conditionibus a Capitulo prescriptis.

ROMANA SUPPLEMENTI, ET REDUCTIONIS: *Sess. 25. cap. 4.*

Postremis Tabulis anni 1758. Franciscus Juarra *de Reform.*

Messinensis post nonnulla legata usumfructum suę Hæreditatis reliquit Benedictę Sorori. Scripsit vero *Erede proprietaria ... l'infrascritta Opera Pia* jubens, ut defuncta Usufructuaria tres erigerentur Cappellanię: *Una* in Ara S. Philippi Neri in Ecclesia S. Marię in Vallicella: *Alter* in Ecclesia Sodalitii S. Marię, & Josephi seu *degli Agonizanti*: *Tertia* tandem ad Altare S. Josephi in Templo S. Marię Pacis. Singulis injunxit onus = *della Messa quotidiana da celebrarsi, o per loro stessi, o per altri*; Singulis adscripsit annum redditum = *di scudi settantadue, che viene a corrispondere alla ragione di Giulj due il giorno* = Qua de re in fundum Cappellaniarum assignanda voluit tot Loca Montium, = *che rendano l'assegna della rispettiva somma annua alle predette Cappellanie colla riserva dei frutti al Cappellano pro tempore netta anche dalla imposizione imposta sopra i Luoghi di Monte* = Quidquid vero superesset post executionem Locorum Montium assignationem jussit, ut facto Deposito cederet = *in credito dell' Opera Pia di me Francesco Juarra a disposizione di quelli, che avranno la Nomina degl' infrascritti Sussidj Dotali*. Ex hoc enim hæreditatis residuo quotannis distribuenda voluit Subsidia Dotalia in summa saltem scutorum quadraginta in singulum subsidium *dai Guardiani pro tempore della Venerabile Archiconfraternita di S. Maria di Costantinopoli in Roma* = precipiens ut darentur = *a Zitelle oneste figlie di Messinesi, o discendenti di essi abitanti in Roma, ed in mancanza di queste a favore delle Zitelle più povere Siciliani, o discendenti da' Padri Messinesi, o Siciliani*.

Ut Testator jussit, ita factum est. Nam in singulas Cappell-

pellanias translata fuerunt Loca Montium 24. 41. cent. quæ dabant annua *Scuta* 72. ab oneribus immunita. Quidquid reliquum fuit ex Hæreditate Juarra cessit solvendis Legatis, & Subsidiis dotalibus, quorum tria in singulos annos distribuuntur in *Scutis* 40. Mox cum inter publica rerum discrimina cessaverint fructus Locorum Montium, Cappellani a Sac. Congregatione deprecæti sunt vel supplementum deficientibus Cappellaniarum redditibus ex aliis Bonis hæreditariis Juarra, quæ nunc a Sodalitio S. Mariæ di *Constantinopoli* Urbis administrantur, vel implorant sin minus reductionem Missarum usque dum integros percipiant fructus Locorum Montium. Quod si petitum supplementum magis arrideat, tunc postulant, ut a Sodalitio solvantur, quæ pro sacris Utensilibus quisque Cappellanus in singulas Ecclesias rependit.

Eñus Protector antequam exquisitum a S. Congregatione Votum proferret *Rationes* hæreditarias Juarra confici jussit, & *Confratres* audivit. Constat ab exhibitis Computis, quod ex Hæreditate Juarra coalescunt in Sodalitatem annua *Scuta* 153. 88. $\frac{1}{2}$ non calculatis tamen fructibus Locorum Montium 88. 84. centes., qui inexacti adhuc manent. Contra vero Sodalitium quotannis erogare tenetur summam *scutorum* 229. tum in persolvenda Legata, tum in distribuenda Subsidia, tum in expensas pro administratione necessarias. Ex quibus patet, quod *Rationes* annui *impensi* longe excedant illas *accepti*. Quamquam vero plura sint inexacta Debitorum nomina ad *scuta* 3355. 44. $\frac{1}{2}$, quæ inter recensendi sunt fructus Locorum Montium, quorum tribus, & ultra ab hinc annis jam cessavit exactio in *Scutis* 893. 88. $\frac{1}{2}$, tamen haud modicum est æs alienum in suma *Scutorum* 1632. 10., quæ a Sodalitio debentur sive Legatariis, sive Puellis jam dotatis, sive demum Ministris stipendio conductis. Inter has pii Operis angustias Societatis Moderatores etiam, atque etiam obsistunt, ne Cappellanis ullum detur supplementum. Eis vicissim favet Eñus Protector fretus *demonstrativæ* Cappellaniarum foundationi ita, ut pium opus supplere teneatur quidquid deficiat Cappellanis ad annua *scuta* septuaginta duo nedum quoad præteritum, scilicet post suspensam exactionem LL. Montium, quo tempore Cappellani Missis 70. in totum satisfecerunt, sed etiam in futurum, Votumque suum

con-

concludit = *Censerem Cappellanos rectè agere posse, ut Opus Pium Missarum Æleemosinas toto tempore suspensionis Locorum Montium ex viribus hæreditariis suppleat.*

Questio redit omnis ad investigandam Francisci Juarra voluntatem. Nam si compertum erit, ipsam *taxativè* designasse Fundum Locorum Montium, unde Æleemosina Missarum percipi deberet, tum inutilis est actio Cappellanorum ad supplementum obtinendum. Sin vero *demonstrativè* tantum Fundator meminit de fundo Locorum Montium, vehemens certè ex hoc oritur conjectura, quod Testator integrum neque umquam imminutum voluerit numerum Missarum. Quidquid vero deesset ex fundo *demonstrato* supplendum foret a Sodalitio S. Mariæ Constantinopolis, quod dum præest Operi Pio a Testatore instituto vices ipsa hæredis representat; ut ex *Text. in Leg. Quidem ff. de Legat., Leg. Non aliter ff. de legat. 3. docet Mantica de Conject. lib. 12. tit. 6. num. 24. 25., Menoc Præsump. 147. num. 48., Castell. Controv. jur. lib. 4. Cap. 54. n. 20., Rota dec. 456. num. 34., & seq. coram Merlino, & S. Congregatio in Ferrarien. Reductionis Missarum 29. Nov. 1788.* Cappellani quidem contendunt *demonstrativè* tantum designasse Testatorem fundum Locorum Montium, idque arguunt ex Regula, quod ejus dispositio incipiat ab onere, indeque pergat ad Fundi destinationem: Nam Franciscus Juarra jussit, = *che si eriggano tre Cappellanie coll' obligo della Messa quotidiana di scudi 72., che viene a corrispondere alla ragione di Paoli due al giorno Per fondo poi delle sudette Cappellanie che si assegnino tanti de' miei Luoghi di Monte &c.* Quare dum onus Missæ quotidianæ præcedit assignationem Locorum Montium, certe quidem videtur, quod Fundus stet *demonstrativè*, nec hæres solutus sit ab obligatione præstandi quidquid deficit ad oneris implementum juxta Theoricam Felini in *Cap. super Litteris de Rescript.,* quam optime illustrat *Benedictus XIV. de Synod. Dioces. lib. 13. Cap. ult. §. 32.*

Eoque magis hæc obtinere contendunt Cappellani, quia Fundator inter demandata Pia Opera Cappellania prædilexit. Nam Institutio Subsidiarum dotalium tum locum habere debebat, si post erectas Cappellania *avangasse qualche somma, o Capitale fruttifero* = unde de-

ducunt conjecturam voluntatis, ut perempto Fundo pro Cappellaniis *demonstrato*, nihilominus ab Opere Pio necessarium præstandum sit supplementum tribus Cappellaniis pro quotidiana celebratione. Hæc autem Conjectura voluntatis fulcitur ex juris præsumptione, qua semper censetur, Fundatorem potius aliorum onerum, quam Missarum voluisse Reductionem, nisi voluntas aperte contraria sit onerum Reductioni, ut tradit *Fagn. in Cap. ex parte 34. de Constit. num. 29.*, & passim tenuit S. Congregatio, & præcipue *in Derthonen. Reductionis Onerum 19. Maii 1797.*, & *in Senogallien. Reductionis Missarum 23. Aprilis 1796.*

At Moderatores Operi Pii negant se teneri sive *ex jure*, sive *ex facto* ad supplementum si fundus Cappellaniarum deterior evaserit. Non quidem *ex jure*, cum Regula de fundo *demonstrative* assignato obtineat, vel quando fuit legata quantitas, vel genus, vel species, quæ remanet penes Hæredem, cui injuncta est cura celebrationis Missarum, vel tandem si rem legatam tradidit hæres legatario, non ut præcepto Testatoris pareret, sed, ut sponte se ab omni onere eximeret, ut docet *Benedictus XIV. de Synod. Diæces. lib. 13. Cap. ult. §. 33.* allegans ad rem Resolutiones S. Congregationis *in Lucana 15. Decembris 1685.*, & *in Firmiana Reductionis Missarum 24. Augusti 1636.* Dum itaque Franciscus Juarra per separatam orationem jussit = *per fondo poi delle sudette Cappellanie si assegno tanti de' miei Luoghi di Monte, che rendano l'assegna della rispettiva somma annua delle predette Cappellanie colla riserva dei frutti al Cappellano pro tempore; = Si rursus imperavit = la traslazione dei medesimi in Credito delle sudette Cappellanie erigende colla riserva dei frutti a favore dei Cappellani = Si tandem nullo Testamenti loco injunctum legitur Hæredi, ut ipse ex fructibus Locorum Montium celebrationem Missarum curet, videtur sane, quod non legata fuerit quantitas, aut res in genere, sed certus Locorum Montium fundus, quem consignavit Hæres non ut a se repelleret curam celebrationis Missarum, sed ut præcepto Testatoris obtemperaret. Ex quibus duo consequi videntur. Primum, quod consignata re legata liberatur Hæres si casu contingat, ut res ipsa oneri impar evadat, ut concludit *Bened. XIV. de Synod.**

nod. Dicec. loc. cit. §. 23. Alterum, quod deteriorato fundo Missarum celebrationi *taxative* addicto, supple- dum non sit ab alio fundo pro reliquis piis oneribus relicto, cum in casu, quo certus fundus pro Missis, itidem certus pro aliis piis operibus sit destinatus; tum præssumitur, Fundatorem voluisse potius Missarum, quam cæterorum onerum reductionem, ut distinguit *Pasqualig. de Sacrificio novæ Legis quæst. 1191., & Sac. Congregatio in Aquen. Reductionis 19. Novembris 1792. & in Urbanien. 30. Augusti 1788.*

Ex facto vero se immunes putant Moderatorca Operis Pii a quocumque supplemento cum Vires hereditariæ prorsus deficient. Nam ex initis rationibus patet, quod ab Hereditate quotaunis redeunt scuta 133.88.½, & pro Legatariis, & Ministris impendenda sunt annua scuta 120. Cum vero his detractis expensis ex annuo reditu vix supersint scuta 40., certè quidem hæc satis esse non possunt nec pro distribuendis subsidiis dotalibus, nec pro supplemento Cappellaniarum. Nomina vero Debitorum licet attingant summam scutorum 3355.44.½, sunt tamen nonnulla difficilis exactionis, & præ cæteris fructus Locorum Montium in præteritum decursi ad scuta 893.88.½ Tandem Sodalitium multo ære alieno obruitur, & pro legatis & pro stipendio Ministrorum, & pro subsidiis dotalibus jam promissis, & nondum adhuc solutis. Etiam si vero inter hanc indigentiam non versaretur hereditas, ad supplendum tamen Cappellaniarum fundum, subsidia dotalia vel penitus detrahi, vel in parte imminui deberent, quorum favore militare videtur Fundatoris quædam prædilectio erga certas Puellas concives Messinenses, & Siculas, quas contemplant.

*Quod si ab EE. PP. probetur Cappellanorum Instantia pro supplemento, tum ipsi decidendum postulant, a quibus solvenda sint annua scuta sex, quæ a singulis præstantur respectivis Ecclesiis pro utensilibus. Ab erectione Cappellaniarum semper soluta fuere a Cappellanis, quin umquam aliquid in hanc Causam ab hærede reposcerint. Modo contendunt ex voluntate Fundatoris, hos sumptus ab Hereditate præstaudos esse ex quo assignanda erant Loca Montium = *che rendono l'assegna della rispettiva somma annua alla predetta Cappellania netta anche dall'imposizione imposta**

sopra li Luoghi di Monte = adeoque inferunt, quod annua assignatio in scutis 72. in singulas Cappellanas immunis esse debeat ab omni onere. Judicent ergo Eñi Patres, an exemptio & dall' imposizione sopra i Luoghi di Monte, trahenda quoque sit ad impensam SS. Utensilium. Hoc onus hactenus tulerunt Cappellani, quæ observantia ad dubiam quoque fundationem interpretandam plurimum conferret, *Cap. Cum dilectus 8. de consuetud., Gibert. in jus can. in prolegom. parte 1. tit. 18. cap. 2. pag. 118. tom. 1.*

Sin vero, quæ in jure, & in facto Moderatores Operis Pii deducunt obesse putent EE. PP. quominus Cappellani supplementum consequantur, inquirendum erit in secundo Dubio num eisdem Cappellanis indulgentia sit reductio Missarum. Notissima est regula, ut ex inculcata redituum deficientia reducantur onera, ut tradit *Monacell. formul. legal. 19. tit. 20. parte prima num. 25.* Maximè vero quoties vel fundus pro legato Missarum sit *taxative* assignatus ita, ut hæres supplere non debeat, vel si *demonstrativè*, heredis inopia actionem excludat, ut Sac. Congregatio decrevit in *Isernien. 26. Novembris 1723., in Sancti Severini 13. Junii 1725., in Tranen. 22. Novembris 1738., & in Casalen. Reductionis Missarum 7. Julii 1737.* Modus autem indulgentiæ reductionis hoc in casu ab EE. Vestris statuendus erit. Nam hactenus Loca Montium nullum dedere reditum; & non nisi partialis nunc imminet solutio in duplici quinta parte antiqui fœnoris. Ita ergo annuendum videretur imploratiæ reductioni, ut scilicet Cappellani juxta ratem exigendorum fructuum totidem Missas celebrare teneantur computata elemosina obolorum viginti pro qualibet Missa, quam eis Fundator attribuit, Nec silentio prætereundum, quod cessata exactione Locorum Montium Cappellani Missas septuaginta celebrasse demonstrant tum in Ecclesia degli Agonizanti, tum, & in alia Ecclesia S. Mariæ in Vallicella; quæ cum Sacra fecerint absque ullo stipendio, num compensare possint cum futura celebratione Eminentia Vestrae deliberabunt. Pro Missis equidem indebitè celebratis quandoque compensationi annuit Sac. Congregatio ut in *Romana Missarum 31. Julii 1717. lib. 67. decret. pag. 303.*

Pro duplici igitur, quæ oritur controversia, duplex quoque proponitur Dubium.

I. *An, & quomodo ab hereditate Javarra præstandum sit supplementum pro celebratione Missarum, & SS. Utensilibus in casu &c.*

Et quatenus Negative.

II. *An, & quomodo sit locus reductioni in casu &c.*

Ad I. Negative in omnibus.

Ad II. Affirmative celebratis pro rata reddituum ad rationem obolorum viginti, comprehensis Sacris Utensilibus, & quoad compensationem Lectum.

SENOGALLIEN. SERVITII CHORI. In Civitate *Sess. 24. cap. 12. de Reform.*
 Montis Bodii nuperis hisce temporibus ex pluribus simplicibus Beneficiis erecta est Collegiata Ecclesia. Qui antea erant Beneficiati, facti sunt Canonici & Mansionarii. Reducta fuerunt Missarum onera cuique Beneficio inhærentia, & præterea injunctum est Chorale servitium = *per tertiariam tantum exceptis tamen Adventus Domini, & Quadragesimæ temporibus, aliisque de præcepto Ecclesie festis diebus solemnioribus mobilibus, in quibus universum Capitulum ac Canonici, & Mansionarii, & eorum singuli ad deserendum adstringantur, ut constitutum legitur in Bulla erectionis a S. M. Pii VI. data an. 1795.* Quamquam vero per triennium fere post foundationem, ita Capitulares omnes Chori servitium præstiterint, ut duo ex tribus partibus per viginti dies in singulos menses Choro adessent, & reliqua tertia pars vacaret, attamen postea in diversas abierunt Sententias; cum alii putassent, ita servitium *per tertiariam* interpretandum esse, ut per viginti dies singulorum mensium vacationes competere; alii per quindecim; nonnulli tandem per decem tantum, quemadmodum usque dum observatum fuerat.

Emus Episcopus Senogalliensis, ut dissidentes chorales ad uniforme servitium revocaret *attenta praxi Collegiatarum & Cathedralium de partibus die 16. Junii 1800. per modum provisionis tantum decrevit, servitium Cho-*

ri a Canonici & Mansionariis præstandum esse per
 tertiarium sic interpretatam, qualiter a die erectionis
 integro fere triennio ipsis arrisit, ita scilicet, ut quilibet
 illorum per turnum unoquoque mense vacet per decem
 dies, & per viginti Choro inserviat, & sic duo ex tri-
 bus Canonorum & Mansionariorum partibus Choro
 semper assistat, servata in reliquis lege pro tempore Qua-
 dragesimæ, Adventus, & aliorum solemniorum dierum
 per litteras Apostolicas præscripta = Reclamantibus
 Capitularibus ab hoc Decreto, eorumque precibus ad
 eundem Eum Episcopum ablegatis, hæc ipse retulit =
 Interea, meditantem me EE. VV. super supplici libello ad
 vos porrecto instructas reddere ex improvise abrupte
 oblata quædam Capitularis resolutio, quam hic adne-
 xam do, cum qua unanimi consensu omnes, se servi-
 tuos & per mediarium vacaturos sponderunt. Quam
 resolutionem, ut ego approbarem omnes inter se recon-
 ciliati petierunt. Verum cum id ad vos pertinere judi-
 carem, quo hujus resolutionis majus pondus evaserit,
 ad EE. VV. me refero.

Quotidianum Chori servitium, quod ex veteri Ecclesie
 disciplina obtinebat *Can. ultim. distinct. 92., & Benedict-
 XIV. Instit. 107. §. 1.*, cum fraudari cepisset ex par-
 ticularibus Ecclesiarum Constitutionibus, Sac. Con-
 ciliium Tridentinum *sess. 24. cap. 22. de Reform.* ita
 moderandum censuit, ut nemini liceret = *vigore cu-
 juslibet Statuti, aut consuetudinis ultra tres Menses
 ab Ecclesiis quolibet anno abesse salvis nihilominus
 earum Ecclesiarum Constitutionibus, quæ longius Servi-
 tii tempus requirunt*; Quæ sane Concilii dispositio ita
 Sac. hæc Congregatio interpretari consuevit, ut li-
 ceret Canonici abesse per trimestre, nisi Constitu-
 tiones Ecclesie longius præscripsissent servitium ut
in Mutinen. anni 1573. Lib. 1. Decret. pag. 1. Semper
 vero eas reprobavit Constitutiones, aut Consuetudi-
 nes, quibus vacandi venia ultra trimestre daretur, teste
*Fagnano in Cap. ad Audientiam a num. 8. ad 16. de
 Cleric. non resedentibus & præcipue in Urgellen. Sta-
 tuti 8. Martii 1750. in cujus Folio ad propositum re-
 feruntur precedentes Resolutiones.*

Quibus in jure præmissis ab EE. VV. statuenda erit quæ
 interessentia veniat sub Appellatione = *serviti per ter-
 tiarium* =, quod in *Bulla erectionis* injunctum est. Al-
 legant Oratores exempla Capitulorum *Saxiferrati,*

Fani, Anconæ, Maceratæ & Basilicæ Liberianæ Urbis
 Sed ponderandum, num hæc conferant ad propositum.
 In Capitulo *Fani*, & *Saxoferrati* inserviunt Canonici
per mediarium alternis hebdomadis. In Cathedrali
 vero *Anconæ* obtinent vacationes trimestres concilia-
 res, & in Cathedrali *Maceratensi*, licet a Choro abesse
 possint per quatuor menses, numquam tamen servi-
 tium præstant *per tertiarium*. Prodest Oratoribus unum
 exemplum Basilicæ *Liberianæ Urbis*, in qua tertia pars
 Capitularium Choro interest per decem dies in sin-
 gulos menses. Verum parum conferre videtur Capi-
 tularibus *Montis Bodii*, tum quia controversiæ hujus-
 modi vel ex peculiaribus Constitutionibus vel ab ob-
 servantia in finitimis Ecclesiis vigenti, dirimi solent,
 tum quia quædam peculiaris ratio (quæ in Civitate
Montis Bodii non concurret) inducere potuit hujus-
 modi Chori servitium. Nam Basilica *Liberiana* in *Ex-*
quilino posita longe distat ab iis, qui frequentiore
Urbis partem habitant. Quare locorum distantia forte
 in causa fuit, quamobrem ex indulto Apostolico vaca-
 tiones ultra trimestre darentur.

presenti vero controversia, cum in Bullis Apostolicis
 expressum non sit quid significet *servitium per tertia-*
rium, illud accipiendum videtur secundum *Disposi-*
tionem juris, ut scilicet tale præstetur servitium,
 quo Capitulares ultra trimestre a choro non absint.
 Decendiale vero Servitium in singulos menses longe
 prætergrederetur trimestres vacationes, etiamsi Ca-
 pitulares ad choralem frequentiam compellantur Qua-
 dragesimæ, & Adventus tempore, & aliis solemnioribus
 diebus. Ideo magis congruum videtur *Juris dispositio-*
ni, si servitium *per tertiarium* ita fuerit interpretatum,
 ut duo ex tribus Capitularium partes inserviant per vi-
 ginti dies, & tertia vacet per decem in singulos men-
 ses. Præterea Capitulares *Montis Bodii* facto suo pro-
 barunt hunc servitii modum. Nam ab erectione Col-
 legiatæ per triennium choro interfuerunt per viginti
 dies mensium singulorum. In ambiguis autem plurimi
 facienda est observantia *Foundationi pedissequa*, ut
 tradit *Rota in Spoletana Iurispatronatus 2. Aprilis 1784.*
 §.6. coram clar. mem. Card. Lancellotto.

Ab interpretatione, quæ Emis Vestris arriserit, & peti-
 tum pendet indultum inserviendi per dies quindecim
 in

in singulos menses. Nam si ex Bulla erectionis teneantur Capitulares ad interessendum per decem dies tantum in singulos menses, tum certe expetita *mediaria*; cum sit gravius servitii genus ipsis petentibus non esset prohibenda. Quod si vicissim Servitium injunctum esset ad dies viginti, profecto Servitium *ad mediarum* esset levius & non nisi ex justa causa relaxandum. Causæ, quæ probatæ fuerunt a Sacra Congregatione ad minuendam chori frequentiam præcipuè sunt: aeris inclementia, tenuitas Præbendarum, exiguus choralium numerus, ut videre est *in Isernien. 26. Junii 1723., & in S. Severinæ 13. Julii 1723. in Tranen. 22. Novembris 1738.* Videant EE. PP. num justa sit causa, quod Collegiata erecta fuerit ex pluribus simplicibus Beneficiis, quæ onera Missarum habent annexa, itaut Capitularibus, qui erant Beneficiati, Choralis officitura superaccesserit. Quicumque vero Servitii modus statuatur adjicienda erit limitatio, ut nempe = *Capitulares tempore Adventus & Quadragesimæ, omnibus diebus fæstis & Solemrioribus Nativitatis & Resurrectionis D. N. I. C., Pentecostes, & SSm̃i Corporis Christi, & per totam Octavam ejusdem, ac aliis temporibus Ordinario benevisis jugiter servire teneantur*, ut ex Decreto Sacræ Congregationis lato *in Tarraconen. 23. Martii 1765.*, quod semper in praxi servari consuevit, ut patet *ex Bituntina Servitii Chori 15. Septembris 1770.*

Hinc oritur Dubium.

An, & quomodo sit præstandum Servitium Chori in casu &c.

Iterum proponatur.

Ses. 25. cap. 12. de Reform.

CALLIEN. DECIMARUM ET FUNERIS. Ab Immemorabili Decimæ usuveniunt in omnibus Paræciis, præsertim ruralibus Diæcesis Calliensis, nedum *Prædiales*, sed etiam *Personales*, & *Sacramentales*. Illas præstat proprio Parocho quisque fundorum Possessor. Has in modio tritici septuaginta librarum singulæ Familiæ pensitant illis Ecclesiis, quæ dum Fontem Baptistimalem habent, supra ceteras jura Matricitatis

tatis potiuntur, & in exactione decimæ exercent in propinquas aliquot, & finitimas Paræcias, proindeque quisque sive dives, sive pauper, sive possideat, sive secus degens intra limites Ecclesiæ baptismalis decimam illam solvere tenetur. In nonnullis vero Paræciis onus quoque inest Parochianis præstandi loco funeris eandem frumenti mensuram, cum Pater, aut Mater Familias occumbit. Utrumque onus grave nunc est, cum rerum pretia excreverint. Ut enim olim septuaginta libræ tritici ingravescente etiam annona Juliis quinque ad summum venibant, nunc scutis duobus vix comparari possunt. Hinc præces Parochiani ad Sacram hanc Congregationem dedere, ut miserta eorum ægestatem indulgeat, decimas rependi posse in pecunia certo, statutoque pretio Librarum septuaginta tritici in obulis 66. 3. $\frac{1}{2}$, quod inter maximum, infimumque pretium juxta Peritorum fidem, medium tenet, relicto debitoribus arbitrio solvendi frumentum quotiescumque ipsis libuerit.

Similem consuetudinem Vicarius Apostolicus vigentem refert in nonnullis quoque finitimis Diæcesibus; auditisque de Præcibus Parochis, omnes huic petitioni repugnare affirmat = *Alter enim paupertatem beneficii præterdit, alter veretur, ne quid Ecclesiæ suce juribus detrimentum importet; alter vetustatem conclamat, novitatem respuit; quisque eorum asseverat sese pauperes hujusce decimæ debendæ reos semper absolvisse. Singuli timent, ne si aliqua lex prodeat, quæ pauperes vel eximat, vel minus debitores efficiat, omnes sese pauperes jactent. Illud insuper accedit, quamlibet fere ex hisce Ecclesiis Baptismalibus ab antiquo rependeri solere singulis annis vel Episcopo, vel Canonicis certam quamdam frumenti quantitatem pensionis titulo. Itaque invisam hanc decimam baptismalem, vel omnino tolli assentiuntur, modo sibi liceat eadem pecunia obolorum 66. 3. $\frac{1}{2}$ debitum pensionariis frumentum tradere = Quoad vero onus funeris prosequitur = nescio qua de causa non ad universam Diæcesim sese protendat, sed inter aliquas dumtaxat Paræcias sese contineat consuetudo, ne potius dicam corruptela isthæc. Parochi de hoc negotio per me rogati levius quidem insistunt, sed tamen insistunt. Agitur enim de antiquo, ideoque non contemnendo Ecclesiæ jure. Ex quibus Parochorum jurebus anceps hæret Vicarius Capitularis, ne votum suum*

proferat, Nam ex altera parte videt = gravissimum hisce diebus, & fere impossibile onus esse pauperibus, qui nihil possident = ex altera animadvertit = difficile omnino esse, legem de hac re statuere, quæ Pauperibus consulat, quæ ditioribus invidiam non moveat, quæ turbas non excitet, quæ ordinem non intercipiat.

Parochianorum præcibus obstat juris dispositio in *Cap. Tua Nobis*, & *Cap. Ex parte de Decimis*, ex qua decimæ a Parochianis in specie solvi debent; tum etiam inmemorabilis, ex qua decimas hujusmodi semper in modio tritici Librarum septuaginta persolutæ fuerunt. In hac vero Decimarum materia Consuetudo præcipue spectari solet ad controversias dirimendas juxta censuram *Text. in Cap. 18. Cum sint*, & in *Cap. 20. de Decimis*, Ude reprobanda videretur solutio decimarum in pecunia, ut in similibus terminis tradit *Rota in Chelmen. Decimarum 3. Martii 1733. §. 3. coram bon. mem. Canilliac*, & definivit *Sac. Congregatio in Constantien. Decimarum 7. Julii 1781. ad 1. Dub.* Contra ponderandum est, quod in novo testamento apud *Math. Cap. X. num. 10.*, *Luc. VIII. 3. X. 7.* hoc tantum Fidelibus injungitur, ut iis, qui Ecclesiæ ministrant, vitæ subsidia parent. Ad Ecclesiam autem pertinet modum pro temporum vicissitudine constituere, quo alimenta hujusmodi præstare debeant. Quare ex doctrina *D. Thomæ 2. 2. quæst. 87. num. 1.* constat apud omnes Canonistas, quod Ecclesia = pensatis opportunitatibus temporum, & personarum possit aliam partem determinare, ut tradunt *Covarruvias va. iar. Resolut. lib. 1. cap. 17. num. 2.*, *Gutierrez. Canonic. Quæstion. cap. 21. num. 9.*, *Engel. in Jus Can. Decret. lib. 3. tit. 30. num. 2.*, *Pirhing. eod. lib. & tit. nu. 7.*, *Reiffestuel. eod. lib. & tit. num. 9.*

Hinc præ oculis habeant EE. PP. ægestatem Parochianorum, temporum angustiam, auctum rerum pretium, simulque judicent, num hæc sint idoneæ causæ, cur Decimæ, quæ in generibus præstari consueverunt ad certum, statumque pretium sint cohibendæ. Aliquando Sacra Congregatio probavit, ut Decimæ in specie debitæ ex concordia commutarentur in quantitatem ad minimum pretium in *Auximana Concordiæ super Decimis 17. Septembris 1796.* Quod si aliquid indulgendum erit ægentibus Parochianis, tum sane videtur æqua conditio a Parochis proposita, ut sibi liceat eadem

dem constituta ratione *obulorum* 66. 3. $\frac{1}{2}$ in singulas septuaginta libras frumenti, rependere debitas ex hisce decimis pensiones, quas Episcopo, & Capitulo solvere tenentur.

Quod vero pertinet ad illam quantitatem frumenti, quæ in nonnullis Paræciis pro funere defuncti Patris, & Matris solvitur, notandum est pro funere & Sepultura nihil de jure repeti posse *Cap. Non satis, Cap. Cum in Ecclesia, & Cap. Cum Abolendæ de Simon.* retinendam tamen esse inductam Consuetudinem aliquid solvendi in hanc causam, ut firmat *Benedict. XIV. Instit. 103. num. 38.* Sed cavendum ne in præsentī casu potius *Corruptela*, quam legitima consuetudo dicenda sit. Idcirco enim Quarta funeraria vel Portio Canonica ex jure probatur, ut Parochi habeant mercedem laborum *Cap. Nos instituta 1. Cap. Relatum 2. de Sepulturis, & Clement. Dudum de Sepulturis*, eademque portio obtinet pro laboribus Parochi in administrandis defuncto Sacramentis *Cap. 2. de Sepulturis in 6., & Rot. decis. 480. num. 9. coram Merlin.* Cum autem in Diœcesi Calliensi persolvantur *Decimæ Sacramentales, & Prædiales*, quæ etiam obtinent pro administratione Sacramentorum; videtur sane quod exactio funeris sapiat abusum, cum in eadem administrationis Sacramentorum causam duplicatam mercedem Parochi exigerent.

Dubium proponitur.

An, & quomodo sit locus præstationi Decimarum & Funeris in casu &c.

Affirmative ad primam partem juxta solitum; quo vero ad secundam partem dilata, & ad mentem.

URBEVETANA REDUCTIONIS MISSARUM.

Duo præ cæteris Cappellanæ institutæ reperiuntur in Ecclesiæ *S. Maricæ Novæ* Oppidi Ficullis ad Altare *SSm̃i Sacramenti*. Primam, constat, fundatam fuisse ab anno 1693. a Joanne Paulo Vannuzzi, cum onere Missarum trium in singulas hebdomadas. Pro dote assignavit is *quinque prædiola & undecim census*, quorum sortes in unum collectæ præseferabant summam *scat. 138.*, & fructus dabant in scutis octo in singula

Sess. 25. cap. 4. de Reform.

centum, & annos. Jus nominandi Cappellanium amovibile concessum est Josepho eiusque filiis, & descendentes. Anno 1757 byter Franciscus Antonius Corradini cum hanc Cappellanium teneret ab Episcopo Romano reductionem obtinuit ad nonaginta ob deterioratas Terrulas, deperditumque sorte scutorum 12. 50. imminutosque pro ad annua scuta 13. 72.; De altera vero nihil certi probatur. Fertur tamen fundata a Therina Binarelli Uxore Pauli Vannuzzi Missarum viginti sex, & dote trium peti ex quibus redibant annua scuta 1. 60. Censuum, unius in sorte *scut.* 12. 50., alii qui dabant quotannis *scut.* 1. 80.

Ex hac Stirpe Corradini nunc superstites sunt Ugolinus, & Philippus Corradini, qui oneribus satisfecerunt, licet utriusque Terrulæ Fundi partim deperditi, partim cæsi sint. Nam ex quinque Terrulis pro dote Cappellaniæ assignatis, tres tantum invenimus, quibus vix percipi possunt fructus in annua scuta 2. 87 $\frac{1}{2}$. Cum autem Cappellaniæ dotales census deperiissent, & sterilitate annuos octoginta solum obolæ hæc a Corradiniis data sunt in Emphyteusiam generationem masculinam pro annua *scut.* 2. 60. Verentes autem Fratres prædictorum suorum Majorum culpa evenerint deperditum huiusmodi; hinc suscepta in propriis bonis respondent, se pro prima Cappellania *scut.* 3. 52 $\frac{1}{2}$, quæ summa respondet *fructibus* *Stabilium supradictorum quæ pro dote prædictæ fuerunt assignata.* Nullum vero Respondens sibi assumunt quoad alteram Cappellanium

23. Januarii 1802.

si forte aliquam culpam habuerunt in deperitione
dorum ad primam Cappellaniam spectantium , re
tegrationis onus ultro susceperunt , cui de jure no
nerentur , cum impossibile omnino sit invenire ,
culpa , vel dolo Terræ petita deperierint , cum præ
ipsorum tenuitatem id facile potuerit evenire . Ideo
cludit in hæc verba = *Honestum judico primæ Cap
lanix Missas reducendas ad quadraginta duas infr
num ; secundæ vero ad novem , habito respectu pau
tatis , & æleemosinæ hujusce temporis , quæ in hac
cesi , comprehensis sacris Utensilibus passim compr
tur in obolis viginti pro qualibet Missa :*

Petitæ autem Reductioni tria obstare videntur. Primum
quod jam Reductio Missarum concessa est quoad
pellaniam Vannuzzi ab Anno 1726. , unde nunc
cederetur Reductio reductionis , a qua semper ab
ruit Sacra Congregatio , & præcipue in *Neapol
Reductionis Missarum 19. Novembris 1729. , & in
letana Reductionis Missarum 17. Septembris 1796.*
terum obstaculum præbet Reductioni longævum
implementum quoad utramque Cappellaniam ,
Patroni Oratores semper celebrationem Missarum
raverint , ut Eius Episcopus testatur , licet Fundatio
pars deperiisset , ex quo longævo adimplemento di
lius conceditur Missarum Reductio veluti eadem .
*Congregatio decrevit in Civitatis Castelli , Reductio
Onerum , 23. Januarij 1790. , & in Senogallien. Reductio
tionis Missarum 23. Aprilis 1796.* Et tandem quæ
hæreditaria , quam non diffitentur moderni Pa
respectu suorum Majorum , qui pro imminutis
tibus tenerentur .

Verumtamen tunc demum tenerentur hæredes ad
tegrandam Cappellaniarum dotem si fundatio esset
monstrativa , juxta auctoritates allatas in præcedenti
*Romana Supplementi , & Reductionis in §. Questio
di .* At in casu deliterit utriusque Cappellaniæ

formul. Legal. 19. tit. 20. part. 1. num. 25. Præterea dos utrique Cappellaniæ constituta erat in Terrulis, & Censibus exigui valoris, qui post longam temporis fugam facilius disperdi potuerunt, quin hoc socordiae Patronorum tribui possit. Cum vero certa sit fundorum deterioratio, incerta Patronorum culpa, qui nihilominus de proprio quidquam suppleant, & pro prima Cappellania præstant id, quod olim ex fundis redibat, asperum certe nimis videretur, si Oratores a petita Reductione rejecti ad integrum adimplementum Legati adigerentur, ut notat *Benedictus XIV. de Syn. diæces. lib. 13. Cap. 25. num. 23.*, & Sacra Congregatio Patronis insontibus aliquid indulgendum putavit *in Bergomen. Reductionis Missarum 10. Julii 1728.* Quatenus EE. PP. votis Oratorum cesserint, tum statuendus erit *modus*, quo hæc ipsa Reductio fieri debeat. Hanc semper Sacra Congregatio servavit regulam, ut ante implementum, Missæ reducerentur ad rationem taxæ *perpetuæ*; post vero, *ad manualementum in Fanen. reductionis Missarum 14. Februarii 1761.* Quare cum reductio petatur post adimplementum, ea facienda videtur *ad Manualementum*, quæ nunc in Urbevetana Diæcesi, comprehensis sacris utensilibus, aucta est ad Obolos viginti. Advertendum tamen est, quod hac servata *Manualis* ratione pro secunda Cappellania non *novem* tantum, ut censet Eius, Episcopus, sed *tresdecim* Missæ statuendæ viderentur, cum fructus ad eandem Cappellaniam pertinentes *scuta 2. 60.* quotannis attingant.

Dubium est.

An, & quomodo sit locus Reductioni in casu &c.

Negative in omnibus.

*Sess. 22. Cap. 4.
de Reform.*

MATHELICEN. PROROGATIONIS, ET SANATIONIS. Cum decimum octavum ætatis annum ageret Clericus Dominicus Alexandrini Sereni ex Literis Apostolicis Canonicatum in Ecclesia Cathedrali Mathelicensi anni 1797. consequutus est ea lege, ut Sacros ordines susciperet, statim ac legitimam ætatem attigisset. Hanc legem penitus neglexit, licet a Men-

Mense Decembris 1799. pervenerit ad vigesimum secundum ætatis annum, immo non nisi ab elapso Mense Martii prorogationem alterius anni a S. Congregatione deprecatus est, ut de sua vocatione deliberaret. Delegatæ Preces Episcopo propositæ fuerunt in Capitularibus Comitibus. Canonici in diversa obierunt. Nam ut in sua Informatione refert Episcopus = *Convocato Capitulo undecim adfuerunt Canonici, ex quibus sex precibus prædicti Can. Alexandrini per secreta suffragia sunt adversati, & quinque fuerunt juxta petita. cum vero ii qui renuerunt nullam exposuerint causam, & contra Parochus suis testimonialibus fidem faciat, eundem Oratorem esse bonis moribus præditum videtur juxta ejus petitio.*

Ex Tridentino in *Sess. 22. Cap. 4. de Reform.* cavetur, ut qui in Cathedralibus, & Collegiatis Canonicatum obtinent cum ad legitimam ætatem pervenerint, eos suscipiant Ordines, qui Præbendis sunt adnexi. Quæ in casu eo amplius obtinere debent, cum in Literis Apostolicis, ex quibus Clericus Alexandrini consequutus est Canonicatum, hæc ipsa conditio interposita, ut ad SS. Ordines intenderet, statim ac per etatem liceret. Quare prorogatio, deneganda videtur tamquam juris, & Bullarum dispositioni repugnans. Accedit dissensus Capituli, quod plurimi faciendus est in iis, quæ ejus intersunt *Cap. Pastoralis de Præbend.*, & declaravit S. Congregatio in *Novarien. 20. Novembris 1709.*

Verumtamen Clericus Alexandrini optimis moribus ornatus, & in servitio chori assiduus, licet dispositionem optimam ad S. Ordines ostendat; attamen hanc vocationem diutius disquirendam postulat. Sacra vero Congregatio attentis circumstantiis, ut concedit dispensationem ab ætate in beneficiis, quæ Sacros Ordines habent adnexos ea lege, ut Beneficiatus iisdem initietur cum primum ad legitimam ætatem pervenerit, ut in *Cornetana diei 6. Maij 1775.*, & in *Cremonen. Dispensationis 2. Decembris 1775.* ita etiam prorogationem temporis indulgere solet, quo Clericus maturiori consilio suam vocationem experiatur ut in *Pisaren. Sanationis, & Prorogationis 16. Maii elapsi anni 1801.* Parvi vero faciendus est dissensus Capituli. Nam ex undecim Canonicis, qui suffragium tulerunt sex tantum votis Oratoris repugnarunt nulla aducta ratione. Quinque vero Clerici Alexandrini præcibus suffragati sunt.

Qui.

Quibus si adjungatur votum Episcopi, qui cum Capitulo unum Corpus constituit *Cap. Quod a Predecessore de Schismaticis*, sane videtur quod res versetur in paritate Suffragiorum, ut proinde vel pro gratia in paritate sit annuendum, vel nihili faciendus sit tamquam irrationabilis dissensus ceterorum Canonorum, quem aliquando despexit S. Congregatio ut in *Fulginaten. 30. Januarii 1723.*

Quoad præteritum indiget sanatione Clericus Alexandrini, & condonatione fructuum, quos injuria percepit. Nam tum ex censura SS. Canonum privatur medietate Distributionum, si in legitima ætate constitutus S. Ordines non susceperit. *Clem. ut ii qui de ætat. & qualitat. Barbos. de Canon. Cap. 161 n. 10.* Verumtamen animadvertendum est, quod Clericus Alexandrini pervenit ad ætatem legitimam mense Decembris 1799. eo scilicet tempore cum non dum adhuc restituta esset vetus disciplina. Videant EE. Patres, num ex hoc, aliisque Superioribus deductis aliquid Oratori indulgendum sit pro Sanatione, & condonatione fructuum quoad præteritum, injuncta tamen aliqua erogatione pecuniarum erga pauperes pro summa arbitrio Episcopi constituenda.

Dignentur itaque dirimere Dubium.

An, & quomodo sit locus sanationi, & condonationi fructuum quoad præteritum, nec non prorogationi quoad futurum in casu &c.

Non proposita cum sequenti.

*Sess. 21. Cap. 5.
de Reform.*

PRÆNESTINA MANSIONARIÆ. In Capitulo Collegiatæ, & Parochialis Ecclesiæ Oppidi Paleani gemini sunt Beneficiati, qui ex *Fundatione* tenentur quotidie ad Chori servitium; ex *consuetudine* vero debent adesse Sacrario, & minora officia præstare ad Ecclesiæ nitorem. Id quod cum impedimento esset ne Beneficiati assiduo Choro interessent in præjudicium Psalmodiæ; hinc occasione *Reformationis Constitutionum* Ecclesiæ Anno 1786. deliberarunt Capitulares, ut unus deputaretur Mansionarius, qui omnia Sacristiæ officia expleret cum annuo stipendio *scutorum 36.*

q uæ

quæ pro scutis triginta ex pensione scutorum quinde-
 cim cuilibet Beneficiato pro tempore imponenda col-
 ligerentur, pro reliquis vero scutis sex ex Capituli re-
 ditibus essent præstanda. Patronus quidem Collegia-
 tæ, qui est Magnus Comestabilis Columna assentitur
 impositioni pensionis, reservato tamen sibi jure nomi-
 nandi Mansionarium. Eius Episcopus Præuestinus
 probat hanc novam foundationem, quippe quæ = *auget*
Chori & Sacrarii servitium, & licet minuat Beneficiato-
rum redditus; attamen ipsis remunerat congrua ultra scu-
ta centum, & a graviori & indecoro onere eximuntur =
 Ministri quoque Dateriæ Apostolicæ, de sua Senten-
 tia rogati, hoc tantum improbant, quod reservetur
 jus nominandi Patrono, qui nihil de proprio confert,
 cum novum hoc Mansionariatus officium ex redditibus
 erigatur, qui ad Capitulum, & Beneficiatos spectant.
 Quamquam servitium manuale, quod Beneficiati præsta-
 re debent Sacrario & Ecclesiæ longa in vectum sit con-
 suetudine, a qua recedi non ita facile deberet *Lotter.*
de Re Benefic. Lib. 2. quæst. 8. num. 16.; attamen cum
 hoc grave & indecorum videatur Eius Episcopo, non
 absolum erit, Beneficiatos hujusmodi ab eo onere exi-
 mi. Grave namque affirmat Eminentiissimus Antistes
 hoc servitium, quia Choro etiam interesse debent Be-
 neficiati; unde *dum unum implent, alterum deserant*
necesse est. Indecorum præterea videtur duos Presby-
teros Ecclesiæ servitio addictos, atque cum cæteris Ca-
nonicis in Choro psallentes verrere Ecclesiæ Sordes;
pulsare Campanas, cæteraque hujusmodi officia præ-
stare, quibus eorum dignitas, ac Sacerdotalis cha-
acter vilescit. Quod si Tridentinum sess. 21. cap. 5. de
Reform. permittit = beneficiorum uniones, ut Eccle-
siarum Status, ubi Sacra Deo Officia ministrantur, ex
Dignitate conservetur = multo sane magis, æquum
 profecto est, ut ex fructibus Beneficiorum reservetur
 pensio in stipendium Mansionarii adsignanda cum
 præcipue in eorundem quoque comodum cessura sit
 nova hæc erectio. Ad hanc præterea probandam ju-
 sta concurrat causa, consensus Beneficiatorum Pa-
 troni, & Ordinarii, cum vero erigenda sit Mansiona-
 ria ex perpetua reservatione pensionis super redditibus
 Capituli, & Beneficiatorum, SSmi imploranda videtur
 auctoritas, cui reservatum est jus imponendi pensiones
 ut firmat *Lotter. de Re Benefic. lib. 1. quæst. 35. num. 65.*

Quod pertinet ad modum quo hæc fieri debeant duo ab Emiss PP. statuenda sunt. *Primum* quantitatem pensionis. Beneficiati spondent, se soluturos *scuta triginta*, scilicet *scuta quindecim* in singulos, & Capitulum *scuta sex*. Probat Emiss Episcopus hanc quantitatem ea ratione dispartitam, quæ minuit quidem redditus Beneficiatis, sed his salva est congrua sustentatio, & augetur Chori servitium. *Alterum* constituendum est num probari possit, quam sibi reservavit Patronus, hujus Mansionaratus nominatio, Huic favet Ordinarius, & Capitulum nil negotii facessit, quominus volita reservatio Patrono concedatur. Ipse quidem nil de suo confert, neque suis juribus quidquam detrahitur. Nam stipendium novo Mansionario constituitur ex redditibus, qui ad Beneficiatos pertinent, & Patrono salva sunt jura super universo Capitulo. Absque *fundatione* vero, vel *dotatione* vetant Sac. Canones, ne cui jus patronatus quæreretur *Can. Quicumque 16. quest. 17. Cap. Cum propter de jure Patronat.*, ibique *Fagnan. num. 6. Lambertin. de Jure patronat. Lib. 1. Part. 1. quest. 5. Artic. 2. num. 1.* Cæterum notandum est, novam Mansionariam erigendam fore per dismembrationem reddituum Capituli & Beneficiorum, quæ olim Patronus dotavit. Ipsius autem imminui videtur jus, quoties Beneficia falcidiam præmissam in redditu ferre debent ad novam erigendam Mansionariam, quæ proinde non nisi ab ipsa dote per Patronum collata quam dimetiri videtur *fundationem*.

Emergit hinc Dubium,

An, & quomodo sit locus erectioni Mansionariæ ita, ut sit consulendum SSmo in casu &c.

27

*Die Sabbathi 20. Februarii 1802. in Pa-
latio Apostolico Quirinalli erit Sacra
Congregatio Concilij, in qua præter
alia, proponentur infrascripta Dubia,
juxta morem ejusdem Sacræ Congre-
gationis de jure resolvenda.*

MATHILICEN. PROROGATIONIS, ET SANATIONIS. *Sess. 22. cap. 4. de Reform.*

An, & quomodo sit locus sanationi, & condonationi fructuum quoad præteritum, nec non prorogationi quoad futurum in casu?

Affirmative ad primam partem, erogata aliqua pecuniarum summa in Christi pauperes arbitrio Episcopi designanda, quo vero ad secundam partem affirmative ad sex menses absque spe ulterioris prorogationis.

PRÆNESTINA MANSIONARIÆ. *Sess. 21. cap. 5. de Reform.*

An, & quomodo sit locus erectioni Mansionariæ ita, ut sit consulendum SSmo in casu?

Affirmative juxta votum Emi Episcopi.

ASCULANA COMMUTATIONIS VOLUNTATIS. *Sess. 22. cap. 6. de Reform.*

*De commutanda voluntate Canonici Francisci Fazi actum est in Congregatione diei 8. Augusti nuper elapsi anni 1801., hinc voluntatis executionem postulanti-
bus Exequtoribus Testamentariis, tum Capitulo, & Communitate Aufidæ, illinc urgentibus commutatio-
nem voluntatis secundum Votum Emi Episcopi Prio-
re Collegiæ Carolo Cipolletti, & Canonicis Josepho
Cipolletti, & Blasio Telli. Verum in Summo contra-
dicentium certamine proposito Dubio = An & quo-
modo sit locus commutationi voluntatis Canonici Fazi
in casu &c. EE. PP. rescripserunt = Negative in omni-
bus applicatis pro expensis erectionis, & favore fabricæ*

Ecclesie fructibus decursis, & decurrentis usque ad nominationem faciendam anno currenti,

Hinc qui commutationi voluntatis, & voto E^mi Antistitis favent impetrato novae *Audientiae Beneficio* validius instant, ut ex hereditate Canonici Fazi erigatur *Præbenda Theologalis*, juxta censuram Sac. Concilii Tridentini *Sess. 5. cap. 1. de Reform.*, qua non tantum consulitur, sed expresse jubetur, ut in *Collegiatis existentibus in aliquo insigni oppido præbenda primo vacatura* = pro Canonico Theologo constituta censatur. Ideo contendunt, quod perinde se res habeat, ac si agatur de *Præbenda jam erecta, & vacante*, cum sit satis ex mente Concilii Tridentini, quod nulli jus fuerit quesitum in *præbenda pro Theologo assignanda*, id quod obtinet sive *præbenda sit vacans*, sive denuo erigenda. Quare concludunt quod hanc *Fatianam Præbendam* deceat magis in *Theologalem* converti, cum agatur de *Collegiata* existenti in *insigni Oppido*. Hæc namque *insignis qualitas*, licet pendeat ab arbitrio judicum, attamen deduci solet ex frequentia populi, ex splendore *Ecclesie*, ex privilegiis *Collegiatæ*, ex dignitate *Cleri*, & ex *Conventibus Regularium*, ut tradit *Barbos. ad Concil. Trident. Cap. 1. Sess. 24. de Reform.*, *Corrad. in prax. Benefic. part 2. Cap. 1. num. 21. & 23.* Quæ omnia ut constat ex allatis documentis ita concurrunt in proposito casu, ut *Oppidum Aufidæ* inter *insignia*, de quibus *Tridentinum* meminit, sit accensendum.

Quibus constitutis refellere conantur ea, quæ in præterita propositione opponerentur, ne *Præbenda Fatiana* pro *Theologica* deputari posset. Negant enim fieri *commutationem voluntatis Fundatoris*, sed tantum *ampliationem*. Nam *novus Canonicus*, & *confessiones* excipere, & *Sacra* conficere debet, demumque *Sacras literas* explicando diebus festis *Evangelii* simul *explicationem* adnectere poterit. Itaque omnia implentur *fundationis onera*, eo desuper addito, quod secumfert *Theologi munus* erudiendi *Populum* in *Sacrae Scripturae scientia*, ut *Tridentinum* jubet. Quamquam vero *commutanda* esset voluntas; attamen concurrens *necessitas*, quia ex præcepto *Tridentini* est erigenda *Theologalis præbenda*, & *utilitas*, quia per eam *Fideles* necessariam de rebus divinis *notionem* acquirant. Nam *qui nescit Scripturas, nescit Dei*
vir-

virtutem ejusque sapientiam. Ignorantia enim Scripturarum ignorantia Dei est, ut ait D. Hieronim. in *Istida*. Nihil porro referre ajunt, si hactenus hæc Præbenda deputata non sit. Quod enim hactenus fieri non licuit, non idcirco perpetuam suadet inobservantiam conciliaris decreti.

Conferant hæc EE. PP., quæ in nova allegatione, ut moris est distribuenda deducuntur a Canonicis Cipolletti, & Telli cum iis, quæ exposita sunt in Folio hujus causæ ad prædictam diem 8. Augusti 1801., & cum aliis Libellis tum distributis ab Exequutoribus testamentariis, a Capitulo, & Communitate Aufidæ, qui omnes pro reassumptione supplicant, & deinde dignentur deliberare.

An sit standum, vel recedendum a Decisis in casu &c.

Iterum proponatur.

ROMANA. Quæsitum est in Congregatione diei 8. Augusti elapsi anni 1801. = *An & quomodo sit locus suspensioni nominationis = octavæ Cappellaniæ ære-ctæ in Ecclesia S. Mariæ Transtiberim in gentilitio Sacello Familiæ Altemps; & EE. PP. rescripserunt = Dilata & ad D. Secretarium pro prefixione termini Oratori ad reddendam rationem ab anno 1769. usque in presens, non retardato interim adimplemento onerum. Quæ fuerit causa, cur modernus Dux Sicicus Altemps hanc suspensionem nominationis postulaverit, EE. VV. recognoscere poterunt ex Folio hujus Causæ in Romana 8. Augusti 1801.*

Sess. 27. cap. 7. de Reform.

In termino itaque præstituto obtulit Orator redditionem rationis ab anno 1769., quo ejus defunctus Pater ex Decreto S. Visitationis in administratione hujus octavæ Cappellaniæ versatus est dum in humanis fuit, eoque defuncto filius Dux Sicicus præstitit. Oblatæ rationes ablegavi Perito, æque & honesto Ratiocinatori Joanni Sala, qui rimatis Libris, & Scripturis re-

fest,

fert, quod Cappellanię dos consistit in locata Domo, & duobus Locis Montium, ex quibus habetur activum Capitale scutorum 3105. annui redditus scut. 122. 10. Contra vero Capitalia passiva, tum pro Canone, quo gravatur Domus erga sodalitium S. Rocchi, tum pro frugifero ęre alieno contracto ad eam instaurandam, tum pro annuis Missis 182. ex fundatione celebrandis una cum expensis in causam utensilium, attingunt summam scutorum 3303. 39., & exitum secumferunt in annuis scutis 127.. Quare status Passivus activum excedit in scutis 198. 29., & ratio annui impensi in scutis 127. illas accepti in scutis 122. 10. superat in scutis 5., & 75. Advertendum preterea monet Peritus, quod pensiones domus relatę fuerunt in calculum nulla habita ratione = *degli acconcimj, e sfiti*, & fructus Locorum Montiam calculati ad antiquam exigendi normam scutorum 2. 95. in singulos annos, quę imposterum non dabunt, nisi scutum 1., & 20.. Ex quibus ut annuus redditus diminuitur, ita passivus status augetur.

Hinc transit Peritus ad liquidanda nomina Debitorum, & Creditorum hujus Cappellanię. Illa assurgunt ad scuta 595. 11., quorum scuta 428. 21. pro inexactis Domus pensionibus in majori parte sunt *di disperata esigenza*. Contra nomina Creditorum constituunt summam scut. 2527. 37.; ita ut licet exigenterur integra Debitorum nomina, attamen Creditores ea longe prestarent in scutis 1936. 26. *che tutti si dourebbero all' Eccellentissimo Signor Duca d'Altemps, il quale rappresenta in oggi, e per se stesso, e come Erede beneficiato del Signor Duca suo Genitore un Credito anche maggiore per aver supplito del proprio ai pesi della Cappellania durante l'Aministrazione, che andette soccombente per la quasi totale riedificazione della Casa.* Huic Credito addito excessu Capitalis passivi in scutis 198. 39., integrum defectum Capitalium statuit Peritus in scutis 2130. 65.

Ex quibus Orator enixius implorat suspensionem Cappellanię, & preterea exhibens Compositionem a Reverenda Fabrica impetratam pro Missis ad totum mensem Junii proximi preteriti omissis, probat a posteriori mense Julio ad mensemque Novembris juxta mandata S. hujus Congregationis Missarum oneri satis-

tisfecisse, Reassumpto itaque Folio præteritæ propositionis, diligenter EE. PP. decernere.

An, & quomodo sit locus suspensioni nominationis in casu &c.

Ad Em̄um Gabrielli, qui dignetur rem perpendere, & votum suum aperire firma remanente celebratione Missarum,

PATAVINA REDUCTIONIS ONERUM, Canonici Hieronimus Bolis ex Oppido Montaneane Patavine Diæcesis anno 1727. supream scripsit tabulas, quibus Primogenituram instituit, simulque Fideicommissum. Ex integro namque Asse quædam seposuit Livella, & pensiones, quas annuam summam Libellarum 1331. monetæ venetæ attigisse fertur, quasque subjecit Primogenituræ in Antonium Bolis Pronepotem suum, ejusque deinceps filios, & descendentes primonatos progressivæ. Id vero oneris dedit, qui erant successuri, *Primogenitis d' eleggere un Sacerdote, che abbia a celebrarmi una Messa quotidiana agl' Altari privilegiati del Duomo di questa Terra, cioè il Martedì all' Altare di S. Antonio di Padova, il Mercoledì a quello della B. V. del Rosario, il Venerdì a quello della S. Croce, e questo perpetuamente, e gl' altri giorni massime la Santa Festa à quelli altari saranno privilegiati; coll'ingiungere anche obbligo allo stesso Sacerdote della residenza del Coro, perchè abbia tanto la mattina di cadaun giorno, quanto il dopo pranzo intervenire, ed assistere alle funzioni tutte del Coro, come suole praticarsi dagl' altri Sacerdoti Mansionari, quali hanno l'obbligo della residenza in Coro; son dover contribuire allo stesso Sacerdote, che sarà di tempo in tempo eletto Ducati cento da Lire 6², e 4. per Ducato, di trè in trè mesi con puntualità.* Post hæc Testator ordinem succedendi statuit, omnesque a se vocatos, & Substitutos esse declarat, *col carico, ed obbligo della elemosina precitata dei Ducati cento al Sacerdote eletto = Quidquid vero supererat, separatis redditibus Primogenituræ assignatis, Fideicommissum supposuit universali, in quo instituit Joannem Bolis*
Ne-

Sess. 25. cap. 4.
de Reform.

Nepotem, eoque defuncto ejus filios, & descendentes reciproce, & in infinitum substituit, quibus omnibus injunxit l'obbligo della Mansioneria essendo mia intenzione, che resti instituita essa Mansioneria sino, che vi sarà della mia facoltà.

Hanc Primogenituram nunc possidet Sacerdos Justus Antonius Bolis Canonicus Patavinæ Cathedralis, qui cum reperire non possit Sacerdotem, qui pro Ducatis centum, seu Libellis 620. quotidianum onus Missæ, & Chori præstare velit, ut hactenus factum est, ne ultra dotem Mansionariæ a Testatore assignatam aliquid supplere teneatur, deprecatus est a S. Congregatione reductionem onerum, quæ testator jussit; Simulque translationem Missarum a certis designatis altaribus ad privilegiatas aras arbitrio Mansionarii in eadem Ecclesia seligendas. Vicarius Capitularis Patavinus exposita confirmans favet Oratori. Nam = impossibilem rem esse (ait) Sacerdotem invenire, qui cum emolumentis a Testatore Bolis taxatis velit sibi assumere onus Missæ quotidianæ, atque cum iis divinas laudes canere. Eleemosinam pro unoquoque Sacrificio consuetam, & ordinariam esse libellarum duarum; perrarum numerum Sacerdotum in eodem Oppido commorantium, pluresque eorum, & pene singulos, vel aliis Ecclesiasticis Beneficiis provisos, vel hac Cappellania ad victitandum non indigere, illamque fere omnes attentis paucis emolumentis recusare posse. Quo vero spectat ad residentiam in Choro magnopere optarem, ut PP. EE. ab hac Cappellanium non absolverent. Necessarium enim foret numerum Sacerdotum choro interessantium augere, non diminuere, eo quod Ecclesia Montaneane bonis, super quibus distributiones quotidianæ fundatæ erant, exoliata ornamentum illud ammisit. Ad hanc residentiam constituendam necessarium esse puto, ut Sacerdos pro eadem saltem Libellas venetas tercentas decem in singulos annos percipiat. Quod attinet ad localitatem optimum sane est, Sacerdotem Cappellanium intra eam Ecclesiam celebrare, si illius Ecclesiæ honor, & Populi commodum inspiciatur, altaris vero localitate parum referente ad Ecclesiæ, & Populi bonum.

Ex fundatione patet, quod pro quotidiano onere missæ, & chori certa assignata fuerit quantitas in Libellis 620. in causam emolumentis, quod nunc pro temporum vicissitudine oneribus adimplendis impar evadit. Sta-

tuendum erit igitur hoc primum ab **EE. VV.**, utrum hæres supplere teneatur ex aliis hereditariis Bonis, quantum ultia constitutam dotem satis sit, ut præscripta impleantur onera. Secus enim reductio denegari non poterit, cum solemne sit, quod reducantur onera, quoties par relictum non fuerit emolumentum, ut ad *Text. in Cap. Cum omnes de Constit.*, *Fagnan. ibidem n. 31.*, *Card. Petra ad Constit. 7. Eugenii IV. Sect. 2. num. 28. tom. 3.*, & *S. Congregatio in Viterbien. Reductionis 8. Maij 1784.* Negat autem Orator Bolis se teneri ad supplementum *tum* inspecta fundatione, *tum* libratis viribus hereditariis. Nam fundator non mandavit, ut hæres Primogenitus curaret celebrationem Missæ, & servitium chori, sed, ut Sacerdotem eligeret, qui hæc onera præstaret = *con dovere contribuire al medesimo Ducati cento di tre in tre mesi con puntualità*, & alio testamenti loco = *col carico, ed obbligo della elemosina precitata di ducati cento al Sacerdote eletto* = Quare se omni obligatione functum affirmat, quoties certam illam quantitatem representat. Nam cum certa quantitas legata est ad aliquod onus a tertio adimplendum, tunc legatum videtur restrictum ad illam quantitatem, ita ut hæres de supplemento gravari non debeat; quemadmodum innuere videtur *Pasqualig. de Sacrificio Novæ Leg. quæst. 1026. n. 3.*, & *Rota in dec. 433. per tot. cor. Cerro.* Eoque magis hoc supplementum a se reiicit Orator, quia pensatis hereditariis rationibus. apparet quod annuus census Primogenituræ in Libellis venetis 1431. detracto stipendio Cappellani, & vectigalibus diminuitur ad Libellas 449. Quare si Cappellaniæ supplendum esset in aliis Libellis 310. quot Vicarius Capitularis necessarias ducit ad obeundum chori servitium; nil aliud Primogenitus consequeretur, quam Libellas 139. ita ut inutilis omnino, & nugatoria fieret hæc Primogenitura.

Nihilominus pro supplemento ab herede prestando pugnat, tum *juris præsumptio*, tum *conjectura voluntatis Fundatoris*. Quando enim Testator certum expressit Missarū numerum, & certa parimodo indicavit onera orget præsumptio, quod integrum voluerit numerum Missarum aliorumque onerum implementum, ita ut in id sive dos sufficiat, sive secus, semper hæres supplere teneatur *Can. Ultima Voluntas quæst. 16. Genuen. in Praxi quæst. 180. num. 5.*, *Passarin. de Statu homi-*

num tom. 2. quæsi. 187. Artic. 4. num. 984., Rota decis. 117. num. 7. part. 17. Recen. Huic præsumptioni consona videtur conjectura quæ ex voluntate Testatoris deducitur. Hic enim in una, eademque oratione ab onere incipit dispositionem, & inde pergit ad constituendum Cappellani stipendium, quo casu hæc dotis assignatio *demonstrativa* videtur, atque in demonstrativis legatis obvium est, quod impar designata quantitas per heredem sit augenda juxta theoricam *Felini in Cap. super Litteris De rescriptis*, quam illustrat *Benedict. XIV. de Synod. Diæces. lib. 13. Cap. ultim. num. 22.* Qua certa assignata quantitas nihil detrahit obligationi, quã habet hæres implendi legatum, & potius censetur adjecta, quia tunc vel erat congrua, vel congruam existimabat Testator, quam ut restringere possit hæredis obligationem, ut definiit *S. Congregatio in Narnien. 15. Januarii 1721.*, & *in Romana Legati Missarum 22. Augusti 1795. ad II. Dub.*

Neque aliquid indulgendum videtur Oratori, si vires hæreditariæ huic supplemento deficere videantur. Nam rationes hereditariæ exhibitæ nullis documentis comprobantur, ita ut subverendum sit, eas ad libitum calculatas esse. Quatenus vero legitime essent ex his apparet, quod vires legato implendo sufficere possunt, cum fateatur Orator, quod pro Primogenito supersunt *Libellæ 139. in annos Singulos.* Quod si hæres dum qualitatem hæreditariam retinet, etiam in bonis propriis pro legato obligatur, ut passim tenuit *S. Congregatio in Camerinen. Subsidiæ Dotalis 17. Junii 1761. ad II. Dub.*, & *Januen. Legati 15. Decembris 1787. ad I. Dub.*; multo sane magis obstrictus videtur, dum bona hæreditaria sufficiant, licet favore Primogenituræ diminuantur. Maxime cum pro hujusmodi pio legato Testator non tantum bona particulari Primogenituræ, quam reliquum patrimonium Fideicomisso subiectum obligavit, dum expresse jussit = *essendo mia intenzione che resti instituita essa Mansioneria sino vi sarà della mia facoltà* = Aut igitur Orator possidet una cum Primogenitura bona Fideicommissaria, & tunc ipse habet, unde suppleat; aut hæc bona in reliquos de Familia dispersita sunt, & tunc ab iis poterit supplementum petere.

Quod si EE. PP., hisce non obstantibus, indulgentiam Oratori censcant reductionem, tunc statuendus erit

modus quo reductio concedenda sit, Nam ordo dispositionis, & scripturæ Missarum onus servitio chori præfert, ut proinde potius hoc onus, quam Missæ reductendæ videantur, secundum Doctrinam *Benedict. XIV. de Synod. Diæces. lib. 13. Cap. ultim. num. 23.* quam semper secuta est S. Congregatio in *Regien. Reductionis Servitii Chori, & Missarum 29. Julii 1775.*, & in *Urbanien. Reductiouis Missarum 16. Februar. 1788.* Verum Ecclesiæ expediret, ne Servitium chori reduceretur. Nam Vicarius Capitularis necessarium existimat = *numerum Sacerdotum choro interessentiam augere, non diminuere, eo quod Ecclesia Montaneana bonis, super quibus distributiones quotidiana fundatae erant, expoliata, ornamentum illud amisit = Pro servitio autem chori necessariū esset ut Sacerdos saltem Libellas Venetas 310. perciperet in singulos annos = Quibus detractis ex annua dote Libellarum 620., residuæ essent Libellæ 310, unde celebrari possent quotannis Sacra 155., cum ælemosina (ut Vicarius Generalis testatur) pro unoquoque Sacrificio consueta, & ordinaria sit Libellarum duarum.*

Quatenus vero reductio concedatur postulat Orator, ut liceat Cappellanis pro libitu in Aris privilegiatis ejusdem Ecclesiæ sacrificia offerre, quin statis diebus teneantur celebrare juxta Testatoris præceptum = *il Martedì al Altare di S. Antonio di Padova, il Mercoledì a quello della B. V. del Rosario, il Venerdì a quello della S. Croce, e questo perpetuamente, e gl'altri giorni massime la Santa Festa a quelli altari saranno privilegiati.* Quæ sane petitio translationem missarum secumfert, & sapit commutationem voluntatis, quæ cum semper difficilius conceditur, ex *Tex. in Can. Ultima Voluntas Caus. 13. quæst. 2.*; tum maxime, cum Fundator certum designavit altare in quod ejus præcipua ferebatur devotio, ut definivit Sac. Congregatio in *Casalen. 15. Decem. 1797.* Nihilominus ponderandum est, ex necessitate, & utilitate hanc translationem sæpe fuisse concessam, ut in *Neapolitana Cappellaniarum 16. Junii 1731.*, & in *Firmana 3. Augusti 1782.* Non agitur autem de translatione sacrificii de una in aliam Ecclesiam, sed de simplici commutatione Altaris, qua salva remanet in substantia voluntas Testatoris, & solum venia datur Cappellanis, ut Sacrificia offerant in Altaribus privilegiatis sibi be-

nevisis ejusdem Ecclesiae, ut facilius chori servitium obire possint. Quae sane commutatio levioris momenti esse videtur.

Pro duplici instantia geminum proponitur dubium.

I. *An, & quomodo sit locus reductioni onerum in casu &c.*

II. *An, & quomodo, sit locus translationi Missarum in casu &c.*

Non proposita cum sequenti.

Sess. 21. Cap. 3.
Sess. 24. Cap.
13. de Reform.

FERETRANA UNIONIS, ET REDUCTIONIS.
Non semel, sed sæpius petita est applicatio hæreditatis, quam in usos pios Sacrorum, Subsidiæ dotalis, & ælemoniarum erogandam legarunt Gratius, & Angelus Remigius Fratres Calbini ex Oppido Maceratae Feltriæ: semper tamen Sac. Congregatio ab hac applicatione se præbuit alienam. Primum Franciscus Galbini superstes Testatorum Frater hæreditates hujusmodi erogandas postulavit in constructionem Suburbicariæ Ecclesiae, & stipendium Cappellani, qui Sacrificium quotidianum pro testatoribus offerret, ut videre est in *Feretrana die 20. Decem. 1766.*, in qua ad Dubium = *An, & quomodo sit consulendum SSmo pro commutatione voluntatis* = Sac. Congregatio rescripsit = *Quoad dispositiones Gratius, & Angeli Remigii negative, & amplius: in reliquis utatur jure suo* = Nonnullis interpositis annis denuo Vicariis Maceratae Feltriæ meditantibus eandem Ecclesiae constructionem, pauperes illius Oppidi insteterunt pro implemento legatorum, iterumque Sac. Congregatio rescripsit = *Episcopus utatur juris remediis quoad rectam legatorum executionem, firmiter remanente Decreto Sacrae Congregationis anni 1766.* ut in *Feretrana Legatorum 27. Februarii 1790.* Tandem postquam Rector Parochialis Ecclesiae S. Michaelis Arcangeli renunciatus fuit Sacerdos Dominicus Antonius Ravogli, ut repararet fatiscientes aedes parrocchiales, & angustam ampliam

pliare Ecclesiam, frustra deprecatus est applicationem utriusque hæreditatis Galbini. Propositum namque Dubium = *An, & quomodo sit locus applicationi hæreditatis Galbini* = rejecit Sacra Congregatio per Rescriptum = *Negative* = ceu apparet *ex Feretrana Applicationis 27. Augusti 1796.*

Hiscè tamen non acquiescens decretis idem ille Rector Dominicus Antonius Ravogli postulat, ut hæreditas Gratosi Calbini uniatur redditibus Paræciæ S. Michaelis Arcangeli. Hic vero Gratosus Calbini ita de re sua anno 1742. disposuit, ut si deficerent sine ulla prole, qui fuerant scripti hæredes superstites Fratres, & substituti nepotes, tum ex integro hæreditatis fructu = *un anno si facci dire tante Messe secondo la mia intenzione ed un anno si dotino le Zitelle più povere, e le più onorate di questa Parocchia di S. Michel Arcangelo di Macerata (Feltrie) e si dia scudi 25. ducali per cadauna, e se avanzasse qualche poco di denaro, e che non bastasse per la dote di una Zitella si dispensi tutto questo denaro a Poveri di questa Terra, e che tutto ciò si faccia coll' assistenza de' Signori Rettori della Cura di S. Michele Arcangelo della sudetta Terra, e del Signor Potesià pro tempore, quali prego a voler assistere, che non sia dilapidata detta robba, e non venisse adempita la mia mente* = Hinc defectis institutis, substitutisque omnibus alternis annis subsidium dotale collatum est & superextantes redditus in æleemosynas erogati fuerunt, & vice mutua celebratæ fuerunt. Missæ 170. . Ita vero unionem proponit Rector Ravogli, ut singulis duobus annis teneatur dotem dare ad Testatoris præscriptum, & Missas celebrare juxta reductionem à Sac. Congregatione indulgendam.

Episcopus Feretranus ex fide Vicarii Foranei, qui olim Rector fuit S. Michaelis Arcangeli plura ad rem opportuna rescribit. *Censum Paræciæ S. Michaelis Arcangeli ab Oratore oblatum remittit, in quo adnotantur annui redditus in scutis 56. 85., annua onera in scutis 36. 48. itaut Rectori supersint scuta 20. 37. Verum eidem Episcopo nimis tenuis visus est Census ipse præcipuè cum certior factus sit à Vicario foraneo quod Paræcia S. Michaelis Arcangeli = *hà un annua rendita sicuramente di sopra a sessanta scudi, con un' annuo dispendio di circa scudi trenta per cui liberi al Paroco**

rimangono scudi trenta = Negat porro Episcopus ipse ulla reperiri posse media, quibus Parocho conciliaris congrua constituatur. Hæreditatem vero Gratosi Calbini constat ex prædio *Camertino* (ex quo secundum Peritorum extimationem inito decenniali calculo redeunt annua *scuta* 25.) itidem ex alio agro, quod indivisum est cum hæreditate Remigii Calbini, & ex fructu pecoris & cujusdam parvi census, itaut introitu ascendat ad *scuta* 30. romana. Expensæ autem & vectigalia attingunt *scuta* 8. 89. Quare hæreditas ascendit ad *scuta* 21. 11. Alter exequutor testamentarius, scilicet Prætor Maceratæ Feltriæ, & pauperes oppidani triginta octo unioni subscribunt, & Rectori assentiuntur. Quamobrem Feretranus Antistes votum suum concludit = *Sensum meum aperiendo dicam, quod cum Parochus Orator se obliget ad dotis subsidium alternativo anno distribuendum ut Gratosus Calbini Testator jubet, unionem posse EE. VV. concedere sentirem ego, adjuncta vero pænali lege in casu ommissionis & exarata nunc in forma probanti per ipsam Oratorem obligatione (qui cum sit inops, ni ligetur, insurgent lites & quæstiones), facienda etiam per unumquemque ex successoribus Parochis pro assecuratione adimplementi legati, & Puellarum, quibus hac unione nihil detrahitur. Mediante porro hac unione Reductio Missarum, & quidem non exigua necessario facienda erit duplici ex causa, & deficientia Sacerdotum renuentium jure merito celebrare Eleemosina manuali; Nam in legatis perpetuis præter Romanam Taxam etiam in meis Synodalibus Sanctionibus in sesquijulio Eleemosina statuta legitur; & multo magis si hac unione aliquid utilitatis Parocho augeri velit.*

Cum succurri nequit indigentia Ecclesie parochialis, ordinariis remediis præscriptis à Sac. Concilio Tridentino Sess. 24. cap. 13. de Reform. tum ad extraordinaria processit Sac. Congregatio, scilicet applicationis Legati Missarum ut in *Spoletana* 18. Decembris 1790., & subsidiorum dotalium ut in *Novarien.* 8. Februarii 1794. Non tamen temere horum applicatio conceditur, sed probatis requisitis, quæ pro unionibus hujusmodi peragendis præscribuntur a jure in *Cap. Exposuistis* 33. de *Præbend.* : *necessitas* scilicet, & *consensus* eorum quorum interest, ut docet *Tamburinus de jure Abbat.* tom. 3. disput. 13. quæst. 3. num. 1. & seq.

Necessitas requirit Paræciam adeo pauperem esse, ut Parochus non habeat, unde honestè vivat. Si Census, quem Rector Ravogli exhibet, attendatur, ex hoc apparet, quod annui redditus constituuntur in scutis 56. 85. & onera in scutis 36. 48. itaut subductis rationibus Parocho vix supersint scuta annua 20. Et quamquam hæc onera diminuenda videantur dempto scilicet stipendio Missarum in annuis scutis 10., quæ Parochialem congruam non minuunt, ut tradit *Card. de Luca de Benefic. discurs. 90. num. 8. Rot. coram Merlin. decis. 587. num. 8., coram Buratt. decis. 418. num. 16.*; attamen aucta etiam congrua ad annua scuta 30. non æquaret taxam ducatorum centum, quam statuit Sac. Concilium *sess. 24. cap. 13. de Reform.* Animadvertendum tamen est quod minor aliquando ex institutione esse potest congrua, ut statuit Sacra Congregatio *in Derthonen. 28. Januarii 1736.* Rursus quod nunquam antea Parochi reclamaverunt, neque Paræcia nunquam vacans fuerit & per concursum eam obtinuerit modernus Rector Ravogli. Hæc patent ex Folio *in Feretrana Applicationis 27. Augusti 1796.* edito tum cum idem Ravoglius frustra postulavit applicationem utriusque hæreditatis Calbini favore fabricæ Ecclesiæ. Qui enim tunc obsiterunt huic applicationi, probarunt congruam Parochi constituendam esse in scutis annuis 55. 81. Et Sac. Congregatio dum applicationem rejectis satis videtur inuisse, quod inopia Paræciæ probata non esset, nisi mutatae temporum circumstantiæ impares hodie suaserint redditus, quos forte congruos sub Annum 1796. reputavit Sac. hæc Congregatio.

Suspensione non vacat consensus, quem nunc præstant alter exequuntor testamentarius & pauperes Oppidani, cum antea semper applicationi repugnassent. Non est autem prætereundum, quod tunc applicatio ita petita fuit, ut hæreditas integra in reparationem Fabricæ erogaretur; nunc vero ita postulatur, ut, & præstetur alternis annis subsidium dotale in scutis 16. 63. (tanti enim valent scuta 25. Ducalia) & Missæ celebrentur. Quare dum hæreditas Gratosi Calbini constat ex annuis scutis 21. 10. detractis oneribus, jam eo anno quo subsidium dotale præstandum est in annuis scutis 16. 63 vix supererit summa scutorum quatuor & obul. 47. in pauperes distribuenda. Nil ergo mirum videri debet, si nunc pauperes assentiantur cum de pusilla

clæ-

eleemosyna agatur, quam Parocho cedant, quæque in plures distributa non nisi tenuissimum Pauperibus ferret subsidium.

Si applicatio indulgenda sit, ad modum pertinet, ut Parochus obligationem emittat de præstando subsidio singulis duabus annis, & alterna vice celebrandis Missis. Hactenus celebratæ fuerunt Missæ 170. quotannis. Sed Sacerdotes renuunt eas celebrare ad rationem manualis, dum pro perpetuis Legatis in Ferenana diœcesi obolis quindecim taxata est eleemosyna. Ut autem quid utilitatis sentiat Orator forte decernenda taxa perpetuæ, cum agatur de onere perpetuo, neque adhuc constet fuisse acceptatum, ut sæpius Sacra Congregatio definivit, & præcipue in *Fanen. Reductionis Missarum 14. Februarii 1761. in Anconitana Missarum 30. Aprilis 1782.*, quæ reductio eo pronius conceditur cum cedit in levamen pauperis Paræciæ, ut in *Spoletana 18. Decembris 1790.*

Ex his deducitur Dubium.

An & quomodo sit locus applicationi in casu &c.

*Sess. 25. cap. 9.
de Reform.*

TOLENTINATEN. JURISPATRONATUS. Familia Panunzi Juspatronatus tam activum, quam passivum obtinebat Canonialis Præbendæ erectæ in Cathedrali Ecclesia Tolentini. Utrumque hoc jus Paterfamilias Aldebrandus Panunzi gratuito titulo *di sua mera condiscendenza, ed amorevolezza* cessit Anno 1797. Canonico Friderico Bezzi *per se, e suoi*. Mox post obitum Aldebrandi ejus Filius, & hæres Vincencius Panunzi Annorum quatuordecim cum autoritate Tutoris, & Judicis laici, aliisque solemnibus in Minorum contractibus præscriptis paternam cessionem *sub Annum 1800. ratam habuit in venerazione di un fatto del proprio suo Padre dichiarando non esservi in tal atto intervenuta frode, inganno, patto illecito, o simoniaco, ma esser stato stipolato di sua mera volontà, e condiscendenza*. Cumque demum in utroque Instrumento approbatio Ordinarii fuisset reservata, Vicarius Capitularis die 8. Januarii elapsi Anni contractum appro-

probavit, confirmavitque *salvis juribus aliorum Patronorum, si qui sint*. His gestis resignata fuit canonicalis Præbenda ab ejus Possessore Canonico Nicolao Micciani favore ejusdem Friderici Bezzi, concessis in Litteris Apostolicis resignanti annuis scutis viginti à Bezzi solvendis nomine alimentorum. Verum cum deinde utrinque conventum fuisset, ut Miccianus ejus pensionis loco fructus Beneficii perciperet; ideo Resignans, & Resignatarius dubitantes in confidentialem simoniam incidisse ad *SSmum* recursum habuere, qui per organum Eñi Datarii *sub die 11. Martii elapsi Anni absolutionem, rehabilitationem, & dispensationem* concessit, itemque *reservationem fructuum* pensionis loco probavit.

um exequerentur Litteræ Apostolicæ per Beziū expeditæ nova interim promota est difficultas, num scilicet Vicarius Capitularis cessionem Juspatronatus confirmare posset: Qua de re Fridericus ad Eñas Vestras recurrit, ut si minus legitime a Vicario Capitulari probata sit ea cessio, nunc vestra autoritate confirmetur. Quibus de præcibus rogatus Vic. Capitularis, se penitus respondit sancitæ confirmationis, quam a suo Cancellario oblatam subscripsit, ratus nihil eam præferre, quod non esset approbandum. Rem tamen nunc intimius scrutans, & *audito* (sic ait) *Adolescentulo interesse habente, tria notavi. PRIMO hujusmodi cessio facta fuit coram Iudice laico interposito de more Tutore, qui prius juravit utilia facere. Quid autem inutilius pauperi adolescenti, quam seipsum, totamque familiam orbare Jure Activo, & Passivo Canonatus. SECUNDO auditus Vincentius unice interesse habens, & interrogatus de præfata cessione nonnulla asseruit, quæ quamplurimum pugnant cum iis, quæ a cessione resultant = scilicet se in ratihabitione pro una vice tantum juspatronatus cedere voluisse donec vigesimumquintum ætatis annum attingeret. TERTIO tandem appellat Vic. Capitularis ad Simonie labem jam Rescripto SSm̃i sublatam. His expositis de Precibus EE. VV. deliberandum relinquit.*

um juspatronatus sit spiritualitati adnexum, *Cap. de Jure 16. de jurepatronat.* in commercio hominum esse non potest, *Gloss. in Can. Pie mentis 26. caus. 16. quæst. 6.*, nec procul a Simonie labe vendi, aut oneroso titulo distrahi decet *Cap. Cum Sæculum 13. de jurepatron., Concil. Trident. sess. 25. cap. 9. de Reform.*

Quamquam vero hæc juris dispositio non porrigatur ad Cessiones gratuitas, a quibus suspicio Simoniae abest, attamen oportet, ut Cessiones hujusmodi autoritate Ordinarii probentur, ut cognosci possit, utrum Ecclesiae expediat mutare Patronum, & num gratuito, vel oneroso titulo cessio proficiscatur, ut notat *Pirringh. in Jus Canon. lib.3. tit.38. num.61.* Actus vero hujusmodi confirmationis ab Episcopo emittendæ pertinet ad illos *voluntariæ Jurisdictionis*, quos Vicarius Capitularis exercere nequit, cum ipse repræsentet Episcopum in iis, quæ *ordinariæ & necessariæ*, non quæ *voluntariæ* sunt jurisdictionis, ut *ad Text. in cap. Pastoralis §. Præterea de Offic. Ordinarii*, docent *Gargia de Benef. par.5. cap.7. num.38.*, & *Pellegrin. in Prax. Vicariorum cap.2. num.9.*

Ideo in præsentī specie parvifacienda videtur approbatio cessionis, quam edidit Vicarius Capitularis, qui ea carebat potestate; cumque de nova confirmatione ex integro disserendum sit, non inopportunum examen de validitate, & justitia cessionis Jurispatronatus, quam denuo Orator Em̄is Vestris probandam proponit. Ut invalidam cessionem ipsam reprehendit Vicarius Capitularis, veluti editam *coram Judice laico*, ita ut dubitari posset, an locum habeat Constitutio *Martini V.*, quæ incipit *Ad Reprimendas lata ann. 1428. Bullar. Cherubin. tom.1. pag.251.*, ex qua irritatur quidquid contra personas Ecclesiasticas coram Judice laico gestum est. *Injustam* vero dicit tum ratione minoris, qui nulla utili intercedente causa alienavit juspatronatus; tum respectu Ecclesiae sive ob suspicionem Simoniae, sive ex quo Ecclesia patronum mutare cogeretur.

Verumtamen contra ponderandum est, quod *ex allegata Constit. Martini V.* interdictum est rapere Ecclesiasticam personam ad Judicem Laicum, & quicumque secus fecerit privatur jure & actione, quam coram Judice laico deduxit, ut novissime probatum est in folio *Causæ Civitatis Castellane Canonatus 21. Decembris nuper elapsi ann. 1801.* In re præsentī aditus est Judex laicus, ut contractum cessionis tamquam a Minore gestum adhibitis Juris comunis solemnibus probaret. Nemo igitur contrahentium rapuit personam Ecclesiasticam ad Judicem Laicum, ut cum ea de jure decertaret, aut ecclesiasticam jurisdictionem despiceret, & extranea proinde videtur Martinianæ Constitutionis

censura . Num autem læsus fuerit minor in contractu forte etiam non pertinet ad hodiernum examen . Nam consensus Ordinarii (qui nunc suppletur a S. Congregatione) non requiritur ad validitatem actus respectu Minoris ; sed ut juspatronatus de una in aliam personam transferri possit absque Ecclesiæ præjudicio , ut docet *Fargna de jure patronat. Can. 2. Cas. 4. num. 3. & Piton. de Controvers. Patron. Allegat. 40. num. 29.* Procul autem abest Ecclesiæ præjudicium in mutatione Patroni , statim atque transfertur Juspatronatus in Familiam Bezzi , quæ ex ditioribus est in ea Diæcesi . Excluso vero Ecclesiæ damno , probanda videretur cessio utcumque minor ex ea se læsum putarit , cum non prohibeatur ipse in congruo judicio suo jure experiri , ut indemnus præstetur ; quod jus posset etiam ad majorem cautelam ejus favore vestro decreto reservari .

Quærendum tertio de suspitione Simonicæ . Irritam hæc redderet cessionem quoties probata sit . Verum ex publicis Tabulis constat , Aldebrandum Panuntium sub Annum 1797. Juripatronatus renunciasset favore Oratoris & suorum = *per sua mera condiscendenza ed amorevolezza* = constat rursus , quod pari gratuito titulo ejus Filius Vincentius contractum confirmavit in hæc verba = *dichiarando non esservi in tal atto intervenuta frode , inganno , patto illecito , o simoniaco , ma esser stato stipolato di sua mera volontà , e condiscendenza* = Si quæ vero subest suspicio Simonicæ in Resignatione Canonici facta favore Sacerdotis Bezzi a Canonico Miccianti , cæteroquin per Rescriptum Pontificium sublata , ea non pertinet ad cessionem juris patronatus , in qua illicita pactio , quæ Simoniam redoleat nisi probata sit , non est præsumenda . Gratuitas porro hujusmodi cessiones , quæ Simonicæ vitium non præferunt , non semel probavit S. Congregatio , & nuper in *Fanen. Beneplaciti 12. Septembris 1801.*

Dignentur itaque EE. VV. dirimere Dubium .

An , & quomodo sit probanda cessio Jurispatronatus in casu &c.

SENO GALLIEN. PERMUTATIONIS. Ad Aram maximam Parochialis, & Collegiatæ Ecclesiæ Montis Marciani geminæ superextant a cornu Evangelii, & a cornu Epistolæ hinc inde mansiones, seu Coretti, quæ in interiori parte communicant cum ædibus Archipræsbyteri Ecclesiæ contiguis. Hinc olim Archipræsbyteri pro libitu ex utraque mansionem a domo in Ecclesiam, vel ab hac in illam accedebant. Cum vero postea Canonici sæviante hyeme chorum exercere cepissent in mansionem, quæ stat a Cornu Evangelii, ex Decreto Episcopi apposita fuit ultra, citraque fores serrata, ut transitus omnis a domo Archipræsbyteri esset interclusus ad Mansionem a cornu Evangelii, & tantum eidem pateret aditus ad Ecclesiam per alteram Mansionem, quæ sita est a cornu Epistolæ. Quod Episcopi Decretum probatum fuit per Sacram Congregationem, ut videre est in Senogallien. 13. Junii 1789. ad II. Dubium.

Nunc vero ex rationibus inferius deducendis Archipræsbyter Vincentius Primavera incomodam sibi noscens hibernam chori officiatorum in illa Mansionem, quæ est a cornu Evangelii, cum Canonicis egit, ut eam transferrent ad alteram Mansionem a cornu Epistolæ, ut sibi pateret ad Ecclesiam accessus per primam illam mansionem. Canonici quidem non repugnant, sed quasdam proponunt conditiones, sub quibus esset stipulanda hujusmodi cessio: scilicet

I.

Che il Signor Arciprete pensi egli d'ottenere a sue spese le opportune, e necessarie facultà, dalle quali resti in perpetuo convalidata la cessione di detto Coretto.

I I.

Debba in perpetuo mantenere a sue spese detto Coretto con li suoi annessi, non farvi innovazione in usi disdici alla venerazione, e decenza del luogo.

I I I.

Debba traslatare li banconi, che ora vi sono all'altro Coretto opposto.

I V.

Gli cessi immediatamente il diritto , che egli ha presentemente della comunicazione in Chiesa dalle sue Camere a Levante mediante il Coretto a cornu Epistolæ, e scala a lumaca , e si oblihi di risarcire l'uscio della detta comunicazione , quale resta sempre munito di cartoccio , e chiave al di dentro , qual chiave debba unicamente ritenersi dal Canonico Sacrista .

V.

Stabilisca la scala a lumaca , e finestrini del Coretto a Levante , ove brama trasferita l' Officiatura, faccia la vetrata al fenestrone tutto a sue spese .

V I.

Pensi egli , e li suoi Successori ad ovviare a tutti l'inconvenienti , che potessero mai accadere quante volte otenga , e si prevalga del libero ingresso , ed egresso dalle sue Camere per questa Collegiata .

V I I I.

Che sia lecito d'andare , e stare in detto Coretto , e da esso passare alla Chiesa , e venire alle riferite Camere al solo Signor Arciprete , e suoi Cappellani Curati, mai però coll' altre Persone di qualunque condizione, e sesso , e neppure alle donne di sua Casa .

I X.

Che un tal uso dal Coretto non possa mai pretendersi privativo a favore del Signor Arciprete , ma debbano cumulativamente ritenerlo anche gl' altri Capitolari , per li quali il Canonico Sacrista debba ritenere la chiave , e sia lecito al Capitolo occupare parte di quel sito per cose di Chiesa , e perciò non possa mai l'Arciprete pro tempore farci la minima innovazione , o divisione , e molto meno appropriarselo in tutto , o in parte , e convertirlo in uso domestico o profano .

Che

X.

Che qualora dal Signor Arciprete s' accettino tali condizioni, debba il Capitolo trasferire l'Officiatura d' inverno nell' opposto Coretto a Cornu Epistolæ, ed il Signor Arciprete debba far apporre alla porta che comunica fra quell' altre sue Stanze contigue con questo Coretto un Cartoccio al di dentro dalla porta di esso Coretto con Serratura e chiave da ritenersi perpetuamente dal Sig. Canonico Sagrista.

Archipræsbyter ultro libenterque has conditiones acceptat immo, ut in causam hujus cessionis factæ a Capitulo aliquid retribuere, usum cedere promisit quarundam Sacrarum Suppellectilium. Nam ex Decreto visitationis anni 1784. duo constituta sunt Sacraria, quorum alterum ad Capitulum, alterum ad Archipræsbyterum pertineret, simulque divisa est Sacra Suppellex. Cum vero super usu Suppellectilium aliqua jam inter Capitulum, & Archipræsbyterum suborta esset controversia; hinc Archipræsbyter *in corresponsivitate concessæ permutationis Capitulo cessit = l' uso perpetuo dell' Ostensorio, Candelieri, Scalinata, Carteglorie, e Cantorino con l'obbligo, che restino le predette cose mantenute dal medesimo Capitolo, o sia Sagrestia Capitolare, purchè detta cessione resti convalidata dalla Sagra Congregazione, e che similmente dalla Sagra Congregazione venga approvato l' uso perpetuo delle predette cose =*. Rursus Archipræsbyter concessit Capitulo = *l' uso dell' Ombrellino per tutto l' anno 1799., e per altri quattro anni l' uso della Cappella negra, e dell' altre suppellettili, che presentemente s' usano promiscuamente colla condizione che occorrendo al Signor Arciprete pro tempore l' uso delle cose, che perpetuamente cede nel mero uso al Capitolo, resti padrone di servirsene nell' occorrenze di sue funzioni Ecclesiastiche, intendendo sempre, che alla cessione delle predette cose ad tempus debba accedere l' approvazione della S. Congregazione.*

Eminentissimus Antistes Senogallien. in sua Informatione refert, permutationem chori referendam esse ad causas congruentiæ, de quibus inferius redibit sermo. Addit præterea = *sciendum est Oratorem, cum varias deprehendisset Canonorum difficultates, quasi omni de-*
po-

posita rei negotiatione suum ipsis patefecit animum eum esse, ut a capitularibus Supellectilibus parochiales secernerentur. Notandum siquidem est eam in hac parte retrolapsis annis firmatam fuisse methodum, ut parochiale Sacrarium a Capitulari, quibusdam adiectis legibus divisim foret considerandum. Hæc tamen sic efformata constitutio suum practice nondum sortita fuerat effectum. Hujusmodi igitur de repente facta Oratoris declaratio plurimum Canonicos piguisse visa est, eosque simul promptiores reddidisse ad Oratoris postulationi annuendum, qui suam inde declarationem temperavit ac prorsus remisit. Hinc sane orta est Capitularium sollicitudo, ut hujusmodi Oratoris remissio firma reddatur. Omnia interea patefecisse me juvat; simulque cavendum videtur, ne quid quovis casu minus decens, minusque decorum inde sequatur.

Obstare sane videtur petitæ permutationi tum juris dispositio, tum Decretum Episcopi, tum S. Congregationis resolutio. Nam subjicitur Ecclesia servituti transitus, & cum servitus sapiat alienationem cadit sub censura *Extravagant ambitiousæ*, nec induci potest nisi ex necessitate, vel utilitate Ecclesiæ ut tradit doctus Cardinalis de Luca *De Servitut. Discurs. 18. numer. 8.*, Corradin. in *praxi Dispensat. lib. 9. Cap. 4. num. 15.*, Monacell. *num. 1. tit. 5. formul. 15. num. 20.* Ex Decreto porro Episcopi anni 1781. lato interclusus est transitus hujusmodi ab ædibus Archipræsbyteri per Mansionem seu *Coretto* a Cornu Evangelii, quo loci Capitulum chorum exercebat. Quod Episcopi Decretum probatum fuit a S. Congregatione. Nam in *Senogallien. 13. Junii 1789.* cum inter cætera disputatum fuisset II. Dub. = *An communicatio domus Archipræsbyteralis cum choro ubi in hyeme officiant Canonici claudi debeat, reservata Archipræsbytero altera, quam habet, communicatione cum Ecclesia in latere opposito in casu &c.* = responsum fuit = *Affirmative juxta Decretum Em̃i Episcopi an. 1781.* = Accedit deinde quod si permittatur accessus ad hanc mansionem fieri poterit, ut absente Archipræsbytero fraude familiarium quid sequatur quod sit minus decens, & indecorum, ut modernus Em̃us Episcopus advertit.

Verumtamen observandum est, quod non agitur nunc de inducenda nova servitute. Nam Archipræsbyter gaudet transitu ab ædibus in Ecclesiam per alteram Mansionem a Cornu Æpistolæ. Quare illud inquirendum

dum est num possit cum Capitulo convenire, ut per alium locum transitus hujusmodi fiat, id quod nec servitutum nec alienationem sapere videtur. Quod enim Capitulo non nocet, & Archipræsbytero prodest denegandum non videtur juxta *Text. in L. 2. §. locum ff. de Religios. & sumpt. funer.* Permutatio autem chori Capitulo non nocet, cum facto periculo, æque bene exerceatur chorus hyemalis in Mansione a cornu Æpistolæ, ut ipsi Canonici in Capitularibus comitiis professi sunt. Maxime cum usum non ammittant hujus mansionis, sed cumulative retineant cum Archipræsbytero ita ut huic non liceat in hac mansione quidquam innovare, & contra Capitulum possit res ad Ecclesiam pertinentes ibidem retinere.

Archipræsbytero vero prodesse patet hæc hyemalis Chori permutatio ex iis rationibus quas, ut Capituli consensum obtineret, Canonicis adduxit. Scilicet, I. *Perchè dovendo egli vegliare le notti non crede coerente alla carità, che vengr disturbato il suo riposo dalla Salmodia, che viene adempita da Canonici innanzi la porta della sua Stanza.* II. *Per non potere sostenere il freddo che dal Fenestrone del medesimo Coretto penetra nelle sue Stanze.* III. *Che dovendo egli per fini prudenziali entrare ed uscire ovvero introdurre, o far uscire persone dalle sue Camere nascostamente gli è necessario il libero introito, ed esito per la Scala segreta.* IV. *Che essendo il Curato sottoposto a chiamate in tempi tempestosi non è ragionevole che abbia da far il giro per le porte della Faeciata della Chiesa per prendere li Sacramenti, ovvero trovarsi obbligato a passare per le Camere de Cappellani Curati, o del Predicatore.* V. *Che i Parochi primi Custodi della Chiesa debbono ad arbitrio entrare in essa per la parte interiore per far tutto ciò, che in tempo notturno può occorrere doversi fare talvolta anche segretamente.* VI. *Che avendo la Casa Parochiale un ingresso traditore è necessario avere un ingresso, ed esito dalla Chiesa Parochiale.* Ne vero quid minus decens sequatur ex hoc novo transitu Archipræsbytero concedendo jam satis consultum est per conditiones a Canonicis appositas presertim quæ numero VIII, & .IX. relatæ sunt.

Quoad cessionem usus Sacrarum supellectilium, quæ ad Sacrarium Parochiale pertinent, videtur sane quod

Parochus detrimentum inferat suis Successoribus, qui contractum hujusmodi servare debent licet Sacra suppellex diuturno usu deterior evaserit. Susceptum nihilominus per Capitulum manutentionis onus cessionem ipsam utilem forte Pareciæ, & Archipresbiteris ostendit, & vicissim cum inita sit eadem cessio ad præcidendam imminuentem ea de re controversiam, probationem mereri posset. Transactio enim quæ lites inter ecclesiasticas personas præcidit, sæpe probata fuit ab hac Sac. Congregatione & præcipue in *Faventina Transactionis 29. Novembris 1795.*

Dubium proponitur.

An, & quomodo probanda sit translatio Chori, & cessio Sacrarum Suppellectilium in casu &c.

ACHERUNTINA, ET MATHERANEN. ONE-
RUM MISSARUM. Quod in Oppido Milioniaci Acheruntine Diæcesis extat Sacellum Annunciationi Deiparæ nuncupatum, illud habet adnexum simplex Ecclesiasticum Beneficium, de quo duo tantum sunt explorata - Alterum, quod est *liberæ collationis* Archiepiscopi Acheruntini; Alterum quod ejus reditus *anno 1767.* vix attingebat summam annuam *Ducatorum novem monetæ Regni.* Nam cum Fundatio omnino delitescat inter antiquitatis tenebras, latet prorsus, quo authore Beneficium illud institutum sit, quibus oneribus gravatum, quibus legibus erectum. *Anno 1767.* ab Archiepiscopo Acheruntino Beneficium illud consecutus est Andreas Scolaro, qui reparando Sacello impendit Ducata triginta, & recuperandis Bonis studuit ita, ut erogatis Ducatis Centum pro expensis litis, tandem nonnulla Bona Beneficio spectantia vindicavit, & annuos Beneficii fructus auxit quotannis ad Ducata triginta.

Cum autem totus erat in perquirendis notitiis pro recuperandis Bonis incidit in informem quandam Copiam Inventarii (exhibiti, ut fertur in Visitatione anni 1444.) in quo notatum legitur = *Un Piezzo di Terra in la Contrada l'auqua via juxta le Terre di An-*

*Sess. 25. cap. 5.
de Reformat.*

gelillo de Antonio Rosa Item ave lasciato in Testamento de precise per celebrar la Messa , quin tamen Testatoris , aut legantis nomen inveniatur adjectum . Qua ex re commotus Beneficiatus Scolaro venit in dubitationem , quod Beneficio inhæreret Missarum onus , præcipuè cum in Bulla erectionis , licet nulla mentio de Missarum onere speciatiim facta sit , nihilominus hæc prostat enunciativa, *nevacatione durante Fundatorum Animæ debitis defraudarentur suffragiis* . Ut igitur suæ conscientiæ consuleret , cum diu frueretur Beneficio nullis celebratis Missis , censuit , tot Sacrorum celebrationem committere quot uno Sacrificio in annos singulos a die captæ possessionis responderent , semperque in posterum hoc modo celebrationem præstitit . Anceps nihilominus hæret adhuc num suæ obligationi faciat satis , Idcirco Eminentias Vestras rogavit , ut decernere vellent , num oneri Missarum , & pro qua annua quantitate subiiciatur , nec non pro absoluteione quoad præteritum , si ignorans celebrationem neglexerit .

In summa rerum obscuritate interrogatus Archiepiscopus , sedulo hic Tabellarium perquisivit , sed frustra ; Nam testatur = *che avendo fatto ricercare diligentemente questo Arcivescovile Archivio non si sono trovate altre Carte , che le sole Visite presso a poco di due Secoli , ma non di anni successivi , in molte delle quali sino al numero di circa venti non si fa veruna menzione , nè di peso di Messe , nè di rendita , e dalle visite di dodici anni cioè del 1653. 1672. 1676. 1680. 1682. 1684. 1686. 1754. 1764. 1766. 1770. 1796. si enuncia il mentovato Beneficio dell' Annunziata di libera Collazione , e senza peso di Messe , e rispetto alla rendita in molte di dette visite si legge di avere alcuni Territorj , e che non manca la rendita annuale di circa sei scudi di cotesta moneta , ed in una sola si legge di avere alcune Pecore , e Vacche . Nella visita poi del 1631. e propriamente della Cappella sotto il titolo surletto dopo essersi enunciato di essere di libera Collazione , si soggiunge di non essersi giammai celebrato , onde si ordina al Beneficiato di quel tempo , che facesse celebrare almeno trè Messe in ogni anno senza neppure individuarsi , se si dovea adempire a questo peso per obbligo annesso a detto Beneficio , o per mera divozione , la di cui rendita in queste Visite si fu ascendere a*

scuti venti, benchè apparisca di esser prima scritti scudi sette, e poi tirati, e lineati con penna.

Ho notatis sic pergit nella sola visita del 1657. si legge, che l'enunciato Beneficio dell' Annunziata abbia pesi di Messe, ma non si fa veruna menzione di numero, e senza nessuna designazione si ordina al Cappellano la celebrazione delle Messe di peso, senza però parlarsi di rendita, e questa Visita sembra, che si opponga a quella del 1631. descritta nel Paragrafo precedente, nella quale si dice semplicemente di non essersi celebrato, e che perciò si ordina al Cappellano di far celebrare tre Messe in ciascun anno senza designare neppure l'applicazione. La maggiore difficoltà nondimeno nasce dalla Visita dell'anno 1639. nella quale vedonsi visitate nel medesimo tempo due diverse Cappelle sotto lo stesso titolo della Santissima Annunziata. e si dice, che una Cappella abbia qualche rendita, ma senza verun peso di Messe, e che l'altra sotto lo stesso titolo abbia parimenti qualche rendita, ed il peso di due Messe in ciascuna Settimana, ed è da credersi, che questa differenza di Cappellanie sotto lo stesso nome, di cui non se ne fa menzione in altro luogo, nè in altra Visita, abbia dato occasione di ordinare in alcune Visite la celebrazione, ed in tutte le altre asserirne semplicemente la rendita, e che non sia soggetto il Beneficiato Cappellano a verun peso di Messe.

Nec pretereundum censuit = Che nella Visita del 1642. il detto Beneficio, o Cappellania sotto il medesimo titolo si dice di Patronato del Barone di Episcopia, ma devoluto, e che abbia qualche rendita col peso di Messe non celebrate senza individuare neppure il numero delle Messe, nè molto meno la quantità delle rendite, e da queste visite maggiormente si conferma ciò che ho rappresentato più prima, cioè, che sotto lo stesso titolo vi siano diversi Beneficii, e che la diversità abbia prodotto confusione, se sia, o nò tenuto a peso di Messe il presente Beneficiato, il quale colle Bolle di Collazione lo ricevè senza peso, come asserisce nella dimanda. Non vi è in Archivio altra Carta, da cui si potesse con maggior esattezza conoscere la verità. Ne ho stimato di richiedere il libro delle Messe di Miglionico, perchè le Messe per detto Beneficio, o Capellania non si sono mai celebrate dai Cappellani pro tempore come ho riferito, nè è solito di annotarsi in Tabella o in

Libro tali Messe di Beneficj di persone particolari, assicurandole finalmente, che la limosina delle Messe manuali corre a Paoli due meno quattro bajocchi.

Ex his in facto manifestum est, quod non constat de Foundatione, ut certo resciri nequeat, utrum ex Testatoris voluntate onus Missarum fuerit Beneficio indicium. Porro *semper in Dubiis benigniora præferenda sunt leg. 6., & leg. 47. ff. de Regulis juris, & in obscuris minimum est sequendum cap. 20. de R. J. in 6.,* Quapropter latente mente fundatoris, onera nec addi, nec minui possunt, ut post *Text. in leg. continuis §. Cum ita ff. de verb. oblig. docet Ursaya discept. E. cl. 13. num. 36. tom. 1. & Rot. coram Molino decis. 422. num. 20. & Sac. Congregatio in Nullius, seu Farfen. 22. Novembris 1761. Defectus vero foundationis atque adjecti oneris in Bulla collationis tanti fecit Sac. Congregatio ut Missarum onus delendum putaverit in Beneficio erecto in Ecclesia S. Mariæ de Ficullis Civitatis Casertæ, licet Rector in Sac. Visitatione Anni 1573. ad menstruam Missam fuisset damnatus, ut in Casertana relata inter Summaria Precam 28. Septembris 1790. hinc eo magis par jus obtinere posset in proposito casu, in quo nedum Fundatio deficit, sed præterea SS. Visitationum decreta plura quodlibet onus rejiciunt, & exemptioni obviatur observantia. Nunquam enim Beneficiati celebrationem præstiterunt, immò in antiquioribus Visitationibus nulla fit mentio Missarum oneris, & in recentioribus expressè declaratur, quod Beneficium nullam habet adnexam Celebrationem.*

Sed quoniam Testatoris voluntas aliquando ex conjecturis etiam eruitur, ut monet *Textus in leg. Licet Imperator ff. de legat. 1. idcirco controversia eo redit, ut EE. PP. inquirant, num ex argumentis, & indiciis de adjecto Missarum onere decerni queat. Ea præcæteris urget præsumptio, quod nemo emolumentum sine onere relinquat leg. 7. ff. de reg. Jur. unde sequitur, ut ea semper sumenda sit interpretatio, cui de pia agatur Causa, quæ onus Missarum inducat teste Bordon. de legat. piis cap. 1. num. 225., Polit. de legatis dissert. 275. num. 26. tom. 2., & Sac. Congregatio in Civitatis Plebis Oneris Missarum 19. Augusti 1797. Præsumptioni juris adstipulatur conjectura quæ eruitur ex Inventario, quod licet informè expressam ta-*
men

men exhibet notitiam, quod *Testator ave lasciato in Testamento de precise per celebrarla Messa.* Reque vera in actis *Visitationis anni 1631.* agitur de Cappella sub titulo *Annuntiationis Deiparæ*, & injungitur Cappellano pro tempore, ut saltem curet quotannis celebrationem trium Missarum. Hæc acta conferre possunt ad interpretationem alterius *Visitationis Anni 1639.*, in qua due memorantur Cappellæ sub eodem titulo *SSmæ Annuntiationis*, una absque ullo onere, Altera cum onere duplicis *Missæ hebdomadalis*. Eoque magis cum in tertia *Visitatione anni 1637.* relatum sit, quod *Beneficium SSmæ Annuntiatæ* annexum habet onus *Missarum*. Quod si multum deferretur enunciativis emissis in actu *Visitationis*, *Rota decis.* 174. *num. 7. part. 18. rec.*, & *Visitationum decreta* multum conferunt ad dignoscendam qualitatem, & *statum Beneficii Rota decis. 99. num. 13. part. 10.*, concludendum videretur ex juris præsumptione, & enunciativa *Inventarii*, & ex *relatis actis Visitationum*, quod onus aliquod *Missarum Beneficio* hujusmodi in hæreat, cum præcipue in eandem *Sententiam Bulla collationis* conspiret, qua beneficium *Oratori tributum legitur ne vacatione durante Fundatorum Animæ debitis defraudarentur suffragiis*.

Si in genere onus *Missarum* injunctum putabunt *EE. PP.* tum statuendus erit annuus numerus *Missarum*. Sanè tres *Missæ* ad summum in singulos annos celebratæ apparent, & etiam aliquando duo, & modo una perficitur. *Redditus* quidem annuus in *Ducatis* triginta plura ferre posset. Et licet *Eleæmosina manualis* in *Diæcesi Acheruntina* excreverit ad obolos sexdecim, annua *Ducata* triginta sufficerent ad duplicem quoque *Missam hebdomadalem*, de qua mentio habita fuisse videtur in *Sac. Visitatione Anni 1639.*

Altera *Oratoris Instantia* respicit *absolutionem* quoad præteritum. Certè quidem, si compertum erit eidem iacubuisse onus celebrationis *Missarum* ultra annuam *Missam* hactenus adimpletam, jam percepit *Orator* fructus *Beneficii*, quin *Sacra omnia* perfecit. Sed videant *EE. VV.* num *excusatione*, & *condonatione* dignus videatur, tum ob bonam fidem, in qua tamdiu versatus, onus ignoravit; tum ob *expensas* ab ipso factas usque ad *ducata* triginta in *reparationem Sacelli*, & in aliis *Ducatis* centum in *lites erogatis* pro

vindicandis Cappellanis Fundis . Ob bonam enim fidem semper Sac. Congregatio concessit absolutionem quoad præteritum , ut in *Placentina Missæ Conventualis* 17. Novembris 1779. , & in *Nullius Guastallæ* 26. Novembris 1791. ad *Secundum Dubium* .

Duo sunt dubia .

I. *An , & in qua quantitate , sit locus celebrationi Missarum in casu &c.*

Et quatenus affirmative .

II. *An sit consulendum SSm̃ pro absolutione quoad præteritum in casu &c.*

Die Sabbathi 20. Martii 1802. in Palatio Apostolico Quirinalli erit Sacra Congregatio Concilij, in qua præter alia, proponentur infrascripta Dubia, juxta morem ejusdem Sacræ Congregationis de jure resolvenda.

QUÆ primo loco proponitur Causa pertinet ad Folium Congregationis diei 21. Novembris 1801., secunda & tertia ad Folium 19. Decembris ejusdem Anni, quarta ad Folium 23. Januarii nuper elapsi Reliqua ex præcedenti Congregatione indecisa remanserunt.

CIVITATIS CASTELLANÆ CANONICATUS. Ad *Sess. 22. cap. 4. de Reform.* vacantem Canonicatum collegiatæ Ecclesiæ Oppidi Vallerani contenderunt in hac Sac. Congregatione diei 21. Novembris elapsi Anni Præbiteri Parochus Marcucci, & Cammillus Falaschi. Ille institutionem postulavit tamquam nominatus a Capitulo, qui jus patronatus exercet, hic vero tamquam *unicus qualificatus ex fundatione*. Neutri tamen arrisit alea iudicii. Nam ad propositum Dubium = *An, & cui sit danda institutio* Emi Patres rescripserunt = *Negative & faciendam esse a Capitulo novam electionem excluso Falaschi, nisi obtineat rehabilitationem, & reintegrationem a SSmo, Impetrato a Marcuccio novæ Audientiæ beneficio iterum nunc causa proponitur.*

Solicitus interea fuit Falaschius de impetranda rehabilitatione, & reintegratione, porrectasque in id ejus preces Sanctissimus die prima Decembris proximi præteriti arbitrio Episcopi remisit cum clausula *constitit sibi de bonis moribus Oratoris, de vera pœnitentia prohabito recursum ad Judices laicos, & constanti emendatione*. Quare Episcopus in executionem Rescripti Sanctissimi decretum edidit in hæc verba = *Utendo facultatibus a SSmo Domino Nostro tributis, cum nobis constet de bonis moribus Oratoris, nec ipsum esse ulla alia censura ecclesiastica innodatam quod sciamus, de com-*
pe-

petenti ejus pœnitentia, & constanti emendatione pro recessu habito ad Judices lai cos ipsum Oratorem absolvi-
 mus, & habilitamus ad consequendum Canonicatum =
 Hinc Falaschius sublatum putat impedimentum, quod
 ei obstabat pro recessu ad Judicem laicum, quominus
 sua jura produceret. Hinc EE. VV. rogat, ut prævio recessu a Decisis eidem tamquam unice ex fundatione qualifi-
 cato institutionem concedatis. Quæ sua jura sint patet tum ex Folio hujus Causæ Civitatis Castellanae Canonicatus diei 21. Novembris 1801. & ex Allegationibus distributis, quas EE. PP. reassumere dignabuntur; tum etiam ex libello nunc de more distribuendo. Unum nunc advertit, quod licet Juspatronatus passivum relictum fuerit descendentibus Laurentii Falaschi Notarii stipulantis, non idcirco, locum habere potest dispositio Senatus Consulti Liboniani Cod. Tot. Tit. de iis qui sibi adscrib. in testam., quod irritat has dispositiones tamquam fraudis suspectas. Nam cum juspatronatus hujusmodi probatum fuerit in litteris Apostolicis erectionis Collegiatae cessat fraudis suspicio. Marcuccius deprecatur reassumptionem suæ præteritæ Allegationis, Dobium proponitur.

An sit standum, vel recedendum a Decisis in casu &c.

In Decisis, & Capitalum deveniat ad novam electionem servatis Constitutionibus Syeodalibus, non excluso Falaschi.

Sess. 21. cap. 5.
 de Reform.

PARMEN. ABBATIÆ FONTIS VIVI. Proposita hæc est Causa in Congregatione diei 19. Decembris 1801., & EE. PP. prorogata deliberatione rescripserunt = Dilata, & audiantur Episcopi Parmen., & Bnrgi S. Donnini, & reproponatur in prima post Cinneres = Litteræ utrique amplissimo Antisti transmissæ fuerunt, quibus certiores facti sunt de instantia, ut si quæ haberent hac super re deducenda jura ad Sac. Congregationem deferrent. Ipsi autem adhuc silentibus, quamvis constet, Sac. Congregationis litteras a die 9. Februarii proximi præteriti recepisse, juxta EE. Patrum mandata reproponitur Causa sub primævis dubiis.

I. An

I. *An constet de jurisdictione quasi Episcopali cum Territorio separato in casu &c.*

Et quatenus Negative,

II. *An sit consulendum SSmo pro concessione Privilegii quoad Territorium separatum, nec non collationem Ordinum Minorum, Sacramenti Confirmationis, & usum Cappæ magnæ in casu &c.*

Dilata, & dentur novæ litteræ Episcopo Parmen., & Borgi S. Donnini.

FABRIANEN. CANONICATUS QUOAD FRUCTUS

Sess. 21. cap. 8.
de Reform.

Canonicus Antonius Seraphini postulavit in Congregatione diei 19. Decembris 1801. fructus pendentes Anni 1800. Canonicatus Piccinini Ambrosi, quem in Cathedrali Fabrianensi possidebat, & ab ipso resignatum die 18. Maii 1800., postea consequutus est Clericus Joseph Righi. Quare proposito Dubio = *An, & cui & pro qua rata, & ad quod tempus competant fructus Anni 1800. Canonicatus Piccinini Ambrosii adiuncti =* vadimonium Righio deserente rescriptum est = *Affirmativè favore Seraphini usque ad diem 18. Maii =* Nunc vero Righius impetrato novæ Audientiæ beneficio sua jura deducit in Allegatione EE. PP. distribuenda.

Triplici ex capite sibi vindicat fructus pendentes, & nondum ab Antecessore perceptos. Nimirum ex *dispositione juris, ex observantia, & tandem ex facto* ipsius Seraphini sui Contradictoris. Nam fructus pendentes tamquam pars fundi pertinent ad Successorem; sive naturales, & industriales sint, sive civiles. In illis enim Antecessor amisit jus percipiendi statim ac beneficio caret, in his nondum venerat solutionis dies, cum beneficium reliquit, ut post *Text. in Cap. Relatum de Testament., Cap. Præsenti de Offic. Ordin. in 6.* docet *Barbos. de Offic. & potestat. Episc. part. 5. allegat. 117. num. 6., Lotter. de Re Benefic. lib. 1. quæst. 44. num. 23., Rota in Turritana Fructuum 5. Decembris 1755. §. 4. coram Stadion. Id quod aperte sancitum*

tum est in *Constit. 7. Julii III. ædita anno 1550. quæ incipit cum Sicut* relata in *Bullario Mainardi tom. 4. part. 1.* Nam in ea jubetur, ut fructus nondum exacti ad Successorem spectent non ad hæredes Antecessoris; Quæ Constitutio licet loquatur de fructibus civilibus extenditur ad quodcumque fructuum genus ut tradit *Sperell. decis. Fori Eccles. 82. num. 11., Antonel. de Regimine Eccles. Cap. 9. lib. 3. num. 27., Rota decis. 476. num. 1. cor. Coccino & dec. 271. tom. 8. n. 1. in Nuperrim.* Hæc vero juris dispositio obtinet sive beneficium vacatum sit *per obitum, sive per resignationem,* quo in casu major immo ratio concurrit. Nam *per resignationem* possessor Beneficii a se omne jus abdicat, adeoque etiam renunciasse censetur juri percipiendi fructus ut observat *Card. de Luca de Benef. disc. 84. num. 3.; Lotter. de Re Beneficiar. lib. 1. Cap. 44. n. 30., & seq., Rota decis. 278. num. 3. part. 2. Recent.*

Consonat juris dispositioni *Observantia* tam universalis, quam peculiaris Ecclesiæ Fabrianensis. Constat enim ex pluribus adductis exemplis, fructus pendentes Successores in beneficio percepisse sive in Cathedrali sive in Collegiata Ecclesia Fabriani. Id quod tandem confirmatur *ex facto* ipsius Seraphini, qui die 27. *Februarii 1797.* hoc ipsum Canonicatum Ambrosi Piccinini consequutus est, & omnes percepit illius anni fructus pendentes, quin eos hæredibus Antecessoris pro rata temporis præstiti servitii contulerit. Hæc habet *Righius* in sua Allegatione. Seraphinus se refert ad scripta in primo hujus Causæ vadimonio distributa. His resumptis una cum Folio diei 19. Decembris 1801. deliberare dignentur *Emæ Vestræ.*

An sit standum vel recedendum a decisis in casu &c.

Prævia recessu a Decisis fructus inexactos de-
beri Canonico Righi.

Ses. 14. cap. 13.
de Reform.

CIVITATIS PLEBIS CAPPELLANIÆ. Presbyter Joseph Salvatori ex Rescripto Sac. Congregationis diei 23. *Januarii* nuper elapsi *institutionem* obtinuit ad Cappellaniam a Cæcilia Manni institutam. Frustra Clericus Franciscus Sisti ea die dilationem postulavit, ut sua jura ad assequendam Cappellaniam deduceret.

Nam proposito Dubio = *An & cui sit danda institutio in casu &c.* = EE. PP. incunctanter ad dictam diem responderunt *affirmative favore Salvatori* : Ex novæ Audientiæ beneficio Clericus Sisti nunc suam orat. Causam in libello distribuendo .

Introducitur Rem judicatam anni 1738. ex qua constat, Lucretiam Manni Attioli in contradictorio judicio vindicasse Patronatum hujus Cappellanix, cujus jus nominandi declaratum est spectare = *ad eam, ejusque filios hæredes, & successores* = Probat vero ex allatis documentis, quod Joseph Attioli, a quo ipse nominatus est, ab illa Lucretia descendat. Quare si ex fundatione = *Prior Ecclesiæ Sancti Gervasii, & unus suorum Consanguineorum sive descendantium suorum Consanguineorum debeat eligere Cappellanum*, concludit se nominatum ab iis, quibus jus nominandi addictum est. Nam probata est descendencia Josephi Attioli ex Consanguineis Fundatricis, & præterea contendit, quod *Prior Ecclesiæ S. Gervasii representetur ab Archidiacono ejusdem Ecclesiæ, qui pari modo Clericum Sisti nominavit*.

Ex his refutat, quæ Presbyter Salvatori in præterita actione deduxit, ut institutionem consequeretur. Negat enim in facto probatum esse, quod Franciscus Manni, cæterique nominantes Presbyterum Salvatori, & ipse nominatus consanguinei sint Fundatricis, vel ab ejus consanguineis descendant. Nam Arbor Genealogica nil prorsus relevat, cum documentis destituatur. Quoties vero Sacerdos Salvatori non probet se *attinentem* esse Fundatrici, nil prorsus ei prodest, si actu Sacerdos sit. Nam Fundatrix concedit prælationem suis *attinentibus*, si Presbyteri esse voluerint, quæ dictio in Clerico etiam ad Sacerdotium initiando verificari potest. Deficiente igitur probatione *attinentiæ*, Sacerdotii qualitas parum confert in Cappellania, quæ actu Sacerdotalis esse non videtur.

Hæc, quæ habet Clericus Sisti, ut *institutionem* consequatur, EE. PP. conferant cum iis, quæ in præteritis Scriptis a Præsbytero Salvatori deducta fuerunt, quæque pro munere adnotata sunt in præcedenti Folio 23. *Januarii nuper elapsi, & dignentur deliberare*.

An sit standum, vel recedendum a Decisis in casu &c.

Dilata, & coadiuventur probationes per Salvatori super passiva vocatione .

Sess. 25. cap. 4.
de Reform.

PATAVINA REDUCTIONIS ONERUM.
I. *An, & quomodo sit locus reductioni onerum in casu &c.*
II. *An, & quomodo sit locus translationi Missarum in casu &c.*

Ad I. Negative in omnibus.

Ad II. Negative.

Sess. 21. cap. 3.
Sess. 24. cap. 14.
de Reform.

FERETRANA UNIONIS, ET REDUCTIONIS.
An, & quomodo sit locus Applicationi in casu &c.

Negative.

Sess. 25. cap. 9.
de Reform.

TOIENTINATEN. JURISPATRONATUS.
An, & quomodo sit probanda cessio Jurispatronatus in casu &c.

Negative.

Sess. 22. cap. 9.
de Reform.

SENOGALLIEN. PERMUTATIONIS.
An, & quomodo probanda sit translatio Chori, & cessio Sacrarum Supellectilium in casu &c.

Non proposita cum sequenti.

Sess. 25. cap. 5.
de Reform.

ACHERUNTINA, ET MATHERANEN. ONERUM MISSARUM.

I. *An, & in qua quantitate sit locus celebrationi Missarum in casu &c.*

Et quatenus affirmative.

II. *An sit consulendum SSmo pro ab solutione quoad præteritum in casu &c.*

61

Die Sabbathi 10. Aprilis 1802. in Pa-
latio Apostolico Quirinali erit Sacra
Congregatio Concilij, in qua præter
alia, proponentur infrascripta Dubia,
juxta morem ejusdem Sacræ Congre-
gationis de jure resolvenda.

SENOGALLIEN. PERMUTATIONIS.

An, & quomodo probanda sit translatio Chori, & cessio *Sess. 22. cap. 4.*
Sacrarum Suppelletilium in casu &c. *de Reform.*

Affirmative juxta consensum Capituli.

ACHERUNTINA, ET MATHERANEN. ONE- *Sess. 25. cap. 5.*
RUM MISSARUM. *de Reform.*

I. An, & in qua quantitate sit locus celebrationi Mis-
sarum in casu &c.

Et quatenus Affirmative.

II. An sit consulendum SSmo pro absoluteione quod præ-
teritum in casu &c.

Ad I. Affirmative in numero ab Archiepiscopo
præfinito.

Ad II. Affirmative celebrata unica Missa.

URBANIEN. CONTRACTUS. *Sess. 25. cap. 4.*
Ut solemnè pompa *de Reform.*

Festum Divi Romualdi celebraretur = con perpetui-
tà interminabile finchè durerà il Mondo, urbaniensis
patricius Alexander Matarozzi sub Annum 1759. ob-
tulit Capitulo Cathedralis Civitatis Urbaniæ scuta
quatuor centum monetæ ducalis Urbini, quæ ad mo-
netam Romanam respondent scutis 266.66. 3. Fuit au-
tem a pio Viro præscripta in celebritate servanda me-
thodus, scilicet con primi Vesperi, Messa Cantata, e
Mes-

Messe lette (numero diciassette) *con secondi Vesperi, e Benedizione del Venerabile, inoltre col suono festevole delle Campane per tre sere antecedenti a detta solennità, nec non assignata pecuniarum summa in Missas, Ceram, SS. Ministros, & inservientes eroganda, quæ in unum attingit annuam impensam scut. 8. 28. 1. Eodem Anno quæsitum est in capitularibus Comitibus utrum oblatio acceptari deberet & quatuor dissentientibus Canonicis, reliqui septem pro affirmativa steterunt riservata la licenza di Monsignor Illustrissimo Vescovo; qui sub die 4. posterioris Mensis Februarii ejusdem Anni ratus, quod conventio de qua in precibus cedat ad majorem Dei gloriam, ejusque Sanctorum, atque in utilitatem Massæ Capitularis expetitam per Capitulum licentiam indulsit.*

Stipulatum hinc fuit instrumentum inter Capitulum, & Alexandrum Matarozzi, quo Canonici oblatam recipientes pecuniam in tanti Zecchini d'Oro, ed altre buone monete perpetuum in se assumpserunt onus celebrandæ festivitatis juxta volitas à Matarotio conditiones. Duo autem iisdem tabulis conventa sunt, ut Capitulum numeratam pecuniam possa rinvestire come giudicherà più opportuno in vantaggio della propria Massa Capitolare, tum rursus, ut ad Capitulum, & Canonicos pro tempore specti ed appartenga il rinvestimento dei sudetti scudi quattrocento, ed esigenza de frutti ogni volta si darà il caso, e pertanto a pericolo risico, e fortuna del medesimo senza che mai si possa pretendere alcun' aumento di dote, e detrazione de Pesì, ed oblihi in esso foglio de Capitoli ingiunti. Binus hiuc Census ex recepta in fundum pecunia emerunt Canonici; unum in sorte scutorum 133. 3. 1. à quodam Sebastiano Subbissati; alterum similis summæ à Comunitate Urbaniæ, atque ex fructibus exinde obvencientibus susceptæ ad annos circiter quadraginta obligationi satisfecerunt. Verum cum resituta fuisset sors census Subbissati in tot papyraceis syngraphis paulo ante earum deperitionem, quin denuo fœnorari potuerit; cumque communitativus Census ob superioris temporis ærumnas infructiferus evasisset, ideo Canonici ad Eñas Vestras recursum habuerunt, ut ab implemento assumpti oneris absolverentur;

De precibus rogatus Episcopus monuit, quod Fundianus reditus attingebat olim summam scutorum 10.43. dum integra sors superstes erat, atque expensæ ad celebritatis onus implendum conficiebantur scutis 8.28.1. Verum (ait) *perempta media sortis parte, & medietas fructuum periit. Quapropter si successu temporis stipendia olim pingua evaserunt tenuissima, in tanta rerum omnium caritate fieri non potest, ut omnibus oneribus fructuum alias tenuium satisfiat.* In deperitione vero Census Subissati omnem excludit Capitularium culpam, licet sors quatuor ante Scedularum extinctionem mensibus restituta fuisset; cum extinctionem ipsam, & fanesta nuncia, & undique timores prevenissent; quo fiebat, ut omnes turmatim ad extinguendos Census adcurrerent, cum autem eleemosina manualis paullo superior romano julio esse soleat in ea Diæcesi, si cætera onera suspendantur, & Comunitas Urbaniensis fructus solvat tunc quidem Missas superstitibus fructibus respondentes pro Fundatoris anima celebrandas proponit; atque in hanc reductionis sententiam descendit eo vel maxime quia fundus erat taxativus, & ipsius cum Massa capitulari conjunctio effectum non habuit. Neque enim Episcopus ad hoc veniam concesserat, nec fortasse etiam ordinaria concedere poterat auctoritate. Instantia Alexandro, aliisque fratribus Matarozzi displicuit, qui proinde vadium suscepto sub infrascripto dubio Capituli votis adversantur.

Regulam ii præmittunt de servanda fide contractus ex *Text. in cap. Antigonus, & cap. qualiter de pact.*, quæ obtinere debet precipue contra Capitulum, quod perpetuum onus celebrandæ festivitatis assumpsit prævia Ordinarii licentia juxta decretum Urbani VIII. de celebrat. Miss. relat. in Bullar. Mainard. tom. 4. Constit. 45. §. 8. Etiam si vero hæc defuisset venia tamen contractus subsistere deberet, cum Urbani VIII. decreto adjecta non sit clausula irritans ad notata per *Passerin. de stat. homin. quest. 189. num. 1227. & seq. Monacell. formul. eccles. tom. 1. tit. 6. ad not. ad form. 6. num. 4.*, *Pignatell. consult. can. 222. tom. 4. num. 6.*, & *Scarfant. ad Ceccoper. elucubrat. can. odnot. ad tit. 13. num. 13.* Præterea Canonicorum vitio & culpæ vertunt

tunt deperitionem fundi, quem Censibus rejectis decebat magis comparari in bonis immobilibus fructiferis ut cautum est citato *Urbanii VIII. decreto sub §. 6.* Neque enim Censibus pro hujusmodi effectu stabilibus æquiparantur, neque idoneum exhibent Investimentum pro fundo pii oneris, ut firmant *Petra ad Constit. Apostolicas tom. 5. pag. 462. num. 18.*, *Card. de Luca de donat. discours. 24. num. 6.*, *Scarfant. ad Ceccoper. elucubrat. can. lib. 3. adnot. ad tit. 13. num. 4. & seq.*; neque demum illos probare consuevit Sac. hæc Congregatio nisi cum investimenta in bonis stabilibus deficerent, ut in *Camerinen. 24. Novemb. 1787. ad l. Dub.*

Ex his concludunt, quod si empti Censibus ex pecuniis in fundum pii oneris persolutis periere, Capitulum subeat oportet damnum, cujus culpa contigit, ut minus idoneum ex pia largitione quesitum esset investimentum ad tradita per *Text. in cap. damnum de reg. Jur. in 6.* Reque vera ducalia scuta quatuorcentum persolvit Matarotius ex lege, *che abbiano ad unirsi ed incorporarsi colla Massa capitolare sive perchè esso Rñno Capitolo possa questi rinvestire come giudicherà più opportuno in vantaggio della propria Massa capitolare*; & vicissim Canonici investimentum in se assumentes à periculo, risico, e fortuna del medesimo Rñno Capitolo diem festum S. Romualdi cum præscripta pompa agere promiserunt, *senza che mai si possa pretendere alcun aumento di dote e detrazione de pesi, ed oblighi in esso foglio de Capitoli ingiunti.* Hac porro spectata conventionem inapplicabilis Fratribus Matarotii videtur regula de reducendis oneribus ob deperitionem fundi, quam in legatis per contractum assumptis reprobant *de Luca de Miscell. discours. 33. num. 5.*, *Scarfant. ad Ceccoper. elucubrat. can. adnot. ad tit. 13. lib. 3. num. 16.*, & seq., *Rota in Ravennaten. Salviani 10. Februarii 1753. §. 10. cor. Molino*, & *Sac. Congregatio in Bergomen. Reductionis Missarum 10. Julii 1728.*, & *in Capuana reductionis Missarum 20. Septembris 1794.* Quamque hac in specie præsertim eliminat pactum expressum *che mai si possa pretendere alcun aumento di dote, e detrazione de pesi, ed oblighi.* Cum ergo à promissis in præjudicium divini cultus nemini liceat resilire ut monet *Fagnan. in cap. Significat.*

ficatum de præben. num. 29., eo minus hæc Fratres Matarotii dandam aucthoritate Capitulo veniam, quod hætenus ex redditibus investimenti in annuis diebus, & ultra scutis lucrum tulit; congruum hinc reputant, ut eo lucro hodiernum reddituum decrementum compenset postquam jus petendæ reductionis pacto convento à se abdicavit. Denique parvi faciunt læsionem, quæ procul abfuit a Capitulo de tempore contractus: nam tunc illum utilem dixit Episcopus, id quod exuberat ad excludendam læsionem, quæ in contractibus a tempore stipulationis dimetiri solet, *Zanchi de læsion. part. 1. cap. 7. num. 85.*, & 163. *Rota dec. 46. n. 1. coram Peutinger.* Cæterum urgent obviam regulam, ut Canonici in suo Congruo judicio læsionis exceptionem debeant experiri.

Pæ viribus contra læsioni insistunt Capitulares, qua posita nulli dubium, quin ad æquitatis, & justitiæ lancem contractus sit reducendus ad *Text. in Cap. Suggestum de decim, in leg. quidam 17. de Usur.*, *Zanch. de læsion. part. 2. cap. 8. num. 99.* & *Rota dec. 192. n. 18. cor. Caprara*; quæ læsionis exceptio in annuis stipulationibus, tractum successivum habentibus a futuro etiam eventu solet æstimari ad tradita per *Zanch. loc. cit. part. 5. Cap. 3. n. 15.*, *Rota cor. Cerro decis. 593. numer. 12. coram Ratto decis. 286. num. 16.*, & 17., & *decis. 707. num. 17. cor. clar. mem. Riminaldo.* Hinc sibi hæc tenent doctrinam velut congruentem contractui, quem exequi tenebantur = *con perpetuità interminabile finchè durerà il mondo*, atque aliam de reducendis oneribus quoties traditus fundus perierit. Jam vero deperdito Censu *Subissati* dimidia pars fundi, & redditus evanuit; unde ex alio superextanti Censu, quatenus a Comunitate exigantur fructus hætenus suspensi, redditus supersunt in annuis circiter scutis quinque, dum vicissim ad solemnitatem implendam juxta præscriptam formam de tempore contractus scuta 8. 28. 1. requirebantur, & hodie in tanta rerum omnium caritate longe major quoque summa foret impendenda. Ideo evenisse defendunt casum reductionis onerum licet per contractum fuerint assumpta; Nam læsione inspecta hujusmodi contractus quoque ad æquitatem decet, ut reducantur, ut firmavit Bene-

dit. XIV. de Synod. dioces. lib. 13. Cap. ultim. num. 22. , & Sac. Congregatio in Ordinis B. Marice de Mercede 1. Julii 1724. , in Romana Reductionis Oneris Missarum 13. Aprilis 1733. , & in Ecclesien. 16. Augusti 1794.

Quia reductioni obstare videatur adjectum pactum de nunquam petenda reductione vel conditio incorporationis fundum Missæ Capitulari; cum enim Urbani VIII. decreto Episcopis commissa sit cura invigilandæ *ut redditus qui Ecclesiis, & Locis piis relinquuntur omnino respondeant operibus secundum morem cujusque Civitatis, vel Provincie*, ideo hujusmodi pacta velut contraria eidem Sanctioni in Ecclesiæ præjudicium, & Successorum pro non adjecta haberi tenent Pignatelli *consult. can. 226. num. 2. tom. 4. , & Scarfant. ad Cæcoper. elucubrat. can. lib. 3. tit. 13. num. 19.*; quoad incorporationem vero notandum, quod licet fuerit conventa, effectum tamen non habuit, nec habere poterat, cum jus pontificium incorporationem hujusmodi prohiberet jubens, ut pecuniæ Capitulis aut aliis Ecclesiis traditæ ad implementum piorum onerum investendæ sint *in bonis immobilibus fructiferis cum expressa, & individua mentione Oneris, quod illis adnequum reperitur*, ut his verbis statuit *cit. decret. Urbani VIII. §. 6.*, & edixit *S. Congregatio in Firmana Legatorum 21. Junii 1725.*, qua de re Matarotii largitionem constat, in duos census fuisse erogatam, Una superesset difficultas circa qualitatem investmenti in Causibus, sed fuerat conventum ut liceret Capitulo *Rinvestire come giudicherà più opportuno*. Census autem *Subissati* non periit ob decotionem debitoris, sed temporum vicissitudine, ex qua restituta pecunia de novo fæori dari non potuit, periitque deinde notissima Cédularum demonetatione: alter à Communitate Urbaniæ coemptus ex tutioribus de tempore contractus reputabatur, & viget adhuc licet difficilioris sit factus exactionis; hinc secum reputent Eñi Patres, num Capitularium vitio decrementum reddituum sit tribuendum.

Cæterum his missis urget Capitulum nullitatem Contractus; sive quia inter Suffragantes Capitulares quatuor illum reprobaverunt, cum jure ageretur de actu volun-

tario acceptationis nempe perpetui oneris, singulorum requirebatur consensus *Pasqualig. de Sacrif. miss. cent. 1. quæst. 78. n. 5. Ceccoper. lucubrat. can. lib. 4. tit. 15. num. 10., & Rota in nuper. decis. 55. num. 7. tom. 5.*; Sive quia Archipresbiter Leonardi, & Canonicus Luzj, qui Capituli nomine interfuerunt stipulationi Instrumenti, absque ejus mandato hoc functi sint munere, de quo nullum superest monumentum. Quæ quidem exceptio levioris esset momenti, si rem utilem etiam sine mandato gessissent; at ad examen revocato compendio pro singulis oneribus assignato negant etiam de tempore stipulationis hanc interfuisse utilitatem. Assignata enim fuit pro Missis lectis elemosina Julii unius; dum in perpetuis oneribus duplo major præfinienda erat, ex notissima Regula, de qua *Scarfant. ad Ceccoper. lucubrat. can. lib. 3. tit. 13. num. 6., Rota in Nuper. decis. 88. num. 6. tom. 5., & S. Congregatio in Bononien. Commutationis voluntatis 21. Junii 1794.* sic quoque tenuissimum dicunt stipendium duplicis Julii pro Missa solemnī, & cæteræ quæque partitæ pro Coryptheo, distributionibus, impensis ceræ, & utensilibus aliisque inservientibus conferendæ, miserrimæ, & omnino impares ad volitam celebritatis pompam explendam. Quatenus ex his justam causam recedendi a contractu oriri putaverint Eñi Patres, tunc de reductionis modo quærendum. Ex comunitativo Censu annua scuta quinque supersunt, quæ staltē ad taxam conciliarem Missarum implemento sufficiunt. Delibrandum ideo num cætera magis onera sint reducenda retentis Missis, ut proponit Episcopus, & statuit *Benedictus XIV. de Synod. diæces. lib. 13. Cap. ultim. §. 23., & S. Congregatio in Montis Falisci Reductionis Missarum 17. Decembris 1791.*

Disputatur hinc dubium.

An sit locus executioni contractus, seu potius reductioni Onerum in casu &c.

Affirmative quoad primam partem, Negative quoad secundam.

Sess. 23. Cap. 5.
de Reform.

SUTRINA CAPPELLANIÆ. Joannes Baptista Mancinelli postremis tabulis anno 1581. scriptis legavit familiari Cappellæ site in Cathedrali Sutrina, & nuncupatæ SSmæ Trinitati annua scuta viginti quatuor, in stipendium Cappellani eroganda, qui servitio dictæ Cappellæ addictus Sacra tria in singulas hebdomadas conficeret. De jurepatronatus tam activo, quam passivo legatæ Cappellanix hæc precipua habuit: sit *jurispatronatus infrascriptorum suorum heredum, & descendentium, & aliorum descendentium Masculorum ex linea Masculina supradictorum, ita ut electio, & presentatio dicti Cappellani semper, & quodcumque vacare contigerit in perpetuum spectet, & pertineat ad Supradictos, & ille in Cappellanum electus semper præferatur, qui a majori parte dictorum fuerit electus, & presentatus. Quod si ex supradictis descendentibus fuerit aliquis, qui voluerit esse Presbiter, dummodo idoneus, semper debeat eligi, & omnibus aliis præferri ad dictam Cappellaniam, & aliquo ex prædictis non existente, quod electio, & presentatio sit in arbitrio prædictorum, ut supra dummodo talis eligendus sit civis Sutrinus, & non forensis, quem semper prohibuit eligi posse, & omnino voluit exclusum a Beneficio. Post hæc ipse Testator in primum Cappellanum nominavit Presbiterum Tullium fratrem suum, quo recusante, aut obeunte iterum elegit Sacerdotem Archangelum Mancinelli pronepotem suum; & tandem ex asse sibi nuncupavit hæredes, & reciproce ac fideicommissarie substituit Fratres Tullium Pomponium, & Franciscum.*

Isti familiam Mancinelli propagarunt, quæ in duas stirpes divisa est, alteram a Pomponio, alteram a Franciscoprodeuntem. Ex hac anno 1720. Superstites erant Petrus Paulus, ejusque Filii Liberatus, & Joseph Mancinelli, qui vacata Cappellania *in capita* presentarunt hunc ipsum Josephum, qui Clericus erat. At acriter obstitit Præsbiter Dominicus ex altera stirpe Mancinellia a Pomponio descendente. Nam reportata nominatione a Pio Mancinelli Fratre suo obtinuit a Vicario Generali Sutrino, ut *visis testamentis, erectione, collationibus successive factis, nominationibus Sen-*

tentiam ferret, qua declaravit *constare de jure patronatus passivo favore Præsbyteri Dominici* penitus depulso clerico *Josepho*. Hinc exaruit stirpes, quæ a Pomponio ducebatur, & jus patronatus coaluit integrum in Petro Paulo, qui a Francisco procedebat. Cumque ejus descendencia in duas lineas propagata fuisset Liberati, & Josephi, in contingentibus deinceps vacationibus ex utraque linea in capita, unaque simul Parentes et Filii nominarunt, & in duplici presentatione anni 1725., & 1760. Sacerdotes de Familia in Cappellanos electos fuisse constat.

Nuper vacavit Cappellania. *Quinque* sunt patronales voces. *Duo* ex linea Liberati; scilicet Horatius, ejusque Filius Sanctes. Ille filium presentavit, qui Sanctissimo obtulit supplicationem *pro qualificato cum derogatione medietatis vocum*. *Tres* vero sunt voces ex linea Josephi, nimirum Hippoliti, & Pauli nominantes fratrem suum *Sacerdotem Liborium*, qui etiam pro se supplicavit S. Pontifici, & deprecatus est Gratiam *Pro Presentato*. Facta hinc disputatio est apud Eminentissimum Pro-Datarium, utra ex Supplicationibus esset signanda. Qui cum ad S. hanc Congregationem rem pro voto remisisset, hæc interrogavit Episcopum Sutrinum ut, quæ sua Sententia esset, aperiret. Antistes Amplissimus affirmat, se terminum ad deducenda sua jura præfixisse = *per æpistolam etiam Clerico Sancti in Alma Urbe cum parente suo, & familia degenti, cujus proinde dispositiones, & jura quæ pro se proferre possit, comperta mihi esse non possunt*. Refert deinde ea, quæ Sacerdos Liborius deduxit, eaque EE. VV. judicio submittere, & a sua Sententia se abstinere profitetur. Indictum pluries est utrique litiganti vadimonium, quod nunc unus Sacerdos Liborius sistit, dum Sanctes penitus illud deseruit.

Hoc quærendum in hac causa, uter ex Supplicantibus probet ea, quæ Sanctissimo exposuit. Nam cum agatur de Beneficio juris patronatus Laicorum Supplicationes convenire debent foundationis legibus ut tradit *Lotter. de Re Beneficiar. Lib. 2. Quest. 8. num. 102.*, *Ros. de execut. Litterar. Apostolic. Lib. 1. Cap. 5. numer. 130.*, *Rigant: ad Regul. Cancellar: 42. a num. 158. ad 162.* Clericus Sanctes Mancinelli dum judicio abest, non probat certe, nec se esse a medietate vol-

cum

cum patronalium *præsentatum*, nec se esse *qualificatum* ex fundatione; quæ duo ipse S. Pontifici exposuit. Verum præ munere haud præteream, quod Testator voluit, ut jus nominandi esset = *infrascriptorum hæredum, & aliorum descendendum Masculorum de linea Masculina*. Si igitur in patronis conjunctam voluit qualitatem hæredis, & sanguinis, videtur ex his emergere juspatronatus mixtum, in quo Patroni in Stirpes præsentant *Ancheran. Quæst. 2. num. 18., Vivian. de Jurepatronat. Lib. 12. Cap. 8., Barbos. de potestat. Episcop. Allegat. 72. num. 148.* Quare dum Horatius Sanctis Pater repræsentat stirpem, seu unam lineam ex duobus, quibus nunc constat Familia Mancinelli, videtur sane quod Sanctes præsentatus sit *a medietate Patronorum*. Dum vero Sanctes est Clericus de Familia, ideo sese qualificatum dixit ex Fundatione, in qua prælatio conceditur illi = *ex descendentibus, qui voluerit esse Presbyter* =

Sed hæc præoccupat, & diluit Presbyter Liborius in sua *Allegatione de more distribuenda*. Nam contendit, quod agatur de Jurepatronatu, relicto descendentibus *Masculis ex linea Masculina*, qui cum alii esse nequeant quam Agnati. ut tradit *Rota in Romana Immissionis, & Reintegrationis 10. Junii 1793. §. 3. coram Paracciano*, sequitur, ut patronatus sit Familiaris Agnatitius, licet Testator de hæredibus meminerit. Nam hæc mentio hæredum facta cum clausula *infrascriptorum hæredum*, vel accipienda est *demonstrative* ad personas hæredum institutorum, *Rot. decis. 220. num. 8. part. 11. Recen.*; vel accipienda est de hæredibus sanguinis, *decis. 279. num. 18. 19. part. 18. Recen.* Hinc se appellat ad observantiam. Nam constat, quod Parentes insimul cum Filiis præsentationes expleverint, nulla facta mentione *quotæ hæreditariæ*, ex cujusmodi præsentationibus qualitas familiaris & Agnatitii Jurispatronatus emergit, juxta doctrinam *Rotæ decis. 515. num. 1. & seq. part. 14. Recen.* Posita vero natura Jurispatronatus Familiaris & Agnatitii descendit, ut præsentatio facienda sit in capita *Card. de Luca de Jurepatronat. disc. 61. num. 16., Piton. de Controvers. Patron. Allegat. 10. num. 6., Rot. decis. 645. num. 6. cor. Molines.* Dum itaque ex quinque vocibus patronalibus tres favent Liborio, probat quidem se

præsentatum a majori parte . Quas inter tres voces adnumeranda ea est , quam ipse uti unus de Familia habet . Ex notissima namque *causela Panormitani* licet Patronis pro seipsis supplicare ad vitandum ambitum , ut tradit *Paton. de Controvers. Patron. Allegat. 52. num. 1. & 2.*

Post hæc negat Clericum Sanctem esse ex fundatione qualificatum . Nam licet Testator prælationem concesserit illis de Familia , qui ad Presbyteratum promoveri exoptabant , non idcirco concludendum , ut actu Sacerdotes excludantur ab his qui Sacerdotes esse possunt . Immo vero , cum non aperte excluserit Sacerdotes *actu* , nec Clericis Fundator concesserit prælationem , danda illis est prærogativa *tum ex dispositione juris* , ex qua in beneficiis semper Clericis Presbyteri anteponuntur *Cap. Cum statuimus de Major. , & obed. ; tum* , ex præsumpta voluntate Testatoris , qui si Clericos descendentes extraneis prætulit , multo magis Presbiteros descendentes Clericis præpositos voluisse censendum est , tum demum *ex observantia* , ex qua constat , ipsum Testatorem Sacerdotem nominasse , & deinde in successivis vacationibus semper fuisse Presbyterum descendentem nominatum .

Dubium est .

An , & quæ supplicatio sit signanda in casu &c.

Affirmative favore Liborii Mancinelli .

FOROSEMPRONIEN. TRANSLATIONIS PARÆCIE , ET APPLICATIONIS . Quæ facti sunt in hac causa constant ex Folio Congregationis diei 19. Decembris proximi præteriti , qua die proposito Dubio = *An , & quomodo sit locus translationi , & unioni , itaut sit consulendum SSmo* = responsum est = *Negative in omnibus , & ad mentem* = Voluerunt scilicet EE. PP. , ut scriberetur Episcopo , qui alia proponeret media , quibus paupertati Paræciæ Sancti Rocchi consultum esset .

Ses. 24. cap. 13.
de Reform.

Nunc vero Episcopus certiore facit Sac. Congregationem , quod Parochus Valentini dereliquit omnino Paræciam S. Rocchi , ad quem nemo est , qui concurrere velit

velit ; quippe quia his temporibus conciliarum congruam imparem dicit honestæ sustentationi ; ea vero plerumque in Censibus consistit = *ad una rispettabile usura*, reductione proinde subjectis, ut jam reduci cæperunt ; Impossibile autem esse, ut inopizæ ejus Paræciæ succurratur, nisi per translationem ad Oratorium D. Aldebrandi, & per applicationem legati Palma. Nam in Civitate Forosempronii universus Clerus Secularis, & Regularis, Mensa Episcopalis & Capitularis, quinque Paræciæ, vigintiquinque Loca pia & Cappellaniæ in unum possident exiguum Censum in scutis *octuaginta millia*, ut constat ex Catastro jussu san. mem. Pii VI. confecto ; Quare cum nullum sit pingue beneficium, nulla dives Sodalitas, nullum Cenobium Regularium, aut alter locus pius permulto ære alieno ob superioris temporis ærumnas non gravatus, certe ex bonis Cleri nullo modo suppleri posse ait indigentiz Paræciæ S. Rocchi. Parochiani vero cum sint ex pauperrimis familiis illius Civitatis non possunt per oblationes opem ferre Paræciæ, & cum ferme nihil possideant, exiguas sane decimas præstare valent prædiales, & personales nullo modo possunt.

Namque Territorium forosempronienſe à *differenza di quasi tutti gli altri Territorj hà per fondo la pietra*, per cui è *sterilissimo* ; illudque demum animadvertit, quod nisi penitus cognita fuisset Patronis & possessoribus Ecclesiasticis & Sæcularibus impotentia supplendi aliis mediis, jus suum non abdicassent super iisdem Cappellaniis, ut Paræciæ S. Rocchi prospicerent. Iterum ergo proponit Episcopus, ut firmis remanentibus duobus Cappellaniis Bianchi annui redditus scutorum duodecim pro quolibet ; reliqua remedia jam proposita in Congregatione diei 19. Decembris proximi præteriti probentur, qua methodo una tantum ex iisdem Cappellaniis Missæ quotidianæ, & legatum Palma conferendum erit in augmentum congruæ ejusdem Paræciæ juxta notata in Folio hujus Cause, quo resumpto dignentur EE. VV. de primævo dubio decernere.

An, & quomodo sit locus translationi, & unioni, itaut sit consulendum SSmo in casu &c.

Prævio recessu a decisis affirmative juxta votum Episcopi.

NUCERINA DISPENSATIONIS. Gravis annis cum
 esset Præsbiter Paulus Berardi, qui Paræciam S.
 Joannis in Villa Musciani regebat eam die 20. Junii
 proxime præteriti in manibus Episcopi sui nucerini
 libere resignavit. Indicto ideo concursu tres ab Exa-
 minatoribus probari meruerunt. *Primus*, qui fuit
 probatus, erat in dignitate Præsbiterali constitutus,
 sed oblatam sibi ab Episcopo collationem peculiaribus
 de causis renunciavit. *Alter* accessit ad Concursum
 Petrus Giacobetti Nepos resignantis in tertio consan-
 guinitatis gradu domum, bonaque possidens in Villa
 Musciani & actualis Parochus in Villa Macantone. Sed
 huic obstat Constitutio S. Pii V. quæ incipit *Quanta*
Ecclesie vetans, ne Consanguineis resignantium con-
 feratur beneficium resignatum. *Tertius* qui approba-
 tionem meruit fuit Subdiaconus Emilianus Grassi, cui
 ætas viginti quatuor annorum impedimento est, quo-
 minus Paræciam consequatur secundum dispositionem
 juris in *Cap. in Cunctis §. Inferiora de Elect.*

Queritur nunc utri ex novissimis Candidatis sit danda
 dispensatio, ut Paræciam assequi possit. Episcopus
 in sua Informatione quoad Parochum Giacobetti hæc
 habet a *Nulla me ne levis quidem tenuit umquam su-
 spicio confidentialis simonice inter Oratorem Giacobet-
 ti, & Senem Parochum Resignantem. Unum dumtaxat
 semper præ oculis, habui omni me penitus facultate
 destitui ad legitime conferendam Paræciam Oratori,
 quem, utpote Resignantis consanguineum, ab illa prohi-
 beri, videbam per litteralem Constitutionem S. Pii V.
 Cætera quæ adhuc magis me hæcere faciebant, ne præ-
 ligerem Oratorem alioquin bonum, probumque, loca-
 litatem respiciebant, cui fortassis haud convenire per-
 spiciebam illam vacantem Paræciam =, scilicet in qua
 Jacobettus paternam domum, & bona possidet. Quoad
 vero Subdiaconum Grassi = utinam (inquit) ætatis
 legitimæ annorum viginti quinque obstaculum non ha-
 beret. Agit hic annum vigesimum quartum quam cito
 implendum, moribus fulget angelicis, atque Parocho
 Jacobetto scientia nequaquam secundus, maxime Ec-
 clesie utilem futuram exhibet spem. In potestate EE.
 VV. erit, cui maluerint dispensationem indulgere.*

Constitutione = *Quanta Ecclesiae* = anno 1568. edita a S. M. Pio V. cavetur = ne ipsi Episcopi, aut alii collatores de Beneficiis, & officiis resignandis aut suis, aut admittentium consanguineis, affinibus, vel familiaribus etiam per fallacem circuitum multiplicatarum in extraneis collationum, audeant providere = ut legitur in Bullar. Magn. Tom. 4. part. 3. pag. 10. Ubi tamen deprehenditur manifestus typographi error. Non enim legendum est = admittentium consanguineis, sed dimittentium consanguineis, ut notat Fagnan. in Cap. Non sine num. 45. de Arbitris, & Benedictus XIV. de Synod. Dioces. Lib. 13. Cap. 24. num. 1. Quare exploratum est, quod beneficia resignata ab Episcopis conferri non possint, aut suis, aut dimittentium consanguineis. Quæsitum autem olim est ab hac Sac. Congregatione in Cremonensi anni 1573., utrum allegata Constitutio locum habeat in Ecclesiis Parochialibus, & beneficiis curam animarum habentibus, quæ per concursum magis idoneis conferri debent ex Decreto Concil. Trident. Cap. 18. sess. 24. ita ut si familiaris aliquis Episcopi vel consanguineus resignantis comparuerit, & in concursu ad hujusmodi Beneficium curatum, ut supra vacans cum aliis se examinari petierit, admitti non possit, & si admissus ad examen, & uti idoneus ab examinadoribus relatus fuerit, utrum ei beneficium conferri possit. SSm̄us D. Noster etiam ex Sententia Sac. Congregationis Concilii declaravit locum habere, & ideo monendum Episcopum, ne hujusmodi familiares vel consanguineos admittat ad concursum. Cujus Sac. Congregationis responsum excripsimus ex Lib. 1. decret. pag. 145.

Hæc tamen Jacobettus nil sibi negotii facessere putat quominus Pareciam consequatur. Nam contendit quod ratio Constitutionis Pianæ in eo reposita sit, ut suspicio collusionis, & fraudis inter Episcopum, & Resignantem submoveatur, atque idcirco vetitum sit eorum consanguineis beneficia, etiam Parochialia conferre. Contendit vero ex facto, quod procul absit in specie fraus & collusio tum ex parte Episcopi qui alium jam nominavit, eoque renunciante Clericum Grassi nominat; tum ex parte resignantis cum Episcopus ipse testetur = *nulla me ne levis unquam tenuit*

suspicio confidentialis Simonice inter Oratorem, & Parochum resignantem. Præterea Jacobettus adducit Testes deponentes, quod Parochus Berardi resignans ob nonnullas simultates ortas cum Jacobetto Nepote suo, ægre tulit hunc ad concursum accedere, ita ut obstiterit, ne Parochiani eundem acclamarent. Tandem ab *allegata Cremonen.* se expedit ex eo, quod tum Sac. Congregatio definivit, ut moneretur Episcopus ne consanguineum resignantis ad concursum admitteret, numquam vero, ut illum a consequenda Paræcia excluderet, si in Concursu admissus, & probatus fuerit. Quare cessante suspitione fraudis cum ipse inter concurrentes admissus approbationem meruerit, concludit, quod Constitutio Piana, aut omnino non illum prohibeat ab obtinenda Paræcia, aut saltem ab ea sit dispensandus.

Ad Subdiaconum Grassi, quod attinet satis ei est, ut *Subdiaconatu* insignitus sit ut Paræciam consequi possit, ut expresse habetur ex *Cap. Præterea de ætate, & ordin. præficien.*, quod exornat *Pirhing. in Jus Canon. Lib. 1. tit. 14. §. 5. num. 41. tom. 1.* Sed ei impedimento est ætas. Nam ex *Cap. cum in cunctis §. Inferiora de elect.*, & ex *decret. Concilii Trident. sess. 24. cap. 12. de Reform.* cavetur, ne quis ad Parochialem promoveatur, nisi attingerit ætatem annorum viginti quinque. Potest sane ab hac ætate dispensari, si justa concurrat causa, scilicet Ecclesiæ utilitas, ut tradit *Pirhing. loc. citat. num. 42. & late Rebuff. in Praxi Tit. de nou. removen. intra ann., Navarra in Manual. Cap. 25. num. 118. pag. 8.* Erit EE. VV. Judicium, num in casu concurrat Ecclesiæ utilitas. Certe quidem in concursu plures affuerunt, ut sperandum sit, quod novo indicto concursu aliquis idoneus accedat, qui nulla egeat dispensatione. Verum Episcopi votum fertur in Subdiaconum Grassi, quem angelicis ornatum moribus prædicat, doctrina Jacobetto non secundum ita ut *maximam Ecclesiæ utilem futuram spem exhibeat.*

Dignentur itaque EE. PP. deliberare.

An, & cui sit concedenda dispensatio in casu &c.

Affirmative favore Subdiaconi Grassi, & ad Secretarium cum SSmo.

Sess. 25. cap. 4.
de Reform.

SAVONEN. SUSPENSIONIS ONERUM = Quod in Valle S. Bernardi Savonensis Diœcesis erectum est anno 1537. Hospitale S. Mariæ de Misericordia separatos habebat fundos tum pro curandis infirmis, instituendisque puellis; tum etiam pro legatis Missarum, quæ annuum attingunt numerum 12253., comprehensis Missis 535. cum cantu celebrandis. Verum sæviente bello, & grassante peste sub sæculo decimosexto Rectores Hospitalis, ut infirmis opem ferrent alienarunt fundos pro celebratione Missarum destinatos in summa scut. 16000. monetæ Romanæ; cumque inter publica rerum discrimina, quæ labente sæculo decimoctavo evenerunt distractos fundos redintegrare non possent, a Sac. Congregatione deprecati sunt reductionem Missarum 3073., quæ deficientibus fundis respondebant. Sed proposito Dubio = *An & quomodo sit locus suppressioni oneris Missarum, seu potius suspensioni in casu &c.* rescriptum fuit in Congregatione diei 18. Augusti 1792. = *Negative ad primam partem, affirmative ad secundam ad decennium prout in Cremonensi* = in qua sub die 16. Februarii 1743. similis concessa est suspensio onerum *exceptis tamen iis per contractum acceptatis*, & iniuncta celebratione anni Anniversarii. Interim novissimis ærumnis deterior facta Xenodochii conditio. Quæ enim possidebat Capitalia frugifera Bataviæ, Mediolani, Bouoniæ & Romæ, penitus amisit, iterumque proinde Rectores San. mem. Pio VI. Florentiæ degenti supplicarunt, ut Sacra *novem millia*, quæ ex præcedenti Indulto erant quotannis celebranda, ad annua *duo millia* reducerentur. Preces hujusmodi ex Rescripto diei 16. Januarii 1799. remissæ fuerunt arbitrio Ordinarii, qui utendo tributis facultatibus petitam reductionem ad triennium concessit.

Nihilominus Census Hospitalis semper in deterius abivit. Nam cessarunt solutiones Capitalium, quæ Viennæ, Neapoli, Januæ, Panormi, extabant, cessarunt pice fidelium oblationes, vastati sunt agri statione militum, & tandem direptus Thesaurus, qui ex auro, argento, & gemmis constabat ad scuta Romana circiter *trecenta millia*. Hinc ex oblatis rationibus annui *accepti in Libellis 58710.*, & *expensi in Libellis 78765.* apparet, quod

quod impossibile sit pauperes alere, & Missas celebrare. Denuo igitur nunc postulant prorogationem ad aliud decennium utriusque indulti anno 1792. & 1799. jam impetrati; ita tamen ut per decennium omnia Missarum onera suspendant, quoniam ex annuis Missis adventitiis usque ad numerum 2500. cultui Ecclesiæ Hospitali adnexæ satis foret consultum.

Episcopus narrata confirmans ait, quod Xenodochium ad extremum egestatis reductum impar omnino est, ut pauperes ibidem degentes, quibus nuncium dare hisce præsertim temporibus nefas est, sustentare valeat, ac una simul oneribus Missarum satisfacere. Necessitatem vero implorati indulti probat ex statu passivo, qui activum superat in annuis circiter scutis 3500. monetæ Romanæ, & de consensu demum interesse habentium hæc addit: *Quoad interesse habentes duplicis sunt generis, alii videlicet, quibus uti hæredibus eorum, qui celebrationem Missarum correlative ad assignatam dotem demandarunt, jus competit pro suscepti oneris implemento, & hi omnes quotquot sunt ultro assensum Pontificiæ reductioni præstant; Alii vero de Sacerdotum cetu, uti patrimonii titulo nonnullas ex his Cappellaniis possidentes, quarum bona sunt penes dictum pium opus, assensum reductioni propterea detrectant. Hisce præhabitis ejus sum voti, ut requisitioni dictorum Administratorum annui possit, tum quoad extentionem ad aliud decennium utriusque Rescripti, tum quoad suspensionem oneris Missarum 2000. celebrandarum pariter ad aliud decennium, quatenus decennio durante aliunde non obveniant bona, ex quibus necessitatibus undequaque ingruentibus occurrî possit, tum vero quoad absolutionem Missarum 3581., quarum celebratio non fuit adimpleta.*

In I. Dubio quæritur de prorogatione Indultorum quorum primum die 18. Augusti 1792. impetravit Hospitaliale a Sac. Congregatione pro suspensione Missarum 3073., alterum die 16. Januarii 1799. ex Rescripto SSmi consequutus est pro suspensione aliarum Missarum 7000. Et hæc prorogationem nunc postulant non pro Missis tantum 7000., quæ suspensæ fuerunt, sed etiam pro aliis 2000., quæ ex ipsis indultis celebrandæ supererant. Sane his prorogatis indultis privantur suf-
fra-

fragilis ii qui bona dederunt, ac proinde alterior prorogatio deneganda videtur, ut sæpe alias decrevit Sac. Congregatio in *Civitate Castellæ Reductionis Onerum* 23. Januarii 1790. ad l. *Dubium*, & in *Novarien. Reductionis* 17. Septembris 1791. Sed manent adhuc immo graviores factæ sunt causæ illæ necessitatis & impotentiae, quibus mota S. Congregatio, & S. Pontifex suspensionem Missarum concessit. Quare deneganda non videtur prorogatio Indulti, ut Hospitalis indigentiae succurratur, ut statuit S. Congregatio in *Anconitana Missarum* 20. Aprilis 1782.

Gravior esse poterit difficultas quoad petitam suspensionem etiam Missarum 2000., quæ ex præcedentibus Indultis celebrandæ supersunt. Obstat enim huic suspensioni præjudicium defunctorum, qui penitus Sacrificiis expiatoriis carent. Obstat iterum Decretum Sac. Congregationis, quo a suspensione exceptæ sunt Missæ per contractum celebrandæ. Obstat tandem detrimentum Sacerdotum, qui cum ordinati sint ad titulum Cappellaniarum, privarentur patrimonio Sacro, & stipem queritare cogerentur. Si igitur Hospitale alienavit fundos Missarum, & harum onus transtulit super aliis Bonis, quæ pro alimentis Pauperum erant assignata, jam ex his supplere debet quidquid implemento Missarum 2000. deficiat, cum primum alia onera, quam Missæ reducendæ sint, secundum *Fagnan. in Cap. ex parte num. 34. de Constitut., Benedict. XIV. de Synod. Diæcesan. Lib. 13. Cap. ultim. §. 23. Sacra Congregatio in Derthonen. Reductionis Onerum* 19. Maii 1787. Verum ex rationibus ab Hospitale exhibitis patet, quod inspecto statu Activo in *Libellis* 58710. ferre non possit onera quæ adscendunt ad annuas *Libellas* 78765. Quare si missæ celebrandæ forent piissimum minueretur opus alendi pauperes infirmos; & expositas puellas, cui plurimum favendum censeat *Tomassin. de veter. & nova Eccles. disciplin. part. 1. lib. 2. cap. 89. & 91.* Et concurrente necessitate sæpe Sac. Congregatio Missarum onera suspendit ut in *Pharaonen. Suppressionis Onerum, & Absolutionis* 9. Julii 1796., & novissime in *Lunin. Sarzanen. Unionis, & Translationis* 23. Januarii ante elapsi

Si hæc probentur EE. PP. tum statuendus erit modus, quo

quo hæc ipsa suspensio concedenda sit. Tria sane præ oculis habenda sunt. *Primum*, quod nonnulli sunt Sacerdotes qui ad titulum Cappellaniarum sunt ordinati. Poterunt igitur excipi a suspensione missas, quæ pertinent ad has Cappellanas, ne Præbiteri patrimonio careant. *Secundum* advertendum est, quod in his suspensionibus concedendis, injungi solet obligatio celebrandi in die infra octavam omnium defunctorum unum Anniuersarium applicandum collective pro omnibus qui onera reliquerunt ut statutum fuit in *Cremonen.* 16. Februarii 1743. *Tertio* probanda videtur ea conditio, quam proponit Episcopus, ut hæc suspensio concedatur = ad decennium, quatenus decennio durante aliunde non obueniant bona, & quibus necessitatibus undequaque ingruentibus occurri possit.

Quæritur in II. Dubio de absoluteione quoad præteritum pro Missis 3581. non celebratis. Constat sane de impotentia itaut cum non subsit mala fides absoluteionem quoad præteritum pro Missis non celebratis semper Sac. Congregatio concedere consuevit, ut in *Asculana Reductionis* 26. Maii 1769. Ex his duplex emergit Dubium.

I. An, & quomodo sit locus prorogationi Indultorum in casu &c.

II. An sit consuleadum SSmo pro absoluteione quoad præteritum in casu &c.

Ad I. Affirmative ad aliud decennium juxta petita, exceptis Cappellaniis plenis, necnon celebrato unico Anniuersario infra octavam omnium Defunctorum.

Ad II. Affirmative celebrata unica Missa.

NULLIUS, SEU FARFEN. PUNCTATURARUM. *Ses. 24. cap. 12. de Reform.*
 Geminae in agro, qui Oppidum Pharæ circumstat, erectæ fuerunt anno 1627. rurales Paræciæ authorante Cardinali Francisco Barberini, cui tum commendata erat Abbatia Farfensis; altera in Villa *Collis Todini*, altera in Villa *Canneti*. Utraque regitur per Parochos ab Abbate Commendatario deputatos, quorum quisque ab eo percipit in causam congruæ annua scuta 24, & præ-

& præterea a Parochianis oblationes, & tandem ex Censibus fructus, qui tamen nunc valde imminuti sunt ob restitutas sortes in *Cædulis* quæ postea communi fato perierunt. Ita autem ab his ruralibus Plebanis cura geritur, ut super eos jura matricitatis exerceat parochialis Ecclesia S. Antonini Oppidi Pharæ, in qua erecta est Collegiata. Antequam vero rurales Paræciæ constituerentur, ex Constitutionibus Ecclesie cavebatur, ut in Oppido & Territorio Pharense deberet = *curam animarum penes Archipresbyterum quoad omnes private residere, nullumque ex Canonicis Sacramenta administrare posse absque licentia ipsius Archipresbyteri.* Hinc, qui rura habitant, ad Parochialem Oppidi accedere tenentur, ut vivi in ea paschale præceptum impleant, Matrimonia celebrent, & mortui in ea tumulentur; quin Parochi percipiant emolumenta, quæ dividuntur inter Archipresbiterum, & Canonicos.

Factum aliquando est, ut Paræciæ hujusmodi vacarent nec inventus fuerit quisquam ad eam concurrens. Ita evenit anno 1783., & 1786., quibus vacata Paræcia Caneti deputatus fuit in Æconomum Presbyter Aloysius Turchetti Canonicus Collegiatæ S. Antonini. Cum autem in prima administratione per sex menses, in secunda per annum præstiterit, & sæpe a chori servitio abfuerit, ut mœnera parochialia obiret, numquam tamen fuit punctatura notatus, immo in *Codice punctaturarum* adnotatum legitur = *Discessit ut Æconomus Caneti* =. A biennio vacat Paræcia Collis Todini & idem Canonicus Turchetti mandante Vicario Generali Farfensi gessit hætenus vices Æconomi. Nam Presbyter Bernardini, cui hoc munus datum erat, numquam ad Villam *Collis Todini* accessit, neque Æconomatum exercuit. Hinc Canonici Collegiatæ contenderunt, quod Canonicus Turchetti punctaturas solvere deberet, quibus diebus a choro vacavit, cumque is solutionem detrectasset, Canonici Ems Vestras rogarunt, ut decernerent num ad solutionem teneatur. Interrogatus Ordinarius ex rationibus hinc inde recensendis concludit = *Aloysium Turchetti Canonico insignis Collegiatæ Terræ Pharæ, & hodiernum Æconomum Curatum rurals Ecclesie Villæ Collis Todini non teneri ad solutionem Punctorum, quæ ob ejus absentiam Capitulum prædictæ Terræ ab eo persolvenda esse contendit* =

Parane Canonici, quod Turchettus sit punctaturis subli-
ciendus tam ex dispositione juris in *Cap. Ad Audien-
tiam De Cleric. non residen.*, & in *Cap. Unic. eod. tit.
in 6.*, ex qua privantur distributionibus quotidianis qui
choro non intersunt; quam ex Constitutionibus Ec-
clesiæ Collegiæ, quæ in *Cap. 3.* præscribunt = *ut qui
ad matutinum finito hymno, ad Vesperas & Comple-
torium finito primo psalmo, in Missæ celebratione post
ultimum Kyrie eleison, chorum ingressi fuerint omnino
punctentur & pro absentibus habeantur.* Cum vero ex
alio Capite Constitutionum cura animarum *privative*
penes Archipræsbyterum attribuatur; hinc conclu-
dunt, quod Canonicus Turchetti non habeat idoneam
causam abessendi a choro ex eo, quod Paræciam Col-
lis Todini administret. Immo vero cum retineat *duo
incompatibilia* sine indulto, & utriusque reditus per-
cipiat, punctandus omnino sit cum neque apud Colle-
giatam resideat, nec choro intersit, ut præscribunt,
Constit. Eccles. Cap. XXI.

Contra Turchettus negat sibi adversari sive dispositionem
Juris, sive Constitutiones Ecclesiæ, quominus choro
præmissa de causa abesse queat. Nam tum demum in
Cap. Unic. de Clericis non residen. in 6. Canonici di-
tributionibus quotidianis privantur nisi = *infirmitas,
seu justa & rationalis corporalis necessitas, aut evidens
Ecclesiæ utilitas excusaret* = Dum itaque ipse abest a
choro, ut mandante Ordinario curam animarum gerat,
jam ex hoc deducitur quod probata sit *Ecclesiæ utilitas*
tamquam causa idonea ad eum excusandum, si choro
aliquando desit, ut tradunt Canonistæ, quos adducit
Reiffenstuel in Jus Canon. Lib. 3. tit. 4. §. 4. num. 122., &
Ceeoper. Elucubrat. Canonic. Lib. 2. tit. 9. num. 1. Tom. 1.
Præterea contendit, quod ex ipsis *Constitutionibus
Ecclesiæ* hæc ipsa excusatio probetur. Nam in *Cap. 3.*
ex presse cautum legitur = *quoties Archipræsbyter pro
parrocchialibus muniis obeundis, e choro exierit, sive
etiam ad eum accedere non potuerit, non punctetur* =
Quare si in agro Pharensi Parochus, sive Æconomus
supplet vices Archipræsbyteri, invidendum non vide-
tur, si pari exemptione gaudere velit.

Falsum postremo esse ait, quod ipse duo incompatibi-
lia retineat. Nam Paræciam Collis Todini non in titu-
lum

lum habet, sed tamquam pro-æconomus, & ejus percipit redditus, ut oneribus Parochialibus satisfaciat. Ad rem suam conferre affirmat exemplum anni 1783. & 1786., quibus ipse tamquam Æconomus administravit Villam Canneti, & a choro aliquoties abfuit, quin puncto fuerit notatus.

Ex his in utramque partem deductis proponitur EE.VV. Dubium.

*An per Canonicum Aloysium Turchetti sint solvendæ pur-
etaturæ in casu &c.*

Non proposita cum sequenti,

*Sess. 21. cap. 4.
de Reform.*

ASCULANA TRANSLATIONIS, ET REDUCTIONIS MISSARUM. In Agro Oppidi *Lame* sita est regio *Collechio Tacconi*, quam incolunt ad ducenta circiter capita, quæ Parocho *Lame* subijciuntur. Nedum seviente hieme, sed quandoque etiam æstivo tempore, cum aquis redundant duo torrentes *Lama* & *Lamatose* illam regionem circumfluentes, fit impervius ad Oppidum accessus, & habitatores illi carent tum Sacrificiis in diebus festis, tum spiritualibus subsidiis in extremo vitæ discrimine. Ex quibus excitata est Pietas Petri Tacconi, ut in *Collechio* Ecclesiam ædificaverit in qua Ruricolæ illi Sacris interesse possent & Sacramenta sumerent. Ut vero in eadem Ecclesia Cappellanus adsit, qui missas celebret, & Sacramenta ministret, a Sac. Congregatione postulat translationem avari Beneficii, quod erectum est sub invocatione *del Buon Gesù* in Ecclesia S. Joannis contermini Oppidi *Apineani*, simulque missarum reductionem.

Emus Asculanus Episcopus refert, Beneficium hujusmodi erectum fuisse anno 1640. cum onere Missæ quotidianæ, quod postea ex Decreto Sac. Congregationis reductum est ad tres Missas hebdomadales ob diminutionem reddituum, qui nunc attingunt annuam summam scut. 27. 20. Compatroni hujus Beneficii, qui sunt de Familia Oratoris, Rector Beneficii & uterque Parochus tum *Apineani*, tum *Lamæ* assentiuntur huic translationi. Nullum Populo *Apineani* inferitur præjudicium, cum ex deficientia Sacerdotum impleri non possint Missæ, quæ sunt quotannis ce-
le-

lebraudæ. Hinc suam Sententiam concludit in hæc verba: *His inherens, & ego ipse non possum consensum meum ultro citroque non impertiri, cum translationis causa satis rationabilis pateat tam ex gravi necessitate in qua Fideles illi deprehenduntur, quam ex eo quod nullum præjudicium alteri Ecclesie inferatur.* De reductione Missarum eadem mea mens est ob rationes: (quæ sequuntur) primum quia difficilius est invenire Sacerdotes, qui diebus festivis Missas celebrent, quam feriatis, aucta etiam elemosina, quia etiam simplici Missarum celebrationi adjungitur onus explicationis Evangelii, & instructionis puerorum in rudimentis fidei, & alia hujusmodi, quæ laborem cum requirant, compensari æquum est minori Missarum numero.

Quamquam in translationibus Missarum commutatio fiat voluntatis, a qua semper aliena fuit Ecclesie disciplina, *Can. Ultima Voluntas quæst. 13.* attamen concurrente necessitate, & utilitate Populi, & consensus eorum quorum interest translationem hujusmodi probavit S. Congregatio, ut in *Placentina Translationis, & Commutationis Onerum 21. Junii 1794.* Certe quidem ubi Incolæ ob interpositum flumen ad Pareciam accedere non possunt, iisdem est consulendum vel per deputationem Vicarii Curati, ut monuit *Alexand. III. in Cap. ad Audien. de Eccles. ædifican.*, vel etiam per dismembrationem Pareciæ, ut decrevit S. *Concil. Trident. Sess. 21. Cap. 4. de Reform.* Multo ergo magis concedenda videtur translatio Missarum, cum patroni, & Rectores consentiant, nec ullum detrimentum inferatur Ecclesie, a qua Missæ transferuntur, ut sepe alias definivit S. Congregatio in *Vicen. Translationis Onerum 19. Aprilis 1766.*

Quatenus vero ab E.E. PP. probetur translatio Missarum tum statuendum erit, num concedenda sit reductio. Nam si translatio conceditur, ut Incolæ illi di *Collecchio* audire Missas possint, & Sacramenta sumere, & rudimenta fidei percipere, profecto Cappellano deputando danda est merces laborum. Agitur de annuo redita scut. 27. 20., ex quo annuæ Missæ 136. ad taxam perpetuæ celebrari possent. Sed Episcopus probat reductionem ad Missas fæstivas, quia *Missarum cele-*

brationi adiungitur onus explicationis Evangelii, & instructionis puerorum in rudimentis fidei, & alia hujusmodi, quae laborem cum requirant compensari cequum est cum minori Missarum numero. Quod si EE. PP. hanc reductionem probabunt, tunc opportunum erit declarare, num sub diebus festis comprehendantur etiam illi, qui a precepto audiendi Missam excipiuntur ex novissimo indulto S.M.Pii VI.

Dubium proponitur.

An & quomodo sit locus translationi, & reductioni Missarum in casu &c.

[Faint, illegible text, likely bleed-through from the reverse side of the page.]

[Faint, illegible text, likely bleed-through from the reverse side of the page.]

[Faint, illegible text, likely bleed-through from the reverse side of the page.]

Die

[Faint, illegible text, likely bleed-through from the reverse side of the page.]

85

*Die Sabbathi 15. Maii 1802. in Pa-
latio Apostolico Quirinali erit Sacra
Congregatio Concilij, in qua præter
alia, proponentur infrascripta Dubia,
juxta morem ejusdem Sacræ Congre-
gationis de jure resolvenda.*

NULLIUS, SEU FARFEN. PUNCTATURARUM. *Sess. 24. cap. 12.*
An per Canonicum Aloysium Turchetti sint solvendæ de Reform.
punctaturæ in casu &c.

Affirmative.

ASCULANA TRANSLATIONIS, ET REDUCTIO- *Sess. 21. cap. 4.*
NIS MISSARUM. *de Reform.*
An, & quomodo sit locus translationi, & reductioni Mis-
sarum in casu &c.

*Affirmative in omnibus juxta votum Em̃i Epi-
scopi etiam pro diebus Festis reductis.*

TERRACINEN., ET PRIVERNEN. APERITIO- *Sess. 22. cap. 6.*
NIS ORIS. *de Reform.*
Priverni erecta est Sodalitas in Eccle-
sia S. Mariæ Suffragii, quæ, cum superabundaret redi-
tibus, statuit Collegiatam in eadem Ecclesia fundare.
Acta res est apud Episcopum, qui putans se faculta-
tibus carere ad Collegiatam erigendam, maluit de
consensu Capituli, & Parochorum Beneficiatam insti-
tuere. Multiplices fuerunt conditiones, quas in hac
erectione interposuerunt Sodales. Summa rei hæc est:
Confratres cesserunt novis Beneficiatis bona omnia ad
Sodalitium spectantia, quæque in futurum obvenire
poterant. Ex his redibant quotannis scuta 280. & novi
Be-

Beneficiati sese obstrinxerunt ad manutationem Ecclesiae, ad implementum onerum, & ad Subministrationem annuam scutorum viginti favore Sodalitatis. Quidquid reliquum foret, inter Beneficiatos erat partiendum, ut singulis loco Præbendæ obvenirent annua scuta viginti.

Inter onera, quæ a Confratribus imposita fuere novis Beneficiatis, duo præcipua sunt, quæ propius controversiam nostram attingunt. *PRIMUM*, che si debba procurare dai Beneficiati nominandi d'ottenere il titolo di Colleggiata insigne col segno di Mozzetta color violaceo con bottoni rossi, e rocchetto. *SECUNDUM*, che i Canonici devono avere l'ufficiatura in tutte le feste di precetto nella Chiesa della Confraternita con le solite puntature in caso di mancanza, ed in tutte le feste di prima classe compresovi anche li primi Vesperii, e nelle Funzioni, ed Offizj della Settimana Santa incominciando dal Mercoledì Santo, lasciando l'ufficiatura della propria Chiesa, debbano portarsi alla Chiesa Cattedrale, e formare un Coro coi Canonici della Cattedrale = Capitulum vero Cathedralis præstitit consensum erectioni hac ipsa repetita conditione = Che li Signori Canonici della Colleggiata in tutte le Feste di prima Classe siano tenuti, ed obbligati intervenire nella Chiesa Cattedrale, ma senza alzar la Croce dentro la medesima non solo all' Officiatura, e Messa solenne, ma ancora alli primi, e secondi Vesperii delle Feste sudette, dovranno formar tutto un Coro, e cantare nella Cattedrale coi Rm̃i Canonici della medesima, al quale effetto dal Rm̃o Capitolo gli si faranno nel grado inferiore del Coro li Stalli per distinguerli dai Preti semplici, che intervengono nell'anzidette Funzioni.

Ad normam harum conventionum Episcopus erexit hanc Beneficiatam per Bullam in S. Visitatione expeditam die 6. Junii 1791. Abhinc novi Beneficiati omnia impleverunt onera in Fundatione injuncta, quorum executionem jurati profiteri tenentur, qua die possessionem beneficii nanciscuntur. Nullum interea iurgium cum Canonici Cathedralis, sed summa obtinuit concordia in obeundo servitio Chori in diebus præscriptis secundum conventiones. Post quinquennium orta controversia est inter Canonicos, & Beneficiatos. Illi enim numquam perfecerunt Scannia, seu li Stalli. Isti vero, nisi hæc essent extracta, Choro Interesse re-

cusabant . Quare oblato vadimonio coram Vic. Gen. Priverni impetrarunt Beneficiati , Canonicis præfixi terminum quatuor Mensium ad effectum petitem conficiendi Sedilia vulgo Stalli in Choro , quo elapso mandavit sequestrari redditus ad effectum ut supra . Provo-carunt Canonici ad A. C. , & Beneficiati preces dede-runt S. M. Pii VI. in quibus narrarunt ritrovarsi essi obligati nella Bolla d' erezzione ad intervenire nel Co-ro di questa Chiesa Catedrale coll' espresso patto però da Canonici stessi formato di dover essi far li Stalli ai Beneficiati per così contradistinguerli dalli Preti sem-plici ; narrarunt itidem litem exortam , Decretum Vic. Generalis , Appellationem a Canonicis interpositam , impotentiam sustinendi , litem : & propterea a SSmo postularunt , ut controversia economicè dirimeretur .

Interrogatus est Vicarius Apostolicus , qui votis Benefi-ciatorum adhæsit . Hinc Vice Auditor SSmi rescriptum tulit die 18. Septembris 1796. SSmus attentis expositis & relatione & Voto Vicarii Apostolici , Causam de qua in precibus avocavit ad se, perpetuumque silentium im-posuit . Beneficiatos autem Oratores absolvit ab onere in actu erectionis imposito adeundi Ecclesiam Cathedra-lem , ibique officianti in diebus solemnioribus . Recla-mantes Canonici per citationem specialem coram Vice Auditore nihil profecerunt , nam in partium conflictu die 20. Septembris 1796. Judex ipse = mandavit servari Rescriptum editum sub die 18. currentis . Conticuere deinde Canonici , & Beneficiati cessarunt a servitio Chori in Cathedrali . Postquam vero Pontifex renun-ciatus est Sacratissimus Princeps Pius VII. , Canonici iterum controversiam excitarunt oblatis Sanctitati sue precibus, super quibus die 10. Maii elapsi anni hoc pro-diit Rescriptum = SSmus benigne remisit preces ad S. Congregationem Concilii cum clausula de Aperitione oris arbitrio adversus Rescriptum Sa. Me. Pii VI. cum omnibus facultatibus necessariis & opportunis , & si-gnanter cum facultate procedendi economicè , & sola facti veritate inspecta , & ordinandi procul a iudicii, li-tisque ambagibus executionem Bullæ erectionis, de qua in precibus , ejusque omnimodum implementum . Quod rescriptum contradicentibus Beneficiatis per Decretum diei 5. Julii 1801. ipse Vice Auditor SSmi = mandavit servari quoad clausulam Aperitionis oris tantum cum iisdem facultatibus economicis ,

Episcopus Privernensis Sententiam tenet adversam Beneficiatis ex rationibus inferius exponendis, unde concludit = *standum esse Bullæ erectionis, ut Beneficiati accedant ad Ecclesiam Cathedralem statutis diebus festivis, eo vel magis quod Canonici prædictæ Cathedralis in casu, quo Beneficiati stent promissis parati sunt in inferiori loco Stallos extruere in Choro licet ex Bulla erectionis strictæ non teneantur*. Cum vero ita Causa ex Rescripto SSm̃i permissa sit Judicio S. Congregationis, ut procul a iudicii strepitu agitari debeat, author fui litigantibus, ut mihi in scriptis sua jura exhiberent sub infrascripto dubio Em̃is Vestris exponenda.

Primum hoc quæritur de aperitione oris, quam pendere ex obreptione, vel subreptione Rescripti vulgatissimum est ex *Text. in Cap. Ad audientiam De Rescriptis, Rota in Romana Successionis super Aperitione Oris 4. Aprilis 1794. §. 2. cor. Acciajuoli*. Falsum narrasse & verum reticuisse Beneficiatos contendunt Canonici, unde obreptio, & subreptio procedit, ut post *Text. in Cap. Super Literis de Rescriptis docet Rota in Januen. Præposituræ 3. Martii 1755. §. 13. cor. Vicecomite*. Falsitas expositorum in eo constituitur, quod Beneficiati narrarunt = *ritrovarsi essi obligati nella Bolla d'erezzione ad intervenire nel Coro di questa Chiesa Catedrale coll' espresso patto però da' Canonici stessi formato di dover essi far li Stalli ai Beneficiati per così contradistinguerli dalli Preti semplici*. Nam negant Canonici Cathedralis, se pacto *correspectivo* obstrinxisse erga Beneficiatos, ut scamna conficerent; sed per viam *modi*, nempe se tum demum scamna confecturos, cum Beneficiati obtinerent honores, & insignia Collegiatæ. *Verum* autem reticuisse asseritur, ex eo quod Beneficiati non exposuerint, quod ex lege Foundationis, ex conditionibus a Confratribus propositis, & ex Bulla erectionis tenebantur ad obeundum servitium Chori in Cathedrali, quin conventa, vel præscripta fuerit Scamnorum confectio.

Contra Beneficiati negant, ullo subreptionis, vel obreptionis vitio infectum Rescriptum, statim ac prodiit contradicentibus partibus. Nam post Judicatum Vic. Gen. Priverni super præfixione termini ad conficienda Scamna, post interpositam a Canonicis Appellationem, Beneficiati supplicarunt SSmo, ut controversia economicè decideretur. Audita Relatione Vicarii Apostoli-

ei Rescriptum vulgatum est. Reclamantibus vero Canonici per Decretum Vice Auditor die 20. Septembris 1796. = mandavit servari rescriptum dici 13. Septembris. Quare cessat obreptionis, & subreptionis vitium, semel ac Canonici sua jura protulerunt, & nihilominus SSiñus a quocumque onere Chori absolvit Beneficiatos. Negant rursus isti se falso narrasse, quod Canonici sese obstrinxerint ad scamna conficienda. Nam Canonici Cathedralis probarunt erectionem Collegiate ea conditione, ut novi Canonici diebus Festis majoribus = dovranno formar tutto un Coro, e cantare nella Catedrale coi Rñi Canonici della medesima, al qual effetto dal Rñno Capitolo gli si faranno nel grado inferiore del Coro li Stalli per distinguerli dalli Preti semplici = quæ certe sive per viam modi adiecta sint, sive per viam pacti correspectivi obligationem præseferunt. Asserunt denique Beneficiati se vera dixisse semel ac facti sunt = di ritrovarsi essi obbligati nella Bolla d' erezzione ad intervenire nel Coro di questa Chiesa Catedrale.

Remoto vero subreptionis, & obreptionis vitio locus esse non potest arbitrio pro aperitione oris. Quoties enim Pontifex omnia scivit, potuit sane, & dum fecit, voluit derogare Juribus ex plenitudine potestatis, unde ejus Rescriptum, tamquam Lex, est exequendum, ut docet Rota decis. 662. num. 23. & seq. tom. 3. cor. Molinae, & in Poderbinen. Jurisdictionis 8. Martii 1756 §. 2. cor. Bussio, & in Popayanen. in Indiis Occidentalibus Legati 17. Junii 1757. §. 7. cor. Vicecomite. Nihilominus cum causa economice delegata sit S. Congregationi, ponderandum est ab EE. PP., quod ex Fundatione injungitur Beneficiatis servitium Chori in Cathedrali, quod ex inadimplemento Canonorum, qui defecerunt Scamna conficere, non oritur actio rescissoria contractus, sed tantum ad implementum, ut scilicet Canonici Cathedralis tenerentur præstare, quam promiserunt Scamnorum constructionem. Nam deficiente pacto resolutivo actio ad factum datur ad implendas obligationes, ut post Text. in L. 9. ff. de Pactis tradit Rota Decis. 149. num. 9. part. 18. recen. Rursus observandum est, quod lis inter Beneficiatos & Canonicos instaurata erat super confectione Scamnorum, cum Vic. Gen. his præstituerit tempus ad Scamna conficienda, aliter reditus Canonorum sub sequestro

stare jussit. Tandem Episcopus his rationibus motus in ea Sententia est, ut Canonici ad confectionem scamnoium, Beneficiati ad servitium Chori in Cathedrali secundum foundationis leges adigantur. Neque his refragari videtur utilitas Populi, qui frequentior esse solet in Ecclesia S. Mariæ Suffragii, adeoque expediat bono animarum, ne Beneficiati distraherentur a servitio si in Chorum Cathedralis abire tenerentur, ut deponunt Parochi, & Magistratus Civitatis. Nam Episcopus despicit horum testimonia, qui tanquam confratres in propriam causam deponunt. Deinde ex populi utilitate derogari non potest præcipuæ foundationis legi, qua Beneficiati in majoribus festis tenentur servitium prestare in Cathedrali. Maxime cum, ut Episcopus refert, utrumque implere possint Beneficiati, & Ecclesiæ S. Mariæ Suffragii adesse in populi utilitatem, & servitium Chori in majori hebdomada, & Festis solemnioribus in Cathedrali obire.

Hæc conficitur Dubium *An sit locus arbitrio pro aperitione oris, ita ut sit servanda fundatio, seu potius sit exequendum Rescriptum in casu &c.*

Negative ad primam partem, Affirmative ad secundam.

Sess. 23. cap. 4.
de Reform.

ANGLONEN, ET TURSIE. NULLITATIS ORDINATIONIS. Postquam Aloysius Ronchi solemnem Professionem emiserat in Monasterio Ordinis Cistercensium S. Mariæ de Sagittario Anglonensis Diocesis, cum annum ageret unum supra vigesimum, minoribus Ordinibus initiatus est non ab Abbate, qui tunc Monasterio S. Mariæ præsidebat, seu ut vocant *di. Governo*, sed ex hujus mandato collatio Ordinum facta est ab altero ejusdem Ordinis Abbate S. Mariæ de Axilia, qui itineris causa apud Monasterium S. Mariæ de Sagittario diversabatur. Rocchus vero cum ad Subdiaconatum promoveri cuperet, nomen dedit Ordinario, qui scrutinio facto novit, eundem non adhuc Sacramentum confirmationis suscepisse. Dubitatum hinc est de validitate collationis Ordinum minorum, tum ex parte *Ordinati*, quippe qui nondum confirmatus, tum ex parte *Ordinantis*, quippe qui non petebatur

jurisdictione in Monasterio S. *Mariae de Sagittario*, cui Monachus professus subjectus erat. Hisce commotum Abbas S. *Mariae* dimittens, tum Rocchus ordinatus deprecatus sunt, ut si forte censuris & irregularitate irretiti sint, eisdem absolutio, dispensatio, & reabilitatio concederetur.

Episcopus exposita confirmans sibi constare asserit de bona fide, tum Abbatis dimittentis, & ordinantis, tum Monachi ordinati = *Bona eorum fides* (ait) *evincitur*, cum ex adulta ætate ipsius ordinati qui annum vigesimum primum excesserat, & facile eum confirmatum crediderunt in sua infanti ætate, tum ex ipsiusmet Professi Aloysii mente, qui postquam fuit ad Ordines promotus, statim de sua confirmatione dubitavit, & nulla interposita mora dubium ad dictum suum Abbatem aperuit. Bene igitur crederem benigne indulgeri posse pro peccatorum forsitan ab Abbate dimittente, & Professo ordinato inconsiderate incursum absoluteione, & gratiam eidem Aloysio impertiri, ut ad Sac. Ordines, utpote omnibus requisitis per S. C. Tridentinum præscriptis est peditus, promoveri possit.

Interrogatus est etiam Procurator Generalis Cistercensium, qui suam sententiam in hæc aperuit verba. Quod attinet ad Ordinum collationem ab Abbate S. *Mariae de Axilia* peractam favore dicti Aloysii Ronchi ex commissione Abbatis Oratoris nil reprehendendum arbitror, quia ex concessione Urbani VIII. in Bulla erectionis Provinciae Cistercensis Calabriae citerioris omnes Monachos tamquam unum inter se corpus officere voluit, & Monachus, qui est ex uno Monasterio Professus, tamquam in omnibus aliis professus habetur. Quo circa omnes Monachi omnium Abbatum suæ respective Provinciae, vel Congregationis Cistercensium subditi sunt. Ratio autem potissima, ob quam Cistercensium Abbates jurisdictionem habent in omnes Provinciae Monachos ea est, quod ipsi quolibet elapso quinquennio regimen assumere debent alterius Monasterii, & sic in Monasteriis omnibus jurisdictionem exercent. Cujus quidem privilegii Urbani VIII. authenticum ex autographo, quod est in Secreteria Brevium, monumentum exhibuit. Ex quibus concludit quod cum Abbas qui ordines contulit unus esset ex Abbatibus Benedictis, & de Gubernio, ut dicere solemus videtur quod EE. VV. ipsum absolvere possint a comminatis pænis.

Queritur in I. Dubio de nullitate collationis Ordinis minorum, idque ex duplici capite. *Primum* ex parte ordinati, qui ordines suscepit nondum confirmatus. *Secundum* ex parte Ordinantis, cum eos contulerit non Abbas di *Governo* Monasterii S. Mariæ de *Sagittario*, cui ordinatus erat subditus, sed alter ejusdem ordinis Abbas S. Mariæ de *Axilia*. Quod attinet ad defectum confirmationis dubitandi ratio deducitur ex Decreto Concilii Tridentini *sess. 23. cap. 4. de Reform.*, quo prohibetur, ne = *prima tonsura initientur, qui Sacramentum confirmationis non susceperint* =, atque idcirco, dum Ordines Minores conferri nequeunt, nisi Tonsuratis, ex præcepto Ecclesiastico necessarium est, quod confirmatio ordines præcedat. Nam cum in ordinibus spiritualis conferatur potestas, decet laicum confirmari ante susceptionem ordinum, ut armatus chrismate contra invisibiles hostes validius commissam sibi potestatem exerceat, ut post *Can. Spiritus Sanctus de Consecrat. distinct. 5.*, observat *Fagnan. in cap. Cum contingat de ætat. & qualit. num. 96.* Quare qui ante susceptionem Ordinum omittit confirmationem, agit contra præceptum ecclesiasticum; & ideo invalida videri posset collatio Ordinum, cum irritum sit, quidquid contra legem gestum est ex regula Jurisconsulti in *leg. 59. ff. de R. J.*

Verum tunc est collatio ordinum *invalida* cum omittuntur ea, quæ de jure divino ad ejus validitatem requiruntur; *illicita* vero cum contra Ecclesiasticam disciplinam, & præcepta conferantur ut tradit *Reinfestuel. in Jus Canon. lib. 1. Decret. Tit. 11. §. 3. num. 36.* Ordines autem non requirunt characterem confirmationis, sicut Baptismi ex necessitate Sacramenti, sed solum præcepti, & quidem ecclesiastici, ut notat *Piringh. in Jus Can. Lib. 1. tit. 11. §. 3. num. 20.* Unde confirmatio præcedere debet ordines non ex præcepto divino, sed ex præcepto ecclesiastico, adeoque quamvis *illicite* conferantur ordines non confirmatis contra ecclesiasticam disciplinam, sunt nihilominus *validi*, nec reiterandi secundum Doctrinam *D. Thomæ in 4. distinct. 24. quæst. 1. artic. 2., Clericat. de Sacrament. Ord. cap. 3. num. 10., Piringh. loc. citat. num. 20. Schmalzgrueber. in Jus ecclesiastic. Tom. 1. part. 3. tit. 11. num. 26.*

Gravior tamen est difficultas super validitate ordinationis,

nis, ex eo quod expleta fuit non ab Abbate Monasterii, in quo Monachus professus est, sed ab alio Abbate ejusdem Ordinis de ejus mandato. Nam Abbates conferunt Ordines non *ex potestate ordinaria*, quæ inest solum Ordini Episcopali, quæque Episcopis quæritur post consecrationem, *Fagnan. in Cap. statuimus sub n.6. & Vagnerekin lib.5. tit.33. cap. Abbates 3. de privileg. & excess. privilegiat. pag.918.* Sed *ex privilegio*, quod Ecclesia eisdem concessit. Privilegia hujusmodi in corpore juris data sunt generatim Abbatibus præbiteris benedictis *in Can. Quoniam distinct.69. & in cap. statuimus de supplend. negligen. Prælat.* Præterea conceduntur privilegia ex Indulto Sedis Apostolicæ Abbatibus etiam non benedictis, qui eodem jure ac qui sunt benedicti utuntur, ut constans Sententia est *Tamburin. de Jure Abbatum tom.1. disput.11. quæst.3. num.3. Barbos. vot.89. num.28. Clericat. de Sacrament. Ordinis decis.15. num.7.* Utrisque Abbatibus non licet ex jure Decretalium *in Cap. Abbates de Privilegiis in 6. = aliis quam Monasteriorum suorum conversis, & qui ad illa convolaverint, & in quos Ecclesiasticam, & quasi Episcopalem jurisdictionem obtinent. primam clericalem conferre tonsuram.* Id quod a Concilio Tridentino cohibitum est *in sess.23. cap.10. de Reform.* in quo cavetur = *Abbatibus, & aliis quibuscumque quantumvis exemptis non liceat imposterum intra fines alicujus Diœcesis consistentibus etiamsi nullus Diœcesis, vel exempti esse dicantur, cuiquam, qui Regularis subditus sibi non sit, Tonsuram, vel minores Ordines conferre.*

Amplissima vero concessa sunt privilegia Abbatibus Cisterciensibus, quæ sedulo investigavit *Benedictus XIV. in adnotationibus ab ipso factis (dum minus Secretarii hujus Sac. Congregationis fungeretur) in Uratislavien. 12. Februarii 1724.* Hæc summa rei est: Præter facultatem eis concessam *in cap. statuimus de supplend. negligen. Prælat.* ex quo eis fas est conferendi primam tonsuram; ex indulto præterea *Eugenii IV. & Julii III.* fruuntur iisdem privilegiis, quibus Abbates S. Benedicti, & *Innocentius & Clemens VIII.* dederunt potestatem Abbati Generali Cisterciensium & Vicariis Abbatibus ab eis subdelegatis, ut ceteros Abbates Cistercienses possent benedicere. Ex quibus factum est ut in allegata *Uratislavien. Sac. Congregatio probaverit collationem Ordinum Minorum ab Abbate Cisterciense factam,*

etiam licet ab Episcopo non benedicto, & rescripsit, quod Episcopus Ordines Sacros conferre teneretur. In casu vero proposito Procurator Generalis Cistercensium affirmat Abbatem *S. Mariæ de Axilia* qui ordines contulit esse *unum ex benedictis*, seu di *Governo* neque id Episcopus Anglonensis in dubium adducit.

Quibus præmissis duo ab EE. VV. deliberanda supersunt; scilicet utrum ab illo Abbate collatio facta sit ei, qui suus subditus esset; Utrum collatio Ordinum sit invalida; quatenus comperiatur quod *Ordinatus* subditus non sit *Ordinanti*. Nam privilegia quæcumque Abbatibus concessa coercentur ex Decreto Tridentino ad subditos regulares, ut notat *Benedict. XIV. de Synod. Dioces. Lib. 2. cap. 11. num. 10.* Ex facto vero constat, quod Aloysius Ronchi professionem emisit in Monasterio *S. Mariæ de Sagittario*. Quod si ex professione religiosa oritur subjectio *Tamburrin. de Jur. Abbat. disput. 1. quæst. 2. num. 2.*, certe Ronchus subiiciebatur Monasterio *S. Mariæ de Sagittario*, ejusque Abbati, qui regimen habebat. Id quod ex facto ipsius Abbatis declaratum est. Is enim preteritus mandavit altero Abbati *S. Mariæ de Axilia*, ut ordines suo Monacho subdito conferret. Quare Monachus subiiciebatur Abbati *S. Mariæ de Sagittario*, si hic eum dimisit Abbati *S. Mariæ de Axilia*, qui non sua, sed mandata jurisdictione usus, ordines contulit.

Verum Procurator Generalis ex Breve *Urbani VIII. anni 1633.* contendit, quod in Provincia Cistercensi Calabriae & Lucaniae singuli Abbates, qui de quinquennio in quinquennium Monasteria moderantur, habeant jurisdictionem supra omnes Monachos in quibuscumque Monasteriis commorantes. Nam Summus ille Pontifex jussit, quod omnia hujusmodi Monasteria, illorumque Superiores, Monachi, Religiosi, conversi, novitii, servientes, oblatores, familiares, aliæque personæ quæcumque, nec non omnia illorum bona, res jura, proprietates, membra adnexa, & dependentia, & pertinentia sint communia, & tamquam unum inter se corpus ad dictam Congregationem immediate spectent. Monachusque ex uno id. Monasteriorum professus tamquam in omnibus professus habeatur. Præ sua Sapientia videant EE. PP. num hæc interpretari debeant, ut singuli Abbates *cumulativam* habeant juris-

isdictionem in singula Monasteria, seu potius *distri-*
butivam, ut si Monachus a Monasterio in quo profes-
sionem emisit, ad aliud transierit, tum subiiciatur
Abbati in cujus Cænobio domicilium fixit.

Quatenus vero Abbas S. Mariæ de *Axilia* contulisse cen-
seatur Ordines Monacho non subdito contra decretum
Tridentinum, inquirendum insuper est, num ordina-
tio sit invalida. Inter dissidentes Canonistarum Senten-
tias hanc regulam statuit *Benedictus XIV. de Synod.*
Dioces. lib. 2. cap. 11. num. 13. = ibi = Aut Abbas nullo
fruitur privilegio conferendi primam tonsuram; & mi-
nores ordines, aut privilegio potitur illos conferendi
certo personarum generi. Si primum nec licite, nec va-
lide potest quæquam ad primam tonsuram, /minores-
que Ordines promovere: Si alterum illicite profecto, at-
tamen valide primam tonsuram, minoresque Ordines
confert etiam illis, qui cæteroquin inter personas non
numerantur in privilegio designatas = Nam ut advertit
Fagnan. in cap. statum de supplen. negligen. Præ-
lat. num. 21. = In privilegio seu commissione conferendi
Ordines duo implicite continentur, videlicet ruda & sim-
plex potestas ordinandi, & jurisdictio restricta & limi-
tata ad personas designatas. At ex limitatione jurisdi-
ctionis non infertur ad limitationem prædicæ pote-
statis.

Sæpe alias controversiæ hujusmodi delate fuerunt ad
Sac. Congregationem cujus resolutiones ad rem hic
subiiciuntur in *Cremonen. 13. Junii 1591. Sac. Con-*
gregatio censuit I. Abbatem ex Privilegio Pii V. fa-
cultatem habentem ea omnia faciendi, quæ facere po-
test Abbas Benedictus, qui de mandato Vicarii Aposto-
lici quibusdam Secularibus non sibi, sed ipsi Vicario
subditis primam tonsuram, & Ordines Minores con-
tulit contravenisse Concilio, & Constitutioni san. mem.
Sixti V. II. Characterem tamen Ordinis impressisse,
III. tam Ordinantem, quam ordinatum incidisse in pæ-
nas sa. me. Sixti V. lib. 7. decret. pag. 15.

In *Libro 13. Decret. pag. 169.* hæc recensentur sub die 11.
Maii 1724. *Sac. Congreg. alias censuit Secularem tonsu-*
raturam ab Abbate Benedicto, vel habente privilegium ut
possit, ea omnia quæ potest Abbas Benedictus, quam-
vis ab eo non debuerit ordinari, ob ademptam sibi a
Concilio Seculares ordinandi facultatem, recepisse ta-

men caractere n, secus si Abbas non esset Benedictus, vel tale privilegium non haberet.

In Catanien. 15. Februarii 1642. decretum fuit, quod iam ordinatos ab huiusmodi Abbatibus cum litteris dimissorialibus Ordinartorum ad primam Tonsuram, & Ordines minores facto verbo cum SSmo esse absolvendos a quibuscumque pœnis incuris, & convalidandos esse Ordines eisdem collatos. Die 24. Martii 1642. facta relatione Sanctissimo Sanctitas Sua jussit edi decretum & convalidavit Ordinationes huc usque factas lib. 17. Decret. pag. 1.

In Conimbricen. 26. Junii 1655. dubium erat = An Abbates Congregationis S. Bernardi, & Benedicti conferre potuerint Ordines Minores Regularibus sibi non subditis, nec non Secularibus habentibus litteras dimissorias suorum Superiorum? Sacra vero Congregatio respondit fieri id minime potuisse, sed addidit = Promotos non indigere alia collatione dictorum Ordinum, sed absolute, & rehabilitatione a SSmo obtinenda lib. 19. Decret. pag. 484.

In Panormitana Collationis Ordinum 16. Martii 1647. cum quæsitum fuisset. An ordines Minores per Abbatem Regularem non benedictum collati non suis subditis sint validi, si Abbas habeat privilegium conferendi illos suis subditis = Responsum prodiit = Collationem Ordinum supradictis non suis subditis etiam regularibus factam si fuerit de Ordinibus etiam minoribus, & dictus Abbas non benedictus non habeat privilegium Apostolicum, Ordines collatos remanere invalidos, & Ordinos indigere alia ordinatione; Si vero Abbas non benedictus habeat dictum Privilegium, & ordines minores tantummodo contulerit suis non subditis, Ordinos non indigere alia ordinatione, sed solummodo absolute, & rehabilitatione a Sede Apostolica Lib. 18. Decret. pag. 311.

Et in Lucana 19. Martii 1726. in qua agebatur de collatione Ordinum facta ab Abbate S. Barbaræ Civitatis Mantuæ cuidam Clerico, qui non comprehendebatur in privilegio eidem Abbati concessio, ad propositum dubium. An & quomodo sit providendum in casu &c. Sac. Congregatio rescripsit = Pro relaxatione suspensionis arbitrio Episcopi Lucani =

Quamquam his contrarium esse videtur *Dubium Sac. Congregationis Concilii* resolutum a Sac. Rota coram *Seraphino*, decis. 985. quo declaratum est, non posse Abbates, qui privilegio fruuntur conferendi Ordines minores, illud exercere super Clericis Secularibus licet Ordinarii *dimissoriis* suffultis, attamen ex cujusmodi responso non declaratur, quod si nihilominus Abbates ordinationes in non subditos contulerint, omnino sint invalide. Parimodo S. Congregatio in *una Congregationis Olivetance* 20. Septembris 1788. invalidam declaravit ordinationem ab Abbate factam in Monachum non subditum. Sed agebatur de Abbate, qui Abbatiam in manibus Summi Pontificis resignaverat, & interim regimen Monasterii exercebat.

Sive autem invalida, sive illicita declaretur ordinatio de qua agitur erit statuendum ab EE. VV. quomodo consulendum sit tam Ordinanti, & Ordinato, tum etiam Abbati dimittenti. De his quæritur in II. Dubio. Ex eo enim quod ordines collati fuerint Monacho non confirmato, non idcirco vel ordinatus, vel dimittens, vel ordinans in suspensionem, vel irregularitatem inciderunt. Nam nullo juris loco ob omissionem confirmationis ante suscipiendos ordines interminatur pæna suspensionis, aut irregularitatis, ut observant DD. allegati in *Superiori* §. *Verum*, qui concludunt in culpa esse veniali, vel lethali, ordines ommissa confirmatione suscipientes, vel ministrantes, prout bona vel mala fides in hac ommissione intercesserit, & necessariam esse rehabilitationem Sedis Apostolicæ, ut ordinatus ad majores ordines possit ascendere, ut docte *Fagnanus* in *Cap. Cum contingat* num. 96. de *ætate, & qualitat*: Quatenus vero illicita saltem sit collatio Ordinum ab Abbate non subdito facta, certe Ordinans, & ordinatus si ministrarunt, in pænas suspensionis, & irregularitatis inciderunt ex *Constitutione Sixti V.* ut opus eis sit absolute dispensatione, & rehabilitatione. Verum S. Congregatio veniam pronius dedit, quando aliqua adest bona fides & nulla subeat de dolo suspicio, ut videre est in superius allegat *Resolutionibus* quibus addi possunt aliæ, & præcipue in *Papien.* 5. *Octobris* 1598., & in *citat. Congregationis Olivetance* 20. *Septembris* 1788. ad II. *Dub.*

Duo proponuntur Dubia

- I. *An constet de nullitate Ordinationis, itaut sit reiteranda in casu &c.*
- II. *An sit consulendum SSmo pro absolute, rehabilitatione, & dispensatione ab irregularitate quatenus ministraverint in casu &c.*

Ad I. Negative.

Ad II. Affirmative quoad omnes, & quoad Ordinum prævia collatione Sacramenti Confirmationis.

*Sess. 25. cap. 5.
de Reform.*

SUTRINA CAPPELLANIÆ Canonicus Lutius Fioravanti hæredem sibi scripsit erigendam ex asse Cappellaniam ad aram D. Josephi in Ecclesia S. Mariæ Novellæ PP. Agostinianorum Oppidi Brachiani. Hæc autem Cappellania esse debebat = *Sempre manuale, e mera laicale, ne possa in alcun tempo ridursi a beneficio semplice, ne sia capace di veruna affezione o riserva, ne vi possa aquistar mai jus alcuno il Vescovo, o Dataria Apostolica, Cappellanum vero jussit esse = Sempre amovibile a mero, e libero arbitrio, e beneplacito di chi pro tempore goderà il Jus di nominare = Cui quidem Cappellano injunxit, ut per se vel per alium quotannis celebraret centum, & quatuor Missas assignata in singulas elemosina obolorum triginta quinque = ed in caso che il fruttata della sudetta mia Eredità sia di più o di meno, che si diminuisca, o accresca il peso di altre messe alla ragione di giuli trè, e mezzo l'una. Ita vero de jure patronatus activo, & passivo disposuit = la nomina . . . spetti, e resti sempre, ed in perpetuo nella linea masculina de'miei parenti più prossimi, e discendenti da me sottoscritto, ed in mancanza della linea Mascolina succeda la linea Femminina, ed essendovi un Sacerdote si nella linea Mascolina, che Femminina debba sempre questo esser preferito a tutti gl'altri che non saranno Sacerdoti nella nomina a detta Cappellania; demumque in primum Cappellanum nominavit Sacerdotem Josephum de Sanctis.*

Quamquam ab anno 1781. Cappellania vacaverit, attamen Patroni a nominatione consulto se abstinuerunt, pro-

proprietate quod redditus Cappellanice adimpletis oneribus erogati fuerunt in alendum Camillum Palocci Patronum, qui insana erat captus. Hoc defuncto cum ius patronatus coaluerit in Sorores Palocci, quae sunt in linea feminina Fundatori proximiori, sane inter has non convenit de persona in Cappellania nominanda. Nam Maria, & Barbara presentarunt Sacerdotem Bartholomeum de Alexandris prorsus extraneum. Anna vero quae nupta est in Familia Mazzani nominavit filium suum Thomam Mazzani, cui accessit altera soror Lucia, item altera soror Monialis, quae professionem emiserat. In hac presentationum discrepantia Presbyter Alexandri supplicavit SSmo, ut tamquam Presbyter, & nominatus a medietate vocum Patronalium Cappellaniam obtineret. Preces S. Congregationi remissae fuere. Hinc Thomas, sive ejus Pater Aloysius Mazzani deprecati sunt a S. Congregatione, ut quatenus Thomas qui nunc octennis est, consequi nequeat Cappellaniam, saltem ejusdem nominatio suspendatur, quoad ipse Presbyter fieri possit, & interea fructus supererantes impletis oneribus eidem tribuantur, ut studiis vacare possit. Interrogatus Episcopus iura utriusque Supplicantis exponit. Dubium (inquit) non est quin desint Sacerdotes, & Clerici ex linea masculina, & feminina contemplata a Testatore. Sacerdos de Alexandris est prorsus extraneus. Thomas vero Mazzani licet ex linea feminina descendat, in puerili aetate octo annorum est constitutus, nec clericali tonsura insignitus; & quoniam hic a majori patronorum parte fuerit nominatus, contendit tamen praedictus Sacerdos de Alexandris vocem Sororis Monialis minime esse attendendam, proindeque se in paritate vocum esse preferendum. De paupertate porro familiae praedicti adolescentuli Thomae non est ambigendum, cuius paupertatis, & simul propinquitatis familiae Testatoris si rationem habendam esse EE. VV. existimaverint, posset tempus fruendi Cappellanicis redditibus constitui usque ad annum vigesimum quintum, cum in eo valeat ad praesbyteratum ascendere. Ad quem tamen cum modo per aetatem agnosci nequeat dispositio, posset idcirco lex adiiici, ut duodecimum Adolescens Thomas annum attingens vocationem suam, atque dispositionem ad S. Ordines explorare teneatur in aliquo collegio, aut Seminario diocesano, cum ejusdem Cappellanicis redditus ad-

summam scaturum circiter 195. ascendentes id fieri posse permittant. Illiusmodi mubusis ut inveniuntur in eod. auct. Duo precipue inquirenda sunt; scilicet, utrum Cappellania sit laicalis & ex fundatione sit qualificatus, prout Mazzani. Nam si agitur de relicto laicali, tunc illud consequi possunt etiam quæri immo infantes licet non tonsurati, ut notat, *Biganti ad Reg. 381 Cancellarius 41 & definiuit S. Congregatio in Urbentana 12. Decembris 1784.* Si vero Thomas est ex fundatione qualificatus, tum contendere potest ad Cappellaniam, licet iam medietate vocum patronatum nominatus, cum absatis sit obliqua nominatio, quæ ex fundatione derivat, ut firmat *Rota in Baren. Beneficii 3. Martii 1758. §. 4. coram cl. meo Card. Praeteciano, & in Imolan. Beneficii 17. Junii 1791. coram R. P. D. Cardoqui. Coram vero si Cappellania est Ecclesiastica, nec Thomas passivam habeat vocationem, tum in paritate suffragiorum prerogativam obtinere debet, Presbyter de Alexandris, cum Sacerdos, actu cæteris paribus vindicat laicos, & Clericos ex dignitate Ordinis Cap. Statutus de Majorat. & obed. Fargna de iure patronatus part. 2. Can. 11. cas. 6. num. 1. & S. Congregatio in Casertan. Beneficii 17. Septembris 1768. Quod attinet ad qualitatem Cappellaniæ, certe quidem Testator Sacerdotem nominavit in primum Cappellanum. Quare videri potest quod Cappellania laicalis dici possit quoad nominantes, & quodammodo ecclesiastica respectu nominandi, ut probare contendit *Cæs. de Grass. decis. 114. de præbend. per tot.* eamque propterea retinere nequirent laici, ut censuit *S. Congregatio in Beatina Cappellania 9. Februarii 1715. in Romana 28. Septembris 1727. & in Civitatis Castellii Cappellania 22. Novembris 1794.* Verum plura suadere videntur qualitatem laicalem Capellaniæ. Deficit primum erectio ecclesiastica auctoritate Ordinarii expleta, qua deficiente non assumunt Cappellania naturam beneficii Ecclesiastici *Gloss. in Clem. 2. Verba Si beneficiorum de Decretis. Lotter. de re benefica. Lib. 1. quæst. 5. num. 40. Rot. in Ariminen. Cappellaniarum 15. Aprilis 1793. §. 7. coram R. P. D. de Bayane.* Obstat preterea qualitati ecclesiasticæ voluntas Testatoris, qui expresse iussit: *una Cappellania, mera laicale, ne possit idursi in alcun tempo a beneficia semplice, ne sia capace di veruna affezzione, o riserva, ne vi possa**

acquistar jas alcuno il Vescovo o Dateria Apostolica; pre-
 tegea declaravit = il Capellano sempre amovibile, tan-
 demque concessit, ut omnes missarum etiam per alium
 impleri posset. Quæ omnia, ut adversantur beneficio
 Ecclesiastico, ita evincunt Cappellaniam habendam es-
 se tanquam laicalem, ut late *Piton. Discept. Ecclesia-*
stic. 17. num. 18.

Ad alterum vero quod spectat scilicet ad passivam vo-
 cationem prælatio quidem passive vocatis ex littera
 foundationis data videtur solummodo Sacerdotibus ex
 linea masculina, & fæminina familie Fioravanti. Nam
 Testator jussit = *essendovi un Sacerdote si nella linea*
mascolina, che femminina debba questo esser preferito
a tutti gl'altri, che non saranno Sacerdoti nella nomina
a detta Cappellania. Sed si Sacerdotes ex Familia præ-
lationem obtinere debent supra cæteros, qui Sacerdo-
tes non sunt, manifesta videtur mens fundatoris, ut
si non adessent, præsbiteri descendentes, tum reliqui
de Familia Cappellaniam consequerentur. Nam exclu-
sio in uno casu, argumento ducto à contrario sensu est
inelusio in ceteris casibus non expressis, Rota in Ro-
mana Fideicommissi 23. Junii 1786. §. 7. coram R. P. D.
Cesarei.

Quatenus vero Cappellania adjudicanda non sit Thomæ
 Mazzani, tunc ipse deprecatur suspensionem nomi-
 nationis quoad ipse major factus ad Ordines promo-
 veri poterit. Obesse videtur petitæ gratiæ prejudicium
 quod inferretur Præsbitero de Alexandris, qui jus
 quæsivit ad Cappellaniam statim ac a medietate vo-
 cum patronalium præsentatus est. Suspendio vero no-
 minationis in prejudicium tertii concedi non solet
Card. de Luc. de Jurpatronat. Discur. 71., Monacel. in
Formul. 7. in supplem. ad Tom. 3. tit. 2. num. 109.
pag. 144. Ponderandum tamen est ab E.E. VV. quod
 Thomas ex linea fæminina Fundatoris descendit, &
 ideo inter Patronos recensetur. Nam jus patronatus
 relictum est = *nella linea mascolina de miei parenti piu*
prossimi ed in mancanza della linea mascolina succeda
la linea femminina. In his porro terminis patronatus
 cum sit gentilitius, in singula descendentium capita
 defertur *Rotm in Gerunden. Beneficii 4. Aprilis 1753.*
§. 12. coram Canilliac. Si igitur Thomas est patronus,
 & summa paupertate laborat, tum non desunt exem-
 pla hujusmodi suspensionis concessæ etiam conjuga-

ris in levamen indigentis patroni in *Aurimana Cappellania* 22. Martii 1755, eademque 15. Decemb. 1787. & in *Laureniana Cappellania* 23. Junii 1796. *upinab*
 Ex his deliberandum proponitur *SSmo* . 192209 inleqni
 An, & cui debeat *Cappellania Fioravanti*, sed potius sit
 consulendum *SSmo* pro suspensione nominationis in
 casu &c. . 81. m. m. . 7. 1. 1. 1. 2.

Affirmative favore Thomæ Mazzani.

Sess. 22. Cap. 6.
 de Reform.

VINTIMILIEN. REDUCTIONIS Carolus Franciscus Fenoglio anno 1678. testamento legavit decem Loca Montium Cameralia in fundam Missæ quotidianæ, jubens præterea, ut quatenus *li suddetti* 10. *LL. in Monte fossero estinti o tutti, o in parte, in tal caso obbligo, e voglio, che detti miei Eredi restino obbligati di nuovo a collocarli in luogo tanto, e sicuro, e trattanto durerà tal collocazione da farsi, resteranno tenuti pagare del proprio tal reddito pagava li Monti non intendendo, ne voglio, che patisca la celebrazione della Messa quotidiana.* Defuncto Testatore sex ex dictis Locis Montium extracta fuere restituti scutis centum in singula loca. Illico, qui hæredes erant Fundatoris, scuta hæc sexcentum ab extinctione retracta, in alia Loca cameralia collocarunt, sed vix *LL. 490. centes.* comparare potuerunt. Qua ex re cum fundus celebrationi Missarum destinatus imminutus esset, facile Cappellanus anno 1781. reductionem ab Episcopo exoravit, ita ut tot Missæ celebrari deberent quot ex fructibus responderent elemosinæ solidorum quatuordecim monetæ Genuæ, ea adjecta conditione, ut Missarum numerus auferetur, si fructus accrescerent. At fructus ob publicarum rerum discrimina primum integre cessarunt, nunc summo opitulante Principe ex parte solvuntur. Quare Hieronimus Fenoglio, qui nunc simul Patronus, & Cappellanus est novam reductionem implorat. Vicarius Capitularis exposita confirmans refert annum redditum Cappellaniæ totum consistere in *LL. Montium & Elemosina manualis in solidis sexdecim moneta Genuæ taxata fuit, quam quidem in presenti auctam potius quam*

quam diminutam censeo . Statim ac fructus LL. Montium insoluti remanserunt , celebratio etiam suspensa remansit , & an sint , qui attentis peculiaribus circumstantiis ad supplementum teneantur , perpendere poterunt EE. VV. ex particula foundationis .

Quamquam post semel ab Episcopo impetratam reductionem egrius nova reductio concedatur ad ea quæ passim tradidit S. Congregatio , & præcipue in *Interamnen. Reductionis Missarum 30. Augusti 1788.* , attamen cum fructus LL. Montium a quadriennio omnino cessaverint, qui nunc non nisi in duplici quinta parte exiguntur , sequitur , ut deficiente congruo reditu reductio missarum concedenda sit , nisi adsit , qui teneatur ad supplendos fructus imminutos . Sane ex testamento dubium oriri potest , num hæredes Fundatoris compelli possent ad supplementum . Nam iussit , ut si *Loca Montium pro fundo Cappellaniæ assignata = fossero estinti o tutti , o in parte = hæredes tenerentur = pagare del proprio tal reddito pagavali Monti non intendendo , ne voglio patisca la celebrazione della Messa quotidiana =* Quare hæc finalis dispositio late patere videtur ad omnes casus , quibus celebratio missæ quotidianæ imminui poterat, ut post *Text. in §. Diponat Novell. 110. docet Rota decis. 64. part. 19. Recen.*

Verum præ oculis habeant EE. VV. quod Testator ita concepit dispositionem suam = *lascio , e lego per legato Luoghi dieci Monti di Roma per mercede d'una Messa quotidiana =* Incipit ergo a fundo , & inde pergit ad onus, ut proinde fundus stet *taxative* , eoque tradito a supplemento hæres liberatur secundum theoricam *Felin. in Cap. super Literis de Rescriptis* quam exornat *Benedict. XIV. de Synod. Diæces. lib. 13. Cap. ultim. §. 32.* Ponderandum quoque est, quod Fundator injunxit *l'obbligo alli sudetti miei Eredi sempre venisse l'occasione che li sudetti Luoghi di Monte fossero estinti o tutti o parte in tal caso voglio , che d. miei Eredi restino obbligati di nuovo a collocarli in luogo cauto , e sicuro .* Quo loci non omittendum , quod labente sæculo decimo septimo (anno siquidem 1672. testamentum scriptum est) a Camera Apostolica extrahebantur LL. Montium , ut pretium restitueretur. Quare id significasse Testatorem patet ex eo , quod iussit hæredibus = *di nuovo a collocarli in luogo cauto , e sicuro =* Aliter enim hæredes non possent *di nuovo collocarli =* nisi pre-

pretium accepissent. Hinc sequitur, quod dum Fundator dixit *esinti o tutu o parte* intellexit de extractione, & restitutione pretii, non de suspensione fructuum, cum non posset prævidere, ea quæ nostris temporibus evenerunt; ac proinde cogendi non videntur heredes ad supplementum, cum huic oneri subjectos fuisse constet, si neglexissent collocationem restituti pretii extractorum LL. Montium = *e frattanto durerà tal collocazione da farsi resteranno tenuti pagare del proprio tal reddito non intendendo, ne voglio che patisca la celebrazione della Messa.* Unde cum hæc non videatur dispositio generalis, sed peculiaris, extendenda non est ultra casum expressum ad *Text. in Leg. 49. ff. de R. J. Rota in Romana Fideicommissi 13. Junii 1794. §. final. cor. bo. me. Priolo.*

Quoad modum, quo hæc reductio concedi posset, certe quidem ab anno 1781., quo primum locum habuit reductio, Missæ celebratæ fuerunt cum æleмосina solidorum quatuordecim Januensium. Nunc elemosina manualis excrevit ad solidos sexdecim. Quamquam vero agatur de onere perpetuo, ita ut non nisi ad taxam perpetuæ impleri debeat, attamen cum reductio ex petita sit post implementum, ea fieri posse videtur ad taxam manualis veluti in *Aquen. Reductionis 19. Decembris 1772., & in Sigina 29. Novembris 1788. ad III. Dubium.*

Hinc deliberandum erit.

An, & quomodo sit locus reductioni in casu &c.

Affirmative ad Manualem.

Sess. 22. Cap. 6.
de Reform.

NARNIEN. CANONICATUS. Postremis testamenti tabulis anno 1796. scriptis Nicolaus Massoli legavit scudi mille in un censo di tal somma per erigere un Canonico in detta mia Parrochia (quæ erat Colleggiata Ecclesia S. Michaelis Arcangeli Oppidi Stronconii) con obbligo di tre Messe la Settimana, e voglio che ritirandosi detto Censo, non possa il Canonico ritenere il denaro, ma si debba depositare sotto pena di caducità, e per questo nomino D. Francesco Massoli mio Nepote = Hæc alia præterea reliquit legata; scilicet = *Item lascio*

scudi 100. alla Collegiata di S. Michele per quattro legati con il Notturno. = lascio altri scudi 30 per due Offizi per l'anima mia = Item lascio scudi 25. alla Cappella di S. Francesco di Paola di sei Messe da celebrarsi il giorno della Festa = Item lascio altri scudi venticinque alla Madonna SSina del Confalone coll'obbligo delle Messe da celebrarsi il giorno dell'Assunzione = Item lascio scudi 25. all'Oratorio di S. Filippo coll'obbligo di Messe sei da celebrarsi il giorno della Festa = Item lascio alla Chiesa di S. Eugenio scudi sessanta per celebrarvi la Messa le Feste in tempi d'Inverno, & d'Estate, Ex quibus legatis annua Sacra 96. celebrari debebant, & præstanda erant pro fundis scuta 285. ab Octavio, & Hyacinto Massoli Testatoris Nepotibus, & heredibus institutis.

Plures in Inventario post Testatoris obitum confecto adnotati leguntur census qui in unum collecti attingunt summam scut. 2202. 83. Inter hos principem obtinet locum Census in sorte scutorum 1000. cujus debitor erat Joannes Baptista Giovannelli. Hic die 15. Martii 1798. nulla præmissa per duos Menses ante denunciatione, ut fert Bulla Piana, sortem census obtulit Fratribus Massoli in tesseriis nummariis non excedentibus summam scutorum 50., & isti incunctanter eam acceptam tulerunt, censumque retrovenderunt. Vix decem interpositis diebus abrogatæ fuerunt Schedæ papyraceæ supra valorem scut. 35., ita ut asserunt Fratres Massoli, ex restituta sorte scutorum 1000. perisse scuta 680., & residualem summam scut. 320. ab iisdem collocatam fuisse in novum Censum cum Communitate Stronconii. Rati igitur hæredes, quod legatum pro erectione Canonici esset *taxativum* in hoc censu ex parte perempto neglexerunt hactenus Canonici erectionem. Siluerunt Canonici Collegiatae S. Michaelis inter publicam rerum omnium perturbationem. Restituta veteri disciplina cum vigilantissimus Narniensis Antistes in S. Visitatione compulisset Fratres Massoli ad hanc erectionem faciendam, isti a S. Congregatione deprecati sunt ut, quoniam census ille erat in parte peremptus, & quæ supererant scuta 320. satis esse non poterant ad implendum opus Canonici adnexum trium missarum in singulas hebdomadas, ita hæc summa conjuncta cum aliis scutis 285. pro aliis legatis Missarum superius expressis

converteretur in fundum Capellanæ, Canonatus loco, erigendæ cum onere omnium Missarum tum Canonatui, quam respectivis legatis prædictis adjecto. Interrogatus est Episcopus, qui acriter commutationi repugnans sedulo exponit rationes inferius recensendas, ex quibus concludit *essem in sensu, quod omnino juxta mentem testatoris sit deveniendum ad erectionem Canonatus, quodque pro hujusmodi effectu assignandi sint ex hæreditate ejusdem Fundatoris unus, vel plures census qui cum illo scutorum 320. jam investito summam conflent scutorum 1000. a Testatore designatam* = Quare rejecta est instantia Fratrum Massoli per Rescriptum diei 13. Septembris 1800. = *Servandam esse Testatoris dispositionem* = Illis tamen reclamantibus maturiori examini res commissa est *in Folio*, & Episcopo injunctum, ut præfigeret terminum unius Mensis Canonicis, qui jura sua deducerent. Hæc remissa sunt in scriptis, & Canonici summa angustia pressi, cum non habeant, unde sumptus ad causam pertractandam suppeditent, postulant ab EE. VV. ut dignentur ponderare ea, quæ mihi exposita sunt, quæque inferius recenseam.

Modis omnibus servandas esse Defunctorum voluntates jubet D. Gregorius *in Can. ultima voluntas quest. 13.* nec remota justa, & necessaria causa indulgendæ sunt commutationes voluntatum ut ad præscriptum SS. Concilii Tridentini *Sess. 22. Cap. 6. de Reform.* semper tenuit S. Congregatio, ut videre est *in Romana Commutationis Voluntatis 27. Junii 1786.*, & *alibi passim*. Fratres Massoli commutandæ voluntatis causam ex eo repetunt, quod census taxative pro Canonatu erigendo legatus ex parte peremptus sit, ita ut quod superest erectioni canonatus sit impar injunctis omnibus sustinendis oneribus. Duo itaque inquirenda. Utrum assignatio fundi fuerit taxativa, ut peremptio cedat damno legatarii, & utrum fundus perierit sine culpa Fratrum Massoli. Nam si fundus non est taxativus, vel ille peremptus sit culpa hæredum, tunc isti ad supplementum tenentur sive ex presumpta voluntate Testatoris, sive loco damnorum ad notata per *Benedict. XIV. de Sinod. Diæces. lib. 13. Cap. ultim. n. 32. Rota decis. 456. num. 34. cor. Merlino*, adeoque servanda esset voluntas, nec commutatio esset concedenda.

Ajunt Fratres Massoli pro fundo Canonatus relictum esse censum in parte deperditum. Nam testator legavit = *lascio scudi mille in un censo di tal somma per erigere un canonicato* = Quamquam enim legata sit quantitas in genere, scilicet *scudi mille*; attamen cum adiecta sit species = *in un censo di tal somma* =, & in hereditate unus repertus sit census hujus summæ; videtur legatam quantitatem cohibitam ad speciem adjectam, & ad censum scutorum mille hæreditarium. Semper enim species adjecta derogat generi superius expressi *Leg. Sanctio legum 41. ff. de pæn. Leg. in toto 80. ff. de R. J.* & præcipue species restringit genus, quoties utrumque conjunctim exprimitur in eadem oratione, ut unum ad alterum referatur ut post *Tex. in L. Quæsitum 78. §. 1. ff. de legat. 3.* concinne explicat *Averan. Interpret. Jur. lib. 3. Cap. 24. num. 11.* Hinc deducunt quod Fundus pro Cappellania legatus sit Censum Giovannelli, cumque dispositio a fundo incipiat, & deinde ad onus pergat, fundus taxative legatus videatur juxta theoricam Fellini in *Cap. super Litteris de Rescript.* Negant porro quod eorum culpa census perierit. Quamquam enim ultro a debitore sortem acceperint, attamen nisi id fecissent, debitor eosdem compellere posset judicis imperio. Nam quoties Debitor solvit fructus per duos menses decurrendos, potest sine disdicta, & in ipso temporis momento censum redimere cum a jure sit, ut quod debet quis certa die, statim solvere queat §. *In diem. Instit. de verb. obligat. L. Quod certa die 70. ff. de verb. obligat.*

Negant contra Canonici, quod pro Cappellania erigenda legatus sit fundus Giovanelli. Nam legata est quantitas = *lascio scudi 1000.* = & quamquam additum sit *in un censo di tal somma*, attamen non expressit Testator, quod esse deberet Censum Giovanelli, qui ex parte peremptus est. Quare hæc adjectio accipienda est tamquam modus, quo facienda erat solutio quantitatis; itaut ante traditionem, census non perierit damno legatarii, sed ipsius hæredis, cum eadem quantitas etiam nunc tradi possit ex aliis Censibus, qui salvi ex hæreditate supersunt. Legata autem quantitate fundus semper *demonstrative* relictus fuisse videtur, & hæredes ad supplementum tenentur, ut limitat *Benedictus XIV. loco citat. num. 33.*, & statuit *Sac. Congregatio in Brixien. 1. Decembris 1685.* Ajunt

præterea Canonici, quod culpa Fratrum Massoli evenerit deperitio fundi. Nam ex Constitutione Piana disdicta ante duos menses faciendâ est in commodum Creditoris, adeoque hoc invito non licet Debitori solvere ante præscriptam diem *Donell. Comment. de Jur. Civil. Lib. 6. Cap. 11. num. 3.* Hinc Fratres Massoli non procul a culpa sponte retrovenditionem Censuum fecerunt, quam poterant recusare duplici ex capite; *Primo* quia ex Constitutione Piana necessaria est disdicta *per duos menses ante*, nec potest debitor cogere venditorem ad retrovenditionem, nisi elapso bimestre *Cenc. de Censibus quæst. 103. num. 18. & seq. Antonell. de tempore legal. lib. 3. Cap. 3. numer. 5. Salgad. Laberint. Credit. lib. 2. cap. 29. num. 23. Rota post Cenc. de Censib. decis. 508. num. 11.* *Secundo* ex rumore mutationis monetæ, cum enim ad retrovenditionem ineundam offerentur Schedæ papyraceæ deterioris valoris, & quarum imminebat demonetatio, ideo à Creditoribus sive ab ipsis fratribus Massoli omni jure poterant recusari, ut post *Text. in leg. Eleganter §. Qui reprobos ff. de Pigno. at. Action.*, docet *Rota decis. 67. num. 10. cor. Ansaldo.* Quare licet iudex depositum jussisset, nihilominus superventus cedularum interitus cessisset damno debitoris, non Creditoris, qui justa causa reprobos nummos accipere recusasset.

Ex his dignentur EE. VV. deliberare. *An & quomodo sit locus commutationi voluntatis, seu potius sit exequenda dispositio Nicolai Massoli in casu &c.*

Negative ad primam partem, affirmative ad secundam.

Sess. 21. cap. 7.
de Reform.

NULLIUS, SEU S. LAURENTII IN CAMPO DEMOLITIONIS ORATORII, ET TRANSLATIONIS ONERUM. Publicum, sed parvum Oratorium Sodalitatis SSmæ Conceptionis situm inter Abbatialem, & Parochialem Ecclesiam S. Laurentii in Campo ruinosum est ita, ut ex intrinseco vitio Parietem reparari nullo modo possit, nisi solo æquatum, denuo a fundamentis extruatur. Ita retulere duo Periti, quorum alter a Confratribus, alter ab Abbate Commendatario electus fuit. Uterque præterea æsti-

mauit expensam ad novam constructionem necessariam scut. 150. ultra pretium, ex diruendis cæmentis retrahendum. Quibus impensis pares non sunt Societatis redditus, qui calculantur in annuis scutis 32. 46., ex quibus deductis oneribus in scut. 27. 44. supersunt annua scuta 5. 2., & præterea largitiones Fidelium, quæ obveniunt in annuis circiter scutis 12.

His de causis Confratres in comitiis habitis die 4. Octobris 1801. cunctis Suffragiis Oratorium transferre statuerunt una cum oneribus, & legatis in annuis Missis 102. ad Cappellam S. Demetrii Abbatialis Ecclesiæ, quam instaurandam deliberarunt ex pretio cæmentorum demoliendi Oratorii. Preces in id primum obtulerunt Eñmo Abbati Commendatario, qui consensum præstitit, dummodo Confratres ad restorationem Cappellæ S. Demetrii tenerentur. Nunc igitur Confratres utramque veniam ab Eñis Vestris postulant demoliendi Oratorii, & transferendi Societatis onera ad prædictam S. Demetrii Cappellam. Atque Eñus Abbas narrata confirmans censet *rescribendum esse pro gratia petite demolitionis, & profanationis memoratæ Ecclesiæ SSmæ Conceptionis, necnon pro gratia translationis Societatis una cum omnibus onoribus, oneribus, & legatis Missarum ad descriptam Cappellam S. Demetrii Martyris iis potissimum motus rationibus = quæ erunt inferius recensendæ.*

Concilium Tridentinum licet reparationem commendet Ecclesiarum = *ne ea, quæ sacris ministeriis dicata sunt, temporum injuria obsolescant, & ex hominum memoria excidant =*, ubi tamen pares non sint illarum redditus demolitionem permittit *cum facultate Ecclesias dirutas in profanos usus non sordidos, erecta tamen ibi Cruce, convertendi =* quæ sancita sunt in *sess. 21. cap. 7. de Reformat.*. Quæstio igitur est facti, utrum Societas habeat, unde reparationi Oratorii prospiciat. Sane ex oblatis calculis constat, quod ex redditibus certis Sodalitati supersunt annua scuta 5. 2., & præterea habet eleemosynas quæ attingunt quotannis scuta 12. Cum igitur immunia ab oneribus supersint annua scuta 17. hoc exuberanti peculio facile suppleri posset impensa scutorum 150. quot requiruntur juxta Peritos ad Oratorii instaurationem, scilicet imposito passivo Censu, ad cuius fœnus exsolvendum, & sortem ratatim extinguendam per annum depositum suf-

sufficere videatur annua scuta 17. , cuiusmodi remedia in reparationem Ecclesiae passim probavit Sacra Congregatio , & praecipue , in Forolivien. 13. Junii 1788. , & in Senogallien. Fabricae Ecclesiae 20. Februarii 1796.

Præstat tamen meminisse rationes , ex quibus Eius Commendatarius demolitionem , & translationem permittendam arbitratur . *I. quia nulla alia , quibus labenti Ecclesiae provideatur , suppetunt media , neque Census impositionem decet fieri super incertis elemosynarum obventionibus . II. quia memorata Cappella S. Demetrii cum sit penitus derelicta , nullumque ibi celebretur Sacrificium ut ad elegantiores formam redigatur ex Peritorum iudicio requiritur tantum impensa scut. 44. quæ Societas facile sibi potest comparare , tum ex nonnullis fructibus Census jam decursis , & nondum solutis , & partim ex piis benefactorum subsidiis . III. quia Confratres cum hac impensa vires Societatis non excedente Ecclesiam sibi perpetuo acquirunt stabilem , & permanentem . IV. quia Populo cum Demolitione Ecclesiae SS. Æ Conceptionis nullum infertur præiudicium inmo cum huiusmodi translatione ad recensitam Abbatialem , quæ Matrix est , majori ipsius commodo consulitur . V. quia Eius Abbas suum præstat assensum .*

Demolitione permissa , onerum , & Missarum translatio necessario permittenda est ; quamobrem S. Synodus Tridentina loco citat. jubet ut Episcopi etiam tamquam Apostolicæ Sedis delegati transferre possint beneficia ex Ecclesiis , quæ vetustate , vel alias collapsæ sunt & ob eorum inopiam nequeunt instaurari sub lege tamen ut erigant altaria , vel Cappellas sub iisdem invocationibus , vel saltem apposita Icone S. Titularis diruendi Sacelli , ut statuit S. Congregatio in Patavina 11. Julii 1801.

Emergit ex his dubium .

An , & quomodo sit locus demolitioni Oratorii , & translationi onerum in casu & .

Non proposita cum sequenti .

Sess. 21. cap. 7.
de Reform.

SUTRINA UNIONIS PARÆCIÆ. Prope Civitatem Roncilionis extat Pagus ex adjacenti lacu appellatus Vico . Olim incolis refertus erat cum suo Parocho , qui fines Paræciæ habebat conterminos cum Parrochiali , & Collegiata Ecclesia SS. Petri Apostoli , & Catherinæ Ci-

Civitat^{is} Roncilionis. Nunc vero deserta antiqua via consulari Pagus habitatoribus caruit, qui lares ad proximam Civitatem transtulerunt. Quare collapsis domibus *Vici* vix paucas habent casas Piscatores, qui vesperescente cælo proximam petunt Civitatem. Numerus vero animarum accrevit in Parochiali SS. Petri & Catherinæ Roncilionis ad 2820. capita circiter, ut unus Archipræsbiter, qui Paræciam regit, satis non sit ad exercendam curam, sed indigeat Cappellano qui eum coadjuvet. Hinc defuncto nunc Rectore conterminæ Paræciæ *Vici* Arhipresbiter ipse deprecatur suppressionem hujus Paræciæ, & Unionem alteri SS. Petri, & Catherinæ Roncilionis sub lege tamen retinendi Cappellani, qui onera supprimendæ Paræciæ impleat, & Sacra in superextanti Ecclesia *Pagi* diebus festis conficiat.

Episcopus in sua Informatione exposita confirmans refert, quod = *reditus præbendæ Archipræsbyteralis satis sunt circumscripti; nam vix deductis illius oneribus, scuta centum attingunt, ideoque aliquo subsidio indiget Orator, ut sumptus Vice-Curati sustinere valeat. Fructus vero Præbendæ Vici tenues admodum sunt & ascendere possunt ad annua circiter scuta 67. comprehensis scutis 36. quæ per Chirographum san. mem. Clementis XII. adsignata fuerunt anno 1740. pro congrua Rectoris, quæque a R. C. A. persolvantur. Onera vero Rectoratus ejusdem consistunt in annuis circiter scutis 24. Quæ cum ita sint mihi videtur suspendi interim posse ad tempus, nempe per decennium, illius Rectoratus collatio, addictis fructibus Archipræsbytero Oratori cum obligatione retinendi Cappellani, qui etiam onera prædicti Rectoratus adimplere, & singulis diebus festis in Ecclesia *Vici* sacrum peragere teneatur. Dixi ad tempus tantum, quia si forte contigeret, Pagum denuo inhabitari posset presto esse Parochus, qui Curam exercent. Quod si post elapsum tempus & aliæ domus prolabantur & nullus adhuc sit incola, tunc uniri poterit Rectoratus ad formam SS. Canonum Parochiali, & Collegiatæ Ecclesiæ Roncilionis.*

Ex Concilio Tridentino Sess. 21. Cap. 7. de Reform. probatur Parochialium unio in casu, quo Parochialis fatiscens sit exigui redditus, si nullo ex præscriptis remediis reparari possit. Constat tamen apud omnes Canonistas, quod uniones hujusmodi conceduntur, si adsit Paræciæ necessitas *Can. 49. Caus. 26. Quæst. 1.*, si

concurrat utilitas. *Cap. Expositio 38. idem Prebeni, & pro forma agcedat consensus Capituli Cap. Tria nuper de iis, quæ sunt a Prælat. Clement. Ultim. de excessu Prælat. & certatim tradunt Turricel. de Union. cap. 6. num. 18. Lottor. de Re. Benefic. quæst. 28. num. 134. & Sac. Congregatio in Leopoldien. Unionis 1. Septembris 1736. Reque vera in casu proposito abesse videtur necessitas, cum Paræcia Vici fatiscens non sit, ut non suppetant media ad reparationem necessaria, neque Ecclesia Parochialis Roncilionis inopia premitur, dum Archipresbyter congruam conciliarem habeat: Utilitas vero excluditur ex eo, quod unita Paræcia imminueretur divinus cultus. Tandem non constat, exquisitum fuisse consensum Capituli, quæ semper necessarium esse duxit Sac. Congregatio, & præcipue in Forose npronien. Translationis Paræcie, & Applicationis 19. Decembris 1701.*

Nihilominus animadvertendum est, quod Paræcia Vici nunc prorsus inutilis est, cum deserto pago, & habitatoribus vacuo, nulle amplius sint animæ, quæ illi Rectori subjiciantur. Rursus ponderandum, quod habitatores Vici domicilium transtulerunt ad Civitatem Roncilionis, itaut Archipresbyter aucto animarum numero ad capita circiter 2820. solus curam animarum præstare non possit, eique necessarius sit Cappellanus Curatus. Ut igitur hujus stipendio consulatur necessaria videtur unio, cum ex redditibus Paræciæ supprimendæ novis oneribus Archipresbyter supplere valeat. Postremo observandum est, quod cultus divinus non imminuitur, cum non convertatur Parochialis Vici in usus profanos, sed in eadem omnia Missarum onera implebuntur, & præcipue in diebus festis ut Piscatores, qui lucente die ad lacum accedunt, Sacris possint interesse.

Si hæc minus suadeant suppressionem, & unionem Paræciæ Vici, videant EE. VV. num saltem concedenda sit suspensio nominationis Rectoris ad decennium applicatis interim redditibus Archipresbytero Roncilionis, qui onera impleat & Cappellanum retineat, ut Episcopus in sua Informatione proponit.

Dubium est. An & quomodo sit locus suppressioni, & Unioni Paræciæ, seu potius suspensioni nominationis, & applicationi reddituum in casu &c.

Dic.

Die Sabbathi 19. Junii 1802. in Palatio Apostolico Quirinali erit Sacra Congregatio Concilij, in qua præter alia, proponentur infra scripta Dubia, juxta morem ejusdem Sacræ Congregationis de jure resolvenda.

NULLIUS, SEU S. LAURENTII IN CAMPO DEMOLITIONIS ORATORII, ET TRANSLATIONIS ONERUM. *Sess. 21. cap. 7. de Reform.*

An, & quomodo sit locus demolitioni Oratorii & translationi Onerum in casu &c.

Affirmative juxta votum E^mi Abbatis, servata in prophanatione forma Sacri Conc. Trid. & apposita Icone SS^mæ Conceptionis ad Altare S. Demetrii.

SUTRINA UNIONIS PARÆCIÆ. *Sess. 21. cap. 7. de Reform.*

An & quomodo sit locus suppressioni, & unioni Paræciæ, seu potius suspensioni nominationis, & applicationi reddituum in casu &c.

Negative in omnibus.

FIRMANA. Quæsitum est in Congregatione diei 19. Decembris proxime elapsi = *An, & cujus favore, & quomodo sit concedenda Emphitheusis = bonorum Sodalitii S. Mariæ de Misericordia S. Elpidii ad Mare, & EE. PP. rescripserunt = Dilata, & scribatur Archiepiscopo pro nova affixione edictorum super capitulis a D. Secretario efformandis juxta mentem; transmissa nova particula Catastri, quoad bona, de quibus agitur. Quæ præscripta fuere impleta sunt omnia. Nam Capitula concinnavi juxta mentem Sac. Congregationis, quæ ea fuit = ut unienda essent Capitula tam in prima, quam in secunda licitatione per Sodales proposita; ut dandæ essent oblationes ad formam Capitulorum, alias non reciperentur; ut annuus Canon offerendus sit in pecunia numerata metallica computanda juxta valorem currentem de tempore solutionis; ut demum oblationes intra terminum quadraginta dierum*

a die affixionis consignandæ sint in manibus Secretarij S. Congregationis .

Capitula hujusmodi Archiepiscopo Firmano transmissa sunt cum Litteris hujus Sac. Congregationis, quibus eidem relata superius mens patefacta est . Placitis ipse EE. VV. satisfaciens Edicta vulgavit die 26. Januarii proximi præteriti , & reformata capitula publici Juris fecit in utroque Tabulario Archiepiscopali , & foraneo Terræ S. Elpidii ; demumque de his certiozem reddens Sac. hanc Congregationem particulam Catastri remisit , ex qua constat , quod bona Sodalitatis sunt in quantitate *Modiolorum* 480. & in valore scutorum 12948, 82. Terminus quadraginta dierum ad afferendas oblationes juxta datam legem in novis Capitulis incæpit a die affixionis 26. Januarii, & expiravit die 7. Martii 1802. Intra hæc tempus quinque Oblatores Schedas mihi consignarunt , in qua omnes publicata capitula accepto tulerunt . Nomine vero Canonis spondit scilicet **FRANCISCUS PENNESI OLIVIERI** scuta 1229. , & præterea scudi 27. 31. *sopra qualunque altra maggiore offerta* , **JOSEPH GERARDINI BULGARINI** scuta 1100. , **JOSEPH MENAVENTO** scuta 1022. , **LAURENTIUS EVANGELISTA** scuta 950. **DOMINICUS BARDINI** scuta 721. Tandem post expiratum terminum nempe die 12. Martii 1802. **DOMINICUS DELLA VALLE** suam attulit oblationem in scutis 900.

Cum Franciscus Pennesi Olivieri & Laurentius Evangelista contendant inter se de Emphitheusi obtinenda (nam ceteri oblatores a judicio latitant) reproponitur causa sub primævo dubio , & cum libellis utrinque EE. VV. distribuendis . Ille namque Pennesius Olivierius , cum cæteros oblatores quantitate Canonis superaverit in scutis 129. , sibi jure vindicat Emphitheusim . Contra Laurentius Evangelista prælationem postulat iisdem conditionibus , & eodem , quem Pennesius obtulit , soluto Canone . Hoc prælationis jus deducit ex eo , quod in prima licitatione ipse melior fuerit oblatoz . Hinc sibi asserit jus prælationis tum ex *dispositione Juris in leg. Congruit Cod. de locat. Pred. Civil.* in qua in rebus Fiscalibus (quibus æquiparatae sunt res Ecclesiæ) veteres possessores novis conductoribus præferuntur, *si facta per alios augmenta suscipiant* , tum ex æquitate quam amplexa

est Sac. Congregatio, quæ aliquando pro eodem pretio primo oblatori prælationem concessit. Allegat ad hoc tria exempla concessæ prælationis, quorum duo pertinent ad emptores in *Neapolitana* 28. *Septembris* 1697. *Lib.47. Decret. pag.436.* & in *Reatina* 28. *Septembris* 1726. tertium de *Emphitheusi* agit in *Firmana Emphitheusis* 29. *Julii* 1786.

Hinc dubium est.

An, & cujus favore, & quomodo sit concedenda Emphitheusis in casu &c.

Affirmative favore Francisci Pennesi Olivieri salvo jure vigesimæ & sextæ per Bullas, & amplius.

VELITERNA FRUCTUUM CENSUS. Legatam a *Sess.24.cap.7. de Reform.* Joachimo Setini pecuniam scut.3344. 83., ut fructus omnes Missis celebrandis cederent constituta elemosina obolorum 15., Capitulum Collegiatae Sanctæ Mariæ Pietatis Civitatis Coræ collocavit in Censum cum defuncto Alexandro Prospero Buzi stipulato die 23. *Februarii* 1785. instrumento, in quo usuræ trientes, sive scut. quatuor in singula centum conventæ fuere. Census hujusmodi debitor nunc est Sacerdos Antonius Prosperi Buzi, qui cum Romæ esset die 5. *Julii* 1798., qua die lata lex erat de abrogandis *cedulis*, statim Coram advolavit, & sequenti die 6. extrajudicialiter per interpositam Comitum Josephi Cataldi personam Capitulo nunciavit, se statim Censum redempturum in tot *cedulis*, quas deposuisse simulavit. Coræ promulgata adhuc non erat lex, quæ *Cedulas* proscriberet, eademque prorsus ignota erat Capitulo. Quod subverens, ne si debitor redempto censu *Cedulas* traderet, istæ quam primum essent perituræ, ut publicus ferebat rumor, studuit rem componere cum Prospero, qui proposuit se, neque tum, neque per triennium proximum Censum redempturum, si conventæ in impositione usuræ quadrunces, ad triunces reducerentur, scilicet a scutis quatuor ad scuta tria in singula centum. Postridie convocantur Comitum Capitularia, placuit conditio, acceptata est, datæque fuerunt Canonico Cammerario facultates, ut Instrumentum reductionis stipularet, quod *eadem die* 7.

confectum est, nulla tamen accedente, vel reservata venia Apostolica, vel saltem Ordinarii.

Verum, cum in Civitate Coræ vulgata est lex de proscriptione *Cedularum*, novit tum demum Capitulum se deceptum a Prospero, cui abrogatis cedulis impossibile erat censum retroemere. Graviter tulit concessisse reductionem fructuum, ex qua celebratio Missarum diminuebatur. Quare præ sua religione hactenus integrum Missarum numerum celebravit. Tacite hæc Canonici dissimularunt toto tempore publicarum perturbationum. Restituta vero ad sua munera Sac. Congregatione, hanc supplicarunt, ut autoritate sua irritaret Instrumentum cum Prospero initum super reductione usurarum, simulque absolutionem concederet pro incurtis censuris ob stipulatam reductionem fructuum nullo reservato, vel obtento beneplacito Apostolico.

Rogatus est Eius Episcopus Veliternus, ut, quæ sua sententia esset, patefaceret. Qui postquam omnia accurate investigavit, & questionibus subiecit Comitem Cataldi, qui in illo negotio mediator fuit, tandem refert = *Ego postquam cuncta, quæ ad eruendam veritatem necessaria erant diligenter exquisierim, Canoniorum postulationem justitiæ, & æquitati consonam putarem. Et ex rationibus innox enucleandis concludit = petitioni Canoniorum esse annuendum = Ut cuique suum jus tribueretur, rescriptum est Ponatur in Folio citata parte. Hinc in contradictione litigantium concordatum est primum dubium, quod pertinet ad solutionem fructuum census. Alterum dubium super absolutione a censuris ex-officio addendum censui. Ut sua jura utrinque deducerent, dictus est dies, & semel, iterumque prorogatus. Proponitur hodie causa cum una allegatione Capituli EE. VV. de more distribuenda, cum Sacerdos Prosperi nil mihi adhuc exhibuerit.*

Nullum, proindeque irritandum dicunt Canonici Instrumentum reductionis fructuum Census tum spectata forma, tum substantia contractus. Deficit namque Beneplacitum Apostolicum, quod omnino requirebatur, cum ageretur de Censu, qui pertinet ad Ecclesiam & destinatus est in fundum Legati Missarum. Cum vero reductio fructuum sapiat alienationem, & secumferat remissionem debiti, ideo salva forma beneplac-

placitum Apostolicum non erat omnittendum ad censuram *Extravagan. Ambitosæ de Reb. Ecclesiæ non alienan.*, & tradidit Rota passim, & precipue in *Decis. 139. num. 11. cor. Eñõ Card. Herzan, & Sac. Congregutio in Ariminen. Beneplaciti 29. Maii 1780.*

Si porro contractus in substantia spectetur, Canonici contendunt dolo Prosperi factum fuisse, ut concederent reductionem fructuum. Nam ipse Romæ erat die 5. Julii cum rogata est lex Cedulae proscribens; ipse Coram venit, & cum Cedulae prorsus careret, ut Cataldus testatur, nihilominus depositum simulavit, ut in Canonicos timorem inferret redemptionis census in ea papyracea moneta, quam proxime perituram unusquisque conjectura previdebat. Quod si dolus malus est machinatio alterius decipiendi causa cum aliud agitur, aliud simulatur, ut definit Ulpianus in leg. *Hoc edicto §. dolum ff. de dolo malo*; dubitari non posse videtur, quin Prosperus simulaverit redemptionem census, ut reductionem fructuum obtineret. Quæ vero dolo facta sunt per restitutionem in integrum irritantur ad *Text. in leg. ea vero §. 3. ff. pro Socio, Rota decis. 27. num. 1. cor. Ratto, & in Veliterna Donationis, & Manutentionis 18. Martii 1791. §. 7. cor. R. P. D. Cesarei.*

Idcirco vero Canonici in reductionem consensisse dicunt, quia putarunt factum fuisse depositum, & ignorabant legem latam fuisse de abrogatione *cedularum*. Falsa vero causa, & ignoratio, ubi dat causam contractui, cum errorem inducat, obligationem prorsus vitiat, ut post *Text. in Leg. 116. ff. de R. J. Leg. si ex falsis Cod. de Transact. docet Rota decis. 6. num. 8. coram Falcon. de legat., & in Camerinen. Nullitatis Transactionis 4. Februarii 1784. §. 3. coram R. P. D. Resta.* Cum vero ex hoc contractu reductionis fructuum Ecclesia læsa sit, & causa pia, quæ ferre cogeretur diminutionem Missarum, quæque ex facto administratorum lædi certe non poterat, hinc eisdem restitutio in integrum conceditur, ut irritato contractu procul a se omne avertat detrimentum, *Rota dec. 312. num. 6. cor. Lancetta, & in Interamnen. Manutentionis, & Reintegrationis 29. Aprilis 1777. §. 3. coram bo. mem. Mannelli.*

Contra hæc, tacente Prospero, præ munere observandum censeo, quod reductio fructuum concessa videri posset in correspectivitate pacti, quo Prosperus sese ob-

strin-

strinxit de se abstinendo a redemptione census intra triennium proximum, id quod in eo chartæ monetæ discrimine Capitulo utile esse poterat. Sed videant EE. PP. si hæc utilitas, quam Capitulum ad tempus consequeretur, perpetuum detrimentum reductionis fructuum compensare possit. Deinde ex hoc pacto non satis reiicitur dolus, & circumventio, quæ contractum inficit. Tandem ponderandum, quod Prosperus facile se ab hujusmodi pacto expedire poterat, cum ex *Constit. Piana* irritetur, *Rota dec. 313. part. 15. num. 7. Recen.*. Quare si EE. PP. putent contractum reductionis rescindi oportere; tum sane fructus census erunt solvendi in scitis quatuor pro singulo centenario ad formam Instrumenti diei 23. Februarii 1785. pro summa liquidanda.

Quoad censuras, de quibus est secundum Dubium, eas infligit = *absque declaratione ipso jure* = *Extravagan. Ambitiosæ &c.* contra alienantes res Ecclesiæ neglectis solemnitatibus, ut docent *Quaranta in Sum. Bullarii verb. alienatio num. 49.*, *Thesaur. de Penis Cap. 2.*, & *Sac. Congregatio in Romana Cisterciensium 1. Septembris 1614. tom. 21. Decret. pag. 54.*. Sed Canonicos excusare potest quædam bona fides ex eo, quod falsa causa, & dolo Prosperi circumducti utilem putarunt reductionem, ne acceptis in redemptione Cedulis, iisdemque abrogatis legati fundus omnis deficeret. Posita bona fide facilius concedenda videtur absolutio. Gemina proponuntur Dubia.

- I. *An, & in qua summa sit locus solutioni fructuum census in casu &c.*
- II. *An sit consulendum SSmo pro absoluteione a Censuris in casu &c.*

Ad I. Affirmative ad formam Instrumenti 23. Februarii 1785.

Ad II. Affirmative.

*Sess. 25. cap. 11
de Reform.*

FIRMANA EMPHITEUSIS. Alphunsus Verzieri anno 1639. ex asse hæredes scripsit Sodalitates SSmi Sacramenti, & Rosarii Gryptæ Azzolinæ hæc jubens = *e la mia presente disposizione abbia luogo de' Fideicom-*
mis-

misso perpetuo Ordino che niun giudice di qualsivoglia autorità possa por mano, ingerirsi disporre ne far decreto, o ordine veruno in questo mio testamento, ma il mio erede sia assoluto Padrone, ed esente da qualsivoglia ordine, decreto, o disposizione di qualsivoglia Giudice, o Ordinario, ne esso erede sia obligato in nessun modo obbedire Commando che li miei eredi non possano divertire ne giorni, ne sostanzu veruna, e verun altro modo di quello che è disposto, quantunque fosse risolta dal Consiglio della Compagnia quale ciò s'intenda, e reputa nullo, e di niun valore. *Hæredibus vero injunxit onus Missarum, de quibus nihil juvat disserere, cum hæc in controversiam non veniant.*

Ab eo tempore utraque Sodalitas ita semper bona hujusmodi administravit, ut impletis oneribus quidquid superesset in Subsidiu pauperum converteret. Nam vendit Pauperibus triticum, aliaque genera hujusmodi inferiori pretio, quam Forum utitur, & in publicis calamitatibus sæpe Communitati subvenit mutua data pecunia, ita ut vices suppleat Montis Subsidiarii. Anno 1792. nomine *de Zelanti delle Compagnie* post affixa edicta datæ sunt preces Sac. Congregationi pro inenda Emphiteusi bonorum ad Sodalitates spectantium. Unicus tum accessit Oblator Jacobus Brancadoro, qui canonem in scutis 260. a quocumque onere immunem obtulit. Ex quo utilitas emphiteusis eruebatur, cum bona Sodalitatis supputato decennio darent annua scuta 257. ut in sua *Informatione* tunc retulit Archiepiscopus Firmanus, qui pro ineunda emphiteusi Sententiam dixit. *Ex Rescripto diei 24. Novembris 1792.* jussa est nova ædictorum affixio; sed repugnantibus ceteris Confratribus res infecta remansit ad annum usque 1801. Nam tunc *i Zelanti* in vim Rescripti diei 24. Novembris Ædicta publicari curarunt, & inter multos oblatores precipuus fuit Fulgentius Travalloni, qui nomine canonis obtulit scuta 320.

Qua ex re cum Populus Gryptæ Azzolinæ commotus esset, Confratres habitis Comitibus recusarunt Emphiteusim inire. Hinc Promotori Fiscali Curiaë Archiepiscopalis citationem specialem coram *Vice-Auditore SSm̃i* præsentarunt, ut inhiberetur, ne ad concessionem Emphiteusis procederet. Tunc judicio adfuit

Fulgentius Travalloni, ut Confratribus obsisteret, & Causa ad Sac. Congregationem ablegata fuit. Interea Populus Cryptæ Azzolinæ preces obtulit SSmo, ut concessionem Emphitheusis impediret. S. autem Pontifex rescripsit = *Alla Sac. Congregazione, che prenda in considerazione le circostanze della Propolazione* = Auditus est Archiepiscopus Firmanus, qui narrata confirmans addit = *Sed ne contractus hic ad exitum perducatur obicem parant ii, qui ad hæc usque tempora bona ipsarum Sodalitatum administrant. Optime enim noscentes, non posse in posterum, si idem contractus absolveretur, in privatam utilitatem aliquid convertere, Emphitheusim ipsam, quo possunt modo, avertere conantur*. Hinc causa ad Folium ablegata, licet semel, iterum & tertio destinata esset propositionis dies, attamen Travallonus vadimonium semper deseruit. Proponitur nunc causa cum Allegatione Sodalitatum, quæ de more EE. PP. erit distribuenda.

Prætermissa quæstione, quam agitator Defensor Sodalitatum, quod istæ non recenseantur inter loca Ecclesiastica, ex quo canonica institutione erectæ non sint, ac proinde libera confratribus sit administrandi potestas, ut ex doctrina Baldi in Authen. hoc jus num. 3. de SS. Eccles. tradunt Redoan. de Reb. Eccles. non alienan. Rubric. 27. num. 16. Card. de Luc. de Alienat. Discurs. 1. n. 11. Rota decis. 313. n. 6. part. 19. Recen., hac prætermissa quæstione eo redire videtur examen, num subeat justa, & necessaria causa, cur in Emphitheusim concedi debeant bona, & num concurrat loci pii utilitas. Nam si hæc duo absint, tum juste repugnant Emphitheusi confratres, ut ex Text. in Extravagant Ambitosæ de Reb. Ecclesie non alienan., & S. Concilii Tridentini Sess. 25. cap. 11. de Reform. tradit Fagnan. in Cap. Nulli num. 3. de Reb. Eccles. alienan., vel non, Rota decis. 409. num. 6. coram Molines. Maxime cum ipsis a Testatore relicta sit libera administratio, dum jussit = *che il mio erede sia assoluto Padrone, ed esente da quel si voglia ordine, decreto, o disposizione di qualsivoglia Giudice*.

Negant Confratres ullam subesse justam, & necessariam causam, cur ineunda sit Emphitheusis: Nam agitur de bonis, quæ jam sunt meliorata & in optimo statu, ut Periti referunt, cum contra ex natura Emphitheusis sit, ut bona sint sterilia & ad meliorandum concedantur.

§. Adeo

§. Adeo verum Instit. de locat. , & conduct. . Utilitas porro longe exulare videtur habito respectu ad usum legatorum reddituum . Nam cum segetes , quæ ex hisce bonis colliguntur , pauperibus mitiori pretio vendi soleant , & bona hujusmodi in Subsidium pauperum sint destinata , jam si Emphytheusis concederetur licet Canon annuus esset maximus , attamen Populus non haberet, unde Segetes compararet . Quæ sane Populi utilitas præ oculis maxime habenda erit ex rescripto SSm̃i: *Alla S. Congregazione del Concilio, che prenda in considerazione le circostanze della Popolazione .*

Observandum tamen est , quod Archiepiscopus notat in sua *Informatione*, Administratores nempe Societatum dissentiri ob privatum utilitatem, quam capiunt ex administratione , quamque concessa Emphytheusi amitterent ; Sed cum eidem Antistiti jus sit exigendi redditionem rationis ex Trident. *Sess. 22. cap. 9. de Reform. ,* cum eas Administratores reddidisse asserant , seque paratos exhibeant ad eas expungendas , quoad eidem Archiepiscopo placuerit , hinc satis forte consultum videri posset periculo, ne res Societatum in privatorum comodum traducantur .

Quibus non obstantibus si EE. PP. censeant Emphytheusim esse concedendam melior oblato fuit Fulgentius Travalloni , qui Canonem obtulit in scutis 320. , quæ longe superant scuta 257. , quæ ex bonis Sodalitiorum quotannis redibant . Quamobrem concludit Archiepiscopus in sua *Informatione cum itaque oblato sit per se aptus solvendo , & præterea ad prestandum Fidejussorem se obligat; censerem idcirco , ut contractus ipsius Emphytheusis salvo jure Vigessimæ , & Sextæ ab EE. VV. adprobari possit .*

Dignentur itaque EE. PP. dirimere Dubium .

An , & cui sit concedenda Emphytheusis in casu &c.

Negative .

GERUNDEN. Ab eo tempore, cujus nulla extat memoria, in Capitulo Cathedralis Gerundensis paulatim coaluit Massa, cujus redditus partim erogantur in distributiones quotidianas, quæ Capitularibus residentibus obveniunt, partim in Anniversaria, & Missas. Sed redditus hujusmodi, qui in Missas, & Anniversaria erogantur, quique in censibus consistebant, alii pertinent ad certas foundationes, de quibus constat unde derivent, & quæ onera præseferant, alii sunt prorsus incerti, & eorum origo, adnexaque onera omnino latent. Hoc certum est, quod sequioribus temporibus Massa tulit diminutionem. Nam sevientente bello sortes census nonnullæ deperditæ sunt. Quæ vero fuerunt restitutæ in *Terrenis* investitæ multo minus, quam fructus census, reddiderunt. Accessit deinde, quod Gerunda obsidione clausa, solvi debuerunt plurima tributa, & deinde liberata, inexacti fuerunt fructus ad scuta quingentum. Hinc missæ, & anniversaria inadimpleta fuerunt; Hinc Capitulares creditores erant nomine Distributionum pro mensibus triginta sex. Hinc tandem Massa impar evasit tam ordinariis oneribus, quam extraordinariis expensis. Quare Procuratores Massæ (qui sunt ex Capitulo duo Canonici, totidemque Beneficiati) anno 1738. deprecati sunt a Sacra Congregatione onerum reductionem, simulque ut certa constitueretur norma, qua ex Massa, & distributiones consequi, & Missæ, atque anniversaria celebrari possent. Exquisita est *Informatio* Episcopi Gerundensis, qui sedulo rem illustravit, & media opportuna patefecit. Ut vero in re tanti momenti tutior esset judicium S. Congregatio rem omnem ablegavit cl. me. Card. Bellugæ, qui elucubratisimum protulit Votum, in quo moderavit nonnulla, quæ ab Episcopo proposita fuerunt.

Votum hujusmodi sex constat summis Capitibus. *I. Ut quoad redditus certos onera, quæ a Fundatoribus imposita sunt, exacte impleantur; Quod si ista majora sint redditibus, tum Episcopus deveniat ad reductionem. II. Ut non fiant in posterum nova investimenta, nisi accedente Episcopi licentia. Aliter nulla sint, & Administratores teneantur de proprio Massam reintegrare III. Ut quolibet anno imponatur pretium fructibus, qui inter Præbendatos dividuntur, & ad eorum rationem, & pretii*

stabiliti assignentur quoque onera correspondentia .
 IV. Ut ex redditibus incertis desumatur id quod Episcopus necessarium judicabit pro augmento Distributionum . Ne autem ex hoc detrimentum proveniat Animabus Fundatorum Anniversaria supprimenda erunt , & id quod remanet detractis distributionibus , & extraordinariis expensis erogetur in celebrationem tot missarum lectarum ad rationem stipendii manualis .
 V. Ut suspendantur Missæ , quæ ex incertis redditibus celebrandæ sunt , donec Præbendati reintegrentur pro eorum Creditis , cum exacte onera adimpleverint , licet tantam diminutionem sustinuerint . VI. Ut missæ , quæ usque adhuc non sunt celebratæ adimpleantur ad rationem manualis stipendii ; exacte quidem si redditus sint certi , & si incerti sint , juxta numerum ab Episcopo determinandum . Ex quibus Sac. Congregatio die 22. Septembris 1742. rescripsit = In omnibus juxta Votum Eñi Relatoris = Quæ omnia Episcopus Gerunden. executioni mandavit ,

Nunc vero pro temporum conditione , cum incommodum videatur inire quotannis fructuum computationem , & æstimationem prætii , & ad ejus rationem constituere onera , ut statuitur in Cap. III. Voti Eñi Bellugæ ; hinc Procuratores Massæ postulant , ut singulis certis foundationibus assignentur tot census , loco eorum fundorum , qui olim a Procuratoribus Massæ comparati fuerunt , ut eorundem Censuum redditus celebrationi Missarum cedant . Episcopus Gerundensis huic petitioni in una , alteraque Informatione favet . Nam in prima Informatione ait = Jam vero , quoad commutationem , sive consignationem Censualium fundatoribus faciendam loco , & vice earum pecuniarum , quibus Protectores dictorum bonorum emptionem effecerunt , eam admodum utilem fore censeo , & non minus rationi consentaneam , ex iis , quæ erunt inferius recensenda . In secunda vero Informatione , ut patefaciat Instantiam a Protectoribus expositam , refert = ad restituenda foundationibus censuaria , cum in administratione jam existant quamplurima , possunt ea , quæ necessaria sunt , & aliunde melioris conditionis , earumque adimplemento assignari , ac proinde non sunt dismembranda ab Ecclesiæ redditibus , neque

fundatorum hæredibus tradenda, sed tantummodo separatin administranda. Neque Fundi, seu possessiones in quibus aliquam modo partem habent ipsæ fundationes, neque ullæ aliæ alienandæ sunt ad reinvestiendæ capitalia in censibus, sed prædia, & possessiones deinceps integræ ad massam communem, sive mensam Capituli pertinebunt, e contra vero cuncta bona Fundationum erunt sita in Capitalibus Censuum, in quibus Capitulum nullam partem habebit.

Hoc igitur unum queritur, utrum ex Massa communi separandi sint census, & assignandi certis Foundationibus ita ut hac expleta separatione census pertineant ad Fundationes; & Prædia, & Possessiones ad Massam Capitularem. Huic separationi obstare posset consuetudo, ex qua semper in communi massa cumulati fuere redditus tum ad Capitulum, tum ad Fundationes spectantes. Quidquid vero ex longa invaluit consuetudine cum pro lege sit *Leg. 79. ff. de R. J.*; ita non temere abrogandum est, ut tradit *Rota in Romana Manutentionis 5. Aprilis 1793. §. 7. coram Priolo.* Rursus obstat Decretum Sac. Congregationis anni 1742., quo cum probatum sit *Votum Eñi Bellugæ*, probata quoque est communis Massa, & administratio. Tandem ex hac separatione timendum est, ne Capitulum detrimentum, capiat. Nam cum Censu multo uberioribus, quam Prædia, fructus reddant; jam si Censu Fundationibus assignentur, imminui poterunt Massæ Capitularis redditus.

Nihilominus ab EE. VV. ponderanda sunt ea, quæ Episcopus adducit, ut suadeat hanc assignationem *æquam esse, & utilem: Æquam*, quia Fundationes hujusmodi constabant ex censibus. Prædia autem comparata sunt cum restitutis sortibus censu præter voluntatem Fundatorum; quare si nunc census iterum Fundationibus adscribantur, res eo redibit, unde initium duxit. *Utilis* vero hæc erit assignatio censuum. Nam certi erant redditus singularum fundationum, nec pro varietate annonæ, & pretii fructuum, ut hactenus factum est, modo in majori, modo in minori quantitate quotannis statuentur.

Si probata erit EE. VV. hæc assignatio Censuum, tum statendus erit modus, quo hæc ipsa assignatio fieri de-

debeat, Nam ex iis, quæ constituta fuerunt in Voto Eñi Bellugæ Decreto Sac. Congregationis probato, hoc unum erit moderandum, ut assignatio Censuum fiat respectivis certis foundationibus. Quod vero pertinet ad onera implenda, ad incertas foundationes, retinenda erunt, quæ in eodem Voto constituta, & jamdiù exequuta fuere.

Dubium est.

An, & quomodo sit locus assignationi censuum in casu &c.

Negative.

ROMANA REDUCTIONIS ONERUM, Valentinus *Sess. 25. Cap. 4. de Reform.*
 Onorati postremis tabulis legavit Capitulo, & Canonicis Basilicæ S. Mariæ Trans Tyberim = *Il Corpo della mia Casa tanto vecchia, quanto fabricata di nuovo che sarebbe annuo frutto di scudi 112. obligando detto Capitolo di far celebrare una Messa quotidiana perpetua in detta Chiesa, ed a questo effetto elegga detto Capitolo un Cappellano apposta per dir questa Messa, e che anche sia abile a confessare, quale confesserà in d. Chiesa tutte le Domeniche, e Feste comandate, e se gli diano quattro scudi il Mese per dir la Messa, e per confessare, ne si debba mai tralasciare la celebrazione etiam; che la Casa, e Bottegha restasse spigionata, e con longhezza di tempo deteriorasse = Preterea idem Testator alia onera a Capitulo adimplenda reliquit: Scilicet = Item che il Capitolo, e Canonici siano obligati di contribuire dieci scudi moneta per la Pompa funebre solita a farsi in detta Basilica il Venardi Santo al SSmo Crocifisso in perpetuum, assegnando a questo affetto dieci scudi moneta dell' entrate annue, che si caverranno da tutto il corpo della Casa, e Bottegha = Item che nel giorno della Festa dell' Invenzione della SSma Croce alli 3. Maggio siano parimenti obligati d. Capitolo, e Sig. Canonici fare la festa ogni anno assegnando a questo effetto altri scudi sei dell' entrata come sopra, e si tenga una Lampada accesa ogni giorno al SSmo Crocifisso.*

Tandem dispositionem suam absolvit Onoratus, e non volendo accettare questi oblighi detto Capitolo, o vero accettandoli, e non sodisfacendoli lascio ed istituisco il dominio delle sudette case, e botteghe da far sapone alli Signori Beneficiati di detta Chiesa di S. Maria in Trastevere per eseguire quel tanto si è detto di sopra alli Signori Canonici, e non volendo li sudetti Beneficiati accettare li sopradetti oblighi, ed accettandoli non si vogliano sodisfare, lascio il dominio delle sopradette case, e bottega alla Chiesa e Sagrestia di SS. Cosimo, e Damiano in Campo Vaccino con obliigo, che in detta Chiesa nell' Altare privilegiato se non sia impedito, altrimenti in qualsivoglia altro Altare di detta Chiesa si dica una Messa quotidiana perpetua per l'anima mia, e di tutti li miei parenti etiam che dette case, e bottega restassero spiggionate con obliigo ancora di dir ogni anno in perpetuum una Messa cantata per l'anima mia e de' miei Parenti infra l' ottava di SS. Cosma, e Damiano,

Hæc onera, quæ annuam ferunt impensam scutor. 72. 64. Canonici prævio Indulto Sacræ Congregationis acceptarunt, & impleverunt. Nunc vero cum decenniali inita supputatione constet, quod ex legatæ Domus annuo reditu subductis instaurationum impensis supersint quotannis scuta circiter 57. 7. idcirco Canonici, & Capitulum deprecantur Sacram Congregationem pro reductione Missæ quotidianæ, Eminentissimus Protector, exposita confirmans ait = Jam vero tenuis adeo reditus, cujus augendi spes nulla opitulatur, singulis implendis legatis impar nunc omnino dignoscitur; & Capituli religioni, & liberalitati tribuendum si ad hanc usque diem adamussim impleta fuerint, ut ideo nunc jure optimo reductio postulari videatur. Inter pia legata, de quibus res est, Missæ quotidiane onus recensetur, cujus reductionem petunt Capitulum & Canonici. Nam cætera legata quæ ad nonnullos intra annum dies fæstos solemniter in Ecclesia celebrandos potissimum pertinent, haud putant sine populi admiratione, & offensa imminui, aut auferri posse, quod quidem consilium, hoc præsertim tempore non improbandum videtur. Quibus sane cognitis cum ob imminutos reditus piis legatis exequendis

dis destinatus, onerum reductioni justus aditus recludatur, neque alia suppetere opportuna media videantur, Canonorum, & Capituli votis annuendum censerem, ita tamen, ut Missarum numerus imposterum superextanti redditui domus respondeat cæteris impletis oneribus, ad rationem tamen elemosinæ manualis.

petitur reductio ex diminutione reddituum fundi legati, Nam ex domo, quæ olim dabat annua scuta 112., vix nunc singulis annis percipiuntur scuta 57. 7. Quæ cum imparia sint sustinendis oneribus, annuam summam scutorum 72. 64. attingentibus; profecto dum Capitulum ab executione legati detrimentum capit, jure postulare videtur onerum reductionem. Nam si contractus ad læsionem vergit; tum etiam post acceptationem, & executionem conceditur reductio ut docet *Benedict. XIV. de Synod. diæces. lib. 13. Cap. 23. num. 23.*, & in hisce terminis obligationes Missarum reduxit Sacra Congregatio in *Syracusana Missarum 10. Martii 1759.*, in *Albinganen. 12. Septembris 1778.*, & in *Anconitana Missarum 16. Martii 1782.*

quo tamen animadvertenda sunt. *Primum* quod fuodus non deterior evasit, sed tantummodo diminuti sunt redditus sive quia pensiones domus abjectæ sunt, sive quia inexactæ manserunt. Quare fieri poterit, ut imposterum augeantur, vel adhibitis diligentibus integre exigantur, vel tandem per concessionem in Emphyteusim major ex domo redditus curari possit, quamvis in id alias inutiliter Capitulum incubuisse testetur Eius Protector ob deteriorem Domus conditionem quæ assiduos exigit reparationum sumptus, gravissimumque fuerit manutentionis onus. *Alterum* ponderandum est, quod testator expresse prohibuit, *ne si debba mai tralasciare la celebrazione della Messa etiam che la casa restasse spigionata, e con longhezza di tempo deteriorasse.* Quare si cum hoc onere Capitulum acceptum tulit legatum, non potest nunc ob redditus decrementum frui reductionis comodo, ut novissime definiit Sac. Congregatio in *Urbeveta Contractus 10. Aprilis nuper elapsi.* Attenta præcipue caducitate inflicta a Testatore, *o non volendo* (scilicet Capitulum) *accettare questi oblighi, ovvero accettandoli,*

doli, e non sodisfacendoli. Nam hoc casu substituit primum Beneficiatos ejusdem Basilicæ, mox Sacramentum Sancti Cos., & Damiani. Quare concedi non posse videtur reductio, nisi substituti interpellentur, velint nec ne præstare executionem legati. Semper enim eos, quorum interest, & præcipue substitutos in casu caducitatis audiendos esse duxit Sacra Congregatio, ut in *Forosempronien. Translationis, & Applicationis 19. Decembris 1801.*

Nihilominus si EE. PP. in reductionem convenerint, statuendus erit *modus* concedendæ reductionis. Quamquam plurima sint onera a testatore relicta, attamen Capitulum Missæ quotidianæ reductionem postulat. Nam (ut refert in sua Informatione Eius Protector) *cætera legata, quæ ad nonnullos intra annos dies festos solemniter celebrandos potissimum pertinent, haud putant sine populi admiratione, & offensa imminui, aut auferri posse, quod quidem consilium hoc præsertim tempore non improbandum videtur.* Hinc reduci postulant Missam quotidianam ad taxam perpetuæ pro ea summa, quæ, cæteris impletis oneribus, superest.

Verum ubi celebrationi Missæ alia jungantur onera, potius hæc reducenda sunt, quam Missæ, cum ex his defunctorum animæ majus suffragium consequantur, ut notat *Fagnan. in cap. Ex parte De Constit. n. 34. Monacel. Form. leg. 19. tit. 10. p. 1. & S. Congr. in Lunen. Sarzanen. 13. Maii 1728. & in Derthonen. Reductionis 19. Maii 1787.*, quæ præcipue obtinet regula, ubi Testator dispositionem à Missis incipiens earum celebrationem prædilexisse videatur, ut tradunt *Passarin. de statu hominum Tom. 3. Quæst. 187. num. 1095., Benedict. XIV. de Synod. Diæces. lib. 13. Cap. Ultim. §. 23., & Sac. Congregatio in Aquen. Reductionis 19. Decembris 1772., & in Urbanien. 30. Augusti 1788.* Cujus prædilectionis non ambiguum argumentum suppeditat in præsentis casu lex à Fundatore dicta *ne si debba mai tralasciare la celebrazione etiam che la casa, e bottega restasse spiggionata, e con longhezza di tempo deteriorasse.* Neque si reducantur cætera legata ulla poterit in populo excitari admiratio, Non enim omitenda idcirco erit celebratio Festorum, sed minori pom-

10012, & apparatus exhiberi poterit. Nam Testator jussit, ut contribuerentur ex redditibus domus scuta decem = *per la pompa funebre solita farsi nel Venerdì Santo* = quare hæc assignata fuere in augmentum apparatus celebrationis festi, ut proinde hoc reducto legato, solum celebritas miuuetur.

Quæ vero concedenda sit reductio Missæ pendet ab arbitrio EE. PP. Ponderandum est quod a Fundatore taxata fuit æleemosyna in scutis quatuor in singulos menses, quo casu locus esse non videtur *taxæ perpetuæ*, ut in *Nepesina Reductionis Onerum 24. Julii 1734.*, & in *Viterbien. Capellanice 11. Januarii 1744.*, & in *Senogalien. Reductionis Missarum 23. Aprilis 1796.* Ad præscriptam vero æleemosinam redditus scutorum 57. nedum implemento Missæ quotidianæ suppetunt, sed annua supersunt scuta novem eroganda in cætera onera.

Ex his EE. VV. deliberandum proponitur.

An, & quomodo sit locus reductioni Onerum in casu &c.

Negative in omnibus.

MESSANEN. IRREGULARITRTIS. Anno 1800. *Sess. 14. cap. 7. de Reform.*
die 29. Augusti cum in agro Civitatis Sagni Messanensis Diæcesis rixarent inter se hinc Fratres Naselli, illinc Cataldus Barreca, ejusque Fratres, prodit armatus balista ignea Sacerdos Paulus Naselli, ut a jurgio Fratres suos removeret, rixamque sedaret. Fit ei obviam Cataldus, & in eum primum injuriosa verba, mox balistam convertit, qua explosa sauciatus est Sacerdos Naselli, qui ingenti cruore perfusum se conspiciens subito animi impetu abreptus, & ipse Barrecam Sclopi ictu vulneravit. Ab acceptis tamen vulneribus brevi convaluit Sacerdos Nasellius, dum vicissim Barreca post viginti dies occubuit, licet duo Medici opinentur magis quam a vulnere, processisse a febre, in quam ipse incidit. Cum igitur Sacerdos homicida absolutionem a Sac. Pænitentieria obtinuerit, nunc dispensationem ab irregularitate postulat. Quibus de precibus Messanensis Antistes refert = *quod antequam*

e vivis excesserit Cataldus Barrecca, & Sacerdos Naselli publice sibi invicem pepercerunt, quemadmodum subinde Andreas, & Concepta parentes defuncti, & Cajetanus Præsbiter germanus ejusdem, instrumentis publicis cuicumque cesserunt liti, neque ex parte Fisci quidquam metuendum superest, cum nullum usque adhuc processum instaurare cæperit; quin post laudatam interessè habentium cessionem a qualibet instantia desitisse potius videatur. Litteris demum a Vic. Foraneo Engii, ubi hodie moratur Nasellius verax istius de patrato facinore pænitentia, ejusdemque constans emendatio asseveratur. Hisque notatis Emiss Vestris decernendum relinquit, an Orator ad sui Ordinis exercitium sit restituendus,

Cum non constet quod homicidium commissum sit ex insidiis, vel industria, itaut in casu non obtineat dispositio *Text. in Cap. 1. de Homicidio voluntar.* inquirendum erit num. acciderit vim vi repellendo de quo loquitur *Clem. Unic. de homicidio, & Sancta Synodus Tridentina in Sess. 14. cap. 14. de Reformat.* Certe Nasellius dum prodit armatus non videtur dedisse operam rei licitæ, itaut crimen si non in effectu, saltem in causa voluntarium dici debeat, ut tradit *Fagnan. in Cap. Quidem de Homicid. num. 2., Monacell. formul. legal. 3. num. 34. tom. 2. & Sac. Congregatio in Feretrana Irregularitat. 19. Decembris 1801.* Maxime cum homicidium non processit ex opere præter operantis prævisionem, & voluntatem, secundum distinctionem traditam a *D. Thoma 2. 2. Quæst. 64. art. 8.,* de qua plene *Fagnan. in Cap. Ad Audiendam 12. de Homicid. Tom. 5. pag. 131. num. 7.*

Cæterum provocatus fuit Nasellius primum verbis, mox vulnere ita ut cum *iracundia ab omni consilio & mente deturbet, ut dum quis irascitur insanire credatur,* ut inquit *D. Hyeronimus in Epist. ad Decentium,* ita minus facinus & facilius remittendum in Oratore considerari potest. Maxime cum ex naturali impulsu irixam venerit, ut Fratribus opitularetur, quo casu saltem irregularitas dispensanda videtur, ut observat *Fagnan. in Cap. Petitio 24. de Homicid. num. 15.* Nec desunt idoneæ dispensandi causæ, scilicet remissio partis, Fisci silentium, & verax de patrato facinore pænitentia. Obstare quidem posset, quod recens sit

memoria delicti a biennio commissi, quando ad eam obliterandam necessarium est decennium ut censuit *Rota in Melevitana Pecuniaria 8. Februarii 1751. §. 13. cor. Elephantutio*, vel saltem *triennium* cum emendatione vitæ juxta doctrinam *Panormitani in Cap. 21. num. 2. de Accusat., Antonell. de Regin. Eccles. lib. 1. Cap. 6. num. 17. & Sac. Congregatio in Salernitana Irregularitatis 22. Augusti 1795.* Sed agitur non de promovendo, sed de jam permoto, quo casu pronius dispensationem concessit solet *Sac. Congregatio in Savonen. Irregularitatis 26. Martii 1780.*

Dubium proponitur.

An sit consulendum SSmo pro dispensatione ab irregularitate in casu &c.

Non proposita cum sequenti.

NUCERINA APPLICATIONIS, ET REDUCTIONIS MISSARUM. Duo legata Missarum scripta sunt in Testamento Mariæ Ottaviani Orlandi Pergulensis condito sub Annum 1790., in quorum altero sola celebratio Missarum, in altero etiam applicatio injungitur. Nam legavit = *alla Ven. Chiesa Parrocchiale della Castagna scudi duecento cinquanta Romani da darseli per una sol volta affine di rinvestirli, ed unirli ad altri effetti e beni della Chiesa Parrocchiale coll'obbligo però, e peso al Pievano pro tempore, di far celebrare sempre, ed in perpetuo in ogni Festa di precetto, oltre la propria Messa parrocchiale, un' altra Messa a maggior spirituale vantaggio di quel popolo, che possa con tal mezzo avere il comodo di due Messe, e così meglio santificare la festa, e sodisfare al precetto.* Itidemque legavit = *scudi tre romani al mio Confessore con peso, ed obbligo di celebrare in suffragio dell'anima mia numero sei messe.*

Sess. 22. Decret. de Observ., & vit. in celebr. Missæ.

Qui tunc regebat Plebaniam della Castagna Sacerdos Joseph Palazzi assentiente Episcopo Nucerino legatum, injunctumque onus acceptavit, & pecuniam legatam anno 1795. receptam in emptionem census impendit.

Cum vero in illa rurali cura fere nunquam alius comoretur Sacerdos; hinc Parochus singulis diebus festis a finitimis locis eum advocavit, qui stipendio in annuis scutis duodecim constituto Missam celebraret, quin tamen eam pro anima Fundatricis applicaverit. Ita quoque factum hactenus est a moderno Plebano Barnaba Lametti. Verum ob mox subortum ea de re dubium preces dedit Em̄is Vestris ut decernant, an sit locus applicationi. Quatenus vero pro applicationis onere seuserint, tum postulat absolutionem quoad præteritum ob missas non applicatas, simulque in futurum reductionem, vel facultatem abdicandi legatum, quod *in caso non venisse accettato* devolvi jussit Testatrix *alla Ven. Chiesa del Monastero di S. Chiara di Sassoferrato collo stesso peso, ed obbligo di Messe*. Idque precipue, cum census, qui est legati fundus, utpote initus anno 1795. reductionem subierit ad Tariffam, ita ut sors diminuta sit ad scuta 215. & fructus annui ad scuta 12. 80. in moneta argentea; Quare si facienda quoque sit applicatio singulis festis, cum elemosina triplo major requiratur, sane non sufficerent annui redditus fundi legati ad voliti oneris implementum.

Episcopus Nucerinus in sua Informatione censet non esse locum applicationi ex rationibus, de quibus inferius sermo redibit. Si tamen huic oneri locum esse putent EE. PP., tunc rem ita componendam esse proponit. Ait enim = *Si legato idem Parochus renunciaret prout in ejus Supplici Libello exposcit, nemo certe alius ex vocatis a Testatrice illud assequi curabit, cum immo quisque ex interesse habentibus a me auditis illi valedicat. E contra vero, quia beneficio duplicis Missæ diebus festis Parochianos orbari mihi maxime displiceret, rem ita componi posse censerem, si nimirum Orator & ejus pro tempore Successores Sacerdotem, qui diebus festis in Ecclesia Parochiali alteram Missam celebret, providere propriis sumptibus obstringantur, & vicissim legati fructus percipiant sub obligatione applicationis sex dumtaxat Sacrificiorum pro anima Testatricis, cui quidem reductionis consilio Oratorem assentiri concludit.*

In primo dubio quæritur de applicatione Missæ. Sane
ex

ex iure applicationem voluisse censetur, qui certum reliquit Missarum emolumentum, ut tradit *Fagnan. in Cap. Significatum de Præbend. num. 44.* Præsumendum est enim, ut quisque velit, quod in suam redeat utilitatem præscripta Sacrorum celebratio *Card. de Lugo disput. 20. de Eucharist. Sect. 1. num. 23.* Verum ut bene observat *Bened. XIV. de Sacrif. Missæ lib. 3. Cap. 9. per tot.* controversiæ hujusmodi ex præsumpta voluntate Testatoris dirimuntur. Hinc S. Congreg. aliquando pro applicatione stetit cum illam volitam fuisse ex voluntate Testatoris apparuerit, ut in *Asculana 29. Augusti 1789. ad I. Dub. ; & in Mutinen. Applicationis, & Reductionis Missarum 26. Julii 1791. ad I. Dub. ;* aliquando e contrario cum nihil de voluntate constiterit, applicationem rejecit ut in *Mediolanen. Applicationis Missarum 11. Maii 1748.*

Tria aut in proposito casu demonstrant Testatricem noluisse applicationem. Primum finalis causa legati, quæ ea fuit, ut *Populus posset = Santificare la Festa, e sodisfare il precetto =* Id quod per solam celebrationem impletur, quin necessaria sit applicatio. Et quando Missa relicta est in aliam causam, quam in suffragium animæ, scilicet *in honorem alicujus Sancti* tum locum non esse applicationi statuit Sac. Congregatio in allegata *Mediolanen.* Deinde ex impari emolumento relicto. Nam cum ad hanc Missam perficiendam extraneus advocandus sit Sacerdos, hic certe triplo majorem requirit elemosinam si applicare debet, ut testatur Episcopus. Quare dum Testatrix non reliquit congruam elemosinam, non censetur voluisse etiam applicationem. Tandem discretiva, ex qua eruitur, quod in legato Missarum Confessario relicto applicationem præcepit, & in hoc nihil meminit = *Nam præsumitur eum, quemadmodum in his quas voluit sibi applicari, disserte idipsum jussit, ita reliquarum, de quarum applicatione nil declaravit, voluisse Sacerdoti liberam applicationem relinquere, ut docet Benedict. XIV. de Sacrif. Miss. Lib. 3. cap. 9. num. 3., & Pignattell. consult. 138. num. 5. tom. 6.*

Quod si nihilominus EE. PP. censeant applicandam esse Missam, tunc sane statuendus erit modus, quo hæc applicatio fieri possit. Nam fundus impar evasit im-
plen-

plendo oneri, ut Episcopus testatur. Hic proponit, ne Populus altero Sacrificio diebus festis careat, ut Missa singulis festis de præcepto celebretur, & sæcies tantum in anno applicetur.

In altero *dubio* quæritur de absoluteione quoad Missas in præteritum non applicatas. Constat sane de bona fide Parochi, qui putabat non esse applicandam Missam, & in ipso adest impotentia, facilius tum a Sac. Congregatione concedi consuevit absoluteio ut in *Forolivien. Reductionis* 13. Junii 1789.

Ex hisce duo proponuntur Dubia.

I. *An & quomodo sit locus applicationi, & respectivæ Reductioni Missæ festivæ in casu &c.*

Et quatenus affirmative.

II. *An sit consulendum S̄mo pro absoluteione quoad præteritum in casu &c.*

Die Sabbathi 17. Julii 1802. in Pa-
latio Apostolico Quirinali erit Sacra
Congregatio Concilij, in qua præter
alia, proponentur infrascripta Dubia,
juxta morem ejusdem Sacræ Congre-
gationis de jure resolvenda.

MESSANEN, IRREGULARITATIS.

An sit consulendum SSmo pro dispensatione ab irregula-
ritate in casu &c.

Sess. 14. cap. 7.
de Reform.

Negative.

NUCERINA APPLICATIONIS, ET REDUCTIO-
NIS.

I. An, & quomodo sit locus applicationi, & respective
reductioni Missæ Festivæ in casu &c.

Sess. 22. Decr.
de Observ. & vi-
tan. in celebr.
Missæ.

Et quatenus Affirmative.

II. An sit consulendum SSmo pro absolute quoad præ-
teritum in casu &c.

Ad I. Negative in omnibus.

Ad II. Provisum in primo.

CIVITATIS PLEBIS CAPPELLANIÆ. Semel jam,
iterumque in S. Congregatione proposita hæc Cau-
sa fuit, in qua de institutione ad Cappellaniam a Cæci-
lia Manni erectam contendunt inter se Præsbiter Jo-
seph

Sess. 22. cap. 4.
de Reform.

Joseph Salvatori, & Clericus Franciscus Sisti. Die scilicet 23. Januarii 1802., cum quæsitum esset *An, & cui sit danda institutio*, rescriptum fuit = *Affirmative favore Salvatori* = Hinc Clericus Sisti impetrata nova Audientia die 20. Martii 1802. rogavit EE. PP. = *An sit standum, vel recedendum a Decisis* = . At hæsit anceps resolutio ædito responsu = *Dilata, & coadiuventur probationes per Salvatori super passiva vocatione*.

Ut igitur Præsbiter Joseph Salvatori in nova Allegatione de more distribuenda, mandatis EE. VV. obtemperet, se probare satagit *attinentem* esse Familæ Manni. Nam probata hac descendencia certum est, quod passiva vocatio ex fundatione descendentibus data sit. Ad hanc demonstrandam descendenciam profert depositionem Parochi, qui, relatione habita ad Codices Parochiales, testatur Præsbiterum Josephum ortum habere ex familia promiscue nominata *Salvatori & Lateri*, ejusque ascendentes in gentilitio suorum majorum sepulchro fuisse compositos. In Sacra Gentis *Salvatori, & Lateri* olim concessit Cristophara Manni, quæ consanguinitate juncta erat Cæcilie Manni Fundatrici. Idem confirmant duo annosi Testes, & *Secretarius* Communitatis. Quæ quidem descendencia confirmatur ex eo, quod hæc Familia Salvatori consecuta est emolumenta omnia, scilicet legatum studiorum, & subsidia dotalia descendentibus Familæ Manni relicta, quæque ex judicio Sac. Congregationis addicta fuerunt iis de Familia Salvatori tamquam e stirpe Gentis Manni derivantibus, ut videre est in Folio *Civitatis Plebis Legati studiorum* 16. Januarii 1768., & in *Civitatis Plebis Subsidiis Dotalis* 17. Junii 1797.

Quas probationes satis sibi esse putat Præsbiter Joseph, cum agatur contra Clericum Sisti, qui prorsus extraneus est a Familia, quo casu necessariam non putat rigorosam probationem per gradus distinctos, sed sufficere ait genericam etiam per testes, adminicula, & conjecturas, ut tradit *Gratian. Disceptat. Forens. Cap. 869. num. 1. Garz. de Benefic. part. 7. Cap. 15. num. 28. Rota Decis. 1062. num. 2. coram Lancetta, & in Tridentina Cappellanice 27. Junii 1755. §. 6. coram Amadeo*. Ex Foliis itaque superiorum propositionum, ex his, quæ nunc profert Præsbiter Salvato-

ri, & tandem ex jam deductis a Clerico Sisti, qui sua jura tum distributa resumere precatur; EE. PP. dignabuntur dirimere Dubium,

An sit standum, vel recedendum a Decisis in casu &c.

In Decisis dimisso Beneficio SS^mi Salvatoris,
& amplius.

MELEVITANA CANONICATUS. Dum immortalis, semperque recolendæ memoriæ S. Pontifex Pius VI. apud Carthusianos Florentiæ diversabatur, instante utriusque Siciliæ Rege multas delegavit Metropolitanis Neapolis, & Panormi facultates ex indulto dato die 18. Julii 1798. Præ cæteris eisdem concessum fuit = *di provvedere, e conferire in nome della S. Sede, ed in qualità di Delegati Apostolici li Beneficj semplici, Dignità, e Canonicali, benchè riservati, nel caso soltanto però, in cui il servizio della Chiesa, o la necessità del Culto non patiscano dilazione nel provvedere.* Quæ facultates Metropolitanæ Panormitano concessæ translatae postea fuerunt in Archiepiscopum Heraclensem Supremum Siculi Regni Judicem, ut ex Rescripto ejusdem S. Pontificis Pii VI. diei 25. Martii 1799. = *Attentis expositis, & durantibus hisce temporum impedimentis substituimus Archiepiscopo Panormitano Archiepiscopum Heraclensem, eique potestatem facimus utendi omnibus, & singulis facultatibus pro Sicilia Regno ultra Phæarum jam concessis, & in Indulto diei 18. Julii superioris anni jam expressis.* Ratus est Heraclensis Archiepiscopus posse his uti facultatibus in Insula Melitæ. Quare, cum per obitum Canonici Josephi Guillet in mense Mayo 1799. Apostolicæ Sedi reservato vacasset in Cathedrali Melitensi Canonicatum, sive Præbendam D. Blasio nuncupatam, eam tamquam Apostolicæ Sedis delegatus per litteras expeditas diei 13. Decembris 1799. contulit Præbitero Michaeli Cassar = *de consensu Episcopi Melitensis, dummodo ad ipsum liber patent accessus.* At novus provisus nullo modo obtinere potuit assensum sui Episcopi Melitensis, qui obsidione detinebatur in Civitate Valletta terra, marique, copiis, classibus

sibusque clausa. Quare iterum supplicavit Archiepiscopo Heraclensi = *per l'opportune providenze, mentre al Vescovo non può aversi altra comunicazione, che furtiva, e pericolosa* = . Cui, ut occurrerent difficultati Metropolitanus Heraclensis per Rescriptum diei 4. Aprilis 1800 mandavit = *Vic. Generali ejusdem Melitensis Episcopi, ut consensum præfati Episcopi supplens litteras diei 13. Decembris 1799, favore Præsbyteri Cassar expeditas exequatur*, Hujusmodi Rescriptum cum delatum esset ad Vicarium Generalem, iste die 7. Junii 1800. decretum pro executione tulit, & postera die octava Junii Præsbyter Cassar nactus est possessionem Canonatus, quam usque in præsens retinet, & choro semper interfuit.

Interea dum hæc agebantur, Episcopus Melitensis, licet obsidione clausus, rescivit in Cathedrali vacasse quinque Canonatus. Cum autem jam a die 30. Septembris 1798. ab R. P. D. De Petro Delegato Apostolico in Urbe impetrasset facultates, semel postea, iterumque prorogatas = *di poter conferire, quando lo esigga il bisogno li Canonati, le Parochie, ed altri Benefizj, che fossero vacanti, o venissero a vacare ne mesi riservati alla S. Sede coll' espressa condizione, che li rispettivi provisti sotto pena di nullità nel termine di un quadrimestre riportino le Bolle Apostoliche* = ; hinc vacantes Præbendas contulit die 23. Aprilis 1800., quamquam in præcedenti Martio delegatæ expirassent facultates ob sequutam novi Ponsificis electionem, quæ tamen in Insula Melitæ, & præcipue in Civitate Valletta ignorabatur. Inter has collatas præbendas illa erat S. Blasii, quam Archiepiscopus Heraclensis jam concesserat Præsbytero Cassar; quamquam Melitensis Antistes contulit Sacerdoti Laurentio Salibæ longe prius, quam ille in possessionem controversæ Præbendæ ivisset.

Ut primum vero Melitam faustissimum allatum est nuncium de sequuta Regnantis Pontificis Pii VII. vere maximi electione; tum omnes *Provisi* ab Episcopo Melitensi, & præcipue Sacerdos Saliba a Dataria Bullarum expeditionem deprecati sunt, ut R. P. D. De Petro Apostolicus in Urbe Delegatus præscripserat in Indulto Melitensi Episcopo concessio. Quibus præci-

tur supplicationes in forma signandi = cæteri Provisi nullo negotio litteras Apostolicas impatrarunt uno excepto Sacerdote Saliba. Huic enim se contradictorem præbuit Sacerdos Cassar, qui protestationem cum nihil transeat interposuit, ne illius favore Bulla Apostolica expediretur. Res itaque in vadimonio esse cæpit coram Eñno Pro-Datario, qui Episcopum Melitensem interrogandum duxit. Hic vero plurima rescripsit observatu digna. Primum = che è falso, che difficilmente si poteva avere il consenso del Vescovo prescrito nella Bolla sulla collazione del Canonato, perchè tanto il General Francese si era incaricato più volte in tutti li bisogni di passare le mie lettere alla campagna; come il Commandante il Blocco Inglese più volte avea permesso, che le lettere mi si passassero dalla Campagna alla Città. Deinde, che il Vicario Generale abbia proferita la Sentenza escutoriale, ciò è stato per un timor panico provato in vista degl' Ordini, che riceveva da Palermo, e dal Comandante Inglese. Præterea = s' osservi da' medesimi atti la mancanza della Citazione, che doveva farsi al Procurator Fiscale, che era necessaria per la loro validità = Rursus notat = l'invalidità della Collazione del Delegato Apostolico per Malta risulta dall' approvazione di cotesta S. Sede delle Proviste da me fatte nello stesso tempo in qualità di Delegato Apostolico = & denique de contententium meritis hæc habet = Se si vuol riflettere ai meriti personali dei due Competitori, si troverà unicamente meritevole del Canonato il da me provisto Sacerdote D. Lorenzo Saliba, siccome costa dagli atti della mia collazione fatta nella di lui persona, giacchè il Cassar sebbene adorno di ottimi costumi non ha verun merito in questa Chiesa Maltese.

Ex quibus Eñnus Pro-Datarius duxit in contradictorio partium conflictu Decretum ferre die 19. Novemb. 1801. = mandavit relaxari Supplicationem Instantis (Sacerdotis Saliba) cum Commissione ad Sac. Congregationem Concilii salvis juribus citati (Præsbiteri Cassar). Expeditæ fuerunt Litteræ Apostolicæ mihi uti a Secretis Sac. hujus Congregationis directæ in forma Commissaria, in quibus expresse demandatur = Cum autem, sicut eadem petitio subjungebat, Canonatus, & præbenda prædicti adhuc, ut prius vacavisse, & vacare nos-

cantur, quatenus salvis juribus Michaelis Angeli Cas-
sar prout de jure in Congregatione per eum deducendis
Canonicatum, seu Præbendam, in quibus, vel ad quos,
ut præfatus Laurentius Saliba asserit, nemo jus aliquod
legitimum acquisivit, & dummodo tempore datæ præ-
sentium non sit in his alicui legitime jus quæsitum, ei-
dem Laurentio autoritate nostra conferas. Litigantes
monui, ut in Sac. Congregatione sub infrascriptis Du-
biis sua jura deducerent; id quod præstiterunt in Alle-
gationibus, ut moris est, EE. PP. distribuendis.

I. **Dubium** pertinet ad executionem litterarum Aposto-
 licarum, In hisce enim expresse fassus est Saliba nul-
 litatem Collationis ab Episcopo factæ, quippe qui
 usus est delegatis facultatibus, postquam electus jam
 erat novus Pontifex. Quare nititur nova Gratia ex in-
 tegro concessa in litteris Apostolicis, cujus executio-
 nem pendere contendit ab illa conditione in iisdem
 litteris expressa = *dummodo tempore datæ præsentium*
non sit alicui legitime jus quæsitum = Negat porro idem
 Saliba, quod Adversario suo Præbitero Cassar (cujus ju-
 ra tum in Bullis, tum in Decreto Em̃i Pro-Datarii ex-
 presse reservata fuere) nullum sit quæsitum jus *ex col-*
latione obtenta ab Archiepiscopo Heraclensi tamquam
 Apostolicæ Sedis delegato, atque *ex successiva posses-*
sione Canonicatus. Nam collationem reprehendit tam-
 quam illegitimam, & inutilem. *Illegitima* quia non con-
 stare ait de Indulto eidem concesso, ut in mensibus re-
 servatis conferre posset beneficia in Insula Melitensi.
 Immo inverosimile esse dicit ejusmodi indultum, statim
 ac iisdem facultatibus donatus fuerat Episcopus Meli-
 tensis, & collationes ab hoc factæ probatæ postea fue-
 runt a Sede Apostolica. Quare præsumi non potest, quod
 quod in præjudicium jurium ordinarii idem conferen-
 di indultum duobus personis concessum sit ad ea, quæ
 tradit *Rota in decis. 305. num. 3. coram Crispo, & in*
Majoricen. Beneficii 9. Martii 1778. §. 12. coram
Azedo,

Inutilem vero contendit Saliba collationem a Cassar im-
 petratam sub conditione consensus Ordinarii, semel
 ac conditionem hanc non implevit, nec consensum
 reportavit *Rota coram Mantica decis. 27. num. 23., &*
coram Ubago decis. 34. num. 2. ita ut ob inadimple-
mentum injunctæ conditionis gratia velut resoluta,
 aut

aut revocata videri posset. Nec refert, quod impervius esset accessus, ad Episcopum qui in Civitate *Valletta* obsidione cinctus erat. Nam Episcopus ipse testatur, quod sibi in ea Civitate moranti impeditus non esset litterarum commercium cum reliqua Diœcesi itaut ubi rescivit vacatas fuisse Præbendas eas canonicè contulerit. Quare Presbiteri Cassar culpæ tribuendum esse tenet, si ut par erat non fecit diligentias, quibus removeret impedimentum, quominus assensum obtinere posset, velut in terminis *Rota decis. 475. num. 8. part. 18. Recent.*, & in *Celsonen. Canonicatus 27. Februarii 1746. §. Incassum cor. Cerro*.

Quod attinet ad captam Canonicatus possessionem, eam nil juris attulisse Presbitero Cassar, excipit Saliba. Nam illa irrita sit oportet, semelac procedit ab infecta collatione ut firmavit *Rota in Lauretana Cappellanice 28. Novembris 1736. §. At secus coram Calcagnino, & in Colonien. Canonicatus 30. Junii 1741. §. 13. coram Millino*. Preterea invalida dicitur, quia capta, nulla præeunte citatione Procuratoris fiscalis, neque capitulariter adepta fuit, ut ad ejus validitatem requirit *Text. in cap. si Capitulo 5. de concess. Præbend.* Rursus, cum apprehensa sit die 8. Junii 1800. posterior est collationi ab Episcopo Melitensi facta die 23. præcedentis Aprilis. Tandem metu fuit extorta a Vicario Generali in vista degli Ordini che riceveva da Palermo, e dal Comandante Inglese. Ex quibus Saliba concludit, quod nullum jus quæsitum fuerit Adversario suo Cassar, ut proinde Gratia Apostolica exequenda sit favore illius, qui ex testimonio Episcopi majora habet in Ecclesia merita per *Text. in Can. si forte distinct. 65. Fagnan. in cap. Cum autem num. 28. de Jurepatronat. Rota in Calaguritana Beneficii super Institutione 15. Maii 1741. §. 2. cor. Peralta*.

Hæc habet Saliba adversus Cassar, qui contra obreptionis, & subreptionis vitium impingit Litteris Apostolicis ab eo impetratis. Nam reticuit Summo Pontifici collationem factam ab Archiepiscopo Heraclensi, & possessionem quam Cassar in vim collationis nactus est, tum etiam quia falso narravit quod = *Canonicatus, & præbenda prædicti adhuc ut prius vacavisse, & vacare noscantur* = Quæ cum reticita, aut falso expo-

posita fuerint in supplicatione Summo Pontifici oblata vitium obreptionis, & subreptionis præseferunt, ita ut sanari non possit ex notitiis extrajudicialibus, quas aliunde habuerunt Officiales Datariae ut firmavit *Rota in Firmana Erectionis Collegiatæ 31. Januarii 1753. §. 12. coram Molino, & in Pacen. Portionis 22. Junii 1757. §. 9. coram Paracciano*. Refutat deinde Cassar ea quæ a Saliba superius opposita fuerunt de *invaliditate, & inutilitate Collationis Archiepiscopi Heraclensis*. Nam profert Indultum, & Rescriptum (quorum tamen copia simplex, neque authentica mihi exhibita est) in quo conceditur a Summo Pontifice facultas conferendi Beneficia in mensibus reservatis *pro Siciliæ Regno ultra Pharus*. Sustinet præterea, quod Insula Mejitæ, quoniam Siciliæ adjacet, habeatur tamquam membrum, & Feudum ejusdem Siciliæ id quod nonnullis excerptis documentis a Cosmographis probat etiam authoritate *Card. de Luca de success. disc. 38. num. 1., & Sac. Rotæ in decis. apud Card. Petram in Comment. ad Constit. Apostolic. tom. 2. pag. 23. num. 13., & in Append. nuperrim. decis. 519. a num. 10. ad 17.* Ex quibus concludit quod Archiepiscopus Heraclensis legitime poterat tamquam Delegatus Apostolicus conferre beneficia in Insula Mejitensi.

Nil porro referre ait si collationi non accessit Episcopi consensus. Nam hoc erat ab Archiepiscopo Heraclensi præscriptus = *dummodo ad ipsum liber pateat accessus* = Si igitur aut nullo modo, aut certe difficilius ad eundem Antistitem accedi poterat, si Cassar hanc difficultatem exposuit eidem Archiepiscopo Heraclensi, si hic jussit, ut per Vicarium Generalem suppleretur; jam succenseri Presbitero Cassar non potest, quod consensum Episcopi non impetrarit. Quare si legitima ex narratis videatur collatio, legitima quoque videri posset capta exinde possessio. Denique quoad hanc negat incussum metum Vicario Generali qui possessionem tradidit jussus quoque a legitima ecclesiastica potestate Episcopi Heraclensis.

II Dubium, quod respicit restitutionem fructuum, pendet a primo super executione literarum Apostolicarum. Si enim hanc EE. PP. reiiciant, nulli erant resti-

stituendi fructus. Sin vero decernent exequendas esse literas Apostolicas de quibus agitur, jam, cum Casar nullo jure hactenus retinuerit Canonicatum, adigendus erit ad fructus restituendos a die captæ possessionis ad tradita per Rotam in Leodien. Beneficii 27. Junii 1791. §.4. coram Rmo de Bayane, & alibi passim. Nil autem decerni poterit de fructuum summa nisi præmissa liquidatione.

Ex his alternatim disputatis geminum proponitur Dubium.

I. An Litteræ Apostolicæ sint exequendæ, in casu &c.

Et quatenus affirmative.

II. An, & a quo tempore, & in qua summa sint restituendi fructus in casu &c.

Ad I. Affirmative.

Ad II. Affirmative a die motæ litis exceptis distributionibus quotidianis.

MONTIS ALTI PAROCHIALIS. Gravis annis, Sess. 24. cap. 18
multisque morbis fractus cum esset Præsbiter Jo- de Reform.
seph Vetri Parochus S. Mariæ de Casalicchio Oppidi
Montis Monaci Diæcesis Montis Alti datus ei est ab
Episcopo Cappellanus, sive Æconomus Curatus Pres-
biter Joannes del Duca. At postea vacata Paræcia per
liberam resignationem ipsius Vetri, ab Episcopo die
24. Junii 1798. indictus est Concursus statuto pro exa-
mine die 1. sequentis Julii. Quinque concurrentes ad Cu-
riam venerunt, ut sua nomina & requisita deferrent.
Præstituta die fit examen, indeque scrutinium, in
quo ab Examinatoribus omnes approbati declaraban-
tur, licet non omnes iisdem suffragiis. Nam Præsbiter
Joannes Sanctes del Duca habuit vota XI.; Præsbiter
Carolus Altieri vota XIV.; Præsbiter Carolus Angelini
vota XIII., & tandem duo Clerici Guerrini & Trojani Vo.

Vota XV, pro quolibet Vicarius Generalis, qui absente Episcopo concursui præfuit, cuique ab Episcopo mandata erat potestas *ad curata vacantia concursum indicendi, & eadem digniori conferendi*: sero diei 11. Julii Gratiam collationis signavit favore Joannis del Duca ipsius vacantis Parociæ tunc Æconomi, quem digniorem reputavit. Sequenti vero die Cancellarius Episcopalis Bullas collationis dedit sub datam antecedentis diei 11. Julii, quo Gratia signata est.

Factum est, ut illa met die duodecima Julii Præsul Marcucci emeritissimus Montis Alti Episcopus in proxima Civitate Asculi hora fere undecima occubuerit. Huius mortis rumor pervenit ad Civitatem Montis Alti vesperescente cælo. Nihilominus Sacerdos del Duca postera die 13. Julii nactus est Possessionem Parociæ S. Mariæ de Casalicchio. At cum nonnulli Parochiani ejus electionem ægre ferrent *anno 1800.* recursum habuerunt ad Vicarium Capitularem vacantis Ecclesiæ Montis Alti, & acclamarunt in Parochum Præbiterum Carolum Altieri, qui in concursu majora obtinerat suffragia. Facta hinc est Criminalis inquisitio in Parochum del Duca, qui suspensus a divinis in carcerem detrusus est. At provocante ad suum Metropolitanum Civitatis Firmi omnino absolutus fuit *ex capite innocentie*, & ad sua munia Parochialia reintegratus, simulque damnatus Vicarius Capitularis Montis Alti ad damna, & expensas.

Nihilominus Præbiter Carolus Altieri præces obtulit Sac. Congregationi, in quibus reclamavit a Judicio Episcopi, qui Præbiterum del Duca prætulera in collatione Parociæ, se prorsus neglecto, quamquam digniorem. Rursus ex pluribus capitibus illius collationis nullitatem deduxit. Interrogatus Episcopus Montis Alti, hæc refert *Vicarius Generalis qui concursui præfuit* (quippe potestas presidendi, & eligendi non ei deerat) eadem ipsa die undecima Julii post occasum solis digniorem ex approbatis censuit Joannem del Duca, & diploma, quo Parochus dicebatur cum Inmissionis præcepto in Tabulario expediri jussit. Die duodecima ejusdem mensis hora fere undecima diploma, & Inmissio a Tabulario Ecclesiastico prodit, quæ tamen diem 11. inscriptum habebant, & hæc fere hora est qua dec-

essor meus Marcuccius mortem obiit. Hisce in factore missis innuit, quæ hinc inde afferuntur super irrationabili judicio Episcopi & super nullitate collationis super quibus consulto se abstinet a patefacienda sua alicui Sententia = *cum authoritate vestra dignoscenda sint, & plura ex jure, & plurima ex testimoniis probanda, ne judicium meum vestro, & frustra, & non inodeste præferre in mature videar*. Proponitur igitur causa in conflictu partium sua jura deducentium, quæ EE. PP. ex circumferendis allegationibus cognoscent.

Quo in controversiam veniunt sub infrascripto dubio scilicet judicium Episcopi, & collationis validitas. Sac. Synodus Tridentina in *sess. 24. cap. 18. de Reform.* jubet ut ex his, qui in concursu probati fuerunt = *Episcopus eum eligat, quem ceteris magis idoneum judicabit* = Quare cum conscientia Episcopi hoc judicium relictum sit, ut tradit *Benedict. XIV. de Synodo Diocesana Lib. 4. cap. 8. num. 9.*, profecto tanquam irrationabile accusari non poterit, nisi constet Episcopum digniore neglecto indignum prætulisse.

Alterius se digniorem putat tum ex actis concursus, in quo ab examinadoribus plura vota quam del Duca consecutus est, tum judicio Episcopi, qui eum selegit in Confessarium Monialium, tum ex electione ab Oppidanis Montis Monaci; qui eundem ad Cappellaniam S. Benedicti nominarunt exclusis reliquis, & præcipue Sacerdote del Duca, tandem ex multis testibus, qui commendant ipsius doctrinam, Sacerdotales mores, diligentiam per octo fere annos in exercendis muniis Cappellani Curati. Contra vero reprobant del Duca tanquam indoctum, minus diligentem in cura Animarum, criminalibus præjudiciis obnoxium, & talem denique, quem *Plebs odit*, nec eum in Parochum ferre potest.

Præsbiter vero del Duca negat nunc in controversiam adluci posse judicium Episcopi cum *Alterius* intra descendium non appellaverit. Nam S. Pii V. Constitutio in *Conferendis* expresse mandat = *Peracto concursu collataque ei qui magis idoneus judicatus fuerit Ecclesie Parochiali non admittatur appellatio, aut a mala relatione Examinadorum aut ab irrationabili judicio*

Episcopi, nisi intra decem dies a die collationis interponatur = Cæterum profert sua merita, ne indignus Parochia videatur. Præter Confessarii munus, quod ad anno 1786. exercet, sæpe alias curam gessit animarum sive qua Cappellanus Curatus, sive qua Economist in hac ipsa Parochia Sanctæ Mariæ di *Casalicchio*. cum ejus senescens Rector huic muneri erat impar = Testimonio Parochorum, & Decurionum probet = *che hà esercitato il suo officio con commune sodisfazione* = Adversos testes non timet quippe suspectos postquam ipse quamquam accusatus, suspensus, in vinculis coniectus; nihilominus postea absolutus fuit *ex capite innocentie*. Affert tandem acclamationem plurimam ex Patribus familias suæ Parochiæ, ut refutet ex adverso oppositam Plebis inimicitiam. Ex quibus concludit, se non fuisse indignum, qui ad regendam Parochiam eligeretur. Demum ex precepto a curia Ecclesiastica Montis Alti expedito contra Præbiterum Altieri ejus vitæ rationem in discrimen adducit.

In secunda parte dubii disputatur de validitate collationis, idque ex triplici capite. Primum quia non poterit Vicarius Generalis conferre Parochiam. Nam hæc collatio secum fert gratiam, quæ precipue reservata est Episcopo *ad Text. in Cap. Accedens, & Cap. Postulatis de Concession. præbend., & Rota dccis. 406. n. 1. part. 19. Recen.* Deinde quia si Vicarius poterat conferre ex mandata facultate, hæc expiraverit sequito obitu Episcopi. Tandem, quia ex testimoniis allatis constat, Vicarium contulisse Parochiam, postquam novit Episcopum morte defecisse, ut proinde capta exinde possessio dolo non careat.

Verum ponderandum est, quod Vicarius Generalis ex mandato Episcopi habebat facultatem expressam = *ad curata vacantia concursum indicendi, & eadem dignori conferendi* = . Constat autem ex Informatione moderni Episcopi, quod die 11. Julii Vicarius Generalis Gratiam collationis signavit, & postero die *hora fere undecima* Bullæ collationis relaxatæ sunt sub eadem fere hora, qua decessor Episcopus occubuit. Quare cum actus delegatæ Jurisdictionis exerceri cæpit ante obitum mandantis, forte poterat ad finem perducì, licet interea Delegans defunctus sit *ad Text. in Leg. Et quia*

quia de jurisdict. omn. judic. Cap. Relatum Cap. Gratium Cap. licet de Offic. , & potest Delegat. . Quocirca valida videri posset collatio Parœciæ ita ut legitima sit possessio capta a Præsbitero del Duca die 13. Julii, quamquam ea die apud omnes Episcopi obitus innotuisset.

Hæc summa est utriusque Defensionis, ex qua EE. PP. deliberandum proponitur.

An constet de irrationabili Judicio Episcopi, & de validitate collationis in casu &c.

Negative ad primam partem, Affirmative ad secundam, & amplius.

COMEN. MISSÆ PRO POPULO, ET REDUCTIONIS. In regione quam vocant *Valle di Muggio* inter Alpes Helveticas sita curam animarum olim exercebat Capitulum Loci Balermæ. Cum tamen experientia compertum esset sæpe habitatores Spirituibus destitui subsidiis, quippe quia sæviente hyeme impervius erat iter ad Parœciam, hinc factum est, ut universa Vallis dispertita esset in multis Vice-Parœciis, quæ dicuntur *di Sagno, Caneggia, Bruzella, Monte, Gabbio, Casima, Muggio, e Scudellato*. Singulis hujusmodi vice-parœciis præpositi fuerunt tot Vicarii favore Capituli Balermæ, quod jure matricitatis nonnullas annuas Functiones in iisdem Parœciis sibi retinuit. Hisce Vicariis data est congrua per simbolam a Parochianis exigenda, quæ plerumque non excedit annua scuta sexaginta monetæ romanæ, quæque præ inopia Familiarum in parte etiam per sæpe remanet inexacta. Ex his vice-parœciis illa *di Scudellato* recentioribus temporibus erecta est ex dismembratione alterius *di Muggio*. Parocho sive Vicario *di Scudellato* pro congrua assignata est tum collecta ex Parochianis, ex qua percipit quotannis scuta romana 28, tum Beneficium de jure patronatus laicali Familiæ Clericetti, ex quo redeunt quotannis scu-

Sess. 23. cap. 1.

Sess. 24. cap.

13. de Reformat.

ta 31. cum onere missæ festivæ, cujus celebratio translata fuit in actu applicationis ad dies feriales. Quibus conjunctis cum incertis emolumentis in annuis scutis septem Vicarius ille in causam congruæ lucratur annua scutu 66. Cum vero nunc inter belli calamitates, quæ illas regiones grassarunt Vicarii collectam a Parochianis difficilins exigant, & pretia rerum nimium aucta sint, deprecantur a Sac. Congregatione reductionem Missæ pro Populo ad dies festos solemniores. Parochus vero di Scudellato suo nomine postulat reductionem festivi oneris, quod adnexum est Beneficio sibi in causam congruæ assignato ad annuas Missas triginta,

Parochiani ab hac reductione Missæ pro Populo non dissentiuntur, Nam in divisione Pareciarum declaraverunt nolle se Parochos huic oneri Missæ pro Populo subjectos, Patroni vero Beneficii adnexi Pareciæ di Scudellato expresse consensum reductioni præbent.

Episcopus Comensis confirmat ea, quæ superius exposita fuerunt, & addit, quod hujusmodi Viceparochi sunt ex illo genere Vicariorum, qui tenentur ad celebrationem Missæ pro Populo ad normam Constit. Benedicti XIV. Cum seuper oblatas. Onera autem (ait) Viceparochis incumbunt ea ipsa, quæ ceteris animarum Rectoribus competunt. Ceterum regiones ille satis steriles majori, quam reliquæ premuntur inopia, ac aliunde curiori pretio victualia comparanda sunt. Nullam in hisce temporum angustiis suppetit remedium supplendi, vel augendi congruam. Nonnulli ex Viceparochis cum non habeant, unde vivere possint plures pro dimissione jam insteterunt, ac pertinendum ne hortamenta mea negligere cogantur ob inopiam, Quo vero pertinet ad instantiam Vice-Parochi di Scudellato hæc notat = Reductionem vero Missarum, quam Vice-Parochus Scudellati exorat misserinum esse remedium. Voti ergo essem, ut a Sac. Congregatione præfatorum Viceparochorum præcibus indulgeatur;

Primum Dubium pertinet ad instantiam, quam Vice-Parochi proponunt super reductione Missæ pro Populo. Negant primum se teneri ad applicationem Missæ pro Populo, quia proprie Parochi non sunt. Nam neque formalem capiunt possessionem, neque ad

ad titulum hujusmodi Parœciæ Sacris se ordinari possunt, cum velut Vicarii amovibiles reputentur, quos Parochiani in nova divisione Parœciarum ab hoc onere Missæ pro Populo liberatos declararunt. Addunt præterea, quod licet ex Sac. Concilio Tridentino *Sess. 25. cap. 1. de Reform.* declaratum fuerit, quod a jure divino procedat applicatio Missæ pro Populo; attamen nunquam a jure divino statutum est, quoties in anno sit applicanda, & ex Constitutione Benedictina *Cum semper oblatas* procedit præfinitum applicationis onus singulis diebus festis. Hinc concludunt, quod ex tenuitate reddituum Parochorum, quorum aliunde congruæ consuli nequit, concedenda sit reductio Missæ pro populo, ne Vice-Parochi egestate coacti parœcias derelinquant. Hanc reductionem alias concessam fuisse constat a Sac. Congregatione ex iteris in relatione Status Ecclesiæ redditus *Episcopo Albinganensi sub die 4. Maii 1697.* in hæc verba *Respondentes autem postulatis circa parochos suæ Diœcesis non valentes ex tenuitate reddituum Sacrificium pro populo applicare, Amplitudini tuæ remittendum esse censuerunt EE. PP.*, ut quod expediens hac in re judicaverit discernere valeat; dummodo tamen in aliquibus saltem diebus solemnioribus præfati Parochi Sacrificium celebrare non prætermittant = ut constat ex *Libr 19. Visit. Sac. Limin. pag. 62.*

Verumtamen ad applicationem Missæ pro Populo tenentur etiam Vicarii amovibiles, quos penes est actualis cura, ut declaravit citata *Constit. Benedict. XIV. Cum semper oblatas §. 6.*, ut proinde ad applicationem compelli possint Vice-Parochi hujusmodi, quibus actualis cura animarum commissa est, quamvis nec in titulum parœciam obtineant, nec in ea perpetui sint, atque ad nutum expelli possint, ut statuit *Sac. Congregatio in Ægitanien. Visitationis Sac. Liminum 18. Junii 1789.* Neque hoc onus a se avertere possunt ex consensu parochianorum, cum a jure divino impositum sit, & a Parochis impleri debeat ratione muneris, non honorum, & congruæ, quam possident ut tradit *Manacell. tom. 4. in Supplem. ad form. 7. n. 3.* & definivit *Sac. Congregatio in Ferentina 15. Martii 1735.*, & in *Tyburnina Applicationis Missæ pro Populo*.

pulo 21. Novembris 1801. Hinc est, quod licet congrua sit exigua, nec aliis modis augeri valeat ad praescriptam quantitatem, nihilominus Parochi, quamdiu curam retinent, applicare tenentur, ut controversia intimius scrutata statuit Sac. Congregatio in *Civitate Castellanae 26. Augusti 1628. lib. 13. Decret. p. 62.* & in *Fórosempronien. Missae Parochialis proposita die 25. Januarii, & resoluta die 8. Februarii 1716.* in qua disputato Dubio = *An Parochi, de quibus agitur, non habentes Congruam teneantur applicare Missam pro populo saltem diebus fæstis, ita ut sint cogendi = responsum fuit = Affirmative, & dentur Decreta alias hac de re ædita, & signanter in Civitate Castellanae &c.*

Attenta vero ægestate id solum indulgit Sac. Congregatio = Scilicet posse ab iis Parochis ad ægestatem sublevandam stipendium accipi, licet diebus fæstis prebeat, & Sacrificium quod pro Populo celebrandum fuerat, offerri pro illo, qui stipendium tradiderit, eam tamen conditione, ut alio hebdomadae die pro populo illud offerentes suo muneri satisfaciant, ut *Benedict. XIV. in instit. 10. num. 6.* refert hanc mentem fuisse Sac. Congregationis in *Ostien. 29. Januarii 1724.*, & ipse Pontifex factus expressè declaravit in allegat, *Consist. Cum semper oblatus §. 7.*

Quoad instantiam Parochi *Scudellati*, de qua est *secundum Dubium*; postulat hic reductionem Missarum, quæ adnexa sunt Beneficio in partem congruæ eidem assignato. Ex fundatione ei festivum onus incumbit, quod annuas sexmifert Missas 82. Onus idem in applicatione translatum est ad dies feriales, cum Parochus diebus festis Missas applicare pro populo teneatur. Reditus qui integre quotannis percipiuntur in summa scutorum triginta unius suppetunt celebrationi Missarum, quo casu non probata insufficientia reddituum semper Sac. Congregatio reductionem Missarum rejecit passim, & præcipue in *Seguesien. Reductionis Missarum 16. Aprilis 1791.* Maxime cum Vice-Parochus percipiat scuta viginti octo ex collecta a Parochianis, & scuta unum, & triginta ex redditibus Beneficii ita ut habeat summam scutorum quinquaginta, quæ pro congrua Vicariorum, qui perpetui sunt, assigna-

signavit S. Pontifex Pius V. in sua Constit. ejus initium d. Exequendum edita die 1. Novembris 1567.

Nihilominus Episcopus testatur, quod ob aucta rerum pretia, & calamitates, quæ in illis regionibus, bella attulerunt, Parochus *Scudellati* inopia prematur. Hoc vero indigentia succurri nequit ordinariis remediis præscriptis a Sac. Concilio Tridentino *Sess. 24. cap. 13. de Reform.*. Quo casu ad levandam indigentiam Parochorum reductionem Missarum concessit Sac. Congregatio in *Albinganen.* 12. Decembris 1778., & in *Anconitana Missarum* 20. Aprilis 1782.. & in *Novarien.* Reductionis Missarum 23. Novembris 1793.

Cæterum animadvertendum est, quod hæc reductio Missarum, quæ adnexa sunt Beneficio, tum locum habere poterit, quatenus denegetur in primo Dubio reductio Missæ pro Populo. Nam Parochus *Scudellati*, una cum reliquis a se hoc onus repellere postulat, unde cum reducto onere Missæ pro Populo consequeretur argumentum Congruæ, non esset concedenda hæc altera reductio Missarum, quæ Beneficio adnexæ sunt, Sin vero harum reductio EE. PP. concedenda videtur, tum ab eorum arbitrio pendet numerus ad quem reducendæ sint. Parochus postulat, ut ad triginta annuas reducantur.

Item hinc, alterumque proponitur dubium.

. An, & quomodo sit locus reductioni Missæ pro Populo in casu &c.

I. An, & quomodo sit reducendum Missarum onus adnexum Beneficio unito Paroecie *Scudellato* in casu &c.

Ad I. Negative, & ad Mentem.

Ad II. Negative

TYBURTINA EXPENSARUM. Cum duo essent Pa-
rochi in parochiali Ecclesia Castri Madamæ Sacra-
hæc Congregatio instante Episcopo Tyburtino die 12.
Decembris 1767. decrevit = ut cum alter ex his Parochis
vita functus esset, unus constituatur parochus supersies
nulla ipsi accessione emolumentorum facta, sed datis
duobus Vicariis perpetuis, qui eum adjuvent in cura ani-
marum ab Ordinario pro tempore approbandis. Reditus
vero tam certi, quam incerti vacantis portiois æqua-
liter inter eosdem dividendi assignentur. Ita factum est
die prima Septembris anni 1784. quo cum e vivis exces-
serit alter ex duobus Parochis; hodiernus Episcopus
Tyburtinus prævia abolitione vacantis portiois cura-
tæ, ejusque tituli collativi ad præscriptum recitati
Decreti duas Vicarias instituit.

Ad earum unam electus fuit Andreas Panardo, qui ratus
posse se libere exercere jura parochialia, hac super re
cum Archipresbitero Giustini contentionem suscepit.
Sed proposito Dubio in hac S. Congregatione die 16.
Junii 1792. = An, & quorum Jurium Parochialium exer-
citiu[m] competat Vicariis = responsum fuit Negative,
nisi de consensu, & licentia Archipresbiteri = Hinc lis
ex lite. Nam Panardus tanquam Vicarius negavit, se
teneri ad applicationem missæ pro populo. Qua qui-
dem in controversia obtinuit in Congregatione diei 21.
Novembris 1801. Hac enim die proposito Dubio = An
Vicarii perpetui Castri Madamæ teneantur alternatim
cum Archipresbitero Dominicis, & diebus festis ap-
plicare Missam pro Populo, seu potius hoc onus spectet
ad unum Archipresbiterum in casu rescriptum fuit =
Negative ad primam partem, affirmative ad secundam
ut videre est in Folio ejusdem diei in causa Tyburtina
Applicationis Missæ pro Populo.

Nunc vero Vicarii nolunt amplius, ut hactenus fecerunt,
contribuere pro dimidia expensas, quas Parochus face-
re tenetur in Ecclesia Parochiali, scilicet pro hostiis,
thure, oleo, cera, funibus, utensilibus, Æditimi
stipendio, schedisque implentibus paschale præceptum
distribuendis. Quade re cum exquisitum fuisset Ju-
diciu[m] S. Congregationis, hæc ab Episcopo Senten-
tiam suam rogavit post auditum Archipresbiterum, &

Vicarios patefaciendam. Atque is ex rationibus inferius exponendis censet. expensas hujusmodi pro medietate ab Archipresbitero, pro altera medietate a Vicariis pro virili esse subeundas, concluditque in hæc verba = *gratis asseritur ad hujusmodi expensas teneri solum Parochum*: In Terra Castrimadamæ tenebantur revera Parochi; ergo una cum Parocho tenentur Vicarii, qui in locum suppressi Parochi suffecti fuerunt, & redditus omnes susceptæ portionis curatæ percipiunt =.

Profecto cum Parochus reputetur Sponsus suæ Ecclesiæ tenetur subire onera pro ornamentis, & illius maintenance. Solemne hinc est in jure, ut nisi contraria adsit consuetudo, vel conventio, vel constitutio Ecclesiæ expensæ hujusmodi ad Parochum pertineant ut de oleo lampadum tradit *Barbos. de Offic. & potestat. Parochi part. 2. Cap. 20. num. 30.* de cera, & Candelis docet, *Gavant. in Manual. Episop. Verb. Benedictio num. 12.*, & in genere quoad provisionem SS. Utensilium post *Text. in Cap. de his de Eccles. ædif.* docuit *Albert. de SS. Utens. Cap. 12. pag. 204. num. 142. tom. 1.*, & *Rota in Colonien. Utensilium 24. Martii 1760. §. 2. coram Frangipane*. Quare Vicarii, qui Parochi non sunt, non aliter compelli possent ad has expensas, nisi constet ex peculiari consuetudine, conventionem, vel Statuto hujusmodi oneri fuisse subjectos, a quo ex jure eximuntur ..

Reque vera Archipresbiter Justinus nititur consuetudine, ex qua in Oppido Castrimadamæ cum duo essent Parochi pro virili has impensas faciebant. Postquam vero una portio curata suppressa est, & in illam subrogati fuerunt duo Vicarii, isti una cum Archipresbitero expensas contulerunt, quæ ad suppressam portionem curatam pertinebant, ita ut Archipresbiter pro medietate, Vicarii pro altera medietate quotam expensarum darent. Præcipue, quia redditus tam certi, quam incerti Parochiæ suppressæ non accreverunt Parocho, sed inter Vicarios dividuntur, unde si fruuntur iisdem emolumentis, quæ ad extinctam portionem curatam spectabant, æquum videtur, ut præsent onera eidem portioni inhærentia. Absurdum autem esse dicit

dicit, ut Vicarii percipiant incertos redditus ex benedictione domorum, ex Baptismis, matrimoniis funeribus, & Parochus teneatur solus conficere expensas pro Schedis Paschalibus, pro parochialibus codicibus & pro funibus, quæ occasione funerum consumuntur. Et sane Vicarii dum contribuere nolunt his expensis quæ necessariæ sunt ad percipienda incerta *Stolæ*, & nihilominus emolumenta percipiunt, sane locupletari tentant cum aliena jactura contra monitum *Text. in L. 64. ff. de R. J.*

Hæc profert Archipræbiter Giusini, probatque in sua Informatione Episcopus. Contra Vicarius Panardo, cum neget se ab Episcopo auditum, in scriptis mihi exhibuit, quæ EE. VV. patefacerem. Principio enim falsum esse dicit, quod Vicarii teneantur ad expensas, quas suppressa portio curata subire debebat. Nam in Decreto S. Congregationis die 12. Decembris 1797. jubetur quidem, ut redditus certi, & incerti vacaturæ portionis dividantur inter Vicarios, sed nullatenus præscribitur, ut a Vicariis sustinerentur onera, quæ suppressus Parochus præstabat. Quin putandum sit Archipræbitero damnum inferri, si solus nunc subeat impensas, quas olim ante Vicariorum institutionem cum altero Parocho dividebat. Nam unus nunc est qui habet jura Parochialia, quique a duobus Vicariis adjuvatur in excipiendis confessionibus, in assistendis moribundis, & in toto illo parochiali labore. Quod quidem quale quantumque commodum afferat ex eo patere dicunt Vicarii, quod cum duo essent Parochi, uterque utebatur ope alterius Præbiteri stipendio conducti, ex quo ipsi soli parochialibus muneribus supplere non possent. Quare si Archipræbiter nunc expensa hujusmodi caret, si habet duos Coadjutores, si unus Archipræbiter juribus Parochialibus fruitur, æquum videtur ut ipse unus expensas suppleat ad Curam Animarum exercendam necessarias.

Ex his concludunt Vicarii, non esse incongruum, quod incerta *Stolæ* ipsi percipiant, quæ eis dantur in compensationem majoris laboris, quem nunc Vicarii subire tenentur. Neque si per duodecim annos Vicarii in expensas contribuerint, exinde sequitur ut nunc inde-

indebitum onus a se repellere nequeant . Sive enim has expensas errore ducti fecerint , sive quia se Parochos putabant ; certe quidem , quoties ex jure Vicarii in has impensas contribuere non tenentur , brevissima duodecim annorum contraria observantia ex errore inducta nullum eisdem inferre videtur præjudicium . Dubium est .

An Vicarii Castrimadamae teneantur ad expensas , de quibus agitur in casu &c.

Affirmative juxta votum Episcopi .

ROMANA REDUCTIONIS ONERUM . Gregorius Quinziani anno 1764. in Ecclesia S. Mariæ in Via Lata Urbis erexit = un Benefizio residenziale da accrescersi agli altri sette ivi esistenti . Fundum Beneficio taxative constituit in viginti LL. Montium , ita ut non possa il Rîno Capitolo, nè il Collegio de' Beneficiati possano avere azzione , o jus alcuno di pretendere la reintegrazione , o supplemento perchè la sua determinata volontà è d'offrire a Dio li venti Luoghi di Monte , e non più ; ne possa il Beneficiato pro tempore per le cause sopra espresse domandare ia alcun tempo alcuna benchè minima riduzione , o diminuzione di tutti li pesi imposti . Hæc autem onera præcipua injuncta fuerunt : Scilicet *servitium chori* una cum ceteris beneficiatis sub pena fallentiarum obeundum juxta Constitutiones Capituli , quæ prescribunt *servitium alternativum* per hebdomadas excepto quadragesimæ tempore , aliisque diebus in quibus *communis* est interessentia , & quatuor mensibus æstivis , qui Capitulares per *quartieriam* choro adsunt ; *applicatio* Missæ conventualis sine ullo emolumento ; *applicatio* , & *celebratio* in eadem Ecclesia Collegiata duarum Missarum in singulos menses pro expiatione animæ fundatoris ; & tandem *celebratio* Missæ sine applicatione in Ecclesia

Sess. 25. Cap. 4
de Reform.

S. Mariæ supra Minervam, quo die in ea recurrit
Fæstum Beatæ Stephane Quintiani.

Qui nunc possidet hoc Beneficium Præsbiter Joseph. Jac-
carini postulat a S. Congregatione, ut pro dimiutione
redituum LL. Montium pari ratione onera reducan-
tur. Preces remissæ fuerunt Eïno Diacono audito Ca-
pitulo. Hoc reductioni assentitur certis tamen propo-
sitis conditionibus, ut nimirum Orator exemptus sit a
servitio chori in diebus tantum *communibus* exceptis
solemnioribus, & toto quadragesimæ tempore demptis
diebus Dominicis, S. Joseph, & Annunciationis B.
M. V.; ut missarum hebdomadalium oneri pro medie-
tate satisfaciatur; ut punctaturis subiiciatur, quibus
diebus choro interesse tenetur, de reliquorum vero
fallentiis, attendita prefata servitii reductione, pro
medietate tantum participet; ut tandem missæ annuæ
viginti quatuor ex fundatione quotannis celebrandæ
reducantur ad duodecim, scilicet unicam in singulos
menses, & firma remanente, quæ in Ecclesia S. Ma-
riæ supra Minervam est celebranda. Laudatus Eïnus
probans Capituli Votum ait, quod reditus beneficii non
consistunt nisi in fructibus LL. Montium, unde EE,
VV. valeant inde arguere, an *proposita reductio sit
congrua, & æqua =.*

Reductioni Missarum repugnat voluntas Fundatoris, qui
expresse iussit *nè possa il Beneficiato pro tempore do-
mandare in alcun tempo alcuna benchè minima riduz-
zione, o diminuzione de' pesi.* Quæ sane prohibitio Fun-
datoris cum per contractum acceptata fuerit, sequi-
tur, ut onera sint adimplenda, licet nunc impar evase-
rit emolumentum, ut docet *Benedict. XIV. de Synod.
Diæces. Lib. 13. Cap. 25. num. 23.*, & Sac. hæc Con-
gregatio statuit in *Senogallien. Reductionis Missarum
23. Aprilis 1796.* Deinde fructus Beneficii redeunt nunc
ad annua scuta 24. Missæ celebrandæ sunt quotannis
viginti quatuor. Unde detracto hoc onere, quæ super-
sunt scuta 21., & 60. conjuncta cum distributionibus,
satis esse videtur pro servitio Chori, quod prestat Be-
nificiatus cum *alternativa, & tempore æstivo per quar-
teriam.*

Hæc tamen usque eo obtinent, quo onerum accepta-
tio

tio non vergat ad iniquitatem, & læsionem quæ in obligationibus tractum successivum habentibus a futuro eventu etiam estimari solet, ut tradit *Zanch. de læsion. part. 1. cap. 9. num. 37.*, & *Sac. Rota in decis. 237. num. 7. coram Ratto*. Quare, dum annui redditus a scutis 60., quæ a LL. Montium tempore assignationis redibant, ad scuta 24. imminuta sint, & rerum pretia in duplum sint aucta, profecto læsio aperta videtur, si eadem onera Beneficiatus subire deberet pro annuis scutis 24., quæ olim præstabat pro scutis 60. Inverosimile autem est quod testator nostrorum temporum discrimina mente revolveret, ut, proinde illa prohibitio, ne reductio peteretur, intelligenda est, si qua levis accideret, & momentanea reductuum diminutio, non si ad tertiam fere partem redigeretur. Quibus in terminis non raro *Sac. Congregatio reductionem concessit in Syracusana Missarum 10. Marti 1759. in Albinganen. 12. Decembris 1778.*, & *in Anconitana Missarum 16. Martii 1782.*

Ad modum, quod attinet a Capitulo propositum reducitur servitium Chori ad dies feriales, in quibus magis necessaria est præsentia Oratoris, qui in diebus communibus a servitio eximitur, & Missæ ad medietatem celebrandæ reducuntur. Quamquam vero ubi una cum celebratione Missarum conjunctum est servitium Chori, potius hoc, quam Missæ reducuntur ex doctrina *Fagan. in cap. ex Parte de Consuet. num. 34. Passarin. de statu hominum Tom. 2. quæst. 187. num. 1095. §. 23.* & *Sac. Congregatio in Derthonen. Reductionis Onerum 19. Maii 1787.*; attamen ab hac regula receditur ex contraria fundatoris voluntate, si ex ea appareat servitium Chori prætulisse celebrationi Missarum ut facere consuevit *Sac. Congregatio in Aquen. Reductionis 19. Decembris 1772.*, & *in Urbanen. 30. Augusti 1788.* Quod vero Fundator Quinziani prædilexerit servitium Chori patet, tum ex causa finali, dum institutum voluit = *un beneficio residenziale da accrescersi agl' altri sette ivi esistenti* = ; tum etiam ex ordine scripturæ, dum de Chori servitio prius meminit quam de Missis; & denique ex summo studio, quo Choralem interessentiam per suum beneficiatum præstandam ad instar aliorum explicavit; quas circumstantias ad eruendam Fundatoris

toris voluntatem in proposita quæstione plurimum conferre tenet *Benedict. XIV. de Synod. Diæces. lib. 13. cap. ultim. num. 23.*

Hinc emergit dubium .

An, & quomodo sit locus reductioni onerum in casu &c.

Non proposita cum sequenti .

*Sess. 14. cap. 7.
de Reform.*

ABELLINEN. DISPENSATIONIS . Cum anno 1784. multi adolescentes ex vicinis Oppidis simul convenissent , ut in profesto die ad proximum Pagum animi recreandi causa accederent; inter hos fuit Clericus Michael Martucci e terra *Mercogliano*, qui armatus sclopo venatorio cum aliis una iter fecit . Ut omnes pervenerunt , quo tendebant , juvenem nacti sunt loci indigenam , plerisque , & præcipue Martuccio ignotum , qui eos advenas comiter exceptus vino multo refecit , & vesperecente cælo ipsis comes factus est , ut eos ad suas domus deduceret . Qua turba tandem divulsa, cum Martuccius , & ignotus juvenis remotis cæteris soli essent , hic illum præcedere jussit , & licet nulla orta esset rixa , attamen quia temulentus erat in Martuccium balistam igneam, quam gestabat sepius dirigebat, ut eum enecaret . Quod cum Martuccius novisset precibus & lacrimis eum, ut à proposito desisteret, exorabat : sed frustra omnia . Juvenis enim balistam igneam tandem in eum explodit; cumque juvante fortuna eum non læsisset, festinanter iterum balistam onerare satagebat . Tunc vero Martuccius certæ mortis terrore percussus , & sui non amplius compos in ebrium Juvenem balistam exoneravit , atque interfecit . Post patratum hoc homicidium per annos duodeviginti optimam tenuit vitæ rationem , & pænitens factus nunc in Cappuccinorum Familiam nomen suum vult profiteri . Sed cum ei obstet commissum homicidium à Sacra Congregatione deprecatus est dispensationem ab irregularitate , & à regula Seraphici Ordinis , quæ vetat , ne criminosi in cætum recipiantur . Narrata retulit Episcopus Abellinensis, qui præterea hæc addit : *constat partem cum eo gratis se jam composuisse,*

suisse, *cujus compositionis vi a Fisco, & a Magna Curia Vicaria Neapolis omni ex parte absolutus, & liber etiam dimissus fuit, qua libertate domi suæ degens gaudet. Nec pœnitentiam peragere omisit. Pedes enim Romam accessit, factaque D. Petri Apostolorum Principis penitentiario peccatorum suorum confessione, satisfactionum ab eo sibi per duorum annorum spatium impositam jam adimplevit. Quod autem constans fuerit, & sit vitæ emendatio non solum testati sunt Archipræsbiter, & alii fide digni conterranei fatentes ipsum postquam tribus retroactis annis exercitiis Spiritualibus in religiosa domo vacaverit, semper inde pie, & devote vixisse, sacramenta pœnitentiæ, & Eucharistiæ sæpe sæpius frequentando, verum etiam ipsa hujusmodi strictissime vitæ electio in ætate circiter triginta annorum, quos agit, satis sepeque declarat. Et quod ex superiorum licentia in Cappuccinorum Familiam acceptatus sit, ex iis, quæ rescivi, nullus dubitandi locus relinquitur. Tandem animi mei sententiam aperiens censet posse E.E. P.P. ob superius exposita cum Oratore super irregularitate, quam ob præfatum crimen incurrit, benigne dispensare ad finem; ut in præfatum Cappuccinorum Ordinem ad aliorum exemplum ingrediat, professionemque emittat.*

Nullam affici irregularitate eum qui mortem aliter vitare non valens suum occidit invasorem definit Clement. Unica de homicid. volunt, vel casual. Et quamquam D. Thomas 2. 2. quæst. 64. artic. 7. ad 3. putet, quod homicidium ad sui defensionem patratum secumferat irregularitatem, & hanc ipsam Sententiam sequi videatur Sac. Concilium Tridentinum in sess. 14. cap. 7. de Reform., dum dispensationem ab irregularitate jure quodammodo indulgendam statuit in homicidio = non ex industria, sed casu, vel vim vi repellendo = commisso; attamen hæc eatenus accipienda sunt, quatenus, qui ad se defendendum interfecit aliquem, justum excessit defensionis modum; ut Clementinæ dispositionem, & Decretum Tridentini concilii Canonistæ, & præcipue Suar. decis. 46. de Censur. sect. 1. num. 3. Navar. Consil. 36. tit. de homicid. voluntar. &c. Pirhing. in Jus Canon. lib. 5. tit. 12. sect. 3. §. 1. num. 77. Schmalzgrueber in jus Ecclesiastic lib. 5. part. 2. tit. 12.

Illud igitur inquirendum est, num Martuccius, qui certe commisit homicidium ad sui defensionem, & ut vim vi repelleret, tamen id fecerit servato *moderamine inculpatæ tutelæ*, & non ad sumendam vindictam, sed ad injuriam propulsandam ad monitum *Text. in Cap. Significasti 2. de Homicid. Volunt.* itaut necessarium prorsus homicidium commiserit.

Dubitandi ratio ex eo oritur, quod antequam homicidium patratum sit ipse Martuccius indulsit vino, & arma venatoria gestabat. Quare cum daret operam rei illicitæ, homicidium si quidem in effectu necessarium, in causa tamen voluntarium renunciari posset, ut tradit *Fagan. in Cap. Quidam de Homicid. num. 2.*, *Monacell. Formul. legul. 3. num. 34. tom. 2.*, & *Sac. Congregatio in Feretrana Irregularitatis 19. Decembris 1801.* Nihilominus ponderandum, quod non constat Martuccium fuisse ebrietate captum, ut causam dederit rixæ. Patet immò, quod nullum jurgium inter Socios fuerit, quoad una simul fuerunt. Non ergo Martuccius causam ullam præbuit homicidio. Cum vero ex relatioce Episcopi constet, quod Martuccius injuste aggressus fuerit, quod modum servavit in sui defensione, quod demum ad se tuendum incontinenti homicidium commiserit; probata sane videntur tria illa requisita, quæ ex frequentiori DD. Sententia concurrere debet, ut moderamen inculpatæ tutelæ intercessisse videatur; secundum doctrinam *Clari §. Homicidium num. 34.*, quam illustrat *Reiffenstuel. in jus Canon. Lib. 5. Tit. 12. §. 4. num. 132.*

Reque vera Episcopus affirmat Oratorem aggressum fuisse ab ignoto juvene, cum cæteri socii essent remoti. Sive hoc ex mala aggressoris mente processerit, sive ex furore, vel ebrietate, hoc certum est, quod causa aggressionis fuit injusta, semel ac Martuccius nullam præbuit rixandi occasionem, ut post *Text. in leg. Si quis 3. ff. ad Leg. Cornel. de Sicar.* observat *Farinac. prax. Criminal. quæst. 123. num. 74.* Rursus ex relatione Episcopi patet, quod Martuccius præcibus, & lacrimis exoravit Aggressorem, ut à proposito desisteret, & extrema expertus est, quin aliquid profecerit. Cum fugam arripere nil juvaret, merito se defendit post explosionem adversæ balistæ igneæ, & cum

vidisset aggressorem iterum illam conatantem. Quod si nemo injustam aggressionem expectare tueretur, certe modum servasse is dicendus est, qui se defendit postquam per primam balistæ explosionem in vitæ discrimen fuerat adductus, ut tradit *Avila de Censur. part. 3. disput. 5. sect. 3. dub. 3. conclus. 1.* Tandem idem Episcopus testatur, quod mors aggressori à Martuccio inflictæ est ictu Sclopi, quod gestabat ad venationem minutissimis plumbeis globulis operatum, ut dubitari non possit, quin homicidium commissum sit in continenti ad vim repellendam, ut monet: *Text. in cap. Si vero de Senten. Excommunicat. leg. Quod est §. 9. ff. de vi armata*

Cæterum num tria hæc requisita rite nec ne observata sint ad moderamen inculpatæ tutelæ, deliberandum erit ab Em̄is Patribus, cum hoc pertineat ad prudentiam Judicis teste *Pirhing. in jus Can. lib. 5. tit. 12. num. 9.* Quod si dubia res videatur, tum saltem apertum est ex relato Decreto Concilii Tridentini sess. 14. cap. 7. de Reform. quod irregularitas hujusmodi sit dispensabilis. Præcipue quando subsunt causæ ad dispensandum idoneæ, licet agatur de Clerico promovendo, cum quo severius procedi solet. ut statuit Sac. Congregatio in *Savonen. Irregularitatis 26. Martii 1780.* Causæ vero hujusmodi sunt: partis & Fiscus compositio, penitentia per triennium exercita de patrato facinore, & oblitteratum jam a memoria hominum delictum post cursum decem & octo annorum, & tandem propositum capessendi religiosum institutum strictioris observantiæ. In quibus terminis, licet ageretur de homicidio prorsus voluntario Sacra Congregatio dispensationem pronius concessit, ut in *Messanen. Irregularitatis 12. Junii 1781.*

Postulat præterea Martuccius dispensationem a regula Ordinis Seraphici, qua cavetur, ut adoptandi in familiam = *sieno di buona fama, ma gl' infami, come chi fosse stato convinto di peccato nefando fosse stato in Berlino, o pubblicamente frustato, o avesse fatto delitto scandaloso come libello famoso, tradimento, o simili, non sia ricevuto* = Homicidium quidem secumfert infamiam ex *Can. Intames 17. Caus. 6. quæst. 1.* Sed hoc pertinet ad homicidium voluntarium injustum; non

vero ad necessarium commissum cum moderamine inculpatæ tutelæ . Nam cum ex jure naturæ permessa sit sui ipsius defensio ; hinc nulla irrogatur infamia sive facti , sive juris in eum ; qui ad sui tutelam alterum occidit *Reiffenctuel. in Jus Canon. Lib. 5. tit. 37. §. 3. num. 35.* Quare sive certa sit , sive dubia qualitas necessarii homicidii velut ad propriam defensioem patratæ à Regulis Ordinis dispensatione indigere videtur Orator , cui cæteroquin viam sternit acta diu pœnitentia , & comendatissima post homicidium habita vitæ ratio , qua priores culpas delevit .

Hinc deliberandum proponitur .

An sit consulendum SSmo pro dispensatione in casu &c.

[The following text is extremely faint and largely illegible due to bleed-through from the reverse side of the page. It appears to be a detailed discussion or report related to the dispensation mentioned in the header above.]

Die Sabbathi 21. Augusti 1802. in Palatio Apostolico Quirinali erit Sacra Congregatio Concilij, in qua præter alia, proponentur infrascripta Dubia, juxta morem ejusdem Sacræ Congregationis de jure resolvenda.

ROMANA REDUCTIONIS ONERUM.

An, & quomodo sit locus reductioni onerum in casu &c.

Sess. 25. cap. 4. de Reform.

Affirmative juxta mentem: mens est quod adimpleantur omnia onera Missarum, & reducatur servitium Chorale juxta votum Eñi Diaconi exclusa deductione participationis fallentiarum donec augeantur redditus.

ABELLINEN. DISPENSATIONIS. Hæc causa pertinet ad Folium præcedentis Congregationis diei 17. Julii. Postquam vero Episcopus Abellinensis Informationem remiserat, ex litteris recenter datis Eñmo hujus Sacræ Congregationis Præfecto certiores reddit EE. VV., quod Orator Michael Martucci natus, & adultus in Oppido Meremiani Jurisdictionis Abbatis Generalis Montis Virginis Nullius Diæcesis non jam meæ hujus Abellinensis, est ipsius Abbatis Generalis in præsentiarum subditus, ac proinde ad Abbatem ipsum Generalem spectat ejusmodi cognitio, & delegatio. Videant hinc EE. PP., num differenda sit causæ decisio, ut Abbas Montis Virginis audiatur.

Sess. 14. cap. 7. de Reform.

Dubium est.

An sit consulendum SSmo pro dispensatione in casu &c.

Dilata, & audiatur Abbas Montis Virginii.

FIRMANA EMPHITHEUSIS. Proposita hæc causa est in Congregatione diei 19. Junii nuper elapsi, in qua vadimonium deserente Fulgentio Travalloni, frustra que dilationem deprecante interrogati EE. PP. = *An, & cui sit concedenda Emphitheusis* = responderunt *Negative* = Ex impetrato novæ Audientię beneficio Travallonus in sua allegatione de more distribuenda multa affert, ut bona Sodalitatis *SSm̃i Rosarii, & Sacramenti Criptæ Azzolinæ* in Emphitheusim concedantur, licet Sodales huic Emphitheusi acriter repugnent.

Nam primum contendit, quod Emphitheusis utilis sit Sodalitati. Siquidem ea, quæ communiter possidentur communiter negliguntur, & præcipue in bonis Sodalitatum, in quibus Administratores quotannis mutantur, Præcipue cum tanquam utilem Emphitheusim hujusmodi probet Archiepiscopus, cui semper plurimum est deferendum, ut tradit *Tarricel. de Reb. Eccl. non alienan. cap. 9. num. 37. & Rota decis. 219. num. 9. coram Herzan.* Accedit, quod dum Sac. Congregatio jussit, ut publicarentur ædicta ad accersendos oblatores, visa est in genere probasse utilitatem Emphitheusis. Tandem hanc utilitatem ex facto probat Travallonus. Nam ex lisce bonis vix redeunt annua scuta 257., & ipse obtulit annum Canonem in scutis 320.

Demonstrata hoc modo utilitate ineandæ Emphitheusis nil negotii facessere dicit, si Confratres abnuant Emphitheusim. Nam cum iste dissensus nulla justa causa nitatur, ab hac Sac. Congregatione omnino poterit suppleri, ut ad *Text. in Cap. Nullus, ibique Glossa in verb. offeratur de Jurepatronat.* tradit *Rota decis. 14. num. 4. coram Falconer. de Jurepatron.* Quod eo maxime obtinere debet, cum in Constitutionibus Synodalibus *Tit. de bon. Ecclesiastic., eorumque administrat.* expresse caveatur, ut ad omnes fraudes propulsandas, pro viribus curent omnium piarum Sodalitatum curatores ea bona vel locare, vel in emphitheusim ad tertiam generationem masculinam concedere, petita tamen Apostolica auctoritate. Neque si Verzierus Testator ex cujus hæreditate hæc bona procedunt, mandavit, quod *il mio Erede* (scilicet Sodalitates) *sia assoluto padrone, ed esente da qualsivnglia ordine, decreto, e disposizione da qualsivoglia Giudice, nè es-*

so Erede sua obligato in verum modo obedire ; idcirco non possint cogi confratres ad ineundam Emphitheusim . Nam privati hominis voluntate tolli nequeunt jura supremæ Potestatis *Leg. Non dubium Cod. de legibus* .

Quin fraudentur pauperes , in cujus commodum venduntur fruges , si bona hæc in Emphitheusim concedantur . Num sive Sodalitates distribuunt triticum , sive pecuniam , semper pauperes æleminosis sublevari poterunt . Hæc habet Travallonus , Sodalitates pro reassumptione præteritæ allegationis deprecantur . Quatenus autem EE. VV. a decisis recedant ita , ut Emphitheusim ad tertiam generationem masculinam concedendam putent , tum certe addicenda videtur Travallono , qui meliores obtulit conditiones .

Deliberandum proponitur .

An sit standum, vel recedendum a Decisis in casu &c.

In Decisis , & amplius .

VITERBIEN. EXEQUITIONIS CONCORDIÆ. Post Sess. 21. cap. 9. de Reform.
rerum publicarum discrimina Civitas Viterbii multo ære alieno obruta consulere nequibat publicæ Annonæ , quæ anno 1800. in dies ingravescebat . Ne populus fame ad seditionem incitaretur , publici Representantes a Summo Pontifice deprecati sunt , ut aliquam pecuniæ summam in hanc Annonæ causam erogandam imperaret a Conventibus Regularium , quorum decem Viterbii exstabant . Tres ex hisce , scilicet Hierosolimitarum , Carmelitarum Congregationis Mantuæ , & Minorum tempore republicani tumultus suppressi carebant Cænobitis , ut vix unus esset , aut alter , qui dictos Conventus incoheret , & bona administraret . Septem vero reliqua Cænobia , nimirum Ordinis S. Dominici nuncupat. Gradus , & S. Mariæ Supra Quercum , S. Augustini , Carmelitarum Ex-

calceatorum, Cruciferorum, Minorum Conventualium, ac Servorum B. M. V. omnia erant Religiosis plena, Communitatemque efformabant. Itaque in oblatiis SSmo præcibus id postularunt publici Representantes = *che per li primi la Comunità Oratrice sia sostituita ad usufruttuarne la rendita per anni quindici coll' obbligo della manutenzione del Culto nelle Chiese, sodisfazione de' pesi, e passando agl' individui de' medesi ni un onesto assegnamento. Per i secondi poi, che somministrino un sussidio di scudi tremila da ripartirsi sù di essi a proporzione delle rendite.*

Quibus precibus ad Eñm Præfectum hujus Sac. Congregationis delegatis ab Eñm Cardinali Secretario Status rescriptum prodiit sub diem 1. Septembris 1800. = *Sanctissimus audita relatione Eñi D. Cardinalis Carandini Sac. Congregationis Concilii Præfecti deputavit Congregationem compositam ex infradicendis personis, nempe Eñmo Episcopo, R. P. D. Delegato Apostolico, D. Vicario Generali dicti Eñi Episcopi, Auditore dicti Delegati, & D. Archidiacono Ecclesie Cathedralis, quæ Congregatio comperta expositorum veritate, agnitæque necessitate imploratæ subventionis provideat Apostolica authoritate circa petita; imposita expressa lege, quod pecuniæ ex dicta subventione retrahendæ non in aliam omnino erogentur Causam a deputatis per publicum consilium eligendis, quoniam ad occurrendum publici furni necessitatibus sub pœna omnimodæ reintegrationis a publico consilio, singulisque in solidum consiliariis præstandæ. Quod si a dicta Congregatione subministratorem aliquam decerni contingat, pro qua persolvenda æs alienum a loco pio contrahi oporteat, idem SSm̄us Eñmo Episcopo facultatem impertit necessariam, opportunamque licentiam concedendi.*

Cum die 3. Septembris 1800. Rescriptum hujusmodi apud acta Cancellariæ Episcopalis productum esset, sequenti die 9. Congregatio deputata Decretum tulit. *Previe le mature riflessioni toccatasi la verità dell'esposto, e conosciutasi l'urgenza, e la necessità dell'implorata sovvenzione: Decreta, che la Comunità possa usufruttuare per anni quindici li beni delli tre Conventi già soppressi, e che non formano Comunità, cioè delli Minimi, Gerolimini, e Carmelitani della Con.*

Congregazione di Mantova. Ab aliis vero septem Conventibus imperavit pecuniam in summa scutorum *termillium* Communitati representandam, ita tamen, ut hæc illis fructus compensativos scutorum quatuor in singula centum rependeret.

In vim hujus decreti Congregationis deputatæ Communitas Viterbii hæc est possessionem bonorum, quæ ad tres Conventus suppressos spectabant, quæque ex recitato Decreto eidem usufruenda data erant ad quinquennium. Dum vulgatis edictis conductiones, locationesque inire studebat, censuit eadem Congregatio, ut Communitas ageret cum Religiosis ad hoc, ut isti bona recuperarent & sponderent certam annuam summam Communitati persolvendam. Placuit utrinque conditio, & Instrumentum Concordiæ die 6. Decembris 1800. stipulatum est inter Coenobitas & Communitatem, in quo hæc restituit bona Possessoribus; isti vero repromiserunt annuam quantitatem scut. 700., scilicet a Hierosolimitanis scuta 188. 55., a Carmelitis scuta 403., & a Minimis scuta 108. 45. persolvendam & præterea manutentionem Ecclesiarum, implementum onerum, & alimenta Religiosis præstare sponderunt.

Paucis tamen ab inita concordia interpositis mensibus, Religiosi Minimi reclamaverunt ad SSmum tamquam gravati, tum ex Decreto Congregationis deputatæ, tum ex successiva concordia, ita ut quidquid, vel in Decreto jussum, vel in Concordia conventum esset, executioni committere recusarent. Quærela hujusmodi a Sacratissimo Principe commissa est iudicio hujus Sac. Congregationis. Præ more interrogatus est Eius Episcopus, ut super præcibus Sententiam suam aperiret. In transmissa Informatione rem ab initio narrat, ut hæcenus exposita est, additque: *Post hæc modo insurgunt Oratores, qui falsis innixi suppositis, proprium factum, ac stipulatam conventionem cum Communitate initam impugnare conantur*. Quorum præces ab EE. VV. mihi benigne remissæ pro informatione auditis interesse habentibus veritati manifesto adversantur: multis adductis rationibus inferius recensendis, unde *Votum* suum concludit in hæc verba. *Ideoque putarem EE. VV. illorum instantiam rejecturos fore ad hoc, ut Communitas beneficio dictæ sub-*

ventionis frui valeat, ne Populus fame pereat, vel ob
 panis deficientiam perturbationes, ac tumultus excitet.
 Interea E^mo Episcopo & vivis erepto mandatum est
 Vicario Capitulari, ut diem præstitueret publicis Re-
 presentantibus ad deducendum jura sua in Sac. Con-
 gregatione. Id, quod nunc præstat in allegatione E^mo
 PP. distribuenda una cum altera, quam Religiosi trium
 Conventuum exhibent.

Queritur in I. Dubio, utrum exequendum sit Decretum
 Congregationis Deputatæ die 9. Septembris 1800.
 edito, quo data est Communitati Viterbii facultas
 usufruendi ad quinquennium bona trium Conventuum
 suppressorum; rursus utrum exequenda sit Concor-
 dia inter Communitatem, & Religiosos stipulata. Isti
 omnes intendunt nervos, ut demonstrent Decretum
 illud nullitate, & injustitia laborare, & proinde non
 exequendum ad censuram *Text. in leg. Nam. & si ff.
 de injust. & irrit. testam.*, & *Rota decis. 283. num. 4.
 part. 12. decis. 650. num. 4. part. 18. Recent.* Tria vero
 adducunt nullitatis capita, scilicet *defectum Jurisdi-
 ctionis, defectum citationis, & excessum faculta-
 tum.*

Primum de fecisse, ajunt, jurisdictionem, quia nunquam
 productum fuit in actis Rescriptum Pontificium diei 1.
 Septembris 1800., qua deficiente productione quæri
 non poterat judici delegato exercitium jurisdictionis,
 licet aliunde novisset concessas sibi fuisse facultates,
 ut ad *Text. in Cap. Super eo de Appellat. Cap. Si is cui
 de Offic. Delegati in 6. docet Rota in Recen. decis. 143.
 num. 2. part. 2. cor. Bichio decis. 171. num. 10. ad 16.*
 Præterea contendunt defuisse Congregationi deputa-
 tæ jurisdictionem, cum non constet, ex actis, quod
 exploraverit veritatem expositorum, & necessitatem
 petitæ subventionis: adeoque cum a SS^mo ei jurisdi-
 ctio data fuerit sub hac conditione *comperta exposito-
 rum veritate, agnitaque necessitate imploratæ subven-
 tionis*, defuit Jurisdictio conditione non impleta,
 sub qua data est per *Gloss. in Cap. cum plures de Of-
 ficio Delegat. in 6. Rota coram Puleo decis. 283. num. 1.*
 Deinde Religiosi reclamant *defectum Citationis*, quæ
 requirebatur omnino, cum nageretur de gratia con-
 cessa sub clausula *comperta expositorum veritate*, ex
 qua cum deputetur Exequatur mixtus, hic sine citatio-
 ne procedere non potest, ut ad *Text. in Cap. Licet Epi-*

scopus de Præben. docet Rosade execut. Litter. Apostolic. part. 1. Cap. 4. n. 145. & Rota in Majoricen. Præeminentiarum, & funerum i. v. Junii 1756. §. 7. coram Olivatio. Tandem nullatenus Decreti derivant Religiosi ab excessu facultatum. Nam licet Communitas Viterbii postulasset a SSmo, ut sibi addiceretur ususfructus ad annos quindecim; attamen ex Rescripto data facultas est Congregationi deputatæ, ut provide-
ret = circa petita, imposita expressa lege, quod pecunie a dicta subventionem retrahendæ non in aliam omnino erogentur causam. Ex quibus concludunt Religiosi, quod Congregatio deputata nunquam ususfructum, sed aliquam tantum subventionem concedere posset.

Ad injustitiam, quod attinet Decreti Congregationis deputatæ, negant Religiosi, quod nulla probatur necessaria causa, cur implorata subventio concedi oporteret, adeoque Decretum peccat contra legem Rescripti SSmi, quod non nisi agnita necessitate subventionem indulget. Non enim necesse erat, quod Communitas Viterbii de suo exerceret furnum panis præmercalis, cum illud posset locatum dare: Præterea etiamsi Furnus exercendus esset; attamen Communitas, cum haberet pecuniam ex venditione panis in præteritum retractam, & quam exigere poterat ex conspicuis creditis, proinde non ei opus erat nova subventionem a Religiosis exigenda. Tandem si qua tum fuisset necessitas publicæ annonæ; ea ad illum annum esset duratura. Quare injusta reputari debet imperata per quinquennium subventio, quæ solvenda etiam erat in illud tempus, in quo cessata publica calamitate, nihilominus Religiosi subministrare tenebantur annua scuta 700. & in quinquennium summam scutorum 10500.

Quatenus deneganda videatur executio Decreti Congregationis deputatæ, eo minus exequendam esse contendunt Religiosi Concordiam, quippe initam ex errore, & falsa causa. Nam putarunt ipsi ex Decreto Congregationis Deputatæ teneri se ad cessionem ususfructus; Quare si in stipulata concordia hæc fuit causa ineundi contractus, si hæc falsa nunc detegitur; exploratissimi juris est, quod concordia, quæ fal-

sa nititur causi, omnino, & ipsa concidat, ut post
Text. in leg. Ex falsis Cod. de Transact. statuit Ro-
ta reliquis omissis in Auximana Transactionis 6. Mar-
tii 1795. §. 2. cor. Priolo.
 Contra hæc Communitas Viterbil, accerrime defendit
 validitatem, & justitiam Decreti Congregationis de-
 putatæ. Nam probat, quod Rescriptum Pontificium
 in Cancellaria Episcopali productum, & registratum
 fuit die 3. Septembris 1800. Cum vero in hoc Rescri-
 pto facultates æconomicas Congregationi deputatæ
 datas fuisse contendat, hinc extranea esse dicit, quæ
 superius allata sunt de exequutore mixto, & necessita-
 te citationis. Negat porro, quod S. Pontifex dederit
 tantum facultatem, ut aliqua subventio, numquam
 vero ususfructus ad quindennium concederetur. Nam
 ipse expresse jussit, ut Congregatio deputata *aposto-*
lica auctoritate provideat circa petita. Quare si Com-
 munitas Viterbii a SSmo postulavit ususfructum bo-
 norum trium Conventuum, videtur, quod Congre-
 gatio deputata posset providere circa petitum usum-
 fructum. Ex quibus Communitas se rejecisse putat
 impactas nullitates ex defectu jurisdictionis, & citatio-
 nis, & excessu facultatum.

Justum vero fuisse Decretum illud evincere studet Com-
 munitas, tum ex testimonio Episcopi, qui testatur
 expunctas fuisse rationes, ita ut Congregatio comper-
 tam habuit necessitatem Communitatis; tum ex aliis
 documentis quæ nunc afferuntur, unde evincitur
 immane Communitatis æs alienum, summa annonæ
 charitas, ut aliter publicæ necessitati consuli nequi-
 ret. Nemo enim illis temporibus furni conductionem
 requirebat, nisi Communitas triticum suppeditaret.
 Quamquam vero ususfructus ad annos quindecim es-
 set duraturus etiam eo tempore, quo deficeret pu-
 blica calamitas; attamen erogandus est in dimissio-
 nem æris alieni contracti in hanc causam. Vindicata
 autem validitate, & justitia Decreti exequendam es-
 se tuetur Concordiam, quæ utilis fuit Religiosis, dum
 ex hac minus præstant, quam ususfructus ferret, si
 bona per Communitatem administrarentur.

Quæ in II. Dubio de fructibus proponitur disputatio
 pendet omnis ab executione Decreti, & Concor-
 diæ.

dite. Prout enim hæc exequenda vel secus decernent
EE. PP.; erunt, vel non restituendi fructus.

Geminum proponitur Dubium.

I. *An, & quomodo sit locus executioni Decreti diei 9.
Septembris 1800. Congregationis deputatæ, & suc-
cessivæ Transactionis in casu &c.*

Et quatenus Negative.

II, *An, a quo tempore, & in qua summa sint restituen-
di fructus in casu &c.*

Ad I. Affirmative ad formam concordiaæ.

Ad II. Negative.

TOLENTINATEN. VIGESIMÆ, ET PRÆLA- Sess. 25. cap. 11
de Reform.
TIONIS. Ex Rescripto hujus S. Congregationis
diei 12. Septembris 1801. publicata fuerunt Proclama-
ta, ut accerserentur oblatores ad ineundam certis
propositis conditionibus locationem bonorum, quæ
Canonici Regulares Congregationis Lateranensis pos-
sident in Civitate Tolentini. Cum melior ex voto
Episcopi accessisset oblator Joachim Pascucci, qui
annuam pensionem in scutis *termille* pensitare spon-
didit; hinc eadem Sacra Congregatio die 20. Februa-
rii nuper elapsi rescripsit = *Pro facultate juxta petita
arbitrio, & conscientia Episcopi Maceratensis pro lo-
catione ad quatuor novennia incipien. anno currenti
favore Joachim Pascucci pro annua pensione scutorum
termillium in pecunia numerata metallica juxta valo-
rem currentem de tempore solutionis, & prestita ido-
nea fidejussione per Episcopum extrajudicialiter appro-
banda, & cum aliis pactis, & conditionibus ad for-
mam oblationis, salvo jure vigesimæ, & sextæ* =
Probante Episcopo Petrus Silveri pro Pascuccio fideiju-
bendo intercessit, & die 24. Martii proxime præteriti
locatio conductio ad normam Rescripti stipolata est.
Antequam viginti dies a stipolata locatione elaberentur

rur, scilicet die 10. sequentis Aprilis Dominicus Morichelli, qui in licitatione inter oblatores adfuerat, acceptavit conditiones cum Pascuccio initas; & preterea obtulit scuta 160. nomine vigesimæ. Quæ cum Pascuccio intimata fuerit, hic acceptavit vigesimam, in ejusque causam scuta 160. ultra scuta 3000. representare promisit. Postquam vero die 13. Aprilis jam expiraverat terminus idoneus ad offerendam vigesimam, venit ad acta die 22. Aprilis Joseph Balestra, qui in eandem vigesimæ causam obtulit scuta 140. sopra la vigesima opposta da Morichelli, obligandosi in tutto di pagare scudi 3300. Orta hinc controversia est, utra ex duabus vigesimis esset admittenda. Episcopus unam, alteramque admisit si & in quantum, & satius duxit acta remittere ad S. Congregationem, ut suum cuique ex litigantibus jus tribueret.

In informatione autem hæc habet præcipua ad questionem dirimendam, Morichellius, inquit, exiguum possidens certum patrimonium, & solum Mercaturæ addictus, licet honesta persona, cum non habeat unde de proprio idoneam dare possit securitatem annuæ responsionis 3160. ab ipsa oblatorum, & nulla data, solumque promissa fidejussione, videtur collusivam fore ejus oblationem in præjudicium Pascucci. Oblatio vero Josephi Balestra non videtur esse in termino vigesimæ presentata, quia terminus vigesimæ expirabat die decima tertia Mensis Aprilis a die Decreti executorialis, & stipulationis sequutæ die vigesima quarta Martii, & contra dicta oblatio presentata fuit die 22. Aprilis, novem dies post a termino vigesimæ. Deinde præterquamquod Joseph Balestra oblator non possideat, nisi scuta mille circiter libera, accedebat pro Fidejussore suo Petrus Bascioni in minori ætate constitutus, & Canonicus Franciscus Bascioni relevans Petrum nepotem suum, qui non habent majorem comunem possidentiam, quam scut. 1368. 54. juxta æstimum Catastri.

Itaque Pascuccius a S. Congregatione postulavit, ut penitus reiiceretur utraque vigesimæ oblatio, vel saltem si illa Morichelli esset admittenda, tum ut sibi prælatio concederetur. Cui quidem instantiæ, cum obstitisset Morichellius causa ad Folium remissa est, ut in conflictu partium dirimeretur sub infrascripto Dubio, in quo primum quæritur, utra ex oblatiis vigesi-

mis sit a limitanda. Neutra enim recipiendam esse, quatenus
 dit Pascuccius in *allegatione*, de more distribuenda
 Non illa Morichelli. Nam licet hic intra legitimum
 tempus vigesimam obtulerit, attamen reiiciendus sit
 tanquam minus idoneus locationi, cum ipse eam quae
 possideat censum, nec ullo modo praestitit fidejussorem,
 adeo ut sperni debeat vigesimarius minus idoneus,
 qui vincere non potest legitimum deliberatarium, ut
 tradit *Monacell. Formul. Tom. 1. Tit. 5. Formul. 15.
 num. 6.* Eoque minus admittenda est Vigesima Josephi
 Balestra. Nam ultra terminum viginti dierum fuit
 proposita, ut nec etiam favore Ecclesiae recipiatur
 ne jus deliberatario quaesitum tollatur, ut ad *Text. in
 Authen. Hoc jus Cod. de SS. Ecclesiis tradit Corradus
 de jure praelat. quest. 65. num. 2. Rota in Romana Ap-
 paltus Lignorum 15. Januarii 1742. §. Allegata in fia-
 cor. Calcaguino,*

Verum cum Morichellius, & Balestra nondum mihi sus-
 jura exhibuerint, praemunere notandum est, quod Vi-
 gesimam a Morichellio intra legitimum tempus obla-
 tam recusare non potest amplius Pascuccius, statim
 ac illam expresse acceptavit. Quamquam vero Bal-
 stra oblationem suam protulerit post viginti dies, at-
 tamen cum data fuerit *sopra la vigesima di Morichel-
 li*, censenda est augmentum potius, quam novae vi-
 gesimae oblatio. Unde cum nova deliberatio facta non
 sit, ne Ecclesia laedatur, huic forsitan videtur conce-
 denda restitutio in integrum, si lapsus sit terminus
 oblacioni a jure praescriptus. Neque idcirco
 reiiciendus est uterque Vigesimarius quippe qui sol-
 vendo minus idoneus, nec praestiterit fidejusso-
 rem. Nam hoc respicit interesse Ecclesiae, eique ca-
 veri poterit, si in hac admittenda vigesima, ea inter-
 ponatur conditio, ut exhibeatur fidejussio ab Episco-
 po approbanda.

Postquam EE. VV. ntramlibet probaverint Vigesimam,
 tum inquirendum erit in secunda parte dubii, quis in
 locatione sit praefendus. Dubitandi ratio oritur tum
 ex *Text. in leg. Licet ff. De in diem addit*, ibi = *Licet
 autem venditor meliori allata conditione addicere po-
 steriori, nisi paratus sit plus addicere prior*; tum etiam
 ex *Benedictino motu proprio anni 1742.*, in quo deli-
 be.

deliberatario rerum fiscalium praelatio tribuitur, si intra decennium post expiratum terminum vigesimæ præstitutum aliquid ultra vigesimam addat. Ex quibus videri poterit, quod ad praelationem obtinendam non satis sit Pascuceio, si vigesimam acceptaverit, sed eam quoque augere oportebat.

Contra Pascuceius nititur dispositione alterius *Text. in Leg. Necessè ff. de in diem addit. ibi = Necessè autem habebit venditor meliore conditione allata priorem certiore facere emptorem, ut quod alius addidit ipse quoque addicere possit.* Quidquid vero sit de modo addicendi in diem in rebus fiscalibus, de quibus agit *Benedictina*; certum est, quod in locationibus bonorum Ecclesiæ S. hæc Congregatio discusso articulo censuit, quod praelatio danda sit primo deliberatario pro eodem pretio, ut in *Neapolitana* 17. Augusti, & 28. Septembris 1697. lib. 47. *Decret. pag. 377., & 455., & in Reatina* 28. Septembris 1726. in *Firmana Emphiteusis* 29. Junii 1786., & in *Placentina Deliberationis, & Prælationis* 9. Septembris ejusdem anni.

Hinc emergit dubium. *An, & quæ vigesima sit amittenda, & cujus favore sit locus prælationi in casu &c.*

-iv Affirmative pro vigesima a Morichellio oblata, concessa tamen in casu de quo agitur praelatione favore Pascucei dummodo aliquid addat ad formam Constitutionis *Benedictinæ* salvo jure sextæ.

Sess. 23. Cap. 6.
de Reform.

FULGINATEN. CANONICATUS: Geminas Cappellanas erectas in Collegiata Ecclesia S. Mariæ Majoris Hispelli, & de jure patronatus ejusdem Capituli possidebat anno 1661. Præbiter Septimius Mancini. Hic cum Capitulo ægit, ut, aucta Cappellaniarum dote ex tribus Prædiis, quæ Mancinius donavit, & reservato jure patronatu favore Capituli, Cappellaniæ erigerentur in Præbendam Canonicali in eadem Collegiata instituentiam. Cujus votis cum consensus Capituli, auctoritate Ordinarii erectione facta est, & probata præcipua lex, quam Mancinius

indixit pro collationibus in posterum a Capitulo faciendis = al qual Canonicato dopo la prima vacanza possano come sopra il Capitolo, Canonici, e Priore pro tempore nominare una persona virtuosa di Maestro di Cappella, o di cantore, come meglio parerà più utile, ed espediente per la Chiesa, quali Successori in detto Canonicato siano anche tenuti, ed obligati prestare il loro servizio. o sia di Maestro di Cappella, e di Cantore gratis in tutti li luoghi, tempi, ed occasioni, che bisognerà alla Chiesa.

Vacato nuper Canonikatu, scilicet die 27. Martij 1801., Capitulum nominavit Sacerdotem Fridericum Trabalza. Duo tamen huic impedimento erant, ne Canonikatam obtineret; Scilicet imperitia in tanto contra foundationis leges, & retentio alterius Beneficii sub eodem tecto. Quare dispensationem postulavit a Dataria, quæ tamen concursum per Edicta indicendum duxit. Tres tantum, ait Episcopus, producere se postulantes, nempe: ille ipse Trabalza, quem Capitulum nominavit, Clericus Hilarius Ramagnini, qui ætatem agit annorum septemdecim, & post vacatum canonicatum initiatus clericali tonsura die 30. Maii 1801., & tandem Franciscus Tomasetti decem annis natus, qui nondum adhuc inter clericos Ecclesiæ nomen dedit. Capitulum nihilominus præstitit in præsentatione facta favore Trabalza, qui iterum SSmo supplicatus est pro Gratia cum derogatione.

Verum Dataria *Votum* hujus S. Congregationis, & hæc *Informationem* Episcopi exquisivit. Arbitratur Antistes neminem ex *Orationibus voti* compotem fieri debere, ei innixus rationi quod nec in uno illæ qualitates, & requisita concurrant, quas nimis diserte *Donationis* leges jubere videntur. Animadverto enim omni ex parte sollicitum donatorem fuisse, ut ad canonicalem præbendam, is non nisi nominari posset, qui se in arte musica apprime instructum exhiberet, vel = un Maestro di Cappella abile, ed idoneo a tal professione = vel = altro soggetto virtuoso. = Presbiterum vero Trabalza æque ac Ramagninum, & Tomassinum his qualitatibus destitutos manifestum est. Siquidem ille artis musicæ omnino ignarus est; hi primis musicis rudimentis salutatis vix manum ferulæ subdlexerunt, quippe qui

ambo

ambo in puerili ætate constituti. His accedit, quod eo tempore, quo acciti concurrentes fuerunt ab edicto, uterque puer clericali qualitate carebat.

Causa ablegata est ad Folium, ut in partium conflictu decideretur. Verum Præsbiter Trabalza alterum Canonicatum consequutus ab hac lite recessit. Redit igitur controversia ad Tomassinium, & Ramagninum, quorum ille de more allegationem EE. VV. exhibet; hic vero cum expensis idoneus non sit mihi in scriptis sua deduxit, ut ea in Folio exponerem.

Cujus favore sit relaxanda supplicatio quæritur in primo dubio. Ex fundatione requiritur una persona virtuosa, o di Maestro di Cappella, o di Cantore quæ ad Canonicatum nominari debeat. Constans autem in jure est, quod nemo beneficium consequi possit, nisi præstet ea, quæ in fundatione præscripta fuere ut docent Garzia de Benefic. part. 7. Cap. 1. num. 111. Rota cor. Buratto decis. 680. num. 1. Episcopus vero putat prorsus hac qualitate destitutos esse Ramagninum, & Tomassinium, sed hoc opinione sua ductus affirmat. Nullum enim præmissum est experimentum in cantu, quod cum necessariū videretur, dum agitur de præbenda ex fundatione danda iis, qui in cantu excellent; ita mirum est quod in concursu a Dataria injuncto, omissum fuerit examen.

Nihilominus Tomassinus suam peritiam in cantu probare satagit testimonio eorum, qui musicen callent, & imperitiam evincere studet Adversarii sui Ramagnini. Quare contendit sibi deberi prælationem tum quia peritior in cantu, tum quia Ecclesiæ hactenus inservivit, ut in concursu præferendus sit, ut tradit Pax Jordanus Lucubrat. lib. 10. tit. 8. num. 203. Piton. discept. 109. num. 18. Rota in Recent. dec. 584. n. 3. part. 18. Contra Ramagninus plures testes adducit, qui deponunt eum = *esser fornito di una dolce, e grata voce, e di una buona maniera, e disposizione al canto, ed alla musica, per cui giudico, che potrà vieppiù perfezionarsi tanto più, che esso è figlio di Domenico Ramagnini attual Maestro di Cappella della Collegiata di S. Maria Maggiore di Spello.* Preterea Ramagninus ætatem habet annorum sexdecim, quæ ad beneficia consequenda idonea est ex Trident.

Sess.

Sess. 23. Cap. 5. de Reform. Et tandem adducit pauperetatem suam testimonio Parochi comprobatam. In altero dubio quæritur num favore Tomassini concedenda sit dispensatio, qua indiget, ut beneficium Ecclesiasticum consequi possit, cum ei in ætate annorum decem impedimento sit allegatum. Decretum Tridentini in *Sess. 23. Cap. 5. de Reform.* Hæc autem subalterna quæstio pendere videtur a primo Dubio. Nam si EE. VV. judicabunt Tomassinium esse qualificatum ex fundatione, tum hæc erit idonea causa, cur concedi possit dispensatio, quæ passive vocato plerumque indulgit S. Congregatio, & precipue in *Beneventana Dispensationis 14. Julii 1779.* Quod si contra Ramagninus sit qualificatus, cum hic ætatem habeat legitimam, ejus juribus præjudicium in ferri nequit per dispensationem, quam postulat Tomassinius; Nam, ubi agitur de jure alteri tollendo dispensationem denegavit S. Congregatio in *Tusculana Dispensationis 3. Augusti 1801.*

Proponuntur Dubia.

- I. An, & cujus favore sit relaxanda Supplicatio in casu &c.
- II. An sit locus dispensationi favore Tomassini, in casu &c.

Ad 1., & 2. Negative in omnibus.

SPOLETANA CONCURSUS. Indicta per Antistitem Spoletanum die 31. Martii nuper elapsi concursu ad vacantem Parochiam S. Blasii, Villæ Gasciæ unus tantum adfuit Præsbiter Aloysius Ambrî, qui se examini subjecit. A prosinodalibus Examinatoribus tres propositi fuerunt sequentes casus.

PRIMUS - *Livius filius, discipulus ad Parochum tempore paschali ita se accusat, Primo odio habui parentes;*

Z

in-

*Ses. 24. Cap. 18
de Reform.*

Irreverenter erga illos egi. Rixas seminavi inter eos
 revelando ea, quæ Mater contra Patrem dixerat; ma-
 trimonium invitis parentibus contraxi: quæritur I. quid
 respondendum a Parocho in genere odii, & irreveren-
 tiæ erga parentes II. quid de seminatis rixis. III. An
 Livius graviter peccaverit matrimonium contrahendo
 invitis parentibus. Quibus ita respondendum duxit
 Parochus Amori; scilicet ad I. Cum odium sit aversio
 ab objecto, quod maximopere a charitate repugnat, ac
 Dei mandato, qui nostros etiam inimicos diligendos
 esse jubet, proindeque omni malo animo hominem in
 proximum spoliari vult, cumque irreverentiâ erga pa-
 rentes gravis sit contumelia, quæ divino præcepto op-
 ponitur, nempe = honora Patrem, & Matrem = Para-
 chus monere tenetur talem discolam filium esse in stricta
 obligatione odium erga parentes deponendi, seseque
 illis toto animo reconciliandi, aliter non satisfaciet di-
 vino jussu = Si offerens &c. vade prius reconciliari fra-
 tri tuo = Ulro monendus erit dictus filius, ut debitam
 in posterum reverentiâ parentibus præstet, & hono-
 rem = Ad III. Ex D. Petro cum = charitas operiat mul-
 titudinem peccatorum = Parochus malum a filio com-
 missum demonstrabit in seminando rixas. Illas enim
 videlicet esse causas gravis odii, & scandali, multaque
 præjudicia enasci in familia, quibus proinde filius mo-
 nendus est, ut provideat, nempe excusationem mali al-
 lati petendo a parentibus, & dicendo se id causa odii
 fecisse, & modo se cupere, & velle, ut mutus inter
 eos enoscatur amor. Quod si dictus filius reuerit se re-
 conciliare parentibus, debitam illis præstare reveren-
 tiâ, & pacem inter illos curare, poterit parochus ab
 illo absolutionem differre Ad III. tandem ita respondit:
 Nisi forte parentes fuissent irrationabiliter inviti gra-
 viter Livium peccavisse matrimonium ita contrahendo,
 quia est res magni momenti, & plurium causa discor-
 diarum esse posset. Insuper ait quoad hoc Divus Tha-
 mas = Quandoque injuria fit parentibus, puta cum ipsi
 reluctant. Sed quod injuriosum est parentibus, gravis
 est offensa. Ergo &c.

SEGUNDUS casus propositus fuit. Quidam fur suscipit
 e damno Petri decem modia tritici, quæ immiscuit
 cum aliis decem suis modis, quæ habebat in horreo;

Item

Item sustulit salinas decem Vini, quas reposuit in uno ex suis dolis; vendidit inde omnia Paulo, qui modo non retinet, nisi solam medietatem Tritici, & vini, aliam medietatem consumpsit. Queritur I. An adinonitus Paulus de re furtiva possit eam reddere furi, ac sic repetere pretium solutum sive bona, sive mala fide emerit, II. An Petrus habeat jus repetendi a Paulo triticum, simulque vinum absque ulla solutione III. an Paulus ad aliquid teneatur relate ad triticum, aut vinum aut vinum consumptum. Has quæstiones, ita examinatus solvit. Ad I. aut Paulus emit bona fide, vel non. Si bona fide emit, & certus est furem posse compensare damnum Petro illatum poterit rem furtivam furi reddere, & pecuniam ab eo repetere, quia ad eam jus habet. Si vero mala fide emit, cum ipse etiam damnum illatum teneatur resarcire, quia dolus, & fraus a nini patrocinator, nisi fur id possit, rem furtivam furi reddere non poterit, sed Petro tamquam domino reddere tenetur Ad II. Petrum omnimode jus habere absque ulla solutione pretii triticum, & vinum a Paulo quoad quantitatem sibi ablatam, quam quantitatem Paulo devolutam casus exponit, quia semper Petrus habet jus ad rem suam Ad III. teneri Paulum restituere pretium justum rei consumptæ, si bona fide emit. Si vero mala fide teneri etiam ad damna, quæ Petro evenissent.

TERTIUS casus ita expositus fuit ab examinadoribus = Parochus reperit penitentem ignarum circa rudimenta fidei necessario scienda: Queritur quomodo gerere se debeat Parochus, ut rite fungatur inuere suo. Hoc autem Sacerdos Amori dedit responsum = Certum est rudimenta fidei esse medium necessarium ad validitatem Sacramenti pœnitentiæ, quibus nisi pœnitens polleat absolvi non potest. Cumque juxta casum agatur de rudimentis in generali, quod notabile tempus ad pœnitentem insituendum supponit, Parochus, ut rite suo jure fungatur pœnitentem monebit de sua obligatione sciendi rudimenta necessaria, de circumstantiâ, quod illum absolvere non possit; illique mandabit præsertim si sit proprius Parochus, ut sepe ad se pergat, & tandiu donec bene in talibus sit edoctus, quod pœnitens per alios etiam curare tenetur, & tunc iterum sibi confitendum se præstet, ut absolutionem accipiat.

Præterea datus ei est locus Evangelii = *Ego vado quæretis me, & non invenietis = Joann. xvii.*, ut coniunculam scriberet, in qua Præbyter Amori Textum applicavit ad peccatores pœnitentiam procrastinantes ad mortis articulum. Hos increpans ait = *Non lasciando voi la colpa, e tornando di giorno in giorno a peccare il merito da voi si toglie della grazia divina, per cui da noi sen fugge, ed inutilmente ricerchiamo il nostro unico bene = Hinc probandum assumit = che ricercando Iddio, e la sua grazia in punto di morte, vi mancherà il tempo, avendo questo vi mancherà il modo, e avendo il modo, non lo ricercherete dove più trovarsi. Ex quibus concludit, quod in mortis articulo saranno li desiderj vani ed inutili, perchè non avvalorati da un amor grande di Dio = Anzi saranno vane speranze, e lusinghe, e guai! a chi di esse si pasce.*

Quibus omnibus ab Examinatoribus perlectis, scrutinioque facto per secreta suffragia rejectus fuit Præbyter Amori. Nam ex duodecim votis vix quinque secunda, reliqua septem adversa consequutus est. Hinc Episcopus novum concursum indicendum putavit die 25. Aprilis proximi præteriti. Tum Sacerdos Amori reclamavit ad Sac. Congregationem de irrationabili iudicio examinatorum. Preces remissæ fuerunt Episcopo, ut votum suum aperiret *non retardata interim provisione Paræcie*. Episcopus vero transmissis actis concursus exposita confirmans inquit = *In secundo concursu Sacerdos Amori ultra solita edicta licet invitatus, & præsens in hac civitate noluit intervenire. Bene quidem alii duo Parochi sese examini subiecere, & ambo approbati fuere & signanter unus ex iis, qui quasi cuncta vota favorabilia repartavit. Iusti, & honesti sunt examinatores, nec Sacerdos Amori solus in concursu poterat dubitare de eorum favore erga alios, nec de eorum justitia, unde mihi videtur non esse audiendum.*

Cum ex Tridentino sess. 24. Cap. 18. de Reform. Examinatoribus synodalibus data sit potestas probandi, vel rejiciendi concurrentes ad Paræciam, hinc irrationabile dici non potest illorum iudicium, nisi injustum proberetur. Ut igitur dignoscatur quomodo se ab examine expedierit Præbyter Amori, acta concursus

submittinga cœsus iudicio insignis Theologi Romani, qui ita suam Sententiam profert.

Ad primum casum. **IN PRIMA** responsione tripliciter erratum est. Primum quia non solum Parochus manere debebat filium, ut odium deponeret, seseque toto animo reconciliaret, quod fieri potest interioribus tantum actis, sed etiam, ut externa significatione a patre veniam impetraret, quod necessarium erat ad satisfaciendum patri offenso. Quod si confessarius noverat Christi præceptum = Vade prius reconciliari = oscitans certe fuit, dum modum reconciliationis pœnitenti non injunxit per actus etiam externos. Deinde erratum est, cum ommissa sit distinctio circa injuriæ speciem, an scilicet per percussianem, quod erat necessarium, cum talis irreverentia in ea Diœcesi sit in prima Classe Episcopo reservata. Tertio notari potest illa assertio quod = irreverentia erga parentes gravis sit contumelia =, quæ assertio generatim sumpta de omni irreverentia falsa est. Non enim quavis irreverentia gravis censetur contumelia, sed quidem, si gravis sit irreverentia.

IN SECUNDA responsione erratum est, dum dixit, quod poterit Parochus absolutionem differre à filio pœnitenti, si ipse renuerit se reconciliare parentibus, debitam illis præstare reverentiam, & pacem inter illos curare. Nam indisposito pœnitenti, si confessarius non speret illum animum immutaturum, non solum potest, sed omnino etiam **DEBET** negare absolutionem, ne sacrilegam impartiat absolutionem.

IN TERTIA responsione falsa est ratio adducta, = quod injuriasum est parentibus, gravis est offensa =. Nam hæc propositio generatim sumpta proit sonat, falsa est, cum tantum tunc sit gravis injuria, cum ex gr. indignam personam ducere vellet uxorem, quæ gravi dedecori familie esset.

Ad secundum casum notatur **IN PRIMA** responsione illa propositio = quod emptor bonæ fidei certus esse debeat fucem compensare posse damnum Petro illatum =. Nam hæc propositio est contra communem, ex qua affirmatur, nullam injuriam fieri Domino, si emptor bonæ fidei, ne ipse innocens damnum habeat, rem repōnit in statum, in quo erat antequam eam emeret.

IN SECUNDA responsione erravit Præbyter Amori, tunc affirmavit Petrum jus habere repetendi a Paulo triticum. Nam per immixtionem cum tritico furis,

ipsius evaserat, licet cum obligatione refundenti tantumdem simile triticum. Quare Paulus non triticum Petri, sed ipsius furis in ea hypothese emit. Nullum ergo jus Petro est illud repetendi a Paulo, sed tantumdem simile. **IN TERTIA** responsione erravit, dum dicit, quod emptor bonæ fidei tenetur restituere justum pretium tritici consumpti. Nam ipsum triticum non erat Petri, cum bona fide emit; sed per immixtionem factum jam erat furis, cui manet obligatio restituendi Petro tantumdem simile, ut supra dictum est, quæ obligatio ad Paulum bonæ fidei emptorem non est transmissa.

Ad tertium casum turpiter erravit Præbyter Amori, cum nescivit distinguere inter ea, quæ scitu necessaria sunt necessitate mediæ, & quæ necessitate præcepti, quæque ignorantia hominem reddat incapacem justificationis, quæque non; cum hæc omnia pueri etiam discant in catechesibus, in quibus hæc exponuntur.

Ad conciunculam quod attinet reprehenduntur a Theologo errores in doctrina, & in expositione. Erratum est in verbis illis = *il merito da voi si toglie della divina grazia*, Nam cum hæc supponant divinæ gratiæ meritum in natura humana, ita sapiunt hæresim Pelagianam. Et utcumque ab hac labe verba illa excusari possent, tum ex parte personæ non suspectæ, tum quia obscura sunt; peccant tamen contra notissimam regulam ab Apostolo Prædicatori præfixam = *Formam habe sanorum verborum* = Præterea altera propositio =

„ *Saranno i desiderj vani, ed inutili perchè non avvalorati* **DA UN AMOR GRANDE DI DIO** „ præfert errorem Quesnellianum, & Pistoriensem nuper damnatum. Nam ex Tridentino de justificatione traditur desideria non vana, neque inutilia esse in peccatoribus, qui moventur a Spiritu Sancto non quidem inhabitante, sed movente ad detestationem peccatorum ex metu gehennæ, vel consideratione turpitudinis peccati, ac proinde illa desideria esse posse utilia, & salutaria, & dispositionem ad gratiam intra Sacramentum pœnitentiæ recipiendam, etiam sine magno illo amore a Presbytero Amori requisito, neque similiter spem recuperandi Deum ammissum esse inanem, cum ex eodem Tridentino, si motus, qui justificationem antecedunt possint esse cum spe veniæ conjuncti.

Qua-

Quare pejus peccatur in eo quod additur „ Anzi sa-
 „ ranno vane speranze, e lusinghe, e guai! a chi di esse
 „ si pasce. „ & quasi spes illæ inveniendi Deum essent
 peccata per divini verbi abusum adducuntur Christi Do-
 mini voces, quibus mulieribus Hierosolymitanis præ-
 dicitur angustia in excidio Hierusalem, eritque mulie-
 ribus prægnantibus, & nutrientibus in extremis diebus
 imminente orbis excidio. Atque hoc postremum ex erro-
 ribus supra expositis addit adhuc aliquid, quod duritia-
 tis erroribus Lutheri, Baijque videtur consentaneum,
 præsertim illi = *Omne quod agit peccator, & servus pec-
 catorum peccatum est* =

Erravit quoque Præbyter Amori in expositione, dum
 Sponsam Canticæ (quæ in sensu litterali est Ecclesia,
 & in sensu mystico est anima justi) comparavit cum
 peccatore. Nam Ecclesia Christum ante ejus adventum
 quærebat, ut per diversos pro diversitate temporum
 status ad illius conjunctionem perveniret. Anima vero
 justi Christum Sponsam querit, non quod ipsum de-
 fecti gratiæ sanctificantis amiserit, sed quod ejus
 præsentiam in sua contemplatione, quæ lectuli nomine
 significatur, ut assueverat, amplius non sentit, quia
 ad roborandam ejus fidem charitatemque perficiendam
 interdum sese occultat Sponsus ejus. Indigna itaque
 est potius sacro altari comparatio cum peccatore obsi-
 nata, & obcæcato nolente Deum requirere, nisi in ex-
 tremis constituto & in Sæculi deliciis, honoribus, di-
 vitiisque hujus mundi, ut falso supponitur (nullus
 enim moribundus in hisce, quibus jam spollatur,
 Deum quærit) in mortis articulo quærente.

Ex his Theologus concludit quod Examinatores Pro-Sy-
 nodales, quam par esset, indulgentiores fuerunt in
 Præbyterom Amori, cum hic non quinque, sed vix
 quatuor suffragia mereretur.

Quibus præmissis proponitur Dubium ab EE. VV. re-
 solvendum.

*An constet de irrationabili iudicio examinatorum
 in casu &c.*

Negative.

BARCHINONEN. VACATIONIS A CHORO. In-
ter ceteras, communitates ecclesiasticas seculares,
quæ in Civitate Barchinonensi existunt, una illa est
in Ecclesia Parochiali S. Cucuphatis, quæ constat ex
Parocho, Vicario, Sacrista, & duo de viginti perpe-
tuis Beneficiatis. Qui omnes a S. Congregatione de-
precati sunt gratiam Jubilationis Decani seu antiquio-
ris Beneficiati, & ut duo ex oratoribus pro presentibus
in Choro habeantur, etiamsi per spatium unius mensis
recreationis gratia absentes fuerint. Preces hujusmodi
dimissæ fuerunt cum Rescripto diei 13. Decembris
1800. Quoad Indultum jubilationis recurrit in casibus
particularibus post laudabiliter expletum chori servi-
tium per annos quadraginta, in reliquis Episcopo pro
Informatione, & Voto
Sedulo Episcopus in remissa Informatione operam de-
dit, ut EE. VV. instructas redderet. Ait = prefatam
Communitatem quotidie Missam conventualem, & alia
officia celebrare, necnon cantum horarum Canonica-
rum, & divini Officii, vel partem illarum festivis, &
aliis diebus peragere majori, vel minori solemnitate
juxta festivitatis qualitatem. Prefatos Beneficiatos,
qui relatam Communitatem efficiunt, nec statuto, nec
consuetudine ulla presentiam recreationis gratia gau-
dere, quin circa similem presentiam in Comitunitatis
constitutionibus, quidquam statutum reperiat. Cu-
ram animarum ipsius Paroeciae nec actu, nec habitu
residet in eadem Communitate, neque in suis Benefi-
ciatis, quare potius independenter ipsam habet memo-
ratus Parochus, qui per se, vel suum Vicarium eam
exercet, salummoda tamen in ipsa Parochiali Ecclesia
ad onus infirmis ejusdem assistendis, & auxiliandis
tenari possessorem Beneficii invocacionis SS. Stephani,
& Vincentii, in cujus absentia, vel involuntario de-
fectu, Beneficiato tituli S. Hippolyti simile opus in-
cumbit.

Præterea reliquas hujus Civitatis Comitunitates Ecclesia-
sticas Seculares ex Parocho, & suis Beneficiatis effor-
matas (una dumtaxat excepta) concessionibus ipsa-
rum favore factis gaudere circa presentiam, & perce-
ptionem reddituum, & proventuum favore suorum
Beneficiatorum in casu absentiae a chori residentia re-
crea-

creationis causa . Quæ quidem concessionες factæ apparent tam vigore Litterarum Apostolicarum , tam etiam Decretorum in actu Sacræ Visitationis aliquarum ex præfatis Ecclesiis earundem , ac totius anni præcipue fæstivis diebus seclusis , nec non cum restrictionibus , & limitationibus , quæ opportune per Apostolicos Commissarios , & illarum Ecclesiarum Visitatores opportune concessæ fuere circa modum , quo præfati Beneficiati præhabitis concessionibus potiri possunt , & valent , ut in eisdem Ecclesiis conveniens Beneficiorum numerus pro Officiis divinis , aliisque functionibus Ecclesiasticis celebrandis nullatenus deficiat . Constat denique minime ullam presentiam concessam esse in Metropolitana Ecclesia Tarraconensi , quantum ad suas distributiones , quamvis ejusdem Canonici , & Dignitarii nihil per trium mensium spatium ex massa vulgo grossa perdant ; nec non in aliquibus Secularibus Communitatibus , & Parochialibus ejusdem Archidicesis , prout etiam in quibusdam aliis Diæcesum Gerundensis , & Celsonensis concessionem similis , & antedictæ præsentis (quæ ad mensem pro Beneficiatis omnium præfatarum Ecclesiarum absentibus parum plus , minusve extenditur) statutam reperiri vigore indultorum Apostolicorum , aut alias per consuetudinem in ipsis vigentem .

Ex Tridentino Sess. 24. Cap. 12. de Reform. habetur , quod obtinentibus in Ecclesiis Cathedralibus , aut Collegiatis dignitates , Canonicatus , præbendas , aut portiones non liceat vigore cujuslibet Statuti , aut consuetudinis ultra tres menses ab iisdem Ecclesiis abesse , salvis nihilominus Ecclesiarum Constitutionibus , quæ longius servitii tempus requirunt . Quare apertum est ex hoc decreto , quod Concilium expresse non permittit vacationes ; sed longiores , quam trium mensium interdicit , & breviores servandas decernit , quæ ex statuto Ecclesiæ obtinent , ut observat Fagnan. in Cap. Licet num. 48. de præben. Cum igitur in Communitate Ecclesiastica de qua agitur servitium quotidianum præstetur , nec Statuta Ecclesiæ ullam a Choro vacationem præscribant ; videtur , quod ex rigore juris nullam concedendum sit indultum , licet ad unius mensis spatium cohibitum .

Nihilominus S. Congreg. aliquando severitatem juris lenivit indulgendo Beneficiatis vacationes; dummodo Ecclesiæ servitium nullum ferat detrimentum ita in *Tarraconen.* 18. *Februarii* 1764. , in qua Capitulares quotidianum servitium præstare tenebantur concessæ fuerant vacationes ad duos menses. Multo ergo magis in casu, in quo Beneficiati postulant indultum ad mensem, & decem & octo sicut qui Ecclesiæ inserviant, ut servitium chori ex indulgendis vacationibus nullum detrimentum sit passurum. Maxime cum saveant huic indulto exempla, quæ obtinent tum in reliquis Communitatibus Ecclesiasticis ipsius Civitatis Barchinonis, tum in conterminis Diæcesibus *Gerundensi*, & *Celso-nensi*, in quibus sive ex indulto Apostolico, sive ex consuetudine vacationes hujusmodi ad mensem obtinent.

Quod si EE. VV. hanc indulgentiam in casu adhibendam censeant; tum sane statuendus erit *modus*, quo vacationes hujusmodi concedi possint. Videtur quod permittendæ sint duobus Beneficiatis per turnum, & per mensem tantum, ita tamen, ut *Beneficiati omnes tempore adventus, & quadragesimæ omnibus diebus festis solemnioribus Nativitatis D. N. I. C., Pentecostes, & Sanctissimi Corporis Christi, & per totam octavam ejusdem in festo S. Titularis, & in die Sacræ Ecclesiæ, ac aliis temporibus Ordinario benevisis jugiter servire teneantur.* Quæ clausolæ appositæ fuerunt in *Tarraconen.* 23. *Martii* 1765. , & in posterum S. Congregatio semper eas servandas esse decrevit in similibus indultis concedendis, ut videre est in *Bituntina Servitii Chori* 24. *Novembris* 1760.

Dubium proponitur.

An & quomodo concedendum sit indultum vacationis a Choro in casu &c.

Non proposita cum sequenti.

HORTANA APPLICATIONIS. Aureliani Turcarell-
 i Civis Hortani hæc fuit suprema voluntas, quam
 consignavit postremis tabulis scriptis die 14. Augusti
 anni 1797. Legavit Franciscæ Rossi Uxori (dummodo
 a secundis nuptiis sese abstinuisset) usumfructum cer-
 torum honorum, quæ æstimata sunt scuta 2800., an-
 nui fructus scutorum 110. Qui ususfructus ex Su-
 premi Principis Rescripto ad vitam prorogatus est ni-
 hilominus, quod ad secunda vota mulier convolave-
 rit. In reliquis vero bonis, (quæ demptis nonnullis
 aliis legatis attingunt summam scutorum 2500., ex
 eisque redeunt annua scuta 100.) hæredem universa-
 lem Turcarellus testator instituit *la di lui anima vo-
 lendo, che con la di lui intera eredità venga suffraga-
 ta, ed a questo effetto fidando intieramente nella per-
 sona di Luigi Schifa dichiara d'aver comunicata se-
 cretamente al medesimo la sua volontà nel modo di
 applicare la sudetta di lui eredità in beneficio dell' ani-
 ma di esso Testatore. Fiduciam pandens Schifa decla-
 ravit = che il medesimo Aureliano si è sempre ristretto
 ad ordinare tanto bene per l'anima sua, ed anche di
 più interrogato cosa intendesse per tanto bene, il mede-
 simo soggiunse così = Tante Messe, ed anche tutte le
 Messe in ogni anno nel giorno della Festa del nostro
 Protettore S. Egidio, della Madonna addolorata, e
 nella festa di S. Silvestro solite dirsi in dette festività, e
 rispettivi Altari della Cattedrale. e Chiesa di S. Sil-
 vestro.*

Hactenus redditus hæreditarii, prout Testator mandave-
 rat, erogati fuerunt integri in Missarum celebra-
 tionem per æconomum administratorem ab Episcopo de-
 putatum. Modo Prior & Canonici Cathedralis Hortanæ,
 quorum fundi Tyberim tangentes ex aquarum
 inundationibus deteriorati sunt, postulant a S. Con-
 gregatione applicationem legati Turcarelli ab Episco-
 po distribuendam inter ipsos Canonicos, & Cappella-
 nos, qui Choro inserviunt. Quinque sunt Cappella-
 ni hujusmodi. Duo a V. S. D. Tenderini Episcopo Hor-
 tano ex fructibus hæreditatis Deci instituti, qui habent
 annuam summam scutorum 45. inter ipsos dividendam,
 cum onere servitii Chori ad instar Canonicorum, &
 duplicis Missæ hebdomadalis. Itidem duo alii Cappella-

iani, quos fundavit Episcopus Hortanus Gozzadinex
 superfluis redditibus Sodalitatis SSmi Sacramenti.
 Singuli percipiunt annua scuta quindecim, & tenen-
 tur annuas Missas 153. celebrare, & festis, certisque
 aliis diebus assistere in Officio Diaconi & Subdiaconi
 Missis conventualibus, aliisque functionibus. Tan-
 dem unus est Cappellanus, cui ex fundatione Cano-
 nici Bonanni redeunt annua scuta viginti, & incum-
 bit onus Missarum triginta sex in annos singulos, &
 servitii Choralis in diebus festis, aliisque functionibus,
 simulque exercendi munus Præfecti cæremoniarum.
 Cum itaque Canonici inopia premantur, & Cappellani
 ex beneficiis congruam sinodalem non habeant, ad cu-
 jus titulum Sacris se possent initiari; hinc est, quod
 Episcopus in *Informatione*, quæ ab eo exquisita est,
 maxime probat petitam applicationem, modumque
 exponit, quo hæc fieri posset. *Censerem*, inquit, ex
Bonis Turcarelli detrahendum esse Capitale scutorum 700.
assignandum in subsidium Cappellanorum de Decis
adiecto onere celebrationis Missarum centum quolibet
anno; aliorum scutorum 500. assignandorum in sup-
plementum Cappellanorum SSmi Sacramenti in junc-
o onere celebrationis annuarum Missarum sexaginta.
 Nam computatis redditibus simplicis Beneficii de San-
 tellis proxime ipsis, ut fas est sperare ex benignitate
 Apostolica uniendis, congruam habent pro victu. Iti-
 dem aliorum scutorum 500. applicandorum pro supple-
 mento congruæ Cappellano Bonanni cum onere cele-
 brandi quotannis missas sexaginta, & imposito cuilibet
 ex his tribus Cappellanis servitio Chori in Cathedrali,
 conveniendi in processionibus per canonicos fieri solitas,
 interessendi per hebdomadam Litanis B. M. V., cæte-
 risque Ecclesiasticis functionibus ad instar Canonico-
 rum in habitu Choralis, firmis cæteris oneribus ipsis ex
 Fundatione, Decreto erectionis, & Constitutionibus
 Capitularibus incumbenibus. Reliquum vero patrimo-
 nium dicti Turcarelli modo existens, & adventurum
 post obitum usufructuarie incorporandum Mensæ Ca-
 pitulari imposito onere præstandi elemosinam manua-
 lem pro Missis celebrandis a Sacerdotibus diebus festis
 S. Ægidii, S. Silvestri, & commemoratione Dolorum
 B. M. V., ac applicationis aliarum Missarum qualibet

anno per Canonicos celebrandarum ab Episcopo præfinitarum, nec non cantandi Litanias recensitis diebus per hebdomadam, conveniendi in Processionibus qualibet feria sexta mensis Martii, & per turnum peragendi publice post horas Canonicas, semel in die festo ab Episcopo statuenda exercitium Viæ crucis sub multa punctaturæ singulis in casu absentie ab Episcopo præfinita.

Applicatio sane petita secum fert commutationem voluntatis Testatoris. Nam ex ejus Testamento redditus hæreditarii hactenus erogati fuere in celebrationem Missarum, quæ concessa applicatione diminuerentur. Si igitur voluntas Testatoris modis omnibus adimplenda est *Can. Ultima voluntas quæst. 13.* deneganda videtur applicatio, licet in usus pios legatum convertatur.

Observandum tamen est, quod Testator jussit erogationem fructuum hæreditariorum = *in tante Messe, anzi tutte le Messe in ogni anno solite dirsi* in diebus festis S. Ægidii, S. Silvestri, & Commemoratione Dolorum B. M. V.. Cum autem hæc Missæ celebrandæ sunt, licet legatum applicetur; videtur sane, quod nulla facienda sit commutatio, sed potius extensio voluntatis, quæ certe non abhorret ab illa generali dispositione, qua Turcarellus instituit hæredem = *l' Anima sua* = & rursus jussit = *di fare tanto bene* =

Maxime cum non desit necessitas, & utilitas Ecclesiæ. Nam cum Canonici, & præcipue Cappellani non possint se de Præbendis sustentari, cum ex eis vel omnino non, vel habeant vix congruam, sequitur, ut necessitas intercedat, & utilitas, ne Clerici Ecclesiæ servitium derelinquant. Quibus in terminis S. Canones nodum legatorum applicationem, sed etiam beneficiorum unionem permittunt *in Cap. Exposuisti 33. De Præbend., & Concilium Trident. Sess. 21. Cap. 6. de Reform., & sæpe Sac. Congregatio applicationes in pios usus concessit in Interamnen. Commutationis voluntatis 8. Maii 1756., & in Tudertina 19. Junii 1783.*

Quatenus vero hæc applicatio probetur ab EE. VV., tum sane statuendus erit *modus*, quo hæc applicatio fieri debeat. Superius *in Informatione Episcopi* pro-

ponitur ratio dividendæ hereditatis Turcarelli inter
 Canonicos, & Cappellanos. Certe quidem consuli-
 tur tum indigentia Canonicoꝝ, tum Cappellanis
 ut congruam habeant Sinodalem in scutis 36., unde
 ad titulum Cappellaniarum ordinati possint. Præte-
 rea injungitur celebratio earum Missarum in tribus
 illis festis diebus, & in designatis Ecclesiis, ut Te-
 stator jusserat. Et tandem tum Canonicis tum Cap-
 pellanis injicitur onus aliarum Missarum, & piorum
 operum, quæ in expiationem animæ fundatoris, &
 in Populi utilitatem redundabunt.

Vestrum erit EE. PP. dirimere dubium.

*An & quomodo sit consulendum SSmo pro applicatione
 hereditatis Turcarelli in casu &c.*

[Faint, mostly illegible text, likely bleed-through from the reverse side of the page. The text is mirrored and difficult to decipher.]

Die

Die Sabbathi 18. Septembris 1802 in Palatio Apostolico Quirinali erit Sacra Congregatio Concilij, in qua præter alia, proponentur infrascripta Dubia, juxta morem ejusdem Sacræ Congregationis de jure resolvenda.

*Ses. 24. Cap. 12
de Reform.*

B ARCHINONEN. VACATIONIS A CHORO.

An, & quomodo concedendum sit indultum vacationis a choro in casu &c.

Affirmative juxta votum Episcopi, & ut in Tarraconen. 23. Martii 1765.

HORTANA APPLICATIONIS.

An, & quomodo sit consulendum SSmo pro applicatione hereditatis Turcharelli in casu &c.

*Sess. 21. Cap. 5.
de Reform.*

Affirmative juxta mentem = Mens est, quod fundi Legati Turcharelli administrantur una cum massa Capitulari per computum separatim, & satisfactis omnibus Missis diebus a Testatore designatis, superextantes redditus erogentur in tot Missas ad taxam perpetuæ a Capitulo, & quinque Cappellanis æqualiter celebrandas, & ponatur in Tabella.

ROMANA, SEU BONONIEN. NULLITATIS PROFESSIONIS. Clemens Lovatti, cum jam ea

*Sess. 22. Cap. 6.
de Reform.*

esset ætate, in qua annum agens supra decimumseptimum posset arbitrato suo deliberare, quamlibet sequi vivendi rationem, nemine impellente, sed ultro statuit inter Canonicos Regulares SSni Salvatoris Majoris Congregationis Rhænanæ nomen suum profiteri. Ad cujus quidem Ordinis Superiores apud Canonicam S. Petri in Vinculis commorantes recta pergit via Clemens, ut propositum suum aperiret. Illi postquam per Canonicum Garofolo ejus mores, scien-

scientiamque investigarunt, tandem in Alumnum exceperunt. Rebus omnibus compositis, paternaque venia impetrata, Urbe profectus est *Lovattus*, & comitante Canonico Garofolo, & altero Alumno Joanne Navona Bononiam pervenit. Paulo post in illius Canonicae Ecclesiae inaugurationis solemnibus die 25. Octobris 1795. post primam sacro habitu una cum aliis tribus adolescentibus indutus est.

Ab ea die statim incepit exercere Tyrocinium juxta ac SS. Canones praescribunt. Novitiis praerat Magister *Canonicus Beltramini*, qui juratus affirmat numquam *ordinariam instructionem* in illo probationis anno Alumnis defuisse. Diligens, laetusque Clemens in obeundo Tyrocinio numquam eum paenituit hoc vitae institutum, ita ut Vicario Generali Bononiensi ex officio ejus vocationem exploranti respondit = *Se velle in dicta Religione perpetuo famulari, suamque solemnem professionem quam primum emittere* = Quamquam vero, cum immineret finis *Anni probationis*, perturbata esset eorum Regularium tranquillitas ab exteris copiis, quae Bononiam tenuerunt, atque a publica auctoritate, quae Canonicae partem occupavit in Promptuarium Argentorum; attamen Canonici, neque suis sedibus ejecti, neque habitu privati fuerunt, usque dum Clemens tyrocinium explevit. Nam die 26. Octobris posterioris anni 1796. solemnem professionem emisit vovens obedientiam secundum *Regulam S. Augustini*, quae (ut ipse scire fassus est) vota castitatis, & paupertatis praescribit.

Diu Clemens Bononiae commorari nequivit, tamquam exteris Regularis, cui ex lata lege domicilium interdicebatur. Redux itaque Romam venit, & in Canonica *S. Petri in Vinculis* mansit quietus per plures Menses; minores Ordines suscepit; ad majores aspirabat; & munera omnia sedulo obivit. At ex publica rerum perturbatione disperso veteri Regimine, tum primum de sua professione dubia proferre cepit *Rino Abbati Monsacrati*. Nam, sive quod ita ex animo opinaretur, sive simularet ex industria, agebat, se votum tantum obedientiae, numquam vero castitatis, & paupertatis solemniter jurasse, ita ut pro suo arbitrio posset ad alia vota convolare. Cum a Superioribus Ordinis haec Sententia exprobaretur, tum Clemens nullitatis arguere cepit professionem ex eo, quod

igno-

Ignorantia, & errore ductus vota castitatis, & paupertatis emisisset. Postquam igitur obtinuit a S. Pœnitentia veniam egrediendi e Religionis claustris, & vitam sæcularem agendi, *servato tamen Voto castitatis*, detulit hanc nullitatis quærelam ad R. P. D. Episcopum Isaurensem, nunc Eñum Cardinalem De Petro, qui tempore sedicentis Reipublicæ res Ecclesiasticas ex delegatis facultatibus moderabatur. Hic hujus quærelæ examen commisit R. P. D. Quarantotti, ut procederet *salva substantia Constitutionis Benedictinæ Si Datam*. Pro rei gravitate, suaque Sapientia censuit delegatus Præsul votum audire Procuratoris Generalis, ipsumque Clementem sæpius interrogare. Sed consulto a ferendo judicio sese abstinuit, immo postea affirmavit se Canonico Garofolo prænucciasse: *di opinare per la validità della professione =*.

Interea dum res in ancipiti versabatur, Clemens amore captus puellæ Mariæ Annæ Ravieli statuit cum ea Nuptias inire, & hæc in Matrimonium consensit, quamvis interrogato Clementis confessario nosset emissam ab eo fuisse professionem. Testes pro Statu libero Lovattus appellavit Franciscum Sanità, ejusque uxorem, & ambo ejus libertatem pejerarunt. Nactus vero causam, quod ejus Parens negaturus esset veniam ducendi indotatam puellam, impetravit ab R. P. D. Bona in Vicesgerentis locum suffecto dispensationem a *denunciationibus*, & ab *interventu* proprii Parochi, simulque facultatem, ut nuptiæ coram Parocho SS. XII. Apostolorum *de Sero* contrahi possent. Die igitur 24. Julii 1799, ab eodem Parocho in recondito Sacrarum Sacello vesperascente Cælo matrimonium initum est. Ubi Marianna utero gravis nuptias celare amplius non potuit, verentes tum Conjuges, ne in eos publica constitueretur animadversio, obtulerunt præces SSmo D. Nostro (dum vix Pontifex Summus renunciatus Venetiis adhuc commorabatur) ut causa super nullitate Professionis *Summarie* decideretur. Ex Rescripto diei 14. Maij 1800. deputata est ad hanc expediendam controversiam Congregatio Particularis ex RR. PP. DD. de Petro, Gabrielli, & Quarantotti ea lege, ut ad *avertendum qualecumque mutua conversationis periculum* (inter Conjuges) *Mulier collocetur pœnes honestam Matronam*, & Clemens La-

vatti in aliqua Religiosa Communitate. Principis impetio factum est satis. Sed postea mulier, quæ vigilantiam Matronæ aliquando eluserat, traducta est ad Conservatorium SSinæ Assumptionis. Questiones deinde coram Præsule, nunc Cardinali amplissimo Gabrieli indictæ fuere tum Clementi, tum Testibus, qui vel inducti fuerunt, vel *Defensor validitatis* rogatos voluit. Ex Rescripto diei 12. Julii 1801., & munificentia Principis Clemens impetravit publicum Patrochium, simulque, ut a S. Congregatione Concilii quæstio dirimeretur, quæ nunc contradicente pre munere *Defensore validitatis* sub infrascripto Dubio proponitur.

Constans est apud Canonistas, quod eo ipso professio perficiatur, & vota Solemnia profiteantur, quo quis formulam pronunciat, unde vel se tradat in Monachum, vel obedientiam promittat secundum expressam Regulam, aut institutum, ut tradit *Suarez de Religione lib. 6. Cap. 12. num. 6. Pellizzar Manual. Regular. tract. 3. Cap. 1. quæst. 4. num. 8. Engel. in Jus Can. lib. 3. tit. 31. §. 1. num. 9. Piringh eodem lib., & tit. Sect. 3. §. 2. n. 98. Schürer. Inrprudent. Can. Civil. lib. 3. Tract. 1. Cap. 3. num. 172.* Hinc dubitari non potest, quin ille, qui promittit obedientiam secundum regulam, tria vota solemniter profiteatur *implicite*, ac si *explicite* vovisset castitatem, paupertatem, & obedientiam, ut de Canonicis Regularibus SSini Salvatoris Majoris præcipue tradit *Passarin de Statu homin. quæst. 189. artic. 10. num. 250.* Quare Clemens tria solemnia vota professus est, dum obedientiam secundum *Regulam S. Augustini*, & *Constitutiones Ordinis* juravit; quamquam in formula pronunciata castitatem, & paupertatem non expresserit. Hanc vero Solemnem professionem *in substantia* irritam esse contendit in suo *examine* Lovattus, tamquam proficiscens ex ignorantia, & errore, cum putaverit, vel nullo modo suscepisse votum castitatis, vel saltem *simpliciter*, eatenus servandum, quatenus in Religione maneret. Ejus præterea Defensor vitiosam etiam *in forma* esse contendit Professionem utpote expletam contra censuram SS. Concilii Tridentini, & Constitutionum Apostolicarum. Hinc judicium EE. VV. ad duas controversias redire debet,

scilicet AD NULLITATES IN SUBSTANTIA, & ad VITIA IN FORMA. Quæ super his utrinque deducuntur per summa capita attingam.

DE NULLITATIBUS IN SUBSTANTIA primum agit publicus Clementis Defensor, & *in jure* statuit, quod irrita sit Professio, facta ab eo qui ignorabat, regulam saltem circa substantialia, ut tradunt *Astor Insit. Moral. lib. 11. Cap. 12. litt. D. Lauren. in jus Canon. lib. 4. tit. 6. num. 7. Pichler. Juris Can. lib. 4. tit. 6. num. 7.* Probare porro in facto contendit, Lovattum omnino ignorasse, quod in emittenda professione ad solemne votum castitatis sese esset obligaturus. Negat enim hanc Scientiam habuisse *ex formula professionis*, cum ea Votum castitatis expressum non præferat. Rursus petere aliunde hanc scientiam non potuisse ex iis, quæ præiverunt, vel comitata sunt *Novitiatum*, vel consequta sunt *professionem*. Nam ante quam ab Urbe decederet Clemens palam, aperteque dixit, se in illa, quam elegerat, Congregatione votum tantum obedientiæ se suscepturum, *e che nel rimanente in tutto restava libero* = ut testes de auditu a Clemente deponunt. Despiciendum porro esse ait Testimonium *Canonici Garofolo*, qui affirmat Clementi innuisse = *Che nel Voto d' Ubbidienza implicitamente erano compresi gl' altri due di castità, e povertà* = Nam unicum esse testem ait, & deponentem in Monasterii commodum, suæque negligentiae excusationem, dum novum Alumnus, ut par erat, non erudiverit. Deinde ita loquutum esse, ut Clemens qui tardior intellectu erat, non ex hoc depulerit errorem suum, cum perstiterit in opinione, quod vota religiosa non foret promissurus. Itidem reprobat testimonium *Francisci Lovatti Patris*, qui in formali examine juratus confirmavit, se a filio audivisse, quod vota solemnia emittebantur. Nam excipit eum fuisse in filium offensa voluntate, cui propterea non sit deferendum, cum maxime ei intersit, ne rescindatur professio, quo renunciatio sibi a Filio stipulata firma maneat. Postquam vero ab Urbe profectus est Clemens, nihil magis in itinere faciendo habuit notitiam voti castitatis. Tum enim ubi sermo incidebat de votis emittendis, illum statim abrumpebat *Canonici Garofolo*, & Alumnos ad tyrocinium delegabat, ut *Joannes Navona* itineris comes deponit.

In Novitiatu vero caruit quoque notitia, quod votum obedientiæ *implicite* castitatem contineret. Nam ex Novitiorum testimonio probare studet, quod Magister numquam, *sive* in *Ordinaria instructione* illos de votis suscipiendis erudierit, *sive* in *extraordinariis exercitationibus*, quæ inter animi perturbationes ante professionem omissæ fuere; Eo minus Clementem instructum esse posse contendit *ex lectione Regulæ*, quæ brevis fieri solebat inter epulas, nec facile ab ipso intelligi poterat, quippe latino conscripta idiomate, quo ille est omnino rudis. Tandem hanc scientiam haurire non potuisse *ex Sermone* quem Prælati Regularis habuit, dum a Lovatto vota excepit. Nam qui sermoni interfuerunt, negant Prælatum illum de votis meminisse. Post vero emissam professionem Clemens in eadem perstitit opinione solemne castitatis votum non emississe, & cum a Superioribus de suo errore monitus fuerit ex animi dolore, & mestitia indigitavit, se ignorasse antea, quod votum solemne castitatis esset emittendum. Ex quibus conquestionibus probatam esse ignorantiam arguit ex traditis per *Piton. discept. 40. num. 21.*, & *Rotam decis. 98. numer. 1. coram Peutinger.*, & *decis. 870. num. 12. coram Emerix.*

Contra hæc *Defensor validitatis ex jure* disputat, quod non quælibet ignorantia, & error removet consensum, & irritat obligationem. Necesse enim est, ut ignorantia sit *invincibilis*, scilicet ea, quæ manet etiam post adhibitam diligentiam *Schimer. Jurispruden. Canon. Civil. lib. 1. tract. 1. cap. 5. num. 230.* Nam = *qui potest scire, & non scit, idem est, ac si sciret. Cap. Cum inibitio de Clandestin. Desponsat.* Quare cum Clemens facile potuerit erudiri in Novitiatu de iis, quæ ad vota pertinebant sive a Magistro Novitiorum, sive a sociis in tyrocinio; & tamen omisit hanc notitiam acquirere, ejus ignorantia erat prorsus vincibilis, & æquiparatur scientiæ, ut arguit *Fagnan. in Cap. Ne innitaris num. 262.*, *Reiffenstuel. in cap. 2. de Reg. Jur. in 6. reg. 13.*

Præcipue cum Clemens in examine fassus sit, quod ex colloquio habito cum Canonico Garofalo sciverit = *Che si faceva il solo voto d'obbedienza, nel quale per altro erano compresi implicitamente due altri voti* = Itidem in examine declaravit = *la formola della Profes-*

essione mi fu data alcuni giorni avanti (scilicet ante diem professionis) la copia di mio carattere , ne capi il senso materiale , e le parole = In qua quidem formula, cum nuncupetur obedientia secundum Regulam S. Augustini , & Clemens in examine dixerit = Sapevo , che gl' Agostiniani professano i tre voti solenni di povertà , castità, obbedienza = sequitur, ut confusam certe notitiã habuerit , vel saltem dubium , quod solemne castitatis votum emittendum foret . Quare hæc notitia licet confusa idonea est ad valide contrahenda vota , nec professio ex ea irritatur, ut observat Passarin. de statu homin. quæst. 189. artic. 10. inspect. 3. num. 88. Antoen. Theol. Moral. tom. 3. de Vit. Religios. cap. 3. quæst. 2. sub num. 1. Id quod confirmatur exemplo Clerici , qui Subdiaconatum suscipit . Licet enim ignoret votum castitatis illi Ordini sacro inesse ; attamen eo ipso , quo se initiari vult Subdiaconatu , votum emittit , & se continere debet , cum qui unum sciens , & prudens efficit , & vult ; facit , & vult subinde , ei adnexa , ut notat Tamburin. Oper. Moral. lib. 7. de Ordin. cap. 3. §. 3. num. 11.

A jure ad factum pergit Validitatis Defensor , ut repellat a Clemente ignorantiam , & errorem , & probet eum habuisse distinctam votorum notionem . Quæstio autem hujusmodi cum pendeat multum ex testibus , hoc statuit, quod observandum tantum sit, quid testes examini subjecti affirmaverint , & omnino posthabenda testimonia ante, vel post institutum examen ab ipsis extrajudicialiter prodita . Hinc reiciendos esse putat Testes , qui excludunt hanc scientiam in Loyatto antequam ab Urbe discederet . Præter quod enim partim se retractaverint , & sibi contradixerint , partim studio Clementis sint abrepti ; nil faciunt ad rem, cum Clemens , siquidem ante discessum ignoraverit votum castitatis emittendum esse , potuit tamen postea hanc scientiam acquirere . Reque vera quæsitam ab ipso fuisse sive ex instructione , sive ex lectione probare satagit .

Nam *Canonicus Garofalus* juratus testatur , quod Clementi ante discessum ab Urbe aperte dixerit = che nel voto di obbedienza espresso nella formola della professione implicitamente erano compresi gl' altri due di povertà , e castità . Præterea *Canonicus Beltramini* , qui munere fungebatur *Magistri Novitiorum* interposita

sacramenti religione affirmat, defuisse quidem Clementi = *Una straordinaria istruzione, sebene non sia stato privo dell' Ordinaria* = Nomine vero ordinariæ instructionis ipse intelligit = *Le chiamate del Maestro di quando in quando per interpellare la mente di ciascun Novizio sull' intrapresa carriera, e sulla perdita totale della loro libertà, dalle quali cose non è andato esente il Lovatti. Itidem i discorsi Familiari, che si facevano in tempo di ricreazione, e passeggio, che il più delle volte erano sul legame dei Voti* = Tandem = *Gl' esercizi spirituali, che nella quarta Domenica di Quaresima si davano a tutti li Novizj, i quali esercizi si ravvolgevano sugli oblihi, e doveri del Religioso. Tertius accedit Testis Cajetanus Radisini, qui in tyrocinio cum Lovatto una erat, & meminisse ait = Che il Maestro per due volte parlasse incidentalmente dell' importanza de' voti* =

Hæc quoad instructionem. De lectione autem constat quidem ex testibus, quod semel in hebdomada, & sæpe etiam in Choro legerentur omnibus Novitiis adstantibus Regulæ, & Constitutiones. In regulis mentio occurrit de *tuenda castitate*, quarum proemium **A** expresse monet, quod *Professi in paupertate, castimonia, obedientiaque vitam exigere debeant*. In constitutionibus *Novitio exponuntur austeritates regulæ, difficultates Ordinis, & maxime vota castitatis, obedientiæ, paupertatis*, ut habetur ex ejus *Summario* sub titulo de *receptione Novitiorum*. Dum itaque fassus est Clemens lectionem præstitisse = *a tavola in quei giorni, che mi toccava a leggere, ed in noviziato preventivamente alla tavola*, concludit inde *Defensor Validitatis*, quod fateri quoque debeat, se scientiam distinctam votorum ex ea lectione habuisse. Neque se excusari posse dicit ex eo, quod linguam latinam non callebat. Id enim deponunt **T**estes contradicti ab aliis testibus, qui eum affirmant mediocriter versatum in ciceroniana latinitate, ut facile posset consequi quid *Regula, & Constitutiones*, licet latine scriptæ, præferrent.

Deinde ipse Navona socius Clementis asserit, quod **M**agister Novitiorum per spatium unius mensis convocatis quotidie tyronibus *tra li quali vi era anche il Lovatti faceva da uno di essi leggere la Regola di S. Agostino italiana, e siccome il libro è piccolo, così in detto Mese si lesse tutto*. Idem porro Navona confirmat, quæ **C**

monicus Beltramini, & Abbas Generalis dixerunt, quod Novitiis post Vesperas proponebantur = *le quotidiane lezioni del Padre Rodriguez, e principalmente quelle, che trattano sui voti di povertà, castità, ed obbedienza.* In hoc vero libro vernacula lingua scriptum sub titulo = *De voti essenziali della Religione* = habetur = *Li mezzi principali, che ha la Religione per acquistare la perfezione sono li tre voti essenziali che facciamo di povertà, castità, ed obbedienza.* Si igitur Clemens hæc ante professionem audivit, si in formula manu sua conscripta expressam vidit obedientiam secundum regulam S. Augustini, & Constitutiones Ordinis, si in ipso professionis actu audivit Prælatum Regularem concionantem, & monentem, ut perperderet, *quibus vinculis te obstringas; certe habuisse, videtur, unde hauriret notitiam, quod ipse solemne castitatis votum suscepturus esset.*

Demonstrat porro *Defensor Validitatis*, quod Lovattus probe sciebat, quid secumferret professio. Nam Cajeranus Radisini, qui experimentum cum illo exercuit, fassus est = *rilevai dai discorsi, che egli sapeva benissimo come la professione portava con se l'obligazione de tre Voti solenni* = Rursus = *meco ragionando si è mostrato informato dell' obbligo, che hanno i Canonici professi Renani al celibato* = Immo testatur eum audisse exprobantem Socio Navona = *tu sei troppo ragazzo per fare colla dovuta maturità la professione, e per conseguenza il voto di castità* = Post vero emissam professionem Romam reversus visus est Canonico Tomani = *ben informato delle regole della Congregazione nei primi tempi della loro compagnia.* Deinde Ordines minores suscepit, ad majores aspirabat, interfuit exercitationibus professioni Clerici Navona præmissis, in quibus Canonicus Garofolo Concionator *discorse dei voti*; Nec tamen usquam reclamavit, nisi postquam supervenit publicarum rerum perturbatio, suppressio Monasterii, & male conceptus amor puellæ. Ex quibus deducit, quod ipse Clemens facto suo ostendit probe scivisse, quod per Professionem castitatis voto obstringeretur. Unde cum pendente judicio super nullitate, licet monitus, ne nuptias iniret, Matrimonium tamen per dispensationes malis artibus extortas clanculum celebraverit, ejus fides suspecta sit. Hæc habet *Defensor Validitatis*, ut ejus as-

sertionibus fidem abjiciat, & concludat, quod in dubio pro validitate Professionis sit pronuntiandum, prout tradit Gratian. discept. foren. cap. 413. num. 17. Passerin. de Statut. Homin. quæst. 189. artic. 10. inspect. 3. num. 70. Rota coram Seraphin. decis. 1361. num. 7.

DE VITIIS FORMÆ agit porro Defensor Clementis; ex quo altero capite irritam dicit Professionem, cum peccet contra Decretum Tridentini Synodi, & Constitutiones Apostolicas. Nam ex Trident. Sess. 25. cap. 15. prohibetur, ne Professio fieri possit ab eo, qui minore tempore, quam per annum post susceptum habitum in probatione steterit. Professio autem antea facta, sit nulla, nullamque inducat obligationem. Ita autem stricte accipiendum esse annum hujusmodi contendit, ut S. Congregatio die 21. Januarii 1617. defini-
verit = *Professionem emissam non completo anni curriculo, etiam per duas horas tantum non valere. Et rursus declaravit non valere Professionem respectu Anni bissextilis cujusdam, qui ingressus Religionem die 27. Martii, & die 26. ejusdem Mensis sequentis Anni, currente Anno bissextill, emisit Professionem, ut in Patavina 4. Junii 1527., & in Andegaven. 31. Augusti 1533. (quarum tamen prima diei 21. Jan. 1617. in libris Decretorum sub dicta die non reperitur, altere reperiri non poterant, cum Epocham præferant anteriorem institutioni S. hujus Congregationis, quæ initium habuit anno 1563. ex Motu proprio Pii IV. relat. apud Concil. Trident.)* Quamquam vero Clemens habitum suscepit die 25. Octobris 1795., & professionem emisit die 26. Octobris anni 1796., qui bissextilis erat; attamen cum in præcedenti Anno 1795. post primam tres alii cum eo Novitii habitu induti sint, & inter cæteros Clemens postremus fuerit, contendit quod integer Annus absolutus non sit, dum solus die 26. Octobris anni 1796. post primam Professionem emisit. Licet vero annus probationis perfectus esset; attamen cum post exterarum copiarum invasionem in Novitiatu ab exercitiis cessatum sit, dici nequit impleta Mens Tridentini Decreti, quo annale experimentum non interruptum præscribitur. Ex constitutione vero Sixtina *Cum de omnibus* §. 4. jubetur sub pæna nullitatis, ut ante professionem inquisitio fiat de patria, parentibus, moribus profitentis. Ex altera Gregorii XIV. in *Constit. Circumspecta* §. 3. confirmata est Sixtina. Et tertia tandem Clementis VIII. in *Constit.*

Cum ad Regularem §. 34. præscribitur inquisitio ante Professionem. Quibus neglectis professionem ex vitio forme irritam proclamat.

Refutat hæc vitia *Defensor validitatis*, quæ contra formam impacta sunt. Omittit quærere, num annus probationis a Tridentino præscriptus *astronomicè* computandus sit, seu potius *civiliter*, ut perfectus dicatur statim ac ad ultimum pervenerit diem, quemadmodum defendunt *Piringh. in Lib. 3. Decret. tit. 31. sect. 2. num. 17. Schiner Jurispruden. Canon. Civil. Lib. 3. tractat. 1. Cap. 3. num. 117.*, & in non absimili specie de anno ad professionem emittendam præscripto defini- vit Sac. Congregatio in *Perusina Resitutionis in integrum 20. Junii 1750.*, & in *Cassanen. Nullitatis Professionis 6. Decembris 1755.*; his inquam missis *Defensor validitatis* negat ullo modo probatum esse, quod die 25. *Octobris 1795. cum post primam* quatuor Novitii habitum susceperint, Clemens fuerit inter cæteros postremus, ut proinde concludi nequeat, quod annus completus non fuerit, si die 26. *Octobris 1797. solus Clemens* professus sit. Maxime cum hæc nullitas numquã fuerit a Lovatto proposita, qui in examine immo fate- tur *il giorno 25. Ottobre 1796. spirava il mio Noviziato.*

Ad interruptionem Novitiatus, quod attinet, tria concurre debent, ut professio cadat ex defectu formæ; scilicet dimissio habitus, egressus è Monasterio, de- liberatus animus deserendi Religionem, ut declara- vit Sac. Congregatio in *Mediolanen. Nullitatis Profes- sionis 29. Augusti 1772.*; Quod demum pertinet ad Sixtinam Constitutionem, quæ irritat professiones non præmissa scrutinio, eam revocatam esse patet, atque ad terminos *Juris & Sac. Canonum* cohibita a Clemente VIII. in *Constit. In suprema lata die 2. Apri- lis 1602. Bullar. Mainardi tom. 5. part. 2. pag. 409.*

EXTRA DUBIUM *Defensor Clementis* attingit nonnulla super dispensatione Voti, a quo tamquam ex insti- tutione ecclesiastica Summus Pontifex juxta concurren- te causa dispensare potest, & solet *ut ex Cap. Unic. de Vot. in 6.* Causam vero dispensandi subesse ait; tum quia in dubio versatur, utrum Clemens delibe- rate votum castitatis emisit ad tradita per *Pichler in jus Canon. Lib. 4. Tit. 16. Num. 22.*; tum etiam quia non agitur de Matrimonio contrahendo; sed jam bona fide, vel saltem non mala contracto, quo casu pro- prius dispensatio concedi solet ad tradita per *Vanespen.*

in Jus Ecclesiastic. part. 2. Sect. 1. tit. 14. num. 8.

At *Defensor Validitatis* excipit quod Matrimonium sit nullum ex impedimento voti, quod illud dirimit, a quo dispensatio concedi non soleat nisi concurrente *causa publica* secundum receptiorem Canonistarum opinionem, quam refert & tuetur *Schmalzugrueber in Decretal. Lib. 4. tit. 16. num. 146.*, quamque sequuta est Sac. Congregatio in *Osneburgen. Dispensationis 19. Januarii 1765.*, & in *Colonien. Dispensationis 16. Maii 1767.*; Nam ex hac indulgentia detrimentum caperet status Monasticus, & Religiosus, dum sub spe dispensationis plures allicerentur ad deserendum professum institutum, ut observat *Sanchez de Matrim. lib. 8. Disput. 8. num. 8. Pellizzar. Manual. Regular. tract. 4. Cap. 3. de Voc. Casitat. Sect. 5. num. 127.* Contendit demum, quod Clemens indignus sit, qui hanc gratiam obtineat, postquam non sine dolo Matrimonium contraxit pendente cognitione super nullitate professionis.

Ex his utrinque disputatis EE. PP. dirimendum proponitur Dubium.

An constet de nullitate Professionis in casu &c.

Negative, & ad mentem. Mens est, ut E^mus Urbis Vicarius procedat prout de jure contra testes de statu libero Clementis rogatos, & mandet deleri ex Libro matrimoniorum Paræciæ SS. XII. Apostolorum partitam matrimonii a Clemente celebrati, & ex actibus fides status liberi, nec non transferri eundem Clementem in aliquam religiosam domum strictioris observantiæ, ut exercitiis spiritualibus vacet per mensem arbitrio ejusdem E^mi.

Sess. 25. cap. 4. de Reform.

URBANIEN. CONTRACTUS = In Congregatione diei 10. Aprilis nuper elapsi rogati EE. PP. = *An sit locus exequutioni contractus, seu potius reductioni onerum* = responderunt = *Affirmative ad primam partem, negative ad secundam* = Capitulum Urbaniense damnatum ad exequutionem contractus, & a reductione rejectum impetrato novæ audientiae beneficio in Allegatione distribuenda nova affert in Jure, & in Facto, ut EE. PP. recessum a Decisis suadeat.

In jure namque contendit, quod perempto, aut imminuto fundo pro oneribus implendis dato, concedi

soleat redutio onerum, licet hæc per contractum acceptata sint. Omisso enim, num ab Ordinariis, vel Generalibus Ordinum concedi possit redutio onerum in contractum deductorum; certe quidem S. Congregatio, ubi noverit, quod ex imminutione reddituum impar sit oneribus emolumentum, concessa reductione, contractum, acceptionemque ad æquitatem revocare semper consuevit, ut ceteris omissis nuper definitum fuit in *Romana Reductionis Onerum* 21. Augusti nuper elapsi.

In factis vero ostendit Capitulum, quod fundus a Matarozzio pro implendis oneribus datus revera partim peremptus sit, partim minores fructus reddat. Nam Matarozzius dedit *scuta* 266.66. monetæ Romanæ, ita ut a Capitulo essent in investimentum eroganda *come giudicherà più opportuno*. Constat autem, quod statim erogata fuerunt in censum, quem vendidit Comitissa Brancaloni fidejubente ipso Alexandro Matarozzi. Qui cum hæres extitisset debitori censu, hujus sortem restituit Capitulo die 18. Maii 1763., hoc vero postera die reinvestivit eandem summam cum Aldebrando Gioachini. Cujus census anno 1766. partem *Gioachinus* restituit, quæ rursus collocata fuit apud Communitatem Urbanæ, partem vero sibi accollavit Sebastianus Subissati. Cum vero Subissatus anno 1798. debitum suum dimiserit in schedis papyraceis, quæ prorsus communi fato perierunt, cumque census Communitatis non reddat fructus conventos in impositione, sequitur ut probatum videatur, quod Fundus partim peremptus, partim imminutus sit.

Nihil vero sibi obesse putat Capitulum si conventum fuerit cum Matarozzio, ut summa ab eo data cumulanda esset cum Massa Capituli, vel quod eorum culpæ verti debeat si fundus perierit, cum pecuniam in Censu erogaverint contra *Decretum Urbani VIII.*, quo cavetur, ut investimenta hujusmodi *in bonis stabilibus fructiferis perficiantur*. Nam conventa *incorporatio* cum Massa capitulari non tenet, cum vetita sit ex *Decreto Urbani VIII.* quo præscribitur, quod pecuniæ Ecclesiæ relictæ ad implementum piorum onerum erogandæ sint *in bonis immobilibus fructiferis cum expressa mentione oneris, quod illis adnexum reperitur*. Unde licet conventa esset *incorporatio* icrita prorsus fuit, neque umquam executioni commissa. Nam constat, quod illa pecunia tradita in separatum Censum

investita fuerit ipso Matarozzio prudente, & probante. Deinde, cum Matarozzius non dederit fundum, sed pecuniam, & quidem in non grandi summa contendit Capitulum, quod illam investire potuerit in Census, quin peccaverit in Decretum Urbani VIII.

Reliqua, quæ a Capitulo afferuntur, deducta jam fuere in Folio hujus Cause Congregationis diei 10. Aprilis proximi præteriti, quod, una cum Allegatione a Matarozzio tum distributa EE. VV. resumere dignabuntur.

Dubium proponitur.

An sit standum, vel recedendum a Decisis in casu &c.

In Decisis juxta modum dempta musica instrumentali & amplius.

Sess. 22. cap. 4.
de Reform.

MELEVITANA CANONICATUS. Proposita hæc causa fuit in Congreg. die 10. Julii 1802. in qua Præsbiter Laurentius Saliba executionem Litterarum Apostolicarum obtinuit. Nam disputatis Dubiis I. *An Litteræ Apostolicæ sint exequendæ.* II. *An, & a quo tempore, & in qua summa sint restituendi fructus* rescriptum est = *Ad I. Affirmative Ad II. Affirmative a die motæ litis exceptis distributionibus quotidianis* = Quamvis Defensor Præsbiteri Michaelis Angeli Cassar statim impetraverit *licentiam de redeundo*; attamen, cum in hac Congregatione dictum esset vadimonium, nondum mihi sua scripta exhibuit. Saliba reassumptionem præteritæ Allegationis deprecatur. Ex his quæ in illius Congregationis Folio deducta fuere dignetur EE. PP. deliberare.

An sit standum, vel recedendum a decisis in casu &c.

In Decisis, & amplius.

FIRMANA CAPPELLANIÆ . Laicalem Cappellaniam cum onere Sacri quotidiani ad Altare *Præsentationis* Ecclesiæ *Jesus Civitatis Firmi* fundavit anno 1703. pia mulier Catherina Adami, simulque voluit, ut in futuris vacationibus ad Cappellaniam nominarentur Præbiteri e familia Guerrieri, quibus non extantibus jus nominandi PP. *Jesuitis* tribuit. Qua quidem Societate suppressa Comes Laurentius Adami curavit, ut devolutum ad S. Sedem Juspatronatum obtineret, datis præcibus ad S. M. Clementem XIV. Verum laudatus Pontifex maluit *motu proprio posthabitis precibus* illud adscribere cl. me. Cardinali Parracciano tum Archiepiscopo Firmano, ejusque Successoribus, hortatusque est, *ut in futuris vacationibus ratio habeatur Consanguineorum Testatricis, & presertim de Familia Oratoris, qui sint idonei ad Cappellaniam obtinendam = ut ex Rescripto diei 19. Februarii 1774.*

Sess. 21. cap. 7.
de Reform.

Hinc vacata anni 1783. Capellania per obitum Præbiteri Lucii Guerrieri, cum nullus ex hac Familia idoneus esset, qui Cappellaniam consequeretur, modernus Archiepiscopus Firmanus nominavit Priorem Francisci Adami alterum ex filiis Comitis Laurentii. Post hæc Comes Dominicus Adami Frater Francisci a SSmo deprecatus est = *la grazia non già del juspatronato, ma di perpetuare nella Famiglia maschile l'anzidetta Cappellania obligandosi l'Oratore di supplire agl' oblighi delle Messe, e di accrescere l'asse di essa di un potere del valore di scudi mille*. Quas præces nullum responsum obtinuerunt. Nam Archiepiscopus Firmanus de sua Sententia interrogatus, aperte petitæ gratiæ repugnavit, licet professus sit = *nelle future vacanze ben è credibile, che come io mi pregio aver fatto a favore del Sacerdote D. Francesco Adami rispetteranno essi pure (scilicet Successores Archiepiscopi) l'esortazione Pontificia nominando a tale Cappellania sogetti della Famiglia*.

Verum cum Cappallanus Franciscus Adami gravi morbo laboraret in nuper elapso mense Aprili, & rumor esset, quod Archiepiscopus Firmanus Cappellanum a Familia Adami extraneum nominaturus esset, idem Comes Dominicus huic Sacræ Congregationi supplicavit, ut Cappellania conferenda esset iis de familia sua, qui essent idonei. Nam ei Frater est Abbas Octavius Adami

Vicarius Generalis Ordinis Cælestinorum, qui nihilominus, quod Regularis sit, *habilitationem* a SSmo impetravit, ut beneficia Ecclesiastica consequi posset. Archiepiscopus Firmanus in sua *Informatione* ex multis adductis rationibus, de quibus inferius erit agendum, concludit *Res adeo clara mihi videtur, ut tuto teneam EE. PP. præces esse rejecturos, mihi que libertatem nominandi, quem maluerim, sapienter vindicatuos. Sane de bono jure Archiepiscopatus mei hac in re ita sentio, ut si necessitas postulet, jus ipsum quomodo-cumque tueri per Procuratorèm Fiscalem meæ Curie deliberaverim.* Hinc præfinitus fuit terminus Promotori Fiscali, ut jura deduceret, & Causa in *Folio* relata est, ut in conflictu partium ab EE. VV. decideretur.

Dominicus Adami in *allegatione* distribuenda asserit familiæ suæ relictam esse passivam vocationem tum ex *Æquitate canonica*, tum ex *Pontificio Rescripto*. Nam æquitas Canonica cæteris paribus prælationem dat iis, qui Fundatori sunt consanguinitate conjuncti, ut tradunt *Vivian. de jure patronat. part. 3. lib. 14. cap. 2. num. 67. Piton. de controvers. Patron. allegat. 3. n. 10.* & definivit tum Sac. Rota in *Alatrina Juris patronatus 15. Junii 1705. §. Ceterum cor. Scotto*, tum Sac. Congregatio in *Forolivien. Cappellanice 25. Junii 1791. Ex Rescripto vero Pontificio* passivam vocationem concessam contendit, statim hæc Summus Pontifex hortatus est Archiepiscopus Firmanos, quibus Jus nominandi attribuit, ut in *futuris nominationibus ratio habeatur Consanguineorum Testatricis, & presertim de Familia Oratoris.*

Quæ sane verba *hortatoria*, si in privati cujusquam hominis dispositione præceptum inducunt, ut post *Text. in leg. Fideicommissa 11. §. Hæc verba ff. de Legat. 3.* passim tradit Rota in *Viterbien. seu Urbevetana Legati 12. Martii 1736. §. 11. coram Elephantuio*; multo sane magis verba hortativa inducere debent obligationem, cum prolata sint a Principe, ut observat *Pignat. consult. Canonic. 64. num. 15. tom. 7.* & Rota in *Recent. decis. 242. num. 3. part. 8.* Potissimum cum hortatus sit ea, quæ de æquitate Canonica Archiepiscopi sequi omnino debebat, ut scilicet prælationem consanguineis Fundatricis concederent, quibus in terminis verba hortativa præceptum important *Gratian. di-*
scept.

scept. 70. n. 12. Præterea observandum esse dicit Comes Adami, quod Summus Pontifex consultum voluit consanguineis hujusmodi, quodque Archiepiscop. Firmanus in unica vacatione post Rescriptum sequuta consanguineum nominavit, & in futuris eisdem prælationem concedere sese professus est; quæ omnia suadere videntur, ut ea sumatur interpretatio, qua verba hortatoria ad præceptum, & obligationem transferantur.

Dum hoc Folium sub prælo erat Defensores Promothoris Fiscalis mihi allegationem exhibuerunt, quæ EE. VV. distribuenda quoque erit. Contendunt, quod Familia Adami sibi vindicare non possit passivum vocationem neque *ex fundatione*, neque *ex Rescripto Pontificio*. Illa tantum vocat Descendentes ex Familia Guerrieri. Hoc nullum præceptum, vel obligationem inducit, dum verbis hortativis conceptum est, ut *ad præceptum* transferri non possit, sed tantum *ad consilium, & commendationem*.

Ex his Dubium emergit.

An, & cui sit concedenda Cappellania in casu &c.

Affirmative favore Abbatis Octavii Adami, & amplius.

URBINATEN. INDULTI. Capitulum Cathedralis *Ses. 24. cap. 12. de Reform.*
 Urbinatensis constat ex Dignitatibus, & Canonicis, simulque ex septem Beneficiatis, qui ex fundatione S. M. Clementis XI. corpus penitus separatum constituunt, & nil commune, nisi chori servitium cum Canonicis habent. Servitio Capituli addicti sunt Mansionarii stipendio conducti, qui cum sint extra græmium Capituli, ad nutum e servitio dimitti, illudque pro arbitrio ipsi derelinquere possunt. Inter hos per annos viginti quinque Mansionariatus munus obivit Præsbiter Antonius Ceccarelli, qui postea inter Beneficiatos cooptatus jugiter, & sedulo per alios viginti quinque annos Ecclesiæ inservivit. Cum morbo oculorum captus esset, obtinuit jam ex indulto Sac. Congregationis commutationem horarum Canonicarum in
 alias

alias præses, atque indultum celebrandi Missam votivam B. M. V., etiam in Fæstis duplicibus. Nunc vero novis oblatis præcibus deprecatur indultum jubilationis post expletum quinquagenarium servitium. Instantiæ omnino assentiti sunt Beneficiati. Dignitates vero & Canonici repugnant. Episcopus de sua Sententia interrogatus hæc habet = *Facili controversia negotio componitur una Capituli cura est, ne jubilatis Beneficiatis concedatur, nisi per quadraginta annorum spatium, tamquam Beneficiati, servitium præstiterint. Hi e contra pretendunt servitium etiam cumulare in Mansionariis præstitum. Pergravis, in qua Orator reperitur, ætas, adversa, qua laborat, valetudo, loco jubilationis ipsi esse possent. Benignum jubilationis indultum ad solam conscientie tranquillitatem, quod ei dignentur concedere EE. VV. ob pessimam valetudinem Capitulum haud offendit, Oratoris consulit necessitati. Modus fateor usui parum accomodatur: verum ita indulgenti in casu alia non deest ratio. Infelix Sacerdos Ceccarelli oculis tam parum valet, ut a Sac. Congregatione canonicarum horarum in alias preces commutationem, atque indultum votivum B. M. V. etiam in fæstis simplicibus celebrandi Missam obtinuerit. Choro præterea præsens esse poterit aliquando, non autem inserviet Choro. In Capituli itaque præjudicium gratia non tendit. Gratia ipsi hac ex causa concedendæ non contradicunt.*

Cum Præsbiter Ceccarelli per annos quinquaginta Ecclesiæ inservierit postulat jubilationem que post expletum quadragenarium servitium Beneficiatis indulgetur non quidem ex privilegio in corpore juris, scripto, sed ex universali consuetudine introducto, ut tradit *Bened. XIV. de Synodo Diæces. lib. III. cap. 4. §. 6., & lib. 13. cap. 4. §. 15., & concedere passim consuevit S. Congregatio, & precipue in Spoletana, & Reatina Jubilationis 7. Augusti 1779., & in Montis Falisci Jubilationis 6. Decembris 1796.* Nec sibi obesse putat, si Canonici jubilationi repugnent. Nam ipsi corpus penitus distinctum a Beneficiatis efficiunt, adeoque cum Beneficiati assentiantur, nihil interesse debeat eorum dissensus. Quin immo nullum sibi jus vindicare potest Capitulum ad prestandum, vel denegandum consensum jubilationis petitæ ab iis, qui sunt de gremio. Nam Capitulum interrogare solet

Sac. Congregatio, ut illud de prestito, vel non, continuo, & laudabili servitio testimonium perhibeat. Ideoque si constat de injusto dissensu, pluri S. Congregatio nihilominus Jubilationem indulsit, & precipue in *Civitate Plebis Jubilationis* 23. Novemb. 1782. Verum Canonici petitione jubilationi sese opponunt ex eo, quod Ceccarellius tamquam Beneficiatus servitium præstiterit per annos vigintiquinque tantum. nec ei prodesse possit ad beneficium jubilationis consequendum, si in munere Mansionariatus per alios viginti quinque annis Ecclesie servitio addictus fuerit. Etenim cum Mansionarii non sint de *græmio Capituli* profecto indultum jubilationis consequi nullo modo possunt, ut de Cappellano ad nutum amovibili definivit S. Congregatio in *Camerinen. Jubilationis* 12. Martii 1796. Id quod consuetudine exceptum videtur in Metropolitana Urbinatensi. Nam referunt Canonici = *che ogni qualvolta il Capitolo è stato interpellato per il suo sentimento, e consenso alla giubilazione de' Benefiziati, subito che questi hanno dovuto per il servizio di quaranta anni annullare il servizio prestato in qualità di Mansionarij con quello prestato da Benefiziati, come appare dai registri delle risoluzioni Capitulari l'ha prodotto contrario, e si sono opposti costantemente per non indurre un esempio, che conoscono di evidente pregiudizio al buon servizio della loro Chiesa.* Et tandem Orator non expectasset usque ad quinquagesimum annum, nisi, & ipse comperiisset incongruum servitium in Mansionariatu præstitum ad perficiendum iuge, & laudabile servitium chorale, cujus intuitu ex Ecclesie indulgentia choralibus, & capitularibus Jubilationis indultum concedi solet.

Neque a viginti disciplina recedi posse videtur ex eo, quod Orator scrupulis agitatur, dum consulentibus medicis a choro abest, quippe grandævus, infirmus, & morbo oculorum captus. Etenim ex infirmitate Jubilatio, omnino nunquam concedi solet. Episcopus ipse fatetur, quod = *modus hic parum usui accommodatus.* Præterea infirmitati Oratoris consuli posset per temporaneum indultum abessendi, a choro, quod *durante infirmitate a jure conceditur his, qui valetudine labrant.* Cap. i., & tot. fere tit. de Cleric. egrot., & in Cap. de Cler. non residen. in 6. Infirmitas autem talis esse debet non ut omnino impediatur accessum ad

chorum sed ne choro interesse possit sine periculo
Reiffenstuel. in Jus Canon. lib. 3. tit. 4. §. 7. num. 193.
Schinalsgrueber. in jus Canon. tom. 1. tit. 8. §. 4. n. 86.,
 & ex morbo non adeo gravi indultum abessendi a cho-
 ro durante infirmitate concessit *S. Congreg. in Piscen.*
Indulti 22. Novemb. 1760. Orator quidem laborat morbo
 oculorum, ita ut commutationem horarum canonica-
 rum, & indultum celebrandi missam votivam B. M. V.
 impetraverit. Quamquam hæc infirmitas ei impedi-
 mento non sit, ut aliquando præsens in choro adsit;
 attamen ejus præsentia esset omnino inutilis, cum
 munia choralia implere non possit, ut Episcopus testa-
 tur. Quare morbus oculorum, gravis ætas, & longum
 servitium idonea quidem causa esse videtur, cur indul-
 tum hujusmodi posset exorare. An vero in casu, &
 quomodo concedendum sit indultum jubilationis ju-
 dicabunt EE. PP. sub proposito dubio.
An, & quomodo sit concedendum indultum jubilationis
in casu &c.

Negative, sed concedendum indultum abes-
 sendi a choro durante infirma valetudine.

*Sess. 21. cap. 7.
 de Reform.*

SUTRINA UNIONIS. Actum fuit de hac causa, in
 Congregatione diei 15. Maii proximi præteriti, & in
 posteriori diei 19. Junii, quarum Folia EE. VV. resu-
 mere dignabuntur. Tunc denegata fuit unio Paræciæ
 Castri Vici habitatoribus omnino deserti, quam sibi,
 suæque Paræciæ deprecabatur Archipræsbiter Ronci-
 lionis; Simulque reijecta fuit suspensio ad decen-
 nium nominationis vacantis Parochi Vici, & applica-
 tio reddituum Archipræsbitero Roncilionensi, prout
 in sua informatione Episcopus Sutrinus proponebat.
 Qui post æditam hæc Resolutionem litteris recentè da-
 tis vos EE. PP. consulit quid sibi agendum. Nam ait:
quoniam pro sublimi suo judicio aliter rata sunt EE.
VV. respondendum, locus mihi relinquitur istam Sa-
cram Congregationem consulendi (ut supplex præsto)
quid in hac re sit agendum? Concursum indicerem, sed
mihi ante oculos obversatur incolarum defectus. E con-
verso justitiæ consonum haud videtur, ut præbenda pos-
sessore carere semper debeat. Judicium itaque a sum-

ma EE. VV. auctoritate præstolabor, quarum mandatis me totum jugiter devoveo.

Ex quibus censui EE. VV. interrogare.

An sit standum, vel recedendum a Decisis in casu &c.

Non proposita cum sequenti.

AQUIPENDIEN. TRANSLATIONIS IMAGINIS.

Immaginem SS^mi Crucifixi, quæ asservatur in Sacello Ecclesiæ parochialis S. Crucis Oppidi Canini, summa veneratione prosequuntur illi Oppidani, qui ad eam confugere solent, cum aliqua super imminet calamitas: Id quod dudum factum est, cum Epizootia greges ora Thirreni depascentes grassaretur. Nam indicta publica Supplicatione translata est Imago illa a Parrochiali ad Collegiatam Ecclesiam SS. Joannis, & Andreae, in qua præcibus Populi exposita fuit. Voti hinc compotes facti Caninenses decreverunt, ut in posterum celebrato quotannis solemnî Sacrificio gratiarum actio perpetuo haberetur. Cum vero ex piis largitionibus multa coacta esset pecunia statuerunt ornare, & ampliorem reddere Cappellam in Ecclesia collegiata, in qua decentius Sacra immago collocaretur.

Sess. 25. Decret. de invocat., & venerat. Sacr. Imag.

Communi tamen Capituli, & Populi desiderio obstitit Rector Parochialis Ecclesiæ S. Crucis, qui ne hæc translatio fieret, prohibuit. Quare Caninenses hanc veniam transferendi imaginem a Summo Pontifice deprecari sunt, qui preces S. huic Congregationi remisit. Episcopus de sua Sententia interrogatus audivit Capitulum, Populum, & Rectorem, & quæ ab ipsis deducta in scriptis fuerunt una cum Informatione remisit. Deinde addit: *indignum & periculosum est, ut quæ ad majorem Dei gloriam, & Religionis augmentum directa sunt adversentur, periculosum, ut quæ totius populi devota flagitat effervescencia privata unius contradictione infirmentur. At quorsum hæc? Parochialis Ecclesia filialis est, & totaliter Collegiatæ subiecta, itaut ipse Rector, functionibus parochialibus demptis, nil nisi de assensu expresso, aut tacito Capituli exercent. Hujus enim Pareciæ limites instituti sunt voluntaria dismembratione Capituli, cujus jam erat totius Oppidi cura, & cujus modo est privativum jus baptisterii, & sepulcri. Vicarii ergo potius, quam Parochi co-*

gnomento dignus videtur Rector S. Crucis; ideoque injurosam, & propria muneri absquam contradictionem opponit. Nec traducenda erunt, quæ Parochus inutiliter blaterat de Ecclesiæ suæ dedecore, & præjudicio. Hæc enim omnia, ceteroquin somnia sunt vigilantis.

Parochus S. Crucis tribuis nititur rationibus, ut impediatur, quominus S. Imago transferatur. Primum quod hæc existat in sua ecclesia; ut salvo jure proprietatis ipso repugnante alio traduci nequeat. Deinde, quod maximum caperet detrimentum Ecclesia Parochialis, dum remota hæc S. Imagine careret piis largitionibus, & celebratione Missarum. Tandem quod ab iminorabili Sacra Ico in illa Ecclesia reposita sit.

Hiscæ tamen occurrit Episcopus in sua Informatione. Nam affirmat, quod hæc Paræcia instituta sit ex dismembratione voluntaria facta a Capitulo, quem penes erat cura universalis Oppidi. Quare Parochus nullam habet proprietatem Imaginis, nec justa ratio, qua se translationi opponat. Deinde potest Episcopus invitis licet Patronis transferre Immagines ex justa causa decentioris cultus, ut ex mente Sacri Concilii Tridentini Sess. 25. *Decret. de Invoc. & venerat., & Sacr. Inag.* tradunt *Pauimoll. decis. 11. num. 17.*, & *Rota in Romana Translationis Imaginis 25. Junii §. 6. coram clar. mem. Card. Calcagnino*, & definivit S. Congregatio in *Leopoliæ. 30. Julii, & 27. Augusti 1763.* Justa autem decentioris cultus causa deducitur ex eo quod Ecclesia S. Crucis sit minus decora, immo & sordida, quodque in Ecclesia Collegiata decentius, & ornatius extruitur Sacellum, ut ad majorem venerationem in ea collocetur. Qua manente causa inquirendum erit num in calculum haberi debeat præjudicium Ecclesiæ Parochialis, dum piæ oblationes amittit. Verum cum iste offerantur intuitu S. Imaginis videtur sane, quod ejus cultus præhabendus sit interesse ecclesiæ Parochialis.

Dubium est.

An sit locus translationi Sacræ Imaginis in casu &c.

Die Sabbathi 20. Novembris 1802. in Pa-
latio Apostolico Quirinali erit Sacra
Congregatio Concilij, in qua præter
alia, proponentur infrascripta Dubia,
juxta morem ejusdem Sacrae Congre-
gationis de jure resolvenda.

SUTRINA UNIONIS.

An sit standum, vel recedendum a Decisis in casu &c.

Prævio recessu a decisis affirmative juxta vo-
tum Episcopi.

AQUIPENDIEN. TRANSLATIONIS IMAGINIS.

An sit locus translationi Imaginis in casu &c.

Negative.

INTERAMNEN. DECRETORUM . Cum primum

Interamnensi Ecclesiæ præesse cæpit modernus Epi-
scopus muneris sui putavit esse nonnulla ferre decreta,
quæ vitam, & honestatem Clericorum, & decus Do-
mus Dei respiciebant. De quibus certior factus est
Clerus per edictum non publice vulgatum (ne in of-
fensionem Populi rediret) sed lectum die 14. Janua-
rii anni 1802. in Consessu habito resolutionum Casuum
Moralium. In hoc duo præ ceteris jussa leguntur;
scilicet = *Che tutti gli Ecclesiastici, o Chierici, eccet-*

Sess. 21. cap. 7.
de Reform.

Ses. 25. Decret.
de invocat., &
venerat Sacr.
Immag.

Ses. 24. cap. 12.
de Reform.

tuati li soli Parochi , e quelli che per legitime cause fossero da noi dispensati concorrano , e siano assistenti in Cotta a tutti li Pontificali , ehe saranno da noi tenuti nel decorso annuale sotto la sudetta pena pecuniaria , (nempe scutorum trium) , che faremo esiggere rigorosamente dai trasgressori a favore della Compagnia del Santissimo Sacramento = Itidem = Che similmente tutti gli Ecclesiastici , e particolarmente li Parochi si portino in ogni mese alla risoluzione de casi morali , e ciascuno preparato per la risoluzione di quello, che alla sua Classe appartiene . Per rapporto a Confessori resta già dichiarata la pena nella loro patente se trasgrediranno , riguardo poi agl' altri Sacerdoti a nostro arbitrio , oltre che non saranno mai presi in considerazione per proviste Ecclesiastiche, nè rispettivamente nell' avvanzarli all' ordinazione . Quibus Decretis commoti Præsbyteri simplices Interamnenses ad Sac. Congregationem pro abrogatione reclamarunt .

Auditus est Episcopus Interamnensis , qui in sua Informatione multas adducit inferius recensendas rationes , quamobrem hæc decreta tulerit , & sint in posterum observanda . Quare Sac. Congregatio jussit per Rescriptum diei 17. Julii proxime præteriti = Scribatur Episcopo , qui præfigat terminum interesse habentibus , & reclamantibus ad deducendum jura sua in S. Congregatione non retardata interim executione Edicti diei 14. Januarii proximi præteriti . Refert Episcopus se tempus præstituisse usque ad primam Audientiam post aquas non retardata interim præfati Edicti executione . Verum in pervicacia Contradictores hi obstinatiores facti non mea tantum , sed verius istius S. Congregationis mandata spernentes in primis Vesperis pontificaliter celebratis die 14. Augusti, nempe in pervigilio Beatæ Mariæ Virginis principalis hujus Cathedralis Ecclesiæ Patronæ accedere noluerunt , cum ingenti laicorum scandalo , utpote quos non latebat , hinc mea , & istius S. Congregationis imperata , & illinc dictorum Præsbyterorum spretum . Nec satis . Aliqui ex eis majorem addiderunt audaciam , ut scilicet ad Cathedralem Ecclesiam non jam in choro , non habitu talari , & superpelliceo induti , sed brevi se contulerint , ibique intra Populum , & coram Episcopo in spretu quodammodo exultantes constiterint , ut quisque dignosceret , se omni

occupatione, quominus accederent, solutos voluntarium non necessarium spretum commississe.

Contendit Episcopus in laudata *Informatione*, Præbiteros simplices, & Clericos omnes ad interventum in Pontificalibus Episcopi teneri tum ex Decreto Sancti Zephirini Pontificis, tum pressius ex Synodalibus Constitutionibus publicatis Interamnæ ab Antistite Andreassi. Hæc enim jubent in *Cap. 7.* = Clerici quicumque celebranti Episcopo, & Pontificalia exercenti tonsura, talari veste, ac superpelliceo decenter ornati assistant & inserviant, eundemque una cum Canonicis ab ipsa Aula, seu Palatii Camera ad Cathedralium Ecclesiam deducant, prout hactenus laudabiliter observatum est, atque in novo Cæremoniæ dispositur sub animadversione ad arbitrium. Impediti vero de causa nos monere debent. Quæ Synodalis Sanctio, unde præcedens etiam observantia deducitur, non quidem gravis videri debet, cum quinquies, aut septies in anno advocet ad Ecclesiam Præbiteros vix per unam horam. Hinc exempla hujus sanctionis allegat in Constitutionibus *Metropolitane Firmi* latis ab Archiepiscopo Borgia; *Ecclesie Aesinæ* ab Episcopo Fonseca; *Ecclesie Fulginatensis* ab Episcopo Baptistelli publicatis, & alias multas hujusmodi Constitutiones.

Quamquam Episcopus non diffiteatur, hanc Synodalem Constitutionem fuisse inobservatam; attamen ex hoc concludit necessarium fuisse Edictum, quo revocarentur ad observantiam Constitutiones, & tepefactus Cleri fervor excitaretur. Aliter, si sub specie inobservantiae abusus tolerari deberet, numquam sane evelli posset. Maxime cum ab hoc edicto non reclamet major, & sanior Cleri pars, sed quidam tantum Præbiteri simplices, qui in otio tabescunt, & per Civitatem vagantur servitio addicti laicorum.

Hæc habet Episcopus, ut suum Edictum tueatur. Præbiteri simplices reclamant tantum ab obligatione, & pæna injuncta, nisi Pontificalibus Episcopi, & resolutioni casuum moralium intervenerint. Cætera Edicti capita de habitu, vita, & honestate Clericorum venerantur. Hinc *EE. VV.* allegationem exhibent, in qua demonstrare contendunt hujus Edicti nullitatem, & injustitiam: Nullitatem scilicet, quia publicatum non fuit; & hac deficiente publicatione lex obligat neminem ex *Text. in cap. Ne captandæ de concess. præbend.*

bead. & tradit Rota coram Emerix jun. decis. 57. numer. 7. ; Injustitiam, quia Tridentina Synodus ses. 24. cap. 12. de Reform. jubet tantum Cathedralis Canonicis, & Beneficiatis = Episcopo celebranti, & alia pontificalia exercenti assistere, & inservire = Unde Canonistæ deducunt, quod simplices Sacerdotes neque officium, neque beneficium habentes in Ecclesia Cathedrali cogi per Episcopum non possint ad inserviendum sibi, & Cathedrali, Pignatell. Consult. 56. num. 6. tom. 3. Nicol. Lucub. Canon. Lib. 1. tit. 22. num. 3., & 4., Monacell. adnot. ad form. 4. num. 32. tom. 1., & definivit Sac. Congregatio in Segnen. Decretorum 22. Novembris 1749., in qua proposito II. Dub. = An aliud Decretum in Visitatione editum, quo præcipitur, ut omnes Præsbiteri, præter legitime impeditos, interesse teneantur Missæ Sacrificio per unum Canonicum cum expositione SS. Sacramenti quolibet die Jovis celebrari solito similiter sub eadem pœna sustineatur = responsum fuit = Negative, & esse hortandos, sed non cogendos.

Neque sibi obstare putant Decretum S. Zephyrini, de quo nulla mentio facta est in Collectione Decretalium, sed tantum in Breviario Romano sub die 26. Augusti Lect. III. Nam cum illud Pontifex Seculo Tertio Ecclesiam tenuerit fervescente adhuc sub Severo Imperatore persecutione, vixit semper in hypogeis, a quibus sub Antonino traductum fuit ad Martyrium teste Natal. ab Alexan. histor. Eccles. ad Sæcul. III. cap. 2. tom. 1. & Hinc cum toto Pontificatus tempore tresdecim ordinasset Præsbiteros, septem Diaconos, Episcoposque tresdecim, nil mirum si jusserit, ut pusillus Clerus adesset Episcopo facienti rem divinam. Pace tamen Ecclesie restituta, cum singuli Præsbiteri Ecclesiis addicti fuissent, primum in vita communi, deinde in singulari per distinctas cuique assignatas Præbendas; ea certe invaluit recentior disciplina, ut qui Ecclesie Cathedrali, sive per beneficium, sive per officium inservirent, ii tantum pontificanti Episcopo adesse tenerentur.

Ad Constitutiones quod attinet Synodales Episcopi Andreassi, eas quidem in desuetudinem abiisse defendunt sub fide Capituli Cathedralis testantis pro veritate, & conscientia nullam omnino in hac Ecclesia Interamnensi viguisse unquam, aut vigere consuetudinem,

per quam simplices Sacerdotes interesse cogantur Pontificalibus ab Episcopo in solemnioribus peragi solitis, proptereaque eos nullo unquam tempore ad id indicta pœna fuisse coactos, sed tantummodo eorum nonnullos pro arbitrio, & devotione, quandoque illis interfuisse, & interesse = Quare concludunt, quod potestate ordinaria non poterat modernus Episcopus cogere Præbiteros simplices sub pœna pecuniaria. Nam etiam in casu, quod ob parvum numerum Canonicorum, & Mansionariorum Ecclesiæ servitium detrimentum patiatur; tunc solum ex Authoritate Sac. Congregationis possunt compelli Præbiteri, qui habent beneficia, & Cappellanas in Cathedrali ad inserviendum Missis solemnioribus, assignato tamen emolumento ex redditibus Cathedralis, ut tradit *Monacell. adnot. ad form. 4. tit. 14. num. 6. tom. 2.* Unde eo magis injustam vocant præmissam interessendi coactionem quoad omnes Sacerdotes, & simplices Clericos utpote latam absque necessitate, cum Cathedralis Interamnenensis sufficienti juxta ipsos prædita sit inservientium numero. Quamobrem nil ad rem conferre ajunt aliarum Ecclesiarum Constitutiones, cum non ab exemplis judicandum sit, sed ex legibus ut docet *Barbos. axiom. 86. num. 3., Rot. in Recent. decis. 328. num. 42. part. 11., & in Romana Laudemiorum, & Quindenniorum 27. Januarii §. final. cor. Canillac.*

De altero edicti Capite, quo compelluntur omnes Sacerdotes, & Clerici ad interessendum *resolutioni Casuum moralium* contendunt definitum fuisse, quod Clerici, & Sacerdotes Seculares non confessarii hortari, nusquam tamen cogi possint ut docet *Pignatel. Consult. Can. 18. t. 8. n. 6., Monacell. adnot. ad form. 15. tit. 3. num. 2.* Et Sacra Congregatio in *Civitatis Plebis Conferentiæ Casuum 15. Martii 1692.* interrogata = *An Episcopus possit compellere Canonicos, Confessarios, ceterosque Præbiteros Cathedralis sub pœna pecuniaria, ut accedant ad Congregationem casuum conscientie* respondit = *Posse compellere omnes Sacerdotes Sæculares Confessarios, etiamsi Canonici sint; ceteros vero non posse compellere, sed hortari* = ut in *Lib. Decret. 42. pag. 147.* Rursus quæsitum est in *Arimin. Conferentiæ Casuum Conscientie 18. Julii 1699.* de Synodali Decreto, quo interesse Congregationi casuum cogebantur Sacerdotes cujuscumque conditionis,

nis, Curati, Economi, Confessarii, Clericique omnes in Sacris constituti sub pœna Juliorum trium locis piis applicanda atque Sac. Congregatio rescripsit Dandum esse decretum Civitatis Plebis Lib. Decretor. 49. pag. 25.

Ex quibus EE. VV. deliberandum proponitur.

An, quomodo, & quæ Decreta Episcopi sint exequenda in casu &c.

Affirmative in omnibus ad formam tamen Concilii Romani Tit. 5. cap. 9. quoad collationes casuum conscientiæ.

*Sess. 21, cap. 7°
de Reform.*

ROMANA. Jam semel, & iterum actum est de suspensione vacantis Cappellaniæ fundatæ an. 1639. a Duce Petro Sen. Altemps in Ecclesia S. Mariæ Transtiberim sub titulo *S. Mariæ de Clementia*, quam suspensionem postulabat Dux Marcus Siticus Altemps donec dimitteretur æs alienum in summa scotorum 4000. contractum pro reparatione Domus, in qua una cum duobus L. Montium constitutus fuit Cappellaniæ fundus. Verum cum ab Anno 1769. ipsius dotis administrationem Dux Joseph Maria ab Altemps, mox eo defuncto Dux Marcus Siticus ejus filius gessissent, ideo in Congregatione diei 12. Septembris 1801, rescriptum est = *Dilata, & ad D. Secretarium pro præfixione termini Oratori ad reddendam rationem ab anno 1769. usque in præsens non retardato interim adimplemento onerum* = Disruptis vero per Peritum a me deputatum rationibus, cum exploratum esset difficile futurum, ut per suspensionem nominationis dissolveretur debitum Cappellaniæ; hinc Emi Patres sub die 20. Februarii currentis Anni rei examen ad Eminentissimum, & Reverendissimum Gabrielli pro Voto ablegarunt cum clausula *firma remanente celebratione Missarum*.

Demandato muneri eximia sedulitate vacavit laudatus Emus; & quamvis in gesta administratione plures partitas detexisset legali exceptioni obnoxias, difficultas tamen servandi Cappellaniam adhuc manebat. Solicitus autem Dux Marcus Siticus ad majorem Dei gloriam, suæque Familiæ decus de subsistentia Cappellaniæ modum proposuit, quo ea incolumis servari

posset. Ipse namque, nomine etiam Primogenitorum, qui in posterum erant successuri, spondet ex bonis liberis, & primogenialibus solutionem scut. 60. in annos singulos Cappellanis pro tempore, simulque onus in se, & successores assumit dimittendi es alienum pro reparatione Domus contractum, dummodo ipsa instaurata Domus, & LL. Montium, quæ stabant profundo Cappellanix concedantur in proprietatem avitæ Primogenituræ, Hæc obligatio ab ipso subscripta quinque hisce continetur capitibus = I. Che debba io fare la nomina del Cappellano subito, che resti approvato dalla S. C. del Concilio il presente mio obligo, ed ottenuto il beneplacito. II. Che il pagamento degl'annui scudi 60. debba farsi in rate mensuali posticipatamente, ed in moneta sonante corrente nel tempo del detto pagamento. III. Che siano a carico dei Cappellani pro tempore li pesi ingiunti nella fondazione della Cappellania. IV. Che in corrispettività degl'annui scudi 60. da pagarsi al Cappellano pro tempore come sopra, ed in compenso del debito contratto per detta Cappellania, quale assumo sopra di me, e de' successori nella Primogenitura della mia famiglia si concedino, ed incorporino alla stessa Primogenitura la Casa riedificata, ed i due LL. di Monte della Cappellania restando a carico mio, e de' miei successori l'annuo Canone di cui è gravata la detta Casa. V. Finalmente, che per obligare li Primogeniti successori come sopra debba impetrarsi il beneplacito apostolico per grazioso rescritto in vece di chirografo.

Super quibus Eius Gabrielli votum suum aperit in hæc verba = Utile profecto est Cappellanix, Oratori, & Primogenitis, quod suo, suorumque in Primogenitura successorum nomine Orator pollicetur. Nam primo statim nominatio fieret Cappellanix, quæ ceris alieni causa ad plures alios annos suspendi, & forsan inutiliter deberet. Deinde idem Cappellanis erit stipendium scutorum sexaginta, quot in fundatione, & ante ræedificationem fere retrahebant ex assignata domo, & duobus Locis Montium, sed in posterum erit a reparationibus, dislocationibus, aliisque ejusdem domus periculis immune. Utile erit Oratori, qui liberatur a difficultatibus demonstrandi rectam suam, & Patris administrationem. Utile Primogenitis, qui acquirent fructus annui redditus scutorum 122. 10.

Æque vera videntur conditiones obligationis. PRIMA, quod approbatio Sac. Congregationis præcedere debeat nominationi Cappellani, convenit obligationi Oratoris, quæ ab ipsa pendet approbatione. Provida est SECUNDA, dum soluto stipendio in fine cujusque mensis respicitur ex una parte commoditatem Cappellani, ut singulis mensibus habeat, unde vivat, indemnem ex altera parte servat Patronum; si Cappellanus ineunte mense Cappellaniam dimittat, aut moriatur, & dum qualitate pecunie determinat, lites præcludit. TERTIA respiciens onera Cappellanie consentanea est fundationi, in qua cum designatis fundis annui redditus scutorum circiter sexaginta eadem imposita fuere onera Cappellano. Idem dicendum DE QUARTA; Nam æquitas, & justitia postulat, ut Orator, ejusque successores, qui super propriis, & primogenialibus bonis assumunt onus præstandi Cappellanis annua scuta sexaginta, & dimittendi alienum æs Cappellanie, correlative obtineant ejus fundum melioratum, & redditus auctos. QUINTA denique conditio ad rem tendit firmandam, cum absque Beneplacito Apostolico subsistere non possit obligatio Oratoris nomine etiam successorum in Primogenitura, licet eidem Primogenituræ adderetur fundus Cappellanie. Æquum autem est, ut impetretur Beneplacitum per organum D. Secretarii, ne Orator ulteriori gravetur sumptu.

Ex hastenus deductis resultat justitia, & utilitas transactionis, seu obligationis: resultat necessitas, & rationalitas Beneplaciti, resultat meum quodcumque sit favorabile votum: resultat non esse amplius locum suspensioni nominationis Cappellani.

Censui igitur primum dubium presenti quæstioni conformare, & EE. VV. dirimendum proponere.

An, & quomodo sit locus suspensioni nominationis; seu potius sit consulendum SSmo pro approbatione transactionis in casu &c.

In omnibus juxta votum Emi Relatoris.

ATRIIEN. REDUCTIONIS. Sacellum extat in Ec-
clesia Monasterii S. Claræ Civitatis Hadriæ S. Ma-
riæ Gretiarum nuncupatum ad cuius lævam in colum-
na hæc legitur sculpta inscriptio. *D. O. M. Sor. Maria
Magdalena Turca, & Sor. Cecilia Firmani hoc Sacellum
fieri fecerunt sumptibus suis, & dederunt celebrari Mis-
sam quam in die in perpetuum XDCXLVI. Ceterum non
constat qualis quantisque fundus fuerit pro celebra-
tione Missæ quotidianæ assignatus, nec de Monialium
acceptatione, aut de venia Ordinarii. At certo præsu-
mitur Moniales illas fundatrices non plus in dotem
dedisse, quam Ducata circiter quingentum percepta
ex earum laboribus, manualibus, industriis, ac livellis,
ex quibus cum illis temporibus redirent ducata an-
nua 47. 50 (scilicet novem cum dimidio in singula
centum), congrua inde elemosina pro Missa quoti-
diana forsau exigebatur. Hinc quotidianum quus hæ-
ctenus sumptibus Monasterii habuit implementum
Verum nunc auris vectigalibus, & ob redituum im-
minutionem, cum Monasterium impar sit quodia-
no Sacro perficiendo, moderna Abbatisa Soror Ma-
ria Kmanuel Accantasti hujus oneris reductionem ad-
medietatem deprecatur.*

Narrata confirmans Vicarius Capitularis reductioni fa-
vet ex eo præsertim, quod in prædicto legato antiqui-
tus facta, aut elemosina sufficiens Missæ perpetue
assignata non fuit, seu reditus ob defectum Capita-
lium notabiliter, & ultra medietatem sunt imminuti.
Nam tunc temporis fructus Capitalium percipiebantur
ad rationem ducatorum novem cum dimidio pro quo-
libet centenaria, & in præsens ad rationem Ducatorum
trium cum dimidio. E contra Monasterium prædictum
ob temporum calamitates, & injustas ac immodicas im-
positiones, ob defectum capitalium, aut propter exi-
gendi difficultatem, & debitorum decoctionem est in-
totali impotentia erogandæ congruæ elemosinæ pro
adimplemento missæ quotidianæ, neq; adsunt qui te-
neantur ad supplementum. Elemosina Missæ manua-
lis, & vere necessaria est Carolenorum circiter duorum.
Porro ex Statu activo, & passivo Monasterii constat,
quod in singulos annos Ducata 140. 23. plus impen-
duntur, quam ex reditibus percipiuntur, cumque nul-
læ sint impensæ reformandæ, ideo testatur reditus an-
nuales hujus Monasterii S. Claræ sufficientes non esse
pro

pro mediocri Monialium sustentatione, & pro oneribus satisfaciendis, & proinde cere alieno multum in presentia esse gravatum = .

Ex quibus in facto deductis facile percipient EE. VV., quod de hoc missæ quotidianæ onere non constat nisi ex inscriptione, quæ legitur in sinistra Cappellæ pariete. Quamquam vero delitescat fundatio, ut certo sciri nequeat, num idoneus fundus pro celebratione fuerit datus, & onus relictum nec ne sit per ultimam voluntatem, vel potius per contractum acceptatum; Attamen cum ab anno 1646. semper celebratum sit Sacrum per spatium annorum centum quinquaginta, profecto ex hac longeva observantia presumi potest, quod emolumentum par oneri relictum sit. Ex centenaria enim quilibet præsumitur titulus ad inducendam obligationem ut ex doctrina *Bald. in leg. 1. cod. de cond. indebit.* monet *Gratian. discept. 417. num. 32.*, & definivit *S. Congr. in Romana 24. Martii 1787.*

Nihilominus duo ponderanda proponit Vicarius Capitularis, ex quibus reductioni locus esse posset. Primum *imminutio* reddituum. Nam quo tempore hoc missarum onus institutum est ex pecunia redibant usuræ drodantes, & ultra, sive ducatorum novem cum dimidio in singula centum. Quare si data fuerunt ducata quingentum, ut est memoriæ proditum, ex his percipiebantur *Ducata quadraginta septem cum dimidio*, ita ut Missa quotidiana celebrari saltem poterat *ad manua-lem*. At nunc usuræ imminutæ sunt ad tria ducata cum dimidio pro centenario, & fieri non potest, ut ex ducatis 17. 50., quot respondent hodiernis usuris, Missa quotidiana celebretur, cum elemosinâ manualis in *duobus carolenis* usuvenerit. Imminutis vero redditibus reductio concedi solet, ut statuit *S. Congregatio in Aquilana Reductionis Missarum 26. Novembris 1796.* Advertendum quoque ad *paupertatem* Monasterii. Nam ex *statu activo*, & *passivo* constat, quod hoc illud superat in annuis ducatis 140. Attenta vero paupertate obligati sæpissime *S. Congregatio* reductionem concessit, & præsertim *in Taurinen. 30. Martii 1776., in Caputaquen. 7. Junii 1777., in Nucerna Paganorum Reductionis Missarum 1778., & in Aquilana Reductionis Missarum 26. Novembris 1796.*

Quatenus EE. VV. reductionem concedant, tum discernere debent reductionis modum. Moniales postulant

lant ut sibi fas sit pro quotidiano onere missam alternis diebus celebrare. Vicarius capitularis his placidit precibus, quia forte nec tantus Missarum numerus impleretur indulta reductione ad manuaem juxta vires reddituum.

Dubium proponitur.

An, & quomodo sit locus reductioni Missarum in casu &c.

Affirmative juxta votum Vicarii Capitularis.

FOROSEMPRONIEN. UNIONIS. In Villa S. Martini de Murri Forosempronienensis Diæcesis extat Sodalitium SSmæ Conceptioni nuncupatum, ex cujus redditibus amovibili Cappellano Curato, qui in eadem Villa Paræciam exercet, nomine congruæ dantur annua scuta 52. 30. partim in pecunia numerata, partim in tritico, & musto. Administrationi bonorum præsumt Confratres, sed parum bona fide, immo non sine dolo redditus in propriam utilitatem convertunt. Ad refrenandum abusum, perpetuumque Rectorem præficiendum curæ Animarum duo Priores Sodalitii Lazarus Doni, & Bernardinus Luzi deprecati sunt a S. Congregatione, ut bona sodalitatis uniantur Paræciæ, et Parochus impletis omnibus oneribus nomine congruæ superextantes redditus percipiat.

*Ses. 24. Cap. 13
de Reform.*

Episcopus multa refert quoad redditus Societatis, infidelem confratrum administrationem, & imploratam unionem. Singula cognoscent EE. VV. ex sua *Informatione*, quæ integra oculis subiicitur. Etenim quod spectat ad redditus ait = *præfatam Societatem unum tantum prædium possidere in Vocabulo Carenzotto cum variis aliis terræ frustulis sejunctis exigui valoris, quin adinveniatur instrumentum ullum, aut testamentum, ex quo innotescat, unde bona hujusmodi possideat laudata Societas. Ex tabula autem in Sacratio appensa eruitur tantummodo, supradicto prædio adnexa esse varia onera Missarum pro nonnullis particularibus defunctis, quæ quotannis sunt 108. comprehendis decantatis. Alia adsunt insuper singulis annis tria Officia Missarum, una cum solemnibus cantu in festo SSmæ Con-*

Conceptionis ad libitum Confratrum . Annuus vero reditus ex præfatis bonis stabilibus proveniens est scut. 155. 41. Exitus autem comprehensus annuis oneribus (etiam congruæ Cappellani curati) non excedit scut. 106. 46., proindeque in favorem Societatis remanent annuatim scuta 49. 95.

Ad Confratrum administrationem , quod attinet , hæc habet = *Ast quia Confratres omnes pergravantur cere alieno cum ipsa Societate , exceptis quatuor dumtaxat , ideo assensum denegarunt ad incorporationem , & perpetuitatem Parochiæ , alias cogerentur nedum solvere quod debent , verum etiam ipsis clauderetur via amplius de redditibus impure lucrari , sicuti huc usque fecerunt , auctumantes in Ministrorum variatione ita inter se convenire , ut si adversus ipsos iudicium constitueretur , cætus convocant , inducias solutioni paciscuntur , quin unquam suum sortiatur effectum. Quapropter cum Societas non habeat , unde solvat onera Missarum , dolose a Prædecessore reductionem impetrarunt pro tertia parte prædictorum onerum missarum , cum possent in integrum satisfieri non solum , verum quoque superessent fere scuta 50. Præterea ex imperitia Confratrum majores oriuntur confusiones , cum nullus ex ipsis adinveniat , cui adsit animus referre in acta redditus , exitusque nomina ; ex quo provenit vel malitiosa occultatio proventus , vel expensarum augmentum , quæ omnia perturbationem talem ingerunt adeo , ut nullus arithmeticus Peritus verum a falso discernere valeat . Hac de causa Societas ipsa nonnullos amisit census activos , quorum adhibitis omnibus diligentis , ne indicatio quidem adinveniri potest .*

Ex quibus suum aperiens Votum , concludit = *verum esse id omne quod dictæ Confraternitatis Priores Lazzarus Doni , & Bernardinus Luzi exposuerunt in supplici Libello , nec non evidenter apparet necessitas unovenditalia inconvenientia , & ut redditus salvi fiant , & incolumis servetur Confratrum conscientia , quod certe eveniret , si Clementia Sanctitatis suæ dignaretur cum Ecclesia Parochiali S. Martini in unum corpus redigere bona stabilia , redditusque ipsius Societatis etiamsi Confratres assensum superatis suffragiis non dederint plenum , quia assensus non juste negatus a jure suppletur , atque magis magisque incorporationem suadet. doctrina Synodus Tridentinæ , quando Parochialium Ecclesiarum fru-*

*fructus adeo exigui sunt, ut debitis nequeat oneribus satis fieri, nec honeste Parochus sustentari valeat, uti de facto evenit in casu præsentis, cui indigentiae procul dubio sup-
pedietur per dictam bonorum, & reddituum perpetuam
unionem traducendo in Parochum ipsum onera omnia
prædictæ Societatis.*

Unioni repugnare videtur eorum voluntas, qui Sodalitium fundarunt, ut pietatis, ac Religionis opera in eo exercerentur, ad quem effectum inducta sunt Christianorum collegia ad *Tex in Leg. 1. §. Sed religionis ff. de Colleg. illicit., Durant de rit. Eccles. Cap. 26.* Et quamquam in proposito casu non dissolveretur Sodalitium, sed tantum unio bonorum decernenda esset favore Parochi cum lege implendi omnia ejus onera, attamen grave videtur, ut ab administratione depellantur Confratres, qui hactenus eam exercuerunt. Nilominus inquirendum erit, utrum necessaria, & utilis causa suadeat unionem, & consensus adsit quorum interest. His enim concurrentibus S. Congregatio uniones probat passim, & præcipue probavit in *Spole-
tana 27. Junii 1789.*

Necessitatem unionis repetit Episcopus a summa inopia Parœciæ, cum longe minus conciliari congrua Parochus exigat a confratribus, scilicet *scuta 52.* nec habeat incerta emolumenta. Ad succurrendam inopiam Parœciarum Tridentina Synodus *Sess. 24. Cap. 13. de Reform.* jubet suppressionem, & unionem beneficiorum. Multo ergo magis permittenda videtur unio bonorum Sodalitii. Utilitas vero ex eo deducitur, quod Confratres dolose in administratione versentur, & fructus bonorum in propriam convertant utilitatem, quin eorum fraudibus occurrere possit. Quare si bona uniantur Parœciæ, ejus Rector bona ex fide administrabit, et impletis oneribus, quæ supersunt *scuta circiter quinquaginta cum aliis scutis 52.* ab ipso nunc perceptis implebunt *taxam conciliarem*; unde cura Animarum rejecto amovibili, & mercenario de perpetuo rectore provideri poterit, & Confratribus omnino preclusa erit via dilapidationibus. Hinc nil faciendus est dissensus multorum Confratrum. Idcirco enim repugnant, ne illorum fraudes apertæ sint, neque injusto careant lucro, & ad restitutionem perceptorum adigantur. Irrationabilem autem dissensum, quandoque desepit S. Congregatio, suaque

authoritate hæc uniones probavit in *Fulginaten.* 30. Januarii 1725.

Quandoquidem petita unio ab EE. VV. probetur, sane probandus videtur modus, quo Episcopus unionem faciendam proponit, scilicet impletis omnibus oneribus Societatis. Hæc enim conditio semper interponi solet in unionibus concedendis, ut tradit *Daniel. insit. Civil. & Canon. tom. 1, tit. 12, num. 6., Rigant. ad Reg. 13. Cancellar. num. 136.*

Decernendum itaque.

An & quomodo sit locus unioni in casu &c.

Affirmative juxta votum Episcopi traditis Confraternitati a Parocho scutis decem in singulos annos erogandis, & in pia Opera, & ad D. Secretarium cum SSmo.

*Sess. 21. cap. 7.
de Reform.*

CAMERINEN. SUSPENSIONIS. Templum in Civitate Camerini *S. Mariæ in Via* dicatum anno 1634. extruxit clar. mem. Cardinalis Georio, in eoque instituit sex Cappellanos amovibiles, qui servitio ejusdem Ecclesiæ adessent, & stipendium perciperent ex fructibus septuagintaquinque LL. Montium, super quibus dos hujus foundationis constituta fuit. In postremis vero testamenti tabulis ex omnibus suis bonis Fideicommissum ordinavit favore lineæ masculinæ Nepotis sui Cesarei Giori, qua sublata substituit Ecclesiam *S. Mariæ in Via*. Cum vero hujus substitutionis dies cessisset; tum hæc præcipua fieri jussit, scilicet: ut alii sex Cappellani nominarentur, qui una cum aliis sex jam institutis quotidie horas Canonicas ad instar Cathedralis persolverent, & singuli Sacra tercentum quotannis perficerent: ut pro stipendio assignarentur *scuta quadraginta* Priori Parocho, *scuta octuaginta & unum* Cappellano Decano, & *scuta septuagintaquinque* reliquis undecim Cappellanis: Ut tandem hæreditas teneretur ad expensas manutentionis Fabricæ ejusdem Ecclesiæ, & sacrarum suppellectilium, necnon Sacelli Divi Ansovini Episcopi, quod in Metropolitana Ecclesia extat.

Ex scripta substitutione purificata sub annum 1739. ad Ecclesiam *S. Mariæ in Via* delata est Cardinalis hæreditas; cujus tamen reditus cum innotuissent impares scriptis oneribus, authorante Sacra hac Congregatio ne
ita

20. *Novembris* 1802.

ita hæc moderata fuerunt , ut pro Servitio Chori quodtidia o Cappellani per alternas hebdomadas inservirent ; pro tercentis Missis biscentum singuli quotannis celebrarent & stipendium æqua ratione decrederet ita , ut Prior *scuta* 28. 57. perciperet , Decanus *scuta* 71. , cæteri Cappellani *scuta* 65. in capita exigèrent . Verum deterior facta est Cappellanorum conditio , ubi publica rerum venit perturbatio . Cessata namque solatione fructuum LL. Montium ipsi amiserunt annua *scuta* 606. 73. Tum certe singula onera suspendi oportuisset , nisi Cappellanorum pietas præsto fuisset . Nam paratos sese exhibuerunt ad alternativum Chori servitium , & ad annuam celebrationem Missarum centumquingenta pro quolibet licet stipendium *ad scuta* 35. in singulos sibi decurtassent ; Id quod probavit Camertinus Archiepiscopus Rescripto suo 24. *Octobris* 1798. *per modum Provisionis , & reservato Beneplacito Apostolico* .

Post restitutam veterem disciplinam in aliam Cappellani incidere calamitatem . Nam anno 1799. Civitas Camerini terræmotu afflicta est , ex quo partim ruit Ecclesia *S. Mariæ in Via* . Hinc Populi vota , ut repararetur Templum , in quo servatur Imago Deiparæ antiquo , modernoque culto celebrata . Hinc Cappellanorum cura , ut fatiscentem Ecclesiam restituerent . Hinc æs alienum ab ipsis hoc nomine contractum *ad scuta* 1890. impositis censibus super fundis hæreditatis Georiæ probante Episcopo Isaurensi , (nunc E^mo De Petro) in Urbe Apostolico Delegato . Quamquam vero ita nunc restaurata sit Ecclesia , ut in ea Parochiales , & Chorales Functiones peragantur ; attamen adhuc necessaria est ex iudicio Periti impensa *scut.* 382. 90. ut opus rite perficiatur . Præterea necessaria est restauratio Sacelli *S. Ansovini* , quod terræmotum fere evertit ; quodque reparandum est sumptibus hæreditatis Georiæ , & mille scutorum circiter impensam requirit . Ut igitur hisce expensis supplere possent Cappellani præces SS^mo obtulerunt , ut suspensionem obtinerent geminæ Cappellanæ , quarum una vacat per obitum Sacerdotis Philippi Vannucci , cujus nominatio spectat ad Capitulum Metropolitanæ , altera per liberam Sacerdotis Antonii Olivieri resignationem in manibus Archiepiscopi . Verum ad has preces sub die 23. *Januarii* proxime præteriti rescriptum est *Proponant alia media* .

Quibus deficientibus validius nunc easdem instaurant preces, ut Cappellaniarum earundem stipendium in annuis scutis 70. una cum fructibus LL. Montium in dimissionem æris alieni contracti, & contrahendi erogari possit. Archiepiscopus hæc, quæ in facto exposita sunt, suppeditavit in sua Informatione, quam ita concludit = *Instantiam ergo Cappellanorum pro suspensione duarum Cappellaniarum non solum justam, sed necessariam omnino judico pro subeundis expensis necessariis pro perficienda, & firmanda Ecclesia S. Mariæ in Via, & reedificanda Cappella S. Ansovini, & pro extinguendis Censibus, quibus gravatur hæreditas Georia, ad quod explendum nulla alia suppetunt media. Capitulum huius Metropolitanæ pro petita suspensione electionis novi Cappellani in locum dicti Vanucci suum præstat consensum. Ego pariter meum præsto pro suspensione Cappellaniæ vacantis per liberam dimissionem Sacerdotis Olivieri. Addendum arbitror Priorem, & decem Cappellanos pro chori, & Ecclesiæ Servitio esse sufficientes, & Populi devotionem ex hac suspensione non imminui. Quoad tempus necessarium refero intervallum requiri saltem viginti annorum, dummodo eximatur pia hæreditas ab onere celebrationis, & applicationis Missarum eisdem duabus Cappellaniis proportionabiliter injuncto, ut ex adnexo folio = de quo inferius redibit sermo.*

Suspensio sanè Cappellaniæ adversatur, tum voluntati fundatoris, tum juris dispositioni Card. de Luca de *jure patronat. disc. 20. num. 12.*, & *Fargna eod. tractat. part. 2. can. 27. col. 6. num. 4.* Inquirendum igitur erit num idoneam causam ad suspensionem nominationis exhibeant sumptus, qui in Ecclesiæ, & Sacelli reparationem erogari debent. Sane de necessitate reparationis testatur Archiepiscopus, & exploratum est, quod hæreditas clar. mem. Cardinalis Georio, qui Ecclesiam fundavit, & ejus manutentionem necnon Sacelli S. Ansovini jussit, omnino ad has impensas teneatur. Jam in hac hæreditate substituta est ipsa Ecclesia S. Mariæ in Via, & Ecclesias reparandas primum esse ex suis redditibus monet Trydentina Synodus *Sess. 21. cap. 7. de Reform.*, mandavitque ipse Fundator.

Verum redditus omnes, ex hæreditate manantes dividuntur in stipendium Cappellanorum. Quare contenditur posset, utrum beneficiati adigi debeant ad repara-

tionis expensas. Ita tamen beneficiati tenentur, ut primum salva sit oporteat congrua illorum sustentatio, Gallenart. ad cap. 7. Sess. 21. Concil. Triden. verb. instaurari, Barbos, ibidem num. 10, & Amostaz. de caus. piis lib. 5. cap. 6. num. 31. tom. 2. Dum itaque Cappellani jam sponte stipendium remiserunt pro scutis quadraginta in singula capita, videtur sane, quod ulterior diminutio fieri nequeat; ne aliter eis deficiat, unde se possint sustentari. Deficientibus autem aliis mediis ad expensas reparationis Ecclesiæ supplendas Sacra Congregatio concedere consuevit suspensionem Canoniciatus, ut videre est in Senogallien. Fabricæ Ecclesiæ 20. Februarii 1796. ad II. Dub. Eoque pronius hæc excipienda videtur suspensionis instantia, cum Ecclesiæ servitium satis comode suppleri queat ab aliis decem Cappellanis, & Populi devotio nullum detrimentum capiat, tandemque Archiepiscopus, & Capitulum metropolitanum (ad quos nominatio spectat vacantium Cappellaniarum) suspensioni assentiantur.

Quatenus EE. VV. Sententia in suspensionem inclinet, statuendum erit tempus ad quod concedenda sit. Archiepiscopus censet necessarium saltem fore vicennium. Nam in Folio, de quo in Informatione meminit, ita harum impensarum rationes expungit. Pro reparatione Ecclesiæ S. Mariæ in Via jam impositus fuit census in sorte scut. 1890. Præterea necessaria sunt adhuc ad opus perficiendum alia scuta 302. 90., & pro reparatione Sacelli S. Ansovini impensæ liquidantur in scutis 1000., quæ singulæ partitæ summam conflant in scutis 3272. 90. Ad dimissionem hujus debiti jam destinata sunt annua scuta 30., quæ in annis viginti dabunt scuta 600. Quamobrem si concessa gratia simul suspendantur etiam onera Missarum, quæ duabus hisce Cappellaniis adnexa sunt, redire poterunt ex his annua scuta 100., quæ per viginti annos conflabunt summam scut. 2000., itaut in totum habeatur summa scut. 2600., quæ certe quantitatem debiti non æquat, proinde ultra propositum ab Archiepiscopo tempus suspensio prorogari deberet, nisi forte vicennio durante ex piis Fidelium Oblationibus deficientem summam Oratores collegerint.

Restat ut EE. PP. modum statuunt quo suspensio concedi debeat. Nam Archiepiscopus proponit, etiam suspensionem Missarum, quæ duabus Cappellaniis ad-

adnexa sunt. Grave quidem hoc videtur in detrimen-
tum suffragii animæ fundatoris. Sed non omnia fun-
datori detrahuntur suffragia, cum plura supersint
cæteris Cappellaniis implenda, nec desunt exemplaria
militum indultorum in causam reparationis Ecclesiæ,
ut in *Lisbonen. Applicationis* 18. Decembris 1790. in 1.
Triplex hæc quæstio de suspensione nominationis Cap-
pellaniarum, de tempore, de modo proponitur diri-
menda in sequenti Dubio.

*An, ad quod tempus, & quomodo concedenda sit sus-
pensio Cappellaniarum in casu &c.*

Affirmative juxta votum Archiepiscopi, & ad
D. Secretarium cum SSmo.

Sess. 21. cap. 7.
de Reform.

PATAVINA TRANSLATIONIS MISSÆ. Orato-
rium B. Mariæ Virgini Lauretanæ dicatum in Villa
Valdobbiadine (quæ est in Patavino) extruxit ann.
1644. Joannes Roma = *affinchè detta Chiesa sia uffizia-
ta, spontaneamente per se, eredi &c. ha dotata, e do-
ta con una perpetua investitura la Chiesa predetta del-
li Livelli nel fine del presente descritti, con l'utile de'
quali sia data quella curia ad un Sacerdote, che sarà
stimata conveniente, qual Sacerdote ogni Venerdì dell'
anno abbia da celebrar la Messa in detta Chiesa per
l'anima de' suoi* = Descripti autem in fundatione re-
ditus, seu Livelli summam annuam conficiunt Libella-
rum 97. 13., quæ vix respondent scutis decem mo-
netæ romanæ.

Patronatu hujus Oratorii gaudet nunc *Usualda Puppa
Sarri dell' Armi*, & a S. Congregatione deprecatur,
ut, quoniam Oratorium temporis vetustate fatiscens
& indecens suspensum jam fuit a Vicario Foraneo, li-
ceat sibi ad aliud ejusdem Loci Oratorium, quod ap-
pellant *di S. Fede* prædictæ Missæ hebdomadalis cele-
brationem transferre. Quibus de precibus hæc refert
Vicarius Capitularis = *audito Parocho intra cujus Pare-
cia fines situm est Oratorium Virginis Lauretanæ, eun-
dem instantiæ factæ ab Oratrice minime se opponere,
immo eam omnimode approbare, & laudare. Ad
quem autem spectet reparationis onus discernere non
possum, cum id Fundator Oratorii in fundatione si-
len-*

lento prætereat. Quod vero attinet ad impensam necessariam, ut mihi certissime constat, eadem tanta necessaria esset, quanta ad aliud Oratorium a fundamentis erigendum. Quoad impotentiam supplendi eadem apparere videtur ex legato instituta, quod neque satis est ad congruam hebdomadalis Missæ celebrationem. An vero cultui Oratorii prædicti, aut Populi commodo, ex ejus demolitione præjudicium inferatur? Nullum certe. Oratorium minatur ruinam, nemo ad illud accedit, ut Parochus testatur, ideo indecorum est. Situm autem est in loco ab habitatione Populi dis-sito, & remoto. Ecclesia autem designanda, est aliud Oratorium S. Fidei dicatum, quod commodum est Incolis Paræciæ Vallisdublatinis valde protensæ, & quod tum a Parocho, tum ab incolis magnopere desideratur.

Postulat Oratrix translationem Missæ ex eo quod fatiscens sit Oratorium, in quo Missa hebdomadalis ex fundatione celebrari debet. Causa vero ad translationem concedendam cum semper debeat esse justa,urgens, & necessaria, tum præcipue, ubi Fundator Ecclesiam designavit, ut tradit *Ricc. in Prax. part. 4. Resolut. 69. per tot.*, *Pax Jordan. tom. 1. Var. Resolut. Lib. 4. tractat. de Sacrific. Missæ num. 540.*, & *Sac. Congregatio in Vicen. Translationis Oneris Missarum 19. Aprilis 1766.* Ex Tridentino autem *Sess. 21. Cap. 7. de Reform.* habetur, quod *Episcopi tamquam Apostolicæ Sedis delegati, transferre possint beneficia etiam juris patronatus ex Ecclesiis, quæ vetustate, vel alias collapsæ sint, & ob earum inopiam nequeant instaurari, in Matrices aut alias Ecclesias locorum eorundem, seu viciniorum* = Ex quibus patet translationes ex causa imminentis ruinæ, tum demum concedi, si Ecclesia ob inopiam instaurari non possit. Cum vero Oratrix sit patrona hujus Oratorii, sane videtur, quod ipsi incumbat onus reparationis, ut ex eodem *Decret. Trident. Sess. 21. Cap. 7. de Reform.* tradit *Fagnan. in Cap. Cum autem de jure patronat.* Quare extemporaneum videri possit consilium de translatione Missæ, quoties Patronæ vires suppetant ad ferendam reædificationis impensam.

Verumtamen ponderandum est cum Vicario Capitulari, nullum in fundatione hæredibus injunctum fuisse onus

onus manutentionis. Dos autem adeo pusilla est, quæ dum vix sufficit celebrationi Missæ, eo minus idonea esse poterit reparationi Oratorii. Expensa vero tanta necessaria foret, quanta erogari deberet, si denuo a fundamentis Oratorium extrueretur. Præterea opus esset inutile, cum Oratorium licet reparatum semper dissitum esset a Parœcia, & Incolis commodius pateat Oratorium S. Fidei. Hinc fit, ut Parochus, translationem probet, & Populus eandem optet, cum ex ea nullum detrimentum, sed immo majorem capiat utilitatem. Quibus concurrentibus S. Congregatio translationem indulgere consuevit in *Patavina* 11. Julii 1801. ad II. Dub.

Translatione vero concessa, cum Oratorium S. Mariæ Lauretanæ ruinosum sit, & inutile, neglectumque jaceret, tum sane demandanda videtur demolitio erecta ibi Cruce ad præscriptum *Sac. Concilii Tridentini Sess. 21. Cap. 3. de Reform.*, & alias hoc idem fieri jussit *Sac. Congregatio in Lucana Demolitionis* 18. Augusti 1787., & in superius citata *Patavina* 11. Julii 1801. ad II. Dub.

Ex his Dubium est.

An sit locus translationi Missarum, & demolitioni Oratorii in casu &c.

Non proposita cum sequenti.

Sess. 25. de decret. de invoc. SS.

VELITERNA CELEBRATIONIS MISSÆ. Capitulum Collegiæ S. Pauli a diruto Oppido Nymphæ in proximum Oppidum Cisternæ translatum quotannis celebrare consuevit Festum Conversionis ejusdem S. Apostoli sub cujus patrocinio manet. Ex Codicibus, qui in ejus tabulario asservantur constat, ea die missam modo celebratam fuisse a Canonico hebdomadario, modo a Camerario, frequentius vero a Canonico Decano. Cum nuper Vicarius Generalis Velitrensis in Sac. Visitatione demandasset, ut in celebratione Missæ, quo die Festum S. Protectoris recurrit, Sacerdos, & Ministri uterentur prætiosioribus indumentis; hinc orta controversia est inter Archipræsbiterum, qui contendit sibi ea die spectare celebra-

tionem Missæ, & Canonicos, qui in capitularibus Comitibus proxime præterito Mense Martio habitis decreverunt, ut Missæ celebratio in die festo S. Tularis ad Canonicum Decanum, seu Hebdomadarium spectaret, quemadmodum hactenus celebrari ab iis consueverat.

Ex compromisso facto conventum fuit, ut hæc controversia a S. Congregatione dirimeretur. Eminentissimi Episcopi Velitrensis votum favet Canonicis. Nam inquit = *postquam comperi nullam de celebratione dicti Festi S. Pauli scriptam extare Collegiatæ Constitutionem, & e contra exploravi ejusdem Ecclesiæ consuetudinem circa SS. Cæremonias, quæ ea die aguntur, censerem exercitium earundem Functionum non spectare private ad Archipræsbyterum, sed pertinere ad Canonicum Seniore, sive Decanum, vel Canonicum hebdomadarium, ut observari hactenus consuevit. Nulla quippe peculiari Capituli Constitutione, nulla certa ejusdem Collegiatæ consuetudine præscriptum habetur SS. Cæremonias, sive functiones diei festi Conversionis S. Pauli ab Archipræsbytero, qui primas in eodem Capitulo tenet, esse peragendas, ad eunque illarum exercitium private spectare. Ergo nullo jure ab eodem Archipræsbytero privativum illarum exercitium præsumitur.*

Duabus potissimum nititur rationibus Archipræsbyter, ut sibi vindicet privativum exercitium Sacrarum functionum in die festo S. Protectoris, scilicet quod sit Festum primæ Classis, in quo proinde celebratio spectet ad ipsum, qui cæteros dignitate præcellit, ut tradit Scarfanton. *Animadver. ad Ceccoper. Lib. 2. Tit. 10. num. 24.*; Quodque cum ex Decreto S. Visitationis in ea celebritate Ministri induere debeant pretiosiores vestes, ex hoc ipso declaratur, quod festum illud sit primæ classis, ut celebratio Missæ ad Archipræsbyterum tamquam ad primam Dignitatem spectet.

Canonici vero ex jure contendunt, quod cum nulla sit scripta Ecclesiæ constitutio quoad exercitium hujus functionis, omne ferre debeat punctum consuetudo, ex qua hujusmodi præcedentiarum Controversiæ dirimuntur, ut tradit Rocca *Disput. jur. Cap. 30. num. 7.*, & Rota in *Recen. decis. 141. num. 6. part. 19.*, & in *Ulysiponen. Præcedentiarum 26. Maii 1754. §. 7. cor. Amadeo*. Constat vero, quod semper festum diem

S. Protectoris celebratum sit a Canonico Decano, seu Camerario, seu Hebdomadario. Nam in Codicibus, qui in Tabulario Capituli asservantur, habetur anno 1701. = *Canonicus Decanus cantet ex grario Capituli solvendam Missam solemnem cum cantu in Altare S. Pauli die conversionis ejusdem* = Rursus proximo tempore anno 1781. habetur, quod *Camerarius pro tempore cantet Missam unam in Altare S. Pauli Apostoli die vigesima quinta Januarii Festo ejusdem Sancti Titularis Capituli.* Et tandem, referente E^mo Episcopo anno 1782., & sequiori tempore idem Canonicus Senior semper ea die sacrum celebravit. Ex qua consuetudine monumentis antiquis & recentioribus confirmata concludunt, Archipræsbyterum nullam sibi posse arrogare prærogativam ut Missam præ aliis celebret. Præcipue cum festum Protectoris Capituli non recenseatur inter illas primæ classis. Inter hæc enim ex Rubrica tantummodo adscribuntur, quæ Patronis alicujus Oppidi nuncupata sunt. Neque si ex Decreto S. Visitationis præscribitur, ut Ministri ea die prætiosioribus utantur indumentis in Missa celebranda, idcirco hæc dies solemnior *primæ Classis* haberi debet. Non enim ex qualitate indumentorum, quæ sæpe ab arbitrio pendet eorum qui festum celebrant, sed ex Rubrica solemnitas diei censetur.

Dubium proponitur.
An, & cui competat celebratio Missæ in die festo S. Protectoris in casu &c.

Die Sabbathi 18. Decembris 1802. in Pa-
latio Apostolico Quirinali erit Sacra
Congregatio Concilij, in qua præter
alia, proponentur infrascripta Dubia,
juxta morem ejusdem Sacræ Congre-
gationis de jure resolvenda.

PATAVINA TRANSLATIONIS MISSÆ.

An sit locus translationi Missarum, & demolitioni Orato-
rii in casu &c.

Sess. 21. cap. 7.
de Reform.

Affirmative in omnibus juxta votum Vicarii
Capitularis servata in prophanatione forma
Sac. Conc. Trid. Sess. 21. cap. 7. de Reform.
& apposita Icone S. Mariæ Lauretanæ.

VELITERNA CELEBRATIONIS MISSÆ.

An, & cui competat celebratio Missæ in die Festo S. Pro-
tectoris in casu &c.

Sess. 25. De-
cret. de Invoc.
Sanct.

Affirmative juxta solitum.

ROMANA, SEU BONONIEN. NULLITATIS PRO-
FESSIONIS. Quæsitum fuit in Congregatione diei

Sess. 25. cap. 15
cap. 19. de Re-
gular.

18. Septembris nuper elapsi. = An constet de nullitate
Professionis in casu &c. = & EE. PP. plenis suffragiis
rescripserunt = Negative, & ad Mentem. Mens est,
quod Etnus Urbis Vicarius procedat prout de jure con-
tra Testes de statu libero Clementis rogatos, & mandat
deberi ex Libro Matrimoniorum Parecie SS. XII. Aposto-
lorum partitam matrimonii a Clemente celebrati, & ex
actibus Fides status liberti, nec non transferri eundem
Clementem in aliquam religiosam Domum strictioris

18. Decembris 1802.

observantia, ut Exercitiis spiritualibus vacet per mensem arbitrio ejusdem Episcopi. Reponitur hodie Causa cum iisdem hinc inde allegationibus. Resumpto, itaque illius Congregationis Polio deliberandum venit dubium.

An sit standium, vel recedendum a Decisis in casu &c.

Arguendo decisio & amplius.

Sess. 5. cap. 1,
Sess. 25. cap. 13
de Regul.

LUCANA PRÆCEDENTIÆ. Præsul Sylvester de Giglis Civis Lucensis, cum difficillimis illis lutheranæ hæresis temporibus Vigornensem Ecclesiam in Anglia tenuisset, Orator Henrici VIII. Britannicæ Regis ad Pontificem Leonem X. venit, & bene de Religione, & Sede Apostolica meruit. Ut Summus hic Pontifex gratiam meritis referret, ei flagitanti concessit, ut erigere posset Collegiatam in Ecclesia S. Michaelis, quæ in Foro Lucæ extat, & ius patronatum ad instar Principum Laicorum familiæ de Giglis reservavit. In Bulla erectionis expedita sub annum 1518, & in aliis posterioribus Anno 1519, & 1520. editis amplissima concessa fuere privilegia tum Canonici & Beneficiatis, tum Rmo Decano, qui tamquam prima Dignitas Capitulo præest, cum jurisdictione quasi Episcopali exercenda intra ambitum Ecclesiæ S. Michaelis, & in ceteras Ecclesias, personasque ei subiectas, quas ab Ordinarii potestate prorsus exemptas fore decrevit. Illud vero, quod proprius ad præsentem questionem pertinet, est privilegium in eadem Bulla expressum: ut in Processionibus, & aliis locis, in quibus capitulariter conveniant, locum immediate post Capitulum majorem, & ante Capitula aliarum Collegiatarum Lucanarum (Decanus & Canonici pro tempore S. Michaelis) habere possint, & debeant.

Post quinquaginta, & ultra annos ab hoc obtento privilegio, cætera Capitula Collegiatarum tamquam fundationis vetustioris obstiterunt præcedentiæ, qua Capitulum S. Michaelis ex recentiori Pontificio privilegio utebatur. Controversia inde orta ad Episcopum

Ariminensem Joannem Baptistam Castelli delata fuit, qui in Diœcesi Lucana Visitoris Apostolici munere fugebatur. Hic anno 1575. Decretum tulit ejusmodi: *Si hinc ad Mensem Julii anni sequentis Capitula Collegiatarum Secularium aliquid a Sede Apostolica non obtinuerint, quo facultas Capituli Collegiatæ S. Michaelis in Foro ab eadem S. Sede concessa, ut omnia alia Capitula Ecclesiarum Collegiatarum Lucanarum præcedat, tollatur, suspendatur, aut declaretur, id Capitulum aliarum Collegiatarum Capitula ubique præcedat, & super hac controversia perpetuum silentium impositum censeatur, & sit.*

Nil vero cetera Capitula apud Sanctam Sedem profecisse constat, ut hujus privilegii abrogationem obtinerent. Nam per annos fere biscentum Capitulum S. Michaelis concessam supra alios prærogativam se exercuisse contendit ex pluribus actibus inferius recensendis. Nihilominus temporis diuturnitas impedimento non fuit, quominus anno 1703. questio de præcedentia denuo excitaretur. Hoc namque tempore alterum Capitulum S. Joannis, & Reparatæ de præcedentia certavit contra Capitulum SS. Paulini, & Donati, causamque obtinuit ut patet ex *Rotalibus Decisionibus* 694., & 822. *coram Molines.* Ex parte victoria, Parochus SS. Joannis, & Reparatæ ratus sibi debitam fore præeminentiam supra Parochum S. Michaelis rem detulit ad Vicarium Capitularem. Verum hic prorsus rejecit hanc innovationem, eique locum digniorem cedere nolenti suspensionis penam inflixit, cumque Parochus ad Sac. hanc Congr. reclamasset, hæc suspensionem sustulit quidem, sed quoad præcedentiam mandavit *servandum esse solitum ut in Lucana diei 28. Julii 1703. Lib. Decret. 53. pag. 332.*

Post diuturnum tandem silentium elapso Anno 1801, eadem redintegrata est quæstio præcedentiæ inter Capitulum S. Michaelis, & aliud SS. Joannis, & Reparatæ. Cum enim hoc ægre ferens præcedentiam Capituli S. Michaelis, sese abstinere cæpisset ab interventu in publicis supplicationibus, cumque eodem Anno 1801, Gubernii Præsides decrevisset, ut omnia Capitula Processioni SS. Corporis Christi interesse deberent, Capitulum SS. Joannis, & Reparatæ impe-

travit decretum die 31. Maii 1801-, quo cautum fuit, ut sortitione facta cum Cap. S. Michaelis per alternativam illud præcederet, cui sortis arbitrium favisset. Cujusmodi decretum instante Capitulo S. Michaelis alia sanctione diei 2. posterioris Junii ita declaratum est, ut præcedens nil vel in possessorio, vel in petitorio illius juribus derogasset, quodque nisi intra decem menses absoluta lis esset inter duo Capitula, semper illud S. Michaelis præcederet, donec secus decerneretur.

Intra præstitutum terminum decem mensium Capitulum SS. Joannis, & Reparatae neglexit jura sua deducere. Tandem novo termino aliorum decem Mensium sub iisdem conditionibus, die 10. Junii proximi præteriti impetrato preces obtulit huic Sac. Congregationi, in quibus admittens Capitulum S. Michaelis esse in possessione præcedendi postulabat, ut cogere ad jura sua deducenda. Ex rescripto diei 19. Junii nuper elapsi commissæ Præces fuere Voto Archiepiscopi Lucensis, eique injunctum, ut mensis spatium præfiniret Capitulo S. Michaelis ad vadimonium coram Emis Vestris instituendum. Ita se fecisse profitetur in sua Informatione Archiepiscopus, qui consulto se abstinet a ferenda Sententia, cum agatur de re difficilis, & implicatæ inquisitionis, cujus veritas ex utriusque partis rationum discussione dumtaxat ab EE. VV. faciendâ poterit sapientissime defini. Dictus est hic dies pro propositione causæ. Capitulum S. Michaelis jura sua exhibuit in Allegatione EE. PP. distribuenda, & Capitulum SS. Joannis, & Reparatae nihil adhuc mihi protulit.

Ex his quæ in facto deducta sunt, patet, quod Capitulum S. Michaelis habet expressum Privilegium ex Bulla Leonis X., ut ejus Individui in Processionibus, & aliis locis, in quibus Capitulariter convenerint locum immediate post Capitulum majorem, & ante Capitula aliarum Collegatarum Lucanorum habere possit, & debeat. Rursus ex allatis monumentis, immo ex confessione Capituli SS. Joannis, & Reparatae constat quod illud in possessione hujus præcedentiæ versetur. Quare si in controversiis hujusmodi omne tollit punctum, qui allegat expressum Privilegium, & pedisequam observantiam, ut passim tradit Rota, & præcipue in

de-

decis. 366. num. 24. cor. Ansaldo, & decis. 772. num. 17. coram Molines. Eidem proinde Capitulo servanda videtur in sacris supplicationibus præcedentia, quousque alterum SS. Joannis, & Reparatae exhibuerit novum privilegium præcedentis derogatorium, vel alium idoneum titulum iudicio firmatum.

Illo autem tacente latet, quibus juribus confidet. Ut vero præ munere exponam, quod ex ejus precibus colligitur, argui potest, quod nitatur privilegiis sibi concessis multo ante, quam erigeretur Collegiata S. Michaelis, & a Leone X. enunciata Indulta obtinisset. Inde utetur forte hoc argumento, quod cum ex Bulla leonina expresse derogatum non sit illis privilegiis anterioribus, aut nullo modo censendum sit sublatum jus præcedentiæ jam Capitulo SS. Joannis, & Reparatae quæsitum, aut per obreptionem novum Privilegium fuisse extortum.

Hæc tamen præoccupat Capitulum S. Michaelis in sua allegatione. Nam contendit, quod Pontifex Leo X. cum Privilegium concessit, probe sciebat, quod in Civitate Lucæ alia erant Capitula, semel ac novæ Collegiatae concessit, ut præiret *ante Capitula aliarum Collegiatarum Lucanarum* = Quod si Summus Pontifex potest alios supra alios extollere, & novos digniores facere, & privilegiis decorare, ut tradit *Ursaya Discept. Ecclesiastic. 10. n. 15. tom. 3. part. 1., Pignattell. Consult. Canonic. 60. per tot. Tom. 6., Card. Petra Comment. ad Consult. Apostolic. t. 1. pag. 422. n. 6.*; non est dubitandum, quod hoc ipso voluerit derogare precedentiibus, quibus alia Capitula antea utebantur. Hæc enim nova Privilegia cum ex sui natura præjudicium aliorum juribus inferant; hinc necessaria ad eorum validitatem non est derogatio jurium jam tertio quæditorum, ut in iis lem fere terminis tenet *Piton. Discept. Ecclesiastic. c. 116. num. 22. Carolus Antonius de Luca in animadvert. ad Gratian. Discept. 578. num. 1., & seq. tom. 3. Rota coram Buratt. decis. 193. num. 23.* Maxime, cum in Bulla Leonis X. adsint Clausulæ derogatoriæ *Constitutionibus, Ordinationibus Apostolicis, Statutis, & consuetudinibus contrariis quibuscumque munitæ etiam Decreto irritanti.* Ex quibus certe S. Pontifex voluit remove quodcumque

que obstaculum, ut Capitulum S. Michaelis novo privilegio uteretur.

Etque minus obreptionis, & subreptionis argui nunc potest hoc privilegium, quo magis certum est, quod cætera Capitula de præcedentia anno 1575. contra Capitulum S. Michaelis periclitata sunt coram Visitatore Apostolico qui privilegii executionem decrevit. Hinc jugis observantia, ex qua apparet, quod Capitulum S. Michaelis concessam prorogativam exercuit. Nam anno 1588. cum publica supplicatio indicta esset Sacræ Iconi *Deiparæ ex Miraculis* Capitulum S. Michaelis cæteras Collegiatas digniori loco prævit, ut habetur *ex descriptione typis impressa au. 1591. ab Historiographo Belisario Morganti.* Pari modo annis 1631. 1648., & 1662. in Processionibus peractis sive ad pestem avertendam, sive ad implorandam cæli serenitatem, sive ad propulsandum malum Epidemicum Collegiata S. Michaelis servavit præcedentiam supra alias, quæ tum interfuerunt. Ex quibus factum est, ut in Synodis Diæcesanis post Capitulum Cathedralis dignorem locum obtinuerit Capitulum S. Michaelis, & in *Congregationibus*, quæ bis in mense pro solutione casuum conscientiæ cogi solent, & in S. Ordinationibus, tandemque in Oratione quadraginta horarum post additos Capitulo Cathedralis accersiti sint Capitulares S. Michaelis. Hoc etiam præcedentiæ gradum obtinuerunt a Senatu Lucensi, qui sive in publicis ceremoniis, sive in actibus publicis Capitulum S. Michaelis post Cathedralis præhabuit. Qui actus cum habeant causam universalem, & ex indulto Privilegio proficiscantur, tum inducunt observantiam, quæ in posterum præcedentiis normam præscribit, ut tradit *Rota decis. 1047. num. 1. coram Seraphino, & dec. 93. num. 11. coram Buratto.*

Dubium derivendum proponitur.

An, & cui in supplicationibus publicis debeat præcedentia in casu &c.

Affirmative favore Capituli S. Michaelis.

NULLIUS FARFEN. CANONICATUS. In Colle- Sess. 24. cap. 12.
giata Ecclesia S. Antonini Martiris Terræ Pharæ de Reform.

duo sunt Canonicatus, quibus est nomen *Lisena* ex Fundatore Petro Lisena, qui postremis tabulis anni 1734. eos erigendos jussit, nominationemque dedit Abbati Commendatario Farfensi = *pregardolo voler nominare persone più prossime al Sacerdozio, ed essendovi della Famiglia Lisena volerli preferire agl' altri, e per quanto puole conferirli a persone della Fara, acciò abbiano il pensiero di custodire li beni stabili lasciati per dote di detti Canonici* = Ut unum ex hisce Canonicatibus vacantum de mense Julii anni 1801. per obitum Canonici Gatti consequi posset Aloysius Cricchi in Terra Pharæ sexdecim annis natus, & a Fundatore ex femina descendens, postulavit a S. Congregatione, ut quoniam ab Ordinario a tonsura fuerat repulsus, liceret sibi eam a quocumque catholico Antistite suscipere. At audito, & repugnante Ordinario Præces hujusmodi rejectæ fuere per Rescriptum diei 12. Septembris 1801. = *Lectum* =

Non tamen despondit animum Aloysius Cricchi. Licet enim Sacerdos Aloysius Rossi supplicaverit SSmo pro obtinendo Canonicatu tamquam ex fundatione qualificatus, attamen Cricchius eidem obstitit apposito in Dataria = *Nihil transeat* = Exorta hinc inter eos quæstio ab Emo Pro-Datario ad S. hanc Congregationem *pro Voto* fuit ablegata. Proinde post terminum per Ordinarium Aloysio Cricchi præfixum de mandato S. hujus Congregatione *ad jura sua deducendum*, ad hodiernam diem, licet alias indictum dilatum est vadimonium, a quo ille judicio adhuc latitat, & unus Præbiter Rossi Allegationem Ems Vestris distribuendam exhibuit.

Ad Cricchi preces jam rejectas hæc ad quæstionem opportuna retulit Ordinarius, scilicet quamobrem ei tonsuram denegaverit. *Primo* (ait) *quia ipse falso exposuit, se postulasse initiari a me prima clericali tonsura, cum de tali postulatione numquam audieram, Secundo* & *si a me postulasset, merito eum rejecissem, cum non in sortem Domini vocatum, sed ad lucrum temporale ex Canonicatu reportandum eum agnovissem. Tertio, quia in ætate sexdecim annorum caret scientia*

propria hujus ætatis, unde sperari nequit profectus ad scientias pro Sacerdotio requisitas. Quarto quia excluditur ab ipsomet testatore ad obtinendum Canonicatum, cum in ætate sexdecim annorum constitutus longissime distet ab ætate viginti quinque annorum pro Sacerdotio requisita. Quinto si aliqua consideratio esset habenda pro nominatione eorum, qui ex Testatoris familia descendunt (pro quibus dictus Testator solummodo obsecravit Ordinarium, cujus libero arbitrio nominandi jus reliquit) non esset nominandus Orator, sed potius Sacerdos Rossi æqualiter, ac Orator Cricchi a testatore Lisenæ per feminam descendens, in cujus favorem verificatur, & ætas, & ad Sacerdotium non tantum proximitas, sed in actuali Sacerdotio existentia.

Si verba deprecativa a Testatoribus prolata important præceptum ex Text. in leg. Cum modo, & l. Commodo ff. de Legat., dubitandum non est, quin qualitates per verba licet deprecativa expressæ in fundatione ita attendendæ sint, ut, qui eas præstet, tanquam qualificatus sit omnino nominandus, ut tradit Garzia de Beneficiis part. 4. cap. 3. num. 61., & Sac. Congregatio in Civitatis Castellaneæ Canonicatus 22. Novembris 1801. Tria vero exoptavit Fundator Lisenæ, ut quis ad Canonicatum optare posset; proximitatem scilicet ad Sacerdotium, descententiam ex familia Fundatoris, & domicilium in Terra Pharæ. Uterque ex contendentes ad Canonicatum est ex Fæmina Fundatori conjunctus. At Aloysius Rossi, qui nedum proximus Sacerdotio, sed actu Sacerdos est, nec ortum, neque domicilium habet in Terra Pharæ, sed in propinquo municipio Castri Novi. Contra Aloysius Cricchi in Oppido Pharæ natus adeo remotus est a Sacerdotio, ut nec ab Ordinario tonsuram adhuc consequi potuerit, nec a Sac. Congregatione facultatem, ut ab alio Antistite Sacris initiaretur. Cum igitur neutrum habeat singulas qualitates a Fundatore præscriptas, statuendum erit, uter sit præferendus. Certe quidem Fundator enixius exoptasse visus est, ut Ordinarius Canonicatum conferret = *per quanto puole a persone della Fara* = ad eam respiciens causam = *accid' abbiano il pensiero di custodire li beni stabili lasciati per dote di eletti Canonicali* = Quare in hoc potior videtur Cricchius, qui Pharam incolit.

At Præbiter Rossi contendit, quod Fundator in principe Foundationis loco requisivit, ut nominandus esset = *prossimo al Sacerdotio*. Deinde, ut ex sua familia descenderet, tandem *per quanto puole*, ut esset de Terra Pharæ. Hinc prælationem sibi asserit tum ex fundatione, tum ex dispositione juris. Nam cum ipse sit Sacerdos, & descendens præcipua habere dicit requisita, quæ Fundator præscripsit. Nec morandum si ortum non habuit in Terra Pharæ. Nam hæc qualitas alligata est alteri requisito proximitatis Sacerdotii, & ab ea dependens. Quare si Testator nominandum voluit Oppidanum Pharæ *per quanto puole* hoc satis indigitavit, quod cætera requisita essent præhabenda. Ex dispositione vero juris prælationem concedendam esse contendit Presbytero supra laicum, qui adhuc nec tonsuram obtinere potuit ut post *Text. in cap. 2. de Præben.* docuit Sac. Congregatio in *Sutrina Cappellanice* 16. Maii 1802.

Dubium est.

An, & quæ supplicatio sit signanda in casu &c.

Affirmative favore Præbiteri Aloysii Rossi.

CONGREGATIONIS LATERANENSIS. Passivis obærata Censibus Congregatio Canoniorum Regularium Lateranensium ad summam scutorum circiter quingentum millium vitare non potuit concursum super bonis in Pontificia ditione existentibus, ad quem accesserunt Creditores omnes tam nostrates, quam exteri domini. Singuli vero protulerunt contractus censuum in Urbe stipulatos, in quibus bona universa Congregationis hypothecæ nexu obstricta fuere. Quo convocato concursu verentes Canonici Regulares, ne si bona poneretur sub hasta, sibi congrua deesset sustentatio, a SSmo obtinuerunt, ut *Causæ omnes prævia illarum avocatione à quocumque Judice, & Tribunali remitterentur = Ad Sacram Congregationem Concilii, quæ libris Oratorum circumstantiis, & non oblitis juribus Creditorum, istorum sati factioni, & indemnitati*

*Sess. 7. cap. 14.
de Reform.*

tati, simulque subsistentiæ, ac decori infrascriptæ Congregationis provideat cum omnibus facultatibus necessariis, & opportunis, ut pandit Rescriptum per organum Vice-Auditoris SSm̃i editum sub die 16. Augusti nuper elapsi.

Omnia itaque bona quæ sub concursu veniebant, quæque ad singulas pertinent Canonicas Ditionis Pontificiæ, & Indulto Sac. hujus Congregationis optimis conditionibus locata fuerunt, omnibusque simul sumptis locationibus reddunt quotannis scuta 9131. 10. Verum hæc satis non sunt, ut omnibus usuris Creditoribus debitis satisfieri possit, atque persolvendis jam assignatis alimentis cuilibet Canonico. Nam usuræ hujusmodi attingunt annua circiter scuta duodecim millia, ex quibus octomillia, & sexcentum circiter Creditoribus Status Ecclesiastici reliqua termillia, & quatuorcentum circiter exteris creditoribus debentur. Hinc si omnes admittendi essent ad concursum habitatione anterioritatis, & potioritatis, multi creditores Ecclesiasticæ Ditionis vacui prorsus discederent, & Canonici congruis vitæ subsidiis carerent.

Ut igitur Creditores nostrates sibi, & Canonicis, quo fieri potest modo, consulant, sponte ex suis Creditis remittunt scuta quindecim in singula centum. Nam hac diminutione facta scuta illa 9131. 10., quæ ex locatis bonis percipiuntur, sufficerent tum sustentationi Canonicoꝝ, tum singulis diversarum Canonicarum privatis, publicisque operibus; tum demum usuris annuis, quæ debentur Creditoribus in Pontificia Ditione existentibus. Quamobrem ipsi præferri postulant exteris creditoribus, qui suas experiri valent actiones super bona, & capitalia longe ditiora, quæ Lateranensis Congregatio in exteris dominiis possidet, quæque Creditores nostrates aut difficilius, aut nullo modo persequi possent; Quæritur proinde sub infrascripto dubio utrum nisi ex rigore juris, saltem ex æquitate, & gratia Principis expetita prælatio sit indulgenda.

Ex jure cautum est, quod non loci sit æs alienum, sed universalium facultatum, ut respondit Ulpianus in leg. Fideicommissum 50. §. Tractatum ff. de judiciis, Atque in leg. 8. ff. de distract. pign. sancitum, quod Creditoris

arbitrio permittitur ex pignoribus sibi obligatis, quibus velit distractis, ad suum commodum pervenire. Unde hoc statuendum videtur, quod Creditores quocumque loco siti possint concurrere super universo patrimonio debitoris licet per diversas regiones diviso, ut tradit *Molina de Primogenitur. lib. 1. cap. 10. num. 3.*, *Guzman. de Eviction. quæst. 34. num. 45.*, *Fontanell. de pact. nuptialib. clausul. 5. gloss. 8. part. 7. num. 29. tom. 2.* Verumtamen singularis proponitur casus in *leg. Procuratoris §. Si plures ff. de Tribut. act.*, ibi = *Si plures habuerit Servus creditores, sed quosdam in mercibus certis, an omnes in iisdem confundendi erunt, & omnes in tributum vocandi? Ut puta duas negotiationes exercebat, puta sagariam, & linteuriam, & se paratos habuit Creditores. Puto separatim eos in tributum vocari; unusquisque enim eorum merci magis, quam ipsi institit.*

Hinc DD. in contraria scinduntur. Nam alii putant quod Creditores in diversis provinciis existentes possint concurrere super omnibus negociationibus, & fundis, quos debitor ubicumque possidet, ut censuit *Cuman. in leg. Privilegia num. 10. ff. de Privileg. Credit. Mant. de Contract. lib. 11. tit. 23. num. 32.* Alii vero defendunt contrariam Sententiam, quando debitor habet negociationes, apothecas, seu tabernas, nempe in Regno Neapolis, Romæ, Hispaniæ, & in utraque negociatione Creditores ejusdem negociationis intuitu contrahentes, & tunc debeat fieri separatio mercium cujuslibet Apothecæ, ut singulis creditoribus satisfiat itaut Creditores unius apothecæ in mercibus ejusdem præferantur aliis creditoribus aliarum Apothecarum **ETIAM TEMPORE ANTERIORIBUS**, & donec illi satisfiant, **ALII DIVERSÆ PROVINCIÆ non admittantur** = ut iisdem verbis tradit *Salgad. Labyrinth. Credit. part. 2. cap. 12. num. 73.* Quæ eatenus propositæ quæstioni conveniunt, cum Creditores exteri licet in Urbe contractus stipulaverint, & omnia bona hypothecæ vinculo obstricta habuerint, attamen verosimile est, pecunias Congregationi Lateranensi credidisse intuitu fundorum, quos ipsa sub proprii domicilii dominio possidebat, quosque minori semper sumptu, & magis expedita actione quisque persequi potest.

Verum quidquid sit de juris dispositione, Creditores nostrates hanc prælationem postulant ex æquitate. Nam si Imperator ait, „ *inter æquitatem, jusque interpositam interpretationem nobis solis, & oportet, & licet inspicere,* ut ex *Text. in leg. Inter æquitatem Cod. de Leg., & Constit.* dubium non est, quin Princeps possit rigorem juris temperare, dum res eo venerit, ut jus aliquem lædat, & æquitas adhibeatur ad vitandum unius damnum sine alterius detrimento. Certe in casu summum detrimentum caperent Creditores in Statu Pontificio existentes si ab hac prælatione excluderentur. Nam cum bona in hac ditione posita satis non sint integro aere alieno dissolvendo cogerentur isti Creditores exclusi in alieno statu judicia aggredi, quæ pluribus obnoxia difficultatibus propitium non expromittunt exteris actoribus exitum: Contra Creditoribus ejusdem exteri domini facilius esset illa bona persequi, & de respectivis creditis satisfieri; quamobrem nullum damnum ab æquativa prælatione sentirent.

Hujus æquitatis speciem sequutos fuisse constat Imperatores Severus, & Antoninus hoc mandantes in *Leg. 2. Cod. de Pignorib. & hypothec.* = ibi = *Quamvis constet* „ *specialiter quædam, & universa bona generaliter* „ *Adversariam tuam pignori accepisse, & equale jus* „ *in omnibus habere, jurisdictio temperanda est. Ideo-* „ *que si certum est, posse eum ex his, quæ nomina-* „ *tum ei pignori obligata sunt universum redigere debi-* „ *tum, ea quæ postea pignori accepisti interim tibi non* „ *auferri Præses Provinciae jubebit* „ Quo in casu cum Creditor quædam specialiter, & universa bona generaliter sui debitoris obstricta haberet, poterat quidem universa persequi ex rigore juris. Attamen quia poterat ex his, quæ nominatim ei pignori obligata erant universum redigere debitum; Imperatores æquitatem sequuti prohibuerunt, ne posteriori creditori auferrentur ea, quæ pignori acceperat, ut explicat *Fontanell. de Pac. Nupt. clausula 4. Gloss. 18. part. 2. num. 87. Afflict. decis. 5. num. 6.* Pari modo si Creditores exteri consequi possunt credita ex bonis in exteris provinciis positis; ex æquitate Principis videtur indulgendum no^s

stratibus Creditoribus, ut prælationem super bonis in Pontificio Statu existentibus obtineant quæ ideo eis non præjudicat.

Ex his in utramque partem expositis deliberandum proponitur.

An sit consulendum SSmo pro prælatione in casu &c.

Dilata.

TERRACINEN. , ET PRIVERNEN. REDUCTIO- *Ses. 25, cap. 4.*
NIS. Ex diversis foundationibus Capitulum Cathedralis Piperni tenetur ad celebretionem annuam Missarum 1335., quæ in singulos Canonicos dispartitæ sunt ita, ut unicuique quotannis onus celebrationis octuaginta novem Sacrorum incumbat. Præterea gravantur annuis viginti Anniversariis cum cantu, seu ut dicunt *parati*, aliisque undeviginti, quæ vocant *semplici* præter quotidianum Chori servitium, & Missam conventualem, quam pro Benefactoribus quotidie perturnum celebrant. Canonicus quisque nunc percipit annua scuta septuaginta comprehensis etiam distributionibus quotidianis. At massa Capitularis jactura fecit pluriū Censuum partim, quia dispersum est capitale in sorte scut. 968. 70. partim quia restitutum fuit in Schedis nummariis nempe *in Cedole, ed Assegnati ad scuta 1800.*, quæ inutilia adhuc, & ludrica deposita jacent. Idcirco a Sac. Congregatione Missarum reductionem respondentem deperditis fundis implorant Interrogatus Episcopus respondit, quod in proximo bellorum tumultu subversum est tum publicum Civitatis Piperni tabularium, tum privatum Capituli, ut impossibile sit investigare, quæ Capitalia singulis legatis erant assignata, quæque nunc deperdita sint. Nonnullas tamen indigitat sortes censuum ammissas, quibus legata Missarum erant infixæ. Scilicet = *Del fu Arciprete Casconi si sono perduti scudi 790., per la qual somma, e per altri beni stabili, che attualmente*

si godono dal Capitolo nella somma di circa scudi seicento si devono celebrare Messe lette numero 431., e cinque anniversari semplici = Della fù Archangela Minichelli si sono perduti SCUDI 49. 70., per l' Anima della quale si devono celebrare Messe lette numero trenta = Del fù Giuseppe Baratta si sono perduti scudi quaranta per l' Anima del quale Messe lette numero diecinove = Della fù Gironima d' Alonzo si sono perduti scudi trenta per l' Anima della quale Messe lette numero sei = Della fù Eleuteria Nardelli bajocchi ciuquanta per l' Anima della quale Messe lette numero cinque = Del fù Bernardo Baratta si sono perduti scudi quarantotto per l' Anima del quale Messe lette numero quindici = Del fù Saverio Brusca si sono perduti scudi venticinque per l' Anima del quale Messe lette numero cinque.

Quoad vero capitalia censuum restituta in moneta papyracea ad scuta 1800. datum non fuisse ait reperire, unde proveniant, quæque onera ferant ex eo quod *varii libri deperditi fuerunt transactis Reipublicæ temporibus*. Unum affirmat, quod Capitulum ex his ammisit annuos redditus scutorum 108. Quibus præmissis in hæc verba suum aperit votum = *concedi posse crederem aliquo saltem temporis intervallo eorum (onorum) reductionem. Congruum tamen foret, ut Missæ in posterum celebrandæ (si reductio concedatur) pro benefactoribus in genere queant applicari, ea tamen lege, ut Missarum crescat numerus, vel in totum, vel in parte habito respectu ad summam Capitalis, quod recuperari contigat. Manualis, quæ datur, elemosina pro qualibet Missa lecta est obulorum quindecim. Existimo Oratores admittendos esse ad Missarum reductionem in ratione annui redditus deperditi, considerata tamen elemosina in summa obulorum 30. prout factum fuit in taxatione.*

Petitur reductio Missarum ob reddituum imminutionem, quæ ubi evenisse probetur remota culpa obligati, idonea est causa, quamobrem reductio concedatur, ut tradit *Monacell. formul. 19. tit. 20. part. 1. num. 25.*, & *Sacra Congregatio in Novarien. Reductionis Missarum 23. Novembris 1793.* In casu vero proposito latet, num sortes censuum deperditorum

starent pro fundo earum Missarum, pro quibus reductio postulatur: Nam si paucos excipias census assignatos pro legatis *Minichelli*, *Baratta*, *Alonso*, *Nardelli*, *Brusca*, latet inquam num census redempti in *Cedulis*, & *Assignatis* in summa scutorum 1800. fundo Missarum essent subjecti. Ignoratur itidem num culpæ Capituli verti debeat, si nonnulli perierunt, vel si aliorum opera per contractum susceperit, ut non obstante deperitione teneatur ad implementum juxta regulam de qua Sac. Congregatio in *Civitatatis Castellæ Reductionis Onerum* 23. *Januarii* 1790. In hac igitur rerum obscuritate non temere concedenda videtur reductio, ne piis suffragiis Testatorum animæ fraudentur contra monitum *Text. in Canon. ultima voluntas* 13. *quæst.* 2. Maxime cum Canonici quotannis percipiant scuta septuaginta, & singuli Sacra novem supra octuaginta conficere debeant ita, ut par emolumentum oneri Missarum, anniversariorum, & servitii Chori habere videantur, in quibus terminis delegata fuit onerum reductio in *Lamacen. Missarum* 30. *Julii* 1796.

Verumtamen Episcopus affirmat quod Capitulum ammisit scuta 1800. ob restitutionem Censuum in *Cedole*, & *Assegnati* ex quibus redibant annua scuta 108. Id certe temporum ærumnis tribuendam est non culpæ Capituli. Si vero ignoratur ad quæ legata hi Censuum spectarent, id quoque evenit ex publica perturbatione superioris temporis, in qua Tabularium direptum, dispersumque est. Dum itaque Capitulo diminuti sunt redditus, sane ei videtur aliquid indulgendum, ne eadem ferat onera absque integro emolumento. Quandoque enim in Legatis quoque per contractum assumptis, si ad læsionem vergant locum habet reductio, ut definivit S. Congregatione in *Albinganen.* 12. *Decembris* 1788. Et illud notandum quod licet quisque Canonice annua percipiat scuta septuaginta, quæ certe exuberant ad respectivum onus missarum, habenda tamen est ratio choralis servitii, & decentis exhibitionis ad quam impar his temporibus emolumentum illud dijudicandum.

Cum itaque Episcopus reductionem probet, tum eam (quandoquidem EE. VV. placeat) faciendam esse

proponit hisce conditionibus: Scilicet; ut concedatur ad tempus, & ad rationem reddituum deperditorum calculata reducendorum onerum elemosina in obolos triginta, prout in tractatione factum est; ut numerus Missarum augeatur habito respectu ad Capitalia, quæ recuperari poterunt; ut tandem Missæ in posterum applicentur *pro Benefactoribus in genere*. Cum itaque reditus a Capitulo deperditi consistant in annuis scutis 108., jam in annos singulos reducendæ erunt Missæ 360., quot ad rationem obolorum 30. pro unaquaque summam amissam equant, Si reductio concedatur forte commutanda Anniversaria in Missas lectas, quo fit ut Capitulo decrescat impensa, nec Fundatoribus omnino depereat suffragium.

Dignetur EE. PP. dirimere Dubium.

An, & quomodo sit locus reductioni in casu &c.

Affirmative pro legato Pio Casconi ad taxam perpetuæ juxta vires addituum existentium, reductis Anniversariis in Missas lectas in reliquis Negative:

*Sess. 7. cap. 5.,
& 7. de Reformatione.*

ARIMNEN. SUPPLEMENTI CONGRUÆ. Animarum Cura Podii Hibernorum exercetur in Oratorio Societatum SSm̃i Sacramenti, & SSm̃i Rosarii, ex quarum redditibus multæ expensæ ad Ecclesiæ maintenancem conficiuntur. Cum vero Paræcia hujusmodi late pateret in agro, & regio *di Camerano* eidem olim subjecta dissita aberset ita, ut Incolis hiberno tempore fieret ad ecclesiam impervius accessus ob redundantem annem, qui interfluit, hinc ne spirituaalia subsidia eis deficerent sa. mem. Pius VI. anno 1792. instante Populo, & probante Episcopo jussit ut capita tercentum a Paræcia Podii Hibernorum dismembrarentur, & nova ruralis cura in Ecclesia S. Mariæ de Camerano constitueretur. Rector hujus Paræciæ factus est Sacerdos Joannes Antonius Maggioli, cui pro congrua assignatum fuit (ultra decimas percipiendas in annuis scutis 56. 20.) simplex Beneficium consequendum post obitum Præsulis Zollni tunc in Bavario Apostolici Nuncii, qui tum illud obtinebat, & ex quo scuta 85. quotannis redibant. Eo vero defun-

functo quamquam Parochus Maggioli tam ex decimis quam ex fructibus Beneficii percepisset annua scuta 141., attamen cum onera attingerent scuta 91., ei libera quinquaginta tantum supererant,

Hanc deficientiam justæ congruæ modè pertexens Parochus Maggioli deprecatur a S. Congregatione supplementum aliquod ex bonis sodalitorum in Ecclesia Parochiali Podii Hibernorum existentium. Hæc instantia relata est ad Informationem Episcopi Ariminiensis auditis Confratribus. Hic vero in suo Voto ait: *Petitio adeo justa, & rationi consona visa fuit ipsis confratribus utriusque Sodalitii, & propter sufficientes redditus scuta centum adequantes, vel superantes, ut ex libris rationum constat, & propter jus quod ipsi Parochiani S. Mariæ de Camerano ad illos habent, cum aliqui eorum dictarum societatum sint Confratres, ut dicto Parocho (dum adhuc erat Cappellanus Curatus præfatæ Ecclesiæ) sponte cesserint tria scuta annua pro expensis cultus necessario faciendis, Sed cum hæc parum conferant ad finem, ideo dictus Parochus tam suo, quam Parochianorum nomine EE. VV. precatur ut Ecclesiæ suæ assignare dignentur aliquam rationabilem summam, quam ad scuta quindecim in singulos annos extendi posse arbitror pro expensis, maxime pro lampade Ven. Sacramenti, quod nullo detrimento Ecclesie Parochialis Podii Hibernorum, & maxime alterius novæ Paræciæ levamine fieri potest ex redditibus dictarum Sodalitatum. Hoc etiam magnam affert pacem.*

Cum Parocho Camerani tum ex redditibus beneficii, tum ex decimis libera supersint annuatim scuta quinquaginta justa sane videtur ejus instantia pro supplemento congruæ, quæ ex mente Concilii Tridentini Sess. 24. Cap. 13. de Reform. ad scuta centum præstituta videntur. Inquirendum igitur superest num supplementum hujusmodi præstandum sit ex bonis Sodalitii SSm̃i Sacramenti, & SSm̃i Rosarii. Episcopus dum probat instantiam Parochi, tria affert rationes, cur Sodalitia ad supplementum teneantur. *Primum* quia Sodalitiis sunt sufficientes redditus, qui excedunt annua scuta centum. *Secundum* quia multi ex Parochianis S. Mariæ in Camerano sunt Confratres utriusque

Sodalitii, & aliquod jus habent ad supplementum. *Tertio*, quia jam Sodalitia sponte solvunt Parocho scuta tria annua pro supplemento. Quibus addi posset, quod ad succurrendam inopiam Parocharum S. Congregatio etiam unionem bonorum Sodalitiorum concessit, ut novissime in *Forosempronien. Unionis 20. Novembris nuper elapsi*,

Nihilominus Confratres acriter repugnant. Nam hoc primum statuunt, quod neque in *Cap. de Monachis 12.*, & *Cap. Extirpandæ 30. de Præben.*, neque in *allegato Decreto Concilii Tridentini* aliqua certa prescribatur summa, in qua congrua consistere debeat; sed hoc unum decernitur ut = *tantum redigatur, quod pro Rectoris aut Parochie necessitate decenter sufficiat*, juxta verba ipsius *Concilii Trident. Sess. 24. Cap. 13. de Reform.* Hinc deducunt quod cum congrua fuerit constituta in fundatione a S. Pontifice PIO VI, in summa superius enunciata, nec Parochus tunc reclamavit, sed onera postea implevit, non sit locus supplemento nisi probetur reditus pro congrua assignatos omnino decrevisse; ut post *Text. in Cap. Nemo de Consecrat. Distin. 1. tradit Rebuff. de Congrua n. 92.*, *Rota cor. Gregor. decis. 410. num. 2.*, & S. Congregatio in *Derthonen. 28. Januarii 1736.*, & in *Feretrana Unionis 20. Februarii 1802.*

Hæc autem non probata redituum imminutione negant, Parochum posse congruæ supplementum petere. Eoque minus ex redditibus utriusque Sodalitii. Nam exhibent decennalem calculum redituum ex quo constat, quod impletis omnibus oneribus vix scuta 35. in toto decennio superfuerunt, unde impossibile videtur, quod ex redditibus utriusque Sodalitii subministrentur annua scuta quindecim in subsidium congruæ. Neque si Sodalitia dederunt scuta tria, cum adhuc Sacerdos Maggioli esset Cappellanus Curatus, idcirco nunc tenentur ad congruæ supplementum. Nam hæc data fuerunt quo tempore vivente adhuc Præsule Zollo nondum unitum erat Beneficium, quod in partem congruæ assignatum fuit. Cum vero nunc Parochus percipiat reditus hujus beneficii, & detractis omnibus oneribus etiam pro oleo, cera, & mantentione SS. Suppellectilium ei supersint libera scuta quinquaginta, profecto

fecto videtur congrue provisus, ut nullum supplementum petere possit.

Dubium proponitur.

An, & quomodo sit locus supplemento congruæ in casu &c.

Non proposita cum sequenti.

A SCULANA. Qui incolunt geminas Villas, quas vocant Appojano ad radices Appenini positas, cum per interruptum iter, torrente etiam intercisum, duplici, & ultra lapide distarent a Parochiali Ecclesia Castri S. Petri anno 1796, exorarunt a S. Congregatione deputationem Cappellani Curati, qui in Oratorio S. Athanasii in iisdem Villis extracto resideret. Duo proinde S. Congregationi proposita fuerunt Dubia sub die 19. Decembris 1795. I. *An, & quomodo sit locus erectioni novæ Parochiæ, seu potius institutioni Cappellani Curati residentialis = & quatenus affirmative II. An, & quomodo sit constituenda congruæ, & Emi* Patres die 26. Novembris insequentis anni 1796. rescripserunt *Ad I. Negative ad primam partem affirmative ad secundam ad II. affirmative facta obligatione per Communitatem juxta Votum Emi Episcopi ut EE. VV. recognoscere poterunt ex Folio in Asculana Erectionis Parochiæ 19. Decembris 1795., & 26. Novembris 1796.* Quo vero consultum fuerit modo congruæ Cappellani constat ex Decreto executoriali Emi Episcopi Asculani, in quo = *inhærendo Resolutioni S. Congregationis Concilii mandavit in Villa Appojani Castri S. Petri prævia segregatione a dicta Ecclesia dicti Castri constitui Cappellanum Curatum residentialem ab Episcopo pro tempore eligendum, qui animarum dictæ Villæ curam gerat, provisâ tamen per Populum illius Ecclesiæ de omnibus necessariis pro administratione Sacramentorum, & pro illius Cappellani residentia, assignando eidem in congruam scuta quindecim percipienda ex fructibus ad Parochialem Ecclesiam dicti S. Petri pertinentibus, alia scuta quindecim ex fructibus Beneficij*

ficii S. Athanasii &c. alia scuta duo juxta obligationem emissam ab Incolis dictæ Villæ prout in Actis, ultra etiam augmentum quod iidem Incolæ præstare parati sunt, pro quo mandabit per Communitatem dictæ Villæ fieri obligationem in forma juris valida favore Cappellani. Nam Incolæ illi ut Cappellanum obtinerent augere promiserant decimas, quas rependebant.

Ea de re nuper modernus Parochus Castri S. Petri Sacerdos Ciabattoni, & ipsi Appujanenses alter in alteros ad S. Congregationem reclamarunt. Ille postulat, ut liberetur ab onere solvendi scuta quindecim annua, & adigatur Communitas ad emittendam obligationem juxta S. Congregationis rescriptum, & injungatur Cappellano, ne Populum revocet a frequentia Ecclesiæ Matricis, atque ut in ea Sacris functionibus adsit, & Præceptum Paschale impleat. Contra Appujanenses arguunt Parochum Castri S. Petri, qui solvere detrectat scuta quindecim, ita ut cum Cappellani non habeant, unde vivant Cappellaniam & Curam animarum derelinquant & Parochiani spiritualibus subsidiis destituantur.

Preces utrinque oblatae ad Eñum Episcopum remissae fuerunt, qui in sua Informatione hoc primum statuit, quod hæc dissidia oriantur ex eo, quod tenue sit stipendium Cappellani Curati in annuis scutis triginta unum, ut proinde minus idonei curam suscipiant. Hinc prosequitur: Ut igitur huic incommodo occurratur idoneus Cappellanus in primis constituendus est, prout ipse Appujanensium Procurator faciendum esse procul dubio libentissime indulgit. Quam ob causam stipendium augeri necesse esset, atque idcirco opus esse existimo, ut Appujanenses ipsi, quorum gratia Cappellania præcipue constituta est scuta decem aut duodecim ad minimum in hanc rem annuatim conferant. Deinde ut ipse Parochus aliquid addat scutis quindecim, quæ jam impendit, sin alia modo saltem cedendo Cappellano partem aliquam reddituum, quos vocant incertorum, qui in baptismis, tumulationibus, sponsalibus ac similibus ab Appojani fidelibus persolvuntur. Cujus augmenti necessitatem in propatulo ponit actualis Annonæ difficultas, quæ in dies crescit. Determinandæ præterea sunt functiones, quæ Cappellano tribuantur, cavendumque ut Populus ille parochialem Ec-

lesiam pro matrici recognoscat, eamque accedat aliquoties intra annum satisfaciendo præcepto Communionis. Atque ex his habent EE. VV. quid respondendum a nobis sit supplicationi Appujanensium. Cappellani commodo, ut fruantur opus est aliquid incommodi ex solutione patiantur.

Si ad preces oblatas respiciant EE. VV. nulla subest causa, cur Parochus detrectet solutionem scutorum quindecim. Nam ex Tridentino Sess. 21. cap. 4. de Reform. cautum est, quod in Parochialibus, in quibus populus ita numerosus sit, ut unus Rector non possit sufficere ecclesiasticis Sacramentis ministrandis Episcopi cogant Rectores vel alios ad quos pertinet tot sibi Sacerdotes ad hoc munus adiungere quot sufficiant ad Sacramenta exhibenda. Sequitur profecto ut Parochus Castri S. Petri teneatur solvere novo Cappellano in Villa Appojani constituto annuam summam scutorum quindecim, quæ Sac. Congregatio solvenda decrevit, quæque gravis videri non debet, semel ac modernus Eius Episcopus eam non minuendam, sed augeendam censuit. E contrario dum Appojanenses postulant, ut Parochus Castri S. Petri adigatur ad solvenda quotannis scuta quindecim nitantur Decreto hujus Sac. Congregationis, Ex quo ipsi quoque cogendi sunt ad emittendam obligationem augendi decimas prout ipsi facere promiserunt.

Sed quoniam Eius Episcopus in sua *Informatione* monet EE. VV., quod tenue sit stipendium novi Cappellani in scutis triginta & unum, scilicet scutis 14. ex redditibus simplicis beneficii S. Athanasii percipiendis, & scutis quindecim a Parocho Castri S. Petri, & scutis duobus a Communitate Appojani solvendis; hinc statuendum erit num augendum sit hoc stipendium quod anno 1796. a Sac. Congregatione congruum fuit habitum. Certe ab eo tempore aucta sunt rerum pretia, & Eius Episcopus affirmat, quod Presbiteri digniores recusant hanc Cappellaniam suscipere, cum ex ea necessariam non habeant sustentationem. Hinc proponit, ut quoniam Cappellanus hujusmodi instantibus Appojanensibus, & in eorum commodum constitutus sit, ipsi subministrare teneantur scuta decem aut duodecim in annos singulos. Præterea ut Parochus Castri S. Petri augere debeat annuam præstationem scutorum quindecim, vel cedere partem aliquam emo-

lumentorum, quæ ex Baptismis funeribus, & sponsalibus Appojanensium percipiuntur.

Quod demum pertinet ad jura matricitatis, quæ reclamat Parochus Castri S. Petri de his agitur in *II. Dubio*. Certe quidē cum dismembratio fit aliquod honos Matrīci est reservandus, ut tradit S. Congreg. in *Arininen. 15. Maii 1734*. Animadvertendum tamen est, quod ex Decreto S. Congregationis non dismembrata fuit Paræcia S. Petri, nec nova in Appojano erecta, sed tantum institutus Cappellanus Curatus in Coadiutorem Parochi, qui suam adhuc in Appojano retinet jurisdictionem. Quare si Cappellanus vel Appojanenses renuant præstare obsequium Ecclesiæ Parochiali habet Parochus expedita juris remedia, quibus revocet Appojanenses ad interessendum aliquando Ecclesiæ, & ad implendum præceptum Paschale.

Gemina proponuntur Dubia.

- I. An, in qua summa, & a quibus sit præstandum, & augendum stipendium Cappellani Curati in casu &c.
- II. An, & quoties intra annum Populus Appojani teneatur interesse Sacris functionibus in Paræcia S. Petri, ibique præceptum Paschale implere in casu &c.

INDEX

RESOLUTIONUM

*Quæ prodierunt in Causis in S. Congregatione Concilii
anno 1802. propositis.*

A

A b Abbate S. Mariæ de Axilia Ordinis Cisterciensis peractam collationem Minorum Ordinum, de mandato Abbatis S. Mariæ de Sagittario, Professo ejusdem Monasterii Aloysio Ronchi, etiamsi Sacramentum Confirmationis ille non suscepisset, validam esse declaravit Sacra Congregatio *in Anglonen., & Tursien. Nullitatis Ordinationis 15. Maii ad 1. dub. pag. 98.*

Consulendum vero esse censuit SSmo pro absoluteione, rehabilitatione, & dispensatione ab irregularitate quatenus Ordinans, & Ordinatus ministraverint, prævia collatione Sacramenti Confirmationis in Ordinato, *Ibidem ad II. Dubium.*

C

C anonicatum in Collegiata Ecclesia Oppidi Vallerani denegavit Sacra Congregatio & Parocho Marcucci, & Camillo Falaschi præcepitque a Capitulo faciendam esse novam electionem servatis Constitutionibus Synodalibus, & nemine ex prædictis concurrentibus excluso, *in Civitatis Castellane Canonicatus 20. Martii pag. 56.*

Canonicatus Cathedralis Fabrianen. fructus pendentes, & nondum ab antecessore perceptos, Successori ad præbendam reservandos esse censuit Sacra Congregatio, *in Fabrianen. Canonicatus quoad Fructus 20. Martii pag. 58.*

Canonico Mathilicensis Ecclesiæ Dominico Alexandrini Sereni, qui in legitima constitutus ætate Sacros Ordines non susceperat, Sacra Congregatio fructuum condonationem concessit, erogata aliqua pecuniarum summa in Christi pauperes, atque ad

suam explorandam vocationem, ulteriorem concessit terminum sex mensium, *in Mathilicen. Prorogationis, & Sanationis 20. Februarii pag. 27.*

Canonicorum Collegiatae Ecclesiæ Montis Marciani consensu approbata fuit a Sacra Congregatione translatio Chori, & cessio Sacrorum Suppellectilium, *in Senogallien. 10. Aprilis pag. 61.*

Canonicum Aloysium Turchetti Collegiatae Ecclesiæ S. Antonii Oppidi Phareæ adigendum esse ad solutionem fallentiarum, etiamsi curam exercuerit Animarum in Villa Collis Todini rescripsit Sacra Congregatio, *in Nullus, seu Farsen. Punctaturarum 15. Maii pag. 85.*

Canonicorum collegiata S. Michaelis præcedentiam adversus Capitulum S. Joannis, & Reparatae firmavit Sacra Congregatio, *in Lucana Præcedentia 18. Decembris pag. 240.*

Cappellariam in Cathedrali Sutrina a Joanne Baptista Mancinelli erectam, conferendam esse Liborio Mancinello statuit Sacra Congregatio, *in Sutrina Cappellania 10. Aprilis pag. 71.*

Cappellariam laicalem erectam ad Altare Præsentationis Ecclesiæ Jesus Civitatis Firmi concedendam esse P. Octavio Adami Abbati Cælestinorum statuit Sacra Congregatio, *in Firmana Cappellania 18. Septembris pag. 207.*

Cappellarias erectas in Templo S. Mariæ in Via Civitatis Camerini a Cardinale Georio reducendas esse juxta votum Archiepiscopi, facto verbo cum SSmo rescripsit Sacra Congregatio, *in Camerinen. Suspensionis 18. Novembris pag. 230.*

Census fructus solvendos esse ad formam Instrumenti favore Canonicorum Civitatis Coræ ab hæredibus Alexandri Prosperi Buzj censuit Sacra Congregatio, ob factam extinctionem in Cedulis post latam earum

abrogationem in *Veliterna Fructuum Censu* 19. Junii pag. 118.

Concordiam initam inter Canobitas Civitatis Viterbii, & ipsam Communitatem in levamen publicæ Annone servandam esse statuit Sacra Congregatio, in *Viterbien. Executionis concordia* 21. Augusti pag. 171.

D

Decimas in frumento de more præstandas esse, non in pecunia a Paræciis præsertim ruralibus Diæcesis Calliensis statuit Sacra Congregatio, in *Callien. Decimarum, & Funeris* 23. Januarii pag. 19.

Dispensationem ab irregularitate ob homicidium patratum a Sacerdote Paulo Nasellio denegavit Sacra Congregatio, in *Messanen. Irregularitatis* 17. Julii pag. 135.

E

Emphyteusim bonorum Sodalitii S. Mariæ de Misericordia S. Elpidii ad Mare concedendam esse Francisco Pennesi Olivieri, salvo jure vigesimæ, & sextæ per Bullas statuit Sacra Congregatio, in *Firmana* 19. Junii pag. 115.

Emphyteusim bonorum Sodalitatum SSmi Sacramenti, & Rosarii Cryptæ Azzolinæ S. C. denegavit in *Firmana Emphyteusis* 19. Junii pag. 121.

I

Indultum vacationis a Choro juxta votum Episcopi Sacra Congregatio concessit Præbendis Ecclesiæ Parrocchialis S. Cucuphatis, in *Barchinonen. Vacationis a Choro* 18. Septembris pag. 191.

Institutionem ad Cappellaniam Fioravanti erectam in Ecclesia PP. Augustinianorum Oppidi Brachiani dandam esse Thomæ Mazzanti censuit Sacra Congregatio, in *Sutrina Cappellanie* 15. Maii pag. 102.

Institutionem ad Cappellaniam a Cecilia Manni fundatam in Cathedrali Ecclesia Civitatis Plebis concedendam esse Josepho Salvatori, dimisso ab eo beneficio SSmi Salvatoris, rescripsit Sacra Congregatio, in *Civitatis Plebis Cappellanie* 17. Julii pag. 137.

Institutionem ad Canonicatum in Collegiata Ecclesia S. Mariæ Majoris Hispelli denegavit Sacra Congregatio Friderico Trabalza, Hilario Ramagnini, & Francisco Tomas-

setti, in *Fulginaten. Canonicatus* 21. Augusti pag. 177.

Instituendum esse ad Canonicatum Lisena in Collegiata S. Antonini Oppidi Pharæ erectum, Sacerdotem Aloysium Rossi ex fundatione qualificatum, rescripsit Sacra Congregatio in *Nullus, seu Farsen. Canonicatus* 18. Decembris pag. 243.

Jubilationis indultum denegavit Sacra Congregatio Antonio Ceccarelli, qui spatio 25. annorum inter Mansionarios Cathedrali Ecclesiæ Urbinaten. inservivit, & totidem annis fuerat inter Beneficiatos cooptatus; eidem vero concessit indultum abessendi a Choro durante infirma valetudine, in *Urbinaten. Indulti* 18. Septembris pag. 219.

L

In Locatione bonorum Canonice Lateranensis Tolentini S. Congregatio rescripsit pro vigesima a Morichellio oblata, concessa tamen favore oblatores Pascucci prælatione, dummodo aliquid adderet ad formam Constitutionis Benedictinæ, salvo jure sextæ, in *Tolentinaten. Vigesima, & Prælationis* 21. Augusti pag. 174.

M

Mansionariam in Ecclesia Collegiata Oppidi Palleani erigi permisit Sacra Congregatio, cujus possessor onere adstringeretur adesse Sacratio, & minora officia Ecclesiæ præstare; statuit vero, quod gemini Beneficiati, qui ad prædicta officia tenebantur, annuam Mansionario præstarent pensionem, in *Prænestina Mansionarie* 20. Februarii pag. 27.

Missarum jam facta reductione, longævo earundem adimplemento, & onere hæredum supplendi imminutis redditibus, S. Congregatio denegavit novam reductionem, in *Urbevetana Reductionis Missarum* 23. Januarii pag. 22.

Missarum reductionem, & translationem denegavit S. Congregatio, in *Patavina Reductionis Missarum* 20. Martii pag. 60.

Missas celebrandas esse arbitrio Archiepiscopi in Sacello Deiparæ Annunciatae statuit Sacra Congregatio, atque absolutionem quoad præteritum concessit, celebrata tamen unica Missa, in *Acheruntina, & Matheranen. Onerum Missarum* 10. Aprilis pag. 61.

Missarum suspensio prorogata fuit favore Hospitalis S. Mariæ de Misericordia ad aliud

- decennium ob reddituum diminutionem, concessa absolute pro Missis 1253. in præteritum neglectis in *Savonen. Suspensionis Onerum* 10. Aprilis pag. 79.
- Missarum reductionem, & translationem ex Ecclesia S. Joannis Oppidi Apineani in Ecclesiam di *Collecchio* ob impervium accessum Sac. Congregatio permisit, in *Asculana translationis, & Reductionis Missarum* 15. Maii pag. 85.
- Missarum legatum Caroli Francisci Fenoglio implendum esse ad rationem eleemosynæ manualis censuit Sacra Congregatio, in *Vintimilien. Reductionis* 15. Maii pag. 104.
- Missarum translationem ex fatiscienti Oratorio SSmæ Conceptionis, in Abbatialem Ecclesiam S. Laurentii in Campo concessit S. Congregatio, in *Nullius, seu S. Laurentii in Campo Demolitionis Oratorii, & translationis Onerum* 19. Junii pag. 113.
- Missarum reductionem legati Valentini Onorati in Ecclesia S. Mariæ Transtyberim denegavit S. Congregatio, in *Romana Reductionis Onerum* 19. Junii pag. 129.
- Missarum reductionem legati Mariæ Octaviani Orlandi relictæ Ecclesiæ Parrocchiali della *Castagna* denegavit Sacra Congregatio, in *Nucerina Applicationis, & Reductionis Missarum* 17. Julii pag. 135.
- Missarum pro populo reductionem in diebus Festis Vice-Parochis di *Valle di Muggio* inter Alpes Helveticas denegavit Sacra Congregatio, in *Comen. Missæ pro Populo, & Reductionis* 17. Julii pag. 151.
- Missarum reductionem denegavit S. Congregatio in Beneficio erecto a Gregorio Quinziani in Ecclesia S. Mariæ in Via lata; reduxit vero chorale servitium, exclusa deductione participationis fallentiarum, donec augeantur redditus, in *Romana Reductionis Onerum* 21. Augusti p. 163.
- In Missarum celebrationem esse eroganda bona Aureliani Turcarelli, juxta mentem, statuit Sacra Congregatio, in *Hortana Applicationis* 18. Septembris pag. 191.
- Missarum reductionem in Ecclesia Monasterii S. Claræ Civitatis Atriæ concessit S. Congregatio juxta votum Vicarii Capitularis, in *Atrien. Reductionis* 20. Novembris p. 223.
- Missam solemnem in die festo Conversionis S. Pauli in Ecclesia Collegiata Oppidi Cisterne celebrandam esse juxta solitum ab eo, qui antea hanc sacram expleverat functionem, censuit Sacra Congregatio, in *Veliterna Celebrationis Missæ* 18. Decembris pag. 235.
- Missarum translationem ex Oratorio fatisciente B. Virginis Lauretanæ in Villa *Valdebiadine* ad Oratorium S. Fidei, nec non illius Oratorii demolitionem, ob impossibilem ejus instaurationem concessit Sacra Congregatio, in *Patavina Translationis* 18. Decembris pag. 235.
- Missarum pium legatum nuncupat. *Casconi* a Sacra Congregatione ad taxam perpetuæ reductum fuit, & insimul reducta fuere Anniversaria in Missas lectas, in *Terracinen. & Privernen. Reductionis* 18. Decembris pag. 250.

P

In Paræciæ S. Michelis Archangeli utilitatem Oppidi Maceratæ Feltriæ Sacra Congregatio denegavit applicationem aliquorum legatorum, in *Feretrana Unionis, & Reductionis* 20. Martii pag. 60.

Paræciam D. Rocchi Civitatis Forosempromien. transferendam esse ad Oratorium S. Aldebrandi, atque in illius favorem applicandum esse Legatum Palma statuit S. Congregatio, in *Forosempromien. Translationis Paræciæ, & applicationis* 10. Aprilis pag. 72.

Ad Paræciam S. Joannis in Villa Musciæ consequendam Sacra Congregatio dispensavit quoad ætatem Subdiaconum Emilianum Grassi, in *Nucerina Dispensationis* 10. Aprilis pag. 75.

Paræciæ Castri Madamæ Vicarios teneri ad expensas Ecclesiæ una cum Archipresbytero rescipit Sacra Congregatio, in *Tyburтина Expensarum* 17. Julii pag. 155.

In Paræciæ S. Blasii Villæ Casciæ concursu Sacra Congregatio Sacerdotis Aloysii Amori querelam contra judicium Examinatorum rejecit, in *Spoletana Concursus* 21. Augusti pag. 183.

Paræciæ Oppidi Vici unionem Parochiali Ecclesiæ SS. Petri, & Catharinæ Civitatis Roncilionis antea denegatam ad decennium concessit Sacra Congregatio, in *Sutrina Unionis Paræciæ* 20. Novembris pag. 213.

Ex Parrocchiali Ecclesia Oppidi Canini ad Ecclesiam Collegiatam SS. Joannis, & Andree translationem imaginis SSmæ Crucifixi denegavit S. Congregatio, in *Aquipendien. Translationis Imaginis* 20. Novembris pag. 213.

Patronatus Canonialis præbendæ renunciationem erectæ in Cathedrali Ecclesia Tolentinaten. factam a Familia Panunzi favore Familiæ Bezzi S. Congregatio reprobavit, in *Tolentinaten. Juris patronatus* 20. Martii pag. 60.

Præsbyteros simplices Civitatis Interamnensis adigendos esse ad assistentiam Pontificalibus proprii Episcopi, nec non ad colla-

tionem Casuum Moralium, & S. Rituum ad formam Concilii Romani Tit. 15. cap. 9. edixit Sacra Congregatio, in *Interamnen. Decretorum* 20. *Novembris* pag. 218.

Professionis nullitatem rejecit in Clemente Lovatti, & plura rescipit juxta mentem Sacra Congregatio, in *Romana, seu Bononien. Nullitatis Professionis* 18. *Septembris* pag. 202.

S

supplendo deteriorato fundo Cappellaniarum Juvarra absolvitur hæreditas, cum fundus assignatus fuerit certus, & determinatus, in *Romana Supplementi, & Reductionis* 23. *Januarii* pag. 13. *ad 1. Dub.*

Ob non debitum vero supplementum concessit S. Congregatio reductionem Missarum ad rationem obolorum viginti pro qualibet Missa, comprehensis utensilibus, & negavit compensationem pro Missis celebratis, *Ibidem ad 11. Dub.*

U

Unionem Beneficii S. Andreae erecti in Ecclesia Cathedrali Sarzanæ, & translationem Missæ quotidianæ ad Nosocomium ejusdem Civitatis demandavit S. Congregatio concurrente necessitate, & consensu Capituli, in *Lunen. Sarzanen. Unionis, & Translationis* 23. *Januarii* pag. 7.

Voluntatem Testatoris Alexandri Matarozzi diem festum annuatim agendi in honorem D. Romualdi a Capitulo Cathedralis Urbaniæ servandam esse, censuit Sacra Congregatio, in *Urbanen. Contractus* 10. *Aprilis* 1802. pag. 67.

Voluntatem Nicolai Massoli circa Canonica- tum ab ipso erectum in Ecclesia S. Michaelis Archangeli Oppidi Stronconii servandam esse censuit Sacra Congregatio, in *Narnien. Canoniciatus* 15. *Maii* pag. 108.

F I N I S.

I N D E X

C O N C L U S I O N U M :

*Quæ adnotatæ sunt in Foliis Causarum
anni 1802.*

A B B A S

Abbates conferunt Tonsuram & minores Ordines non potestate Ordinaria, sed privilegio, pag. 93. §. *Gravior*.

Hæc privilegia data sunt Abbatibus benedictis, *Ibid.*

Etiam Abbatibus non benedictis ex privilegio Apostolico, *Ibid.*

Recensentur privilegia Abbatum Cisterciensium, *Ibid.* §. *Amplissima*.

Abbatum privilegia coercuntur ad Subditos Regulares, pag. 94. §. *Quibus*.

Quisque subditus efficitur ex Professione Religiosa, *Ibid.*

Opiniones, & Sacræ Congregationis Resolutiones recensentur circa facultates ordinandi in Abbatibus, pag. 95. & 96, §. *Quatenus*, & seqq.

A C T I O

Actio, & jure privatur, qui Ecclesiasticos ad Judicem laicum induxit, pag. 42. §. *Veruntamen*.

Deficiente pacto resolutivo Actio datur ad factum ad implendas obligationes, pag. 89, §. *Remoto*.

A D M I N I S T R A T I O

Administratio bonorum Confraternitatis, quæ canonica caret Institutione libera est Confratrum, pag. 120, §. *Prætermissa*.

Administratores bonorum Confraternitatum rationem reddere debent Episcopis, p. 121, §. *Observandum*.

A L I E N A T I O

Servitus in Ecclesia inducta quamdam sapit alienationem, p. 47. §. *Obstare*.

Et hæc permitti nequit nisi ex necessitate, vel utilitate ipsius Ecclesiæ, *Ibid.*

In reductione fructuum contractus Ecclesiæ requiritur Beneplacitum Apostolicum, p. 117. §. *Nullum*.

Incidunt in censuras alienantes res Ecclesiæ non servatis solemnitatibus, pag. 118. §. *Quoad*.

Ob bonam fidem facilius datur ab iisdem absolutio, *Ibid.*

B E N E F I C I U M

Pro decernenda institutione ad Beneficium attenditur ultimus status, pag. 4. §. *Quamquam*.

Idque verificatur in possessorio, non vero cum agitur de bono jure Patronorum, *Ibid.*

Clerici a Fundatoribus, & juris dispositione ad Beneficia vocati cæteris sunt præferendi, *Ibid.*

Beneficia fundata sunt in sustentationem Sacerdotum, pag. 6. §. *Pugnant*.

Beneficiorum uniones in quibus casibus fieri debeant, pag. 25. §. *Quamquam*.

In Beneficiorum quæstionibus multum defendendum est enunciatis emissis in actu Visitationis, pag. 53. §. *Sed*.

Visitationum decreta multum conferunt ad dignoscendam qualitatem, & statum Beneficii, *Ibid.*

Beneficium dimittens amittit jus percipiendi fructus, pag. 57. §. *Triplici*.

Quod verificatur vel si per obitum, vel per resignationem vacet Beneficium, p. 58. *Ibid.*

Beneficii resignatio quamcumque complectitur abdicationem, *Ibid.*

In collatione beneficiorum Clericis Presbyteri præferuntur, pag. 71. §. *Post*, & p. 100. §. *Duo*, & pag. 143. §. *At*.

Beneficia resignata non possunt ab Episcopis conferri vel suis, aut dimittentium consanguineis, pag. 74. §. *Constitutione*.

Nomine Beneficiorum in hoc casu veniunt etiam Paræciæ, *Ibid.*

Beneficia laicalia possunt consequi infantes etiam non tonsurati, *p. 100. §. Duo.*

Sat est in Beneficio obliqua nominatio ei, qui qualificatus est ex fundatione, *Ibid.*

Quomodo distinguitur beneficium Ecclesiasticum a Laicali, *p. 100. & 101. §. Quod attinet.*

Exclusus a Beneficio in uno casu, includitur in casibus non expressis, *Ibidem §. Ad Alterum.*

In Beneficiorum, & Legatorum unione requiritur Beneplacitum Apostolicum, *pag. 189. §. Maxime.*

Suspensio Beneficii in præjudicium tertii non conceditur, *pag. 101. §. Quatenus.*

Beneficiorum collatio ob inadimpletam conditionem eidem adnexam resolvitur, *pag. 140. §. Inutilem.*

Collatio Beneficii infecta non juvatur possessione, *pag. 141. §. Quod.*

Possessio Beneficii litigiosi est invalida non citato Procuratore Fiscali, *Ibid.*

Supplicatio obreptitia pro beneficii consecutione facta Summo Pontifici, non sanatur notitiis extrajudicialibus Ministrorum Curia, *pag. 142. §. Hac.*

Institutio ad Beneficium concedenda est præsentato a Patronis, *pag. 3. §. Ex his.*

Et debetur qualificato ex fundatione etiamsi non fuerit a Patronis nominatus, *Ibid.*

In Beneficiorum consecutione præferuntur Fundatori consanguinei, *pag. 206. §. Dominicus.*

Tamquam qualificatus est nominandus ad beneficium, qui qualitatibus pollet a Testatore etiam per verba deprecativa expressis, *p. 242. §. Si.*

B E N E F I C I A T U S

Beneficiatus non potest abesse a sua residentia, nisi per tres menses, *pag. 14. §. Quotidianum, & pag. 185. §. Ex.*

Dummodo peculiare Ecclesie Constitutiones longius servitium non præscribant, *Ibid., & pag. 14. §. Quotidianum.*

Constitutiones, quæ absentiam ultra trimestre præscribunt, semper fuerunt reprobatae, *Ibid.*

Recensentur legitimæ causæ minuendi Chori servitium, *pag. 16. §. Ab.*

Beneficiati tempore Adventus, & Quadragesimæ, & Festis primæ classis Choro semper interesse debent, *Ibidem & pag. 186. §. Quod.*

Beneficiati pecunias ipsis traditas pro fundo pii oneris in bonis immobilibus fructiferis investire debent, *p. 66. §. Quin.*

In acceptatione onerum singuli Beneficiati assentiri debent, *pag. 67. §. Calculum.*

Beneficiati non residentes privantur distributionibus quotidianis, *pag. 81. §. Putant.*

Quænam causæ a residentia Beneficiatos excusent, *Ibidem §. Contra.*

Beneficiati culpæ est adscribendum si in consecutione Beneficii impedimenta non reputant ad assensum Episcopi impetrandum, *pag. 141. §. Inutilem.*

Beneficiatus nullo jure præbendam retinens ad fructum restitutionem a die captæ possessionis adigitur, *pag. 142. §. Dubium.*

Quænam ætas requiratur ad Beneficia consequenda, *p. 176. 177. §. Nihilominus, & seq.*

In Beneficiorum consecutione dispensationem ab ætate passivè vocatis quandoque conceditur, *Ibid.*

Nisi vero alteri jus tollatur *Ibid.*

C A N O N I C U S

Canonici Collegiatarum, & Cathedralium Ordines præbendis adnexos suscipere debent, *pag. 23. §. Ex Tridentino.*

Prorogatio Ordinationis Canonicis deneganda est dissentiente Capitulo, *Ibid.*

Concedi vero solet prorogatio ut Canonicus maturiori consilio vocationem suam experiat, *Ibid. §. Verumtamen.*

Canonicus medietate distributionum privatur, si in legitima ætate constitutus Sacros Ordines non susceperit, *pag. 24. §. Quod.*

Quod Canonicis non nocet, & Archipresbytero prodest non est denegandum, *p. 48. §. Verumtamen.*

Transactiones ad vitanda Canonicorum jurgia comprobantur, *pag. 49. §. Quod.*

Indultum abessendi a Choro Canonicis ob infirmitatem conceditur, *Ibid. §. Neque.*

Quænam infirmitas ad id requiratur, *p. 210. Ibid.*

C O L L E G I A T A

In Collegiatis insignis Oppidi Præbenda Theologalis est erigenda, *pag. 28. §. Hinc.*

Plura congeruntur ad qualitates insignis Oppidi dignoscendas, *Ibidem.*

Per Præbendam Theologalem ignorantia consultur Populorum, *Ibidem §. Quibus.*

In Collegiatis, ubi tres menses desunt vacationum, illæ concedi solent, dummodo servitium Ecclesie non patiatur detrimentum, *pag. 186. §. Nihilominus.*

CONGRUA

- Congrua Parochorum juxta Trid. debet esse Ducatorum centum, pag. 39. §. Cum, & pag. 251. §. Cum,
 Ex Institutione aliquando potest esse minor, Ibid. & pag. 252. §. Nihilominus.
 Pro congrua Vicarii perpetui assignantur scuta quinquaginta, pag. 150. §. Quoad.
 Congrua non est adaugenda, nisi adsit redituum diminutio, p. 252. §. Nihilominus.

CONSUETUDO

- Longa consuetudo pro Lege habenda est, pag. 124. §. Hoc.
 Nec temere est abroganda, Ibid.

CONTRACTUS

- In contractibus data fides servanda, pag. 63. §. Regulam.
 Præcipue si in his pium onus Ecclesiastici assumpserint prævia Ordinarii licentia, Ibid.
 Hac etiam deficiente contractus subsistere debent, Ibid.
 In contractibus læsio a tempore stipulationis dimetiri solet, pag. 65. §. Ex his.
 Probata læsione, contractus ad justitiam est reducendus, Ibid. §. Pro viribus.
 Exceptio læsionis a futuro etiam eventu solet æstimari, Ibid.
 Pactum in contractu in Ecclesiæ præjudicium, & Successorum initium pro non adjecto haberi debet, pag. 66. §. Quin.
 In census contractu si solvantur fructus per duos menses decurrendos sine disdicta redimi potest, pag. 107. §. Ajunt.
 Aliter non licet debitori redimere ante disdictam, pag. 108. §. Negant.
 Nec debitor census, nisi elapso bimestre, potest cogere venditorem ad retrovenditionem, Ibid.
 Solutiones quocumque nomine debitæ ex rumore imminutionis valoris monetæ possunt recusari, Ibid.
 Quod fit dolo in contractibus irritatur per restitutionem in integrum, pag. 117. §. Si porro.
 In contractibus falsa causa, obligationem destruit, pag. 117. §. Idcirco.
 In irrito contractu ad omne damnum repellendum restitutio in integrum conceditur, Ibidem.
 In Contractibus Confraternitatum Sodalium dissensus suppleri potest a S. Congregatione, pag. 154. §. Demonstrata.

- In contractibus decretum nullum, & injustam non est exequendum, pag. 168. §. Queritur.
 Contractus falsæ causæ innixus corrumpit, pag. 172. §. Quatenus.
 Contractus investimentorum Ecclesiæ fieri debent in bonis stabilibus fructiferis, p. 203. §. Nihil.
 Census stabilibus non æquiparantur, neque idoneum exhibent investimentum, p. 64. §. Regulam.
 In illis investimenta probantur, deficientibus bonis stabilibus, Ibid.
 Fundi deperitio eis adscribitur, qui in contractibus minus idoneum elegerint investimentum, pag. 64. §. Ex his.
 Quolibet in contractu ex centenaria præsumitur titulus obligationis, p. 222. §. Et.
 Ad jurgia vitanda inter Ecclesiæ Ministros probantur contractus transactionis, p. 49. §. Quoad.
 In contractibus quis non debet locupletari cum aliena jactura, p. 154. §. Regue.
 In contractibus hypotheca quoad æs alienum universas debitoris respicit facultates, p. 244. & 245. §. Ex jure, & seq.
 Limita vero si debitor varias habeat negotiationes, Ibid.
 In hisce casibus Summus Princeps potest juris rigorem temperare, p. 246. §. Hujus.

DECIMÆ

- Decimæ in specie solvi debent, pag. 18. §. Parochianorum.
 In decimarum solutione spectari solet consuetudo ad jurgia dirimenda, Ibid.
 Decimarum solutio in pecunia reprobatur, Ibid.
 Decimæ in specie debitæ ex concordia commutantur in quantitatem ad minimum pretium, Ibidem §. Hoc.

DISPENSATIO

- Dispensare potest Romanus Pontifex solempne votum justa concurrente causa, p. 201. §. Extra.
 Causæ hujusmodi dispensationis recensentur, Ibid.
 Dispensatio a Matrimonio non conceditur, nisi concurrente causa publica, p. 202. §. At.
 Dispensatio a votis solemnibus in Religiosis, eorum Institutis detrimentum affert, Ibidem.

ECCLESIA

- Ad Ecclesiam pertinet statuere emolumenta de-

debita in Ministrorum sustentationem, pag. 18. §. *Parocchianorum*.
 Ecclesiæ quavis fatiscientes non sunt, destruendæ, pag. 109. §. *Concilium*.
 Illarum demolitio permittitur ubi ad restaurationem pares non sunt redditus, *Ibid.*
 Ad Ecclesiæ reparationem permittitur creatio census passivi, p. 110. §. *Concilium*.
 Icon S. Titularis apponenda est in Ecclesia, adquam templi diruti transferuntur onera, p. 110. §. *Demolitione*.
 Qui Ecclesiæ inservivit in Beneficiorum concursu est præferendus, pag. 176. §. *Nihilominus*.
 In Ecclesiæ utilitatem statuta sunt Christianorum Collegia, p. 225. §. *Unioni*.
 Ecclesiæ primo ex suis redditibus sunt reparandæ, p. 228. §. *Suspensio*.
 Tenentur etiam Beneficiati, salva illorum congrua sustentatione, p. 229. §. *Verum*.
 Deficientibus mediis ad Ecclesiæ reparationem suspenduntur collationes Beneficiorum, *Ibid.* §. *Restat* p. 230.
 In loco demolitiæ Ecclesiæ Crux est erigenda, p. 232. §. *Translatione*.
 Ecclesiæ matriæ aliquis honor est reservandus, p. 256. §. *Quoad*.

E M P H Y T E U S I S

In emphyteusis concessione pro bonis Ecclesiæ evidens requiritur utilitas, pag. 120. §. *Prætermissa*.
 In Ecclesiæ emphyteusi veteri possessori jus competit prælationis, pag. 114. §. *Cum*.
 Ex natura emphyteusis est, ut bona sterilia ad meliorandum concedantur, pag. 120. §. *Negant*.
 In contractibus hujusmodi vigesimario minus idoneo præferendus est legitimus deliberatarius, pag. 173. §. *Itaque*.
 Vigesima in contractibus prædictis non est recipienda ultra terminum viginti dierum, *Ibid.*
 Quinam in his contractibus sint præferendi, pag. 173. 174. §. *Postquam*, §. *Contra*.
 Prælatio in contractibus Ecclesiæ datur primo deliberatario pro eodem pretio, *Ibid.*

E P I S C O P U S

Episcopi consensus præferendus dissensui Capituli, p. 24. §. *Verumtamen*.
 Indultum conferendi beneficia, non præsumitur duobus concessum in præjudicium iurium Ordinarii, pag. 140. §. *Dubium*.
 Episcopi iudicio relinquitur eligere Sacerdotem ex approbatis ad Curam Animarum, pag. 145. §. *Duo*.

Actus jurisdictionis delegatæ jam incaptus ante obitum Episcopi mandantis, eo sequuto, ad finem perducitur potest, pag. 146. §. *Verum*.
 Episcopi relationibus plurimum est deferendum, pag. 164. §. *Nam*.
 Potest Episcopus ex causa decentioris cultus transferre in alias Ecclesias imagines invitis Patronis, pag. 212. §. *Hicce*.
 Episcopo celebranti assistere debent Canonici, & Beneficiati Cathedralis, pag. 216. §. *Hæc*.
 Non vero simplices Sacerdotes §. *Ibid.*
 Cappellani Cathedralis assignato emolumento, inservire debent Missis solemnioribus, *Ib.* pag. 217. §. *Ad*.
 Episcopi Sacerdotes non confessarios cogere non possunt ad interessendum resolutioni casuum moralium, *Ibid.* de §. *Aliero*.
 Episcopi lex non obligat, nisi ea publicetur, p. 218. §. *Hæc*.

F U N U S

In Funeribus nihil a Parocho de jure repeti potest, p. 19. §. *Quod vero*.
 Retinenda tamen est consuetudo aliquid in hanc causam solvendi, *Ibid.*
 Ex jure vero probatur quarta Funeraria, *Ibid.*

H Æ R E S

Hæredis vices representat qui præest operi Pio a Testatore instituto, pag. 9. §. *Quæstio*.
 Hæredes tenentur ad supplementum oneris cum fundus est demonstrative relictus, *Ib.* §. *Verumtamen*.
 Hæres non tenetur ad supplementum, si rem legatam sponte tradidit, ut se ab omni onere eximeret, pag. 10. §. *At*.
 Tradita re legata hæres liberatur, si casu pereat, *Ibidem*.
 Hæres ad supplementum gravari non debet, cum certa quantitas est legata, p. 33. §. *Ex fundatione*.
 Nisi Testator certum numerum Missarum præscripserit, *Ib.* §. *Nihilominus*.
 Impar designata quantitas per hæredem est augenda in demonstrativis legatis, pag. 34. §. *Nihilominus*.
 Hæres retinendo qualitatem hæreditariam etiam in bonis propriis pro legato obligatur, *Ibid.* §. *Neque*.
 An verba hæres *infrascriptus* intelligenda sint de hæredibus institutis, vel de hæredibus sanguinis, ad id cognoscendum multum prodest observantia, pag. 70. §. *Sed*.
 Hæres

Hæres tenetur ad supplementum, si fundus in oneribus non est taxativus, vel sua culpa depereat, pag. 106. §. *Modis*.

HOSPITALE

Hospitalium pium Opus valde commendatur pag. 6. §. *Pugnans*.

In favorem Hospitalium quandoque Missarum, & Dotium onera suspenduntur, *Ibid.*

IRREGULARITAS

Ubi adest bona fides, & nulla doli suspicio conceditur dispensatio ab irregularitate, pag. 97. §. *Sive*.

Irregularitate notatur homicida voluntarius, pag. 130. §. *Cum*.

Irregularitas contrahitur ob homicidium voluntarium tantum in causa, *Ibid.* & p. 160. §. *Dubitandi*.

Dispensatio ei elargitur facilius, qui in rixa, & ad succurrendum parentibus homicidium patravit pag. 130. §. *Cæterum*.

Præsertim si adsit remissio partis, Fisci silentium, & verax pœnitentia, *Ibid.* & p. 161. §. *Cæterum*.

Ad obliterandam memoriam delicti decennium, vel saltem triennium cum emendatione vitæ requiritur, pag. 131. *Ibid.*

Facilius promotus, quam promovendus ab Irregularitate dispensatur, *Ibid.* pag. 161. §. *Cæterum*.

Irregularis non fit, qui ad sui defensionem alium occidit pag. 159. §. *Nulla*, & pag. 162. §. *Postulat*.

Nisi justum excesserit defensionis modum, *Ibid.*

Quid requiratur ad irregularitatem vitandam in homicidio ad sui defensionem, pag. 160. §. *Reque vera* & §. *seq.*

Quomodo dignoscatur moderamen inculpatæ tutelæ, p. 160. §. *Reque*.

Id dignoscere pertinet ad prudentiam iudicis, *Ibid.* §. *Cæterum*.

JUBILATIO

Indultum jubilationis non est ex lege, sed ex consuetudine, pag. 208. §. *Cum*.

Capitulo irrationabiliter dissentiente etiam conceditur, pag. 209. §. *Cum*.

Hoc indulto gaudere non debent Cappellani amovibiles, *Ibid.* §. *Verum*.

JURISDICTIO

Jurisdictio exerceri nequit a Judice Delegato

nisi post rescripti productionem, pag. 168. §. *Primum*.

Deficit jurisdictio non impleta conditione, sub qua data est, *Ibid.*

Jurisditionem executor mixtus, absque citatione exercere nequit, *Ibid.*

JUSPATRONATUS

Juspatronatus est spiritualitati adnexum, pag. 41. §. *Cum juspatronatus*.

Ideoque in commercio esse nequit, *Ibidem*.

Est simoniaca illius venditio, aut oneroso titulo distractio, *Ibidem*.

Cessio juspatronatus probari debet ab Ordinario, pag. 42. *Ibidem*.

Hujusmodi cessiones probari non possunt a Vicario Capitulari, *Ibidem*.

Cessio juspatronatus facta coram iudice laico est reprobanda, *Ibidem* §. *Ideo*.

In Beneficiis juspatronatus laicorum supplicatio convenire debet legibus foundationis, pag. 69. §. *Hoc*.

In mixto jurepatronatus Patroni in stirpes præsentant, pag. 70. §. *Sed*.

In jurepatronatus familiari, & agnatio, præsentatio faciendâ est in capita, *Ibidem*.

Juspatronatum gentilitium in singula descendentium capita defertur, pag. 101. §. *Quatenus*.

MISSA

Pro Missis indebite celebratis, quandoque concedi solet compensatio, p. 12. §. *Sin vero*.

In dubiis circa Missarum celebrationem benignior interpretatio est præferenda, pag. 52. §. *Ex his*.

Latente mente Testatoris Missarum onera nec addi, nec minui possunt, *Ibidem*.

Deficiente fundatione aliquando Missarum onus fuit deletum, *Ibidem*.

In Missarum oneribus ea sumitur interpretatio, quæ onus adstruat, pag. 52. §. *Sed*.

Missarum absolutio quoad præteritum ob bonam fidem conceditur, pag. 54. §. *Altera*, & pag. 79. §. *Quæritur*, pag. 134. §. *In altero*.

Missæ perpetuæ eleemosyna manuali duplo major esse debet, pag. 67. §. *Cæterum*.

Prorogatio suspensionis Missarum denegari solet, pag. 78. §. *In i. Dubio*.

Nisi eadem perseverent causæ, *Ibid.*

Ad alendos pauperes infirmos, & expositas puellas quandoque Missæ suspenduntur, *Ibid.* §. *Gravior*.

Qui certum Missarum reliquit stipendium, voluit applicationem, pag. 133. §. *In primo*.

Eo quod utilitatem, qui stipendium reliquit

liquit vult percipere ex Missarum celebratione, *Ibidem*.

Applicatio præcipitur quoties appareat Testatoris voluntas, *Ibid.*

Rejicitur cum non constat de ejus voluntate, *Ibid.*

Discretiva multum confert ad decernendam Missarum applicationem, *Ibid.* §. *Tria*.

Missæ solemnæ celebratio in diebus solemnioribus spectat ad primam Dignitatem, pag. 233. §. *Duabus*.

Seciusa vero Ecclesiæ Constitutione, in hujus Missæ celebratione attendenda est consuetudo, *Ibid.* §. *Canonici*.

O R D O

Ante susceptionem Minorum Ordinum quis debet esse Confirmatus, p. 92. §. *Quæritur*.

Ordinum collatio est illicita si fit contra præcepta, & Ecclesiæ disciplinam, *Ibid.* §. *Verum*.

Ordines jam suscepti supponunt Confirmationem ex præcepto Ecclesiæ, *Ibidem*.

Validi sunt Ordines, sed tamen illiciti ante Confirmationem recepti, *Ibid.*

Ordinatus in Minoribus ante Confirmationem ut Sacris possit initiari, requiritur Sedis Apostolicæ rehabilitatio, pag. 97. §. *Sive*.

Ordinans, & Ordinatus ante Confirmationem si ministrant, in suspensionem incidunt, & in irregularitatem, *Ibid.*

Ignorantia voti castitatis non admittitur in eo, qui Subdiaconatus Ordinem recepit, p. 197. §. *Præcipue*.

P A R Æ C I A

Ad Paræciæ assecutionem sufficit, ut quis fit actu Subdiaconus pag. 75. §. *Ad*.

Requiritur autem ætas 25. annorum, *Ibidem*.

Potest tamen dispensari, si concurrat Ecclesiæ utilitas, *Ibid.*

Referuntur facultates Examinatorum in Parochiarum concursu, pag. 180. §. *Cum*.

In Parrochiarum concursu infra decem dies admittitur appellatio a iudicio Episcopi, & relatione Examinatorum, p. 145. 146. §. *Presbyter*.

Ecclesiarum Parrochialium collatio reservata est Episcopo, p. 146. §. *In secunda*.

Paræciæ indigenti succurrendum est remediis a Tridentino præscriptis, pag. 38. §. *Cum*.

Quandoque iis succurritur subsidiis dotalibus vel per unionem simplicium Beneficiorum, *Ibid.*

Probanda sunt requisita, quæ pro his unionibus a jure præscribuntur, *Ibid.*

Ad inopiam Paræciarum sublevandam bonæ Confraternitatum quandoque uniantur, pag. 252. §. *Cum*.

Quomodo succurrendum est incolis, qui ad Paræciam accedere nequeunt, pag. 83. §. *Quamquam*.

Quænam requirantur ad Ecclesiarum Parrochialium unionem, p. 112. §. *Ex Concil.*

Ad hanc unionem consensus etiam Capituli requiritur, *Ibid.*

P A R O C H U S

Ad Parochum spectant singulæ Ecclesiæ suæ expensæ semota contraria consuetudine, conventionem, vel Constitutione Ecclesiæ, pag. 153. §. *Profecto*.

Etiam ad Parochum spectant expensæ utensilium, *Ibid.*

Parochi cum per se satis non sint in administratione Sacramentorum, alios Sacerdotes sibi adungere coguntur, pag. 255. §. *Si*.

Parochi in diebus Festis Missam pro Populo applicare debent, pag. 149. §. *Primum*.

Non ratione congruæ sed jure divino, pag. 150. §. *Verumtamen*.

Ad hanc applicationem tenentur etiam Vicarii amovibiles, quos penes est actualis Cura, *Ibidem* §. *Verumtamen*.

Et etiam Vice-Parochi, quibus actualis cura Animarum commissa est, & si Paræciam in titulum non obtineant. *Ibid.*

Hoc onus avertere non possunt etiam Parochianorum consensu, *Ibid.*

Attenta Parochi indigentia, applicatio de die festo in alium diem transferri potest, *Ibid.* §. *Attenta*.

P A T R O N U S

Patrono nullum est jus absque fundatione, vel dotatione, pag. 26. §. *Quod*.

Patronis pro seipsis licet supplicare ad vitandum ambitum, pag. 71. §. *Sed*.

Consecutio jurium aliorum Patronorum probat descendentiâ a Patronis, pag. 136. §. *Ut igitur*.

Descendentia a Patronis, cum quæstio est cum extraneo, strictas non requirit probationes, *Ibid.* §. *Quas*.

P O N T I F E X S U M M U S

Romano Pontifici jus est imponendi Pensiones super Beneficiis, pag. 25. §. *Quamquam*.

Idem potest alios supra alios extollere, & novos digniores efficere, & privilegiis decorare, pag. 239. §. *Hæc tamen*.

Ad horum privilegiorum validitatem non requi-

quiritur derogatio iurium tertio quæsiturum, *Ibid.*

P R O F E S S I O

Quidnam sit Professionis Constitutivum, pag. 194. §. *Constans.*

Quid de Professione Canoniorum Regularium SSimi Salvatoris, *Ibid.*

Irrita est professio ob ignorantiam inculpabilem circa substantialia, p. 195. §. *De, & seq.*

Quænam probationes requirantur ad hanc ignorantiam adstruendam, pag. 196. §. *In.*

Notitia confusa votorum sat est ad validitatem Professionis, *Ibid.* §. *Præcipue.*

Quænam ante Professionem sint peragenda, *Ibid.* & pag. 200. & 201. §. *Est.*

An ad validitatem Professionis requiratur Tyrocinii annus astronomicus, vel civilis, *Ibid.* §. *Refutat.*

Quid requiratur ad irritandam Professionem ex defectu formæ, *Ibid.* §. *Ad interruptio-nem.*

Quid statuatur in Professionibus de præmittendo Scrutinio, *Ibidem.*

In Dubio pro validitate Professionis est pronun-ciandum, pag. 200. §. *Demonstrat.*

R E D U C T I O M I S S A R U M

Alia onera potius quam Missæ sunt reducendæ, pag. 10. §. *Eoque*, pag. 35. §. *Quod*, pag. 67. §. *Ceterum*, pag. 78. §. *Gravior*, pag. 128. §. *Verum*, pag. 157. §. *Ad.*

Nisi aliorum onerum reductioni obstat Fundatoris voluntas, pag. 10. §. *Eoque magis*, & pag. 157. §. *Ad.*

Et nisi fundus pro Missis assignatus perierit, non vero fundus pro aliis oneribus explendis, pag. 11. §. *At.*

Missæ reducuntur ob inculpatam reddituum deficientiam, pag. 12. §. *Sin vero*, & pag. 22. §. *Verumtamen*, & pag. 222. §. *Nihilominus*, & pag. 157. §. *Hæc*, & pag. 248. §. *Petitur.*

Præcipue si fundus taxative est assignatus, pag. 12. §. *Sin vero.*

Reductio Missarum solet concedi etiam si fundus sit demonstrative assignatus ob inopiam hæredum, *Ibid.*

Reductio reductionis Missarum non conceditur, pag. 21. §. *Petitæ*, & pag. 103. §. *Quamquam.*

Attento longævo adimplemento difficilius conceditur reductio Missarum, *Ibid.*

Missæ ante implementum reducuntur ad rationem perpetuæ, pag. 22. §. *Quatenus.*

Post adimplementum vero ad manualementum, *Ibidem*, & pag. 104. §. *Quoad.*

Missæ reducuntur si par relictum non fuerit

emolumentum, pag. 33. §. *Ex fundatione.* Missarum onus perpetuum, & nondum acceptatum reducendum est ad taxam perpetuam, pag. 40. §. *Si.*

Missæ non sunt reducendæ etiam imminutis redditibus, si ex fundatoris voluntate hæres de proprio supplere debet, p. 103. §. *Quamquam.*

Nisi fundus sit taxative relictus, pag. 103. §. *Verum.*

Non vero si relictus sit demonstrative, pag. 107. §. *Negant.*

Missæ per contractum acceptatæ, sunt adimplendæ, licet impar evaserit emolumentum, pag. 64. §. *Ex his*, & p. 156. §. *Reductioni.*

Dummodo contractus non vergat ad læsionem, *Ibidem*, §. *Hæc*, & pag. 127. §. *Petitur*, & pag. 249. §. *Verumtamen.*

Quomodo erui potest huiusmodi læsio, pag. 157. §. *Hæc*, & pag. 249. §. *Petitur.*

Reddituum decrementum non est sufficiens causa pro reductione Missarum, si adest prohibitio, & caducitas inflictæ a Testatore, pag. 127. §. *Duo.*

Posita caducitate ob onerum inadimplementum, substituti eidem oneri ante reductionem sunt audiendi, pag. 128. §. *Duo.*

Eleemosynæ Missarum a Fundatore taxatæ reductioni non est locus ad taxam perpetuam, pag. 129. §. *Quæ.*

Missæ non reducuntur, non probata insufficientia reddituum, pag. 150. §. *Quoad*, & pag. 249. §. *Petitur.*

Ad levandam vero Parochorum indigentiam Missarum reductio conceditur, pag. 151. §. *Nihilominus.*

R E S C R I P T U M

Ob rescripti obreptionem, vel subreptionem conceditur aperitio oris, pag. 88. §. *Primum.*

Rescriptum tanquam lex est exequendum, pag. 89. §. *Rencto.*

In rescripto Principis verba hortatoria inducunt præceptum, pag. 206. §. *Quæ.*

T R A N S L A T I O M I S S A R U M

Quænam requirantur ad Missarum translationem, pag. 232. §. *Verumtamen.*

Huic translationi obstat Testatoris voluntas, pag. 6. §. *Translationi*, & pag. 35. §. *Quatenus.*

Concedi solet, ubi in designata Ecclesia Fundatoris cadaver non est tumulatum, pag. 6. §. *Translationi.*

Ex necessitate, utilitate, & consensu quorum interest Missarum translatio con-

ceditur, pag. 35. §. *Quod*, & pag. 83. §. *Quamquam*.

VOLUNTAS

Ad Fundatorum voluntatem declarandam plurimum confert observantia, p. 12. §. *Quod si*.

Hæc in ambiguis plurimi est facienda, pag. 15. §. *In*.

Voluntas Testatoris aliquando ex conjecturis eruitur, pag. 52. §. *Sed*.

Non præsumitur Fundatorem voluisse emolumentum relinquere sine onere, *Ibid.*

▲ commutatione voluntatum semper abhor-

ruit Ecclesia, p. 83. §. *Quamquam*, & p. 104. §. *Modis*, & pag. 189. §. *Applicatio*.

Voluntas Testatoris extendenda non est ultra casum expressum, pag. 104. §. *Verum*.

Accedente justa, & necessaria causa indulgetur commutatio voluntatis, pag. 106. §. *Modis*.

In ultimis voluntatibus verba hortatoria præceptum inducunt, pag. 206. §. *Quæ*.

Verba deprecativa Testatorum important præceptum, pag. 242. §. *Si*.

Voluntati testatoris adversatur suspensio beneficiorum, pag. 228. §. *Suspensio*.

F I N I S

THESAURUS
RESOLUTIONUM
SAC. CONGREGATIONIS
CONCILLII

Quæ consentaneè ad Tridentinorum PP. Decreta,
aliasque Canonici Juris Sanctiones

MUNUS
SECRETARII EJUSDEM SAC. CONGREG.

OB EUNTE
R.P.D. EMANUELE DE GREGORIO

Prodierunt in Causis sub annum 1803.

PROPOSITIS

Episcopis, eorumque Vicariis, Causarum Patronis,
ac aliis in Ecclesiastico Foro versantibus
apprimè utilis, ac necessarius.

TOMUS LXIX.
TRIPLICI
INDICE LOCUPLETATUS.

ROMÆ MDCCCIV.

Apud Lazarinum Rev. Camerae Apost. Typographum

THESSALURUS

RESOLUTIONUM

SAC. CONGREGATIONIS

CONCILLII

RECELI TAMI IJSDEM SAC. CONGREGATIONIS

H. P. D. EMANUELE DE GRACIANO

INDICE LOCUTURUS

ROMAE MDCCCIV

Typographia Caroli Apollonii

I N D E X

ALPHABETICUS CAUSARUM

Quæ in Sac. Congregatione Concilii propositæ fuerunt
anno 1803. per Diœceses dispositus.

A

- Æ** sina Reductionis Onerum 15. Januarii pag. 5.
Æ sina Suppressionis, & Applicationis 30. Aprilis pag. 106., & 21. Maii pag. 111.
Al atrina Cessionis 30. Aprilis pag. 94.
A merina Decreti Visitationis quoad Præceptum Paschale 10. Septembris pag. 209.
A merina Visitationis SS. Liminum 12. Februarii pag. 39., 26. Martii pag. 47., & 17. Decembris pag. 253.
A nconitana Dismembrationis & Reintegrationis 12. Februarii pag. 24.
A nconitana Dismembrationis 30. Aprilis p. 90.
A retina Erectionis Archidiaconatus 25. Junii pag. 141.
A riminen. Supplementi Congrue 15. Januarii pag. 1.
A sculana 15. Januarii pag. 1.
A uximana, & Nucerrina Dispensationis ab irregularitate 20. Aug. p. 199., & 10. Sept. pag. 205.

C

- C** amerinen. Suspensionis Nominationis, & Reductionis 12. Februarii pag. 34.
C hiensis Legati 20. Augusti pag. 191.
C ivitatis Castellii Unionis, & Decimarum 20. Augusti pag. 194.
C omen Missæ pro Populo 15. Januarii pag. 1.

E

- E** cclesien. Onerum 26. Martii pag. 60., & 23. Julii pag. 166.
E ugubina Præbendarum 10. Septembris pag. 216.

F

- F** abrianen. Cappellaniæ 26. Novembris

- pag. 247., & 17. Decembris pag. 253.
F anen. Decimarum 30. Aprilis pag. 86.
F anen. Legati Missarum 10. Septembris p. 213.
F erentina Cessionis Jurispatronatus 26. Martii pag. 72., & 30. Aprilis pag. 78.
F erentina Emolumentorum 25. Junii p. 153.
F eretrana Applicationis Hæreditatis 25. Junii pag. 154., & 23. Julii pag. 165.
F irmana Emphitheusis 21. Maii p. 112.
F irmana Legati 26. Novembris p. 221.
F irmana Reædificationis Cæmeterii 15. Januarii pag. 7.
F ulginaten. Affrancationis 25. Junii p. 144.
F ulginaten. Jurisdictionis 23. Julii pag. 179., & 20. Augusti pag. 183.

H

- H** ieracen. Applicationis Subsidiæ dotalis, & Reductionis Missarum 25. Junii p. 147.
H ortana Applicationis 15. Januarii pag. 2.

I

- I** nterramnen. Decretorum 26. Martii pag. 47.

L

- L** auretana Cappellaniæ 26. Martii pag. 51.
L ucana Concursus 21. Maii pag. 120., & 17. Decembris pag. 255.
L ucana Dispensationis, & Reductionis 10. Septembris pag. 206.
L unen. Sarzanen. Manutentionis super bono jure 17. Decembris pag. 268.

M

- M** essanen. Irregularitatis 23. Julii pag. 179., & 20. Augusti pag. 183.

Montis Alti Servitii Chori 21. Maii pag. 136. Romana Cappellanæ 21. Maii pag. 133.
& 25. Junii pag. 141.
Montis Alti quoad Examinatores Synodales
23. Julii pag. 176.

N

Napoli tana Eleemosinæ Missarum 26. No-
vembris pag. 230.
Nullius Farfen. Cappellanæ 20. Augusti pag.
201., & 10. Septembris pag. 205.
Nullius Guastallæ Præbendæ 26. Novembris
pag. 249., & 17. Decembris p. 253.
Nullius Guastallæ Suspensionis 17. Decem-
bris pag. 256.
Nullius Nonantulæ Erectionis Paræciæ, &
Unionis 12. Februarii pag. 30.
Nullius Sublacen. Præminentiarum 21. Maii
pag. 129.
Nullius Terræ Pontiani subsidii dotalis 26.
Novembris pag. 235.

P

Perusina Emphitheusis 21. Junii pag. 162.,
& 23. Julii pag. 165. & 20. Augusti p. 205.
Perusina Suspensionis 30. Aprilis pag. 79.,
& 20. Augusti pag. 186.
Pisaren. Reparationis Ecclesiæ super exe-
cutione Decreti 12. Februarii pag. 20.
Piscien. Beneficii super Dispensatione 21.
Maii pag. 117. & 23. Julii pag. 173.
Placentina Cessionis 12. Februarii pag. 42.,
& 26. Martii pag. 47.

R

Recanaten. Sanationis 10. Septembris
pag. 219., & 26. Novembris pag. 225.
Romana Canonis 26. Martii pag. 67., & 30.
Aprilis pag. 77.

S

Sabinen. Executionis Litterarum Apostoli-
carum 20. Augusti pag. 188.
Sabinen. Suspensionis Nominationis 21. Ju-
nii pag. 160., & 23. Julii pag. 165.
Sarsinaten. Punctaturarum 26. Novembris
pag. 240.
Senogaglien. Reintegrationis 15. Januarii
pag. 11.
Spoletana Commutationis Voluntatis 21. Maii
pag. 138., & 25. Junii pag. 141.
Spoletana Congruæ 15. Januarii pag. 14., &
12. Februarii pag. 19.
Spoletana Transactionis 17. Decembris p. 270.
Sutrina Cessionis 15. Januarii pag. 17., & 12.
Februarii pag. 20.
Sutrina Unionis, & Reductionis 17. Decem-
bris pag. 263.
Sutrina Translationis Missarum, & Commu-
tationis Voluntatis 10. Septembris pag. 222.,
& 26. Novembris pag. 225.
Syracusana Irregularitatis 26. Novembris
pag. 244.
Syracusana Reductionis Missæ Conventualis
12. Februarii pag. 37.

T

Terracinen, seu Privernen. Approbatio-
nis Concordiæ, & Suspensionis Onerum
30. Aprilis pag. 97., & 21. Maii pag. 111.

V

Visen. Applicationis Missæ pro Populo
17. Decembris pag. 260.
Vintimilien. Jubilationis 26. Martii pag. 58.

F I N I S

*Die Sabbathi 15. Januarii 1803. in Pa-
latio Apostolico Quirinali erit Sacra
Congregatio Concilij, in qua præter
alia, proponentur infrascripta Dubia,
juxta morem ejusdem Sacræ Congre-
gationis de jure resolvenda.*

ARIMINEN. SUPPLEMENTI CONGRUÆ.

*An, & quomodo sit locus supplemento Congruæ in ca-
su &c.*

*Sess. 7. cap. 5.
& 7. de Reform.*

Negative.

ASCULANA.

*I. An, in qua summa, & a quibus sit præstandum stipen-
dium Cappellani Curati in casu &c.*

*Sess. 21. cap. 4
de Reform.*

*II. An, & quoties intra annum Populus Appojani tenea-
tur interesse Sacris Functionibus in Paræcia S. Petri,
ibique Præceptum Paschale implere in casu &c.*

Ad I. Affirmative in aliis scutis duodecim tantum
præstandis a Populo Appoanensi.

Ad II. Affirmative pro implemento Præcepti Pa-
schalis, in reliquis esse monendum.

COMEN. MISSÆ PRO POPULO. In Congrega-
tione diei 17. Julii proximi præteriti interrogati fuere

*Sess. 23. cap. 1.
de Reform.*

*EE. PP. An & quomodo sit locus reductioni Missæ pro
Populo = & responderunt = Negative, & ad Mentem =
Mens autem fuit, quod scriberetur Episcopo, ut per-
mittat Oratoribus applicationem Missæ pro Populo die-
bus ferialibus ad formam Constit. Benedict. XIV. = Cum*

semper oblatas = duratibus actualis inopie circumstantiis . Iterum nunc Vice-Parochi reductionem implorant , cum translatio Missæ pro Populo ad dies feriales nil eorum indigentiae opituletur .

Episcopus testatur, quod cum Vice-Parochi hujusmodi in causam Congruæ vix habeant scuta annua quadraginta monetæ romanæ non possint sibi comparare , quæ ad victum sunt necessaria in alpinis montibus, & vallibus , in quibus habitant . Cum vero , ut eorum congruæ augeantur , non suppetant remedia præscripta à S. Concilio Tridentino Parochi dederunt Episcopo *novissimas, & uniformes instantias pro absoluta respectivarum vice-pareciarum dimissione , nisi ipsis aliunde provideantur , saltem cum exoneratione absoluta applicandi pro Populo Missas festivas de præcepto, cum aliunde dispensatio jam a S. Congregatione Concilii super primis præcibus iisdem Vice-Parochis elargita Missæ festivæ applicationem supplendi per hebdomadam, nihil omnino suffragetur, nec attentis locorum angustiis, & miseris ulla sperari possit Missarum eleæmosina . Ne igitur vice-parecias præfatas Pastoribus spoliari contingat, necessarium fore testamur , ut Sedes Apostolica imploratum miserrimum remedium absolutæ exonerationis applicandi Missam festivam pro Populo iisdem Vice-Parochis elargiatur .*

Hæc, quæ habet Episcopus , serio animadvertant EE. PP. , & resumpto Folio Congregationis diei 17. Julii 1802. dignentur deliberare .

An sit standum , vel recedendum a Decisis in casu &c.

In Decisis .

*Sess. 25. cap. 4.
de Reform.*

HORTANA APPLICATIONIS . In Oppido Suriani una est ædicula , quæ Nosocomii nomine donatur : ita angusta , ut par esse nequeat populo frequenti ad capita ternillia ; ita redivis destituta , ut solvendo non sit æs alienum in tenui summa scutorum viginti pro comparandis medicaminibus contractum . Quo fit, ut pauperes infirmi excipi nullo modo possint , quorum nonnullos accidit magis ægestate oppressos, quam morbis fractos per compita misere concidisse . Ut igitur

15. Januarii 1803.

3

tur his ægenis subveniri quodammodo possit, Parochi,
& universus Populus a Sac. Congregatione postulant,
ut ad hoc pium opus applicentur scuta annua 77., quæ
Sodalitia, & Cappellæ illius loci hactenus in Fabricam
Collegiatæ Ecclesiæ ex Decreto S. hujus Congregatio-
nis diei 8. Februarii 1792. contulerunt per decennium,
quod nuper elapso anno absolutum est. Ita autem
scuta hujusmodi 77. collata fuerunt, ut singula Loca
pia pro ratione reddituum quotæ solverint: scilicet
= La Compagnia della Disciplina scudi 30. = La Com-
pagnia di S. Eutizio scudi 25. = La Cappella di S. Anto-
nio Abbate scudi 2. = La Cappella del Santissimo Nome
di Dio scudi 5. = La Cappella del Rosario scudi 15.

Episcopus necessitatem vere maximam Nosocomii testa-
tur, applicationem reddituum Sodalitatum, & Cap-
pellarum in hanc piam causam laudat, sed quoad mo-
dum concedendæ applicationis hæc habet = *Auditis*
Locorum piorum Confratribus, & eorum libratis rediti-
bus contributionem in præcibus descriptam pergravem
nimis nostris hisce temporibus invenio. Novam itaque
de Confratrum consensu taxam efformavi, & diligen-
ti examine discussis omnibus contributionem Hospitali
applicandam statui, ut infra = Societas discipline in
singulis annis per decennium scuta quindecim = Socie-
tas Divi Eutichii, ut supra, scuta quindecim = Socie-
tas S. Antonii Abbatis, ut supra scuta duo = Societas
Sanctissimi Rosarii scuta duodecim ut supra = Cappella
S. Nominis Dei ut supra scut. quatuor = Cappella S. Thu-
renii pariter ut supra scuta tria = Sic igitur reformata
taxa, & ad respectivas delata Locorum piorum Con-
gregationes, nec temporis quidem momento per secre-
ta suffragia, utpote pietati consona approbare non hesi-
tarunt. Insuper cum Societates Sanctissimi Sacramen-
ti, & Misericorditæ Domos, alteram trium Mansionum,
unius mansionis alteram Hospitali limitrophas possi-
deant, Confratres ad Hospitalis Fabricam ampliandam
easdem ultro, libenterque absque ullo canonis, vel pen-
sionis onere concedunt. Igitur in sensu essem præfa-
tam Domorum Hospitali attributionem confirmare, ac
Locorum piorum taxam, cum pœnitus hospitalis redi-
tibus careat non per decennium tantum, sed perpetuo
duraturam decernere cum facultate Ordinario quascum-
que leges pro recta Hospitalis administratione con-
dendi.

Perita applicationi repugnare videtur voluntas eorum, qui Sodalitæ, & Cappellæ fundarunt. Nam in alios usus redditus converti non debent, ac fundatores præscripserunt, ut post *Text. in Can. Ultima Voluntas* 13. *Quasi* 2. statuit *S. Congregatio in Cæsenaten. Applicationis* 23. *Februarii* 1793. Ab hac tamen regula recedi solet, ubi urgens adsit causa, & Locis piis ad onera implenda redditus exuberent, ut novissime definitum est a *S. Congregatione in Forosempronien. Unionis* 20. *Novembris nuper elapsi*. Sane, cum in Oppido Sariani Nosocomium non habeat, unde opem ferat pauperibus infirmis, qui egestate coacti etiam per compita occumbunt, urgens hæc videtur causa, cur redditus Locorum piorum in hanc causam applicentur. Charitas namque erga infirmos divino oraculo præscripta summopere inculcatur a Conciliis, & SS. Patribus, teste *Tomassin. de veter. & nov. Eccles. Disciplina par. 1. lib. 2. Cap. 89. & 91. Ludovic. Murat. De charit. Eccles. Christian. Cap. 12. num. 27.* & *Sac. Congregatio*, ut Nosocomiorum indigentia consuleret sæpe subsidia dotalia, aliaque pia legata suspendit, eisque applicavit, ut videre est *in Cremonen. 28. Februarii* 1761., & *in Pharaonen. Suspensionis Onerum* 9. *Julii* 1796. & *in Romana Suspensionis Dotium* 11. *Julii* 1801.

Quod vero Sodalitates & Cappellæ, de quibus agitur, habeant redditus superextantes patet ex *Decreto Sac. Congregationis* 8. *Februarii* 1792. quo adigebantur ad conferenda in Fabricam Ecclesiæ Collegiatæ scuta annua 77. in quotas distributa. Quod si hoc placuit ad supplendas impensas pro Ecclesiæ Fabrica, eo magis statuendum videtur in levamen Pauperum Infirmorum. Hinc cum Episcopus applicationem laudet, & Confratres, quorum maxime interest, per secreta suffragia applicationem huiusmodi probaverint, nil reliqui videtur esse, ut ab EE. PP. concedatur. Idem porro ferendum erit iudicium de cessione Mansionum, quæ Nosocomio adhærent, quasque Societates SSmi Sacramenti, & Misericordiæ nulla reservata sibi pensione, aut canone ultro concedunt, ut amplior fiat locus ad infirmos excipiendos. Quamquam enim hæc cessione sit vera alienatio, quæ in rebus Ecclesiæ permitti nequeat, nisi intercedente necessitate, & utilitate ipsius Ecclesiæ ad præscriptum *Extravagan. Ambrosiæ de Reb. Eccles. non alienan.*; attamen posita

ne-

15: *Januarii 1803.*

necessitate succurrendi Xenodochium, magis profi-
cuum erit Societatibus Misericordiæ, & SSm̃i Sacramenti
prædictas cedere Mansiunculas, quarum redditus for-
san manutentionis impensis non respondent, quam
onus sibi assumere annuæ, etsi tenuis præstationis in
pecunia numerare.

Ad modum, quod attinet, explendæ applicationis duo
inquirenda sunt: scilicet *summa* quotannis confere-
nda, & *tempus* ad quod danda sit. In præcibus postu-
lantur annua *scuta* 77., quæ Sodalitia, & Cappellæ
usque dum in fabricam Ecclesiæ Collegiatæ contule-
runt. Confratres vero offerunt *annua scuta* 51.
per decennium. Episcopus hanc summam *scutorum*
51. probat, ita tamen ut in perpetuum reddatur. Qua-
re censendum est, hanc esse idoneam expensis No-
socomii, & accomodatam redditibus Sodalitatum. Cum
vero Nosocomium perpetuum sit oportet, nec aliun-
de habeat redditus, videtur profecto, ut applicatio in
perpetuum decernenda sit, ne aliter post decem an-
nos Nosocomium in eandem incidat necessitatem,
& infirmos expellere cogatur.

Dubium proponitur.

*An, & quomodo sit consulendum SSmo pro applicatione
redituum, & cessione Mansionum in casu &c.*

Affirmative juxta votum Episcopi.

Æ SINA REDUCTIONIS ONERUM. *Ab anno 1674. Ses. 25. cap. 4.
de Reform.*
Plebanus Ciccarelli erexit Cappellaniam in Eccle-
sia Collegiata S. Leonardi Oppidi *Massatii*, eique in
fundum partem prædii assignavit. Jussit præterea, ut
Cappellanus nominatus teneretur = *celebrare, vel ce-
lebrari facere Missas septem in honorem septem dolo-
rum Beatæ Marice Virginis juxta ejus intentionem,
& ulterius obligatus sit vel per se ipsum, vel per alium
substitutum capacem intervenire, & recitare Officium
divinum, & horas Canonicas in choro in dicta Ecclesia
S. Leo-*

S. Leonardi cum aliis Cappellanis, vel Beneficiatis perpetuis cum hujusmodi onere cum hebdomada tamen alternativa. Cappellaniam hujusmodi, quæ postea in Canonicatum erecta est, ab anno 1779. possidet una cum fundo in erectione assignato Præbiter Aldebrandus Leoni, qui licet perceperit ex redditibus *scuta octo* in annos singulos, ut ipse asserit; attamen semper Missas celebravit, & Chori servitium impigre obivit. Nunc vero ob tenuitatem reddituum a Sac. Congregatione reductionem postulat tum Missarum, tum servitii choralis. Eius Episcopus Æsinus cum audierit Capitulum in hanc reductionem consentientem, & censeat, quod = *ex ejus absentia nullum divino cultui, sacrisque actionibus detrimentum inferatur, quæ per alios decem Canonicos satis superque suppleri possunt* = favet quidem petitioni in sua *Informatione* = *hac tamen lege moderandæ, ut scilicet Orator loco septem tres tantum missas infra annum celebrare, ac diebus tantum festis de præcepto choro inservire teneatur.*

Sane ab eo tempore, quo fundatio Cappellaniæ, sive Canonicatus facta est, scilicet centum triginta ab hinc annis idem manet fundus in erectione assignatus. Dum itaque diminutus non est, neque umquam Cappellani, seu Canonici possessores reductionem postulaverint, profecto videtur, quod par oneribus sit emolumentum. Orator vero cum presenti redditu Canonicatum accepit, & ultra vicennium conticuit, adeoque gravia ei videri non debent onera, quibus hactenus fecit satis, nec reductionem impetrare potest ad ea, quæ statuit Sac. Congregatio in *Civitatis Castellæ Reductionis Onerum* 23. Januarii 1790. Verum si *is qui altari inservit de Altare vivere debet*; si æqua ratio inter onera, & emolumentum servanda est, ut tenuit semper Sac. Congregatio, & præcipue in *Urbevetana* 24. Novembris 1784. & in *Romana Commutatioois Voluntatis* 14. Maii 1789.; certe nimis tenue est emolumentum in annuis scutis octo (licet de hoc tenui fructu ex sola Periti relatione constet) pro septem Missis, & præstando servitio chori per alternas hebdomadas. Nam dempta eleemosina Missarum ad taxam perpetuæ in *scutis* 1. & 40. reliqua sunt *scuta* 6. 60. pro servitio cho-

15. Januarii 1803.

7

chori. Cum enim hoc stipendium oneri sit impar, tum præcipue hisce temporibus ob aucta rerum prætia, & graviora vectigalia, quibus fundi Ecclesiastici subiiciuntur. Hisce profecto in terminis etiam non diminuto fundo, & post longevam observantiam Sac. Congregatio æquitatem sequuta reductionem concessit in *Lunen. Sarzanen. Reductionis Missarum* 14. Decembris 1793. & in *Comaclen. Reductionis* 13. Junii 1795.

Si EE. PP. reductionem concedendam putaverint, tum statnendum erit, num potius Missæ reducendæ sint, quam servitium chori. Eñus Episcopus proponit reductionem Missarum ad tres annuas, & servitium chori ad dies festos de præcepto. Sed prius reducenda sunt cætera onera, quam missæ ex regula tradita a *Benedicto XIV. de Synod. Diæces. Lib. 13. Cap. ultim. §. 23.*, quam excepit *Sac. Congregatio in Montis Falisci Reductionis Missarum* 17. Decembris 1791. Maxime, cum Fundator primo loco de Missis meminit, quam de servitio chori, unde præcipue ad illas, quam ad hoc respexisse videatur, ut alia potius onera, quam Missæ reducenda sint juxta doctrinam *Fagnani in Cap. ex parte de Constit. num. 34.*, & *Sac. Congregatio in Regien. Reductionis Servitii Chori, & Missarum* 17. Aprilis 1776.

Dubium hinc emergit.

An, & quomodo sit locus reductioni Onerum in casu &c.

Dilata, & scribatur Eño Episcopo pro nova informatione super annuo reddito Canonici per decennium, comprehensis etiam incertis.

FIRMANA REÆDIFICATIONIS CÆMETERII.

Ses. 21. cap. 7.
de Reform.

Cæmeterium in Portu S. Georgei, sive = Porto di Fermo quamquam extructum esset anno 1768. jubente Archiepiscopo clar. mem. Cardinali Paracciano sumptibus ejusdem Communitatis; attamen cum esset cadaveribus refertum de anno 1800. pæne fastiscebat. Frustra tum actum est de illo ampliando, vel novo ædificando inter Communitatem dicti Por-

tus,

tos, & Communitatem Civitatis Firmi, quatum altera in alteram onus extructionis reiciebat. Interea novis illatis cadaveribus malus odor exhalavit per Ecclesiam, & ipsum Oppidum, ita ut ad emendandum fœtorem cadavera aqua, & calce conspersa fuere, quocitius consumpta pessimam valetudini expirationem emittere desinerent. Sed fermentata calce cadavera combusta fœtidiorem fecerunt aerem, & parietes cœmeterii detrimentum cæperunt. Res delata est Sac. Tribunali Consultæ, quod tuendæ publicæ sanitati advigilat. Primum itaque severe animadvertit in Parochum Vincentium Veneranda, qui author immissæ calcis, damni que inde sequuti accusabatur. Instaurato enim processu confiscationis pœna ei indicta est. Verùm cum Parochus strenue crimen diluisset absolutus fuit rescripto = *Aboleto præcepto quoad confiscationem ulterius non molestetur* = ex quo Parochus restitutionem rerum confiscatarum impetravit.

Ubi Parochus periculum hujusmodi evasit, iterum apud S. Consultam institit, & impetravit, ut Communitas Portus Firmi ad extructionem novi Cœmeterii adigeretur. At Communitas putans se immunem esse debere ab expensis pro extructione necessariis ad scuta 1247. 20., juxta ac Peritus intulit, idcirco ad Sacram hanc Congregationem præces obtulit, ut hoc edificationis onus in Parochum Veneranda reiiceret. Archiepiscopus Firmanus, (ex cujus *Informatione* narrata excerpimus) audito Parocho, qui jura sua inferius recensenda in scriptis transmisit, ita votum suum concludit = *Negari certe non potest, quin per ejusdem calcis, & aquæ immissionem, ita fermentatio excarserit, ut muri Cœmeterii aliquod detrimentum tulerint. Sed hanc ob causam minime locus esse videtur disputationi, utrum scilicet id Parochi culpæ tribuendum sit, & utrum præterea ad damni emendationem teneatur. Etenim non agitur de veteris Cœmeterii restoratione, sed de novo conficiendo, cujus ædificium, tametsi casus non evenisset, erat ex integro excitandum, quandoquidem illud, quod nunc extat, utpote cadaveribus plenum, in statu suo relinquebatur. Ergo eo redit simplex questio, cui scilicet sit onus inspecto jure canonico novi Cœmeterii construendi. Si Parochus ex jure teneretur; certum est nequaquam impendio oc-*

15. Januarii 1803.

currere posse cum fructibus suæ Parochialis Ecclesiæ, prout per indubia documenta ostendit Parochus in ejus Folio.

Parochiani quidem præcipue ex facto instant, ut Parochus Veneranda ad expensas edificandi Cæmeterii compellatur. Facto enim suo evenisse ajunt ruinam veteris cæmeterii, scilicet ex eo quod calcem aquæ miscens combustionem cadaverum excitavit, indeque Muri Cæmeterii detrimentum cæperunt. Reque vera Archiepiscopus in sua *Informatione* quamquam putet Parochum culpæ insontem; nihilominus affirmat, quod per ejusdem calcis immisionem ita fermentatio exarsit, ut muri Cæmeterii aliquod detrimentum tulerint. Quare si ipse damni author est, ad emendationem esse damnandum concludunt, cum nil exploratius, quam quod damnum suum tenet authorem ex *Tract. in leg. 64. ff. de Regul. Jur.* Contra Parochus se omni culpa vacuum affirmat. Nam si calcem immisit ad emendandum factorem fecit id, quod Vicarius Generalis per epistolam præscripsit; Si vero aquam cum calce miscuit, id sane necessarium erat, ut cadavera consumerentur, quemadmodum testantur ii, qui curandæ publicæ sanitati præsunt. Ex quibus, cum a S. Consulta liberatus sit ab impacto crimine, concludit se prorsus a culpa fuisse alienum.

Verum, ut apposite observat Archiepiscopus, non queritur nunc de restaurando veteri Cæmeterio, ita ut statuendum sit, num Parochus ruinæ causam dederit. Quamquam enim Cæmeterium staret, attamen esset inutile quippe quod cadaveribus refertum, & novum construere esset omnino necessarium. Redit itaque quæstio omnis ad hoc, utrum Parochus, vel Parochiani ad extructionem Cæmeterii teneantur. Nullo quidem juris Canonici loco cavetur ad unum ne potius, vel ad alios expense hujusmodi pertineant. Canonistæ vero in diversam abeunt Sententiam, Alii putant, quod hæc controversia dirimi debeat ex *Decreto Concilii Tridentini Sess. 21. Cap. 7. de Reform.* quo decernitur, ut Ecclesia reparetur primum sumptibus ipsius ecclesiæ, seu Rectoris, & Beneficiatorum, deinde Patroni, & tandem in subsidium expensis Parochianorum, sive Communitatis. Cum vero hæc Tridentini dispositio extendatur etiam ad reparationem ædium Parochialium, ita quoque porrigi debeat ad extructionem Cæ-

meterii, quod sive remotum sit, sive adiacens Ecclesie, semper tamquam ejusdem accessorium consideratur, ex *Text. in Cap. Unic. de consecrand. Eccles. Barbos. de jure Eccles. univers. Lib. 2. Cap. 9. num. 7.* Quare si Parochiani non tenentur nisi in subsidium quoad principale, ita quoque in subsidium cogendi sunt ad extructionem Cæmeterii, quod est accessorium, ut censet *Reclusio de Re Parochial. part. 1. Tit. 9. num. 100.* Alii vero; quorum frequentior opinio est, putant expensas hujusmodi extructionis Cæmeterii pertinere præcipue ad Parochianos, licet Parochus dives sit. Nam Cæmeterium respicit Parochianorum commodum, & utilitatem, ut defuncti componantur, & sit eis Sepulchrum, ut tenent *Salod. de Visit. Cap. 25. per tot. Crispin. de Visit. part. 2. §. 13. num. 6. Sperell. dec. 68. n. 8. Panimoll. dec. 8. annot. 8. num. 31. decis. 15. annot. 1. n. 44. Monacell. Formul. part. 2. Tit. 13. n. 95.*

Sacra Congregatio in Tusculana Reparationis Ecclesie proposita die 14. Decembris 1737., & resoluta die 11. Januarii 1738. interrogata ad III. Dub. *An reparatio, & expurgatio respective quatuor Sepulchrorum existentium in Ecclesia, & inservien. pro laicis adultis fieri debeat sumptibus dictæ Communitatis. seu potius dicti Capituli respondit = Affirmative ad primam partem, negative ad secundam =* Observandum tamen est ex *Foliis* in eadem Causa æditis, quod præcipua decidendi ratio fuit consuetudo, unde constabat Communitatem semper propriis sumptibus reparasse ecclesiam, & hoc onus comprobatum fuisse ex Decretis S. Visitationis. Videant EE. PP, num hæc convenire possint præsentî quæstioni, in qua Communitas Portus S. Georgei anno 1768. mandante cl. mem. Card. Paracciani tum Archiepiscopo Firmano ære proprio in ampliore formam Cæmeterium extruxit, Cæterum Parochus Veneranda si ex jure teneretur ad extructionem Cæmeterii, negat se habere unde expensas suppleat. Revera Archiepiscopus testatur, quod = *Parochiæ fructus etiamsi incerta uniantur, cuicumque impendio pro re de qua agitur detractis oneribus impares omnino sunt, prout per indubia documenta ostendit Parochus =* Nam exhibet censum parochialem, unde constat quod detractis oneribus pro Parocho supersunt scuta 93. 10. in annos singulos. Inde deducit, quod

quod licet Parochiani ad has impensas teneantur in subsidium; attamen cum Parochus idoneus non sit qui faciat hoc sumptum, illi constructionem Cemeterii perficere deberent.

Ex his dirimendum proponitur Dubium.

An constructio Cemeterii fieri debeat sumptibus Communitatis, seu potius Parochi in casu &c.

In Casu, de quo agitur, Affirmative sumptibus Communitatis.

SENOGALLIEN. REINTEGRATIONIS. Urbs Senogalliae in proximo bellorum tumultu saepe transitum exterorum militum, saepe stationem ferre coacta est ita, ut extrema annonae caritate laboraverit. Cum jam ad comparandum frumentum multa pecunia singulis civibus esset imperata, nec tamen publica fames posset depelli; commotus est Eius Episcopus, & a S. Pontifice veniam impetravit, ut Bona ecclesiastica in hanc causam alienarentur ad scuta viginti millia, ea tamen lege, ut a Communitate Senogalliae rependerentur scuta quatuor in singula centum illis Ecclesiis, Locisque piis, quae suorum bonorum alienationem ferrent. Hinc Magistratus Civitatis anno 1801. prudente, & probante Episcopo pro ratione bonorum, quae loca pia possidebant, hanc summam scutorum viginti millium statis quotis partiti sunt. Quo vero facilius bona venderentur, & praesens pecunia haberi posset, venum exposuerunt nonnullarum Sodalitatum fundos ita tamen ut *per il di più della propria rata saranno queste reintegrate dagli altri luoghi pii, che non hanno sodisfatto al loro dovere* = ut ex aedicto, sive *Notificazione*, quae tum vulgata est.

Sess. 21. cap. 2. de Reform.

Inter Praedia authorante Eius Episcopo vendita unum praecipuae fuit, quod positum est in regione = *Fancione* = quodque pertinet ad sodalitatem S. Pauli, & SSmae Annunciationis, vulgus quam appellat = *Aggregazione de' Canepini* = Confratres huiusmodi, qui ex facta repartitione solvere debebant scuta 31. 69., aegre tulerunt fundum revocari pro scutis argenteis 860. Quare praeces dederunt huic S. Congregationi. ut

facta venditio abrogaretur ita, ut, sodalitium reintegrationem obtineret, vel saltem potestas esset singulis Confratribus prædium redimendi ea lege, ut illud restituere deberent Sodalitio, cum hoc pretium a confratribus restitutum representare posset. Interrogatus Emus Episcopus nil intentatum reliquit, quominus Confratres ad compositionem induceret, eisque proposuit, ut in compensationem acciperent fundum ad Mensam Episcopalem pertinentem. Id quod cum recusassent Confratres, Episcopus in sua Informatione exposuit narrata, ex quibus concludit = *Cum soli Oratores, silentibus aliis venditoribus conquerantur, solique redhibitorium velle exercere enixe clamitent, in iis justam querimoniam causam non video, quoties perinde illis, atque aliis venditoribus fructus compensativi ab hoc Magistratu persolvantur. Quamobrem petitionem reiiciendam esse censerem.*

Præces itaque dimissæ fuerunt cum Rescripto diei 11. Julii 1801. = *Utantur jure suo coram Eñno Episcopo prout, quatenus, & contra quos de jure* = Confratres reclamant ad SSmum, ut jura sua experiri possent in hac S. Congregatione, cui a Sacratissimo Principe novæ præces remissæ fuere. Hinc commissum est Eñno Episcopo ut *tempus præfigeret interesse habentibus ad deducendum jura sua*; Quamquam Emus Episcopus mensis spatium præstituerit etiam emptori, ut suam jura proferret; at tamen nemo adhuc adfuit, & causa proponitur instantibus Confratribus, qui jura sua mihi in scriptis obtulerunt, ut ea EE. PP. ex officio referam,

Postulant Confratres reintegrationem ad fundum alienatum, seu potius facultatem eundem redimendi. Nam ex ea venditione vel maxime læsam fuisse contendunt sodalitatem. Venditum enim est prædium pro *scutis argenteis 860.*, quod ex recenti Periti relatione estimatur *adscuta 1044.* Quare si = *Ecclesia Jure minoris debet semper illesa servari* = ut respondit *Alexandr. III. in Cap. 1. de in integr. restit.*, & privilegia a jure minoribus concessa, Ecclesiæ communicata sunt, ut tenent omnes Canonistæ, quos refert *Petra ad Constit. Apostolic. Constit. 1. Divi Leonis Magni sect. 3. num. 36.*; profecto eidem concedenda videtur restitutio in integrum adversus contractum, quemadmodum indulgetur mi-

noribus ex Rescripto Diocletian., & Maximian. in Leg. Si quidem §. Si vero Cod. de Præd., & aliis reb. minor., si saltem in sexta parte justii pretii se læsos probaverint, ut pluribus adductis tradit Zanch. de læsion. part. 1. Cap. 7. num. 144. Si igitur prædium valeret scuta argentea 1044. profecto læsa esset Sodalitas ultra sextam pretii partem. Quod si ab EE. PP. reintegratio- nem consequi non possent Confratres; tum postulant, ut Prædium venditum redimere possint. Nam Soda- litati ablatus est fundus, ex quo onera Missarum, Anniversariorum, ælemosinarum solvebat, ita ut iis nunc satisfacere non possit.

Præ munere tamen EE. VV. animadvertendum propo- no, quod venditio hujusmodi facta est ex justa causa, & legitima interveniente potestate. Nam cum in cau- sam Annonæ, ne pauperes fame enecarentur pecunia erogata sit; profecto res Ecclesiæ alienari poterat in subsidium indigentium ex Canon. Aurum. 70. Distin. 12. quæst. 2. Legitima vero fuit alienatio statim ac Emus Episcopus affirmat se apostolicam veniam impe- trasse juxta ac prescribit Extravagan. Ambitosæ de reb. Ecclesiæ non alienan. Hinc ut restitutio in inte- grum, quæ minoribus, & Ecclesiis æque conceditur, nunc possint obtinere Confratres ex allegata Leg. Si- quidem necesse est, ut precedat causæ cognitio; Sci- licet ut verum, & certum fundi pretium statuatur de tempore initæ venditionis. Hoc non præstat Peritus a Confratribus adductus, cum ad tempus præsens se referat, quod licet parum dissitum sit a tempore se- quitæ emptionis, attamen ob publica rerum discrimina, cum non ita facile Emptores invenirentur, certe res minoris venibant.

Quod pertinet ad redemptionem fundi venditi, hoc jus vel ex lege datur, vel ex pacto, ut tradit Card. de Luca discurs. 7. num. 6. de empt. Neutrum in proposito casu concurren- dit, nec redimendi facultas concedi posse vi- detur ex eo, quod Sodalitas hoc fundo privata non ha- beat, unde onera satisfaciatur. Nam pro his oneribus implendis habet fructus compensativos, quæ pro quantitate pretii ex vendito prædio retracta, re- prendere debet Magistratus Senogalliæ, & agere poterit adversus cætera loca pia, ut pro quotis ipsis

ipsis tangentibus Sodalitatem dei *Canepini* reintegrant.

Dubium est .

An sit concedenda reintegratio, seu potius facultas redimendi fundum venditum in casu &c.

Dilata .

Sess. 21. Cap.
4. Ses. 24. Cap.
13. de Reform.

SPOLETANA CONGRUÆ. In agro di *Monte Falco* extat Villa di *Casale*, quæ olim subiiciebatur Ecclesiæ Collegiatæ, & Parochiali S. Bartolomæi ejusdem oppidi, & Capitulum curam etiam in agro exercens decimas percipiebat, & Stolæ emolumenta, nec non redditus bonorum, quæ unica tum *Parécia* possidebat in eadem Villa in quantitate Modiorum 133, in publico censu extimata scuta 2860. Anno 1750. instantibus *Villicis di Casale*, hæc regio a *Parécia di Monte Falco* separata est, & Capitulum in dismembrationem consensit, dummodo sibi maneret jus exigendi decimas, & retinendi fontem baptismalem. Novo Parocho in Villa di *Casale* constituto in congruam assignata fuerunt bona, quæ in eadem Villa existebant ad antiquam *Paréciam* pertinentia, ex quibus scuta annua fere octuaginta redibant.

Post quinquaginta annos, a quibus hæc observata fuere a Parochis dictæ Villæ, cum *Paréciam Casalis* obtinisset Præsbiter *Paschalis Pambuffetti* ratus posse se in discrimen revocare jus percipiendi decimas, quas Capitulum in dismembratione sibi reservaverat, iudicio egit coram Vic. Gen. Spoleti, & tam in *possessorio*, quam in *petitorio* succubuit ita, ut licet *appellationem* interjecerit; attamen eandem postea derelinquens expensas capitulo refecit. Grave hoc tulit Parochus *Pambuffetti*, & se *Paréciam* relinquere velle dictitavit. Hinc populus, ne Parocho destitueretur, ad S. Congregationem præces obtulit, ut eidem supplementum congruæ assignaretur, quæ demissæ fuerunt. *Rescripto diei 13. Septembris 1800.* = *Recurrat ad Episcopum.* = Cum vero apud Episcopum nil Populus profecerit: tum Parochus *Pambuffetti* ipse S. Congregationem depre-

catus est, ut congruæ augmentum obtineret. Episcopus interrogato Capitulo; hujus jura in scriptis exhibita, monumentisque munita remittit. Ex eisdem, ait, habebunt EE. VV. originem erectionis relatæ Paræciæ factæ per meum prædecessorem, & pacta eo tunc conventa cum memorato Capitulo. Non omisi multoties requirere ab Oratore statum activum, & passivum præfata Paræciæ una cum incertis, at illum adhuc desidero. Ex documentis tamen ejusdem Capituli habetur quid, & quantum in bonis stabilibus possideat enunciata Ecclesia Parochialis.

Ut congrua sibi suppleatur, postulat Parochus Pambuffetti. Nam ex judicio Peritorum, qui extimarunt fundos in hanc causam assignatos, probare studet, se non pluris quotannis consequi, quam sc. 35.72. Contra vero impendere debet pro solvendis vectigalibus, pro missis celebrandis, pro manutentione Ecclesiæ scuta 37., ut nil ei reliquum sit ad propriam sustentationem. Nam nil ex decimis percipit, quas sibi reservavit Capitulum Montis Falci; nil fere ex incertis stolæ, cum fontem baptismalem non habeat; nil demum ex suo patrimonio sacro supplere possit, cum sit ordinatus ad titulum Paræciæ. Cum vero ei auctus sit familiarum numerus profecto labore, & ægestate coactus Paræciam derelinquere vel invitus deberet, nisi ei suppleatur congrua, quæ ex mente Concilii Tridentini Sess. 24. Cap. 13. de Reform. scuta centum attingere debet, & sicuti ex redditibus Matricis providenda est nova Paræcia ex Decreto Tridentini Sess. 21. Cap. 4. de Reform.; ita ex iisdem supplendum sit quid justæ congruæ deficiat.

Capitulum Montis Falci hoc primum in facto statuit, quod congrua constituta sit in dismembratione ex bonis, quæ Paræcia Matrix possidebat in Villa Casalis. Hæc autem consistunt in modis 133. extimata in postremis Piani Catastri Tabulis ad scuta 1860., ex quibus certe redire debent annua scuta fere octuaginta, & constat locata fuisse scuta 75. ex quibus vacante Paræcia Æconomus sustentationem accepit. Licet vero Parocus Casalis Fontem baptismalem non habeat; at tamen consequitur emolumenta funerum, & Matrimoniorum. Nil vero refert si assignata congrua scuta centum non æquet. Nam ex institutione congrua potest esse minor, ut censuit Sac. Congregatio in Derthoney. Dismembrationis 28. Januarii 1736.

Quare si hactenus Parochi Casalis habuerunt id quod pro rectoris & Paroeciae necessitate decenter sufficit, ut Tridentinum praescribit in allegat. Sess. 24. Cap. 13. de Reform.; si praedecessores Parochi numquam reclamaverunt, nullo modo supplementum congruae peti potest, nisi probetur reditus pro congrua assignatos omnino decrevisse, ut post Text. in Cap. Nemo de Consecrat. distin. 1. tradit Rebuff. de Congrua num. 92., & Sac. Congregatio in Feretrana Unionis 20. Februarii 1802.

Constat porro, quod iidem adhuc manent fundi in institutione assignati, qui ob auctum rerum pretium multo plus quam antea reddere debent. Reque vera Peritus a Capitulo interrogatus, affirmat quod si fructus si raguagliassero ai prezzi correnti giudico, che li Terreni sono atti, e possono rendere l'annuo frutto di scudi 160., che se poi fossero ben coltivati ad uso di arte, e non abbandonati come al presente la maggior parte incolti, e solivi sarebbero capaci di rendere d'annuo frutto alli prezzi correnti delle grascie anche scudi 300. Hinc concludit Capitulum, quod aut falsum sit, quod parum ex fundis redeat, aut id tribuendum secordiae Parochi Pambuffetti, qui culturam negligit. Ad expensas vero quod attinet adductis testibus probat Capitulum, quod Parochiani ex collectis elemosynis caeram, oleum, suppellectilia pro Ecclesiae Parrochialis manutentione subministrant. Quare Parochus eo minus de sua congrua impendit.

Nihilominus haec omnia, si pro supplemento congruae Sententia EE. VV. inclinaret, tum Capitulum negat se ad illud teneri, cum si Matrix Ecclesia redivis non abundet, tum ad congruam Parocho Ecclesiae filialis praestandam compelli nequeat, ut ex Text. in Can. Bene rei quæst. 2. docet Fagnan. in cap. Ad Audientiam num. 4. de Eccles. aedificari., & Sac. Congregatio in Eugubina Dispensationis 31. Julii 1790. Ita autem se deficere redditibus contendit Capitulum, ut ipsis Parochis Montis Falci sit congrua in scutis 30., nec illam augere ullo modo possit.

Ex his deliberandum proponitur.

An, & a quibus sit praestandum supplementum congruae in casu &c.

Non proposita cum sequenti.

SUTRINA CESSIONIS. Ab eo tempore, cujus memoria non extat, Capitulum Collegiatæ Ecclesiæ Brachiani rubra septem frumenti pro decima, & portione Canonica Mensæ Episcopali Sutrinxæ quotannis pensitavit. Hæc consuetudo, cum a Capitulo in discrimen revocaretur, confirmata est tum ex conventione anni 1584., tum ex Re judicata A. C., qua Capitulum renuens stare conventis damnatum est ad præstationem rubrorum septem frumenti. Abhinc semper huic obligationi fecit satis usque ad annum 1798. à quo ob publicam rerum perturbationem integræ traditioni frumenti defecit. Verum timens Capitulum, ne iudicio compelleretur ad præstandam conventam quantitatem frumenti, habitis comitiis, statuit cedere Mensæ Episcopali, quas a Parochianis exigit decimas = *in mezzo staro di grano dalle Famiglie in cui non vi è il capo di casa, ed in uno staro dall'altre famiglie* = Hinc a SSmo deprecati sunt, vel ut cessionem hanc probaret, vel ut iudicem delegaret, qui rem æconomice cognosceret. Præces ad Sac. Congregationem remissæ fuerunt. Interrogatus Episcopus ait = *cum agatur de re ad Mensam pertinente a ferendo iudicio prorsus abstineo: Mihi tamen non videtur assumendum onus exactionis juxta consilium a Canonicis captum. Ipsi enim tenentur tradere frumentum Mensæ Episcopali, cujus quidem nihil interest num ex exactione a populo, vel alio fonte desumatur.*

Portio Canonica, quam singulæ Diœcesis Ecclesiæ Episcopo debent sive in signum subjectionis *Cap. Cum Episcopus 7. de Officio Ordinari. in 6.* sive in mercedem sollicitudinis, quam pro omnibus suscipit Episcopus, ut ad *Cap. 1. de Sepulturis tradit Barbos. de Offic. & Potestat. Paroch. part. 3. cap. 25. num. 7. Layman. lib. 3. tit. 5. cap. 12. num. 13.* nullo juris loco determinata est quoad quantitatem, sed pro diversa locorum consuetudine præstatum *Cap. Requisivisti 15. de Testam.* Hinc dum Capitulum Brachiani ex consuetudine, ex conventionem, & ex Re judicata pensitare tenetur rubra septem frumenti, non potest hoc onus subterfugere. Verum Canonici hoc unum quæerunt, ut cedere possint decimas, quas in frumento percipiunt a Parochianis, cumque Episcopus post deducta Jura Mensæ Episcopalis in Voto fuerit, ut Causa in Folio ab EE. VV. dijudicanda proponeretur, non retardata interim per Capi-

tulum præstatione Frumenti, hinc est, quod jam de mandato hujus conditionis adimplemento, Episcopi Votis annuendum putavi subjiciens EE.VV. judicio inferius expressi dubii solutionem.

Agitur de voluntaria cessione, & abdicatione cujusque decimandi Juris, quod ita in Episcopalem Mensam Capitulum transferre vellet; ut si quid præter septem Frumenti Rubra ex quotis Familiarum aliquando obvenit, id in utilitatem cedat Parrochianorum immunita ipsis pro rata decimæ contributione. Proponitur igitur res quidem specie tenus Mensæ Episcopali non damnosa, Populo utilis, Capitulo commoda, quia odiosa, & difficilis est decimarum a Parochianis exactio: ideoque non deneganda videtur facultas a Capitulo petita cedendi decimarum Juris.

Verum etiamsi quis Jus suum ad libitum cedere queat, necesse est, ut Cessionarii consensus intercedat, ut in eum transferre illud possit *Olea de Cessione tit. 6. question. 10. num. 1.*, ideoque nisi constet de Episcopi Mensæ Administratoris consensu, inutilis porro evadet in casu quæque Capitulo cedendi tributa facultas. Hæc ipsa exigendi difficultas, & odium videtur ex præmissis non arridere Episcopo, cujus deterior evaderet conditio, cum unum habeat septem Rubrorum Frumenti, qui solvendo est, Debitorem, nempe Capitulum.

Cum vero nil referatur, ex quo Jus sibi authenticè Capitulares cogendi Mensam ad invitam acceptationem Juris de quo agitur, hinc Dubium erit.

An, & quomodo probanda sit cessio in casu &c.

12

*Die Sabbathi 12. Februarii 1803. in Pa-
latio Apostolico Quirinali erit Sacra
Congregatio Concilij, in qua præter
alia, proponentur infrascripta Dubia,
juxta morem ejusdem Sacræ Congre-
gationis de jure resolvenda.*

Quæ duo primo loco proponuntur causæ pertinent ad præteritum Folium, quod EE. PP. resumere dignabuntur.

SPOLETANA CONGRUÆ. In hac causa relata in *Sess. 21. Cap. 4.*
præterito Folio multa nunc in facto adducit in *Allegat. Sess. 24. Cap.*
distribuenda Parochus Pambuffetti, ad augmentum *13. de Reform.*
congruæ consequendum. Profert enim documenta, ut ostendat fundos in congruam assignatos absque sua culpa in deterius abiisse ex redundantia aquarum. Ostendit rursus, quod nemo eos in locatum accipere voluit, licet publica edicta ad oblatores accersendos vulgata fuerint. Affert retractationem Peritorum, de quibus mentio fit in *Folio*. Nam affirmat, tum se fundos extimasse habita ratione ad censuales tabulas, nunc vero habita inspectione fundorum potant ex eis redire posse annua scuta quadraginta. Tandem testes adducit, qui deponunt impossibile esse, ut Parochus ex congrua assignata vivat, cum incerta stolæ, & elemosinæ sint tenuissimæ. Ex his, quæ denuo proponuntur diriguntur EE. PP. dirimere dubium.

An, & a quibus sit præstandum supplementum Congruæ in casu &c.

Dilata, & ad mentem mens est quod Parochus exhibeat Episcopo statum activum, & passivum Paræciæ comprehensis incertis, & deinde Episcopus transmittat, & referat Episcopo audito Capitulo.

Sess. 23. Cap.
13. de Reform.

SUTRINA CESSIONIS.

An, & quomodo probanda sit cessio in casu &c.

Negative.

Sess. 21. Cap. 7.
de Reform.

PISAUREN. REPARATIONIS ECCLESIAE SUPER EXECUTIONE DECRETI. Ut Archipræbyter, & Parochus Bastianelli repararet Parochialem Ecclesiam SS. Viti, & Modesti in Oppido Montis Biirotii, quæ maximum damnum cæperat ex turbine in nocte 30. Decembris 1801. suscitato, preces Sanctissimo obtulit, ut sua autoritate probaret media ad reparationem proposita. Hæc hujusmodi erant: Scilicet, ut ipse Archipræbiter super fundis Parrochialibus censum imponeret in sorte scutorum centum, & præterea in annos singulos scuta viginti quinque subministraret in reparationem Ecclesiae: ut Sodalitia, quæ in Oppido Montis Biirotii extabant pro modo reddituum in eandem causam pecuniam conferrent: ut tandem Eremitæ Congregationis B. Petri, qui in eodem Oppido Conventum, Ecclesiamque S. Marci possident ex superextantibus redibus fatiscenti Ecclesiae opitulantur. Preces hujusmodi ad S. Congregationem remissæ fuerunt, quæ multa ab Episcopo Administratori Pisaurensi percontata est, quæque hic sedulo exposuit in sua prima *Informatione*.

Refert enim, quod cum Ecclesia fere collapsa sit = Deo fore gloriosius, Populoque commodius si non reficere modo damna, sed totam Ecclesiam instaurandam, & ab integro ædificandam Populus suscipiat, fornicem in ea construendo, cujus ope propulsatis incomodis Plebs illa libentius valeat eam frequentare. Sumptus necessarij ad scuta 2652. 23. ascendunt. Addit quod Patres Congregationis B. Petri a Pisis, ipsorumque nomine Conventus illorum Priorem P. Antonium Carloni autoritate a P. Blasio Gasparoni sibi facta in id devenire consilij, ut quatuor e suis Religiosis alias mittat alendos,

dos, quo possit superstites Conventus reditus per sex annorum spatium cedere in ædificanda Ecclesia, qui detractis detrahendis ad summam scutorum 200. vel 300. extimantur ascendere. Præterea affirmat, quod Sodalitia pecunias conferre parata erant, scilicet illud S. Antonii offert pretium retrahendum ex venditione Domus, alterum Sanctissimi Sacramenti scuta 263., & alterum Sanctissimi Rosarii scuta 319., quæ deposita, & nondum adhuc investita habent. Et tandem Confratres S. Mariæ de Monte Carmelo spondent conferre augmentum, quod suis reditibus sperant futurum. Tandem concludit ex variis expositis oblationibus exurgit summa scut. 2082. si Religiosorum fructus superstites scuta 230. solummodo singulis annis computentur.

Nihilominus S. Congregatio iterum injunxit Episcopo, ut transmitteret resolutiones Sodalitiorum, & Fratrum B. Petri a Pisis pro respectivis oblationibus in forma authentica. Præstitit hæc Episcopus, & in posteriori Informatione sicut cæterorum Sodalitiorum, ita etiam remisit obligationem subscriptam a Patre Carloni Priore Conventus S. Marci, in qua = munito io sottoscritto Priore del Convento di S. Marco, di tutte le facultà conferitemi dal P. Reverendissimo Generale Biagio Gasperoni con sua lettera facultativa dei 9. Aprile 1802., ed in seguito dell' Assicurazione, che nella lettera stessa mi partecipa della diminuzione di quattro individui Religiosi da questo Convento, promettendo di contribuire detractis detrahendis tutti gl'avanzi annui pel solo giro di sei anni, quali avanzi potranno ascendere alla somma di circa due in trecento scudi. In conferma di tutto questo sottoscrivo questo mio foglio scritto di proprio pugno. Cum igitur S. Congregatio omnia explorata habuisset, censuit rem Sanctissimo referre, qui ex Audientia diei 2. Junii 1802. precibus rescripsit. Sanctissimus audita relatione Episcopi Administratoris Ecclesie Pisaurensis, & infrascripti Pro-Secretarii benigne commisit eidem Episcopo, ut veris existentibus narratis pro suo arbitrio, & conscientia Oratoribus gratis indulgeat, ut ad enunciata taxam procedere, & deveniri possit juxta Votum ipsius Episcopi, facta tamen &c.

Ut primum Pisauri allatum fuit Rescriptum hujusmodi; statim Administrator Episcopus die 13. Julii 1802. decre-

cretum tulit executoriale in quo = *V. Conventum S. Marci ejusdem Terræ. ac pro eo R. P. Antonium Carloni Priorem, ejusque in Officio Successores taxavit in summa scut. trecentum pro quolibet anno solvenda ad sexennium missis interim per Rev. P. Generalem ipsius Congregationis pro facilliori dicte taxæ implemento Fratribus in aliis Conventibus aliendis, ubi legitimus eorum numerus desit, duobus, vel tribus Sacerdotibus præter Laicos ibi tantum relictis. Ac tandem decrevit, ut superflue in omnibus, ac voluptuose arceantur expensæ. Religiosi Decreto Episcopi audientes non fuere, sed novis oblatis precibus huic S. Congregationi a Rescripto Sanctissimi diei 2. Junii 1802. reclamaverunt. Silentium eis imposuit S. Congregatio edito die 17. Julii 1802. rescripto = *Aquiescant Rescripto Sanctissimi. Quare negligentibus adhuc Religiosis familiam Conventus diminuire, censuit Episcopus die 7. Augusti 1802. preceptum expedire P. Priori Carloni, ut intra decennium Religiosos dimitteret juxta ac præscriptum erat in Decreto executoriali. Paruit ille quidem, sed Religiosi insteterunt cor. R. P. D. Auditore Sanctissimi, ut facultates injungerentur S. Congregationi ad effectum procedendi cum clausula de *Aperitione oris adversus Rescripti super prætensa coactione Conventus ad contribuendum pro sumptibus reedificationis Ecclesiæ. Quam quidem instantiam dimisit Auditor Sanctissimi cum Decreto diei 7. Septembris proxime præteriti = Mandavit Instantes uti jure suo cor. S. Congregatione Concilii. Hinc Religiosi obtulerunt vadimonium Archipræsbytero Bastianelli, cæterisque qui reparationi Ecclesiæ student; Quæ utrinque afferuntur ad sustinendum, vel in discrimen adducendum Rescriptum Pontificium, ejusque executionem cognoscent EE. PP. ex allegationibus distribuendis.***

Religiosi hoc curant scilicet, ut demonstrent falso narratum fuisse Pontifici, quod ad reficiendam Ecclesiam necessaria erant scuta *termillia*, quando ex relatione Fabrimurarii satis sunt scuta *quingentum*. Deinde, a veritate abesse contendunt, quod Pater Generalis potestatem fecerit P. Priori Carloni emittendi obligationem pro contribuenda pecunia ad sexennium ex reditibus Conventus. Nam, quæ littera P. Generalis affertur, hæc inquit non præsefert absolutam concessam

sam fuisse facultatem, purumque consensum, sed dumtaxat illum propendere in hanc faciendam pecuniarum erogationem. Ex his concludunt preces duobus falsis oppositis inniti, adeoque Rescriptum Pontificium obreptitium omnino esse ex *Text. in Cap. Ad aures 8.*, & *in Cap. super litteris de Rescript. Rota decis. 323. cor. Molin.*, & *in Ferentina Transactionis 26. Junii 1801. §. 5. cor. R. P. D. Resta.* Deinde contendunt, quod nulla sit necessitas reedificandæ Parochialis Ecclesiæ. Nam minori sumptu reparari potest ruina, quam turbo intulit Fabricæ. Remota vero necessitate cogi non possunt Religiosi ad conferendam pecuniam, cum de jure obligatio reparandæ Ecclesiæ intra veram necessitatem cohibeatur, ut statuit *Rota in Nepesina Fabricæ 11. Martii 1774. cor. Eminentissimo Herzan.* Posita vero necessitate grave esset majorem sumptuum partem ex redditibus conventus deducere, & Religiosos dimittere, ut alio sustentationem recipiant.

Archipræbiter vero Bastianelli mordicus defendit Rescriptum Pontificium, ejusque executionem. Latum enim esse dicit consulente S. Congregatione, quæ omnia antea perspecta habere voluit, quam Sacratissimo Principi rem referret. Unde extrinsecus repellitur omnis suspicio obreptionis, statim ac re cognita editum est Rescriptum. Quod vero necessaria sit expensa scutorum fere *termillium*, id probat testimonio Architecti, & Episcopi, qui a Peritis percontavit expensam necessariam. Quamquam vero agatur de reedificanda Ecclesia, ut Populo commodior sit; attamen id Pontifex scivit ex Relatione Episcopi antequam per Rescriptum facultatem tribueret, ut pecunia annua Conventui imperari posset. Consensum vero P. Generalis clare erui dicit ex Epistola, in qua Prior Carloni injunxit, ut rationes Conventus conferret ad designandam summam contribuendam. Cæterum hæc ipsa epistola, sicut & alia documenta exhibita fuerunt S. Congregationi priusquam Rescriptum prodiret. Quare si legitima habita est obligatio a P. Priore emissa, non possunt nunc eam Religiosi, neque ex facto, neque ex jure in discrimen adducere. Non ex facto, quia ex superius expositis constat de vera necessitate, Non ex jure quia deficientibus ordinariis re-

mediis a S. Concilio Tridentino *Sess. 21. Cap. 7. de Reform.* præscriptis, Sacra hæc Congregatio extraordinaria probavit, & authoritate Apostolica cogi possunt Religiosi ad conferendas pecunias, cum divitem Conventum in illa Paræcia possident, & possint pecunias suppeditare.

Hæc summa sunt capita utriusque *Allegationis: EE. PP.* dignabuntur dirimere dubium.

An, & quomodo Rescriptum diei 20. Junii 1802., ejusque exequutio sint observanda in casu &c.

Affirmative pro annuis scutis 250. & Episcopus curet invenire redemptorem operis cum idoneis fidejussionis.

*Ses. 21. cap. 4.
de Reform.*

A NCONITANA DISMEMBRATIONIS, ET RE-INTEGRATIONIS. Quæ in Agro Anconitano posita est Regio a circumfluente Flumine *Æsino di Fiumesino* nuncupata, ea ab inmemorabili subjecta fuit Paræciæ *Castri Falconara* non parum dissitæ. Numquam tamen ab Incolis *di Fiumesino* excitata quærela est, quod illis incommodus esset accessus ad Parochialem, nec constat, quod ullus, nisi inopino morbo correptus, destitutus Sacramentis decessit. Nam Parochus Joannes Frampoli, qui ex litteris Apostolicis tenet nunc Parochiam *di Falconara* = sive per se, & coadjutorem officia parochialia naviter præstitit, sive etiam ex composito cum *PP. Eremitis Congregationis B. Petri a Pisis*, qui in eadem regione Conventum, Ecclesiamque S. Laurentii possident, quique, ubi casus ferret, Incolis in re spirituali adesse solebant. At in proximo tumultu Republicano visum est iis, qui summas imperii tenebant ad instantiam nonnullorum a Paræcia *di Falconara* dismembrare regionem *di Fiumesino*, in eaque novam Parochiam erigere. Itaque *la Municipalità Rurale di Ancona* = novæ Paræciæ fines statuit, capita animarum designavit, quæ ad erigendam Parochiam pertinerent & bona a Paræcia *di Falconara* separavit, unde novus

Parochus di *Fiunesino* congruam sumeret. Cum hæc omnia retulisset *al Ministro dell' Interno*, hic frustra reclamante Parocho *Frampoli* jussit *Emo Ranuzzi* *Anconitano* Episcopo per epistolam diei 25. Ap. 1799. *Aven-*
do io smembrato la Parochia di Fiunesino, da quella
di Falconara, ed essendo già destinate le rendite della
nuova Parrocchia v' incarico sotto la più stretta vostra
responsabilità di presentare un Sacerdote idoneo per
conferirgli la sud. Chiesa Parrochiale.

Ne quid gravius accideret ecclesiasticæ disciplinæ *Emus*
 Episcopus prudentiæ suæ existimavit esse, concursum
 indicare AD NOVAM PARÆCIAM ERIGEN-
 DAM. Præ ceteris probatus fuit Pater *Casoni* Re-
 ligiosus ex *Eremitis Congregationis Pisanæ*. Tum
 Parochus *Frampoli*, quem ob suam repugnantiam ad
 dismembrationem faciendam jam notaverant *Viri*
republicani, censuit, ut morem Episcopo gereret,
 consensum dismembrationi præstare, ita tamen, ut
 in actis emiserit secretam protestationem, in qua
 declaravit = *che per la dismembrazione della Parro-*
chia non ha egli deliberatamente prestato mai alcun
voloutario consenso, avendo emanata la seguente pro-
testa chiusa, e sigillata a motivo di non incorrere ama-
rezze col governo presente, il quale ha ordinato la
smembrazione, e per garantire altresì le ragioni, che
al Frampoli competer possono in tempo più propizio.
 Quamquam vero *Emus* Episcopus numquam Decre-
 tum erectionis novæ *Paræciæ* tulisset, attamen in
 Litteris Patentibus datis *Patri Casono* ita se expres-
 sit = *fuit revera Ecclesia S. Laurentii a nobis tamquam*
Apostolicæ Sedis Delegato, & ad præscriptum etiam
a Sac. Concilio Tridentino in novam formiter redacta
Paræciam, prout ex actis nostræ Cancellariæ digno-
scitur. Hinc Patrem Augustinum Casoni deputavit
in econorum Curatum prædictæ Paræciæ donec, &
quousque Apostolicæ approbationis Litteræ obtentæ
fuerint, & eidem Casoni tamquam Economo Curato
a Cancellario Episcopali possessio Paræciæ, & bono-
rum data est.

Veteri restituta per eas regiones disciplina, censuit
Emus Ranuzzi rem omnem, quæ dismembrationem
Paræciæ di Falconara respiciebat in Folio exponere,

& in consilium adhibere viros ecclesiasticos, ut statueretur quid consilii capiendum. Ubi id rescivit Pater Casoni statim ad futurum Pontificem (vacabat enim adhuc Sedes Apostolica) se appellavit. Itaque Eius Episcopus statuit audire Pontificium Oraculum. Occubuit Pater Casoni & Incolæ di *Fiumesino* Præces exhibuerunt S. Pontifici, ut indiceretur Concursum ad *Pareciam di Fiumisino*, Quæ præces remissæ fuerunt ad Sac. Congregationem, quæ Antistitem Administratorem Anconæ (Nam interea Eius Pastore viduata erat) interrogavit *de causis retardati concursus post obitum Patris Casoni*. Hic vero respondit non aliam fuisse, quam quod *nova Fluminis Æsini Parochia republicana tempestate ortum habuit, & Falconeriensis Paræciæ imminutio, novæque ad flumen æsim institutio a S. Sede confirmata nondum est. Interim illorum incolarum spirituali bono per Parochum administratorem provisum abunde a me est. His itaque auctoritate, & oraculo Sanctitatis Suae compositis, novæ Paræciæ erectione juxta S. Canones facta examen statim indicam.*

Parochus vero Frampoli, & ipse deprecatus est SSimum, ut sua primæva jura Parochialia super regione di *Fiumisino* salva maneret. Iterum Sac. Congregatio (cui præces hujusmodi remissæ fuere) exquisivit *Informationem* Administratoris Episcopi Anconitani, qui ait *haud mihi successit cum Plebano Falconariæ convenire. Ipse enim ab omni conditione abhorrens eo tantum incubuit, ut novæ Paræciæ institutionem nullitate, & injustitia incusaret. Id unum perpendi enixius obtestor, multum sane velut alias monui longeque a Castro Falconariæ dissitum Populum Fluminis Æsini, ideoque ad Spiritualem octingentarum animarum salutem in regione illa omnino necessariam fuisse novæ Paræciæ erectionem. Causa ad Folium ablegata non destitit Parochus Frampoli statim vadimonium offerre iis, qui videbantur erectionem novæ Paræciæ Fluminis Æsini defendere. At decernente me ut illi mandatum Procuræ afferrent intra præstitutum terminum, latitarunt omnino a judicio. Proponitur igitur causa sua tantum jura deducente Parocho Frampoli sub infrascripta dubii formula.*

Tria profecto suadere videntur dismembrationem Paroeciae, scilicet *distantia Regionis di Fiumesino* dismembrandæ a Paroecia *di Falconara*, *periculum*, ne illi Incolæ Sacramentis careant, & tandem *Vota Episcopi, & Populi*, quæ in dismembrationem tendunt. Nam ex testimonio Episcopi constat, quod regio *di Fiumesino* multum longeque distat a Castro *di Falconara* & ad dismembrationem faciendam satis videtur duplicis lapidis distantia, ut tradit *Fagnan. in cap. ad audientiam de Eccles. edifican. num. 39. Pirrhing. in Jus Canon. cap. 16, num. 31.* Quamquam vero hactenus sine Sacramentis nemo decesserit; attamen non tollitur periculum in casibus inopinis, in quibus ob locorum distantiam non ita prompte Parochus accersiri, & adesse potest. Hinc populus pluries ad Sac. Congregationem præces a septuaginta familiis subscriptas dedit, ut novus Parochus maneret in Regione *di Fiumesino*. Hinc Episcopus administrator E.E. VV. obtestatur *enixius perpendi ad Spiritualem octingentarum animarum salutem in regione illa omnino necessariam fuisse novæ Paroeciae erectionem*. Accedit, quod licet dismembratio hujusmodi tempore Reipublicæ expleta sit *facto* quidem minus legitimum, qui tum imperium usurpabant, attamen probata quodammodo videtur ab Eino Cardinali Ranzuzzi, dum concursum indixit super nova Paroecia *di Fiumesina*; quam a se erectam formiter dixit *in Litteris Patentibus* datis Patri Augustino Casoni, dum illum in Economum Curatum deputavit.

His, quæ præ munere deduxi occurritur a Parocho Frampoli *in sua allegatione* ut moris est E.E. PP. distribuenda. Nam Tridentinum *in sess. 21. cap. 4. de Reform.* has dismembrationes permittit, quatenus *ob locorum distantiam, sive difficultatem Parrochiani sine magno incomodo ad percipienda Sacramenta, & divina officia audienda accedere non possunt*. Hinc concludit Frampolus, quod ad dismembrationem obtinendam satis non sit sola distantia, sed concurrat oportet Parrochianorum *magnum in commodum*, sive quia difficile sit iter, sive quia impervius accessus, ut ipsi Sacramentis destituantur Authore *Fagnan. in cap. ad audientiam num. 8. Pignatell. consult. 230. num. 5.*

*Tom. 4. Reclusio de Re Parrochioli part. 1. Tit. 12. numer. 87. Rota in Costantien. Parrochialitatis, & Reintegrationis 22. Februarii 1747. §. 14. coram clar. me. Card. Caprara, & Sac. Congregatio in Lunen. Sarzannen. Dismembrationis Parrochialis 8. Martii 1732., & in Asculana Dismembrationis 11. Aprilis 1739. ad I. Dub. Hæc autem procul abesse a specie nostra contendit Parochus Frampoli, cum ab immemorabili Incolæ di Fiumesino subiiciantur Parœciæ di Falconara, quin ullam excitaverint querelam sibi incommodum fuisse ad Parrochiale accedere, & ex testimonio ipsorum Incolarum constet, quod nemo umquam nisi repentino morbo correptus in extremis caruerit Sacramentis, vel præsentia Parochi. Quod si in posterum hoc eventurum timeatur, Parochianorum salutis consulti poterit per deputationem Cappellani Curati, ne dismembratio fiat, quæ in subsidium est adhibenda, si aliter Incolarum incommodo occurri nequeat ceu monet *Rota in Eyesteten. Decimarum 4. Julii 1745. §. 5. coram Figueroa & faccre consuevit Sac. Congregatio in Derthonen. Dismembrationis 5. Aprilis 1732., & in Asculana Erectionis Parœciæ 26. Novembris 1796.**

Ex quibus cum Parochus Frampoli dismembrationem Parœciæ excludere putet, tū nihili faciendam esse ceuset erectionem Parœciæ in Regione di Fiumesino facta, non jure expletam jubente = *Il Ministro dell' Interno* = Nam Eminentissimus Ranuzzi nec Parœciam dismembravit nec illam dismembrare potuit. Nullum siquidem decretum tulit pro dismembratione faciendâ & si concursum indixit, & novam Parœciam erectam asseruit in litteris Patentibus P. Casoni datis, non idcirco dismembrationem probavit. Concursum enim indixit super Parœciâ de novo erigendâ, id quod excludit, quod erecta fuerit. In litteris vero patentibus affirmavit quidem, quod fuerit Ecclesia S. Laurentii in novam formiter redacta Parœciam, sed addidit = *prout ex actis nostræ Cancellariæ dignoscitur* = Cum vero nil reperitur in Cancellaria, quod Erectionem Parœciæ præseferat, ut ipse fassus est in Folio exhibito Congregationi Ecclesiasticorum, ita concludit Parochus, quod illa eunctio in litteris patentibus non probat, quod Episcopus

episcopus dismembrationem probaverit, sed ea tantum expresserit, ne in offensionem cum moderatoribus Reipublicæ incideret. Maxime cum Patrem Casoni non Parochum instituerit, sed deputaverit in Economum Curatum, quo nomine ei possessionem dedit Bonorum.

Cæterum Frampolus contendit, quod etiamsi Eñus Ranuzzi voluisset, non tamen potuisset probare dismembrationem Pareciæ. Nam necessarius erat consensus Capituli ex *Text. in cap. 1. de iis quæ fiunt a Prelat.* Deinde cum Parochus Frampoli ex Litteris Apostolicis Pareciam obtinuisset, non poterat Episcopus propria authoritate inconsulta Sede Apostolica eandem Pareciam dismembrare *Rota in Costantien. Dismembrationis 16. Januarii 1739. §. Neutrum coram Vicecomite.* Quatenus vero Episcopus rite ad dismembrationem processisset, deficiente tamen necessitate dismembrationis quidquid gestum est in præjudicium Parochi revocandum est, ut factum alias a Sac. Congregatione apparet *in Materanen. Dismembrationis 9. Septembris & in Constantien. 30. Maii 1741.*

Demum nil sibi obstare contendit Frampolus si tum in dismembrationem consenserit. Nam ex facto compertum est semper eum repugnasse dismembrationi, ab eaque reclamasse, semperque ei impositam fuisse necessitatem præstandi consensum. Ex quibus erumpit vis, & metus, qui consensum præstitum irritant *ex Text. in Leg. Ait Prætor. ff. de eo quod metus caus.*

Nihilominus hæc omnia, quæ Frampolus exponit, si EE. PP. dismembrationi locum esse putabunt, tum sane statuendus erit modus, quo dismembratio fieri debeat. Præcipue quærendum in qua Ecclesia nova Parecia erigenda sit. Nam in regione di *Fiunesino* unica extat Ecclesia S. Laurentii pertinens ad Regulares Congregationis Pisane. Hactenus Ecomus Curatus in illa Ecclesia Sacramenta ministravit, & in Conventu habitavit *ex Decreto S. Congregationis diei 17. Julii 1802.* Sed Religiosi illi repugnant sibi hanc servitutem imponere, & quatenus in illa eccle-

ecclesia nova Parœcia erigenda sit, postulant, ut Pa-
rochus Regularis ex proprio ordine constituatur.
Videant igitur EE. PP. quomodo dirimendum sit
Dubium.

An, & quomodo sit locus dismembrationi Parœciæ,
seu potius reintegrationi in casu &c.

Negative ad primam partem, affirmative ad se-
cundam deputato sumptibus Parochi Cap-
pellano Curato, qui resideat in Regione di
Fiumisino.

Sess. 21. cap. 4.,
& 5. de Refor-
mat.

NULLIUS NONANTULÆ ERECTIONIS PARÆ-
CIAE, ET UNIONIS. Castrum Serra in Urbina-
tensi positum subest Spirituali jurisdictioni Abbatis
Nonantulani. Unica in illo est Parochialis Ecclesia
Divis Blasio, & Abbundio nuncupata, quæ late in
Agro protenditur, & numerat Familias *centum sexa-
ginta sex*. Ex his *triginta sex* dispersæ sunt inter sal-
tus appenninos, & a Parochiali tertio, & quarto la-
pide distant. Omnibus præest Parochus Castri *Serra*
Sacerdos Petrus Bonazzoli, qui decimas personales a
singulis familiis in frumento percipit, quæ una cum
fructibus bonorum parochialium non excedunt con-
gruam centorum. Cum vero ob locorum di-
stantiam, & itineris difficultatem singulis, & præci-
pue remotioribus habitantibus assiduam opem præbe-
re nequeat Parochus, hinc deprecatur ab EE. VV., ut
in rurali Ecclesia *S. Laurentii* instituaturs Cappellanus
Curatus, qui alpestribus incolis Sacramenta mini-
stret. Ut vero stipendio Cappellani Curati consultum
sit, postulat, ut suæ Parœciæ uniantur duo simplicia
Beneficia ordinariæ collationis Abbatis Nonantulani,
quorum alterum erectum est in Ecclesia *S. Laurentii*,
alterum in Ecclesia *S. Joannis*, quæ licet maneat in-
tra limites Diœcesis Calliensis; attamen in ea Abbas
Nonantulanus ordinariam exercet jurisdictionem.
Illud Beneficium *S. Laurentii* possidet Sacerdos Ubal-
dus Conti qui ex eo percipit annua scuta triginta, nec
alio præter manutentionem Ecclesiæ onere gravatur.

Hoc

Spiritualibus subsidiis, aut a mercenariis mendicare coguntur. Sane hisce Parochianorum necessitati consuli posse videtur per deputationem Cappellani Curati, ut decernere consuevit S. Congregatio ne ad subsidiarium dismembrationis remedium deveniret, nisi aliter saluti animarum subveniri posset, ut in *Eugubina Dismembrationis 31. Julii 1790. ad I., & II. Dub.* Verumtamen, cum ultra locorum distantiam periculum quoque sit, ne Parochiani Sacramentis destituantur tum Tridentinum *Sess. 21. Cap. 4. de Reformat.* jubet veri Parochi institutionem. Maxime, cum concurrat consensus ipsius Rectoris, quo fit, ut pronius in dismembrationem inclinari possit.

Alterutrum EE. VV. arrideat sive novæ Paræciæ erectio, sive Cappellani curati institutio semper statuendum erit, unde sumenda sit vel congrua Parochi, vel stipendium Cappellani. Hoc quidem a solo Parocho esset suppeditandum; illa percipienda esset = *ex fructibus ad Ecclesiam matricem quomodocumque pertinentibus, & si necesse fuerit compellere possit* (Episcopus) *Populum ad ea subministranda, quæ sufficient ad vitam dictorum Sacerdotum sustentandam* = ut præscribit iisdem verbis Tridentina Synodus *Sess. 21. Cap. 4.* Verum Parochus *Castri Serra* vix congruam habet, & Populus ægestate laborat. Neutrum proinde cogi certe posse videtur nec ad congruam, nec ad stipendium auctore *Fagan. in Cap. ad Audientiam n. 4. de Eccles. edifican.*, & S. Congregatio declaravit in *Eugubina Dismembrationis 31. Julii 1790.* In his vero terminis opportuna videtur unio duorum beneficiorum simplicium, quorum unum institutum est in Ecclesia S. Laurentii, alterum in Ecclesia S. Joannis. Nam Tridentinum in sequenti *Cap. 5. Sess. 21.* probat = *unionem beneficiorum curatorum, & non curatorum cum curatis propter earum* (Ecclesiarum) *paupertatem, etiamsi dictæ Ecclesiæ, vel beneficia generaliter essent, vel specialiter reservata, aut qualitercumque affecta.* Quare dum Parochus, nec Populus potest suppetias ferre paupertati Ecclesiæ, & aliunde necessaria sit novæ Paræciæ erectio, vel Cappellani institutio, hæc sane necessaria & utilis causa est, qua subeunte S. Congregatio unionem beneficiorum probavit

vit in *Sabinen. Unionis 16. Junii 1788.* Nilque facere videtur; si alterum Beneficium S. Joannis situm sit in separata Diœcesi Calliensi. Nam subest ordinariæ jurisdictioni Abbatis Nonantulani, ut proinde ex materiali Diœcesum distinctione nullum impedimentum petitæ unioni paretur.

Statuendus insuper est *modus* quo dismembratio, & unio facienda sit. Ordinarius proponit quod nova Parecia erigatur in rurali Ecclesia B. Mariæ ad Nives. Nam hæc commodissima est triginta sex familiis remotioribus, quæ dismembrandæ sunt a Parecia *Castri Serra*, ut in novam ærigendam coalescant. Præterea hæc Ecclesia possidet annum censum scutorum quindecim ad suam manutentionem, & instructa est rebus omnibus ad Sacra facienda. Verumtamen Ecclesia hujusmodi pertinet ad nonnullas privatas Familias, & adnexas non habet ædes, quas Parochus incolere possit. Sed Ordinarius subdit, quod familiæ, quibus Ecclesia pertinet, cessionem facient, & ædes edificari poterunt tum opitulantis iis familiis, quorum comodo nova Parecia erigitur, tum suspensa nova erectione usque dum ex fructibus uniendorum Beneficiorum ædes construantur.

Tandem Parochus Castri Serra, licet ipse præces obtulerit pro institutione Cappellani Curati, assentitur quidem in dismembrationem, dummodo salvum ipsi sit jus decimandi, & redditus parrochiales integros percipiat, & honores matricitatis consequatur. Ipsa vero decimarum perceptio etiam super dismembrata Parecia redolet jus matricitatis, sed minime excludit quin aliud signum honoris Parocho Matricis reservari possit.

Hæc omnia deliberanda veniunt sub dubio.

An, & quomodo sit locus dismembrationi Pareciæ, & unioni Beneficiorum in casu &c.

Negative quoad dismembrationem pro nunc, affirmative quoad unionem beneficiorum Pareciæ Castri Serra pro stipendio Cappellani Curati facto verbo cum SSmo.

CAMERINEN. SUSPENSIONIS NOMINATIONIS,
ET REDUCTIONIS . Præbiter Julius Ciccarelli
Anno 1657. simplex Ecclesiasticum Beneficium erexit
in Altare S. Sebastiani Ecclesie B. Mariæ = di Coldi-
vento = , quod extat in Oppido *Murciae* Cammerinen.
Diocesis . In fundatione has præcipuas leges indixit :
Ut Missam unam in singulas hebdomadas , & præterea
quatuor in quocumque anno statis diebus festis *Recto-*
res vel per se , vel per alios celebrarent : Ut elemosina
pro singulis Missis constitueretur in obolis *triginta* per-
cipiendis ex prædio pro fundo Beneficii assignato = di
Annua rendita di rcudi 17. = , ed in caso che detta Ter-
ra non rendesse il frutto a proporzione del peso imposto
in una Messa la settimana , oltre le quattro Messe da
celebrarsi a ragione di Giuli trè per Messa dichiarò , che
sia lecito al detto Rettore tralasciare per rata le dette
Messe infra hebdomadam così , e talmente , che sem-
pre debba avere Giuli trè per Messa = Ut juspatronatus
laicalis spectaret Primogenitis Masculis ex linea pri-
mum masculina , mox fæminina Dominici fratris , qua
deficiente substituta esset eodem ordine linea Ma-
sculina , & fæminina Venantii alterius Fratris , & de-
inde Venantiæ , & tandem Margaritæ Sororum . Qui-
bus omnibus defectis jus nominandi pertineret ad Pa-
rochum *Castri Murciae* : Ut Rector nominandus esse
deberet ex lineis vocatis ad juspatronatum activum .

Hieronimus Angelelli nunc gaudet jure nominandi tam-
quam descendens ex stirpe Masculina venantiæ Cic-
carelli , cui sublatis descendentiis primum vocatis jus-
patronatus delatum est . Vacato nuper Beneficio per
obitum Sacerdotis Petri Pandoifi præfatus Hieronimus
deprecatus est a S. Congregatione tum *Suspensionem*
nominationis , ut impletis omnibus oneribus superex-
tantes redditus beneficii applicentur quoad ipse , ejus-
que uxor vivat ad levandam suam paupertatem , tum
etiam postulavit *reductionem* Missarum attenda dnter-
rioratione fundi in dotem Beneficii assignati . Archie-
piscopo Camertino commissum est , ut , auditis iis quo-
rum intererat , super præcibus referret , & interim
non curreret quadrimestris Patronis præstitutus ad
præsentandum . Acriter instantiæ Oratoris obstitit
Clericus Petrus Antonelli , qui cum , & ipse prodeat a

Venantia Ciccarelli tamquam descendens sibi præ aliis debitam esse contendit institutionem ad vacans beneficium. Hujus jura in Scriptis exhibita, documentisque comprobata remisit Archiepiscopus, qui ad illa se referens suam Informationem concludit: *Bene perpensis omnibus, quæ hinc inde exponuntur, potiora mihi videntur jura Petri Antonelli, qui sua spe obtinendæ Apostolicæ Dispensationis super ætate in statu Clericali jam constitutus, ac in ætate undecim Annorum, & cum fundatore sanguine conjunctus jure proprio pro ejus institutione coram Ordinario judicialiter instetit; quam ea, quæ pro parte Hyeronimi Angelelli foventur, ea potissimum ratione, quia non ex prohibitione Fundatoris, sed unice Ecclesia vetante inhabilis est Clericus Petrus Antonelli propter defectum ætatis, dispensatione tamen Apostolica supplendum ad antedictum vacans Beneficium.*

Cum æquitas Ecclesiæ non sinat Patronum Beneficiû mendicare, hinc, si ad inopiam vergat, ei concedit, ut alimenta ex fructibus beneficii assignentur per *Text. in Can. Decernimus 16. quæst. 7. Cap. Nobis de Jure patronat.* Immo ex indulgentia S. Congregationis Patrono opitulatum est etiam per suspensionem Missarum, in *Lucana 17. Januarii 1789.*, & per suspensionem nominationis, ut impletis oneribus reliqui fructus erogarentur in levandam Patronorum paupertatem in *Montis Regalis Cappellaniarum 23. Novembris 1793.* Verum Hyeronimus suspensionem postulat nominationis Beneficii, quamdiu ipse, ejusque Uxor vixerit. Diuturna sane nimis hæc vacatio videtur, cum ipse annum agat quadragesimum septimum, & servato ordine, quem natura jussit, multa ei supersit adhuc vitæ spes; atque idcirco longa hæc fructuum perceptio per patronum laicum dispositioni juris adversatur teste *Card. de Luca de jure patronat. disc. 20. num. 12. Fargna de Jure patronat. part. 2. Can. 27. Cas. 6. num. 4.* Hinc ostendere debet se ita paupertate laborare, ut alio modo suæ indigentiae consuli nequeat, nisi per diuturnam Beneficii suspensionem. Quæ quidem indigentia probatur ex geminis adductis testibus, qui deponant Hieronimum fortunis lapsum esse = *avendo alienati diversi Terreni, e fatti diversi*

debiti passivi di modo, che nello Stato presente si può considerare per famiglia discaduta, e povera.

Contra hæc Petrus Antonelli negat, quod Hieronimus tanta prematur inopia, ut egeat fructibus Beneficii. Nam adhibet testimonium Parochi S. Blasii Castri Murciæ, qui affirmat Hieronimum, ejusque uxorem non sono stati mai, ne lo sono nella dura necessità di accattare il pane per vivere, essendosi sempre mantenuti colla propria industria senza alienar stabili, quantunque in qualche urgenza hanno fatto debito, ed alienato qualche mobile. Preterea ex relatione Peritorum evincit, quod census Hieronimi in prædiis Urbanis, & rusticis æstimari possit ad scuta 1930. Hinc concludit, quod si nulla Hieronimus, qui solus cum Uxore est absque liberis, ægestate laboret, vel certe non tanta, ut alimenta ex redditibus beneficii consequatur, nullo modo concedenda sit suspensio nominationis, ne sibi detrimentum inferatur. Nam ipse Antonellus tamquam a Venantia descendens, & in linea vocata existens gaudet jure passive vocationis, & jam instetit coram Ordinario, ut institutionem obtineret. Nec ei obstare posse censeo, quod Sacerdos actu non sit. Nam fundator hanc conditionem non requisivit in suis descendentes, quibus concessit, ut per alios missas celebrare possent, ex quo rejicitur qualitas Sacerdotalis actu in rectoribus nominandis. Immo vero, dum extinctis lineis descendentes injunxit hanc qualitatem in Sacerdotibus ex Oppido Murciæ eligendis, exurgit hinc discretiva, quod ubi inter descendentes non expresserit non voluerit, cum ubi voluit, expressit. Quare si Clericus Antonelli nunc habet jus ad beneficium consequendum, profecto si concederetur suspensio ad vitam Hieronimi, qui adhuc ætate floret, & uxoris quæ nullo patronatu, nec jure ad alimenta consequenda fruitur, ipse diu carere beneficio deberet.

Postulat præterea Hieronimus reductionem Missarum, ita ut Missa una hebdomadalis, quam Fundator præscripsit, ad unum Sacrum in singulos Menses cohibeatur. Contendit enim, quod ex foundationis lege permissum sit = *in caso, che detta terra non rendesse il frutto a proporzione del peso imposto sia lecito al Ret-*

*ture tralasciare per rata le dette Messe infra hebdomadam così, e talmente, che sempre debba avere Giulio tre per Messe = Fundum vero Beneficii abiisse in deterius affirmant Testes, qui deponunt = Sappiamo, che li Terrei di detto Beneficio sono stati molto deteriorati dal Rettore Pandolfi specialmente ora, che sono affittati ad un tal Paolo Topini = ; Quin tamen Testes hujusmodi pandant quantum ex hisce fundis nucredeat. Animadvertendum hinc est fundatorem permississe quidem reductionem missarum, si fundi minus responderent, quam scuta annua *Septemdecim*, quantum scilicet ipse Fundator affirmavit ex eis quotannis redire = di annua rendita di scudi 17. = quæ superabant onera missarum calculata eleemosina in *obulis triginta*. At constat, quod recenter fundus beneficii locatus est Paulo Topini pro annuis scutis *viginti* = Non itaque probatur imminutio reddituum, & proinde reductio prorsus deneganda videtur.*

Dubium proponitur.

An sit locus suspensioni nominatiouis, & reductioni Missarum in casu &c.

Negative in omnibus.

SIRACUSANA REDUCTIONIS MISSÆ CONVENTUALIS. NOTUM Urbs non ignobilis Siciliæ duas habet Collegiatas Ecclesias alteram *SSmo Crucifixo*, alteram *Divo Nicolao* nuncupatas. Illa conflatur ex Archidiacono, Canonico Cantore, & Thesaurario, & novem Canonicis, qui servitium chori in diebus fæstis singuli præstant, in diebus vero ferialibus sex tantum per alternativas hebdomadas. Habent vero detractis oneribus annuos redditus in unciis Siculis 83. 27. quæ ita inter Capitulares distribuuntur, ut Archidiaconus *uncias 14 6.*, Cantor *uncias 9. 19.* Thesaurarius *uncias 7. 3.* reliqui Canonici singuli *uncias 5. 26.* quotannis consequantur. Altera vero Collegiata S. Ni-

*Ses. 22. Cap. 2.
de Sacrific.
Missæ.*

CO-

colai constat ex Præposito, Cantore, Thesaurario, & decem Canonici. Omnes quotidie choro intersunt, & annuus reditus ab oneribus immunis in uncis Siculis 144. partitur inter eosdem hac ratione, ut uncie 16. 14. tribuantur Præposito, uncie 13. 8. Cantori, tantumdemque Thesaurario, uncie vero 10. 2. unicuique ex decem Canonici.

Hactenus diligentissime utrumque Capitulum Missam conventualem pro Benefactoribus quotidie celebravit, applicavitque. Sed nunc attenda redituum tenuitate ad S. Congregationem recurrunt per separatas preces ad impetrandam reductionem Missæ conventualis ad dies festos tantum. Episcopus Siracusanus subscribit iis, quæ utriusque Collegiatae Canonici exposuerunt, & cum media non suppetant ad augendas præbendas, & nimis tenues sint reditus Collegiatae dignos autumno Oratores, qui petita venia donentur applicandi Missam pro Benefactoribus solis diebus Dominicis, & Fæstis, ut iisdem fere verbis utramque Informationem concludit. Utraque instantia iisdem nititur causis, ut proinde censui sub unico, eodemque dubio EE. VV. proponere.

Ex Constit. *BENEDICTI XIV.* Cum semper oblatas confirmatur Sanctio antiquiorum Ecclesiæ Canonum, quibus injungitur Collegiatis Missam Conventualem pro Benefactoribus singulis diebus applicare. Quare si utraque Collegiata semper hoc onus præstitit, quin unquam reclamaverit, videri sane posset, quod nunc petita reductio reiicienda esset. Nam animadvertendum est quod inter onera, quæ ex reditibus deducuntur, elemosina Missæ conventualis calculatur, quam exigunt omnes Capitulares. Quare eorum præbendæ augendæ sunt hac elemosina, ita ut Canonici Sanctissimi Crucifigi scuta 19. 20., Canonici vero S. Nicolai scuta 24. 33. monetæ romanæ quotannis percipiant. Verum in eadem Constitutione cavetur, ut si provideri nequeat inopiæ Præbendarum ex prescripto *Tridentini Sess. 24. Cap. 15. de Reform.* = reliquum erit ad S. Congregationem Concilii recursum habere, cujus erit, perspecto rerum statu, Apostolica auctoritate eidem imperita quotidianam applicationem Missæ Conventualis pro Benefactoribus in genere, ut alias, ad festos tantum.

tum modo dies reducere. Cum vero Episcopus affirmet nulla suppetere media ad præbendas augendas, & in casu tenuissimæ sint in quo Canonici SSm̃i Crucifixi vix habeant annua scuta 19. 20 monete romane, & Canonici S. Nicolai scuta 24. 35., videtur sane quod concedenda sit reductio prout concurrente tenuitate Præbendarum semper hæc S. Congregatio reductionem decrevit in *Veliterna ad III. Dubium 14. Martii 1772. in Spalacten. Missæ Conventualis ad I., & II. Dub. 23. Julii 1729. in Amerina Missæ Conventualis 12. Martii 1745. in Placentina Missæ Conventualis 1. Martii 1777.*

Dubium proponitur.

An sit locus reductioni Missæ Conventualis ad dies festos de precepto in casu Sc.

Affirmative quoad applicationem tantum.

A MERINA VISITATIONIS SS. LIMINUM. In *Sess. 7. Cap. 6. de Reform.*
relatione Status Ecclesiæ Amerinæ a moderno Episcopo transmissa pridie nonis Decembris nuper elapsi anni 1802. hoc EE. VV. POSTULATUM proponitur.

Chorales Cathedralis Cappellanas septem esse dixi. Harum autem tres esse vacantes tribus ab hinc annis, scilicet vacant illæ duæ, quas bon. mem. Episcopus Consoli Prædecessor meus erexit. Cum enim redditus ipsarum sint fructus LL. Montium ex duabus quintis partibus, quæ modo solvuntur, habet unaqueque introitum scutorum decem, Tertia autem scutorum decem octo, ideoque ob hujusmodi tenuitatem, nullus ad eam obtinendam concurrat, ergo longo ab hinc tempore quatuor dumtaxat sunt Beneficiati chorales, quod ipsis gravamen affert servitii chori detrimentum, & decus minuit Ecclesiæ, sacrarumque functionum. Quamobrem etiam, atque etiam rogo EE. VV., ut facultatem assignentur mihi concedere tres prædictas Cappellanas

in

in una simul uniendi quousque LL. Montium restituantur in pristinum, aut omnium trium introitus ad sc. 60. veniat. Tunc enim ex tribus duas efformabo, alias uti nunc semper vacantes erunt.

Præstat nunc exploratum facere EE. VV. a quibus Cappellaniæ hujusmodi fundatæ sint, quæ onera præferant, quosque habeant fundos, & redditus. Quæ omnia patent ex documentis ab Episcopo transmissis in sua posteriori Informatione. Duas itaque Cappellanas in postremis tabulis scriptis anno 1769. instituit Præsul Jacobus Philippus Consoli Episcopus Amerinus. Hic =considerando, e volendo noi stabilire a pro dell' anima nostra un perpetuo suffragio, e considerando, che nel dar luogo alla nostra mente pensiamo nel tempo stesso con decorare la nostra Cattedrale con l' aumento dei ministri addetti in essa al Servizio di Dio = jussit, ut duo erigerentur Cappellaniæ con l' obbligo alli Cappellani di servire in Coro in Chiesa nel modo, che sono in obbligo di servire li quattro Cappellani corali niente escluso se non l' obbligo della Messa conventuale, alla quale saranno tenuti li soli quattro antichi Cappellani = Pro fundo tandem hisce cappellaniis assignavit Loca viginti Montium ex quibus olim redibant annua scuta sexaginta partienda inter duos Cappellanos, qui præterea gravantur onere Missarum 150. pro unoquoque in annor singulos. Tertia vero Cappellania erecta est ex simplici, nullisque oneribus obnoxio Beneficio, quod erectum erat sub nomine Canonatus in Ecclesia S. Secundi quod extat in suburbio Ameriæ. Etenim anno 1786. unitum fuit Cappellanis choralibus cum onere residendi apud Ecclesiam in majorem, & inserviendi in choro, & alii Ecclesiasticis functionibus, ut ceteri Cappellani chorales. Huic cappellaniæ nunc redeunt sc. duo de viginti. Episcopus affirmat, = nullus neque Patronus, neque alius adest, qui teneatur ad supplementum, & Capitulum Cathedralis unioni consentit =.

Unio sane repugnat voluntati eorum qui beneficia erexerunt, quæ servari debet, quoad fieri potest, incolumis Can. Ultima voluntas Quæst. 13. Verum Tridentinum in sess. 7. C. 6. de Refor. permittit uniones ex justa & rationabili causa, & auditis quorum interest.

Com-

Compertum autem est causas hujusmodi referendas esse ad necessitatem, & utilitatem Ecclesiæ *ex Text. in Cap. Exposuisti de Præben. Barbos. ad Concil. Trident. Sess. 7. de Reform. Cap. 6. num. 11. Rebuff. Tit. de Union. num. 38., & in Legionen. Unionis 24. Aprilis 1723.* Cum vero ex imminutione reddituum abhinc triennium vacent Cappellaniæ, quarum diminutis redditibus nemo velit acceptare emolumentum impar oneribus, videtur sane necessarium, ut unio perficiatur, & unus saltem sit qui onera, & servitium Chori præstet. Hinc etiam Ecclesiæ utilitas emergere videtur. Nam Cappellaniæ hujusmodi, idcirco fundatæ fuere, ut aucto numero Cappellanorum Choralium, adaugeretur Ecclesiæ Servitium. Quare potius utile erit unum Cappellanum ex redditibus trium Cappellaniarum constituere, quam permittere, ut omnes tres prorsus vacent non sine detrimento servitii Choralis, & gravamine cæterorum Cappellanorum.

Maxime cum ex hac unione fieri quodammodo satis possit voluntati Fundatorum. Nam Præsul Consoli geminis Cappellanis a se institutis præter servitium Chori injunxit, ut Missæ tercentum celebrarent. Tertia vero Cappellania tantum gravatur servitio Choralis. Quare unus Cappellanus poterit, & Missas celebrare, & servitium Chori præstare. Ex redditibus enim trium Cappellaniarum habet *scuta 42.*: scilicet *scuta 24.* ex duobus quintis, quæ nunc solvuntur pro viginti Locis Montium, & *scuta 18.* ex tertia Cappellania. Quæ *scuta quadraginta duo* satis esse possunt tum pro eleemosyna saltem biscentum Missarum quæ ad manualementem nunc exigunt *scuta triginta*, tum etiam pro servitio Chori obeundo, in quam causam supersunt *scuta duodecim*.

Hæc pertinere possunt ad modum faciendæ unionis, quatenus EE. VV. hæc arrideat. Hæc tamen unio tamdiu perdurare petitur, quamdiu augeantur fructus Locorum Montium: Nam ut Episcopus proponit cum ex fructibus Cappellaniarum percipi poterunt *scuta sexaginta*, tum duo Cappellani erunt instituendi.

Dubium est.

An, & quomodo sit locus unioni in casu &c.

Non proposita cum sequenti.

PLACENTINA CESSIONIS . In regione di Calvignano Placentine Diœcesis extat Parochialis Ecclesia, cujus Patrona est Familia Bottigella . Cum Parochiales Ædes , quæ Ecclesiæ contiguæ, continentesque sunt , penitus fatiscerent , nec eas modernus Parochus Pisani habitare posset , hic Patronos compellavit , ut ruinosas Ædes reficerent . Ipsi vero se converterunt in Parochos antecessores , quarum culpa ruinam ædium evenisse contendebant . Lis acta est , & pendet adhuc indecisa . Interea , ne Parochus à Parœcia abesset , Familia Bottigella cum ob angustias rei familiaris impar esset reficiendis ædibus prudente Episcopo conventionem scripsit die 13. Julii 1802, cum Comite Fantoni , qui reparationem facere spondit reportata tamen cessione juris nominandi Parochos , quamdiu ipse viveret . Subjicio EE. PP. hujus conventionis capita .

- I. *Che sia obligato detto Fantoni far seguire del proprio la restaurazione della casa parrocchiale nella forma espressa nella perizia , e che per il prossimo venturo mese di Sette mbre corrente anno debba esser abitabile la cucina , sala , e due stanze superiori , e la restante opera sia ultimata nel mese di Giugno venturo 1802. .*
- II. *Li Fratelli Bottigella cedono tutte, e singole loro ragioni al detto Giacomo Fantoni di compellere li Parochi antecessori alla spesa della sudetta restaurazione di modo, che tutto ciò, che potrà conseguir per tal causa il detto Fantoni debba cedere a di lui particolare vantaggio .*
- III. *A contemplazione di detta restaurazione li sopra nominati Bottigella cedono al Fantoni il jus nominandi li Parochi della Parrochia di Calvignano di loro spettanza , tal nomina vita però naturale durante del medesimo Fantoni coll' obbligo , che sequita detta restaurazione debbasi ridurre a publico instrumento la cessione del jus nominandi li Parochi .*
- IV. *Che volendo detti Fratelli Bottigella sborsare la somma di Lire ottocento al Fantoni entro un anno , che finirà per tutto il mese di Luglio 1802. nel qual caso ricupereranno detti Fratelli Bottigella il jus della nomina del Parochi di Calvignano anche vita naturale durante di detto Fantoni .*
- V. *Non avrà effetto la presente convenzione se non dopo l'approvazione di Monsignor Vescovo di Piacenza da riportarsi a spese , e diligenza de Fratelli Bottigella .*

VI. Se la spesa che si farà dal Fantoni a norma del disegno non oltrepasserà le Lire 1100. sarà tenuto detto Fantoni far costruire come in disegno il portico dietro la Cantina sino alla cinta del Cimiterio, e ciò tutto per il mese di Luglio anno 1802., e quando poi avesse fatto una spesa maggiore delle dette Lire 1100. non sarà tenuto all' eseguimento di detta opera. VII. Non si potrà fare alcuna transazione da oggi in avanti per la manutenzione della Casa Parrochiale, ma rimarranno intatte le rispettive ragioni. VIII. Non sarà tenuto il Fantoni alla condotta de' Materiali, cioè sabbia, acqua, e generi di ogni sorte necessari alla predetta restaurazione, e questi verranno eseguiti dalli Massari, e fittabili di questa commune mediante esortazione, che le verrà fatta dal Paroco Pisani.

Ubi Fratres Bottigella insteterunt pro approbatione hujus cessionis coram Ordinario, hic censuit se destitutum prorsus esse facultatibus. Hinc prædicti Fratres a Sac. Congregatione veniam petunt, ut has conventiones per publicum Instrumentum stipulare, & cessionem juris nominandi legitime facere possint. Episcopus Placentinus in sua Informatione suppeditat ea, quæ narrata sunt, & deinde prosequitur = Initis conventionibus prædictis mihi recursum habuerunt Partes petentes approbationem Vicario meo in illis Diæcesis partibus Generali per nuncium mihi referente. Litteras ex abrupto responsivas dedi Vicario prædicto, quibus laudata recurrentium voluntate, quæ tantam respiciebat utilitatem Ecclesiæ ad approbandum me paratum obtuli conventiones prædictas nullo exarato Decreto. Re postea mature perpensa de Ordinarium incompetentia super instantia prædicta aliquid decernendi partes certiores feci, cum tamen Fantonus operi reparationis jam manum dederit, & ædes Parochiales ad capacem satis, & commodam habitationem redegerat non sine notabili sumptu a Perito adjudicato in Libris Mediolanensibus 1487. conflantibus scuta 240. circiter monetae Romanæ, comprehenso valore operum, quæ adhuc explenda remanent. Hisce se stantibus, & nemine reluctantante, cum de insigni erga dictam Ecclesiam Beneficio actum sit, quæ jam residentia Parochiali fruitur dictæ conventiones, & cessio approbari posse censeo.

Hæc præcipua est conventionum summa, ut Fantonus expensas ad reficiendas Aedes parochiales faciat, & in correspectivitate acquirat jus nominandi Parochum, dum ipse sospes sit, prætereaque ut actiones contra Parochos antecessores acquirat, quibus ad expensas compellere possit eos, quorum culpa ædes deteriorasse dicitur. Hæc sane postrema actionum cessio nil redolet illiciti, in quo reprimi posset. Redit itaque quæstio ad cessionem juris presentandi ad beneficium Parochiale, quæ videtur sacra titulo oneroso, & correspectivo restorationis ædium Parochialium, quam spondidit Fantonus sibi vicissim stipulata cessione juris nominandi, ut ex *Cap. III. Conventionum = a contemplazi que di detta restaurazioe li Fratelli Bottigella cedono il jus nominandi li Parochi però vita durante del medesimo Fantoni = Id, quod apertius quoque est ex *Cap. IV.*, in quo Fratres Bottigella sibi expresse caverunt = *che volendo sborsare la somma di lire 800, entro il termine di un anno ricupereranno il jus della nomina, anche vita naturale durante di detto Fantoni =* Nam videtur pretio extimatum fuisse hoc nominandi jus, & idcirco cessum, ut Fantonus in restorationem ædium impenderet, & tum redimendum, cum libræ octingentum restituerentur.*

Quod si ex jure est, ut cessiones correspectivæ, & onerosæ venditioni æquiparentur ex doctrina Angeli in *leg. Modestinus num. 2. ff. soluto Matrimon.*, quam sequitur Rota passim, & præcipue in *Romana Melioramentorum 21. Aprilis 1788. §. 10. coram Caniliac;* profecto reprobanda esset cessio hujusmodi juris nominandi ad Beneficium Ecclesiasticum. Nam = *cum inconueniens sit vendi jus patronatus, quod est spiritualitati adnexum, ut increpatur in cap. De jure 16. de jure patron.*, hinc Sac. Concilium Tridentinum *ses. 25. cap. 9. de Reform.* expresse defendit Patronis ne = *dictum jus patronatus venditionis, aut alio quocumque titulo contra canonicas sanctiones transferre præsumant =* Contra autem canonicas sanctiones est rem spirituales pro temporali utilitate transferre, & proinde procul a simoniaca pravitate jus patronatus vendi, aut quocumque oneroso titulo in alium transferri nequit ex *Cap. Cum Sæculum 13. de jure patron.* Hinc sæpe Sac. Congregatio cessiones hujusmodi jus patro-

natus reprobavit in *Viterbien. Alienationis* 13. Januarii 1661., & in *Neapolitana Beneplaciti* 4. Martii & 6. Maii 1760., & in *Tudertina* 3. Julii 1762.

Verumtamen tum demum reprobavit, si utilitas ex cessione quaesita in cedentem perveniat, & mala fides in cessione explenda eruperit. Nam Tridentinum irritat contractus contra canonicas sanctiones initas, scilicet quando quis pretium exigit, aut solvat pro cedenda, vel aquirenda re spirituali. Fratres vero Bottigella dum jus nominandi cesserunt, nil sibi stipularunt, vel perceperunt, cum expensæ à Fantonio faciendæ convertebantur in utilitatem Ecclesiæ. Nam ædes fastiscebant itaut Parochus veniam abessendi a Paræcia impetraverit. Utrum Patroni ad eas reficiendas tenerentur, vel potius antecessores Parochi, quos in causam ruinæ dedisse dicitur, sub iudice erat, & lis adhuc pendet indecisa. Verumtamen etiamsi Patronis hoc onus incumberet, nulla spes erat de instauratione perficienda attenda eorum inopia. Quare videtur Patronos gessisse rem Ecclesiæ utilem, si cesso jure nominandi invenerunt, qui restorationis faceret expensas quas intererat Ecclesiæ, quam primum fieri, ut præsentia Parochi uteretur. Fantonus vero idum sumptus pro reparatione suscepit sub incerta spe reintegrationis, fecit sane insigne Beneficium Ecclesiæ. Quod si insignibus benefactoribus Sac. Canones remota omni simoniæ suspitione concedunt perpetuū jus patronatum, ut ex Lambertin. part. 1. quæst. 1. artic. 12. num. 6., Piton. de Controvers. Patron. allegat. 7. num. 21., non videtur reprobanda cessio juris nominandi à Patronis ultro facta illi, qui multum pecuniæ in utilitatem Ecclesiæ impendere promisit, ut tradunt Suarez de Religion. lib. 4. cap. 1. num. 13. tom. 1., Lotter. de Re Beneficiar. lib. 3. quæst. 29. num. 97., Schimer. juris prudent. Civ. & Can. par. 2. de Delict. cap. 1. num. 134.

Accedit, quod ab iis conventionibus non abest bona fides. Nam inita fuerant sub ea conditione expressa in Cap. V = non avrà effetto la presente convenzione, se non dopo l'approvazione di Monsignor Vescovo = Si hæc reservatio consensus Superioris Ecclesiastici abstergit quamcumque labem, qua infectæ esse possunt conventiones, authore Fagnan in Cap. Cum quidem de Pact num. 4. multo sane magis dum Episcopus affirmat

se de incertiore factum fuisse & ad eas approbandas se paratum obtulisse. Quare Fantonus bona fide sumptus fecit, quos regre repeteret a Familia Bottigella cum in Summa sit rei familiaris angustia ex ipso testimonio Episcopi. Dum itaque conventiones nec illicitas pactiones præferre videantur, & bona fide initæ sint, & vergant in utilitatem Ecclesiæ, EE. PP. deliberandum restat.

An conventiones sint probandæ in casu &c.

Die Sabbathi 26. Martii 1803. in Palatio Apostolico Quirinali erit Sacra Congregatio Concilij, in qua præter alia, proponentur infrascripta Dubia, juxta morem ejusdem Sacræ Congregationis de jure resolvenda.

A MERINA VISITATIONIS SS. LIMINUM,
An, & quomodo sit locus unioni in casu &c.

*Sess. 7. Cap. 6.
de Reform.*

Affirmativè juxta votum Episcopi celebratis quotannis Missis biscentum.

P LACENTINA CESSIONIS.
An conventiones sint probandæ in casu &c.

*Sess. 25. Cap.
de Reform.*

Affirmative facto verbo cum Sanctissimo.

I NTERAMNEN. DECRETORUM. Undecim ex universo Clero Interamnensi simplices Præsbiteri reclamant ad S. Congregationem adversus duo capita Edicti ab Episcopo lati die 14. Januarii 1802. scilicet, quæ adigunt omnes Præsbiteros indicta multa scutorum trium, ut Episcopo Pontificanti adsint, & collationi casuum conscientie interveniant. Ex Rescripto diei 17. Julii 1802. facta eisdem potestas est sua jura in S. Congregatione deducendi = non retardata interim executione edicti = Hinc die 20. Novembris 1802. silente Episcopo, & auditis Præsbiteris rogati EE. PP. = *An, quomodo, & quæ Decreta Episcopi sint exequenda = responderunt = Affirmative in omnibus ad formam*

*Ses. 24. Cap. 12.
de Reform.*

tamen Concilii Romani tit. 15. Cap. 9. quoad Collationes Casuum conscientiae . Nihilominus Præsbyteri nunquam , prout erat injunctum , executionem edicti præstarunt . Nedum enim Pontificalibus , post æditam *Resolutionem* non adfuerunt , sed ex illis unus , & alter brevi veste indutus , interque Populum serpens ad Ecclesiam se contulit , dum Pontificalia perficiebantur , quasi Episcopale Edictum , & jussa S. Congregationis floccifacere videretur . Gæsta hæc quidem sunt a Præsbyteris , cum jam ipsis ab ædita *Resolutione* indultum erat *novæ Audientiae* Beneficium . Sed reclamante Episcopo , quoniam ex Rescripto diei 17. Julii 1802. demandata erat executio edicti , interim dum simplices Præsbyteri sua jura deducebant ; hinc eidem Episcopo injunctum fuit , ut ad comprimendum eorum spretum multas exigeret , & pervicaciores ad domum religiosam compelleret , ut spiritualibus vacarent exercitiis . Ab hac executione quæstio *attentatorum* a Præsbyteris excitata est , de qua feci eis potestatem , ut apud EE. PP. jure suo uterentur per *Memoriale* distribuendum .

Reproponitur hodie causa , & Promothor Fiscalis sua jura deducens contendit , quod edictum vim Legis habere debeat , licet non fuerit publice affixum . Nam licet necessaria sit publicatio , ut ex lege subditi teneantur ; attamen modus quo hæc publicatio fieri debeat a jure non est præscriptus ; Unde satis est , quod Clero speciatim intimato ad interressendum certa die collationi casuum conscientiae fuerit lectum , & nunciatum , prout ad validitatem Legum Ecclesiasticarum satis est , quod in Ecclesia publice legantur , ut tradit *Benedict. XIV. de Synodo Diæces. Lib. 13. Cap. 4. num. 1.* Præterea contendit potuisse Episcopum compellere Præsbyteros simplices , nec beneficiis in Cathedrali fruentes , ut Pontificalibus interessent . Id enim jubetur in *Interamnensi Synodo Andreassi* , quæ in illa Diæcesi observatur . Quare si abusus aliquis irrepsit , maxime vacante sede Episcopali , poterat modernus Episcopus aliquod illius Synodi caput ad observantiam revocare .

Nec sibi obesse putat , vel sanctio Concilii Tridentini , vel S. Congregationis responsa in præterita causæ propositione allegata , vel demum inobservantia ipsius Synodi quoad hanc interessentiam . Tridentinum nam-

namque *Sess. 24. Cap. 12. de Reform.* jubet quidem Canonicis, & Beneficiatis = *Episcopo celebranti, & alia Pontificalia exercenti assistere, & inservire* = Cum tamen taxativis non utatur dictionibus, non sequitur, ut compelli nequeant Præsbyteri simplices, quando vel ex Constitutionibus Synodalibus, vel ex consuetudine ad interventum obligantur. Responsum vero in allegata *Segnen.* non tangit præsentem casum, cum ageretur de interventu Missæ, quæ singulis hebdomadis per Canonicum In Feria V. celebrabatur. Oppositam vero inobservantiam negat probatam esse *in Facto*, sive *in jure* quidquam prædesse. Nam ex testimonio Capituli Cathedralis probatur tantum, quod non viget nunc Interamnæ consuetudo, ut Præsbyteri simplices Pontificalibus Episcopi intersint, sed numquam affirmatum est, quod Synodus Andreassi inobservata sit. Cum vero ex ipsa Synodo exploratum sit, quod antea obtinebat consuetudo, ex qua Præsbyteri simplices Pontificalibus interessebant, hinc posterior inobservantia allegari nequit contra Constitutiones Synodales, ut tradit Rota *Decis. 136. num. 21. cor. Ansaldo Decis. 259. num. 12. cor. Molines.* Nam ex voluntate Legislatoris, vim accipit Lex, non ab acceptance Populi, ut docet *Benedict. XIV. de Synod. Diæcesan. lib. 13. cap. 4. num. 3.*

Maxime, cum nunc major Cleri pars Canonici, Beneficiati, Parochi, & etiam multi ex simplicibus Sacerdotibus reprobent undecim illos Præsbyteros, qui ab edicto reclamant, & necessarius profecto sit eorum interventus, ut Pontificalia juxta *Rubricam* celebrentur. Nam Canonici, & Beneficiati in *Stallo* manere debent ita ut opus sit aliis, qui ad Altare ministrent. Quoad vero interventum *collationi casuum conscientie* allegat *Cap. 9. tit. 15. Concilii Romani*, in quo disponitur = *Opere pretium ducant Episcopi, omnemque curam, ac diligentiam adhibere non desistant quousque Congregationes tum in Civitatibus, tum in Diæcesibus per omnes de Clero Sacris initiatos Canonicos, Parochos, & Confessarios semel in unaquaque hebdomada. certoque designando die, & sub certa pena pecuniaria contra contumaces habeatur* = Unde concludit quod Præsbyteri simplices collationi casuum conscientie intervenire debeant.

Defensor vero Præsbyterorum in nova *Allegatione* di-

tribuenda hoc primum *in jure* statuit, quod Episcopus a Clericis suæ Diæcesis nequeat servitia petere, quæ in jure expressa non sunt *Canon. quia Cognovimus 6. Caus. 10. quæst. 3. Cap. conquerente 16. de Offic. Ordinar. num. 8. , ibique Abbas num. 1. & Fagnanus num. 8. Van-Espen. in Jul. Ecclesiastic. part. 2. tit. 2. cap. 1. §. 1.* Hanc regulam ipse Defensor extendit ad Decreta Synodalia, ut in iis quæ præter jus sunt, & tangunt interesse Cleri nihil statuere possit nisi universo Clero, non tantum Capitulo consentiente *Monacell. formul. legal. in adnot. ad form. 3. part. 1. tit. 5. num. 25. Bolletti disquisit. Clerical. part. 1. Tit. de exempt. Cleric. §. 2. num. 5. Pignattel. consult. 72. num. 2. tom. 1.* Nullo vero juris loco cautum esse defendit, quod Præbiteri simplices teneantur interesse Pontificalibus Episcopi. Nam Tridentinum *in sess. 23. Cap. 16. de Reform.* prescribit, ut Clericus *suis fungatur muneribus* in illa Ecclesia, in qua adscriptus est, & *in allegat sess. 24. cap. 12. de Reform.* nominat Canonicos, & Beneficiatos, ut Episcopo Pontificalia exercenti adsint, ut ex hoc ademptam fuisse Episcopo facultatem cogendi alios Ecclesiasticos tenent *Nicol. Lucubrat. Canonic. lib. 1. tit. 22. num. 4. Monacell. adnot. ad form. 4. num. 32. tom. 1. , & defini- vit Sac. Congregatio in Isernien. 18. Julii 1643. Lib. Decret. 17. pag. 212. in Sarnen. Servitii Ecclesiæ 17. Junii 1790. Lib. Decret. 40. pag. 396.*

Negat porro, quod Interamnensis Episcopus poterit compellere Præbiteros simplices ad interessendum in Pontificalibus ex eo quod in Synodo Andreassi jubentur interesse. Nam cum ex jure non teneantur hoc servitium præstare, contendit, quod ex lege Synodali obligari non poterant, nisi accedente observantia ipsarum Constitutionum, Contraria enim consuetudo sciente, & prudente legislatore observata abrogat legem scriptam ut post *Text. in §. penultim. Instit. de jnr. natur. gent. , & civil. tradit Voet. in Pandect. Lib. 1. tit. 3. num. 37. Pignatell. Consult. Canonic. 165, num. 7. tom. 9. Rota in Comen. Funerum 17. Aprilis 1752. §. 7. coram Matthejo.* Præter ea quæ in præterita propositione attulit ad probandam contrariam consuetudinem nunc utitur facto Cardinalis Rapaccioli immediatus Episcopi Andreassi Successor qui tam longe abfuit quod adigeret Præbiteros simpli-

plices ad interessendum Pontificalibus, quin immo Sodalitium S. Luciae rogavit, ut concederet quod quatuor Cappellani ipsius servitio addicti Pontificalibus interessent. Ex hoc igitur facto, ex testimonio Capituli, & Magistri Cæremoniarum concludit, quod Synodus Andreassi penitus inobservata fuit.

Ad alterum edicti caput, quod collationes casuum conscientiae respicit, contendit, quod ex *Concilio Romano* Præsbiteri simplices intervenire non teneantur. Nam licet loquatur in genere de Clericis in Sacris constitutis, attamen postea meminit de Canonicis, Parochis, Confessariis, ita per adjunctas species genus superius expressum cohibitum censetur in *Beneventana Lesionis super restitutione Capitalis 6. Maii 1768. §.4. coram Azpuru*. Ita dispositionem Concilii interpretavit Sac. Congregatio in Responsu 15. *Septembris anni 1751. transmissio ad Visitationem SS. Liminum* Episcopi Interamnensis, quem consuluit ut cogeret Parochos, & Confessarios. Tandem postulat moderationem multæ pecuniariæ inflictæ quoad cetera capita edicti. Nam immoderata dici debet iu scutis tribus, quam alias Sac. Congregatio ad duos *carolenos* cohibuit in *Larinen. Decretorum Synodaliu 30. Augusti 1732. ad II. Dub.*

Ex his EE. VV. deliberandum proponitur.

An sit standum, vel recedendum a Decisis in casu &c.

In decisis & amplius.

LAURETANA CAPPELLANIÆ. Tres præcipuas leges indixit, cum in Cathedrali Ecclesia Lauretana Cappellaniam anno 1700. fundavit Comes Joannes Baptista ab Arcu Canonicus olim, & Custos Metropolitanæ Salisburgensis, & Archidiaconus Cathedralis Tridentinæ. *PRIMO* voluit ut Cappellania esset = *Simplex opus pium laicale, & temporale ita quod nullo unquam tempore aliquam qualitatem Beneficii Ecclesiastici assequi valeat* = prohibuitque, ne = *dictum opus mere laicale numquam censeatur affectum Datarice*

Ses. 25. cap. 5 de Reform.

Apostolicæ, sive pro tempore Ordinario, tantoque minus protectoribus hujus Alinæ domus = SECUNDO injunxit = Rectori seu pro tempore Cappellano dicti pii operis laicalis celebrari faciendi per alios quinque missas qualibet hebdomada = TERTIO tandem reservato jure parronato activo Senioribus familiæ suæ ab Arcu, & nominatis pro duobus primis successivis Cappellanis Præbiteris Thoma, & Josepho de Magistris jussit, ut debeat institui nominari, & præsentari in Rectorem, & Cappellanum dicti operis pii aliquis ex filiis Philippi de Magistris, & in deficientiam filiorum Philippi nondum uxorati præsentari debeat aliquis filius Barbaræ de Magistris uxoris Paschalis Cesarini, & istis deficientibus presentari, & nominari debeat unus ex liberis Clementiæ de Magistris nunc nubilis, & quatenus tempore vacationis, seu vacationum sint plures filii, & descendentes de Magistris dignior, & magis habilis præferatur.

Ita in familia de Magistris, ejusque descendentibus constitutam juspatronatum quodammodo ampliavit Fundator anno 1710., quo tempore assignato in Cappellaniæ dotem fundo = Campi longhi = in agro Recinetensi posito, addidit alia capitalia ad scuta noningenta, & onus quinque Missarum Hebdomadalium ad quotidianam celebrationem extendit. Nam Barbara de Magistris in gentem Cesariniam concedens filias tantum susceperat fæminas Elisabeth, & Pasqualinam. Clementiæ vero de Magistris cum Josepho Morganti thalamum diu infecundum levem spem sobolis dabat. Hæc pre oculis habens fundator in instrumento augmenti dotis stipulato expresse profitetur quod cum sit propensus non solum masculis descendentibus ex familia de Magistris, verum etiam fæminis adjuvamen præbere, propriam mentem, & voluntatem explicans declaravit, & declarat, quod post mortem dicti Rev. Thomæ de Magistris, nunc dicti pii operis rectoris, succedere debeant in Rectoratu ejusdem operis pii descendentes masculi Philippi de Magistris, & cum de facto dicta Clementia Soror eorumdem fratrum (de Magistris) uxor Josephi Morganti infecunda existens, si ita perseveret, succedere voluit filios Elisabeth, & Pasqualinæ nubilium filiarum Barbaræ de Magistris, & Paschalis Cesarini; hac tamen conditione adiecta, ut deficientibus propriis, & legitimis filiis capacibus earumdem

dem Elisabeth, & Pasqualinæ pro rectoratu dicti operis Pii teneantur substituere aliquem ex filiis ex primo matrimonio Josephi Morganti, ut singulas Missas celebret cum stipendio consuetæ elemosinæ. Reliquum vero quod supererit ex fructibus bonorum pro dicto opere pio assignatorum cedere voluit in eorum emolumentum, & utilitatem dummodo tamen per alium dicta Sacrificia indeficienter celebrentur.

Ex quo foundationis loco tota ducitur præsens controversia. Nulli enim fuerunt Philippo de Magistris filii, qui primoerant ad juspatronatum passivum vocati. Quare evenit substitutio favore Elisabeth, & Pasqualinæ Cesarini, quæ filiæ erant Barbaræ de Magistris. Illa nupta erat Antonio Mariani, ex eaque filius Præsbiter Arcangelus Mariani Cappellaniam vivens possedit. Quo defuncto, cum nulli superessent filii ab Elisabeth delata successio est ad filios Pasqualinæ, quæ in manus Caroli Francisci Senioris Galeotti convenerat. Superstes erat ex hoc conjugo filius Petrus Antonius Galeotti, sed prorsus incapax possidendi Cappellaniam, quippe qui uxorem habebat. Alter ex Pasqualina filius Dominicus Antonius jam occubuerat, dum Cappellania vacavit, relinquens post se filium Carolum Franciscum, qui, celebs cum esset, putavit posse se Cappellaniam tenere. Reque vera in Curia Episcopali Auximana die 28. Februarii 1794. mandatum de immittendo impetravit ad Predium = Vaccaro = in Auximano positum, quod inter bona Cappellaniam recensebatur, & locatum retinebat Joseph Bertucci Paullo post censuit ejus Patruus Petrus Antonius Galeotti posse se quoque esse participem fructuum Cappellaniam cum in Fundatione præscribatur, quod si nullus ex Filiis Elisabeth, & Pasqualinæ idoneus esset ad retinendam Cappellaniam, tum impletis oneribus quod ex fructibus supererat cedere debeat in eorum emolumentum, & utilitatem. Controversia ejusmodi composita fuit amica transactione die 3. Decembris 1794. stipulata inter Carolum Franciscum Juniores Galeotti, & Josephum Michellini qua assertum Procuratorem Petri Antonii Galeotti, in qua conventum est, ut Cappellania = debba godersi fra di loro per equal porzione durante le loro linee a forma degl' Istromenti d' istituzione dell' an-

no 1700., e 1719. Cum tamen Michelinus Procurator non exhibuisset mandatum Procuræ spondidit rathabitionem hujus concordiae a Petro Antonio præstandam, quam tamen hic, emittere nequivit. Nam quo die 3. Decembris 1794. acta hæc sunt Maceratae, pridie diei 2. Decembris Petrus Antonius Anconæ occubuit. Ejus tamen filiae, & hæredes Anna Mariana, & Theresia hanc transactionem ratam habuerunt per publicum instrumentum adhibitis solemnibus gestum die 16. Aprilis anni 1795. In vim hujus transactionis Sorores hujusmodi Galeotti pensiones exege- runt a Josepho Bertucci Conductore Prædii Vaccaro quod ad Cappellanium spectabat.

Carolus vero Antonius cum anno 1796. de nuptiis cogitaret supplex adivithanc S. Congregationem, ut præfatam Cappellanium retinere posset in Statu Conjugali. Auditum est Votum Vicarii Apostolici Lauretani, a quo S. Congregatio accepit = *quod nemini jus læditur, memini officitur, cum nemo ad Cappellanium adspirare queat* = Hinc licet putasset, quod petitæ retentionis gratiæ obstaret fundatio; attamen aliquid Carolo Antonio indulgendum censuit. Propositum enim die 13. Januarij 1796. Dubium = *An, & quomodo pium Missarum opus, de quo agitur, retineri valeat in Statu Conjugali* dimissum fuit Responso = *Negative, sed consulendum SSmo pro suspensione nominationis ad decennium, deputato Ecclesiastico Administratore, qui satisfactis oneribus, superextantes redditus Galeotti consignet ut ex Folio hujus diei recognoscere poterunt EE. PP.* Primum Carolo Antonio parum arridere visum est hoc Rescriptum. Nam Summo Pontifici (qui æditam resolutionem auctoritate sua probaverat) supplicavit, ut sibi fas esset iterum S. Congregationem adire. Præcibus hujusmodi remissis = *Alla stessa S. Congregazione* = hæc die 20. Februarii 1796. rescripsit = *Reproponatur in Folio* =.

Post hæc acquievit Carolus Antonius, & molestus esse cæpit conductori Bertucci pro pensionibus fundi Vaccaro. Ille convertit molestias in Sorores Galeotti, que licet judicio adessent, & jura ex fundatione, & transactione derivarent, ut defenderent jure fructus Cappellaniæ percepisse, attamen Carolus Franciscus frætus Rescripto S. hujus Congregationis anni 1796.

quo ei Cappellaniæ reditus per decennium addicebantur, semper obtinuit in illis judiciis, quorum primum actum est anno 1797. coram A. C. Met, alterum anno 1800. coram Auditore Ubaldini, tertium anno 1802. coram R. P. D. Frosini. Frustra Sorores Galeotti ab hoc postremo Judicato appellationem postularunt, vel saltem, ut Causa huic S. Congregationi ablegaretur, Rejectæ enim fuerunt ex Decreto R. P. D. Auditoris SSmi diei 7. Decembris 1802. Cum tamen comperissent, quod post Resolutionem S. Congregationis anni 1796. ipso instante Carolo Francisco rescriptum fuerit = *Reproponatur in Folio* = hinc supplicarunt Sac. Congregationem, ut contra editam Resolutionem jure sua proferre possent super obreptione, & subreptione gratiæ tum a Carolo Francisco exorati. Commisum est Episcopo, ut huic tempus præfiniret ad *deducendum jura sua*. Proponitur nunc causa in strenuo partium conflictu, utrinque exhibentibus *Allegationes* EE. PP. distribuendas.

Duo sunt, quæ in Resolutione diei 13. Januarii 1796. statuta fuerunt: scilicet, & rejectus est Carolus Franciscus ab implorata retentione Cappellaniæ in statu conjugali, & eidem ex gratia indultum est, ut impletis per administratorem oneribus superaxtantes Cappellaniæ fructus per decennium consequeretur. De prima Rescripti parte non quæritur nunc, dum nil obest sed immo prodest Sororibus Galeotti, quod Carolus Franciscus depulsus sit a retentione Cappellaniæ in statu conjugali. Redit quæstio omnis ad applicationem fructuum eidem concessam per decennium. Vitio enim subreptionis hanc gratiam insimulant Sorores Galeotti, ex eo quod reticita sint earum jura sive *ex fundatione*, sive *ex transactione*, unde ipse deducunt cumulativum jus cum Carolo Francisco ad perceptionem fructuum Cappellaniæ; Quæ jura cum incomperta fuerit S. Congregationi, immo in Informatione Vicarii Capitularis Lauretani affirmatum fuerit, quod = *nemini jus læditur, nemini officitur, cum nemo ad Cappellaniam aspirare queat* = videtur subreptitia, & abreptitia gratia illa, quæ concessa non esset, si S. Congregatio jura mulicrum comperiisset, ut *ex Text. in Cap. Ex. litteris de Rescript. Rot. in Auximã.*

mana Cappellaniæ 21. Aprilis 1752. §. final. coram Caniliac.

Utrum mulieres hujusmodi habeant jura, præcipua hujus causæ controversia est. Negat Carolus Franciscus hæc Feminis obvenisse ex *Fundatione*. Nam Sacra Congregatio cum statuerit, quod Cappellania retineri possit in statu conjugali, multo magis Fæminæ ab illa arcendæ sunt. Deinde addit quod tum jus fæminis ad percipiendos super extantes fructus Cappellaniæ ex fundatione quæri potuerit, cum inter filios Elisabeth & Pasqualinæ deficeret is, qui idoneus esset Cappellaniæ retinendæ. Hunc casum nondum adhuc evenisse contendit. Nam vacata Cappellania per obitum Sacerdotis Archangeli Mariani, ipse Carolus Franciscus tamquam cælebs poterat Cappellaniam consequi. Antequam vero ad statum conjugale transiret gratiam impetravit, ut decennio perdurante posset fructus percipere. Quæ gratia cum secumferat dispensationem a legibus fundationis, reputari idoneus debet, ac si fructus ex fundatione percipere posset, ut tradit *Lotter. de re benefic. lib. 2. quæst. 40. num. 167. Piton. Contravers. Patron. Allegat. 100. num. 329., Rota in Feinsigen. Canonicius 10. Maii 1715. §. 7. coram Cerro*. Nihil vero negotii sibi facessere putat *transactionem*, cum stipulata sit a Procuratore (qui tamen constet de Mandato procuræ) postquam Petrus Antonius jam obierat, nec eam ratificare poterat, ut pacto conventum erat. Quibus in terminis, ut per mortem expirat mandatum, ita stipulatio non tenet, ut tradit *Urceol. de Transact. Quæst. 12. num. 1. Rota eorum Buratt. Decis. 14. num. 4.* Quæ transactio etiam irrita fieret ex eo, quod Transigentes immutare non poterant fundationis leges, nisi intercedente venia, & derogatione Apostolica authore *Turricell. de Bonis Ecclesiæ non alienan Cap. 8. num. 13. & Rota in Tuden. Jurispatronatus 27. Februarii 1736. §. Impleri cor Calcagnino*.

Contra hæc Mulieres contendunt quod sibi apertissimum jus sit ex fundatione ad percipiendos fructus Cappellaniæ. Nam Fundator casum prospiciens, quod nemo ex vocatis capax esset retinendi Cappellaniam, disposuit = *ut deficientibus propriis, & legitimis filiis capacibus*

*cibus earumdem Elisabeth, & Pasqualinæ impletis per alium Cappellaniæ oneribus reliquum quod supererit ex fructibus honorum pro dicto opere pio assignatorum, cedere voluit in eorum emolumentum & utilitatem. Quamquam vero participes horum fructuum facti sint FILII Elisabeth, & Pasqualinæ, attamen tamen ex parte proemiali, tum ex conditionali hæc dispositio ad fæminas quoque extendenda est. Nam in proemiali professus est velle se fæminis adjuvamen præbere, & in conditionali statuit, ut extincta linea masculina, & feminina prædictarum Elisabeth & Pasqualinæ, juspatronatum passivum cederet Familiæ de Morgantis. Quod si Fæminæ, quæ ab Elisabeth, & Pasqualina descendant participes fiunt de redditibus Cappellaniæ; si nullus sit eam retinendi capax, jam contendunt, quod hoc casum evenerit. Nam Carolus Franciscus, qui unicus superest masculus ab Elisabeth, & Pasqualina descendens ab ipsa Sacra Congregatione rejectus est a retinenda Cappellania in statu Conjugali. Dum itaque evenit conditio, ex quâ poterant Fæminæ participationem fructuum consequi, nil ei prodesse potest indulta applicatio fructuum, cum Sac. Congregatio ignoraverit jura fæminarum, immò gratiam concesserit sub falso supposito, quod Carolus Franciscus narravit nempe esse se = *esclusivamente da qualsivoglia altro in oggi passivamente chiamato* =*

Cæterum Fæminæ ex *transacione* quoque sua jura derivant. In illa namque inter Petrum Antonium, & Carolum Franciscum conventa fuit participatio fructuum Cappellaniæ = *duranti le loro linee a forma degli Istromenti d' istituzione del 1700., e del 1719.* = Quare si Petrus Antonius morte præreptus eam rati habere non potuit, satis est quod acceptam tulerint Filix, semelac de eorum interesse agebat ur, & jus ad participationem habebant = *a forma de gl' Istromenti d' istituzione* = Nil vero in hac transacione derogatum fuit legibus foundationis. Neuter enim ex stipulantibus capax erat retinendi Cappellaniam, non Petrus Antonius, qui uxorem habebat, non Carolus Franciscus, qui ad Conjugium properare valebat. Proinde non erat necessè, ut ad validitatem transacionis veniam & derogationem Apostolicam impetrarent, cum nil

conventum fuerit, quod a legibus foundationis abhorreret.

Ex his utrinque disputatis sequitur Dubium.

An, & quomodo sit standum, vel recedendum a Decisis sub die 13. Januarii 1796. in casu &c.

In decisis.

*Ses. 24. Cap. 12
de Reform.*

VENTIMILIEN. JUBILATIONIS. Ineunte anno 1761. Præsbiter Joseph Orengo consequutus est Canonicatum in Cathedrali Albintimilii, quod a Fundatore appellatur *Canonicatus Oignani*. Ratus anno proxime præterito 1801. se quadragenarium servitium explevisse, imploravit ab hac S. Congregatione indultum Jubilationis. Præces remissæ fuerunt Vicario Capitulari, qui audito Capitulo suam Sententiam proferret. Habitis Comitibus Canonici acriter obstiterunt ex rationibus inferius recensendis, quas transcriptas remisit Vicarius Capitularis referens = *Interfuit quidem Orator per annos quadraginta continuos Choro, Utrum autem se laudabiliter gesserit haud referre valeo* = Rejecta hinc fuit instantia per Rescriptum diei 12. Septembris 1801. = *Lectum* = Validius tum instetit Canonicus Orengo per novas præces in quibus refutare satagit ea, quæ a Capitulo opponebantur. Iterum rogatus est Vicarius Capitularis, qui referret de *continuo, & laudabili Servitio, perquisitis Libris punctaturarum, & transmissa earum summa*. Ex Litteris vero a Vicario Capitulari datis die 29. Martii 1802. constat quod Canonicus Orengo munia Protectoris Seminarii, & Economæ Mensæ Episcopalis sedulo exercuit, & pueros catechesim domi docuerit, ut a defuncto Episcopo Claverini Beneficium simplex in compensationem meritorum consequutus sit. Quo vero ad *Servitium Chori attinet perspectis tribus Libellis punctaturarum scilicet annorum 1793. 1796., & 1798., quos tantum apud Canonicos invenire potui, ipsum Ora-*

Oratorem nulla malignitate gravatum inter negligentiores, quin immo ipsius defectus aliorum superare cognovi, & me presente decem annorum spatio sepe sepius irreverentem in chora perspexi. Relata in Folia causa est citata parte. Nam Canonici sua jura deducere velle visi sunt, coram me concordato dubio. Sed dictum ad hanc diem vadimonium deseruerunt, & causa proponitur jura sua deducente Canonico Orengo in Allegatione EE. PP. distribuenda.

Non jure scripto, sed moribus inolevit consuetudo, ut qui per quadraginta annos *continuae, & laudabiliter* Ecclesiae servitio adfuerunt, honestam missionem consequantur ut sepiissime tradidit S. Congregatio in *Ripana Jubilationis 11. Martii 1728. in Civitatis Castellanae 29. Novembris 1766. in Laetana Jubilationis 2. Decembris 1775. ad II. Dubium, & in Bricinorien. Jubilationis 12. Maij 1792.* Ut Canonicus Orengo probet continuum, & laudabile servitium affert testimonium Vicarii Capitularis, qui affirmat = *per annos circiter quadraginta huic Ecclesiae Cathedrali utile, & laudabile servitium prestitisse doctrinam christianam quolibet tempore quadragesimali gratis pueros edocendo domi sae.* Alios producit Testes qui praedicant *si è sempre diportato da degno Ecclesiastico nel lodevole quadragenario servizio prestato gratis a questa popolazione insegnando annualmente in tempo di quaresima a Dottrina Cristiana* = Quod si aliquando in obeundo servitio Chori negligentior fuit, id attribuit vel morbo quo, teste Medico, afflictatus est, vel rerum publicarum perturbatione, in quibus insons in exilium pulsus patria carere debuit, vel tandem munitis quae exercere debuit, tum Protectoris Seminarii, tum Economi Mensae Episcopalis. Quod si Episcopus Claverini tanti eum fecit, ut dignum habuerit, qui Ecclesiasticum simplex Beneficium praeter Canonicatum consequeretur, si nunc inclinata jam ad annos septuaginta aetate morbis fractus est, eo magis sibi concedendum esse concludit indultum Jubilationis.

Silentibus nunc Canonicis pro meo munere observandum censeo, quod agitur nunc de indulto jubilationis, ac proinde nil ad praesentem quaestionem refert si Canonicus Orengo longaeva prematur aetate, & in-

firma sit valetudine. Hæc eum juvare poterunt, ut exoret dispensationem a choro quamdiu infirmitas perduret, numquam vero, ut indultum jubilationis consequatur, ut novissime definivit S. Congregatio in *Urbinate*. *Indulti 18. Septembris 1802.* Ad hoc impetrandum nullomodo probatum videtur *continuum, & laudabile servitium*. Nam in præcitis testimoniis nulla mentio excidit de servitio chori, sed tantum de servitio præstito in edocendis, instituendisque puerulis in christiana cathechesi. Contra vero Vicarius Capitularis de hoc continuo, & laudabili Servitio interrogatus respondit, quod perspectis libellis punctaturarum annorum 1793., 1796., & 1798. qui nunc supersunt eundem Oratorem inter negligentiores cognovit, & *me presente decem annorum spatio sæpe sæpius irreverentem in choro perspexi*. Quin excusare se possit a negligenti servitio ex eo quod aliis erat muneribus distentus, vel ex infirmitate, vel exilio. Nam si hæc impedire non potuerunt, quominus punctis *fallentiarum* notaretur, non videntur idoneæ causæ cur a se negligentiae notam abiiciat.

Proponitur Dubium.

An sit locus jubilationi in casu &c.

Negative.

*Ses. 22. Cap. 6.
de Reform.*

ECLESIAEN. ONERUM. In Cathedrali Ecclesiensi in unam *massam* coaluerunt tum redditus, qui in quotidianas Capitularium distributiones erogabantur, tum alii, qui in Missas erant legati. Hisce omnibus exigendis redditibus præpositus erat Collector, qui nomine stipendii percipiebat ex fructibus exactis scuta *quinque* in singula centum. Verum cum redditus huiusmodi consisterent in Censibus modicæ summæ, quibus plerumque Debitores indigentes gravabantur, exactio erat implicatissima, & incommoda ita ut Capitulum anno 1652., quo diligentior esset collector, de-

decrevit augmentum illius stipendii ad scuta *septem* pro centenario, & anno. Quemadmodum legata Missarum, quæ *annum* 1652. præcesserunt, acceptata fuerunt cum onere stipendii Collectoris in scuta *quinque* pro centenario scutorum; ita ab hinc in præsens in legatis acceptandis calculatum fuit augmentum stipendii ad scuta *septem* ex Decreto Capitulari anni 1652.

Factum deinceps est, ut grassante peste, vel sævientibus hostibus in Regnum Sardiniae Massa Capitularis adeo diminuta sit, ut quæ olim attingebat summam *in libris Sardis* 152324., ea anno 1781. censi vix poterat ad libras Sardas 84000. Temporum autem vetustate, & injuria evenit quoque honorum commixtio, incertitudo onerum, inadimplementum Missarum. Ut sibi Canonici Ecclesienses consulerent *anno* 1781. rem omnem exposuerunt S. Congregationi, postulantes condonationem onerum inadimplementorum, separationem Massæ, reductionem Missarum. Rem tot facti, & juris questionibus implicatissimam sedulo illustravit, & patefecit Eius Cardinalis Antonelli, cujus Votum S. Congregatio exquisivit, & sequuta est, ut EE. VV. recognoscere poterunt *ex Folio in Ecclesien. Onerum, & Distributionum* 19. Augusti, & 9. Septembris 1786.

Applicatæ itaque fuere *Massæ distributionum* duæ ex Tribus partibus totius massæ, relicta tertia parte pro legatis. Reductio vero concessa est pro diversa qualitate legatorum. Quæ enim dubia, & incerta erant nec habebant peculiarem fundum superstitem reducta fuerunt juxta regulas, quæ alias S. Congregatio in reductionibus hujusmodi præscripserat. Quæ vero legata fundum habebant superstitem, nec cum reliquis Capituli bonis commixtum, ea servata fuerunt ita tamen, ut si casu imminuti essent redditus ad æqualitatem redigendus foret fundus, & onus. Hisce acceptis S. Congregationis *Resolutionibus* statim Episcopus Ecclesiensis ad executionem properavit. Separata est Massa distributionum, eique adscriptæ fuere geminæ ex tribus partibus omnium reddituum, assignata reliqua tertia pro legatis. Exigue vero sunt distributiones, quæ Capitulo ex dicta Massa obveniunt

niunt, quoniam annua scuta 38. monetæ Romanæ pro unoquoque Canonico non excedunt, tertioque minorem ratam Cappellani percipiunt. Constat Capitulum ex Archipresbytero, duodeviginti Canonicis, & sex Cappellanis, & notandum quod septem Canonici absque Præbenda distributionibus tantum gaudeant, tenui vero Præbenda reliqui 11. sunt provisi, quoniam tres Præbendæ annua scuta 160. attingunt, reliquæ vero septem ad scuta 80. tantum ascendunt, & Archipresbyter, qui pinguiorem habet Præbendam, annua in favorem Seminarii pensione gravatur. Unusquisque demum solvit in causam tributorum circiter scuta sex pro centenario, & ad mantentionem Ecclesiæ, & celebrationem festi S. Titularis tenetur.

Hæc quoad Massam distributivum. Dum ex reliqua tertia parte conficienda erat Massa legatorum, dubitatum est num legata ante annum 1652. acceptata subire deberet augmentum Salarii Collectoris ad scuta septem in singula centum ex Decreto Capituli 1652. Sed censuerunt Capitulares ex integra Massa legatorum nedum deducere scuta septem in singula centum pro Salario Collectoris, sed etiam scuta 9., & obol. 6. ex fructibus hujus Massæ pro stipendio Archivistæ Advocati, & Procuratoris. Nunc vero dubitant num id jure fecerint nec ne. Quare EE. VV. consulunt num stipendium Collectoris pro legatis acceptatis ante annum 1652. deducendum sit in scutis quinque pro centenario, ut in more erat, cum legata acceptata fuerunt, seu potius in scutis septem, ut ex Decreto Capituli anni 1652. auctum fuisse constat. Et rursus num ex fructibus Massæ Legatorum Salarium Archivistæ Advocati, & Procuratoris deducendum sit. Si perperam hoc fecerunt, tum postulant quoad præteritum absolutionem ob Missas, quæ celebratæ non fuerunt ob auctum stipendium Collectoris, & novum constitutum Salarium Archivistæ, Advocati, & Procuratoris.

Altera quoque suborta est dubitatio quoad foundationem factam anno 1594. a Canonico Antioco Murgia. Hic enim Capitulo donavit Libras Sardas 1000., *perchè si dica, e celebri perpetuamente la Messa Maggiore, che*
si dice

si dice pro Populo, per detto Canonico Murgia pregando per la di lui anima, e de suoi = Canonici vero: accettando (verba sunt Particulæ Foundationis) la donazione di Lire 1000. fatta dal detto Canonico Murgia promettono, e s' obbligano, che dal giorno presente in avvenire diranno, e celebreranno perpetuamente ogni giorno detta Messa Maggiore, che si dice per il Popolo nella quale si pregherà per detto Canonico Murgia, e dopo la di lui morte per l' anima sua, e de suoi, e ciò senza dilazione, e scusa. Ex hisce libris 1000. (quæ respondet scutis Romanis 320.) in fundum hujus Missæ erogatis, supersunt nunc libræ 184., seu scuta Romana 55. unde redeunt quot annis scuta tria. Fundus iste cum fuerit adscriptus Massæ distributionum, dubium nunc oritur num ex fundatione Murgia Canonici solam præsentiam præstare debeant Missæ Conventuali, seu potius ipsam Missam pro fundatore applicare teneantur.

Super quibus auditus est Episcopus qui in sua *Informatione* quoad Stipendium Collectoris Archivistæ, Advocati, & Procuratoris hæc habet *Dignum esse Capitulum censeo condonatione Missarum, quas ab anno 1787. usque ad hæc tempora prætermisit, præsertim eum de re agatur, quæ omnes afficit & nimium gravosum esset, ut præsentis aliorum, qui decesserunt, pœnas suentes per aliquot annos, donec missæ adimpleantur, diminutionem patientur in suis proventibus, qui tenues sunt. Sic enim Canonicorum coscientiæ consultum erit & facilius mihi tribuetur occasio rem omnem in posterum componendi. Nam hoc dubio sublato in reductione Missarum, quæ ex Decreto Sacræ hujus Congregationis ad taxam Concilii Romani mihi concessa fuit, ex SEXDECIM obolis qui unicuique Missæ respondent TRESDECIM celebranti, & reliquos TRES pro stipendiis supradictis, & Sacristiæ expensis assignare licebit, nisi aliter EE. VV. placuerit. Quoad vero fundationem Canonici Murgia ita votum suum concludit = Sed cum fundationis verba sint dubia abs re non putarem, ut hujusmodi Capitale Massæ unitum remaneat, & ejus fructus in distributiones convertantur. Nam etiam in hoc casu Capituli præcibus, &*
Missæ

Missæ conventualis, quæ hodie pro benefactoribus applicatur suffragio participaret. Rem omnem complexus sum sub triplici infrascripto Dubio.

In I. Dubio queritur num ex integra Massa legatorum deducenda sint stipendia Archivistæ, Advocati, Procuratoris, quæ ad scuta Romana 9. 60. pertingunt. Rursus statuendum erit, utrum pro legatis ante annum 1652. acceptatis solvendum sit stipendium Collectoris in scutis septem in singula centum. Utrumque nim a Capitulo factum esse constat ab anno 1787. Quamquam antea numquam legata Missarum hæc onera subierant; attamen id evenit ex eo quoad tum confusi in unam Massam erant redditus, & fundi pro distributionibus, & legatis assignati. Postmodum vero cum authorante Sacra hac Congregatione duplex efformata sit Massa, & altera distributionum ab altera legatorum divisa, iquirendum erit num Massa legatorum hisce expensis gravanda esset. Sane cum dubiam subesset, nec quidquam de hac re anno 1787. a Sacra Congregatione esset definitum, consulenda erat ipsa Sacra Congregatio priusquam expensæ a Massa legatorum deducerentur, & Sacrificia diminuerentur. Verumtamen expensæ hujusmodi necessariæ videntur. Nam opportuna est opera Archivistæ, qui antiquas, diversasque fundationes, & onera unicuique adscripta, & fundos illis assignatos diligenter adnotet. Cum vero fundi hujus Massæ legatorum in Censibus consistant exiguæ summæ, & ab indigentibus plerumque debeantur, opera necessaria est Advocati, & Procuratoris, qui morosos debitores ad solutionem compellat. Tenuis autem est impensa hujusmodi, itaut ex Massa Legatorum deducenda videatur.

Quoad stipendium Collectoris, questio pertinet ad legata Missarum, quæ acceptata fuere ante annum 1652. Tum enim solvebatur salarium Collectoris in scutis quinque pro quolibet centenariis, & cum hoc onere acceptata reperiuntur. Decreto vero Capitulari anni 1652. auctum fuit hoc Salarium ad scuta septem, itaut facta anno 1787. separatione Massæ legatorum cum hæc gravata fuit augmeq

mento Salarii Collectoris , videri poterit , quod Massa pro augmento non teneatur in Legatis acceptatis ante annum 1652. Sed eadem redit responsio , quod hoc augmentum erat necessarium , quo diligentior foret Collector . Quare legata licet acceptata cum onere Salarii Collectoris in scutis quinque pro centenario , subire nihilominus debere videntur hoc augmentum omnino necessarium .

Quod si EE. VV. putabunt hæc onera detrahenda esse ex Massa Legatorum , tum sane Episcopus modum proponit , quo hæc deductio in posternum fieri possit . Nam exorata a Sacra Congregatione facultatem obtinuit Missas reducendi ad taxam Conciliarem nempe ad obolos sexdecim . Proponit ergo quod celebranti in posterum dari poterint *obul.* 13. , & reliqui tres oboli converti in expensis pro Collectore , Archivista , Advocato , Procuratore , & Sacrario .

In II. dubio controversia est , num ex fundatione Murgia Canonici applicari teneatur Missam Majorem . Fundator quidem de applicatione non meminit , sed pacto tantum convenit = *che si dica , e celebri la Messa maggiore detta pro Populo pregando per la di lui anima , e de suoi* = Deficiente vero expressa mentione applicationis , tum sane ex præsumpta voluntate est quæstio dirimenda , ut tradit *Benedict. XIV. de Sac. Mis- sæ Lib. 3. Cap. 9. num. 3.* Sane præsumendum videtur applicationem voluisse , qui certum reliquit Missarum emolumentum , cum quisque velit , ut præscripta celebratio redeat in suam utilitatem authore *Fagnan. in Cap. Significatum de Præben. num. 44. Cardinalis de Lugo disput. 20. de Eucharist. Sect. 1. numer. 23. , & S. Congregatio in Asculana 24. Augusti ad I. Dub. , & in Mutinen. Applicationis , & Reductionis Missarum 26. Julii ad I. Dub.* Maxime cum Fundator ad conventam celebrationem eam adijecit conditionem = *pregando per la di lui anima , e de suoi* = , quæ applicationem quodammodo præferre videntur .

Ponderandum tamen est quod impar oneri reliquit emolumentum . Nam libræ 1000. Sardæ , quæ pro fundo datæ fuere æquaut scuta 320. monetæ romanæ , ex quibus scuta vix decem septem redeunt omnino impa-

ria ad onus applicationis Missæ Majoris, seu, ut explicat Episcopus, Conventualis. Dum ita Fundator non reliquit par emolumentum numquam præsumitur, quod de applicatione cogitaverit, ut novissime definivit S. Congregatio in *Nucerina Applicationis, & Reductionis* 19. Junii 1802. Insuper observandum, quod verosimile non est conventam fuisse applicationem Missæ Conventualis, quæ ex Sacrorum Canonum sanctione applicanda erat pro Benefactoribus in genere, etiam ante latam a Benedict. XIV. Constit. = *Cum semper oblatas* = Quæ omnia suadere videntur Canonicos obstrictos non esse ad applicationem, præsertim nunc cum fundus imminutus sit ad scuta romana 55., & fructus ferat in annuis scutis tribus. Proindeque si ad applicationem non tenentur, capitale hujusmodi probe adscriptum est Massæ distributionum.

Quandoquidem EE. VV. in negativam Sententiam ferantur, quoad proposita *Dubia*, tum in III. quærendum erit num Canonicis impertienda sit absolutio, quoad præteritum. Nam ob deductum ab anno 1787. stipendium Collectoris, Archivistæ, Procuratoris, Advocati ex Massa Legatorum minor Sacrorum numerus celebratus fuit, & pro fundatione Murgia Missam non applicarunt. Cum tamen id bona fide factum sit, cum in statuendo Salario Collectoris antiquam sequuti sunt consuetudinem, & alia stipendia necessaria esse censuerunt, & tandem ambigua videatur fundatio *Murgia*, idcirco concedenda videtur absolutio ob missas non adimpletas, quæ nemini denegatur, tum comitante bona fide, ut S. Congregatio in *Forolivien. Reductionis* 13. Junii 1789., tum accedente impotentia supplendi in qua Canonicos reperiri testatur Episcopus, ut in *Fanen.* 16. Maii 1779. ad II. *Dub.*

Triples proponitur *Dubium*.

- I. *An. & quomodo ex Massa Legatorum sit deducendum Salarium Archivistæ, Procuratoris, & solvendum stipendium Collectoris in scutis septem pro centenario etiam pro Legatis Missarum ante annum 1652. acceptatis in casu &c.*

II. *An*

- II. *An ex fundatione Murgia Canonici teneantur applicare Missam Majorem in casu &c.*
- III. *An sit consulendum Sanctissimo pro absolute quoad præteritum in casu &c.*

Dilata, & ad Eminentissimum Gabrielli qui dignetur rem perpendere, & votum suum aperire,

PISAUREN. APPLICATIONIS HÆREDITATIS *Sess. 22. Cap. 6. de Reform.*

Nicolai Celi hæc fuit postrema voluntas in testamento anni 1800. expressa. Legavit annosæ famulæ Magdalenæ Giannotti scuta *viginti quatuor*, quotannis rependenda a Josepho Celi Fratre suo, quem hæredem usumfructuarium instituit. Voluit ut ex bonis in Districtu *Frontonis* cum Fratre indiviso possessis, *che con la proprietà si facciano celebrare tante Messe = In reliquo vero asse = Erede Universale, e proprietaria dopo la morte di detto Signor Giuseppe Celi instituisce la di lui anima con piena ragione = Exequutores Testamentarios designavit in bonis Pisauri existentibus Præsbiterum Marzi, in bonis vero sitis in Parecia rurali Montis S. Mariæ ejus Rectorem pro tempore, qui nunc est Sacerdos Dominicus Paolucci.*

Census hereditarius constat ex bonis in territorio *Frontonis* valoris scutorum 529., ex predio posito in Parecia *S. Mariæ*, quod scuta 700. estimatur, & tandem ex Domo posita in Civitate Pisauri scut. 650. Assem hujusmodi hereditarium in scutis 1875. gravant gemini Census alter scutorum 200., qui ad Societatem Sanctissimi Nominis Dei pertinet, alter in Scutis 133. 33. $\frac{1}{2}$, qui ad Phisicum Raffaelli spectat. Præterea ab eodem asse præstandum est vitalitium famulæ. Hujus hereditatis applicationem postulant *Magistræ Pice*, quæ in Civitate Pisauri maxima cum utilitate operam navant instituendis puellis. Tres istæ sunt cum famula, nec aliud habent quam scuta annua 130., quam partim ex fructibus census, partim ex redditibus Prædioli percipiunt.

Episcopus Administrator Pisauensis hæc omnia refert in sua *Informatione*. Applicationi consentit unus ex

testamentariis executoribus Præbiter Marzi , Alter nimirum Parochus Montis S. Mariæ repugnat , immo postulat applicationem Prædii existentis in sua Parœcia , ut sue inopiæ consulatur . Rem componendam esse censet Episcopus hoc modo = *Bona stabilia quæ sunt in Parœcia S. Mariæ subsogarem bonis existentibus in loco Frontone , & orus celebrationis Missarum a Testatore injunctum in Prædium illum transferrem . Hæc subrogata bona concederem Parœciæ S. Mariæ onere injuncto celebrandi tot Missas , quot fructus suppetunt , & signanter in omnibus anni fæstis diebus , Sic satisfacta esset voluntas Testatoris Celi , & provideretur necessitati illius Parœciæ . Locus etenim asper est , in hyeme difficilis accessus , una tantum nunc celebratur Missa Parrochialis neque omnibus datum est eadem hora ad audiendum sacrum accedere . Hac mediante secunda Missa omnes possent præcepto satisfacere . Reliqua hæreditatis bona supplicantibus feminis attribuerem , hac tamen lege , ut mense quolibet unam applicare fagiant Missam , nec non aliam in die anniversaria obitus Testatoris in qua fiat communio Generalis , & qualibet hebdomada tertiam partem Rosarii recitent in communi . Onera hæreditatis nempe stipendium vitalitium annuorum scutorum 24. a Nicolao relictum famulæ , nec non census Raffaeli , & aliud quodcumque debitum feminis applicarem , excepto alio censu sc. 133. 33. favore sodalitiæ Sanctissimi Nominis Dei , de qua oneratum vellem fundum assignatum Parrochiali Ecclesiæ S. Mariæ , quia hujus valor superat valorem bonorum in Feuda Frontone , & ipsemet Parochus suum liberum assensum præbuit .*

Petitæ applicationi obstat voluntas Testantis . Nam statim ac hæredem instituit animam suam , non in alium usum convertenda sunt bona hæreditaria ad *Text. in Cap. Idem quæ contigit de Relig. Dom.* Et quamvis expressum non sit opus pium in quod eroganda essent ; attamen si jussit celebrationem Missarum quod bona in agro *Frontone* posita , ex hoc ipso conjectura tacitæ voluntatis deducitur , quod Missas quoque celebrandas voluerit ex reliquis bonis . Hinc deneganda videretur applicatio bonorum , vel in Magistras Pias , vel in Parochum Sanctæ Mariæ . Verum cum instituta sit hæres *P anima mia* quin expressum sit , quo potissimum suffragio uti deberent Exeutores te-

stamentarii , profecto non commutanda est voluntas , sed potius interpretanda , & ex autoritate Apostolica destinari debet opus pium exequendum . Quare inspicere oportet num utilis , & necessaria subsit causa , cur piis fœminis & Parœciæ fieri debeat applicatio . Hac enim concurrente causa applicationes ex jure permittuntur *Cap. quia Monasterium de Religios. Dom. Cap. Penultim. de Constit. sess. 22. Cap. 6. de Reform.*

Sane institutio Puellarum respicit publicam , & religiosam utilitatem . Dum hoc pium opus præstant Magistræ piæ necesse est , ut earum alimentis consulatur . Profecto tres illæ , quæ Pisauri manent , vix habent annua scuta 130. , unde vitæ subsidia parare sibi nequeunt . Videtur ergo quod utilis subsit , & necessaria causa , cur applicatio fiat . Pari modo utilis immo necessaria videtur applicatio Parœciæ , ut diebus festis alterum celebretur Sacrificium , quo alpestres incolæ possint sacris interesse . Hæc autem omnia , cum expiationem animæ Testatoris præseferant , suadere applicationem videntur ut tradit *Monet. de ultim. voluntat. Cap. 2. num. 262. Valent. de ultim. volunt. Vol. 27. num. 102.*

Quandoquidem EE. VV. in applicationem consentiant , tum non videtur discedendum a modo , quem Episcopus exponit in superius relata *Informatione* . Nam & Suffragio Testatoris consulitur , & indigentia Magistrarum , & necessitati Parœciæ . Unde cum Parochus , & executor testamentarius in hanc conveniant applicationem deliberandum erit .

An , & quomodo sit consulendum SS. pro applicatione hæreditatis Josephi Celi in casu &c.

Non proposita cum sequentibus .

ROMANA CANONIS . Possident Fratres Josephus , *Ses. 24. cap. 4. de Reform.*
& Hieronimus Baldini secundam contignationem ,
domus , quæ posita est ad Agonalem , & Capitulum
SS. Lau-

SS. Laurentii, & Damasi scuta quatuor nomine canonis quotannis respondent. Quamquam a die 24. Aprilis 1798. qui respondit diei 5. Florealis anni 6. *cere-republicanæ* lata esset lex, quæ permittebat Emphithentis, ut Canones etiam invitis dominis directis possent redimere soluto quadragies valore annui Canonis; attamen Fratres Baldini nisi ad diem 15. Martii anni 1799. egerunt contra Capitulum, ut Canonem in vim præfatæ legis redimerent. Quo die a Prætore Decretum obtinuerunt pro solvendis in hanc causam scutis 160. in Schedis nummariis vulgo assignati, & si minus Capitulum ea recipere vellet, facta eis potestas est deponendi. Obstetit Capitulum & causa delata est ad Tribunal Civile. Iterum die 22. Martii demandatum est depositum, & tandem Capitulum in eo iudicio succubuit. Itaque die 3. Maii 1799. assignata receperunt, & Instrumentum redemptionis Canonis stipularunt, licet jam ex lege 14. præcedentis Aprilis penitus abrogata essent assignata, quæ Fratres Baldini jam deposuerunt.

Liberata urbe ab invasione in Edicto diei 13. Februarii 1800. vulgato a Duce Nasellio jussum est = *Sar-ranno pur fermi li contratti di titolo oneroso già stabiliti, e perfezionati, quando non siano altronde nulli, e lesivi*. Hinc Capitulum restituta veteri disciplina postulavit ab Sac. Congregatione, ut irrita declararetur redemptio Canonis a Fratribus Baldini stipulata, simulque reintegratio Capitulo concederetur ad Canonem percipiendum. Exquisita est Sententia Celsissimi Vice-Cancellarii, ut eam proferret audito Capitulo & Fratribus Baldini, quibus præfigeretur terminus ad sua jura deducenda in hac Sac. Congregatione. In remissa Informatione plura adducantur inferius recensenda, ex quibus concludit = *pro petita nullitate annuendum esse censeo, ideoque reintegrandum Capitulum ad perceptionem annui Canonis, ac si tale Instrumentum non fuisset stipulatum, & quidem absque restitutione pretii, quia ex ipso Instrumento habetur tot Schedas vulgo Assignati die 3. Maii 1799. traditas fuisse dum jam ad nihilum redactæ fuerunt.*

Fratres Baldini nunquam in hac Sac. Congregatione adfuerunt, ut sua jura deducerent. In scriptis tamen Celsissimo Vice-Cancellario exhibitis contendunt

validam fuisse stipulatam redemptionem, cum facta sit ad normam illarum legum, quæ tum obtinebant, & illa pecunia, quæ erat in commercio. Quare dum solutione ejus quod debetur prorsus obligatio extinguitur ex *Text. in leg. Juris Gentium ff. de Pactis 1. Pro Fundo leg. de Transact.*, manere debet ea stipulatio, quæ postquam Canonici succubuerunt in iudicio, ultro ab ipsis facta est, non ex *Officio* iudicis. Si igitur Canonici in vim legis, & unius alteriusque iudicati redemptionem stipularunt profecto contractus huiusmodi numquam infectus dici posset nullitatis, & lesionis ita ut manere debeat incolumis ex ipso *Naselliano Edicto*, quo iubetur = *Saranno fermi li contratti di titolo oneroso già stabiliti, e perfezionati, quando non sieno altronde nulli. e lesivi* = Verum quidquid sit num lex de redimendis Canonibus obligare posset Ecclesiam, & num stipulatio a Capitulo inita teneat sine venia Apostolica: Canonici se enormissime lesos esse contendunt ita ut irrita sit stipulatio, & iudicata. Receperunt enim scuta 160. in Assignatis die 3. *Maii* 1799. quæ nedum erant opinione abjecta, sed prorsus ex lege 14. *Aprilis* omnino abrogata. Quare cum nihil acceperint pro concessa redemptione dubitari non potest, quin læsum sit Capitulum. Neque læsio huiusmodi abest, si respiciatur ad diem 15. *Martii* 1799., quo primum Baldini redemptionem postularunt & Assignata obtulerunt. Nam inspecta *Tariffa*, ea die *scutum unum* in Assignatis representabat in moneta argentea obolos 25. Non pluris igitur accipissent quam scuta quadraginta, scilicet quartam partem scutorum 160., nempe iusti pretii, quod lex pro redemptione constituit, id quod tum ex jure communi *in leg. 2. leg. de rescindenda vendit. tum ex Statuto Urb. Cap. 15.* lesionem enormissimam constituit *Zanch. de lesion. Cap. 2. num. 57. Rota in Romana Læisionis 12. Junii 1795. §. 3. cor. Priolo.*

Quin obesse possit vel quod Capitulum recusare non poterat hanc pecuniam, vel quod ultro eam recepit. Etenim = *creditorem non esse cogendum in aliam formam nummos accipere, si ex ea re damnum aliquod passurus sit* = tradit *Paulus in leg. 99. ff. de solut.* Si igitur ex oblata pecunia Capitulum passurum esse læsionem demonstratum est, profecto poterat recusare repro-

bam

bam monetam ut definivit *Rota in Romana Pecuniaria* 15. Maij 1801. §. 9. cor. Priolo. Non vero sponte sed indicis imperio adactum Capitulum pecuniam recepit. Non itaque spontanea fuit, sed coactiva emissa a Capitulo quietantia ut definivit *Rota in Romana seu Veliterna Cambii* 30. Aprilis 1802. §. 16. cor. Resta, & in *Romana, seu Perusina Pecuniaria* 25. Junii 1802.

Si igitur Capitulum coacte accepit, si deterio-rem pecuniam habuit, si lesus enormissime est; profecto non videntur liberati fr. atres Baldini ex suscepta obligatione solvendi Canonis, & irrita prorsus est facta redemptio, & Capitulo concedenda videtur reintegratio ad perceptionem Canonis.

Dubium proponitur.

An sit concedenda reintegratio in casu &c.

Ses. 25. cap. 4.
de Reform.

FERENTINA GESSIONIS JURISPATRONATUS.
Ad declivium alpestris Oppi di Juliani posita est Sacra ædicula a Divo Francisco e Paola nuncupata, in qua erecta est Cappellania, cujus juspatronatus pertinet ad Josephum Claroni. Census hujus Cappellaniæ constat ex domo Ecclesiæ contigua, quæ æstimata nunc a Peritis scuta 398., locari solet in annuis scutis 10., tum etiam ex Prædio valoris scutorum 270., ex quo redeunt quotannis scuta 15. Onus vero Rectori injunctum est, ut duo Sacra in singulas hebdomadas conficiat, & præterea diem festum S. Titularis cum missa solemnī, & Vesperis celebret, ad quæ onera subeunda necessaria sunt annua scuta undeviginti; itaut proinde scuta sex Cappellano supersint ex annuo fructu, quod in scutis viginti quinque ex fundis Cappellaniæ percipitur.

Vc-

Verum Ecclesia una cum adnexis ædibus penitus fatiscens est, & ad reparationem necessaria sunt scuta 344. Præterea caret sacris suppellectilibus ad res sacras parandas. Ut his expensis faceret satis Joseph Claroni Patronus omnibus adimpletis solemnibus censum imposuit in sorte scutorum triginta. Egestate tamen coactus summa hac usus est in alimenta suæ familiæ. Impar igitur cum sit & demittendo æri alieno, solvendisque decursis fructibus, & rparationi Ecclesie, adiuntarumque ædium & tandem conficiendis sacris utensilibus, ægit cum Francisco Antonio Colafranceschi, qui, dummodo sibi, suisque descendenti- bus jus patronatus cessum sit, spondet nedum dissolvere censum, & fructus, Ecclesiam reficere, & sacra ornare Supellectile, sed etiam *in compenso di tal cessione cede alli detti Claroni una Possessione nel Territorio di Giuliano in Vocabolo Collespia di valore scudi 90., e di annuo frutto scudi 7., ed altra Possessione in Vocabolo Valle della Palombara di valore scudi 30., e di annuo frutto scudi 2., a condizione, che mancando la linea Claroni detti due Predi debbano ricadere alla Cappella di S. Francesco di Paola.*

Postulat itaque Joseph Claroni, ut Sac. hujus Congregationis autoritate cessio hujusmodi probetur. Hæc que *in facto* exposita sunt, documentis illustrata suppeditavit Episcopus, qui Votum suum ita concludit = *Quibus sic stantibus ambigi nequit propositum contractum cessionis Patronatus in maximum Familiæ Claroni, & Oratoris commodum redundare, sed etiam diffluere in utilitatem, & favorem ejusdem Ecclesie. Nam cessionarius Colafrancescui pietate fretus, divitiisque pollens Ecclesiam, ceteraque adnexa edificia quantocius restaurare, ipsamque Ecclesiam decenti suppellectili ornare poterit, atque promisit. Cumque præterea nemo de Familia Claroni hujusmodi Patronatus cessione, & perpetuæ translationi in familiam Colafranceschi contradicat, ea propter postulata contractus approbationi annuendum fore censerem, præscripto tamen. & limitatio unius anni termino eidem Cessionario, ut pollicite restorationi Ecclesie, cæterisque pactis adimpleat.*

De ineunda cessione agitur ex qua per conventionem ultro, citroque obligatoriam a familia Claroni transfe-

rendum est Juspatronatus Ecclesiæ, & Cappellaniæ in ip[s]am Familiam Colafranceschi, Hoc inquirendum est, numquid ex jure prohibeat. quominus cessione probe-
 tur. Duo sane obesse videntur. Primum quod in con-
 tractum deducitur Juspatronatus, quod cum sit *Spi-
 ritualitati adnexum* Cap. De jure 16. De jure patronat-
 idcirco Sac. Concilium Tridentinum Sess. 25. Cap. 9.
de Reform. defendit Patronis, ne = *juspatronatum ven-
 ditionis, aut alio quocumque titulo contra Canonicas
 Sanctiones transferre præsumant.* Quæ sane prohibi-
 tio se protendit ad cessiones, quæ, dum correspecti-
 væ sunt, & onerosæ, redolent contractum venditio-
 nis, ut post *Text. in leg. Modestinus ff. solut. matrim.*
 tradit Rota in *Romana Melioramentorum* 21. *Apri-
 lis* 1758. §. 10. coram *Canillac*, quæque, dum presefe-
 runt rem temporalem concedi ad acquirendum juspa-
 tronatum, profecto a Canonicis Sanctionibus in *Cap.
 Cum Seculum* 13. De *jure patron.* tamquam simoniæ la-
 bæ in factæ reprobantur, quemadmodum eas passim
 rejecit Sac. Congregatio, & præcipuè in *Viteroien.
 Alienationis* 13. *Januarii* 1661., & in *Neapolitana Be-
 neplaciti* 4. *Martii*, & 6. *Maii* 1760., & in *Tuderti-
 na* 3. *Julii* 1762.. Num vero Colafranceschi pro acqui-
 rendo jure patronatu cesserit rem temporalem, non
 levis oritur dubitatio ex verbis ipsis Cessionis. Nam
 ipse in *compenso di tal cessione* concedit duo Prædia,
 quæ usufruenda sunt a Familia Claroni pro jure pa-
 tronatu, quod in illum transfert. Præterea ponderan-
 dum est, quod cessione hujusmodi vergit in detrimen-
 tum successorum Familiæ Claroni cum hoc jure pri-
 ventur, quod eisdem est ex *Fundatione* attributum.
 Dum hæc contra cessionem EE. VV. proposui, non ea
 pretermittam, quæ ad probandam cessionem face-
 rent. Nam ex allegato *Tridentini* loco tum demum
 contractus hujusmodi reprobantur, cum initi sint *con-
 tra canonicas Sanctiones.* Sacri vero canones sinunt
 ut qui insigni beneficio Ecclesias prosequuntur, juspa-
 tronatum possint acquirere ut tradit *Lambertin. part. 1.
 quæst. 1. artic. 12. num. 6. Piton. de Controverss. Pa-
 tron. Allegat. 7. num. 21.* Si igitur Colafranceschi, &
 ecclesiam, continentesque ædes e ruina spondet repa-
 rare, si censum & insolutos fructus dimittere, si sacra
 suppellectilia comparare, profecto cum tamquam insi-
 gnis

gnis beuefactor haberi debeat, nil impedimento esse videtur, quominus Juspatronatus acquirat, qui multam pecuniæ in Ecclesiæ utilitatem impendit, seu monet *Suarez de Religion. lib.4. Cap.7. num.13. tom. 1. Lotter. de re benefic. Lib.3. quæst.26. num.97. Schirmer. jurisprudent. Civ., & Can. part.2. de Delict. Cap. 1. num.134.* Neque si Familiæ Claroni duo Fundi in usumfructum cessi sunt, idcirco hoc simoniam sæpere videtur, tamquam factum in correspectivitate cessionis juspatronatus. Nam si = Patronus vergat ad inopiam ab Ecclesia illi modeste succurritur = ut jubet *Clemens III. in Cap. Nobis 25. de Jurepatron. sequitur*, ut Claronus, qui multa ex testimonio Episcopi premittitur inopia, nedum jus ad alimenta haberet, sed etiam ad suspensionem Missarum, & onerum, ut ex redditibus Cappellaniæ alimenta accipere, quemadmodum S. Congregatio respondit *in Camerinen. 21. Augusti 1784. & in Asculana Dispensationis 20. Maii 1786., & in Aquen. Cappellaniæ 30. Januarii, & 3. Februarii 1787.* Quare nil a jure devium videtur, si Cessionarius juspatronatus solvit aliquid Patrono Pauperi in causam alimentorum, ut definivit Sac. Congregatio *in Fanen. Beneplaciti 8. Augusti 1801.* Maxime, cum Prædia hujusmodi data sint Claroni, ut eis usufruantur, & iis peremptis cederent in utilitatem Ecclesiæ, ut proinde cessio hujusmodi utilis Ecclesiæ futura sit.

Detrimentum vero successorum Familiæ Claroni satis jam occurritur in stipulanda cessione. Nam si privantur hoc jure patronatu, immunes fiunt ab impensis necessariis pro reparanda Ecclesia. His cum attenta paupertate idoneus non sit Joseph Claroni, qui nunc patronatum possidet, vel cogeretur æs alienum contrahere pro quo successores tenerentur, vel Ecclesia ruinosam penitus collabesceret, ut successores patronatum amittere cogerentur. Contra vero ex redditibus Cappellaniæ impletis oneribus supersunt libera scuta sex quæ Patroni percipere possent. Hoc quidem non amittunt, sed in cessione assignantur duo Prædia usufruenda a Familia Claroni, ex quibus redeunt annua scuta novem ut eisdem excessione non damnum sed lucrum obveniat;

Ex his in utramque partem a me deductis si EE. VV. Sententia pro cessione approbanda inclinet, tum sane

pre oculis habendum erit id quod Episcopus monet ut scilicet Cessionario præstituatur anni terminus, ut reparationes, ceterasque in Ecclesiam necessarias expensus conficiat. Cum vero Joseph Claroni Depositum sc. 20., quæ in emptionem sacrarum suppellectilium eroganda erant in proprios usus converterit, monendus saltem erit, ut consulet scientiæ suæ.

Dubium proponitur.

An sit consulendum Sanctissimo pro approbatione cessionis in casu Etc.

77

*Die Sabbathi 30. Aprilis 1803. in Pa-
latio Apostolico Quirinali erit Sacra
Congregatio Concilij, in qua præter
alia, proponentur infrascripta Dubia,
juxta morem ejusdem Sacræ Congre-
gationis de jure resolvenda.*

PISAUREN. APPLICATIONIS HÆREDITATIS.
*An, & quomodo sit consulendum SSmo pro applicatione
hæreditatis Iosephi Celi in casu &c.*

*Ses. 22, Cap. 6.
de Reform.*

*Dilata, & reproponatur citatis omnibus inte-
resse habentibus,*

ROMANA CANONIS, Hæc causa indecisa reman-
sit in postremæ Congregationis Folio in quo eam ex
officio proposui. Postquam die 20. Februarii proximi
præteriti anni Preces Capituli S. Laurentii in Dama-
so R. C. Eñi Vice-Cancellarii remissæ fuerunt, ut
dignaretur Sac. Congregationem instruere, & *Votum
suum aperire, auditis Capitulo & Fratibus Baldini,
eisdemque præfixo termino ad deducendum Jura sua
in Sac. Congregatione, & posteaquam R. C. Eñia Vo-
tum suum aperuit, nunquam vadimonium inter
contradictores constitutum est ex eo quod Fratres
Baldini apponere neglexerunt = Nihil Transeat= ideo-
que sibi tribuere debent, si ipsis indefensis causa in
Folio relata est. His tamen nunc reclamantibus feci
potestatem, ut sua jura cor. EE. PP. deducerent,
quod faciunt per impressam allegationem distribuenda.*

*Ses. 24. Cap. 24
de Reform.*

**Contendunt Fratres Baldini, quod in discrimen adduci
non possit Canonis redemptio, utpote facta in vim**

legis, ex Decreto Judicis, & Rejudicata, quæ acceptata fuit a Capitulo per litem renunciationem, & stipulatum Instrumentum redemptionis. Nec necesse esse putant, ut Beneplacitum Apostolicum interveniret, cum ageretur non de voluntaria, sed necessaria alienatione, quæ jubente lege fieri debebat, ut proinde Beneplaciti defectus in actibus necessariis non inficiat nulitate contractum, ut tradit *Rota decis. 230. per tot. coram Roxas decis. 11. num. 8. de empt. coram Falconer. decis. 80. num. 8. coram Riminaldo*. Ad læsionem, quod attinet, contendunt quod Capitulo obtulerunt *Assignata a die 20. Februarii 1799.* facta interpellatione judiciali, unde si postea abrogata fuere, periculum pertinet ad Creditorem, qui nulla subeunte causa oblatam pecuniam recusavit ad *Text. in Leg. Qui decem 72. ff. de solut.*

Sed quæstio eo semper redit, ut in præterito Folio animadvertendum duxi, scilicet ad læsionem enormissimam, quam Capitulum tulit ex qualitate pecuniæ a Baldini datæ. Nam licet quo die 20. Februarii 1799. Baldini assignata obtulerunt, ea accepisset Capitulum, attamen non pluris valebant, quam obolos *undetriginta* in singula scuta, itaut revera Capitulum percepisset *scuta 46. 40. pro scutis 160.* Igitur cum Capitulum infra medietatem læsum appareat, hinc ex Statuto Urbis contractus omnino irritatur. Resumpto itaque præcedentis Congregationis Folio dignentur EE. PP. deliberare.

An sit concedenda reintegratio in casu &c.

Affirmative, & amplius.

FERENTINA CESSIONIS JURISPATRONATUS.
An sit consulendum Sanctissimo pro approbatione cessionis in casu &c.

*Ses. 23. Cap. 4.
 de Reform.*

Dilata, & scribatur Episcopo juxta mentem, mens est, quod Episcopus deputet Curatorem futuris vocatis, eoque audito referat.

PERUSINA SUSPENSIONIS . Præsbiter Jacobus *Ses. 15. Cap. 1. de Reform.*
 Bolletta ex præsentatione Capituli Cathedralis Perusinae consequutus est ruralem Paræciam *Villæ della Rabatta*, quæ licet amovibilis sit ad nutum, attamen ex indulto Apostolico ad ejus titulum ordines suscepit. Dum Paræciam exercebat plures in Curia Ecclesiastica tulit inquisitiones, tum ob injurias, & percussiones ab ipso illatas nonnullis ex parochianis, tum ob minus honestas consuetudines cum fæminis, & præcipue cum puella *Rosa Briccoletta*. Numquam tamen ex his inquisitionibus penam ullam tulisse constat, neque in Curia Ecclesiastica, neque post superventam rerum perturbationem ab iis, qui in criminosos animadvertebant. Nam cum rumor in vulgus serperet Parochum Bolletta vitiassè Rosam, ex eaque natum domi suæ infantem necasse, hinc instante Magistratu, quem vocabat *Prefetto Consolare* publica in Parochum quæstio *Infanticidii* constituta est die 16. Maii 1799. apud Tribunal Criminale. Quamquam vero in eo judicio esset absolutus, attamen ab ipsis republicanis Viris judicium hujusmodi per impressas Scripturas reprobatum fuit.

Tum illi ipsi, qui sedicentis reipublicæ summas tenebant Parochum Bolletta indignum judicarunt, qui parochialia munera obiret, & Episcopo Perusino non semel, sed sæpius authores fuerunt, ut illum a Paræcia removeret, novumque Parochum nominaret. Sed Episcopus prudentiæ suæ existimavit esse Æconomum Curatum Paræciæ præficere. Post hæc idem Parochus in aliud incidit criminale judicium, in quo accusatus *della ritenzione di uno Stortino arma proibita*, die 15. Maii 1799. per publicam Sententiam = *attesa la cattiva qualità dell' accusato* = ad compedes per triennium fuit damnatus. Dum itaque Parochus Bolletta publicis vinculis mancipatus luebat pœnam ei inflictam, mutata rerum publicarum conditione Perusia liberata est ab *Austro-Aretinis*. Reclamavit hinc Bolletta ad Imperialem Commissarium, qui jussit, ut traduceretur ad Conventum *Montis Lugi* = *ove debba compire l'impostali condanna, e non sortire da detto ritiro senza espresso comando*.

Verum resipiscere quodammodo visus est Parochus Bolletta, & Episcopo suo scribens, suosque fatens erro-

res postulavit veniam egrediendi e Conventu, ut solveret peregrinationis votum, quod voverat. At Episcopus de vera emendatione diffidens hanc veniam denegavit, ita ut Bolletta de mense *Februario anni 1800.* arbitrato suo reliquit Conventum *Montis Lugii*, Perusiam venit, Sacraque confecit non sine populi admiratione, & contra voluntatem Episcopi, qui affirmat oretenns eum monuisse, ut se ab Altare abstineret. Quare die 12. *Aprilis 1800.* per Decretum Episcopus suspendit eundem Parochum a divinis, & ab Officio, quod Decretum postridie *diei 13. Aprilis* Præsbitero Bolletta intimatum fuit.

Interea Romæ vetus disciplina restituta erat. Unde Parochus Bolletta e re sua putavit reclamare ad *Sac. Congregationem Immunitatis*, ut acta criminalia reipublicæ tempore in eum facta tamquam irrita rescinderentur. A qua instantia, rejectus SSmum deprecatus est, ut remota suspensione ad rem divinam peragendam, munusque Parochi obeundum reintegraretur. Consultus Episcopus ab R. P. D. Auditore SSmum, cū novisset Parochum Bolletta in contermina *Diecesi Civitatis Plebis* non incedere in habitu, & tonsura, nec vitam Clerico decentem ducere, opportunius duxit acta omnia transmittere, quæ una cum precibus Parochi Bolletta ad *Sac. hanc Congregationem* ablegata fuere ex *Rescripto SSmum diei 1. Januarii 1801.* Pro reintegratione, & rehabilitatione Preces iterans Parochus Bolletta ad *Sac. hanc Congregationem*, hæc ex *Rescripto diei 28. Februarii 1801.* jussit, ut ille sese reciperet in domum religiosam, in qua signa emendationis præberet. Vix per octiduum in domo *Cappuccinorum* versatus est Bolletta, iterum gratiam reintegrationis & rehabilitationis postulavit; iterumque ex *Rescripto diei 28. Martii 1801.* exquisitum est *Votum* Episcopi ea injuncta conditione, ut si Parochus domum religiosam reliquisset ad illam rediret ad dispositionem *Sac. Congregationis*. At Bolletta in religiosam domum, quam post octo dies dereliquerat, rursus se recipere recusavit, & Episcopus *Informatio-nem* transmittere distulit.

Quo factum est, ut reclamante Parocho Bolletta, quasi Episcopus ei denegasset justitiam, oportuit de novo rescribere *die 8. Augusti 1801,* ut præfigeretur terminus

30. Aprilis 1803.

81

nus Promothori Fiscali ad deducendum sua jura in S. Congregatione. Promptam se esse, Episcopus rescripsit, ut *Informationem* remitteret, dummodo Bolletta imperium S. Congregationis audiret, & in religiosam domum concederet. Hæc ubi accepit S. Congregatio jussit per rescriptum diei 12. *Septembris* 1801., ut Parochus imperatis obsequeretur. Hinc Bolletta novas porrexit preces ad hoc, ut a S. Congregatione designaretur domus Religiosa in qua posset spiritualibus vacare exercitiis. Id quod arbitrio Episcopi commissum est per rescriptum diei 23. *Januarii* 1802. Obtemperavit tandem Parochus ingrediens de consensu Episcopi domum Congregationis Oratorii, ac proinde Antistes Perusinus *Informationem* remittens datam die 1. *Junii* 1802., superius narrata fusius exposuit, documentisque confirmavit, & tandem ita concludit.

Significem tandem ipsum Bolletta reperiri modo a die 12. Aprilis sub exhibita fidei jussione pro victu, penes Patres Congregationis S. Philippi Nerii, & temperanter vivere. Præsumendum tamen ex hoc constantem emendationem haud arbitror. Vetus enim vitium annis plurimis probandum non diebus, vel mensibus exploratum est, & eo vel maxime cum perseverantia non desit infamis amicitiae cum Rosa Briccoletta, de qua fuse jam supra, & prosequuntur duodecim testes de recenti auditi. Immane prorsus eternumque scandalum Populo eventurum ex hac rehabilitatione pro certo tenendum, quin immo non Populo tantum Paræciæ Rabatta, sed totius Diæcesis, & integræ etiam provinciæ, & ultra, cum agatur de crimine tanta evidentiâ diffamatum, tanta manifestatione declaratum, ut nequaquam vel occultari possit, vel negari. Additur insuper animi declaratio facta per Bolletta vindictam sumendi acerrimam statim ac resitutus fuerit de omnibus suis adversariis. Addatur decisa Populi oppositio, ardensque contrarium studium secretis suffragiis explicatum & consimile votum Capituli mei Cathedralis tanquam Paræciæ Patroni. Cum agatur de Paræcia minime idonea ad pensionem ullam sustinendam, ejusque titulo de sui natura amovibili fuerit ex indulto speciali ad Særa inauguratus Orator, nullam aliam rationem in casu amplectendam forte opinari potest, nisi facultatem ipsi largiri de celebrando etiam sine titulo, donec provisio aliqua sine cura animarum sese offerat.

Ne causa hujusmodi in vulgus exiret, offensionemque concitaret novo edito Rescripto diei 19. Junii 1802. mandatum est = *Ponatur in Folio ad manus distribuendo* = Denuo Orator Bolletta insiitit poscere, ut sibi fas esset domum religiosam relinquere, cum jam per trimestre spiritualibus exercitiis laudabiliter vacasset ex testimonio Præpositi Congregationis Oratorii, nec haberet unde quotidianas expensas in *obolis quadraginta* supplere posset. Quare die 14. Julii 1802. indultum eidem est, ut posset e domo religiosa egredi, dummodo tamen probaret apud Episcopum suam vitæ rationem testimonio Parochi usque dum causa super reintegratione & rehabilitatione proponeretur. Dum ex officio causam *in Folio manuscripto* referre parabat Parochus ipse præsens sua jura deducere postulavit. Ubi hoc rescivit Promothor Fiscalis Curiae Ecclesiasticæ Perusinæ vadimonium dixit Parocho Bolletta, & causa *sub infrascriptis Dubiis* proponitur utrinque *allegationes* distribuentibus.

1. DUBIUM pertinet ad reintegrationem *della Rabatta* ad Paræciam, & rehabilitationem ad celebrationem Missæ. Contendit Parochus quod Episcopus ad suspensionem procedere non posset, nisi prævia monitione & inquisitione *ex Text. in Cap. si quis 2. & Cap. 4. de purgat. cononic.* itaut nisi ob grave crimen suspensio infligi nequeat *Monacell. Tom. 3. Formul. 3. num. 9.* Se autem omni prorsus crimine, sed etiam suspicione criminis carere contendit. Nam absolutus fuit ab imputato *infanticidio*, nec ab alio Judice in eum denuo inquiri potest, ut tradit *Boer. Decis. 289. num. 3. & Viv. Decis. 296. num. 7.* Male vero damnatus fuit pro imputata *armorum retentione*. Nam fuit accusatus Clericus coram Judice laico, ut proinde Episcopus ex hac inquisitione condemnare eum non potest *ex Tex. in C. At si Clericus de Judiciis*. Suspicio vero criminis nullam ex eo judicio exorta est, cum patuit calumnia. Nam illi ipsi testes, qui affirmarunt, quod cadaver sanguine maculatum erat, ingenue fassi sunt, quod ante perquisitionem Fiscalem terram levem, quæ cadaveri erat imposita, sanguine perfunderunt gallinaceo, quo corpusculum macularetur. Testes vero hujusmodi, cum in processu non reperiantur talia loquentes; propterea Parochus contendit, quod transmissus processus

expilatus sit . Deinde accedit , quod Rosa Briccoletta , quæ parochum de stupro accusaverat , pœnitens mendacium postea fassa est , eumque insontem declaravit . Ex quibus concludit , quod iudicium illud odio excitatum fuerit , & nullam ei notam infamiae inurat .

Addit demum , quod jam a quinquennio abest a Parœcia ; quod spiritualibus exercitiis vacavit in Recessu *Montis Lugi* , in *Conventu Cappuccinorum* , & in *domo PP. Oratorii* , in quibus per plures menses commoravit , & diutius manere non potuerit attenta paupertate , & veniam a S. Congregatione egrediendi obtinuit , Testimonium Parochi , aliorumque adducit ad ostendendam præsentem vitæ rationem . Afferit Parochianorum desiderium *anni 1801.* in scriptis expressum , ut ad Curam regendam iterum preficiatur . Nec tandem sibi obesse putat , si Episcopus in sua *Informatione* affirmet , quod *anno 1802.* per secreta suffragia a Parochianis reprobatus sit , cum actus huiusmodi *in Positione* non reperiatur . Id quod moneo vos pro meo munere EE. PP. , falsum esse . Nam Episcopus in sua *Informatione* transmisit & *in Positione* asservatur actus quo omnes Parrocchiani qui in numero sunt 28. Familiarum legitime vocati Delegati Apostolici auctoritate , convenerunt in numero 23. & nemine discrepante omnes , qui interfuerunt per secreta suffragia Parochum Bolletta reintegrationem postulantem rejecerunt .

Promotor vero Fiscalis non se opponit quoad reintegrationem ad celebrationem Missæ , sed acriter defendit decretum suspensionis , ne Parochus reintegrationem ad Parœciam consequatur . Duo præcipue probanda assumit ; *Primum* , quod justa fuit causa , cur Parochus suspenderetur , *Alterum* , quod nulla sit causa quamobrem sit reintegrandus .

Quoad primum , statuit *in jure* quod ubi suspensio non per modum *Censuræ* , sed tamquam *pœna* inflictæ sit , tum non requiratur præcedens monitio , ad *Text. in Cap. Romana de Sent. Excommunicat* ; Sed satis sit quod Decretum fuerit intimatum , ut tradit *Schmalzgrueber in Jus Ecclesiastic. part. 4. tit. 39. num. 288. Reiffenstuel. in jus Canon. Lib. 3. Decret. Tit. 39. num. 173.* . Tum ex Decreto Tridentini *Sess. 14. Cap. 1. de Reform.* probat , quod Episcopi possint ab officio , & susceptis ordinibus *ex quacumque causa etiam ob occultum cri-*

men, & quomodo libet etiam extrajudicialiter suspendere, & suspensiones ex informata conscientia semper servavit Sac. Congregatio, & præcipue in *Ale-rien. 24. Novembris 1667. Lib. 31. Decret. pag. 134.*, & in *Capritana 16. Decembris 1730.*, & in *Oritana, seu Tarentina Attentatorum 20. Augusti 1735.*

Hinc duas profert causas suspensionis scilicet *occultum Crimen.*, & *Diffamatio*. Quamquam Parochus Bolletta in publica quæstione reus infanticidii accusatus, sententiis judicum liberatus sit; attamen ex indiciis & conjecturis suspiciosissimum erat crimen, ita ut Episcopus, cujus arbitrio permissum est judicare de occulto crimine, potuerit eum suspendere. Conjecturas vero deducit ex mala consuetudine cum Rosa Briccoletta opinione publica comprobata, ex hujus confessione, qua affirmavit se vitiatam ferre ventrem à Parocho Bolletta, ex confessione ipsius Parochi, qui non diffitetur Rosam domi suæ enixam esse se prode, & probante, & natum puerum vivum in manibus habuisse, & mortuum sepelisse, tandem ex fiscali perquisitione, unde inventus est cadaver pueruli cum secto umbilico, ex quo interfectum fuisse Periti affirmant.

Diffamatum vero fuisse parochum evincunt testes deponentes de prava consuetudine cum mulieribus, de immorigeris sermonibus, & percussionibus Parrochianis illatis. Rursus probant criminales querelæ, processus, præcepta Curiae Episcopalis, inquisitiones a Republicanis factæ, quæstio in eum constituta de infanticidio, & damnatio ad compedes ob *retentionem armorum prohibitorum*. Ex his omnibus concludit Promothor Fiscalis contractam esse infamiam juris, & facti ad ea, quæ tradit *Schmalzgrueber. in ius Ecclesiastic. part. 4. tit. 37. §. 4. num. 165.* Unde cum habeatur pro publico Concubinario suspendi merito potuit ab Episcopo, dum ipso jure concubinarij suspendantur ex *Can. Nullus. Can. Præter. Distin. 32.* Sacra vero Congregatio probavit suspensionem ex *informata Conscientia* Parocho inflictâ ob pravas mulierum consuetudines, & ob publicam diffamationem in *Perusina Remotionis Vicarii Curati 26. Septembris 1795.*

Pergit deinde promothor Fiscalis ad alterum caput, in quo demonstrat, nullam esse causam cur Parochus Bolletta reintegretur Negat enim pænitentiam egisse

saltem per triennium continuatam, ut necesse esse ad tollendam infamiam tradunt *Pirhing. de temp. ordin. num. 19: Vviestner. tit. de pœnis num. 64. Schmalzgrueber. in Jus Ecclesiastic. part. 4. §. 4. tit. 37. num. 174.* Abesse quoque contendit vitæ emendationem, cum ex Testibus probatur, quod perseveret adhuc consuetudo cum Rosa Briccoletta, & quod Parochus vindictam contra Parochianos animo volutat. Denique, quod etiam infamatione notatur, cum Parrochiani, & Capitulum eundem indignum judicarunt, qui iterum Paræciæ præficeretur,

II. DUBIUM respicit modum, quo Patrimonio, & alimentis Parochi consuli debeat quatenus *EE. VV.* eundem a reintegratione ad Paræciam repellant. Nam ordinatus est ad Titulum Paræciæ, a qua suspensus est. Gratis asserit Parochus, quod ex fructibus Paræciæ della Rabatta redeant annua scuta tercentum. Episcopus hoc negat, & vix fructus hujusmodi satis esse affirmat ad stipendium Æconomi, cæterasque mantentionis Ecclesiæ expensas. Hinc proponit, ut rehabilitetur ad Missam, donec de aliquo beneficio sine cura animarum provideri possit.

Sequuntur dubia dirimenda.

I. An, & quomodo sit locus reintegrationi ad Paræciam, & rehabilitationi ad celebrationem Missæ in casu &c.

Et quatenus negative quoad reintegrationem.

II. An, & quomodo prospiciendum sit patrimonio, & alimentis in casu &c.

Ad I. Negative in omnibus.

Ad II. Affirmative ex redditibus Paræciæ, sin minus prout de jure, & Procurator Aloysi acriter moneatur.

Sess. 23. cap. 12.
de Reform.

FANEN. DECIMARUM. Diuturnæ litis inter Cives Fanenses, & Comitatus Castra super iniqua onerum repartitione actæ finem attulit tum Constitutio Gregorii XIII. anni 1577., tum inita inter eosdem anno 1589. transactio; eademque suscitavit gravius iudicium, quod nuperis temporibus absolutum tandem fuit. Ut enim in Constitutione Gregoriana præscriptum fuit, ita in Transactione conventum, quod bona a Fanensibus possessa in Territoriis Comitatus ad *Catastrum* Civitatis, & vicèversa bona Comitatus in Territorio Civitatis possessa ad *Extimum* Comitatus censerentur. At postea, cum ex hac censendi ratione multum detrimenti caperent Comitatusenses, iussit S. M. Paulus V. in litteris Apostolicis anni 1611., ut *collectæ*, quæ bonis imperantur, in eo loco solvantur, quo bona sita sunt, nunquam vero in loco, quo Possidentes domicilium habent. Nihilominus Fanenses diu, multumque pro executione Transactionis dimicantur, recusantes sub transactionis prætextu collectas solvere Communitatibus Comitatus pro bonis in ejus territoriis possessis. Tandem anno 1794. hujus rei cognitio delata est ad Sac. Congregationem Boni Regiminis, quæ in strenuo partium conflictu statuit die 6. Decembris quod = *alibratio*, & *collectatio Bonorum esset facienda in loco ubi bona sita erant ad formam Brevis Paulini*, & frustra reclamantibus Fanensibus in hac Sententia præstitit die 13. Junii 1795., & 26. Aprilis 1796. quo die jussa est extensio voti *More Rotali*. quod confirmatum fuit per Breve S. M. Pii VI. datum sub die 28. Aprilis 1794.

Quo quidem in Voto inter onera Communitatibus solvenda mentio fit *Decimæ Parochorum*. Nam ex per vetusta concordia (quæ tamen adhuc delitescit) inolevisse asseritur, ut Comitatus Castra *Serræ Ungari- næ*, scilicet, *Saltaræ, Cartoceti, Barneci, Ripaltæ, Puteoli, ac Montis Jani* cum parochis convenerint, præstandas esse loco decimarum certas frumenti quotas, quæ ab ipsis Communitatibus in Possidentes tribuebantur. Hinc Communitates Comitatus post rescissam ex Sententia Sac. Congregationis B. Regiminis transactionem, cum Decimas imperassent Possidentibus quoque Fanensibus, horum alii decimas pensitarunt, alii acriter obstiterunt contendentes se omnino immunes ab hoc onere Decimarum declaratos fuisse

ex Re judicata A. C. Amadei . Nam anno 1745. urgente Communitate Serræ Ungarinæ Cives Fanenses pro decimarum solutione, isti ab eodem A. C. Sententiam obtinuerunt Manutationis = *in possessione seu quasi libertatis non solvendi decimas, reservato jure tum super petitorio, quam super observatione, & executione transactionis 28. Martii 1589.* = Postero vero anno 1746. Judicium petitorium coram eodem A. C. absolutum est altera Sententia, qua definitum = *nulum jus, nullamque actionem competiisse, & competere dictæ Communitati petendi contra Cives Fani decimarum solutionem pro bonis, quæ ab illis possidentur in Territorio Serræ Ungharinæ, reservato jure favore Parochi Serræ Ungharinæ pro solutione decimarum prout &c. quatenus de jure.*

Sententia hujusmodi nacta vires Rejudicatæ delata est in gradu *Restitutionis in integrum* ex Decret. R. P. D. Auditoris SSm̃i primum ad S. Rotam, mox instantibus Communitatibus ad S. hanc *Congregationem*. Exquisitum est Votum Episcopi Administratoris Fanensis, qui remisit *Informationem R. P. D. Antonii Gabrielis Severoli Nuncii nunc temporis Vindobonæ, quam ad Sac. Congregationem Boni Regiminis olim direxit*. In qua quidem R. P. D. Severoli Episcopus Fani utrinque rationes affert, & tandem concludit = *Se abrogata la Transazione gli altri pesi tutti inerenti alla libra sono ritornati al dritto delle Comunità del Contado, così deve pur esservi tornata la decima, quale medesimamente appartenente all'esito Catastrale, e che deve intendersi compresa sotto il nome generale de Pesi communitativi espressi nella Sentenza definitiva del B. Governo*. Hinc concordatum est *Dubium super restitutione in integrum*, quod licet absit procul a more, institutoque hujus Sac. Congregationis; attamen hæc formula vitari non potuit, semel ac ex Rescripto R. P. D. Auditoris SSm̃i præscripta fuit.

Ex *allegationibus* de more distribuendis cognoscere poterunt EE. PP., quæ utrinque afferuntur ad infirmandam, vel confirmandam Rem judicatam A. C. Amadei. Comitatusenses enim contendunt, quod abrogari oporteat tamquam injusta ea Resjudicata, unde prorsus deletur jus illud decimandi, quod Parochi habent ex dispositione juris in *Cap. Ex transmissa 23. de decimis, & in Trident. Sess. 23. Cap. 12. de Reform.*, ut
sci-

scilicet ipsi decimas exigere possint super omnibus prædiis in districtu pareciæ sitis sive ab indigenis qui incolunt Pareciam, possideantur, sive ab alienigenis, qui alio Iares fixos habent, ut post *Text. in Cap. Cum contingat 29.*, & *in Capite Cum 30. de decimis tradunt Fagnan. ibidem num. 21. Phiring. in jus Can. tit. de Decim. num. 25. Rota in Corduben. Decimarum 25. Junii 1751. §. 3. coram Molino*. Neque exemptionem a solvendis decimis prodesse posse contendunt Civibus Fanensibus, sive ex transactione deducatur, sive ex longæva observantia.

Etenim cum Breve Gregorianum super *allibratione* bonorum in loco domicilii, sublatum fuerit per posterius Breve Paulinum, quo bona censenda esse jubentur in loco, quo existunt; ita transactio, quæ Gregoriana Constitutione nitebatur, omnino irrita declarata est ex Rejudicata Congregationis B. Regininis. Hinc contraria observantia, & exemptio cadat oportet, vel quia resolutus est titulus transactionis, unde derivabat, ut statuit *Votum S. Congregationis B. Regininis §. 14.*, vel quia hæc exemptio cessat quando in aliorum gravamen, & perniciem vergit. *ex Text. in Cap. Suggestum de Decim. Card. de Luca Discurs. de Regul. num. 8. Rota post de Vecch. ad Bon. Regin. decis. 89. num. 7.*, vel tandem, quia jam Fanenses sicuti alia onera Communitativa, a quibus per immemorabile tempus cessabant ante Rem judicatam S. Congregationis B. Regininis, persolverunt Communitatibus Castri post rescissam transactionem; ita quoque pensare debent decimas, quæ inter Communitativa onera ex concordia cum Parochis accensentur. Ex quibus deducunt, quod Decimæ a Fanensibus solvendæ sint *juxta repartimentum*, quod a Communitatibus pro decimis, ut pro aliis oneribus fieri solet. Ad tempus quod pertinet satis est Communitatibus si Decimæ persolvantur *ab anno 1797.*, quo tempore post Rem judicatam S. Congregationis B. Regininis nonnulli possidentes Fanenses decimas præstarunt.

Fanenses vero exemptionem a solvendis decimis, & Rem judicatam A. C. Amadei defendunt ex Immemorabili quam deducere contendunt ex eo, quod Comitatuses numquam demonstrent ante Breve Gregorianum, & transactionem *anni 1589.* decimas hujusmodi persolvisse, & post transactionem ipsi Comitatuses fa-

30. Aprilis 1803.

89

tentur, quod numquam eas a Fanensibus exegerint. Exploratissimi vero juris est, quod Immemorabilis tribuat exemptionem a prestatione Decimarum *Cap. 1. de Præscript.*, & alium quemcumque meliorem titulum ad possessionem confovendam, ut statuit *Rota passim, & præcipue decis. 57. num. 3. cor. Etno Roverella.* Negant porro, quod Res judicata A. C. Amadei nitebatur transactioni anni 1589., ut hac corruente, & Res judicata corruat. Nam in Sententia ab eodem A. C. lata super *manutentione* reservatur jus = *agendi tam super petitorio, quam super observatione, & executione transactionis 28. Martii 1759.* Dum itaque fuit distinctum petitorium a transactione, patet, quod tum Fanenses titulos omnino a transactione diversos proposuerint, adeoque Res judicata transactioni non innititur. Deinde ex Transactione Fanenses hoc consequuti erant, ut bona in Comitatu possessa describerentur in Censu Civitatis, unde sequebatur quod Comitatus non possent ab eis onera exigere. Cum autem jus exigendi decimas non prodeat a Catastro, sed a possessione Prædiorum infra limites Paræciæ, profecto transactio obstare non posset decimarum præstationi. Quare si nihilominus Res judicata Fanenses absolvit a præstatione decimarum, videtur certe, quod isti alios validiores titulos protulerint.

Hæc habent Fanenses ut se in possessione non solvendi decimas defendant. Addunt præterea, quod nullam actionem nunc Comitatus exercere possint, ut Fanenses adigant ad solvendas decimas. Nam post rem judicatam ab A. C. Amadeo latam anno 1746. effluxi sunt anni ultra quinquaginta, ac proinde omnis actio sublata videtur, cum *ex quadragenaria* una cum titulo saltem *colorato*, ut ajunt, jus decimandi præscribatur ut tradit *Antonell. de temp. legal. lib. 2. Cap. 57. n. 18. Schmalzgrueber in Jus Ecclesiastic. Lib. 3. part. 3. §. 3. num. 63. Rota in Recen. decis. 191. part. 19. decis. 142. num. 13. cor. Molines.* Neque hæc actio restituta est ex Rejudicata Sac. Congregationis B. Regiminis. Nam ex ea tum demum declaratur, quod a Fanensibus onera solvenda sint Communitatibus Comitatus, quatenus eadem onera legitime, indicta sint. Negant porro Fanenses, quod decimarum solutio legitime imposita fuerit. Nam Communitates tamquam *personæ laicæ* eadem imponere non poterant vetante *Extravagan.*

Prohibemus de Decim. Parochi vero licet ex jure Decimas prædiales exigere possint, non tamen constat, quod jus suum in Communitates transtulerit, cum opposita concordia non exhibeatur, ut proinde Communitates jure Parochorum uti nequeant.

Ex his quæ utrinque disputantur, EE. VV. deliberandum proponitur.

An constet de Re judicata 4. C. Amadei, seu potius de Causis restitutionis in integram, ita ut quomodo, & a quo tempore, & in qua summa debeantur Decimæ Communitatibus Comitatus Fanensis ex jure Parochorum a Fanensibus in illarum Territorii bona possidentibus in casu &c.

Negative ad primam partem, Affirmative ad secundam, & deberi decimas ab anno 1797. juxta repartimentum.

Ses. 21. cap. 4.
de Reform.

A NCONITANA DISMEMBRATIONIS. Quæ hodie est in Urbe Anconæ Paræcia di S. Giovanni nuncupata, olim D. Claudio dicata fuit. Hæc ab anno 1646. imperante S. Pontifice Paulo III. ex seculari facta fuit Regularis, & addicta Canonicis Lateranensibus. Late patebat hujusmodi Paræcia pedum per Urbem Anconæ, sed etiam per suburbium, & agrum usque ad regionem *Montis Angeli*, vulgo ut ajunt *Montagnolo*, & jura matricitatis exercebat supra Paræciam S. Mariæ Gratiarum extra Portam di Capo di Monte sitam, unde nati Infantes deferebantur ad fontem Paræciæ S. Jannis, ut Baptismate abluerentur. In tam populosa Paræcia Canonici Regulares, ut singulis adessent, ab anno 1579. Cappellanum amovibilem constituerunt in Regione di *Montagnolo*, ut omnibus illis rusticis Spiritualia subsidia ministrarent, & Canouici per Parochum Regularem cum Sacerdote coadiutore Paræciam Urbanam, & Suburbanam regerant; Ne vero iis, qui in Suburbio habitabant, assistentia deesset in casibus inopinis, anno 1653. cum Parocho S. Mariæ Gratiarum convenerunt, ut nocturno tempore Sacramenta Suburbicariis incolis præstare

staret. Gravia quidem onera habebat Parochus S. Joannis, sed abundantem quoque congruam consequabatur, tum ex fundis in hanc causam Paræciæ assignatis, tum ex decimis, quæ percipiebat in agro, & *incertis Stolæ*; tum demum ex redditibus cujusdam Pii operis *di S. Claudio*, qui partim in missas, partim in expensas cere, olei, Supellectilium pro Ecclesia Parochiali S. Joannis erogabantur.

Quo factum est, ut ab iis, qui in suburbio incolebant, nunquam querela excitata sit, incommodum sibi esse ad Paræciam S. Joannis venire, nec sacramentis umquam destitutos decessisse probatur. Anno tamen 1797., occupata Ancona, Canonici Regulares una cum Parocho expulsi sunt. Censuit cl. me. Eñus Ranuzzi in ea Paræcia præficere Economum, idque muneris dedit Præbitero Carolo Cioccoli. Postea tamen pro temporum conditione maluit idem Episcopus, Paræciam facere Secularem, & indicto concursu die 3. Februarii 1798. idem Præbiter Cioccoli fuit approbatus, & verus Parochus institutus. Cum Parochus in possessione versabatur, in eum consilium venit Episcopus, ut Paræciam S. Joannis dismembraret, & Cappellanum amovibilem *Montagnoli* constitueret tanquam perpetuum Parochum, novamque Paræciam in Ecclesia *S. Mariæ Liberatricis di Posatore* erigeret, assignato huic novæ Paræciæ suburbio, & parte agri *di Montagnolo*. Ita factum est per Decretum Episcopale diei 7. Aprilis 1798. latum minime citato Parocho S. Joannis Præbitero Cioccoli. Hinc præmisso concursu in nova Paræcia *di Posatore* constitutus fuit Parochus Sacerdos Marinelli, in illa vero *di Montagnolo* perpetuus confirmatus fuit Parochus Præbiter Bucciarelli, qui antea erat Cappellanus Curatus. Utrique novo Parocho in causam congruæ datæ fuerunt Decimæ Prædiales. Ex hac vero dismembratione, licet Parocho S. Joannis reliqua esset pars Urbana Paræciæ, attamen carebat congrua. Nam sublatis decimis ex agro, & venditis à potestate laica fundis, quæ pro congrua possidebat, tenuissima restabant incerta, unde onera præstare non poterat.

Liberata Ancona ab invasione, Parochus Cioccoli reclamavit ad Eñum Ranuzzi, qui ei assignavit scuta *triginta* in menses singulos solvenda ex administratione honorum Ecclesiasticorum. Sed ex Pontificio Edicto

restitutis bonis Ecclesiasticis ad possessores veteres , cessavit Parochus a percipiendis assignatis scutis *triginta* . Itaque , ut de congrua provideretur egit primum apud Canonicos Lateranenses , sed isti in summo rerum suarum discrimine nonnullas domus , & census ei cesserunt . Sed Parochus adhuc congrua se carere putans , impetrata a SSmo confirmatione in possessione Paræciæ , deprecatus est a S. Congregatione reintegrationem ad primæva jura parrochialia ex eo , quod dismembratio aperte nulla sit . Modernus Episcopus Administrator Anconitanus in sua *Informatione* narrata confirmans votis Parochi suffragatur . Nam Parochus *Montagnoli* , & Incolæ a Paræcia dismembrati annuunt reintegrationi , & unus Ecnomus nove Paræciæ Posatoris (nam Parochus ab officio remotus est) huic reintegrationi repugnat . Nihilominus Episcopus necessarium esse ducit , ut Parochus Cioccoli reintegretur , modamque proponit quo id fieri posset = *Ita (ait) sentirem , ut scilicet Ecclesia divi Joannis ad sua jura reddatur , illisque , ut antea gaudeat cum novo tamen onere aliquid subministrandi Cappellano Societatis S. Marice Posatoris , quia Populo , & ab ipsa Societate vix de necessariis ad vitam providetur ut opem ferat Parocho Montis Angeli quoad omnia , quæ necessaria sunt ad spiritualem utilitatem partis rusticæ Ecclesiæ Posatoris .*

Cum nullus adfuerit , qui contradictionem pararet , proponitur nunc causa unico Informante Parocho Cioccoli per impressum *Memoriale* EE. VV. distribuendum . Agitur de dismembratione , novarumque Paræciarum erectione facta ab Ordinario , cui ex Tridentino *Sess. 21. Cap. 4. de Reform.* datur facultas , ut tamquam delegatus Apostolicus procedat ad dictas dismembrationes etiam *invitis rectoribus* . Idcirco si concurrunt causæ idoneæ ad dismembrationem , ea quidem servanda est licet inaudito Parocho facta . Causa vero concurrere videtur statim ac agebatur de Paræcia , quæ late patebat per agrum , ita ut remotiones incolæ ab Ecclesia duobus lapidibus distarent . Satis enim reputatur distantia *duplicis Milliaris* , ut dismembratio fiat teste *Fagnan. in Cap. ad Audien. de Eccles. edifican. num. 19. Pirihing. in jus Canon. Cap. 16. num. 31. , & S. Congregatione in Ariminen. Erectionis Paræciæ 18. Junii 1789. , & in Placentina Dis-*

Dismembrationis 28. Maij 1791. Quare si justa concurrente causa facta videtur dismembratio locus esse non potest reintegrationi. Maxime cum Parochus S. Joannis non prorsus careat congrua. Nam ex incertis, & ex bonis ei cessis à Canonicis Lateranensibus percipiat annua scuta 235. 43., quæ longe excedunt congruam conciliarem.

Contra hæc Parochus Cioccoli in *suo Memoriale* hoc primum *in jure* statuit, quod si aliter dismembratio fiat ab Episcopo, quam a S. Canonibus præscribitur, scilicet adhibitis solemnitatibus, & ex justis causis, dismembratio ipso jure irrita sit, ut post *Text. in Can. sine Exceptione caus. 12. quæst. 2. Cap. Dudum de Reb. Eccles. non alienan. tradunt Lotter. de Re Benefic. lib. 1. quæst. 28. num. 2. Reclus. de Re Parochial part. 1. tit. 12. num. 55.*, & S. Congreg. in *Derthonen. Dismembrationis* 5. Aprilis 1732., & in *Cassanen. Dismembrat. 3.*, & 17. Septembris 1740., & in *Materanen. Dismembrationis* 9. Septembris 1741. Inter solemnitates requiritur consensus Capituli Cathedralis ex *Text. in Cap. 1. de his quæ fiunt a Prælat.*, & citatio Parochi ex *Text. in Cap. 1. de reb. Eccles. non alienan.* Quamquam vero a Tridentino permittatur dismembratio etiam *in vitis Rectoribus*; attamen non ex hoc excluditur, quod citandus sit Parochus, ut illo prorsus inaudito dismembratio decernatur quemadmodum definivit S. Congregatio in *Materanen. Dismembrationis proposita die 24. Januarii ann. 1738.*, & *resoluta die 9. Septembris 1741.*

Præterea contendit *in facto* quod nulla fuit causa, quæ mobrem dismembratio fieret. Nam remotioribus incolis *di Montagnolo* consultum erat per Cappellanum Curatum jam ab anno 1579. constitutum. Qui vero in suburbiis habitabant non multum ab Ecclesia Parochiali aberant, & via non erat aspera, sed plana. Remota vero magna difficultate itineris, & incommo- do Parochianorum deficit causa, cur jure dismembratio expleatur, maxime cum per duo fere secula nulla fuerit Parochianorum quærela, nec constet, quod ullus Sacramentis destitutus occubuerit ut tradunt Canonistæ *allegat. per Fagnan. in Cap. ad Audientiam de Eccles. edifican. num. 8.*, & definivit S. Congregatio in *Lunen. Sarzanen. Dismembrationis* 8. Mart. 1732. in *Asculana* 11. Aprilis 1739. ad I. Dub. quibus addi

potest recentissima *Resolutio in Anconitana Dismembrationis 12. Februarii nuper elapsi*.

Deficientibus vero solemnitatibus, & causis ad dismembrationem necessariis, cum ea irrita sit, hinc danda est reintegratio, quam Episcopus, & Parochus Montagnoli probant, & Incolæ expostulant, atque necessitas succurrendi Pauciæ S. Joannis veluti exigat. Nam ex calculo a Parocho exhibito (in quo tamen videtur nimis gravis impensa pro alimentis) patet, quod licet ipse percipiat annua scuta 235.43., nihilominus, ut omnibus oneribus faciat satis in scutis annuis 532.40. in damno quotannis versatur in scutis 296.97. Hæc vero suppleri poterunt si recuperatis primævis juribus decimas ex agro Parochus percipiat.

Ad modum quod attinet Episcopus proponit, ut Cappellano Posatoris aliquid detur a Parocho S. Joannis, ut adjuvet Cappellanum Montagnoli. Verum hic semper idoneus fuit, ut solus rusticis Sacramenta ministraret, nec proinde necessarium sit Parocho S. Joannis novum onus imponere.

Dubium hinc emergit.

An sit servanda dismembratio, seu potius sit concedenda reintegratio Parocho S. Joannis, & quomodo in casu &c.

Negative ad primam partem, affirmative ad secundam juxta votum Episcopi Administratoris.

*Sec. 25. Cap. 4.
de Reform.*

A LATRINA CESSIONIS. Domum prorsus dirutam (seu ut ajunt *Casalino*) Ecclesiæ Parochiali S. Laurentii Civitatis Alatrinx adjunctam, & scuta duodecim a Peritis estimatam anno 1708. Parochus ejusdem Ecclesiæ Præbiter Silvester Pizzotti implorata ab Ordinario facultate Julio Lazzari concessit in Emphytheusim ad quartam generationem in masculinam, & femininam. In Instrumento investituræ præcipue conventum fuit, ut Emphytheuta intra quinquennium domum habitationi aptam a fundamentis extrueret, annumque canonem in *Juliis sex* post triennium a stipulato Instrumento ipse pensitaret, & deinceps descen-

30. Aprilis 1803.

95

pendentes ejus. Datam Lazzarus fidem præstavit. Nam vix elapso quinquennio domus reædificata incoli poterat, semperque Parochi canonem exegerunt a descendantibus Julii, cujus tertia nunc vigens generatio constat ex duobus robustioris ætatis viris, qui jam prolem susceperunt.

Hujus domus valor nunc a Peritis statutus est ad scuta 312., sed duo adhuc supersunt generationes extinguendæ antequam Emphiteusis expiret, & Domus ad Ecclesiam devolvatur. Modernus vero Parochus Præbiter Bernardinus Pecci caret Parochialibus ædibus, nec modum habet ullum, ut eas sibi vel conducto compareret. Ne igitur extra Paræciam contra Canonum Censuram resideat, actum est, cum Emphiteusis = *cedere liberamente alla Chiesa, ed al Parocho due Camere abitabili con obbligo di ridurle al piano medesimo della Chiesa, purchè vengano essi esentati da qualunque canone, e li venga rilasciato libero il restante della Casa.* Placuit utrinque conditio, eamque probavit Vicarius Capitularis in sua *Informatione*, quam S. Congregatio exquisivit super præcibus a Parocho Pecci porrectis, ut approbationem hujus reciprocessionis deprecaretur. Verum cum constitisset integram domum estimari scuta 312., & gemina cedenda cubicula scuta 133., visum est EE. EE. quod reliqua scuta 179. quæ Emphiteusis libere cedebantur damno Ecclesiæ essent adscribenda. Quare Instantia hujusmodi proposita in Congregatione diei 21. Augusti 1802. per *Summaria Precum* demissa est Rescripto = *Non expedire* =

Ut igitur ab Ecclesia omne averteret damnum Parochus Pecci ab Emphiteusis obtinuit, ut præter duo Cubicula solverent præsentem pecunia scuta triginta, quæ in investimentum, multiplicumque erogata spatio annorum 38. summam scutorum 179. adamussim exhiberent. Iterum nunc Parochus pro approbatione supplicat. Episcopo arrident conditiones hujusmodi, & superius exposita confirmans *Votum* suum in hæc verba concludit = *Annuendum censeo petitioni Oratoris prout humillime deprecor EE. VV. concurrente evidenti utilitate Ecclesiæ, & commoda habitationis Parochialis, quod est maxime proficuum, & necessarium Causam in Folio referre statui, quo explicatius EE. VV. rei circumstantias noscere possint.*

Cum

Cum in omni contractu in quo de interesse agitur Ecclesie, utilitas præcipue, & necessitas spectanda sit, ut ad censuram *Extravagan. Ambitiosæ de Reb. Eccles. alienan. vel non tradit Card. Petra Comment. ad Consit. D. Leonis sect. 3. num. 1. tom. 1.*, & S. Congregatio in *Beneventana Beneplaciti 17. Julii 1794.*, Idcirco in *Congregatione diei 21. Augusti 1802.* rejecta fuit cessio inter Parochum, & Emphitheutas ineunda, quia de Ecclesie utilitate non constitit. Quantum enim moderno Parocho prodesset cessio unius, & alterius cubiculi, ut ædes propter Ecclesiam Parochialem haberet, tantum damnosa eidem Ecclesie futura erat cessio reliquæ domus. Hæc enim estimata est *scuta 312.*, & Ecclesia jam super integra domo rædificata dominium directum quæsivit, & post finitam quartam generationem utile etiam dominium consequetur. Quare si pro duobus cubiculis, quorum valor est in *scutis 133.* amitteret integram domum valoris *scut. 312.* jam in damno versaretur pro *scutis 179.*, quot subductis *scutis 133. a scutis 312.* supersunt. Præterea privaretur annuo canone, & Successores amplioribus ædibus, ex quibus utilitas Ecclesie procul abesse videbatur.

Verum EE. VV. ponderanda propono quæ Parochus mihi in scriptis exhibuit, ut demonstret ex præsentibus conventionibus omne Ecclesie detrimentum fuisse sublatum. Nam contendit quod *scuta triginta* ab Emphitheutis nunc præstanda per multiplicum faciendum exhibent *scuta illa 179.*, quæ Ecclesia ammitteret, quæque erit consequutura multo ante, quam devolutio eveniat. Viget enim nunc tertia generatio constans ex duobus viris, qui jam sobolem habent. Superest præterea quarta generatio ita ut nisi inopinus casus acciderit multi etiam anni decurrere deberent, antequam *pactionatæ* exarescant generationes. Nam si vitæ humanæ eventus censeatur ad normam illam, quam præscripsit Juris dispositio in *Leg. Hereditatum ff. ad Leg. Falcidiam*, certe quidem sexaginta saltem adhuc currere debent anni antiquam Ecclesia devolutionem ob lineam finitam obtineat. At si probetur cessio hujusmodi, multo ante Ecclesia integrum valorem domus consequetur. Etenim nunc statim ob-

tinet

inet dua cubicula valoris scutorum 133. , & reliqua 179. , quæ deficiunt integro valori domus intra curriculum 38. annorum ex multiplico habebit . Quare si nil Ecclesiæ subtrahitur quoad Capitale , si breviori tempore , quam in Investitura conventum est hoc ipsum consequitur , concludit Parochus , quod utilis hæc cessio Ecclesiæ videatur . Quamquam vero Canonem juliorum sex quotannis prestandum remittat ; atamen nil ex hoc detrimenti capere Ecclesia videtur , cum habeat usum duorum cubiculorum , quæ certe pluris , quam *Julios sex* estimanda sunt .

Nedum vero utilem , sed etiam necessariam hanc cessionem dicit . Nam Parochus , *cui ex Tridentino Sess. 23. Cap. 1. de Reform.* injunctum est residentiæ onus , Parochiales ædes non habet , easque sibi comparare non potest . Ex cessione vero cubiculorum domum acquireret , S. Canonibus satisfaceret , ut proinde necessaria etiam cessio judicanda sit , cum alio modo residentiae Parochi consuli nequeat . Ex his dubium proponitur .

An , & quomodo sit probanda cessio in casu &c.

Affirmative juxtam votum Episcopi , qui curet de annuali adimplemento multiplici .

TERRACINEN. , SEU PRIVERNEN. APPROBATIONIS CONCORDIÆ , ET SUSPENSIONIS ONERUM . Fertur Sacerdotem Paschalem Benvenuti testamento anni 1732. hæredem nuncupasse Sebastianum Benvenuti , cui substituit ejus Filios Masculos exclusis prorsus fæminis . Linea vero Sebastiani precepta , idem Testator vocavit Tiburtium Zaccaleoni , ipsiusque filios masculos . Quibus constaret bonis as Paschalis Benvenuti , quantique estimaretur , latet omnino . Hoc compertum est , quod inter jura hæreditaria Sacerdotis Paschalis recenseretur Jus patronatus Capellæ , & Cappellaniæ S. Catharinæ Senensis nuncupatæ , & erecte in Cathedrali Privernensi . Delitescit vero hujus Cappellaniæ Fundatio , nec satis constat est quot fructus ex bonis pro fundo assignatis

Ses. 3. Cap. 24. de Reform.

redirent. Episcopus tamen, cui plurimum est deferendum, affirmat fructus annuam summam scut. 56. attingere, onera vero injuncta duo precipua esse: Scilicet Missas *quatuor supra centum* (quibus ad manualem in obolos *quindecim* celebrandis necessaria est annua impensa scut. 15. 60.), & subsidium dotale in scutis *quindecim* annis singulis representandum. Præterea supputandæ sunt expensæ annuæ pro cera, vino, & oleo in sc. 2. 61 $\frac{1}{2}$, & tributa in sc. 6. 78. $\frac{1}{2}$. Hisce omnibus, & oneribus, & expensis subductis, Cappellano libera *scuta* 16. quotannis supersunt. Ad hanc Cappellaniam Sebastianus Benvenuti primus hæres nominavit Sacerdotem Liberatorem Trulli, qui imposita onera ad hanc usque diem sedulo præstavit. Fatiscente autem Ecclesia Cathedrali Priverni oportuit eam denuo restituere. Capitulum compulit omnes Patronos Cappellarum, ipsosque Cappellanos, ut suis sumptibus parietes Cappellis adhærentes edificarent, Cappellasque constituerent. Unus Sebastianus Benvenuti Patronus Cappellæ S. Catharinæ, & Præbyter Trulli Cappellanus repugnavit, ita ut ex iudicato A. C., & S. Rotæ sub pæna caducitatis fuerunt compulsi ad solutionem sc75. pro expensis a Capitulo factis in constructione parietum, simulque adacti ad internam Cappellarum constitutionem. Dum hæc agebatur, moritur Sebastianus Benvenuti nulla relicta sobole Fridericus Zaccaleoni Tiburtii filius, qui ex scripta substitutione ad hæreditatem Præbyteri Paschalis succedere debebat, rem omnem cum Capitulo composuit stipulata transactione, in qua ille spondidit impensas omnes facturum pro constructione Cappellæ; Capitulum vero jura omnia cessit, quæ sibi in Sebastianum, & Trullum competebant. Quæ in hac transactione promisit Zaccaleonus, adhuc non præstitit. Nam primum Fenicola Benvenuti Sebastiani soror obsitit, ne Zaccaleonus bona Fideicommissaria Paschalis consequeretur: Sed postea ab incæpto recessit, & Zaccaleonus in possessionem eorum bonorum pervenit.

Post hæc Cappellanus Trulli jam senescens, cum Zaccaleono convenit per publicum Instrumentum die 12. Octobris 1801. stipulato, ut reservato Apostolico Beneplacito ipse Zaccaleonus suscipiens bonorum Cappellaniæ administrationem, quoad Cappellanus sospes

esset, onera omnia impleret, suisque sumptibus Cappellam edificaret, & expensas a Capitulo factas pro constructione parietum solveret, & tandem eidem Cappellano subministraret *Annua Scuta* 25., & in ipso stipulationis actu sc. 50. Trullus consequutus est, & alia sc. 50. eidem promissa fuere, statim ac Fundi Cappellanæ = *restassero liberi da ogni colonia* = Hinc Zaccaleonus SSmo dedit præces, quæ huic Sac. Congregationi remissæ fuere, ut deprecaretur tum approbationem Transactionis cum Trullo stipulatæ, tum etiam suspensionem Missarum, & Subsidiî dotalis, ut reditus hujusmodi per decennium fere erogarentur in expensas pro reedificatione Cappellæ necessarias ad ad *scuta* 707. juxta ac Periti æstimarunt: Utrique instantiæ favet Episcopus in sua *Informatione*, dum ait = *videtur ejus petitioni esse indulgendum, ut nempe Apostolicum Beneplacitum concedatur super contractu transactionis initæ cum Liberatore Trulli, & per decennium suspendantur onera* =

Hæc autem controversia omnis per Rescriptum diei 15. *Januarii* 1803. relata est ad Eñum Pacca = *qui dignetur rem perpendere, & votum suum aperire* = Qui cum summa sedulitate, & doctrina rem illustrasset Votum suum remisit, ex quo decerpsi narrata hactenus *in facto*, & quæ *juris* sunt EE. Patres recognoscere poterunt ex ipso Voto, quod ad litteram oculis subjicio.

„ Duo examini nunc subjicienda erunt, ac primo quidem expendamus oportet *An præbanda sit transactio Cappellanum inter Trullium, ac Fridericum Zaccaleoni inita*; deinde vero ponderandum Nobis erit *An locus sit suspensioni onerum Cappellanæ per decennium, eorundemque erogationi in reedificationem Cappellæ*.

„ Quod ad primam quæstionem attinet censerem respondendum *affirmative*; ac beneplacito Apostolico transactionem, de qua agitur esse roborandam, tum quia utilitatem Cappellanæ affert; tum quia illicitas pactiones eandem præseferre non videtur, tum denique quia transactio bona fide inita fuit. Utiles dijudicanda erit Cappellanæ transactio. Cappellanus namque Trullius, uti in facti serie eninadvertimus, provectæ est ætatis, atque moram degit in Civitate Verulana, quæ longe distat a territorio Priverni, in quo bona Cappellanæ continentur.

- „ Fieri autem nequit, ut vetulus iste rectæ bonorum
 „ administrationi inuitatur, E contra vero Fridericus
 „ Zaccaleoni non solum in Civitate Priverni, in qua
 „ ortum suum duxit, moratur, verum etiam Patroni
 „ munere fungitur. Hic itaque tum ratione loci, ac
 „ domicilii, tum etiam vi juris patronatus, quo pol-
 „ let, rectam bonorum administrationem gerere te-
 „ netur. Quis autem est qui ignoret ex recta bono-
 „ rum procuracione non modicam utilitatem Cap-
 „ pellanix inferri?
- „ Quæ attulimus, majorem vim obtinent, ac firmita-
 „ tem, si animadvertamus, ex cessa bonorum admi-
 „ stracione nullum præjudicium irrogari oneribus
 „ a restatore statutis, Cum Cappellanix erectio defi-
 „ ciat, uti in facti serie monuimus, onera Cappel-
 „ lanix inhærentia ab usu, atque a consuetudine ad
 „ hanc usque diem servata eruenda erunt. Jam vero
 „ Trullius primus inter Cappellanos, cui Testatoris
 „ voluntas apprime perspecta erat, Missas 104. in sin-
 „ gulos Annos celebravit, annuamque dotem scuto-
 „ rum 15. Puellæ sibi benevisæ persolvit. Fridericus
 „ autem v. cessa administrationis sese obligavit Le-
 „ gatum Missarum præstare, dotemque Puellæ quot-
 „ annis conficere, ibi = *Restando a carico di esso Si-
 „ gnor Federico non solo, ma suoi &c. la soddisfazione
 „ del Legato di Messe, e dell' annua dote, di cui essa
 „ Cappellania, è gravata =*
- „ Quid? quod transactio illicitas pactiones nullo modo
 „ præferre videtur? Scio equidem, Concilium Tri-
 „ dentinum Ses. 25. de Ref. Cap. 9. num. 8. statuisse,
 „ ut Patroni beneficiorum cujuscumque ordinis, & di-
 „ gnitatis, etiamsi Communitates, Universitates,
 „ Collegia quæcumque Clericorum, vel Laicorum exi-
 „ stant, in perceptione fructuum, proventuum, ob-
 „ ventionum quorumcumque beneficiorum, etiamsi
 „ vere de jure Patronatus ipsorum ex fundacione, vel
 „ donatione essent, nullatenus, nullaque causa, vel
 „ occasione se ingerant, sed illos libere Rectori, seu
 „ beneficiato, non obstante etiam quacumque consue-
 „ tudine, distribuendos dimittant? Ex quo quidem
 „ Tridentini præscripto erui forte posset, illicitam,
 „ renunciandam esse cessionem administrationis,
 „ quum Cappellanus Trullius erga Fridericum Zac-
 „ caleoni Patronum explevit. Verum si res æquate,
- „ ut

„ ut par est examini subjiciatur , adfirmandum sane
 „ erit , *Tridentini* Censuram locum in re nostra haud
 „ quaquam obtinere , *Tridentinum* namque eo loci
 „ patronis prohibet , ne post expletam præsentatio-
 „ nem in bonorum possessionem , ac fructuum per-
 „ ceptionem persequantur ; Sed utramque Rectori ,
 „ seu Beneficiato dimittant . In re autem nostra ipse-
 „ met Rector , seu Cappellanus tum ob provectam ,
 „ qua præmitur ætatem ; tum etiam ob loci distan-
 „ tiam , administrationem bonorum Patrono cedit ,
 „ ne Cappellaniæ redditus ob non rectam procura-
 „ tionem deteriores evadant . Alter itaque casus ab
 „ altero longe discriminatur , quæque in *Tridentino*
 „ statuta sunt , ad causæ nostræ decisionem trahi
 „ nullo pacto possunt . *Casus enim consideratus* (ut
 „ verbis utar *Sac. Rotæ in Bononien. Successionis 10.*
 „ *Decembris 1766. §. 10. coram bon. mem. Olivatio*) non
 „ pertinet , aut traducitur ad casum non prævisam , =
 „ cui apprime cohærent *Mans. cons. 283. num. 3. ea-*
 „ *dem Rota coram Ratto decis. 11. num. 10. , & in Fo-*
 „ *rosempromien. Legatorum super Fideicommisso Ty-*
 „ *berii 1. Julii 1718. §. Constant coram clar. mem. Al-*
 „ *dovrando* .
 „ Rationem adducit *Barbosa* , quia nempe Concilium
 „ *Tridentinum* eo loci illegitimum modum perceptio-
 „ nis fructuum in Patronis reprobatur , uti ostendit
 „ Verbum , *ingerant* : Si ergo fructuum perceptio a le-
 „ gitimo titulo ortum suum ducit , adfirmandum sane
 „ erit *Tridentini* decretum ad hunc titulum a jure ,
 „ seu lege probatum vires suas minime exerere ; uti
 „ optime ratiocinatur circa locationis contractum *in*
 „ *coll. doct. in lib. 3. decretal. ad cap. præterea de jure*
 „ *Patron. num. 6. , & clarius in coll. doct. ad Concil.*
 „ *Trident. cit. sess. 25. cap. 9. de Ref. num. 76. ibi &c. =*
 „ At qui (subsumo) cessio quoque administrationis
 „ inter titulos a lege probatos recensetur . Ergo ad
 „ cessam bonorum quoque administrationem decre-
 „ tum *Tridentini* vires suas porrigere nequit .
 „ Mens enim hujusce Concilii *Ecumenici* ea fuit , ut
 „ ut optime animadvertit *Schmier. in juris prud. Ca-*
 „ *nonico Civ. lib. 3. tract. 1. part. 3. cap. 2. num. 135.*
 „ Ne Patroni vel Beneficiorum fructus sibi adscribe-
 „ rent vel Beneficiato in fructuum perceptione impe-
 „ dimentum afferrent , ibi = *Cum delicto amittitur*

- „ *jus Patronatus, si Patronus in perceptione fructuum*
 „ *se ingesserit, aut illos sibi applicando, vel impe-*
 „ *diendo, ne ad eum, ad quem spectant de jure, per-*
 „ *veniant* = Neutrum autem horum in re nostra obti-
 „ nuit. Tantum enim abest, ut Fridericus Patronus
 „ fructus Cappellaniæ sibi arrogare possit, immo, ultra
 „ ejusdem Cappellaniæ redditus, non modicam pecu-
 „ niarum summam quotannis præstare cogitur, ut
 „ onera subire possit, quæ in transactionis instru-
 „ mento probavit. Ex facti serie animadvertamus,
 „ oportet, Cappellanum Trulli, expensis Missarum,
 „ dotis, ac vectigalium deductis, vix scuta 16. in sin-
 „ gulos annos a Cappellaniæ redditibus obtinere. At-
 „ qui Fridericus vi obligationis in transactionis in-
 „ strumento susceptæ scuta 25. Cappellano quotan-
 „ nis persolvere tenetur. Ergo ipse scuta saltem 9. ex
 „ suis met pecuniis in onerum satisfactionem erogare
 „ quotannis cogitur. Quinam, quæso, fieri potest,
 „ ut Fridericus Patronus Cappellaniæ fructus sibi ad-
 „ scribere possit?
- „ Idem vero Zaccaleoni nullo modo sese unquam inter-
 „ posuit, quominus Cappellanus Trulli Cappellaniæ
 „ redditus perciperet. Hic sane in quietâ, ac paci-
 „ fica fructuum perceptione versabatur, cum Feni-
 „ colam suam Fratrem adiit, ut Fridericum Patro-
 „ num alliceret ad assentiendam administrationi bo-
 „ norum Cappellaniæ, quorum procuratori impar-
 „ prorsus evaserat, ob longævam, qua præmebatur,
 „ ætatem; vi cujus fas ipsi amplius non erat, a Civi-
 „ tate Verulana, in qua moras trahebat, ad Civita-
 „ tem Priverni sese conferre, in cujus Territorio Cap-
 „ pellaniæ bona sita erant. Ex sola Facti narratione,
 „ quisque profecto percipiet, Fridericum Patronum
 „ nullum impedimentum Trullio intulisse, quominus
 „ Cappellaniæ fructus perciperet; quin immo Patro-
 „ nus assensum præbuit cedendæ administrationi, ut
 „ rem gratam Cappellano faceret. Quæ cum ita sese
 „ res habeat, adfirmandum sane erit, extraneam
 „ prorsus a re nostra esse *Concilii Tridentini* Gen-
 „ suram.
- „ A labe quoque Simonie immunis renuncianda erit.
 „ Transactio, de qua agitur. *Simoniam* namque, ut
 „ verbis utar *Doctoris Angelici* 2.2. *quest. 100. num. 1.*
 „ *est studiosa voluntas emendi, & vendendi aliquid,*

- „ Spirituale , vel Spirituali annexum pro temporali ;
 „ cui adhærent Suarez de Rel. lib. 1. cap. 1. num. 7. ,
 „ Leuren. for. benefic. tom. 5. tit. 3. quæst. 68. num. 2. ,
 „ ac communiter Theologi , atque Canonistæ . Jam
 „ vero Cappellanum inter Trullium , ac Fridericum
 „ Zaecaleoni nulla intercessit venditio , sed simplex
 „ Administrationis honorum Cappellania cessio ex-
 „ pleta fuit ad ipsius Cappellani vitam dumtaxat du-
 „ ratura . Nequit ergo transactio inter Simoniacos
 „ contractus recenseri .
 „ Sed demus cessionem hujusmodi utpote onerosam ,
 „ atque correspectivam venditioni aliquo modo æqui-
 „ parari juxta doctrinam Angel. in Leg. Modestinus ff.
 „ de Matrim. num. 1. Quid inde ? Ergo transactio ,
 „ de qua nobis sermo est , simoniaca labe inficitur ?
 „ Minime vero , Fridericus enim Patronus ne mi-
 „ nimam quidem utilitatem ex transactione obtinuit ,
 „ si excipias curas , ac labores , quos in bonis admini-
 „ strandis , ac meliorandis ferre debet ; Pro annuis
 „ namque scutis 16. circiter , quæ oneribus deductis ,
 „ accipiebat , scuta 25. in singulos annos obtinet ,
 „ præter alia scuta 100. , quorum scuta 50. in ipso in-
 „ strumentum stipulata eidem pervenerunt , reliqua
 „ vero numeranda erunt , postquam bonorum loca-
 „ tiones absolutæ fuerint . Non inficior quoque Frideri-
 „ ricum obligatione sese devinxisse juribus a Capitulo
 „ censis di giammai più valersene contro esso Signor
 „ D. Liberatore Trulli , e suoi .
 „ Verum si examini , quæ attulimus subjiciantur , tanti
 „ facienda non sunt , ut de simoniaca pravitate Tran-
 „ sactionem evincant Trullius sane annuis scutis 16.
 „ (oneribus deductis) fruebatur , cum Cappellaniæ
 „ bona locabantur . Ergo Cappellanus facillime per-
 „ suadere sibi poterat , fore ut Cappellania ex Pa-
 „ troni administratione , qui in loco moratur , ubi
 „ bona Cappellaniæ posita sunt , fructus multo ube-
 „ riores , sive industria , sive diligenti terrarum cul-
 „ tura quotannis redderet : Qua de re fas eidem erat
 „ annuam pensionem multo locupletiores , quam an-
 „ tea obtinebat , sibi adstipulari , ut provecæ sene-
 „ ctatis morbis mederi posset . Renunciatio autem
 „ jurium , quæ Capitulum Priverni Friderico Patrono
 „ cesserat , circa rem dubiam versabatur ; quinimmo
 „ jura Patronum potius , quam Cappellanum ad Cap-
 „ pelliæ reedificationem cogere videntur .

- „ Omnem vero difficultatem eliminat Apostolicum Be-
 „ neplacitum initio partis dispositivæ Transactionis
 „ a partibus reservatum = *Riservarsi in primo luogo*
 „ *per la validità del presente atto il Beneplacito Apo-*
 „ *stolico*. Vi autem hujusce reservationis cujuscum-
 „ que Simonia suspicio illico cessat: ut optime
 „ ratiocinatur *Fagnanus in cap. Cum pridem de pact.*
 „ *num. 21.*, ibi &c. = Cum itaque transactio utilitatem
 „ Cappellanæ afferat, conditionibus a jure reprobatis,
 „ nullo pacto inficiatur, ac denique bona fide sub re-
 „ servatione Beneplaciti Apostolici expleta fuerit
 „ censerem, eandem esse probandam.
- „ Paucis me expediam ab altero dubio circa suspensio-
 „ nem onerum per decennium, atque erogationem
 „ eorundem in restaurationem Cappellæ Patronalis.
 „ Sive enim jus inspiciatur, sive obligationes a Fride-
 „ rico Zaccaleoni susceptæ perpendantur, censerem
 „ instantiæ rescribendum esse *negative*. Jus præcipit
 „ Patronum Ecclesiæ, seu Cappellæ ad ipsius reædi-
 „ ficationem, vel refectionem teneri, cum fundatio-
 „ nis tempore redditus pro Ecclesiæ, vel Cappellæ
 „ fabrica assignati non fuerint, vel insufficientes in
 „ posterum evadant, uti post *Conc. Trid. Sess. 21.*
 „ *Cap. 7. de Ref.* tradit *Barbosa de pot. Ep. alleg. 66.*
 „ *num. 17.* ibi = &c. *Amostaz. de Causis piis lib. 5. de*
 „ *Eccl. ædific. cap. 6. n. 21. Piton. de contr. Patr. al-*
 „ *leg. 12. n. 4.* ibi = &c. & *S. Congregatio in Balneo-*
 „ *regien. 29. Novembris 1783.*
- „ Jam vero Cappella, ut asseritur, dote pro Fabrica de-
 „ stituitur. Ergo Patronus suis sumptibus illam reæ-
 „ dificare tenetur. Cum itaque Fridericus Zaccaleo-
 „ ni uti hæres Fideicommissarius Sacerdotis Paschalis
 „ Benvenuti juris Patronatus munere in Cappella, de
 „ qua agitur, fungatur; eidem onus incumbit præ-
 „ dictam Cappellam suis sumptibus reædificandi, at-
 „ que ornandi. Rationes afferunt Doctores. Patro-
 „ nus enim ad instar Patris naturalis Cappellam, ceu
 „ Filiam de omnibus necessariis providere tenetur,
 „ ergo etiam expensas pro ipsius Fabrica, ac repara-
 „ tione erogare cogitur, uti optime ratiocinantur
 „ *Amostaz. de Causis Piis cit. cap. 6. n. 21. Ventrigl.*
 „ *in prax. annot. 19. §. unic. n. 33. Card. de Luca de*
 „ *jure patron. disc. 52. num. 12.*
- „ Et recte quidem. Patronus enim commodum a jure
 „ patronatus obtinet, vel in Cappellanis præsentan-
 „ dis

- „ dis, vel in percipiendis alimentis, si ad inopiam
 „ vergat, vel in aliis hujus generis juribus exercendis.
 „ Ergo incommodum, vel refectionis, vel reædifi-
 „ cationis Cappellæ ferre cogitur, uti optime ratioci-
 „ nantur *Barb. in Conc. Trid. sess. 21. Cap. 7. num. 8.*
 „ ibi = *Sc. Amostaz. de Causis piis cit. cap. 6. n. 20.*
 „ ibi = *Sc.*
- „ Hinc nil mirum, si Sacræ Urbis Congregationis defi-
 „ nierint, Patronis Cappellarum præfiniendos esse
 „ terminos ad explendas reparaciones; quibus quidem
 „ elapsis fas esset ordinario Cappellas hujusmodi, vel
 „ destruendi, vel aliis concedendi, quia nempe Pa-
 „ tronus ex jure devincitur ad reparandam Cappellam,
 „ si cordi eidem est jure Patronatus fruendi, uti opti-
 „ me firmat *S. Congregatio in Cit. Balneoregion. diei*
 „ *29. Novembris 1783. ibi = Pignattellus tom. 9. Con-*
 „ *si: 82. n. 125. refert. resolutiones S. Congregationis*
 „ *Episcoporum, & Regularium editas in Mutinen. 2.*
 „ *Maii 1601. 2. Januarii, 3. Julii 1602. 9. Januarii 1608.*
 „ *& 9. Octobris 1618., quibus definitum fuit Patronis*
 „ *Cappellarum, & Altarium, quæ essent inornatæ,*
 „ *vel reparatione indigerent, præfiniendum esse ter-*
 „ *minum ad faciendas restauraciones, & si post tertiam*
 „ *monitionem id præstare detrectent, sit in facultate*
 „ *ordinarii, vel Superiorum Ecclesiarum dd. Cappel-*
 „ *las, & Altaria destruere, vel aliis concedere.*
- „ Præsertim cum in præsentī non agatur de simplici
 „ Cappellæ restauratione, sed de integra ipsius reæ-
 „ dificatione sermo habeatur. Jam vero, ommissa nunc
 „ quæstione, utrum Cappellanus ex Cappellanæ bo-
 „ nis ad restaurationem Cappellæ teneatur, illud pro-
 „ fecto in dubitationem adduci nequit, quia ad reæ-
 „ dificationem unus Patronus cogatur, nisi Fabricæ
 „ redditus ab initio foundationis statuti fuerint, uti
 „ post *Text. in Leg. 1. §. inde queritur ff. de nov. op.*
 „ *nunc firmant Lambertin. de jurepatr. lib. 1. p. 1.*
 „ *quest. 6. n. 12. & lib. 3. quest. 7. art. 1. n. 5. Piton.*
 „ *de contr. Patr. alleg. 100. n. 180. ibi = Sc.*
- „ Finem rei imponat obligatio a Friderico Zaccaleoni de-
 „ sumpta suis sumptibus Cappellam reædificandi, at-
 „ que Murorum rusticorum expensas Capitulo Priver-
 „ ni persolvendi ibi = *restando a carico di esso Signore*
 „ *Federico il ristauro di detta Cappella, ed il pagamen-*

„ *to de Muri refabricati* = Post tam solemnem obliga-
 „ tionem ab ipso susceptam in publico transactionis
 „ instrumento ; qua fronte onerum suspensionem ,
 „ quibus Cappellania prægravatur in præsentem effigi-
 „ tat, ut in Cappellæ restorationem , seu ut veris di-
 „ cam reedificationem integri decennii spatio erogentur ?
 „ Fideicommissaria hæreditate Sacerdotis Ben-
 „ venuti Testatoris Fridericus potitur ; ex fructibus
 „ ergo hujusce Fideicommissi Cappellam reedificet ,
 „ atque onera Cappellaniæ infixæ , prout par est , fe-
 „ rat .

Ex hisce, ut Eminentissimus Relator consuluit gemina proponuntur Dubia .

- I. *An probanda sit transactio in casu &c.*
- II. *An sit locus suspensioni onerum Cappellaniæ per decennium , eorumque erogationi in reedificationem Cappellæ in casu &c.*

Non proposita cum sequenti.

Ses. 24. cap. 13.
 de Reform.

Æ SINA SUPPRESSIONIS, ET APPLICATIONIS.
 A remotissimis usque temporibus in Æsina Civitate extat Sodalitium *della Morte* , quod curandis indigentium funeribus , & subsidiis dotalibus subministrandis piam operam navat . Cum dives esset ita , ut annua onera redundantes redditus superarent ; hinc anno 1744. Prior , & Sodales exorarunt a S. M. Benedicto XIV. , ut Collegiata Ecclesia erigeretur , quæ ex Archipræsbitero , & octo Canonicis constat , quibus a Sodalitio solvuntur annua *scuta* 432. , quæ in quotidianas distributiones partiuntur ita , ut Archipræsbiters quotannis consequatur *scuta* 63. , Canonicus ædituus *scuta* 53. , Canonicus Cammerarius , & duo Canonici Confessarii singuli *scuta* 48. , & gemini Canonici Præsbiteri , totidemque Diaconi singuli quoque *scuta* 43. percipiant , & ultra servitium Chori nonnullas Missas singuli celebrare teneantur . Canonici hujusmodi *primæ erectionis* vocantur, quorum nominatio ex jure
 pa.

patronatu in Litteris Apostolicis reservato ad Sodalitium pertinet. Alii quatuor Canonatus, postea ex piis Benefactorum institutionibus fundati fuere, qui uberores habent redditus.

Inter rerum publicarum discrimina Sodalitium hujusmodi auctoritate Laicorum suppressum fuit, & post restitutam disciplinam numquam amplius in pristinum statum revocatum, ut neque confratres convenient ad pia opera præstanda, neque bona ab eis administrantur, sed ab Ecclesiastico deputato procurentur. Cum vero Canonici ob aucta rerum pretia impar oneribus evasisse assignatum emolumentum contendant, præces Sanctissimo porrexerunt pro suppressione Sodalitii, & applicatione bonorum dicto Capitulo, ut impletis oneribus superextantes redditus inter Canonicos dividantur. Nam ex *Informatione* Episcopi Administratoris Æsini ad R. P. D. Auditorem Sanctissimi remissa compertum est, quod ex redditibus Sodalitii, quæ attingunt annua scuta 1601., si subducantur onera omnia in scutis 1466. (in quibus calculata sunt scuta 432., quæ Canonicis quotannis solvuntur) jam scuta annua 135. libera adhuc supersunt. Constat præterea quod Canonici gravantur oneribus præcipue Misarum in scutis annuis 268. 48. ita ut ex scutis 432. hisce oneribus deimptis remanent scuta 163. 59. dividenda in quotidianas distributiones, & Archipræbiter non pluris dietim percipiat quam *obolos novem*, editus *obolos sex*, Camerarius, & Confessarii *obolos quatuor*, reliqui Præbiteri, & Diaconi *obolos tres* coosequantur pro chori servitio abeundo.

His de rebus Episcopus favet petitæ applicationi, modumque proponit, quo hæc fieri posset: *Una difficoltà potrebbe affacciarsi, cioè la suppressione di questa Confraternita, che si rende utile alla Città. Potrebbe però risponderci, che qui vi sono altre Confraternite, le quali praticano simili atti di pietà. Ma quando anche si credesse necessario di firla rivivere, sarei d'avviso, che ciò non sarebbe difficile, nella seguente maniera. Previa con autorità Apostolica la suppressione della presente sospesa Confraternita, e l'applicazione de beni di essa alla Collegiata della Morte, cioè alli nove Canonici di prima erezzione, lascerei all'arbitrio del Vescovo di Jesi l'erigere ex integro una nova Confrater-*

ntia della Morte con Leggi a suo Benplacito ; privandola affatto di ogni superiorità , e dominio sopra la Chiesa Collegiata , e sopra tutti li beni spettanti alla Confraternita , ed altresì privandola di qualunque giurisdizione sopra li Canonici vacanti , o che potiano in qualunque tempo vacare con che però li Canonici suddetti fossero tenuti sborsare ogni anno alla nova Confraternita una discreta somma di venti, o trenta scudi l'anno in perpetuo per le spese da tassarsi dall'Ordinario .

Ex Rescripto Sanctissimi ablegata est Causa ad S. Congregationem Concilii eaque nunc sub infrascripto Dubio proponitur. Suppressioni Sodalitii repugnare videtur Fundatorum voluntas , qui idcirco Sodalitium fundarunt , ut pietatis , & religionis opera exercerentur , quorum causa Christianorum Collegia instituta sunt ad Text. in L. 1. §. Sed Religionis ff. de Colleg. illicit. Durant. de rit. Eccles. Cap. 26. . Sed quoniam Tridentinum Sess. 24. Cap. 15. de Reform. permittit Beneficiorum suppressiones , ut applicari possent redditus Præbendis Ecclesiæ Collegiatae , quæ sint adeo tenues , ut sustinendo decenti Canoniorum gradui pro loci , & personarum qualitate non sufficiant, hinc suppressio , & applicatio concedenda videtur, si causa utilis , & necessaria subsit , quæ suppressionem suadeat , ut in terminis applicationis reddituum Sodalitiorum definivit S. Congregatio in Spoletana 27. Junii 1789.

Sane utilius videtur , quod maneat Sodalitium cujus præcipuum institutum est curare indigentium funera , & puellas dotare . Nam Civitas ex hoc maximam capit utilitatem , & piissimum opus est cadavera per agros insepulta componere , ut tradit Tomassin. de veter. , & nova Eccles. Disciplin. Tom. 2. p. 167. Deinde non videtur quod Canonici tenuiores quam par sit , habeant præbendas , ut ad eorum sustinendum gradum non sufficiant . Nam ab eo tempore , quo hæc Collegiata instituta est , numquam Canonici reclamaverunt ab assignatis stipendiis . Et quamquam temporum conditio valde immutata sit , & ob auctum rerum pretium angustia rei familiaris ingravescerit : attamen Canonici habere possunt unde vivant . Etenim falsum videtur , quod vix pauci oboli eisdem pro quotidiano stipendio supersint, cum ex assignata singulis portione deduc-

dicantur onera Missarum, quarum stipendium ab ipsis percipitur. Nullo enim alio gravantur onere, cum impensas pro manutentione Ecclesie suppleat Sodalitium, nec vectigalia solvant, statim ac eis certa annua quantitas ab omni onere immunis a Capitulo rependitur.

Quatenus vero probata esset Canoniorum paupertas alia suppetere videntur media, ut eisdem prospiciatur, quin ad odiosum suppressionis remedium recurrendum sit. Etenim Episcopus affirmat, quod ex redditibus Sodalitii deductis omnibus oneribus libera supersint adhuc sc. 135. Quare hæc erogari poterunt in subsidium Canoniorum. Quod si hæc satis adhuc non sint poterunt supprimi duo Canonici primo vocaturi. Nam cum ex piis institutionibus alii quatuor Canonici adjuncti sint illis octo primæ erectionis; jam si duo supprimantur nullum detrimentum capit servitium chori, & ceteri habebunt, unde gradum suum sustinere possent.

Nihilominus ab EE. VV. ponderanda sunt, quæ Episcopus in sua *Informatione* proponit Sodalitium enim jam auctoritate laicorum suppressum, numquam postea restitutum est, & nemo ex Confratribus institit, ut reintegraretur ad sua munera, & administrationem honorum, quæ ab Ecclesiastico deputato retinetur. Neque ex suppressione hujus Sodalitii ullum præjudicium caperet Civitas, cum aliæ sint Confraternitates, quæ operam præstant ægenis sepelliendis. Summam vero esse paupertatem Canoniorum confirmat Episcopus = *E innegabile, che questi nove Canonici della Collegiata di prima erezzione non hanno con che vivere, giacchè l' Arciprete prima Dignità ha soli nove bajocchi al giorno, e gli altri chi sei, chi quattro, chi tre. E parimente fuor di dubio, che attese tali ristrettezze la Chiesa potrebbe essere meglio officiata, poiche li Canonici, che quasi tutti sono privi di beni patrimoniali, lasciano la Chiesa Collegiata, e vanno a celebrar Messa in altre Chiese anche fuori di Città, dove sono maggiori l' elemosine delle Messe, e può dirsi che taluno vada quasi mendicando come pur troppo è accaduto* = Hinc attenda paupertate Canoniorum videtur esse locus applicationi reddituum Sodalitii, ut ad sublevandam inopiam Parochi factum fuit in *Ferosempronien. Unionis* 20. Novembris 1802.

Quatenus EE. PP. hanc suppressionem, & applicatio-
 nem probent, tum Episcopus proponit modum, quo
 facienda sit nimirum, ut suppresso Sodalitio, & omni
 jure patronatu super Capitulo, & Canonicatibus in
 futuris vacationibus, bona omnia Collegiatæ appli-
 centur, ita ut omnia impleantur onera, & aliqua sum-
 ma quotannis solvatur a Capitulo sodalitio denuo eri-
 gendo cum novis constitutionibus ab Episcopo appro-
 bandis.

Proponitur dubium.

*An, & quomodo sit consulendum Sanctissimo pro sup-
 pressionem, & applicatione reddituum in casu &c.*

[Faint, illegible text, likely bleed-through from the reverse side of the page.]

*Die Sabbathi 21. Maii 1803. in Pa-
latio Apostolica Quirinali erit Sacra
Congregatio Concilij, in qua præter
alia, proponentur infrascripta Dubia,
juxta morem ejusdem Sacræ Congre-
gationis de jure resolvenda.*

*Ses. 3. Cap. 24.
de Reform.*

**TERRACINEN., SEU PRIVERNEN. APPROBA-
TIONIS CONCORDIÆ, ET SUSPENSIONIS
ONERUM.**

- I. *An probanda sit transactio in casu &c.*
- II. *An sit locus suspensioni Onerum Cappellaniæ per
decennium, eorumque erogationi in reædificationem
Cappellæ in casu &c.*

*Ad I. Affirmative juxta votum Eminentissimi
Relatoris.*

Ad II. Negative ut supra.

**ESINA SUPPRESSIONIS, ET APPLICATIO-
NIS.** *Confratres Sodalitii della Morte, de cujus in-
teresse agitur, dum ejusdem Sodalitii suppressio po-
scitur, cum nondum fuerint auditi, deprecantur dila-
tionem, ut sua jura deducere possint.*

*Ses. 24. Cap. 13
de Reform.*

*ubi proponitur.
& quomodo sit consulendum SSmo pro suppressio-
ne, & applicatione reddituum in casu &c.*

*Negative in omnibus, & Episcopus incumbat,
ut per Confratres reassumantur exercitium,
& onera Confraternitatis.*

FIRMANA EMPHITHEUSIS. In Congregatione diei 19. Junii 1802. quæsitum fuit = *An, & cuius favore, & quomodo sit concedenda Emphitheusis = bonorum, quæ pertinent ad Sodalitium S. Mariæ Misericordiæ in Oppido S. Elpidii ad Mare, & EE. PP. responderunt Affirmative favore Francisci Pennesi Olivieri salvo iure vigesimæ, & sextæ per Bullas, & amplius.* Hinc Pennesius expeditis *Litteris Apostolicis* instrumentum Emphitheusis stipulavit, bonaque Sodalitii hoc nomine possedit. At Laurentius Evangelista, qui una cum Pennesio jam contenderat de prælatione super hac Emphitheusi, *vigesimam* obtulit; quam Pennesius ultro, libenterque accepit. Verum cum Evangelista *sextam* præterea obtulisset, illam Pennesius recusavit, & ab inita Emphitheusi recedere maluit, ea adjecta protestatione = *di far rimanere illesa qualunque ragione, che a me potesse anche in avvenire competere.*

Itaque, ut Evangelista tamquam major *sextæ* oblato Emphitheusim consequeretur, idoneam fidejussionem præstare debebat, quæ præscripta erat in *Capite XVI. Capitulum* sub quibus Sac. Congregatio Emphitheusim stipulari mandavit = *Che l' Emfiteuta debba dare nell' atto della stipolazione dell' Istrumento una idonea sicurtà d' un abitante e possidente nella Terra di S. Elpidio a Mare da approvarsi però prima dalla stessa Confraternita.* Duo itaque accesserunt, qui pro Evangelista fidejussionem præstiterunt, scilicet *Franciscus Moscati*, qui lares, & bona habebat in Oppido S. Elpidii, & *Antonius Giacomini*, qui in Civitate Firmi morabatur. Utrumque rejecit secreta Congregatio Sodalitii *habita die 29. Januarii 1803.*, primum, quia minus idoneum habuit; alterum quia neque domicilium, neque bona in Oppido S. Elpidii haberet. Obstabat enim *Caput XVI.* quominus *Giacominus* fidejussor pro Evangelista accederet. Decrevit itaque Congregatio = *intinari Laurentio Evangelista reportationem novæ, & idoneæ fidejussionis ad normam Capitulum Sac. Congregationis Concilii, quatenus præfata Sac. Congregatio moderari non mandet Capitulum XVI.*, idque in termino viginti dierum, quo elapso mandavit certiorari eandem *met Sac. Congregationem pro emanatione novorum ædictorum.*

Itaque Laurentius Evangelista statim a Sac. Congregatione deprecatus est, ut moderato *Capite XVI.* utramque probaret exhibitam fidejussionem. Exquisita est Sententia Archiepiscopi, qui Confratres interrogavit super idoneitate & conditione *Antonii Giacomini* Fidejussoris. Habitis vero comitiis Confratres eundem idoneum existimarunt esse, dummodo constitueret durante Emphitheusi Procuratorem in Oppido S. Elpidii, & renunciaret fori competentiae. Ut Confratres proposuerunt, ita factum est, & *Antonius Giacomini* Fidejussor Procuratorem constituit, & foro renunciavit. Dum vero Confratres favebant moderationi *Capitis XVI.*, & utrumque fidejussorem acceptabant; egit apud Archiepiscopum Firmanum *Pennesius*, ut ex reservatis sibi juribus in renunciatione Emphitheusis reintegrationem ad illam obtineret, quatenus Evangelista non praestaret ea omnia, quae in *Capitulis* praescripta fuere, & praecipue in *Capitulo XVI.* in quo requiritur *la sicurtà di un abitonte, e possidente nella Terra di S. Elpidio.*

Hinc Archiepiscopus jura hinc inde in scriptis deducta ad Sac. Congregationem remisit, & ita Votum suum concludit. *Audita in praesentiarum Sodalitate ipsa utrumque fidejussorem acceptare videtur, semelac inde Giacomini foro suo competenti nuntium det, constituatque Procuratorem, qui sui vicem in Oppido ipso repraesentet. Cum itaque Sodalitatis hujusmodi votis annuerit fidejussor Giacomini res ex hoc capite absoluta videtur. Derogari itaque poterit, quidquid sancitum fuit in Capite XVI. conditionum, quae fuerunt jussu Sac. Congregationis propositae, quandoquidem etiam sit advena Fidejussor, patrius nihilominus haberi potest, statim ac forum sibi eligat in Oppido. Sed obstare videtur is, cui primum deliberata fuit Emphitheusis, qui postea juri suo cessit per praelationem minime volitam in *SEXTAE* oblatione, quam dedit idem Evangelista. Is enim quando declaravit, se nunquam praeferrere velle, id non alias agere protestatus fuit, quam sine praesudicio, jurium suorum. Cum itaque per ipsum Evangelista aliqua ex parte derogari velit propositis conditionibus, contra vero sit ipse puratus ad ipsas condiciones plene servandas, regressum petit ad pristina sua jura.*

Proponitur nunc causa contradicentibus inter se *Evangelista*, & *Pennesio* per impressas *Allegationes* distribuendas. Ubi vero Confratres Sodalitii intellexerunt *Pennesium* satagere exclusionem *Evangelistæ* ne *Pennesius* ad eandem reintegratur preces exhibuerunt, simulque deprecantur, ne *Evangelista* a petita moderatione *Capitis XVI.* & ab *Emphitheusi* reiiciatur. Id enim vergeret in damnum Sodalitii, præsertim cum *Giacominius* nunc bona emit in Territorio *S. Elpidii ad Mare* valoris scutorum *sex millium & quingentum* itaut ei tantum obsit, quod domicilium in Oppido non habeat.

Pennesius triplici ex *Capite* obsistit, quominus moderatio concedatur. *Primo*, quia cum ipsi deliberata fuerit *Emphitheusis*, & *Bullis* expeditis, oblatoque fidejussore ad normam *Cap. XVI.* in possessionem bonorum venerit, vigesimamque acceptaverit, *Canonesque* solverit; quesitum ei sit jus, quod læderetur per concedendam moderationem. Nam si excluditur a fidejubendo *Giacominius*, tum etiam reiicitur ab oblatione *Sextæ Evangelista*, qui idoneum fidejussorem ad normam *Capitulorum* non exhibuit. Hinc erit, ut *Pennesius* reintegraretur ad sua jura, quæ in renuncianda *Emphitheusi* sibi reservavit = *con protesta per altro, e non altrimenti di far rimaner illesa qualunque ragione, che a me potesse competere anche in avvenire* = *Secundo* contendit, quod hæc moderatio tendat in detrimentum Sodalitii. Nam oblatio *sextæ* ab *Evangelista* facta adeo superat fructus ex bonis Sodalitii in annuis scutis 981. 20. redeuntes, ut impossibile sit, quod canonem præstet. Hinc Sodalitium vel remissionem concedere debet, vel in iudicio versari. Nec tutum esse poterit interesse Sodalitii ex persona *Evangelisti*, cujus bona *Fideicommissi*, & *hipothecæ* vinculo pro aliis conductionibus obstricta sunt; nec ex Persona *Giacomini* *Fidejussoris*, cujus as liberum vix scuta 2705. 12. pertingit. Nam reliqua, quæ possidet, a dote *Uxoris* proveniunt. Ita fit ut, ejus patrimonium vix adæquet quantitatem *Canonis* duorum annorum. Contra vero *Pennesius* se idoneum prædicat, ut *Canonem* insentis 1229. præstare possit. Nam ex censualibus tabulis se possidere probat bona ad scuta 9637., & a se exhibitum fidejussorem *Bartholomeum Mallio* habere

In fundis Urbanis scuta 17368. , & in rusticis 9363, Tertio tandem ait Pennesius, quod res ipsa prohibet, ne moderatio concedatur. Nam in Cap. XVI. requiritur fidejussio terrigenæ, ne Sodalitium ultra proprium forum vagare cogatur, si fidejussorem appellare coactum erit. Quare si moderatio conceditur, hoc ipso abrogetur oportet, quod in utilitatem Sodalitii constitutum fuit. Ceterum si hanc moderationem obtineat Evangelista, tum postulat Pennesius refectionem expensarum, quas ipse fecit pro stipulanda Emphitheusi, ut in specie Emphitheusis Communitatum reficiendas esse expensas a Sextario jubet edictum S. Congregationis Boni Regiminis diei 6. Augusti 1729. relat. a de Vecchis ad mater. Bon. Regim. Tom. 2. pag. 118.

Contendit vero Evangelista, quod idcirco in Capite XVI. præscribitur = *una sicurtà di un abitante e possidente nella Terra di S. Elpidio* =, quo cautius esset interesse Sodalitii, & facilius posset, & personam Fidejussoris compellere, & bona executioni subicere. Moderatio autem, quæ nunc poscitur, eo pertinet, ut probetur Fidejussor, qui domicilium habet extra Oppidum S. Elpidii. Nam Giacominius nunc acquisivit bona in ipso Oppido S. Elpidii ad scuta sex millia & quingentum itaut solum ei obsit, quod sit alienigena. Ex hac vero moderatione, neque detrimentum capit interesse Sodalitii, neque læditur jus Pennesii. Nam satis consultum est Sodalitio ex obligatione scripta a Giacominio, qua se obstrinxit competentix fori renunciare, & Procuratorem retinere in Oppido S. Elpidii, quamdiu Emphitheusis perdurabit; Quo fit ut Sodalitium habeat Fidejussorem, ac si in Oppido habitaret. Hoc pacto ipsi Confratres, & Archiepiscopus hunc Fidejussorem probandum censet.

Moderata autem Capite XVI., & probato Giacominio pro Fidejussore non læditur jus Francisci Pennesii. Nam ipse renunciavit Emphitheusi nec oblatam ab Evangelista sextam acceptare voluit. Quamquam vero sibi reservasset = *illesa qualunque ragione, che a me potesse in avvenire competere* = attamen non inde sequitur, ut excluso; Evangelista ex eo, quod idoneam non exhibuit Fidejussorem, ipse Pennesius ad Emphitheusim reintegretur. Tum siquidem erit locus

novæ affixioni edictorum pro accersendis oblatores ad *sextam*. Unde cum jus Pennesi pro reintegratione ad Emphitheusim ab incerto eventu pendeat, sequitur, ut quæsitum non sit nunc *in habitu* ut ajunt, & *potentia*, adeoque ex concedenda moderatione non lædatur, ut tradit *Bald. in Authen. qui rem num. 8. Cod. de SS. Eccles., Surd. decis. 108. num. 2. Rota decis. 212. num. 5. part. 4. tom. 1. Recen.*

Pluribus vero documentis probat Evangelista, quod *Giacominus* fidejussor idoneus sit. Nam possidet bona ad scuta 19886. 30. ex quibus si subducantur, quæ dotalia sunt Uxoris; nihilominus adhuc ei tantum restat, ut pro interesse Sodalitii cavere possit. Contra vero probare studet, vel quod Pennesius nihil omnino possideat, vel quod implicatus sit ære alieno ex mala administratione reddituum Communitatis; vel tandem, quod bona emphiteutica retineat, quin integrum Canonem præstaverit. Ex quo in maximas angustias adduxit Sodalitium, ut nisi Evangelista pecunias eidem Sodalitio subministrasset, certe quidem hoc non potuisset ægenos pro instituto sublevare. Hinc concludit, quod ad emulationem *Pennesius* hanc causam agat, ut si fieri posset Emphitheusim sine augmento *Sextæ* obtineret, quemadmodum Confratres ipsi Sodalitii oblatis præcibus postulavit, ne Pennesius admittatur, cum rediret in detrimentum Sodalitii, si amittere *sextam* cogeretur.

Dubium proponitur.

An sit locus moderationi Capituli XVI. Capitulum Emphitheusis ita ut sit servanda fidejussio præstita a *Laurentio Evangelista*, & ejus favore stipulandum instrumentum ejusdem Emphitheusis in casu &c.

Affirmative in omnibus.

PISCIEN. BENEFICII SUPER DISPENSATIONE. *Ses. 27. cap. 6. de Reform.*

Postremis testamenti tabulis scriptis anno 1610. Vincentius Gialdini fundavit simplex Beneficium sub invocatione SS. Vincentii, & Margaritæ in Ecclesia S. Mariæ Magdalenæ Civitatis Pisciensis, & onus inissæ hebdomadalis injunxit, Activum juspatronatus, seu = *la elezzione, nominazione, e presentazione del detto Cappellano il detto Fondatore vuole, che si aspetti, e si appartenga ad un solo più vecchio, e maggiore di tempo. e discendente da Elisabetta Paola, e Caterina Sorelle di detto Testatore.* Passivam vero vocationem ita constituit. ut primum = *s' abbia da eleggere in Cappellano uno delle Case dei Gialdini, e qualora non ve ne siano degl' idonei, uno delli discendenti delle dette sue Sorelle, cioè di Madonna Paola Maria Elisabetta, e Maria Caterina, e non ve n' essendo a chi parrà, e piacerà alli detti Padroni.*

Vacavit die 5. Novembris anni 1801. Beneficium hujusmodi, & tum major natus ex descendens Sororum Fundatoris erat Eques Ludovicus Cecchi, cui juspatronatum activum ex Fundatione addicebatur. Quare die 26. sequentis Decembris præsentavit Ordinario Piscienti Sacerdotem Aloysium Cecchi filium suum, & in Cathedrali Piscienti Canonicum. Ne hic institutionem obtineret impedimento fuit Aloysius Gialdini. Nam cum ejus Familia prærogativam ex fundatione habeat in jure patronatu passivo, postulavit suspensionem nominationis quousque a S. Sede impetraret dispensationem ab ætate, & clericatu pro filio suo Vincentio Gialdini puero annorum quinque, ut hic Canonico Cecchi posterius vocato præferri posset. Quamquam hic sollicitus fuerit, ut in Dataria Apostolica protestationem cum clausola = *Nihil transeat* = die 6. Februarii 1802 interposuisset, attamen die 7. Martii minime citato Præbitero Cecchi Breve dispensationis impetravit Puer Vincentius Gialdini, tamquam, (ut ex ipso Breve habetur) = *a tuo Genitore moderno unico dictæ Cappellaniæ Patrono præsentatus.* Cum vero id, quod SSmo exposuit, longe absit a fundatione, hinc ne impetratum Breve obreptionis argueretur iterum SSmo supplicavit pro gratia = *perinde valere* =

Tum Præbiter Cecchi validius sese opponens coram Eno Pro-Datario postulavit, ut Breve super dispensatione

satione tamquam obreptitium, & subreptitium reportaretur. Contra Gialdinus institit poscere, ut lacerato nihil transeat a Præsbitero Cecchi apposito signanda esset supplicatio ab ipso exhibita pro habilitatione ex defectu etatis. Utramque instantiam Eñus Pro-Datarius ad hanc Congregationem ablegavit pro *Voto sub infrascriptis Dubiis*. Auditus est Episcopus Pisciensis, qui deducta in scriptis a collitigantibus remittens, & a sententia aperienda se abstinens, hæc in utramque partem exponit = „ *Rispetto ai requisiti dei concorrenti soggiungo, che a tenore della disposizione testamentaria non può controvertersi al Cavalier Lodovico Cecchi il dritto della nomina al detto vacante Beneficio, come il più vecchio, e maggiore di età discendente dalle Sorelle del Testatore; neppure cade dubbio sopra l'idoneità di Luigi suo Figlio. Il testatore prescrive, che essendovi sogetti nella Casa Gialdini, si perpetui in essa il Patronato passivo, onde il presentante sia tenuto a preferire nella nomina gl'individui idonei di detta Famiglia, così il supplicante Gialdini pretende, che alla mancanza di idoneità per difetto dell'età in cui si trova il suo Figlio possa supplire la dispensa Pontificia* „

Constitutum erat vadimonium ad hanc diem, sed illud deseruit Vincentius Gialdini, qui *dilationem* postulat. Proponitur Causa cum *allegatione* distribuenda a Præsbitero Cecchi. Hinc præ munere exponam quæ continentur *in scriptis* a Gialdino Episcopo exhibitis. Apertam namque esse dicit fundationem, ex qua iide Familia Gialdini, si idonei sint, præferuntur in passiva vocatione reliquis descendentibus e sororibus Testatoris. Quo casu contendit quod habilis per *posterius* vocatus non possit impedire, quominus is qui prius vocatus est, dispensationem obtineat ab eo defectu, unde minus idoneus est ad Beneficium consequendum, ut tradit *Vivian. de Jurepatron. Lib. 12. Cap. 10. num. 29. Piton. de Controv. Patron. Allegat. 1. num. 23. Rota decis. 62. num. 11. part. 12. Recen.* Hinc adducit domestica exempla cum anno 1742. Franciscus Gialdini, anno vero 1782. Vincentius Gialdini impetrata dispensatione ab ætate Beneficium consequuti sunt. Nec sibi obesse putat vetustius exemplum anni 1687. ex quo Antonius Gialdini tamquam inabilis ex defectu ætatis rejectus fuit a Beneficio, in quo de-

scen-

scendens ex Sororibus fundatoris tum institutionem impetravit. Nam ita definisse (ait Gialdinius quin tamen probet) Capitulum Piscienſe ſpreta appellatione ad S. Sedem interpoſita. Ex hiſce concludit, quod Cecchius petitæ diſpenſationi ſe opponere nequeat.

Cecchius vero ſub *I. Dubio* contendit, quod reportandum ſit *Breve* Diſpenſationis impetratum veris reticitis, & falſis expoſitis, unde obreptionis, & ſubreptionis vitium ducitur ex *Text. in Cap. 2. de concess. præben.*, & in *Cap. ſuper litteris de Reſcript. in 6. tradunt Lotter. de Re beneficiar. Lib. 2. quæſt. 44. num. 3. Rota dec. 3. num. 1. coram Eſno Rovarella*. Reticuit enim Gialdinius, quod de Familia Gialdini vocati erant tantum idonei, quodque iis deficientibus deferēbatur paſſiva vocatio ad descendentes ex ſororibus Teſtatoris, quod tandem jam præſentatus erat Præſbiter Cecchi, cujus jus quæſitum per diſpenſationem lædebatur. Quæ certe ſi S. Pontifici eſſent explorata non conceſſiſſet diſpenſationem, quæ in alterius præjudicium vergebat ut in iisdem terminis docet *Rota in Comen. Jurispatronatus 22. Junii 1744. §. 5. coram de Vais*, & in *Imolen. Beneficii 17. Junii 1795. §. 4.*, & in *confirmatoria 21. Martii 1792. §. 3. eorum R. P. D. Gardoqui*. Falſo quoque narravit ſe præſentatum eſſe a Patre ſuo *tamquam unico moderno Patrono*. Nam ex fundatione addicitur patronatus *ad un ſolo più vecchio, e maggiore di tempo, e diſcendente da Elisabetta, Paola, e Caterina Sorelle di detto Teſtatore* = Ex quibus veris reticitis, & falſis expoſitis inficitur gratia, ut executioni committi nequeat *Fagnan. in Cap. ſuper Litteris de Reſcript. Rot. dec. 12. num. 4. coram Eſno Rovarella*, & in *Firmana Erectionis Collegiatæ 30. Junii 1754. §. 3. coram Molino*.

In *II. vero Dubio* acriter obſtat Præſbiter Cecchi, ne diſpenſatio Gialdinio concedatur. Nam cum ſexennis puer nunc ſit, inabilis eſt ex defectu Clericatus, & ætatis. Utrumque enim requiritur in beneficiis aſſequendis, tum ex diſpoſitione juris in *Concil. Trident. Sess. 23. Cap. 6.*, tum ex fundatione in qua dum requiruntur idonei, cenſetur Fundatorem ſe juris diſpoſitioni conformaſſe. Quare diſpenſationes hujusmodi numquam conceduntur, ſi abſit juſta cauſa, & ſi vergant in præjudicium alterius vocati jam præſentati *Rota dec. 1224. num. 6. cor. Molines dec. 47. num. 3. cor.*

cor. Rezzonico, & in Aretina Beneficii 24. Januarii 1735. §. 3. cor. Peralta, & S. Congregatio definivit in Eugubina Dispensationis 18. Februarii 1764., & in Senogallien. Canonicatus 4. Maii 1768., & in Sutrina Canonicatus 24. Januarii 1801.. Causam vero dispensandi abesse sustinet, tum quia Gialdinius destituitur præsentatione Patroni, quæ necessaria est ubi vocatio ex fundatione indirecta est *Rota in Ginanen. Cappellanice 11. Junii 1731. §. Nullatenus cor. Cincio*, tum etiam quia ex Fundatione qualificatus non est, quippe qui minime idoneus, ut fundator præscripsit. Jus vero quæsitum Cecchio est, statim ac vacato Beneficio, nemo ex gente Gialdina habilis erat, & ipse juxta leges fundationis præsentatus fuit ut statuit *Rota decis. 2. num. 23. coram Crispo*. Quæ eo magis obtinere Cecchius contendit, cum anno 1667. controversia in eisdem terminis decisa fuit per Sententiam Capituli Pisciensis contra Gialdinos, qui succumbentes acquieverunt, & beneficium obtinuit *Philippus Galeffi* descendens e Sororibus Fundatoris. Exempla vero dispensationum ab ætate *annis 1742., & 1782.* a Gialdini impetrata nil conferunt ad rem, cum illi vel obtinuerunt cum Gialdini essent præsentati a Patrono, vel ex dispensatione nullum detrimentum alii capiebant.

Duo proponuntur Dubia,

- I. *An Breve sit reportandum in casu &c.*
- II. *An supplicatio sit signanda in casu &c.*

Ad I. Affirmative.

Ad II. Negative.

*Ses. 24. cap. 18.
de Reform.*

LUCANA CONCURSUS. Vacante Anno 1797. Patrocchiali Ecclesia S. Joannis Baptistæ Plebis *Fosciana in Caferonia* Lucanæ Archidiœcæsis indictus est ab Archiepiscopo concursus, cui præ cæteris interfuerunt

runt Sacerdos Antonius Pesetti, & Presbyter Vincen-
tius Marazzini Pellicioni, Examinatores quinque pro-
posuerunt casus solvendos qui inferius recensentur.
Peracto concursu Pesettus a tribus fuit approbatus, &
Pellicionus a tribus fuit rejectus. Hinc Archyepisco-
pus illum huic anteposuit. Pesettus litteras Apostoli-
cas expedit, ex quibus in Pareciæ possessione ver-
satur, Ægre tulit id Pellicionus, & ad S. Congregatio-
nem reclamavit ab irrationabili iudicio Examinatorum.
Auditus est Archyepiscopus Lucanus, qui a suo Vo-
to ferendo se abstinens acta concursus remisit, & af-
firmat præstituisse Pesetto = novo Parocho terminum
totius Mensis Julii proxime futuri, ad jura sua dedu-
cenda in S. Congregatione. Quæ ipse appellantis præ-
cibus obiicit mihi protulit, eidemque S. Congregationi
transmittere opportunum iudicavi.

Cum Pesettus numquam in S. Congregatione sua jura
deduxerit, proponitur nunc causa unico Informante
Pelliciono per impressum Memoriale EE. VV. distri-
buendum. In folio, quod in scriptis Pesettus dedit
Archyepiscopo, a quo huic S. Congregationi transmis-
sum est, contendit, quod concursus factus fuit ad
normam S. Canonum, quodque Pesettus fuit ab Epi-
scopo electus, quippe qui approbatus plenioribus
Examinatorum Suffragiis. Cumque in possessione
Pareciæ versetur ab Anno 1799. ex Litteris Apostoli-
cis expeditis, res non sit amplius integra, ut a Pare-
cia removeri possit; maxime cum ipse per longum
temporis spatium munus Cappellani Curati exercuerit,
quin unquam Parochiani de eo reclamaverint.

Pellicionus autem non agit hoc nunc, ut in discrimen
revocet collationem Pareciæ, sed tantum ut reclamet
a iudicio Examinatorum, & præjudicium inde quæsi-
tum removeat. Nam Summus Pontifex Pius V. in Const.
in Conferendis concedit has Appellationes ab irrationa-
bili iudicio Episcopi. Sed quoniam Episcopus illum
eligere debet, qui fuit ab Examinatoribus approbatus
hinc inolevit ut Appellationes admitterentur etiam a
mala relatione Examinatorum, ut ex Decreto S. Con-
gregationis in Dubia Concursuum 16. Novembris 1720,
ad II. Dub. = Et sæpius in hac Sac. Congregatione
disputata fuerunt dubia super mala relatione Exami-
natorum, ut in Meliten. Concursus 23. Junii 1753., &
in Lirinens. Concursus diei 2. Septembris 1753. . Utrum

vero *rationabile* sit, vel *secus* iudicium Examinatorum recognoscere poterunt EE. PP. tum *ex impresso Voto* Theologorum, quod affert Pellicionus, tum etiam *ex iudicio* prolato a Theologo a me *ex Officio* deputato, quod EE. VV. oculis subiicio.

- » Equidem de Mandato R. P. D. Secretarii diligentissimi me a me perpensis transmissis actis: censeo Vincetium Pelliccioni Marazzini immerito reprobatum, & jure meritoque a tali Examinatorum iudicio appellatione. Id autem luculenter constat, sive absolutum, sive comparativum de eo instituatur iudicium.
- » Quantum ad primum nihil est in resolutione casuum a Pelliccioni exarata, quod sit reprehensione dignum, nisi forte excipias omissionem responsionis ad unam e pluribus quaestionibus, quae propositae erant in II. casu. Dixi *forte*. Nam iusta suspicio est ex subiiciendis animadversionibus in actuum exemplar transmissum, ipsum esse mancum, & interpolatum: E contra in omnibus ejus elucet iusta Doctrina accurata discretio, & acumen ingenii: Nihil pariter in expositione *Canonis* 18. *Sess. 6. Tridentini* ad exponendum adsignati: Nihil denique in Concione praescripta, nisi forte excipiatur error vel ipsius, vel transcriptoris ubi *pro prendere* legitur *prenderet* *motivo di persequitarlo* nempe Christum, quod inverosimile prorsus est auctorem scripsisse. Quare si vel maximo rigore agendum esset, & Scrutinium Romano, aliarumque Diaceson stylo ageretur, Vincentio Pelliccioni ex quinque calculis, unus dumtaxat esset detrahendus. quod certe ad reprobationem non sufficit. Immerito ergo videtur reprobatus. Atque id magis magisque elucescit, si comparatio reprohati Vincentii Pelliccioni cum adprobato Pesetti instituatur.
- » I. CASUS propositus hic erat = *Titius cogitans gravitatem suorum peccatorum corde credit, & ore profert, nemine tamen audiente = Impossibile est, quod Deus remittat mihi peccata = Queritur quae peccata committat, & an accedens tempore Paschali ad Petrum Confessarium possit a Petro absolvi?*
- » Pesettus respondit ad primum = *dico peccare contra Fidem, spem, & Religionem = Esto omne peccatum dicatur aliqua ratione Religione generatim laedere; At speciale peccatum, de quo hic quaerebatur, contra*

tra Religionem minime patravit, quæ virtus moralis est, præcipitque varios actus interni, externique Cultus, prohibetque contrarios, qualis certe non est ille, qui licet pessimus, elicitus est a Titio. Audiamus quo argumento hæc specifica peccata probet = *Subtrahendo Deo possibilitatem remittendi peccata, & dum per impossibile credat ita esse, derogat summæ bonitati Divinæ Clementiæ, & veracitati, & ita credere hæreticorum est, ideo antalis judicandus* = Non satis felix hoc argumentum est. Sed cum eo mitius agamus, nihilque de ejus merito detrahatur.

Pellicionus respondit ad primam partem quæstionis propositæ = *Respondeo, peccatum Titii pertinere ad hæresim externatam, quæ cum negat Dei Omnipotentiam, & Misericordiam proprio suo nomine appellanda est Blasphemia hæreticalis duo diversa Specie peccata continens, infidelitatis scilicet propter errorem intellectus, & desperationis propter Divinæ Misericordiæ negationem.*

Ad secundam quæstionis partem Pesettus respondit = *Absolvi non posse propter reservationem Pontifici* = Pellicionus respondit, & ipse Negative his verbis = *Non enim hic casus ex illis est, qui in Synodo reservantur pro quibus adest (duobus exceptis 8. & 9.) facultas absolvendi tempore Paschali; Sed (hic) cum sit Pontifici reservatus nullo tempore, & a nullo Confessario absolvi potest. Posset obijci, omissam esse exceptionem Articuli Mortis, in quo cessat reservatio. At quæstioni directa responsio est, in qua quærebatur, num absolvi Titius possit, tempore Paschali. Qui respondit nullo, significat nullo neque Paschali, neque ordinario tempore. Silet autem de quo non quæritur, quodque non ignoratur ab ullo, neque pueris.*

II. CASUS = *Titius minatur Fratri suo vindictam, levem cum juramento, aliquando tamen sine voluntate illam exequendi, & aliquando sine animo jurandi, licet cum voluntate exequendi. Queritur an, & quomodo peccet, & contra quas virtutes? Tria ergo hic, ut patet quærentur.*

Pesettus hæc omnia miscet in unum, & respondit = *Dico peccare graviter contra Religionem, quia quam-*

- „ *vis vindicta sit levis, attamen cum utatur juramento*
 „ *in re per se mala committitur gravis irreverentia =*
 „ Bene hoc quidem juxta probabiliorem Sententiam,
 „ quamvis plures gravesque Auctores contradicant.
 „ Sed notari posset, illa additio *per se*, quasi vero,
 „ quod si res non *per se*, sed ex alio titulo illicita sit,
 „ tum non sit illa gravis irreverentia, sed benignius
 „ agamus, & hoc prætereatur = Pergit idem = *Adhi-*
 „ *bendo autem juramentum sine animo jurandi peccat*
 „ *graviter contra Religionem, quia quod ore profert,*
 „ *mente contradicit. Hæc est propositio ab Innocentio*
 „ *XI. proscripta, & ut superius voluntas est adim-*
 „ *plenda = Plura hic sunt animadversione digna I. In-*
 „ *cunctanter affirmatur peccare graviter eum, qui*
 „ *jurat sine animo jurandi, sed cum animo implen-*
 „ *di, quod negatur a pluribus Theologis. Quare*
 „ *opus erat aliqua probatione: illa, quæ adducitur =*
 „ *quia quod ore profert mente contradicit = Non est ad*
 „ *rem. Additur = Hæc est propositio ab Innocentio*
 „ *XI. proscripta = Inepte quidem. Propositio enim*
 „ *proscripta hæc est = Cum causa licitum est jurare*
 „ *sine animo jurandi, sive res sit levis, sive sit gra-*
 „ *vis = . Ex qua quidem infertur illicitum esse ejus-*
 „ *modi juramentum, sed non infertur esse graviter*
 „ *illicitum ubi agitur de re levi. Quare communis-*
 „ *sima apud Alphonsum Liguorio Lib. III. tract. 2. de*
 „ *præcept. dec. Cap. 2. dub. 5. tenet oppositum. Illud*
 „ *ergo assertum sine probatione manet. Denique addi-*
 „ *tur = Et ut superius voluntas est adimplenda = Quæ*
 „ *voluntas? Nempe vindictæ. Magnus hic esset er-*
 „ *ror, si auctori Pesetti esset imputandus. At ut*
 „ *diximus, benigne cum eo agendum. Error potius*
 „ *Amanuensi transcriptori tribuatur, quoniam, ut*
 „ *dixi suspicio probabilis est de interpolato exempla-*
 „ *ri. At illud quomodo condonandum, quod postre-*
 „ *mæ quæstioni nihil penitus responderit? Quere-*
 „ *batur namque contra quas virtutes Sejus ita jurans*
 „ *peccaverit? Ipse contentus fortasse, de quo dixe-*
 „ *rat, peccasse nempe contra Religionem, nihil am-*
 „ *plius addidit. At peccavit nè contra Religionem*
 „ *tantum.*
 „ Audiamus Pelliccioni = *Ad secundam partem dico,*
 „ *Cajum cum jurat animo exequendi peccare contra*
 „ *Re-*

„ Religionem propter abusum juramenti, qui est Re-
 „ ligious actus, deinde contra Charitatem ob malum,
 „ quod minuitur alteri ingenere loquendo: tandem
 „ contra Pietatem, quia malum minuitur Fratri, &
 „ interius peccatum consumat. Cum autem jurat sine
 „ animo exequendi, sola Religio læditur propter abu-
 „ sum, ut supra. Deest, ut supra notatum est, ju-
 „ ramentum sine animo jurandi de qua re vide ibi di-
 „ cta. Sed si ex hoc capite plura condonantur Peset-
 „ ti, videtur hoc unicum condonandum Pelliccioni,
 „ atque hic prorsus ab omni censura erit in omnibus
 „ immunis, proindeque Pesetto longe superior. Sed
 „ jam ad tertium Casum procedamus.

III. CASUS hic erat = Penitens inter cetera peccata letha-
 „ lia, se accusat deposuisse falsum in judicio cum
 „ gravi damno Petri, quod putabat esse verum; ac-
 „ cusat se pariter in alio judicio negavisse scire, quod
 „ vere sciebat, ut Johannes liberaretur a condemnatio-
 „ ne propter damna illata Francisco ab ipso Johanne =
 „ Queritur, an in utroque casu peccaverit, & an in
 „ aliquam pœnam inciderit?

„ Pesettus respondit. Quantum ad primam partem ne-
 „ gative de peccato formali, & de pœna incursa, &
 „ quidem bene, sed melius Pelliccionus, qui idem
 „ respondit, sed addit = quam (conscientiam) sup-
 „ pono fuisse invincibilem, neque ullam precessisse
 „ negligentiam in exquirendo veritatem ante deposi-
 „ tionem factam. Non enim in hoc casu poterat ille
 „ aliter deponere = Tum innuit aptum modum repa-
 „ randi damna. Dixi Superius de Pesetti bene propter
 „ indulgentiam, qua me acturum cum ipso promisi.
 „ Ceterum responsio Pelliccioni ostendit responsio-
 „ nem illius non esse exactam.

„ Responsio Pesetti ad secundam partem = peccavisse,
 „ & incidisse in pœnam Censuræ Superiori reservatam,
 „ quia sua negatio fuit in grave damnum Francisci =
 „ Hic non explicat, quam censuram incurrerit Pœ-
 „ nitens. Sed audiamus Pelliccionum rem omnem
 „ dilucide disserte exponentem = Quod vero ad Se-
 „ cundam partem attinet, respondeo, posito quod
 „ judicium legitimum fuerit, ipse vero fuerit Testis, &
 „ juramentum præcesserit (ut volet), & vere Judex
 „ legitime interrogaverit de iis, quæ ipse tenebatur de-
 „ ponere, & poterat manifestare (nam casus dari po-

„ test

„ test , in quo quis non tenetur , ut Confessarius) res-
 „ pondeo inquam , peccavisse perjurio contra Religio-
 „ nem , deinde contra justitiam legalem ob judicii per-
 „ versionem : Tandem contra justitiam commutativam
 „ ob damnum illatum Petro ; Si Petrus ob illius nega-
 „ tionem non potuit compellere Joannem ad damna sibi
 „ illata reparanda . Dixi si Petrus &c. Nam si Petrus
 „ ob aliorum Testium depositionem indemnis factus
 „ fuisset secus dicendum , neque damnum secutum es-
 „ set . Quod ultimum peccatum contra justitiam &c.
 „ ob damnum illatum obstringit hunc Testem excom-
 „ municatione reservata in Synodo contra feren-
 „ dus (corrige ferentes . Atque hinc rursus confirma-
 „ tur suspicio de corrupto exemplari actuum) fal-
 „ sum Testimonium , possit (corrige posito : auge-
 „ tur prædicta suspicio) tamen quod illi innotuerit
 „ hæc pœna , & scienter fuerit &c. : Hæc vel sola res-
 „ ponsio præsefert utique Theologum non facile re-
 „ probandum .
 „ Sequitur = Canon Concil. Trident. 18. Sess. VI. = Si
 „ quis dixerit , Dei præcepta homini etiam justificato
 „ sub gratia constituto esse ad observandum impossi-
 „ bilia , anathema sit = Pesettus = se alcuno dirà , che
 „ i Precetti di Dio all' Uomo ancorchè giustificato , e
 „ costituito in grazia siano impossibile (corrige im-
 „ possibile : Augetur prædicta suspicio corruptionis
 „ ex obscurantia) ad osservarsi , sia scomunicato ,
 „ Sub gratia constitutus : in linguaggio Teologico
 „ non significa mai costituito in grazia : questo già si
 „ era detto dal Canone colla parola giustificato = , ma
 „ sibbene significa costituito sotto la grazia ausiliatrice
 „ che è lo stesso , che il dire aiutato dalla grazia au-
 „ siliatrice attuale . E questa era la mente del Conci-
 „ lio di condannare l' errore di quei , che dicevano
 „ essere i precetti di Dio impossibili anche all' Uomo
 „ giustificato , ed aiutato dalla grazia . Questo è il
 „ vero senso del Canone , il quale è stato ben' espres-
 „ so dal Pelliccioni = Se alcuno dirà , che i Precetti di
 „ Dio siano impossibili ad osservarsi anche da chi è
 „ giustificato , ed in stato di grazia in caso di ricever
 „ gli ajuti, sia Scomunicato = Scite dixit in caso di
 „ ricevere gli ajuti . Nam pueri nondum ratione uten-
 „ tes , amentes , Ebrii &c. non sunt in hoc casu .

Sequitur *Concio super Evang. Fer. VI. nost Domini-*
ca n Passionis. = Pesetti deest *Concio* vel ab eo
 non exarata, vel ab Amanuensi Notario ex Actis
 non transcripta = Pelliccionus = *Quid facimus - Va-*
na è la prudenza umana; inutili sono gli sforzi =
Quando gli Uomini si appoggiano alla propria Scien-
za = Cogitaverunt consilia &c. = Della Politica = Dai
Beneficj di Cristo prenderei (corrige: prendere;
magis magisque augetur predicta suspicio) motivo di
perseguirla. Così fanno li peccatori: s'abusano
dei favori di Dio &c. =
 Animadvertendum duco in hæc acta concursus.
 Periculosa illa in Concursibus judicandi ratio, qua
 cernitur in præsentì concursu dijudicatum esse, ut
 secretis suffragiis res fuerit transacta contra morem
 stylumque tum Romæ, tum alibi communem. Ju-
 dicium enim in Concursibus ad Parochiales Ecclesi-
 as ita solet institui, ut ab examinadoribus communè
 Scrutinio, & deliberatione super singulas exami-
 nandi, seu Concurrentis responsiones ad propositas
 casuum quæstiones habita coram Episcopo, ipso
 ad probante, conveniatur de singulis, quo calculo
 unaquæque responsio digna sit, & calculus scripto
 ad unam quamque responsionem notetur. Id ipsum
 de Concione, seu expositione fieri solet. His ex-
 actis fit computus punctorum, seu calculorum, ex
 qua computatione palam fit, quinam sit ad proba-
 tus, & qui reprobatus hac lege, ut qui ex. gr. ex
 undecim punctis non habuit nisi medietatem, aut
 infra, is reprobatus censeatur, puta si quinque,
 aut quatuor tantum e decem habuerit. Sin vero ul-
 tra medietatem habuerit, erit approbationis gra-
 dus major vel minor, prout ad numerum undecim
 aut accedit, aut distat; Ita qui undecim tulit
 puncta, adprobatus censeatur in I. gradu, qui no-
 vem in II. Porrò si hac ratione fuisset, in Concursu
 illo Lucano res dijudicata, palam est Vincentium
 Pelliccioni debuisse vel in I., vel saltem in II.
 gradu adprobari, è contra Nicolaum Pesetti in
 longe inferiori gradu. At contra in iudicio illo fa-
 ctum est. Quinque Examinadores in silentio,
 quantum ex actis apparet, & secreto Symbolam
 tulerunt, & ex ipsis tres Nicolaum Pesetti potuere

- „ approbare refragantibus duobus, & è contra tres
 „ Vincentium Pelliccioni reprobare refragantibus
 „ duobus, quod facile fieri potest, vel ex unius im-
 „ peritia non discussis responsionibus, vel ex levi
 „ attentione, vel etiam studio partis. Examinatores
 „ enim homines sunt, & humana pati possunt.
- „ II. Si ita rigore egerunt Examinatores, ut Vincen-
 „ tium Pelliccioni, cujus acta examinis, ut vidimus,
 „ pene immunia sunt ab errore, quomodo Nicolaum
 „ Pesetti adprobarunt, cujus acta errata notabilia
 „ continent, & manca sunt? A fortiori videbatur
 „ hic reprobandus. Ubi ergo rationabile iudicium?
- „ III. Cum tribus partibus constet experimentum in
 „ concursu è concurrentibus sumptum, nempe ex
 „ resolutione casuum Moralium; ex Versione Ca-
 „ nonis supra relati in italicum sermonem; & ex Con-
 „ cione super Evangelium adsignatum; Quæstio-
 „ nibus quidem è casibus propositis mediocriter, & si
 „ placet, etiam bene respondit Pesetti, versionem
 „ non fecit accuratam Canonis, cujus sensum non
 „ est assequutus, & Concionem penitus omisit. Quid
 „ ergo pro sola casuum solutione merebitur adproba-
 „ tionem, ut idoneus Parochus habeatur, nullo ex-
 „ hibito experimento peritiæ suæ in Concionando,
 „ exponendisque Evangelis, quæ ex officio populo
 „ debet exponere? Vel ergo ostendenda est ejus Con-
 „ cio si forte in transcribendis actis exciderit, vel si
 „ non ostenditur Examinatorum iudicium saltem com-
 „ parativum minime justum videtur. Ut autem hoc
 „ decidatur censeo ipsa acta originalia ex Episcopali
 „ Curia Lucana exposcenda. His itaque animadversis
 „ censeo I. insinuanda in Archiepiscopo reformatio-
 „ nem formæ examinis in concursibus ad Parochiales
 „ Ecclesias ad normam ejus, quæ Romæ, & alibi
 „ communiter viget. Juxta communem hanc formam
 „ expensis utriusque concurrentis actis, computa-
 „ tisque calculis deprehendetur imputando singulis
 „ casibus, ut assolet, *tria* puncta, *unum* expositioni
 „ Canonis, & Concioni item *unum* Vincentium Pel-
 „ liccioni adprobandum esse punctis, seu calculis
 „ ex XI. saltem X., Nicolaum vero Pesetti ex XI. me-
 „ ritum esse quinque, vel ad summum VI.. De ejus
 „ adprobatione aut reprobatione, nihil ausim affir-
 „ mare, cum acta illius pleniori indigeant disquisi-

„None, quæ fieri non potest ex transmissorum actuum
 „ defectu. Quare &c.
 „ Censeo secundo Vincentium Pelliccioni immerito re-
 „ probatum.

Ex his dubium proponitur.

*An constet de irrationabili iudicio examinatorum in
 casu &c.*

Dilata, & afferantur integra Acta Concursus.

NULLIUS SUBLACEN. PRÆEMINENTIARUM. *Sess. 5. cap. 1. de Reform. ses. 25. cap. 13. de Reform.*
 Capitulum Parrochialis, & Collegiatæ Ecclesiæ S. Andreæ Sublaci duplici constat Canoniorum classe. Alii vetustioris foundationis separatam Massam habentes vocantur primæ erectionis. Qui vero ex recenti fundatione anni 1796. instituti fuere secundæ erectionis appellantur. Sed multo ante quam secunda erectio huiusmodi fieret consuetudo inolevit, ut alii post Canonicos primæ erectionis in Choro sederent, quin tamen essent de græmio Capituli, scilicet Cappellanus Galli, & Cappellani Coadiutores Parochorum. Anno siquidem 1679. Petrus Galli testamento reliquit Cappellaniam sub invocatione S. Annæ in Ecclesia Reformatorum Sublaci, reservatoque laicali jure patronatu Familiæ suæ Galli Cappellano injunxit onus Missarum, simulque coadjuvandi Parochum in Cura Animarum. In erectione facta ab Ordinario legitur = & locum in choro eidem assignamus ultimum post Canonicos de consensu tamen RR. DD. Canoniorum. Latet omnino, num Canonici consensum præstiterint, hoc certum, quod ab eo tempore in Choro sedit post Canonicos. Pari modo Cappellani, quos sibi Parochi coadiutores adiungunt, altari solent ministrare Canonicis, & in Choro intersunt post Beneficiatum Galli. Verumtamen omnes isti nec possessionem capiunt in Collegiata Ecclesia, nec ulla percipiunt quotidianas distributiones, si sponte Choro adsunt, nec puntis fallentiarum notantur, si arbitrato suo à Chori servitio deficiunt.
 Anno vero 1796. ex fundatione Petri Caroni alii octo Canonici adjuncti fuerunt antiquioribus, & præterea
 R cre-

erecti quatuor Mansionarii, seu Beneficiati. In *Bulla* vero *foundationis*, quæ incipit *Decorem Dei* à san. mem. Pii VI. data die 3. Septembris 1792. præscribitur, ut octo Canonici, & quatuor Beneficiati = una cum Archidiacono principali, aliisque duabus Dignitatibus, cæterisque Canonici Capitulum dictæ Collegiatae constituent, eisdemque futuris, & pro tempore existentibus Canonici, & Beneficiatis, seu Mansionariis similia habitus insignia, & singula tam spiritualia, quam temporalia privilegia, immunitates, præeminentias quoque, & prerogativas, indulta, favores, & gratias, quibus Capitulum & Canonici illius Ecclesiæ de jure, usu, consuetudine, privilegio, aut alias non tamen titulo oneroso utuntur, fruuntur, & gaudent, ac uti frui, & gaudere possint quomodolibet, & in futurum similiter, ac pariformiter, & æque principaliter & absque ulla prorsus differentia, perinde ac si Canonici & Beneficiatis, seu Mansionariis per præsentis erectis, illorumque possessoribus specialiter, & expresse concessa fuissent eadem auctoritate pariter concedimus, & indulgemur. Hinc Vicarius Apostolicus Sublacensis die 1. Octobris 1796. possessionem dedit octo Canonici, & quatuor Mansionariis, seu Beneficiatis, quibus stallum adscripsit immediatum post Canonicos.

Quæstio nunc oritur præcedentiæ, tum in Choro, tum in Sac. Functionibus inter Beneficiatos, seu Mansionarios Caroni, & Cappellanum Galli, & Cappellanos Coadjutores Parochorum. Isti enim aliquando digniorem locum post Canonicos occuparunt, itaut Beneficiati Caroni quæstionem hanc super præcedentia huic Sac. Congregationi detulerint. Exquisita est Informatio Vicarii Apostolici, qui narrata confirmans, & Votum Capituli transmittens favet Beneficiatis Caroni. *Ex respectivis* (inquit) *Bullis* quatuor Beneficiatorum, seu Mansionariorum hujus Collegiatae Divi Andreæ extra omnem dubitationis aleam positum est eosdem non solum esse de græmio capituli, sed etiam locum in choro iisdem esse assignandum post seniores Beneficiatos jam diu receptos ad instar octo Canonice novissime adiunctorum, quibus locus in Choro ab eorum Bullis assignatur post alios Seniores Canonicos. Porro nullos alios Beneficiatos jam diu in Collegiatam fuisse receptos præter Supplicantes tum ab audito Ca-

pitulo, tum ab auditis Coadjutoribus distincte cognovi.

Primum quidem visi sunt collitigantes velle se de præ-
 eminentia in contradictorio iudicio decertare, & du-
 bium contradicentibus Partibus disputandum man-
 davi. Sed postea ut expensis parcerent, mihi sua jura
in Scriptis utriusque exhibuerunt, ut ea *in Folio EE.VV.*
 referrem. Cappellani coadjutores præcedentiam supra
 Beneficiatos Caroni deducunt tum *ex consuetudine*,
 tum etiam *ex Litteris Apostolicis*, unde Beneficiati
 hujusmodi ad beneficia instituuntur. Jam se obtinuisse
 præcedentiam post Canonicos probant ex Testibus,
 & præcipue Beneficiatus Galli, cui ex Decreto Vicarii
 Apostolici data est præcedentia post Canonicos, qui
 si nunquam reclamarent per tam longævum tempus,
 hoc ipso evincitur, quod Canonici Seniores in hanc
 præcedentiam consenserint. In dirimendis vero con-
 troversis hujusmodi præcedentiarum omne tulit pun-
 ctum consuetudo, quæ attendenda etiam esset, si ad-
 versaretur juris dispositioni, ut post *Text. in cap. Cum*
consuetudinis de consuetud. tradunt *Gonzalez ibidem*
num. 9. Tranchet. consult. 14. nu. 1. & 5. Scarfanton. ad
Ceccoper. lib. 1. tit. 1. n. 9., & *Rota in Colonien. Præce-*
dentiarum super bono jure 22. Martii 1697. §. Siquidem
coram Muto. Huic vero consuetudini non derogasse
 contendunt posteriorem foundationem Beneficiatorum
 Caroni. Nam *in Litteris Apostolicis*, quæ ipsis relaxan-
 tur, instituuntur post Beneficiatos *in dicta Ecclesia*
jamdiu receptos, eisque assignatur *locum post Senio-*
res in Choro. Hinc deducunt, quod si ipsi in Choro
 jamdiu recepti sint, non possint Beneficiati Caroni de
 præcedentia cum ipsis decertare.

Contra hæc Beneficiati Caroni præcedentiam sibi asse-
 runt tum *ex juris dispositione*, tum etiam *ex Bul-*
la Foundationis. A jure enim datur post Canonicos
 præcedentia Beneficiatis etiam supra Parochos, qui
 non sunt de græmio Capituli ut tradit *Monacel. For-*
mul. in supplem. ad Tom. 3. num. 104. Ferrar. Biblioth.
verb. Præcedentia num. 27. Rota Decis. 657. num. 3.
part. 1. decis. 553. num. 2. part. 4. decis. 254. num. 8.
part. 10. Recen., & definivit S. Rituum Congregatio
in Bituntina 22. Augusti 1688., & *in Taurinen. 20.*
Octobris 1683.. Maxime cum = Canonici, & Benefi-
 ciati una cum Archiepiscopo principali, aliisque duabus

Dignitatibus cæterisque Canonici. Capitulum constituant, ut habetur ex Bulla erectionis. Quare si Beneficiati una cum Canonici unum corpus constituant, si Canonici præcedentia debetur; æque Beneficiatis post Canonicos concedenda est, ne corpus unum scindatur, quod sane esset monstruosum ut iisdem verbis docet Rota decis. 114. num. 1. part. 10. dec. 148. num. 1. part. 14. Recen. Ex Bulla vero Foundationis concedantur novis Canonici, & Beneficiatis, seu Mansionariis similia habitus insignia, ac omnia, & singula privilegia immunitatis, & exemptiones præminentias quoque, & prærogativas indulta, favores, & gratias quibus Capitulum, & Canonici illius Ecclesie de jure usu, & consuetudine, aut alias fruuntur, & gaudent. Quemadmodum igitur Canonici primæ erectionis fruebantur præcedentia supra cæteros Præbiteros, qui choro, & processionibus intersunt; ita Canonici secundæ erectionis & Beneficiati, quibus illa privilegia communicata sunt, eodem præcedentiæ honore uti frui debent.

Negant porro Beneficiati Caroni, quod Cappellanus Galli & cæteri Cappellani Coadiutores ullum præsidium inveniri possent sive in consuetudine, sive in Litteris Apostolicis, quæ relaxantur, cum Cappellani Caroni instituuntur. Nam cum ante fundationem Caroni, nulli alii essent Beneficiati de græmio Capituli, nil sane prodest Cappellanis consuetudo, si, quamdiu in Choro recepti fuerunt, post Canonicos locum obtinerint. Reque vera in executionem Bullæ Foundationis Vicarius Apostolicus Sublacensis possessionem tribuens Beneficiatis Caroni, eisdem immediatum Stallum post Canonicos adscripsit. Unde apertum est, quod consuetudo nullam præcedentiam aliis Cappellanis tribuebat.

Neque si in Litteris Apostolicis Beneficiati Caroni instituuntur post Beneficiatos jamdiu receptos ex hoc nullam prærogativam sibi arrogare possunt. Nam Cappellanus Galli, & Cappellani coadiutores numquam fuerunt, aut sunt Beneficiati de græmio Capituli. Etenim ut ex Sententia Canonorum affirmat Vicarius Apostolicus in sua Informatione Cappellani coadiutores sunt ad nutum amovibiles, nec Beneficium aut titulum collativum habent. Cappellanus vero Galli instituitur in alia Ecclesia PP. Reformatorum, in eaque pos-

possessionem capit. Quod si ei ex vetusto Decreto Ordinarium Sublacensis assignatum fuit stallum in choro, ita tamen assignatum fuit, ut accederet consensus Capituli, quem accessisse nullimode constat. Immo vero ipse Cappellanus Galli Capitulum deprecatus est, ut particeps fieret suffragii, quod in morte Capitularium a ceteris celebratur. Quo facto satis indicavit, se non esse de græmio Capituli, Aliter enim numquam implorasset id, quod, si esset de græmio Capituli, jure obtinere potuisset.

Cæterum cum Cappellani hujusmodi nec choro intersint ex obligatione, sed sponte; nec quotidianas distributiones percipiunt, si servitium chori præstent; aut punctaturis notentur, si a servitio deficiunt; cum nec votum habeant in Capitulo, nec umquam in Collegium erecti fuerint; sequitur, ut tamquam Beneficiati habendi numquam sint, & eorum possessio in stallo choralis *præcaria* reputari debeat, ex qua nullam deducere possint prærogativam, ut Beneficiatos Caroni præcedere valeant, qui ex fundatione sunt de gremio Capituli.

Hæc habni *in scriptis* a Litigantibus, quæ vobis referrem EE. PP. ut deliberare possitis.

An, & cui danda sit præcedentia post Canonicos tum in Choro, quam in cæteris Sacris functionibus in casu &c.

Affirmative favore Beneficiorum Caroni.

ROMANA CAPPELLANIÆ, A Gente Ursinia emit Dux Livius Odescalchi Fodinas Sulphuris, quæ sunt in Agro Scrophani constituto pretio scutorum 1900. quod solutum est facta a Duce remissione nominis, quod in majori quantitate cum familia Ursinia habebat. Instrumentum venditionis hujusmodi stipulatum fuit die 24. Decembris 1764. ab R. P. D. Canale tum temporis Thesaurario Generali, tamquam Præfecto Congregationis Baronum. In eo instrumento cum Universitate bonorum translatum quoque est jus honorificum *præsentandi*, atque nominandi Cappellanum ad nutum amovibilem pro exercitio quatuor Cappella-

*Sess. 24. cap. 6.
de Reform.*

Ianiarum, quæ in *SS. Basilica S. Petri in Vaticano* sub invocatione S. Joannes Baptistæ erectæ existunt, quarum Juspatronatus ad Familiam Ursini pertinebat. Hæc vero juspatronatus translatio facta est = *cum hac conditione, & pacto, quod Dux Odescalcus ex fructibus dictæ Cavæ sulphuris, aliorumque, ut supra venditorum a die stipulationis præsentis Instrumenti teneatur solvere Cappellano pro tempore dictarum quatuor Cappellaniarum solitum emolumentum, seu elemosinam scutorum octuaginta octo qualibet anno prout solutum fuit, & de præsentibus solvitur eidem Cappellano a Patrimonio dictæ Domus Ursinæ.*

Has Cappellanas ab anno 1739. possidet Sacerdos Carolus Valeriani, qui a S. M. Clemente XIII. obtinuit indultum, ut quoad viveret eas perpetuo retinere posset. Et quamquam in Instrumento acquisitionis Dux Odescalchi sibi reservasset jus, ut obtenta adversus indultum a Cappellano impetratum *aperitione Oris* posset illum remove; attamen ab eo tempore, nunquam hac reservatione usus est, & Cappellano annum emolumentum scutorum 88. rependit usque ad mensem *Janii* anni 1800. Quo tempore cum Ferdinarum conductorem non invenisset Dux Odescalchi a solutione emolumenti cessavit, ratus quod tantum earum fructibus deberetur. Nihilominus Cappellanus jugiter implevit Missarum celebrationem, & cum nihil se proficere posse cognovit apud Ducem Odescalchi, ut solutionem emolumenti *decursi in summa scutorum* 124. obtineret, iudicio egit primum coram R. P. D. Quarantotto Pro-Secretario *S. Visitationis*, qui Cappellanium a petita solutione rejecit. Provocante Valeriano, R. P. D. Zauli in gradu appellationis priori revocato iudicato Ducem Odescalchi damnavit ad solutionem insolutorum emolumentorum. Nunc iudicium hujusmodi pendet in tertia instantia coram R. P. D. *Ridolfi* adhuc indecisum.

Interea D. Odescalchi a S. Congregatione postulavit, ut renunciato jure patronatu ipsas fodinas sulphuris cedere possit Cappellano, ut eas vel arbitrio suo locet, vel usufruatur, & ipse D. Odescalchi imposterum immunitatis evadat ab onere solvendi Cappellano annum emolumentum scutorum 88. Exquisitum est votum tum *Eminentissimi Urbis Vicarii*, tum *Regiæ Celsitudinis Eminentissimi Archipresbiteri Capituli Vaticani.*

Illud favet Duci Odescalchio . Ait enim Eminentissimus Urbis Vicarius nullam obligationem D. Odescalchius pro Cappellaniis in propria bona suscepit . Si igitur Cappellaniarum onus Fodinis inest , quid quaesio est , quod aere proprio Cappellaniis satisfacere Dux Odescalchi teneatur ? Quod si Fodinas ipsas ac cetera , quae ad Fodinas pertinent Cappellano concedere , & addicere cupit , quid magis est , quod ab ipso contendere valeat ? Notum vero R. C. E. Archipræsbyteri suffragatur Cappellano , qui ab eo interpellatus , suaque jura deducens = advertit Fodinas steriles haud fuisse effectus , dum sulphuris venæ non exaruerunt . Ex hac animadversione recte arguitur , quod annua exhibitio Cappellano debeat a Duce , quamvis actu nullos ipse percipiat fructus ex fodinis ob conductorum deficientiam . Fructus namque etiam absque conductore Dux percipere ex Fodinis posset ,

titur D. Odescalchi litteræ Instrumenti anni 1764. in quo jus patronatum hujusmodi a Gente Ursinia acquisivit . Spondidit namque = ex fructibus dictæ Cavæ sulphuris , aliorumque venditorum a die stipulationis præsentis Instrumenti solvere Cappellano pro tempore dictarum quatuor Cappellaniarum solitum emolumentum , seu æleasinam scutorum octuaginta octo quolibet anno . Nullam hinc obligationem suscepisse contendit in bonis propriis , sed taxativam obligationem respectu ad fructus ex Fodinis percipiendis . Nam sese obligavit ex fructibus solvere solitum emolumentum , unde , cum fundi designatio precedat onus impositum taxativa censenda sit obligatio , ut ex doctrina Felini in Cap. super Litteris de Rescript. docet Crispin. de Visit. Pastoral. Part. 2. §. 28. num. 6. Benedict. XIV. de Synod. Diæces. lib. 13. Cap. ult. §. 22. Quare si nunc Fodinae fructus non reddunt , cum nemo illas nunc locatas retineat , sequitur ut immunis sit ab obligatione rependendi emolumenti , ut docent Martic. de Conjectur. lib. 12. tit. 6. num. 24. Menoch. de Præsumpt. lib. 4. præsumpt. 147. Castell. Controvers. Juris lib. 4. cap. 54. Rota decis. 456. num. 34. cor. Merlin. Hinc tandem concludit , quod Cappellano nullum aliud jus sit , quam ipsum fundum consequi , cui hæc inest obligatio , adeoque concedendum sibi sit , quod cessionem fodinarum Cappellano facere possit .

Cappellanus vero Valerianus omittit hanc controversiam , utrum suscepta a Duce obligatio taxativa sit , vel de-

mostrativa. Cujusmodi ea sit ipso fatente Duce semper correspectiva est *ad fructus*, quos ex Fodinis esset percepturus. Nisi igitur Fodinæ infructiferæ evaserint, non potest Dux Odescalchius a se repellere obligationem, ut Cappellano rependat annum emolumentum. Cum vero non probatur Fodinas hujusmodi exaruisse ut nullos fructus dare possint, sequitur ut ipse præstare debeat id quod spondidit, scilicet ex fructibus fodinarum emolumentum solvere. Nec si Fodinæ locatæ non sint, idcirco liberatur D. Odescalchius. Nam non suscepit obligationem super *pensionibus*, sed super *fructibus* Fodinarum. Nil igitur querendum si nunc Fodinæ careant Conductore. Satis est, ut fructus dare possint, si eas D. Odescalchius ære suo effodiat, ut proinde ad rependendum emolumentum sit obstrictus. Posito autem, quod D. Odescalchius ad præstandum emolumentum teneatur, non potest cogere Cappellatum, ut fundum accipiat, & cessionem acceptet, maxime cum gravis sit annis, & adversa valetudine, ut hanc molestiam effodiendi Fodinas suscipere nequeat. Dubium est.

An sit locus cessionis, seu potius sit præstandum emolumentum in casu &c.

Dilata, & exhibeantur Instrumenta Foundationis, & acquisitionis.

Ses. 24. Cap. 12.
de Reform.

MONTIS ALTI SERVITII CHORI. In Oppido Castineani extat Collegiata, in qua ex veteri instituto ter in hebdomada servitium Chori præstabatur. Sed anno 1772. aucto Capitularium numero introductum fuit servitium quotidianum cum alternativa ex novis Constitutionibus quas defunctus Episcopus Marcucci scripsit, & Capitulum acceptas tulit. Ante latas novas Constitutiones inoleverat consuetudo, ut Capitulares possent sibi invicem substituere in servitio Chori obeundo. Ubi Præsul Marcuccius novas proposuit Constitutiones eas quidem Canonici acceptarunt, simulque se subiicerunt graviori Chori servitio, reservata sibi = *la facoltà di sostituire un altro de gremio Capituli nelle mancanze* = Quæstio nunc oritur inter Capitulares, num hæc consuetudo indiscriminatim servanda sit, seu potius certi excipiendi sint casus inferius recensendi. Datæ hinc preces fuerunt a Capitulo huic.

huic S. Congregationi, ut dignaretur hanc controversiam dirimere. Episcopus in sua Informatione exposita confirmans refert, quod = *consuetudo huiusmodi & ante, & post reformatas Constitutiones suo semper pleno robore stetit absque temporis, aut loci, aut circumstantiarum discrimine. Hinc major Capituli pars exoptat istam substituendi consuetudinem servari. Existimat enim nihil excipi, ubi nihil in statutis distinguitur, & consuetudinem optimum Legis interpretem, & hanc rationi esse consentaneam, cum quotidiano servitio chori sponte se subiicerint Canonici absque lucri augmento, sed ut morem gererent consilia Episcopi. Bini autem Capitulares cupiunt moderari, ac resringi; ajunt enim aliquos irrepsisse abusus. Cupiunt PRIMUM declarari eas substituendos esse, qui eadem die choralis servitio addicti sunt. SECUNDO eos substituere non posse, qui a terra ubi est collegiata, vel ab ejus Suburbis absunt. TERTIO huiusmodi substitutiones non debere esse nimium frequentes. QUARTO Coadiutores sive Canonici sint, sive Mansionarii privilegio alium substituendi uti non posse.*

Tridentinum sane in sess. 24. cap. 12. de Reform. præscribit, ut omnes divina per se, & non per substitutum compellantur obire officia. Hinc nonnulli putant non licere alium in choro substituere; nihilominus quod hanc substitutionem vel constitutiones Ecclesie permittant, vel consuetudo ferat Vannespen. in dissert. de Canon. part. 5. tit. 6. §. 5. Verum cum hæc sententia nimiam redoleat severitatem, benignior opinio excepta est, ut possent Capitulares se invicem substituere, ut tradit Benedict. XIV. Insit. 107. num. 17. Et S. Congregatio probavit quidem constitutiones & consuetudines, quæ hanc substitutionem permittunt certis tantummodo casibus exceptis juxta resolutiones, quas EE. PP. subiicio.

In Eugubina 15. Decembris 1605. = Sacra Congregatio declaravit = non esse sublatam Capitularibus facultatem sese invicem substituendi dummodo eodem tempore substituens, & substitutus eidem servitio addicti non sint Lib. 10. Decret. pag. 142.

In Fulginaten. 31. Maii 1711. disputato Dubio = An Canonici & Capitulares Cathedralis Fulginatensis absentes a Civitate, ejusque suburbis possint se invicem substituere in servitio Chori. Responsum fuit Negative.

In Spoletana 28. Februarii 1795. cum quæsitum esset in II. Dubio *An*, & quomodo *Canonicus Coadjutor alium substituere possit in chorale servitium* = respondit *Negative*.

In Alatrina 24. Martii 1612. *monuit, ne substitutiones hujusmodi sint nimium frequentes*, quod *Episcopi erit arbitrio* = *Lib. 11. Decret. pag. 112.*

Ex quibus videtur, quod merito nonnulli Capitulares has restrictiones postulent. Nam ex rigore juris hæc substituendi facultas non esset admittenda, adeoque si ex quadam æquitate eam indulsit Sac. Congregatio; profecto concedi deberet cum adductis restrictionibus Verumtamen major Capituli pars has restrictiones recusat, tum quia ex consuetudine usi sunt libera facultate, tum quia ipsi sponte se subjecerint quotidiano servitio Chori, quod olim ter in hebdomada præstabant. Hinc gravius servitium nullo addito emolumento præstandum compensari oportere contendunt ex libera sese invicem substituendi facultate, quam sibi in novis acceptandis constitutionibus expresse reservarunt = *colla facultà di sostituire un altro de gremio nelle mancanze* =

Dubium hinc emergit.

An, & quomodo *Capitulares Collegiatæ S. Mariæ Lauretanae in Oppido Castineani se invicem substituere possint in Chori servitio in casu &c.*

Non proposita cum sequenti.

*Sess. 21. cap. 7.
de Reform.*

SPOLETANA COMMUTATIONIS VOLUNTATIS. Dominicus Frascarelli ex Oppido di Todiano postremo testamento 14. Junii 1783. legavit = *alla Compagnia dell' Anime del Purgatorio di detto Luogo di Todiano scudi duecento per una sol volta da pagarsi dal mio erede in tanti cambj, o denari contanti da esiggere a mio favore, ovvero secondo i miei eredi vogliono dare li denari; se no, che li detti Officiali piglieranno quei cambj, che loro pareranno, che siano più migliori; però dichiaro, che li detti Officiali di detto luogo di questi duecento scudi, li frutti, che ritireranno, li detti Officiali debbono, l'ultimo Venerdì di Marzo far celebrare Messe cinque l'anno in perpetuo per l'anima mia. Poi li detti Officiali debbano pigliare quattro quarte di grano, e farne tanto pane, e dispensare*

sare alli Poveri nella Chiesa di S. Bartolomeo, ad un quarto servarlo per farne tanto pane, quando si fa, l'Officio Generale de' Morti = Hæredem proprietarium Gasparem Frascherelli nepotem suum instituit, & in fundis rusticis perpetuum inflixit fideicommissi onus in linea masculina, & fæminina, qua deficiente = *constituisco erede per li soli terreni, e vigne la Compagnia dell' Anime del S. Purgatorio di detto Inogo, e col fruttato di detti Terreni già in perpetuo ogni anno si dovranno dire tante Messe nell' Officio generale per l' anime de Morti.*

Defuncto testatore, traditisque legatis scutis biscentum Sodales semper abhinc onera injuncta præstiterant. Sed die 5. Octobris anni 1800. habitis comitiis legatum hujusmodi renunciarunt. Præbiter Joannis Antonius Frascherelli nepos Testatoris, ne hujus voluntas inadimpleta remaneat, supplicavit S. Congregationi, ut commutata voluntate ex hoc legato erigeretur Cappellania Laicallis cum onere celebrandi tot missas quot responderent fructibus ex quantitate scutorum *biscentum* redeuntibus nunc in annuis scutis 8. 50. reservato jure patronatu Familæ Frascherelli, eaque perempta Parocho pro tempore Oppidi di Todianno, Eius Episcopus Spoletanus narrata confirmans ait = *Ex testamentaria dispositione non video posse ad supplementum urgeri hæredes. Et quatenus EE. VV. velint adhærere præcibus supplicantis, missarum stipendia ad rationem perpetuæ taxari posse existimo, ni potius velint servari debere defuncti voluntatem eo meliori modo, quo potest dato mandato Parocho loci pro ejusmodi executione.*

Legatum quidem hujusmodi *taxativum* est. Præcedit enim assignatio fundi designatum onus, ita ut tradito fundo a Testatore legato hæres liberatur ab obligatione supplendi, si fructus fundi legati implendo oneri evaserint impares, ex doctrina *Bened. XIV. de Synod. Diæces. lib. 13. Cap. Ultim. num. 23.* Hinc si voluntas testatoris impleri non possit, tum sane non repugnare videtur commutatio, ne opus pium prorsus inadimpletum jaceat. Cum vero Testator præcipiat in sua dispositione missarum quinque annuam celebrationem, quam in ordine scripturæ primo loco reliquit, certe ex hac commutatione non multum detrimenti capit ejus voluntas, quoniam si ex impotentia ommittitur **Panis distributio**, augetur Missarum numerus.

Non enim a Cappellano nominando missæ tantum quinque essent celebrandæ, sed quot ad taxam perpetuæ respondent scutis 8. 50., quæ ex fundo legato quotannis redeunt. Reservatio vero juris patronatus favore Familiæ Frascherelli non incongrua videtur, cum conjuncta sit Testatori; nec tollit jus alteri quæsitum, cum Sodales quibus commissa erat executio legati, eidem renunciarunt.

Verum si voluntatem hominum modis omnibus servare decet, ut ex *Can. Ultima Voluntas quæst.* 13. dubitari poterit num commutanda sit voluntas Dominici Frascherelli. Quamquam enim ex fructibus annuis 8. 50. celebrari missæ quinque, & triticum in panes distribuendum comparari nequeat; attamen certum est, quod idonei sint ad celebrationem missarum, & aliqua, si non omnis legata frumenti quantitas acquiri potest. Ita pauperes non defraudantur distributione panis, & vilescente annona integrum præstare poterit legatum. Constituto vero Cappellano prorsus tollitur subsidium pauperum, cum celebrandæ sint missæ ad taxam perpetuæ, quæ scuta 8. 50. adæquent. Hinc Eius Episcopus monet, quod executio legati mandari poterit Parocho Oppidi, qui celebratis missis quinque, quæ ad manualementem requirunt obulos 75. reliqua scuta 7. 75., quæ ex fructibus legati supersunt, in distributionem panis eroget.

Dubium est.

An sit consulendum SSmo pro commutatione voluntatis, seu potius, & quomodo si & locus implemento legati in casu &c.

**Die Sabbathi 25. Junii 1803. in Pa-
latio Apostolico Quirinali erit Sacra
Congregatio Concilij, in qua præter
alia, proponentur infrascripta Dubia,
juxta morem ejusdem Sacræ Congre-
gationis de jure resolvenda.**

MONTIS ALTI SERVITII CHORI.

*An, & quomodo Capitulares Collegiate S. Marite Lau-
retanæ in Oppido Castineani se invicem subsituere pos-
sint in servitio Chori in casu &c.*

*Ses. 24. Cap. 12
de Reform.*

Affirmative exclusis Coadjutoribus dummodo
Substitutus non sit eodem die servitio Chori
addictus, & substituens non absit a Diæcesi, &
substitutiones non sint nimium frequentes.

SPOLETANA COMMUTATIONIS VOLUNTATIS.
*An sit consulendum SSmo pro commutatione voluntatis,
seu potius, & quomodo sit locus implemento Legati in
casu &c.*

*Ses. 21. Cap. 7.
de Reform.*

Negative ad primam partem: Affirmative ad
secundam juxta votum Emi Episcopi.

ARETINA ERECTIONIS ARCHIDIACONATUS.
*Plebaniæ S. Felicis in Pincis sita in dictione Senensi
subiicitur Diæcesi Aretinæ. Exiguum habet gregem,
sed per amplum possidet censum, ex quo in proximo
quinquennio rediisse constat annua scuta octingen-
tum. Vacat nunc Plebania hujusmodi, cujus jus patrona-
tus*

*Ses. 21. Cap. 4.
de Reform.*

tus pertinet ad Gentem nobilitate præclaram *Cerretani de' Bandinelli Paparoni*, ex qua nunc extant Equites Lelius, Bandinellus, & Alexander. Isti deprecati sunt a S. Congregatione, ut ex redditibus hujus Plebanie erigeretur Dignitas Archidiaconalis in Ecclesia Collegiata S. Mariæ de *Provansano*, quæ Senarum est portentis, & cultu populorum celebratissima. Ita autem hanc erectionem fieri postulant, ut Archidiaconus ex Familia Bandinelli nominandus omnes percipiat redditus Plebanie, & Parocho quotannis solvat certam pensionem, quæ partim in pecunia numerata, partim in generibus attingat annuam quantitatem scutorum 330., unde Parochus congruam habeat, & præstet expensas manutentionis Ecclesie, ædium Parochialium, supellectilium, olei, ceræ, & sacrarum functionum. Interrogatus Episcopus Aretinus validissime repugnat multis allatis rationibus inferius exponendis, unde Votum suum concludit = *hæc sunt quæ mihi pro conscientia vetant precibus Oratorum favere.*

Dum hanc novam erectionem Archidiaconatus ex redditibus Plebanie postulant Oratores probe intelligunt, quod agitur de divisione Beneficii Parochialis, quæ tum deinceps a S. Canonibus permittitur, cum justa causa concurrat, ut apertum est ex *Text. in Cap. 1. de reb. Eccles. non alienan. Clem. 1. eod. tit.* Causam autem, quam afferunt, in eo ponitur, quod erecta Dignitate Archidiaconali in Collegiata S. Mariæ de *Provansano* augetur divinus cultus, qui cum respiciat necessitatem, & utilitatem Ecclesie, idoneam præbet causam, cur divisio beneficii concedatur ad *Text. in Cap. exposuisti de Præben. tradit Piton. Discept. Ecclesiastic. 151. num. 3. Rot. coram Reutinger. decis. 86. num. 46., & in Leadien. Beneficium 20. Januarii 1717. §. Nullitas coram Crispo.* Addunt & illud, quod Plebania sit dives opibus, ut ex ea & Archidiaconatus erigi, & Parocho pinguis congrua assignari possit. Quare cum non debeat alienatio fieri, sed potius commutatio de uno in alium usum pium, potior omnino esse debeat causa divini cultus, quam superflue Rectoris divitiæ ad divisionem honorum Beneficii prescribendam, ut arguit *Card. de Luc. de Parochiis discurs. 36. num. 14.*

Contra hæc Episcopus contendit, quod divisio Parochialis

lis Beneficii, & honorum dismembratio permittenda non sit nisi concurrat evidens, precisa, & absoluta necessitas ita, ut dismembratio, & divisio fiat ex eo quod aliter Ecclesiæ necessitati occurrere non possit ut tradunt *Lotter. de re Beneficiar. lib. 1. quæst. 28. numer. 31. Reclusio de Re Parochiali part. 1. tit. 12. n. 65.*, & S. Congregatio passim definivit, & novissime in *Anconitana Dismembrationis, & Reintegrationis 12. Februarii currentis anni. Ex Tridentino vero Sess. 21. Cap. 5. de Ref.* præscribitur quidem, ut beneficia supprimantur, unde novæ Parociæ constitui possint, numquam vero, ut Parociæ dismembrentur ad constituenda nova beneficia non curata. Immo in *Cap. 4. ejusd. Sess.* dismembratio Parochialium probatur tantam ad novas Parocias constituendas, quo loci ob difficultatem itineris, & grave Parochianorum incommodum ad Parociam accedi nequeat, & periculum sit quod Sacramentis destituti occumbant, ut sepissime interpretatum fuit ab hac S. Congregatione in *Firmana Dismembrationis 15. Decembris 1759.*

Quæ omnia cum in casu procul absint, Episcopus negat, quod divisio permitti debeat ex causa erectionis Archidiaconatus. Nam si in Collegiata S. Mariæ de *Provensano* hæc dignitas deficiat, non idcirco divinus cultus imminuitur, & hactenus Ecclesia illa fuit celebratissima, licet hac dignitate careret. Hæc igitur erectio tenderet in solum privatum commodum Familiæ Bandinelli, quæ sibi reservato jure patronatu haberet pingue Beneficium, quo illis de Familia consuleret. Detrimentum vero maximum caperet tum ipsa regio, in qua sita est Plebania, tum Diœcesis Aretina, ex qua dismembrandum esset Beneficium, ut aliud in aliena Diœcesi constitueretur. Nam (ut iisdem Episcopi verbis utar) *Parochus tam pingui beneficio præditus facilius poterit totius Plebanatus animabus prodesse, quod sane & in votis fuisse pii Fundatoris negandum non est, quippe qui sane noverat, quam exiguus esset grex Ecclesiæ S. Felicis addictus. Neque parvi faciendum est commodum, quod Ordinario Aretino offertur ex pingui hoc Beneficio, ubi residere potest, qui Vicarii Foranei munere fungatur, cui quidem oneri Plebanus S. Felicis hactenus satisfecit, tum ob loci positionem, quæ facile finitimis Parociis aditum præbet;*
tum

tum ob copiam reddituum, qua necessariis annuis expensis supplere potuit.

Quod si, nihilominus hæc, quæ Episcopus exponit, EE. PP. probandam censeant erectionem Archidiaconatus, tum statuendum erit *modus*, quo fieri debeat. Oratores postulant, ut novus Archidiaconus bona omnia possideat, & certam pensionem Plebano solvat. Animadvertendum tamen est, quod hoc non esset Plebaniam dividere, & dismembrare, sed fere eam suppressere, & parochum ad conditionem pensionarii reducere. Id quod absurdum sane videtur, ita ut quatenus divisio probanda esset, congruum potius videri debet, ut Plebaniae bona assignentur, ex quibus Parochus alimenta, expensasque percipiat. Proponitur hinc deliberandum.

An, & quomodo sit locus erectioni Archidiaconatus ex redditibus Plebaniae S. Felicis in casu &c.

Negative.

Sess. 25. cap. 9.
de Reform.

FULGINATEN. AFFRANCATIONIS. Hieronymus Maggi anno 1706. possidebat in agri Fulginatensis regione, quam vocant *di Capernaco* fundum, in quo erat comixta quantitas *Starorum decem*, quæ subiciebatur dominio directo Ecclesiae S. Mariae de *Capernaco*, ejusque pro tempore Rectoribus annum canonem *obolorum* 68. possessores fundi rependebant. Factum est eodem anno 1706. ut Maggius integrum fundum *di Capernaco* venderet Felici Clerici ea conditione, ut hic alium fundum subrogaret pro quantitate *Starorum decem* dominio Ecclesiae subjectorum, quæ aestimata fuerunt scuta *centum*. Hanc tamen subrogationem licet conventam numquam præstitit Felix Clerici, ita ejus Frater, & hæres Joannes Antonius Clerici dum anno 1710. alienavit eundem fundum favore Justiniani Vitelleschi pacto cavuit, ut hic scuta *centum* deponeret, quæ *Maggii* tenerentur erogare in fundum *Starorum decem* directo dominio Ecclesiae subjiendum. Facto deposito tandem anno 1714. *Maggii* per publicum Instrumentum consentiente Præsbytero

tero Sala tum temporis Ecclesiae Rectore, subrogarunt
 quantitatem *Starorum decem* alterius fundi, quem in
 eadem regione *di Capernaco* possidebat, & fassi sunt
 quod Emphyteusis sibi concessa erat ad tertiam gene-
 rationem.

Nunc bona, & jura haereditaria *Maggiorum* translata
 sunt in Felicem Rossi Saraoci, qui fundum libertate
 donare cupiens, & canonem *obolorum 68.* redimere,
 moderno Rectori Presbytero Sebastiano Drudi obtulit
scuta centum, quanti scilicet *Maggi* pro subrogatione
 fundi habuerunt. Ratus Sacerdos *Drudiano* condi-
 tionem acceptare, tum a Sacra Congregatione depre-
 catus est veniam, ut conventam hujusmodi *affranca-*
tionem sibi stipulare liceret, & *scuta centum* id inve-
 stimentum favore Ecclesiae erogare. Verum consultus
 Fulginatensis Episcopus licet à Perito deputato no-
 visset, quod quantitas *Starorum decem* illius fundi
Capernaco ab haeredibus *Maggi* subrogati non pluris
 aestimari posset, quam *scuta 87. 50.* monetae etosae, ni-
 hilominus adversatur Votis supplicantis, cum ex ra-
 tionibus inferius recensendis concludat *re obliqua*
maturitate perpensa mihi assentiam Ecclesiae utilitatem
 in proposito *haud videtur inesse*, proptereaque nequa-
 quam *Drudi* precibus indulgentium arbitrare.

Putat namque Episcopus abesse utilitatem Ecclesiae, quia
 certo non constat de valore fundi Emphyteutici, neque
 ex quantitate canonis, nec ex enunciativa Instrumen-
 ti anni 1714, nec tandem ex praesenti Peritia. Nam
 ad aestimandam utilitatem affrancationis non habenda
 est ratio Canonis, qui in remotissimis temporibus te-
 nue admodum constituebatur, sed valoris honorum,
 quae finita Emphyteusi posset Ecclesiae recuperare.
 Quamquam vero ex Instrumento anni 1714. haec quan-
 titas Emphyteutica aestimetur *scuta centum*, attamen
 ab hinc valor honorum cum accreverit nulla certa nor-
 ma haberi potest, & multo pluris aestimari deberent
stara decem, quae fere *Rudra* ad praesens aequant. Nec quid-
 quam conferre putat Episcopus Peritiam nuperis hinc
 temporibus factam, quae respicit fundum a *Maggi* su-
 brogatum, non alium, qui ab ipsis venditus in fami-
 liam Clerici primum delatus est, & nunc a *Vittelles-*
chis possidetur. In hac lignum incertitudine valoris
 censet Episcopus non expediri Ecclesiae petitam *affran-*
cationem. Praecipue cum Familia *Maggi* exaruerit, ut

ob lineam finitam possit Ecclesia devolutionem accipere, & ipsam portionem Emphitheuticam fundi recuperare.

Hæc habet Episcopus, ut *affrancationi* refragetur, quæ Rector Drudi diluere studet in scriptis mihi exhibitis, ut ea EE. VV. referrem. Contendit enim, quod certus valor portionis Emphitheuticæ assequi nullo modo possit propterea quod portio hujusmodi nunquam fuit limitibus circumscripta, sed commixta, & confusa cum integro fundo jaceat. Si vero tum anno 1706. hæc *stara decem* aestimata fuere scuta centum, tum anno 1714. ipso probante Rectore, videtur quod non longe a vero abesse possit certus valor. Maxime cum agatur de re Emphitheutica, quæ ex temporis lapsu augmentum valoris consequi non potest. Nam si fundus meliori culture subjectus est, non ex hoc directum dominium plus valet; sed utile quod ad Emphitheutam pertinet. Præterea negat posse se agere ad devolutionem ob lineam finitam. Delitescit enim Instrumentum Investituræ, ut proinde obtineri non posset in hoc devolutionis judicio, quod rigidissimas requirit probationes, unde pateat, & quod revera fundus Emphitheusi subjectus sit, & qualitas ipsius Emphitheusis num ex pacto, & providentiâ, num hæreditaria ut docent *Cirocch. Discurs. Forens. 56. num. 6.*, *Fulgiu. de Jur. Emphitheutic. tit. de contract.*, & *Emphitheutic. quæst. 26. num. 2.*, *Rota dec. 110. num. 2. cor. Molines*. Maxime cum ex tenuitate Canonis, & ex consuetudine *appodiandi*, quæ viguit in provincia Umbriæ suspicari possit, quod potius concessio *appodiationem* redoleat, quam *Emphitheusim*, ut proinde, cum in omnes hæredes bona appodiata transeant, devolutionis judicium tuto intendi nequeat, ut firmavit *Rota in Ariminen. Emphitheusis 4. Julii 1764. §. 7. coram cl. me. Card. Zelada*, & *in Camertina Immissionis, seu Reintegrationis quoad Prædium, & Domum Gattamerone 3. Julii 1797. §. 6. coram Strasoldo*. Ex quibus concludit utilius esse Ecclesiæ *affrancationem* Canonis *obolorum* 68. concedere, & scuta centum erogare in investimentum, unde scuta octo, aut decem percipi poterunt.

Perpendant nihilominus EE. PP., quod ipsi Maggi in Instrumento anni 1714. aperte fassi sunt qualitatem Emphitheusis ad tertiam generationem; quodque nul-

la subest probabilis causa, cur Felix Rossi Saracci tantopere hanc affrancationem quærat. Utilius enim ei esset exiguum obolorum 68. canonem rependere, quam scuta *centum* dare, ex quibus uberiores fructus perciperet. Suspiciosa itaque res videtur, ne occultetur Instrumentum Investituræ ex quo jura Ecclesia comperta fieri possent. Concessa autem petita affrancatione actum esset de juribus Ecclesiæ, licet Investitura in lucem prodiret, & appareret, quod ea ad devolutionem agere posset. Hisce animadversis, si EE. PP. Sententia in probandam hanc affrancationem inclinet, tum demandandum erit depositum scutorum *centum* cum lege investimenti in fundis favore Ecclesiæ.

Dubium proponitur.

An, & quomodo probanda sit affrancatio in casu Sc.

Negative, & Episcopus curet, ut Rector agat pro devolutione primi prædii.

HIERACEN. APPLICATIONIS SUBSIDII DOTABILIS, ET REDUCTIONIS MISSARUM. Joanne^s Baptista Condarcuri Oppidanus Terræ Giojosæ scriptis anno 1575. supremis testamentis Tabulis hæredem usufructuariam fecit Uxorem suam Liviam Mazzaferro, quamdiu vidua maneret, eique injunxit, ut intra quadriennium proximum Ecclesiam ædificaret D. Petro Apostolorum Principi nuncupatam, quam post obitum Livie, sive transitum ad secunda vota hæredem in proprietate instituit. In hac vero Ecclesia Rectorem nominavit Hieronimum Sergio = *al qual Girolamo lascia, che, alla fine de detti anni quattro avanti, detta Livia usufruttuaria, debba ogni anno pagarli ducati venti correnti per gl' annui alimenti, ed alla fine di detti anni quattro ducati dieci ad un Sacerdote nominando da detto Rettore per li quali ducati dieci detto Sacerdote debba celebrare in detta Chiesa ciascan di una messa per l'anima di detto Testatore.* Defuncta vero usufructuaria, vel si in aliis

*Ses. 22. cap. 6.
sess. 26. cap. 4.
de Reform.*

jurasset votis, tum = in detto jus nominandi Rectorem instituisse suo Erede particolare Seculo, e Vespasiano suoi Fratelli, e loro figli, e descendentibus ex linea masculina. Pero detti Seculo, e Vespasiano, e loro figli e descendentibus ut supra debbino presentare per rettore quelli, che saranno idonei della Casa Condarcuri, ed in loro difetto quelli che a loro piucerà, qual Rettore che sarà poi morte, poi maritaggio di detta Livia sia pleno jure Erede quoad usumfructum tantum. Però che la piena potestà vuole che sia in detta Chiesa col peso al Rettore, che sarà poi morte, o al Maritaggio di detta Livia di far celebrare due Messe in detta Chiesa ciascun dì per l'anima del Testatore.

Defuncto Testatore Livia omnia prestitit, ecclesiam aedificavit, viduitatem quamdiu vixit, coluit, occupavit, jus nominandi coaluit ad filios, & descendentes Masculos Seculi, & Vespasiani Condarcuri, qui cum penitus defecissent jus hujusmodi delatum est Felici Amaduri; Hic se ipsum nominavit, & elemosinas pro duobus sacris quotidianis Sacerdotibus deputatis rependit. Anno 1786. Vincentius Amaduri qui Felici in Rectoratu successit, a conterraneis suis Oppidi Giojosæ judicio appellatus est, ut solveret quotannis subsidium dotale a Testatore Joanne Baptista Condarcuri in Codicillis, qui hactenus delituerant relicto = in maritaggio di una Zitella in Giojosa ciascun anno nel dì di S. Pietro Apostolo eligendo detta Zitella per il Rettore, che sarà pro tempore per Seculo, e Vespasiano Condarcuri suoi Fratelli, e loro Figli, e descendentibus in infinito. Tum Vincentius Amaduri adhibitis in consilium Jurisconsultis contendit Codicillos fuisse revocatos, cum numquam fuerunt executioni commissi, & præterea ex testamento non teneri ad præstandam elemosinam pro duabus Missis quotidianis, sed dumtaxat ducata viginti, quæ testatorem taxative legasse putabatur pro elemosina Missarum. Itaque causa hæc omnino indecisa remansit, & Vincentius Amaduri abhinc subsidium dotale numquam solvit, & Missas annuas biscentum celebrari curavit, quot ducatis viginti respondebant. Nunc in Oppido Giojosæ erigendum est Sanctimonialium Monasterium in suppresso Conventu Patrum de Observantia S. Francisci. Necessaria est impensa,

ut Ecclesia adnexa perficiatur, & ædes usibus religiosis accomodentur. In hanc sumptuum causam pia mulier Theresia Oppedisiano cedere spondet bona æstimata fere scuta *quatuor millia*, ex quibus redeunt quotannis ducata 300. Hæc ad Fabricam perficiendam cum non sufficient, Vincentius Amaduri conscientie stimulis exagitatus ob non impletum ab anno 1786. subsidium dotale, supplicavit Episcopum Hieracensem, ut tum summam insolutorum subsidiorum, tum deinceps quotannis solvenda applicare posset in Fabricam Monasterii, qua perfecta ad præscriptum Testatoris subsidium dare promisit. Rursus postulavit, ut liceret sibi transferre legatum Missarum ab Ecclesia S. Petri, in qua a Testatore fuit relictum in Ecclesiam Monasterii, simulque missas duas quotidianas *ad annuas biscentum* reducere quot respondent ad summam ducatorum *viginti*, quæ in elemosinam *taxative* relicta esse dicit.

Episcopus hæc omnia exponens & testamentum, codicillosque transmittens huic Sac. Congregationi *Postulatum* direxit. Interrogatus vero de suo Voto, & viribus hæreditatis Joannis Baptistæ Condercuri utilem, immo necessariam esse dicit erectionem Monasterii in Diæcesi populosa ad capita *quinquaginta millia*, in qua duo tantum Monasteria Sanctimonialium existunt; Parochum Oppidi Giojosæ probare affirmat erectionem Monasterii, & applicationem subsidiorum dotalium. De viribus vero hæreditatis Condercuri hæc habet = *Vires hæreditatis Condercuri publico vectigali dempto ad summam ducatorum hujus Regni 112. ascendunt. Ex his deductis ducatis viginti ex testatoris mente Rectori laico Ecclesie relictis, & ducatis triginta ex codicillorum præscripto pro dotanda puella impendendis, sublatis quoque quindecim aliis ducatis annuis pro Ecclesia reparanda necessariis, ducata quadraginta quinque supersunt. Missæ duo quotidiane, ut præsentis ætatis mores ferunt ducata centum, & octo pro elemosina exigunt. At Vincentius Amadurius ipse ad annum usque 1786. missas duas in unoquoque die faciendas curavit, abhinc missas biscentum onnuatim ex advocatorum suorum consilio, quoniam legatum taxativum existimabatur, cepit of-*

I. *Dubium* respicit applicationem subsidiorum dotalium, quæ numquam ab anno 1786. distributa fuere, & quæ in posterum erunt solutura. Hoc sane secumfert commutationem voluntatis Testatoris, quæ servanda est incolumis. Nam de ea aperte constat ex Codicillis, qui si dilituerunt inobservati, non idcirco sequitur, quod eos testator revocaverit. Voluntas enim legitimis tabulis tradita non nisi per expressum abrogationis actum solemniter a Testatore emissum revocatur §. 4. *Instit. quib. mod. testam. infirm.* Ponderare nihilominus dignentur EE. PP. num justa sit causa commutandæ voluntatis, & applicationis, expensæ pro fabrica erigendi Monasterii. Pimn hoc opus necessarium dicit Episcopus in Diæcesi frequentissima ad capita *quingenta millia*, quæ tamen unum vix, & alterum Sanctimonialium Monasterium habet. Convenit quoque Oppido, quod animas quinque millia continet, & tandem non abhorret a præsumpta voluntate fundatoris. Nam si puellas juvare voluit, quæ in seculo nubere, profecto repugnare ejus voluntati non videtur, si convertantur in utilitatem puellarum, quæ Deo sese devovent. Extant exempla applicationis subsidiorum dotalium a Sac. Congregatione concessæ in fabricam Parrochialis Ecclesiæ in *Romana Subsidiorum Dotalium* 9. Julii 1746., in *Amerina* 15. Decembris 1764., & in opem infirmorum in *Romano Onerum* 28. Martii 1801. Quæ sane applicatio si concedenda videatur, tum sane adiciendus erit *modus*, ut applicentur omnia subsidia nondum soluta ab anno 1786., & deinceps solvenda ad *quinquennium*, nisi placeat EE. VV. longius, vel brevius præstituerent tempus, in quo applicatio facienda sit. Hoc vero elapso distribuatur annuum subsidium ad præscriptum voluntatis fundatoris.

II. *Dubium* pertinet ad translationem, & reductionem Missarum. Idem sane derivat ex Missis suffragium sive in una, sive in altera Ecclesia Missæ celebrentur, ut tradit *Pasqualig. de Sacrific. nov. leg. quest. 1149. num. 9.*, & Sacra Congregatio in *Asten. Translationis Missæ* 31. Maii 1794. Id tamen non obtinet ubi testator sollicitus fuit in destinanda ecclesia, ut heredi injunxerit illam in designato loco extruere, nec ulla adducitur causa, quamobrem contra expressam voluntatem Testatoris in Ecclesiam erigendi Monasterii sit transferenda. In hisce enim terminis nisi probatum

25. Junii 1803.

151

tum sit, vel quod incomoda foret celebratio in desti-
nata Ecclesia, vel quod hæc fatiscens cum esset, nul-
lo reparari posset modo, & profanari deberet, semper
Sac. Congregatio ab indulgenda translatione abhor-
ruit in *Neapolitana Cappellaniarum* 26. Junii 1731. in
Tyburina Celebrationis Missarum 24. Septemb. 1735.
ad II. Dub., & in *Verulana Translationis Missæ* 16.
Maii 1789.

Reductio vero poscitur ex duplici capite, tum quia lega-
tum sit taxativum, tum quia ut nunc sunt redditus hæ-
reditatis duplicem Missam quotidianam ferre nullo mo-
do possint. Taxativum esse legatum hujusmodi deduci-
tur ex eo, quod Testator hæredi usufructuariæ jussit = *pa-
gare ducati dieci ad un Sacerdote per li quali ducati die-
ci detto Sacerdote debba ogni di celebrare una messa per
l'anima del Testatore* = Unde cum fundi, & elemosinæ
designatio precedat injunctum onus, taxativum dicen-
dum sit legatum ex doctrina *Benedict. XIV. de Syod.
Diæces. Lib. 13. Cap. ultim. §. 32.* . Quidquid tamen
sit de modo, quo onus missarum impositum fuit hæ-
redi usufructuariæ; hoc ponderandum est, quod post
mortem usufructuariæ testator jussit, ut Rector hæ-
reditarios redditus perciperet = *col peso al Rettore che
sarà di far celebrare due messe in detta Chiesa in cia-
scun di per l'anima del Testatore* = Quare si bona om-
nia onere Missarum subiecit nunquam legatum ta-
xativum dici potest, ut definivit Sac. Congregatio in
Savonen. Reductionis Missarum 18. Junii 1795.

Altero ex capite reductio postulatur, quia nimirum re-
ditus hæreditarii impares sunt oneri duplicis missæ
quotidianæ. Aucta enim est elemosina missæ quoti-
dianæ ita ut si tempore conditi testamenti satis erant
ducata viginti pro missis duabus quotidianis, nunc
ducata centum, & octo requiruntur, ut Episcopus te-
statum facit. Ex redditibus vero hæreditariis prius de-
trahenda videntur onera emolumenti in ducatis vi-
ginti rectori relicto, subsidium dotale in Ducatis tri-
ginta, & expensæ pro manutentione Ecclesiæ, quæ in
annuis ducatis quindecim taxantur. Hisce deductis
superessent annua ducata quadraginta septem, unde
nec una celebrari posset Missa quotidiana, quæ du-
cata quinquaginta quatuor requirit. Animadvertant
tamen EE. PP. quod usque ad annum 1786. ipse Vin-

cen-

centius Amaduro prestavit celebrationem duplicis missæ quotidianæ, & ab eis cessavit ratus idcirco se non teneri, quia legatum erat *taxativum*. Perpendantur prius alia onera, & precipue subsidii dotalis redicenda sint, quam Missæ quas testator in sua dispositione præcipuas habuit, ut Sac. Congregatio fieri jus sit in *Montis Falisci Reductionis*, l. 7. Decembris 1791. Tandem observandum quod licet reductio concedatur, libera tamen supersunt Ducata *quadraginta septem* unde plus quam missæ biscentum celebrari poterunt, si habita ratione ad manualementa sacra impleantur, quot huic summe respondent. Quoad Missas in præteritum omissas de quibus in III. *Dubio* quæritur, statuendum erit num Amadurus in culpa sit. Sane se excusat quia consuluit jurisperitos, qui responderunt fas esse a celebratione Missarum quotidianarum cessare, quia legatum erat *taxativum*. Sed temere hoc fecisse videtur non interpellato oraculo potestatis Ecclesiasticæ. Si explorata erit ejus culpa, cum de paupertate non doceat, cogendus erit ad implementum Missarum, quam ommissæ sunt, saltem pro ea quantitate, quam redditus hereditarii ferre poterat, ut statuit Sac. Congregatio in *Novariensis Translationis, & Reductionis Missarum* 25. Januarii 1794. ad II. *Dub.*

Tria proponuntur dubia.

- I. *An, & quomodo sit locus applicationi subsidiorum dotalium in casu &c.*
- II. *An, & quomodo sit locus translationi, & reductioni Missarum in casu &c.*
- III. *An, & quomodo sit consulendum SSmo pro absolutione quoad præteritum in casu &c.*

Ad I. Negative.

Ad II. Negative quoad primam partem; quoad secundam provisum in tertio.

Ad III. Affirmative peracto Investimento cum solitis clausulis favore Ecclesiæ S. Petri annui redditus superextantis hereditatis decursi ab anno 1786., & in Missas, & alia onera non erogati ad effectum erogandi fructus in celebrationem primo duplicis Missæ quotidianæ, & deinde in subsidium dotale ad formam Testamenti.

FERENTINA EMOLUMENTORUM . Morboccu- *Sess. 21. cap. 2.*
lorum captus Præbiter Angelus Bernola Rector Pa- *de Reform.*
rochialis S. Valentini Ferentinæ Diæcesis Urbem pro-

fectus est, ut curandæ valetudini operam navaret .
Vicarius Capitularis qui tum Ferentinam Ecclesiam
administrabat, censuit in Paræcia Economum Cura-
tum Sacerdotem Philibertum Pace, durante absentia
Parochi, præficere, eique stipendium assignavit scu-
torum trium in singulos menses *una cum incertis stolæ,*
ut expressum est *in litteris patentibus* .Economus Pa-
ce in controversiam venit cum Parocho Bernola super
solutione stipendi, & elemosinis Missarum, quas Econo-
mus *pro Populo* applicavit, quæ controversia cum a
Præbitero Pace delata esset ad S. Congregationem ex
Rescripto *diei 19. Junii 1802.* injunctum est Episcopo,
ut veris existentibus narratis cogeret Parochum Ber-
nola ad præstandum stipendium . Sollicitus fuit Epi-
scopus, ut rem transigeret, sed exacerbatis animis
non potuit res conveniri, Reclamante iterum Præs-
bitero Pace (qui jam ob Beneficium in Cathedrali ob-
tentum Æconomatum reliquit) remissæ fuerunt præ-
ces hujusmodi Episcopo *pro Informatione,* simulque
ut Parocho Bernola præstitueret tempus ad deducen-
dum sua jura in Sac. Congregatione . Episcopus nar-
rat quæ superius exposui, & affirmat quod Parochus
Bernola non repugnat stipendium persolvere, & ele-
mosinam Missarum pro Populo ad taxam tamen sino-
dalem, sed postulat, ut ab Economo Pace compensen-
tur emolumenta ceræ ex funeribus percepta . Quoad
hæc emolumenta Episcopus refert *conventum fuit,*
ut ista cera per economum percipienda, atque adnotan-
da postmodum partiretur æqualiter cum Parocho Ber-
nola, cui relinquebatur onus solvendi tum stipendium
Missæ Parochialis pro Populo diebus festis, tum ho-
norarium ceteris Cappellanis Coadiutoribus, Sciscitari
curavi quantitatem incertorum stole, quæ annuatim
percipi poterunt in Parochiali S. Valentini, & suppo-
nitur conflare ingentem quantitatem scut. 100., licet
sincerum computum haberi haud possit ex nimia osci-
tantia Æconomi, qui neglexit indebitis Libris adno-
tare Baptizatos, & Defunctos, contentus horum nomina
in schedis retinere .

Parochus Bernola sua jura in scriptis mihi deduxit : Fate-
tur quidem se debere Æconomio Pace stipendium scu-

torum trium in singulos menses, & elemosinam Missarum, quas Æconomus pro populo applicavit. Duo tantum in controversiam veniunt: scilicet quomodo solvenda sit hæc Missarum ælemosina, & num Æconomus Pace retentis reliquis omnibus emolumentis teneatur consignare dimidium tantum Cerae quæ ex funeribus percepit. Contendit Æconomus, quod pro elæmosina missarum pro Populo sibi debeantur *sei quarte di grano colmo*, quæ Parochus in hanc causam percepit. Verum licet hoc probatum esset; attamen non ex hoc sequitur quod ipse habere debeat id quod Parochus hoc nomine consequitur. Dum itaque missas celebravit ei solvenda tantum videtur elæmosina ad taxam synodalem. Quoad emolumenta Cerae certe quidem hæc pertinere viderentur ad Æconomum, quia in litteris patentibus ei assignatur *incerta Stola*, sub quibus venit cera, quæ in funeribus percipitur. Sed quoniam Episcopus affirmat Parochum inter, & Æconomum conventum fuisse, quod cera ex funeribus percipienda divideretur, jam Æconomus eam tradere, & cum suo credito compensare debere videtur. Si hæc probentur ab EE. VV. facienda erit liquidatio coram Episcopo tum Crediti Sacerdoti Philiberti Pace pro sibi debitis stipendiis, & elemosinis Missarum pro Populo ad taxam Synodalem, tum crediti Parrochi Angeli Bernola pro quantitate cerae ab Æconomio consignandæ, & pro quibusvis Paræciæ redditibus præter Stolæ incertis ab ipso Æconomio perceptis, ut asseritur in Notula ab ipso Parrocho exhibita, & jure probanda ita ut invicem collatis rationibus appareat, uter eorum debitor sit renunciandus.

Dubium est.

An, & quomodo debeat stipendium Æconomio Curato Pace, & elemosina Missarum in casu &c.

Affirmative juxta Transactionem, & ad Episcopum pro liquidatione.

*Ses. 23. cap. 18.
de Reform.*

FERETRANA APPLICATIONIS HÆREDITATIS. Septimius Bedetti, ejusque Uxor Antonia reciprocum fecerunt testamentum, quo sibimetipsis invicem institutis hæredem substituerunt in utraque hereditate *l' Anima nostra* ita ut redditus omnes = *vengano erogate in due Ufficiature mercamente laicali per l' applica-*

zione di quelle messe in perpetuo, che diremo in appresso in suffragio dell'anime nostre, la qual applicazione si dovrà fare da due Sacerdoti non mai regolari, ma Secolari, e ciò perchè il Paese sempre abbondi di Ministri Sacri a maggior comodo della Popolazione all'Altare di S. Pietro Martire, che esiste già eretto nella Chiesa Parrocchiale di questo luogo di Macerata Feltria.

Jusserunt præterea ut gemini Sacerdotes ad nutum amovibiles nominarentur a publico Consilio Civitatis primum ex descendentibus dal Signor Grazioso Bedetti di S. Leo, o dal suo Figliolo Gio. Battista. His deficientibus eligerentur Terrigenæ, sin minus Diæcesani. Primus vero ex geminis Sacerdotibus esse deberet laureatus in S. Theologia, vel in utroque jure, ut & missas quinque in singulas hebdomadas applicaret, & catechesim quoque explicare teneretur in duobus diebus festis in unoquoque mense, & tandem redditus hereditarios administraret exhibita quotannis redditione rationis Confalonerio, & secundo Priori Civitatis, & Parocho pro tempore S. Michaelis. Huic vero Sacerdoti solvendum esset stipendium pro singulis Missis quinque hebdomadalibus in obolis quindecim, & præterea: abbia in ogni anno sei mastella di grano concia, sei Some di vino, e scudi quattro moneta Romana; Secundus vero eligendus Sacerdos requirebatur idoneus, qui præter applicationem missarum quinque hebdomadalium cum elemosina obolorum 12. confessionis quoque exciperet.

Utrique Sacerdoti indulgetur, ut per alios applicare Missas posset: purchè nella maggior parte dell'anno venga adempita dai sudetti due Sacerdoti per se stessi, e non per mano d' altri. Præterea legatur Ecclesiæ Parochiali S. Michaelis scuta 25, & præcipitur, ut eidem utensilia solvantur. Quod si in Suburbii Civitatis nova ædificaretur Ecclesia, tum data est facultas duobus Sacerdotibus, ut possent applicationem perficere in nova extruenda Ecclesia. Impletis vero omnibus hiis oneribus quidquid supererat ex annuis redditibus erogandum erat vel in tot Sacris, vel in novam fabricam Ecclesiæ suburbicariæ.

Hæc, quæ propius ad rem nostram pertinent, summa consensione Conjuges Bedetti disposuerunt. Sed defuncto Septimio alia mens fuit Antonia Uxoris superstitis. Nam novis scriptis tabulis præcedens testa-

mentum revocavit, & jussit, ut bona sua omnia venderentur, & ex pretio retrahendo tot Missæ celebrarentur. Occubuit Antonia anno 1801., & tum publicum Consilium Maceratæ Feltriæ investigavit rationes hæreditarias Septimii Bedetti. Novit ope Peritorum quod illius bona annuos ferebant fructus in scutis 112. Ex his tamen demenda erat dos Antonie, quam dotem ipse Septimius in testamento fassus erat in scutis octingentum, quorum fructus calculati ad rationem scutorum quatuor in singula centum minuebat in scutis annuis 32. fructus hereditatis Septimii ita ut ex scutis 112. reliqua forent scuta 80. Hæc vero imparia erant, ut injuncta onera ferrent, quæ annua scuta 107. attingebant: scilicet scuta 38. 90. pro ælemissina Missarum 260. in obolis quindecim, scuta 31. 20. pro stipendio aliorum Sacrorum 260. in obolis duodecim, scuta 5. 20. pro utensilibus, scuta 19. 60. pro emolumento, quod in pecunia, quod in generibus præstandum erat primo Sacerdoti, cui hæreditatis administratio a Testatore data erat: & tandem scuta 12. 50. pro expensis mantentionis honorum.

Hisce exploratis Publicum Consilium in eam venit Sententiam, ut preces offerret huic S. Congregationi pro commutatione voluntatis Septimii Bedetti, ita ut ejus reditus hæreditarii applicarentur in causam stipendii publici Ludi Magistri, qui teneretur Missas quinque hebdomadales celebrare. Huic instantiæ acriter primum obstitit Dominicus Ravogli Parochus S. Michaelis, qui urgebat executionem voluntatis Septimii Bedetti, & si promptum, paratumque perhibebat, ut prestet applicationem vel per se vel per aliam decem missarum hebdomadaliū. Verum cum præces publici Consilii remissæ fuissent Episcopo, ut auditis interesse habentibus votum suum daret, hinc interrogatus Parochus assentitus est in instantiam a Publico Consilio factam hisce conditionibus. I. *S' adempia la mente del Testatore in tutto, e per tutto riguardo a quanto ha disposto in favore della mia Chiesa Parrocchiale* II. *Le Messe ebdomadarie debbano celebrarsi nella mia Chiesa Parrocchiale, ne mai si possano trasportare altrove fuori della Chiesa Parrocchiale* III. *Debba il Cappellano o sia Maestro pro tempore assistere alle S. Funzioni al Confessionario nella Chiesa Parrocchiale di S. Michele Arcangelo.* Nisi hujusmodi impleantur conditiones

negat Parochus se consensum prestaturum . Joannes vero Baptista Bedetti cujus descendentes ex testamento passivam habent vocationem primum animi sui sententiam aperire recusavit , & deinde precibus exhibitis ad hanc Sacram Congregationem sese professus est consensum daturum , si ei usus habitationis daretur in ædibus Testatoris , & præterea suppellex , quæ adhuc in iisdem ædibus invendita manebat . Tandem Sacerdotes Doctores Maceratæ Feltriæ precibus publici consilii annuunt .

Hisce omnibus expositis ita *Votum* suum concludit Episcopus = *Inspecto tenui reditu patrimonii Bedetti nullimode ad sustentanda onera illius piæ dispositionis , ac viso consensu majorum interesse habentium , doctorum scilicet Sacerdotum Maceratæ Feltriæ , ac in genere Archipræsbyteri licet conditionato super quo erit a vobis decernendum ; (nam gravare ulterius quam testator voluit Beneficiatum , & quærere quæ sua sunt , majusque commodum , quam bonum commune , non convenire videtur) ac demum considerata utilitate adolescentium in otio torpentium , ac summa in ignorantia vitam degentium , itaut illa in onorifica terra fere deficiunt Sacerdotes , & omnino Clerici carentia Magistrorum , Populique inopia ; ea ego essem sententia , ut gratiam petitam conditionibus , ut in supplici Oratorum libello impertiri EE. VV. eis possent . Post hæc preces quoque obtulit Joannes Ceccarelli , qui se consanguineum Septimii Bedetti affirmat , & attenta ingravescente ætate , & adversa valetudine opem aliquam ex Patrimonio Bedetti postulat . Hanc instantiam semel iterumque annis 1792. , & 1796. proposuit san. mem. Pio VI. , semperque R. P. D. Auditor SSñi rejecit . Ex quibus Episcopus in postrema Informatione authumarem , inquit , *rejiciendam nunc esse instantiam Ceccarelli . Nam imminuta nunc est hæreditas , nec sufficit pro eleemosynis Missarum , expensisque Sac. Supellectilium . Multa autem Ceccarellius mobilia habuit , ac alias eleemosynas . Ast cum prodigus sit omnia constumpsit .**

Primum ab EE. VV. inquirendum erit num impleri possit pius opus a Septimio Bedetti institutum . Ex eo enim ducitur dubitandi ratio , quod ejus hæreditas impar sit oneribus sustinendis , postquam ejus uxor a reciproca dispositione recessit , & de re sua disposuit . Deducta siquidem ab hæreditate Septimii Bedetti uxoris dote ;
quam

quam ipse fassus est in scutis *octingentum* non plus fructus hæreditarii ferunt quam annua *scuta octoginta*. Computatis autem oneribus ea pertingunt ad annua *scuta 107.*, ita ut deficient *scuta 27.*, ut injunctis oneribus fieri posset satis. Animadvertendum tamen propono, quod si non omnia onera attamen aliqua impleri poterunt. Nam Testator præcipuum habuit onus decem Missarum hebdomadaliū, pro quibus retenta etiam eleemosyna a Testatore constituta requiruntur annua *scuta 70. 10.*, & adhuc superessent *scuta novem*, quæ primo Sacerdoti dari poterunt, ut administratio nem honorum curaret. Ut enim modis omnibus servaretur ejus voluntas juxta monitum *in Can. ultim. voluntas quæst. 10.* reduci poterunt alia onera. Ubi enim fondi impares sunt oneribus, prius alia onera, quam Missæ reducuntur, ut millies tradidit Sac. Congregatio, & præcipue *in Sabinen. Reductionis 12. Maji 1779. & in Anconitana 27. Martii 1790.*

Hæc sane obstare videntur quominus voluntas Septimii Bedetti commutetur, prout postulatur, & publicum Consilium Maceratae Feltriæ, & Joannes Ceccarelli. Nam publicum Consilium postulat, ut redditus hujusmodi applicentur in augmentum stipendii publici Ludi Magistri, cui a Communitate nunc solvuntur annua *scuta 24.*. Ita tamen applicatio hujusmodi fieri postulat, ut Ludi Magister teneatur applicare Missas quinque in singulas hebdomadas, prout Septimius jussit. Hæc vero commutatio tenderet, ut Episcopus affirmat, in publicam utilitatem. Nam aucto stipendio magis idoneus reperiri poterit Magister, qui adolescentes in disciplinis instituat, ut deinde operam navare possint scientiis, & doctiores facti ad Statum Ecclesiasticum ascendere. Posita autem publica utilitate, & necessitate commutationes voluntatis concedi solent *Can. Unio 3. caus. 15. quæst. 3. cap. Quia Monaster. de Relig. Dom. cap. Sicut unire de except. Prælat., & SS. Concilium Trident. sess. 21. cap. 4. sess. 23. cap. 18. de Reform.*

Quamquam, si res intimius scrutetur, nulla voluntatis commutatio fieri debet. Semelac enim Antonia uxor Septimii a reciproca dispositione recessit, æquum profecto non videtur, ut ex hæreditate Septimii unum, alterumque onus Missæ hebdomadalis adimpleatur. Reque vera deducta ab hujus patrimonio dote uxoris

scutis *octingentum* deficiunt annui reditus in scutis 32., quæ admissim respondent eleemosynæ alterius oneris hebdomadalis in obolis duodecim pro qualibet Missa. Si igitur ex hæreditate Bedetti unum onus Missæ hebdomadalis præstandum videtur; jam ab ejus voluntate non longe receditur, si in stipendium Ludi Magistri ejus hæreditas applicetur. Nam hic præstabit, & onus quinque Missarum hebdomadalium, quarum pro eleemosyna solutis utensilibus necessaria sunt scuta 41. 50., præstabit quoque curam administrationis pro qua Testator assignavit emolumentum in annuis scutis 19. 60.. Hisce subductis, quæ summam scutor. 61. 10. attingunt, simulque subtractis scutis annuis 12. 50. pro expensis mantentionis bonorum jam ex hisce conflatur summa scutorum 73. 60., ut scuta tantum 6. 40. supersint ex redditibus hæreditariis in scutis *octoginta*. Nihil igitur deficeret ad implendam voluntatem, nisi explicatio cathechesis injuncta primo Sacerdoti bis in singulos menses, sed hæc vel injungi poterit Ludi Magistro, vel suppletur per instructionem, quæ ex proprio munere pueris facere tenetur.

Cæterum hanc applicationem probat Episcopus. Præbyteri Doctores Maceratæ Feltriæ, qui passiva donantur vocatione, ultro in hanc applicationem assentiuntur. Joannes Baptista Bedetti, cujus descendentes in nominationibus præferuntur consensum præstitit, ut aliquam utilitatem ex hæreditate perciperet. Parochus vero S. Michaelis primum obsistit, ne voluntas Septimii Bedetti commutaretur, sed deinde consentit triplici adjecta conditione nimirum, ut firma maneret voluntas Septimii, quoad ea, quæ respiciunt interesse Paræciæ; ut Missæ celebrandæ sint in Ecclesia Parochiali, nec alio transferri possint; ut tandem Cappellanus, sive Ludi Magister teneretur adesse S. Functionibus, & confessiones excipere. Verum ex hisce conditionibus prima in eo consistit, quod Paræciæ solvantur pro una vice scuta 25., & præterea utensilia, quatenus in ea Missæ celebrentur. Altera aperte contraria est menti Testatoris, qui facultatem dedit transferendi celebrationem Missæ ab Ecclesia Parochiali ad novam Ecclesiam in Suburbio extruendam. Tertia tandem novum onus infert Præsbitero, qui Missas celebrare debet, cum Testator numquam ei injunxit, ut Sacris functionibus interesset. Joannes vero Ceccarelli

relli consanguineus cum jam ex hæreditate Septimii aliquid habuerit, & jam ex Decretis R. P. D. Auditoris Sanctissimi rejectus fuerit, nil jure postulare posse videtur.

Ex his quæ hinc inde deducuntur EE. VV. deliberare dignentur.

An, & quomodo implendum sit pium opus a Septimio Bedetti relictum, seu potius, an cui & quomodo sit facienda applicatio in casu &c.

Non proposita cum sequentibus.

*Sess. 22. Cap. 6.
de Reform.*

SABINEN. SUSPENSIONIS NOMINATIONIS. In Cathedrali Malliani tres extant Cappellaniæ, altera SS. Quatuor Incoronatorum anni 1518. fundata ex Testamento Antonii Nardi a Fratribus Festini illius hæredibus, altera Sanctissimi Rosarii anno 1630. a familia Festini erecta, tertia sub invocatione S. Mariæ Pietatis instituta anno 1672. a Felice Marubi. Jus patronatus Cappellaniarum hujusmodi sive ex donationis titulo, sive ex testamentario jure, in familiam Paluzzi coaluit, quæ nunc constat ex Fratribus Paluzzi Septimio, & Carolo. Quorum ille vacantibus nunc Cappellaniis, quas defunctus Frater Arcidiaconus Paluzzi possidebat, postulat omnium suspensionem, ut impletis oneribus superextantes redditus percipere possit ad sublevandam suam paupertatem. Triplex enim Cappellania non alia habet onera quam Missarum; scilicet illa SS. Incoronatorum Missas annuas quinquaginta duo; illa Sanctissimi Rosarii missas viginti quatuor in annos singulos. Reditus utriusque Cappellaniæ attingunt summam scutorum viginti quatuor ex quibus demptis omnibus oneribus etiam Missarum in scutis duodecim libera supersunt quotannis scuta duodecim. Ex Cappellania vero S. Mariæ Pietatis redeunt annua scuta quadraginta. Celebrandæ sunt missæ 160., quæ cum aliis oneribus requirunt annua scuta 24. 97. 4., ut pro Cappellano reliqua sint scuta 15. 2. 1.

Eminentissimus Episcopus Sabinensis affirmat in suspen-

sionem Cappellaniarum consentire tum Capitulum Cathedralis, tum Carolus Paluzzi, qui eodem jure patronatus una cum Septimio Fratre potitur. De cuius paupertate hæc refert = *Licet autem non ea plane sit Oratoris egestas, quam in rei causam profert, ut parando non sit, quæ suppeditent ad cultum, & ad victum sibi, suisque; cum tamen procul dubio summo ipse ære alieno obrutus sit, atque haud mediocri rei familiaris angustia prematur, cumque e contra nulli ex hac indulgentia inferatur injuria, nemine ad id muneri speciatim vocato, ac demum cum res ipsa, & Caroli Palutii, cui etiam utpote Oratoris Fratri delectus Cappellani tribuebatur, & Ordinis Canonorum Manlianensium consensione commendetur, quorum id fortassis intererat ædiculis in eorum templo exstructis, illud profecto conspicio in deliberationem cadere, quod a vestro amplissimo consensu benigne donari possit, cum præsertim maxime vobis curæ sit Patronorum commodis, atque inopice, ut plurimum consulere, quando nihil inde detrimenti Ecclesiastica res copiat,*

Ex Concilio namque Toletano IV. Can. 37. habetur, ut Patroni = eorumque filii redacti ad inopiam ab eadem Ecclesia suffragium vitæ pro temporis usu recipiant, & Clem. III. in Cap. Nobis 25. de Jurepatronat. jubet, quod si Patronus = ad inopiam vergat ab Ecclesia illi modeste succurritur. Hinc quæstio inter Canonistas num paupertas Patroni esse debeat absoluta, ut non habeat unde vitam ducere ut tradit *Barbos. juris Eccles. univers. Lib. 3. Cap. 12. num. 217.*, seu potius respectiva, ut Patronus vivere nequeat pro suo gradu, & conditione, ut tradit *Fargna de jure Patron. part. 1. Can. 3. Cas. 1. num. 8.* Hæc tamen dissidens opinio conciliata videtur ex Resolutionibus S. hujus Congregationis. Ubi enim agitur de suspendendis ipsis Missarum oneribus ad levandam paupertatem Patroni; tum certe requirit paupertatem absolutam in *Camerinen. 21. Augusti 1784. & 27. Novembris 1785.* Si vero actum est de sola suspensione nominationis, ut impletis oneribus Patronus superextantes redditus percipiat; tum sane respexit etiam ad paupertatem respectivam, ut in *Asculana Dispensationis 20. Maii 1786., & in Aquen. Cappellanice 20. Januarii, & 3. Februarii 1787.*

Hæc quæ juris sunt conferant EE. PP. ad præsentem speciem, in qua Palutius postulat dispensationem nomi-

nationis, ut impletis oneribus superextantes reditus percipiat. Ipse quidem tanta non præmitur inopla, ut stipem quærere cogatur. Habet quidem in bonis, sed præmitur ære alieno, & multa sobole, ut Eminentissimus Episcopus testatur. Si aliquid ei indulgere velint EE. PP. videant num hæc suspensio ad aliquod tempus præscribeuda sit.

Dubium proponitur.

An, & quomodo sit locus suspensioni nominationis Cappellaniarum in casu &c.

*Ses. 23. cap. 11.
de Reform.*

PERUSINA EMPHITHEUSIS. Sodalitium suffragit Perusiæ supplicavit Sac. Congregationem, ut fassibi esset bona in Agro *Getola* a Perito æstimata scuta 963. 75. in locationem ad longissimum *nonaginta novem* annorum tempus concedere Comiti Lutio Baldelli, qui annuam responsionem in scutis *quadraginta* rependere, & fundos meliorare, & vectigalia solvere spondebat. Verum Sac. Congregationi visum est utilius expediri Sodalitio, si bona in Emphitheusim *ad tertiam generationem masculinam* darentur, proptereaque Episcopo Perusino injunxit, ut novam ineundam Emphitheusim palam publiceque proclamaret. Affixa fuere edicta *die 28. Maii 1802.*, & tempus quindecim dierum præstitutum, ut quisque posset oblationem proferre. Adfuit Lutius Baldelli, qui Canonem spondidit in scutis *quadraginta*, unus, & item alter accessit oblatores, qui in minori summa canonem repromiserunt. Post vero expiratum terminum in *Ædictis* præfixum tres alii superaccesserunt oblatores, quorum melior fuit Jacobus Taffa spondens Canonem scutorum 63. 99. 4. $\frac{1}{2}$.

Hinc inter oblatores dissidium. Nam Comes Baldelli se prælatum iri putabat, quippe melior oblatores, qui intra terminum præfixum adfuit. Contra Jacobus Taffa, cui Sodalitium suffragabatur, affirmabat idcirco se oblationem præsentasse extra terminum, quia libelli vix
affi-

affixi non sine fraude disjecti fuerunt, ut celaretur ineunda Emphitheusis, & Baldellus prælationem consequeretur. Ne quid Sodalitium detrimenti caperet, Episcopus jussit, ut iterum Edicta affigerentur, & Emphitheusis proscriberetur pro Canone a Jacobo Taffa oblato in scutis 63. 99. 4. $\frac{1}{2}$. Concurrunt pluri oblatores inter quos Comes Baldelli, qui præstitit in oblatione scutorum *quadraginta* in pecunia Argentea, & se professus est *zdi non approvare a mio pregiudizio la ordinata nuova affissione di Editti, dichiarando espressamente di voler esser preferito, e ne rimetto la piena decisione alla Sagra Congregazione del Concilio.* Sed in hac nova licitatione melior omnium oblato fuit Philippus Cecchetti, qui pro persona nominanda promisit annum Canonem in scutis *octoginta & unam* in pecunia argentea, personamque nominavit *Felicis Siepi*, qui oblationem acceptavit, & spondidit. Hinc Episcopus omnes oblationes ad Sac. Congregationem remisit, & narrata exponens concludit = *major omnium assurgit oblatio Felicis Siepi cum æque idonea fidejussione solidali Benedicti Guardabassi pro scutis octuaginta unius Argenteis, & sic melior omnibus; ac ditior.*

Cum Baldellus sollicitus fuerit preces huic Sac. Congregationi exhibere, & apponere = *Nihil transeat* = iterum injunctum est Episcopo, ut omnibus oblatores præfiniret terminum *quadraginta* dierum, quo possent sua jura in Sac. Congregatione deducere. Nemo tamen adfuit & præcipue Comes Baldelli quamquam a *Felice Siepi* speciali citatione compulsus sit. attamen semper a judicio latitavit. Instante igitur eodem *Felice Siepi* causa *ex officio* proponitur. Certum est, quod hic inter cæteros oblatores melior fuerit promisso Canone in scutis *octoginta & uno*, datoque idoneo Fidejussore. Ne autem, hic prælationem obtineret, obstabat Comes Baldelli eam interserens rationem, quod *Felix Siepi* oblationem protulit post secundam Edictorum affixionem quam factam esse contendebat contra jus, & in sui præjudicium. Nam sibi quæsitum esse jus contendebat ex prima affixione, in qua cum melior oblato intra præfixum terminum fuisset, supra cæteros obtinere debebat prælationem, nec nova edicta proscribi,

nec novæ oblationes recipi poterant ut tradit *Rosa de execut. Litterar. Apostolic. Cap. 4. num. 327. Rota in Hieracen. Alienationis Bonorum 9. Martii 1754. §. 6. cor. Elephantutio.*

Verum agitur de interesse Sodalitii, quod admissio *Baldellio*, & exclusio *Sepio* jacturam ferret in dimidio Canonis, cum hic illum tantum præstet quantum scuta octoginta & unum superant scuta quadraginta. Exploratum autem est quod Ecclesiæ communicata sint privilegia, quæ Minoribus jura dederunt *Card. de Luca de Regal. discurs. 87. num. 13. Delbene de Immunit. Cap. 7. dub. 9. n. 12. Card. Petra ad Constit. Apostolic. Leonis Magni num. 84.* Hinc Ecclesia, quemadmodum & Minores, gaudent Beneficio additionis iu diem ex Textu in leg. *Et sine dolo §. Questionem ff. de Minoribus.* Hinc oblationes, quæ meliorem faciunt conditionem Ecclesiæ recipiuntur, licet post Edictorum terminum, dumodo re integra & ante executum Beneplacitum superaccesserint ut firmat *Petra loc. citat. num. 4.*, & definivit Sac. Congregatio in *Neapolitana Beneplaciti 1697.*, & in *Neapolitana Domus 13. Januarii 1731.* Hinc tandem si Ecclesiæ expedit nova proscribuntur Edicta ad novos accersendos oblatores, ut his & tertio factum fuisse constat a Sac. Congregatione in *Firmana Emphitheusis die 19. Decembris 1801.* Quare nihil obstare videtur *Sepio*, si oblationem protulit in secunda Edictorum affixione, nec ullum jus quæsitum videtur *Baldellio* si in prima licitatione melior fuerit oblatores.

Dubium est.

An, & cui sit concedenda Emphitheusis in casu &c.

Die Sabbathi 23. Julii 1803. in Palatio Apostolico Quirinali erit Sacra Congregatio Concilij, in qua præter alia, proponentur infrascripta Dubia, juxta morem ejusdem Sacræ Congregationis de jure resolvenda.

FERETRANA APPLICATIONIS HÆREDITATIS, *Ses.23.cap.18. de Reform.*

An, & quomodo implendum sit pium opus a Septimio Bedetti relictum, seu potius an, cui, & quomodo sit facienda applicatio in casu &c.

Affirmative juxta Votum Episcopi.

SABINEN. SUSPENSIONIS NOMINATIONIS : *Ses.22. cap.6. de Reform.*
An, & quomodo sit locus suspensioni nominationis Cappellaniarum in casu &c.

Dilata, & Eius Episcopus referat utrum adsit in Familia idoneus ad Cappellantias, sin minus de ætate filiorum Septimii, & de eorum dispositione ad Statum Ecclesiasticum.

PERUSINA EMPHITEUSIS. *Ses.25.cap.11. de Reform.*
An, & cui sit concedenda Emphiteusis in casu &c.

Affirmative favore Felicis Siepi salvo jure vigesimæ, & sextæ.

Ses. 22. cap. 6.
de Reform.

ECCLESIEN. ONERUM. Pertinet hæc causa ad Folium Congregationis diei 26. Martii 1803., quo die EE. PP. anceps hæsit sententia, & prorogata controversiæ cognitione res omnis delata est ad *Eminentissimum Gabrielli qui dignetur rem perpendere, & votum suum aperire.* Hujus elucubratissimum Votum, nunc cum Causa reproponitur, EE. VV. oculis integrum subiicio.

„ Ad petitionem Capituli Ecclesiensis Cathedralis octo
 „ in hac Sac. Congregatione proposita fuerunt dubia
 „ die 9. Septembris 1786., novem die 16. Augusti
 „ 1794. unum die 21. Januarii, septem die 6. Maii
 „ 1797. & omnia cum Voto E^mi Antonelli resoluta.
 „ Tria iterum nuper Capitulum ipsum postulavit,
 „ eaque mihi EE. VV. die 26. elapsi Martii expen-
 „ denda delegarunt. Vestris igitur obsequens man-
 „ datis, quod sentio aperiã.

„ Queritur primo = *An & quomodo ex Massa Legato-*
 „ *rum sit deducendum Salarium, Archivistiæ, Pro-*
 „ *curatoris, & solvendum stipendium Collectoris in*
 „ *scutis septem cum dimidio pro centenariis, etiam*
 „ *pro Legatis Missarum ante annum 1652. acceptatis*
 „ *in casu &c.*

„ Duo sunt sub hoc dubio ad examen revocanda 1. An
 „ sit deducendum Salarium Archivistiæ, Procurato-
 „ ris, & Collectoris ex Massa legatorum 2. Quomodo
 „ deducendum. Ad primum quod attinet: disserens
 „ E^mus Antonelli in priori suo Voto de 4. Dubio cen-
 „ suit, ut = *reductio fiat ad rationem eleemosinæ mu-*
 „ *nualis, cum hæc sit norma, quam Sac. Congregatio*
 „ *in hujusmodi reductionibus præscribit, demptis ex-*
 „ *pensis pro utensilibus, ALIISQUE NECESSA-*
 „ *RIIS IN BONORUM ADMINISTRATIONE,*
 „ *ET CURA IMPENDENDIS,* ejusque Senten-
 „ tiam probavit Sac. Congregatio die 9. Septembris
 „ 1786. per rescriptum. *Juxta Votum E^mi Relatoris-*
 „ Jam vero inter expensas necessarias pro administra-
 „ tione bonorum recenset Episcopus Salarium Archi-
 „ vistæ, Procuratoris, & Collectoris. Necessarium
 „ etiam novit Capitulum anno 1652. augmentum
 „ stipendii Collectoris a scutis quinque, ad septem
 „ cum dimidio ob mutatum rerum statum, licet in
 „ proprium cederet damnum ob indivisos tunc redi-
 „ tus massæ distributionum, & legatorum. Eoque

„ magis crevisse dicendum est hujusmodi necessita-
 „ tem post lapsum annorum 150. a Capitulari edito
 „ decreto, Rite hinc consequi videtur Salarium præ-
 „ dictum, & stipendium virtualiter in Voto E^mi An-
 „ tonelli, & consentaneo Sac. Congregationis rescri-
 „ pto contineri, ideoque deducenda esse ex verbis
 „ illis = *demptis expensis necessariis in bonorum ad-*
 „ *ministracione, & cura impendendis.* Illudque etiam
 „ sequitur, quod eadem urgente necessitate legata
 „ quoque ante annum 1652. accepta nedum in Sala-
 „ rium Archivistæ, & Procuratoris, sed in auctum
 „ quoque contribuere debeant stipendium collecto-
 „ ris, scilicet olim in minori summa scutorum quin-
 „ que conventum. Similes porro conventiones taci-
 „ tam habent conditionem = *rebus in eodem statu*
 „ *manentibus ex Can. in Parochia 16. qu. 1. gloss. in*
 „ *cap. 2. de rescriptis leg. fin. Cod. de Sponsal. leg.*
 „ *quod Servius ff. de condit., & leg. cum quis ff. so-*
 „ *lut. matrim. Pasqualig. de Sacrif. novæ l. quæst. 1175.*
 „ *num. 4. part. 2. & Rot. in recent. decis. 51. num. 3.*
 „ *part. 1.* Alias ob mutatas temporis circumstantias
 „ vergerent ad læsionem, ob quam reduci debent ad
 „ æquitatem ut docet *Benedict. XIV. de Synod. Diæ-*
 „ *ces. lib. 13. C. ultim. num. XXVI. Pasqualig. de Sa-*
 „ *crific. nov. leg. dicta quæst. 1175. num. 2. Monacell.*
 „ *tom. 4. in supplem. ad tom. 2. num. 466. & Sac. hæc*
 „ *Congregatio in Bononien. 1. Martii 1687. in Mace-*
 „ *raten. 15. Novembris ejusdem Anni in Assisien. 23.*
 „ *Aprilis 1701. in Romana 27. Aprilis 1704., & in*
 „ *Æsina 10. Julii 1706.* Atque in id etiam ponderan-
 „ dum, quod Salarium, & stipendii contributio ad exe-
 „ quendam requiritur fundatorum voluntatem, eo-
 „ rumque idcirco respicit utilitatem. Ad eum sane
 „ pertinent expensæ, de cujus interesse, & utilitate
 „ agitur ex doctrina *Baldi in leg. si quando ff. de Offic.*
 „ *Procons. Angel. in leg. Turres cod. de oper. publ.*
 „ *Sarrias de expen. & meliorat, cap. 21. num. 30.*

„ Hæc quoad primum deductionis caput. Quo vero ad
 „ secundum de modo deducendi salarium & stipen-
 „ dium desumitur resolutio ex iisdem E^mi Antonelli
 „ verbis = *Demptis expensis necessariis in Bonorum*
 „ *administracione, & cura impendendis* = ut deman-
 „ tur à respectivo scilicet redditu Legatorum, quæ
 „ certum habent fundum, & reservata proportione

- „ ex massa aliorum, quæ fundum habent incertum,
 „ ita ut erogetur, quod superest in eorum adimple-
 „ mentum juxta præcedentes resolutiones, & costan-
 „ tem Sacræ hujus Congregationis praxim.
- „ Diversum Episcopus proponit modum, novam nempe
 „ reductionem Missarum ad obolos sexdecim = quæ
 „ ex Decreto hujus Sacræ Congregationis ad taxam
 „ Concilii Romani mihi concessa fuit, ex sexdecim
 „ obolis, qui unicuique Missæ respondent, tresdecim
 „ celebranti, & reliquos tres pro stipendiis supradictis,
 „ & Sacristiæ expensis assignare licebit, nisi aliter E.E.
 „ VV. placuerit = seu iteratam proponit Legatorum
 „ reductionem. At reprobandum censeo hujusmodi
 „ modum. Concedi profecto non solet ab hac Sac.
 „ Congregatione reductionis reductio; ut in Neapoli-
 „ tana reductionis Missarum 19. Novembris 1729. in
 „ Interamnen. reductionis Missarum 30. Augusti 1788.
 „ & alibi passim, idque fieret si propositus admittere-
 „ tur modus. Quum enim Legatorum omnium re-
 „ ditus comixti essent massa distributionum, & ultra
 „ dimidium pertinerent ad legata; ob indigentiam
 „ tamen Capituli, ea primum reduxit Sac. Congre-
 „ gatio in genere ædito sub die 9. Septembris 1786.
 „ ad tertium dubium rescripto = applicandas esse
 „ massæ distributionum duas ex tribus partibus, re-
 „ licta tertia parte pro legatis piis = quo Missæ 13000.
 „ & ultra reductæ fuerunt ad tria, aut quatuor mil-
 „ lia, deindeque ad quartum dubium reduxit easdem
 „ in specie, medio responso juxta Votum Eñi Rela-
 „ toris, ad taxam nempe eleæmosinæ manualis, ut
 „ ex præcedenti colligitur folio 19. Augusti & 9. Se-
 „ ptembris 1786., & in Voto Eñi Antonelli relato in
 „ Congregatione 16. Augusti 1794. Ad præces post-
 „ modum ejusdem Capituli altera sub die 11. Februa-
 „ rii 1797. cum Voto ipsius Eñi Antonelli concessa
 „ fuit reductio a Diæcesana taxa obolorum octo, ad
 „ duodecim.
- „ Dum non semel igitur Sac. Congregatio, sed bis, &
 „ tertio paucis ab hinc annis annuit pro reductione,
 „ novum profecto induceretur exemplum, si ea nunc
 „ quoad ipsamet legata quarta concederetur. Maxi-
 „ me quia nulla occurrit necessitas, neque Capitu-
 „ lum de cujus interesse agitur novam hanc postulat
 „ reductionem. Memorat quidem Episcopus in sua
 in-

- „ informatione indultum reducendi Missas ad taxam
 „ Concilii Romani, novissime a Sac. Congregatione
 „ impetratum sub die 27. Septembris 1800., sed con-
 „ cessum fuit hujusmodi Indultum cum clausula dum-
 „ modo legata = *Ab Episcopo Prædecessore reducta*
 „ *non fuerint* = Ut ex codicibus Secretariæ testatur
 „ mæritissimus Præsul a Secretis ejusdem Sac. Con-
 „ gregationis, ideoque facultatem non tribuit redu-
 „ cendi, jam redncta Missarum Legata. Idque pro
 „ recta ejusdem Indulti intelligentia, expresse decla-
 „ randum censeo, dum Episcopus ipse in novo pro-
 „ ponendo reductionis modo profitetur executurum
 „ se quod proponit = *nisi aliter EE. VV. placuerit*.
 „ Ad premissum igitur dubium rescriberem = *Affir-*
 „ *mative in omnibus juxta resolutionem diei 9. Se-*
 „ *ptembris 1786. ad 4. dubium, & non licere Episco-*
 „ *po legata de quibus agitur reducere ad taxam Con-*
 „ *cilii Romani vigore indulti die 27. Septembris 1800.*
 „ Secundum succedit dubium = *An ex fundatione Mur-*
 „ *gia Canonici teneantur applicare Missam majorem?*
 „ Et pro recta ejus resolutione premittenda est funda-
 „ tionis notitia.
 „ Canonicus Antiochus Murgia tradidit primum Capi-
 „ tulo Cathedralis libras 250. = *Affinchè dicessero (ca-*
 „ *nonici nempe) e celebrassero per il medesimo ogni*
 „ *Settimana una Messa all' Altare del Crocifisso, ed*
 „ *altra all' Altare di S. Sebastiano* = Deinde vero aliis
 „ solutis libris 750., & sic constituto in unum Capi-
 „ tali librarum Mille (quod vix modo in libris consi-
 „ stit 184. annui redditus scutor. 3. 52. monetæ Ro-
 „ manæ) Capitulum a priore onere absolvit jussit-
 „ que, ut = *Si dica, e celebri perpetuamente la Messa*
 „ *maggiore, che si dice pro Populo per detto Canoni-*
 „ *co Murgia pregando per la di lui anima, e de suoi,*
 „ *e cessino di dire, e celebrare le dette due Messe ogni*
 „ *Settimana* = & secundum ejus voluntatem Canoni-
 „ ci = *Accettando &c. si obbligano, che diranno, e*
 „ *celebreranno perpetuamente ogni giorno detta Mes-*
 „ *sa Maggiore, che si dice pro Populo nella quale si*
 „ *pregherà per detto Canonico Murgia, e dopo la di lui*
 „ *Morte per l'anima sua, ed i suoi, e ciò senza dilazio-*
 „ *ne, o scusa*.
 „ Authumat Episcopus in sua informatione, quod ea
 „ Y ver-

- 27 verba = *Si dica, e celebri perpetuamente la Mes-*
 27 *sa maggiore per la di lui anima, e de suoi* = locum
 27 suspicandi præbent Missam illam eo tempore non
 27 celebrari in favorem Populi, sed potius ad conven-
 27 tionem, & concursum populi, atque ea de causa
 27 ejus celebrationem in sui, & suorum suffragium
 27 prædictum Canonicum instituisse; præsertim cum
 27 nulla certa lege cautum tunc esset, ut in Cathe-
 27 dralibus aut Parochialibus Ecclesiis Missa illa Ma-
 27 jor celebraretur. Hinc suum aperiens votum hæc
 27 habet = *cum foundationis verba sint dubia, abs te non*
 27 *putarem, ut hujusmodi Capitale Massæ unitum re-*
 27 *maneat, & ejus fructus in distributiones convertan-*
 27 *tur. Num etiam in hoc casu Capituli præcibus, &*
 27 *Missæ Conventualis, que hodie pro benefactoribus*
 27 *applicatur suffragio participaret.*
- 27 Primum igitur expendam, num re ipsa quoad applica-
 27 tionem Missæ Majoris dubia sint fundatoris verba,
 27 & quid in casu expedire videtur deinde proponam.
 27 Ex regula siquidem 45. de reg. juris in Sexto inspi-
 27 cimus in obscuris quod est verisimilius = Verisimilios
 27 autem est applicationem etiam Sacri voluisse, qui
 27 ejus celebrationem demandavit; Ita docet sa. mem.
 27 Benedicti XIV. de SS. Sacrif. Missæ lib. III. cap. IX.
 27 num. 2. nempe teneri ad applicationem, ubi reli-
 27 ctum sit onus celebrandi. Et ita pluries definit
 27 Sac. hæc Congregatio, & præsertim in *Tinen. Ap-*
 27 *plicat. 18. August. 1668. lib. Decret. 26. Pag. 61. 2,*
 27 *in Vicentina 1688. lib. 38. pag. 471. in Spoleta-*
 27 *na 1710. lib. 60. pag. 4., & in Civitatis Plebis. 11,*
 27 *Maii 1793.*
- 27 Nedom vero Canonicus Murgia celebrari voluit Mis-
 27 sam majorem, sed cavet etiam, ut fieret celebra-
 27 tio = *Pregando per la di lui anima, e de suoi, & juxta*
 27 *ejus Vota promiserunt, Canonici, quod = si pre-*
 27 *gherà per detta Canonica Murgia, e dopo la di lui*
 27 *morte per l'anima sua, e de suoi* = Onus profecto
 27 orandi pro Fundatore obligationem præfert applica-
 27 tionis, *Benedict. XIV. de Sacrific. Missæ lib. 13.*
 27 *Cap. 9. num 7. qui refert resolution. Sac. Congrega-*
 27 *tionis in Vinti-nilien. 27. Aprilis 1700. ; Quæsitum*
 27 *namque in ea Causa fuit = An Sacerdos ad celebra-*
 27 *tionem Missæ eligendus teneatur illam applicare ad-*
 27 *teu-*

- „ *tentis verbis testatoris = & in ea orare pro anima ip-*
 „ *sius Testatoris = nulla facta mentione applicationis*
 „ *cum aliud sit orare, aliud applicare. Et Sac. Con-*
 „ *gregatio respondit = Sacerdotem teneri ad applica-*
 „ *tionem Missæ.*
 „ Luculentioribus tamen verbis præfatus Canonicus
 „ significavit applicationem voluisse. Præscripsit
 „ enim = *Si dica, e celebri perpetuamente la Messa*
 „ *Maggiore, che si dice pro Populo = & itemm =*
 „ *Cessino di dire, e celebrare le dette due Messe lette*
 „ *la Settimana =* isdemque verbis promiserunt Ca-
 „ non ci, quod = *diranno, e celebreranno detta Mes-*
 „ *sa Maggiore, che si dice pro Populo =* Geminata
 „ sane illa, atque iterata verba *si dica, e celebri = du-*
 „ *plex* habere videntur objectum, celebrationem nem-
 „ pe, & applicationem, alias eorum alterutrum re-
 „ maneret otiosum, contra dispositionem *Textus in*
 „ *in Leg. 1. §. hæc verba ff. quod quisque juris, & in*
 „ *leg. Cum pater 77. §. Filius Matrem ff. de legat. 2.*
 „ *Rot. in recen. decis. 242. num. 9., & seq. part. 5.*
 „ *tom. 1., & in Melevitana laudi super tertio Capite 18.*
 „ *Martii 1757. §. 5. cor. Canilliac.*
 „ Sub eadem insuper oratione discretive loquutus fuit
 „ de Sacro, quod usque ad suam foundationem dici
 „ consueverat pro Populo. In eo namque memoran-
 „ do simplicem adhibuit locationem = *Che si dice pro*
 „ *Populo =* omisso altero verbo = *e celebri =* quod in
 „ sua addit foundatione. Hisce siquidem geminatis, &
 „ discretivis verbis = *Si dica, e celebri =*, celebratio-
 „ nem designavit, & applicationem Missæ, quæ di-
 „ cebatur tantum pro Populo absque applicatione.
 „ Quod ita autem ante foundationem Murgia celebra-
 „ ri consuevisset testatur Episcopus eam nimirum
 „ Missam Majorem cum Cantu = *non celebrari in fa-*
 „ *vorem Populi, sed potius ad conventionem, & con-*
 „ *cursum Populi =* & eruitur ex ipsa descriptione,
 „ qua designatur, hoc est *Messa Maggiore, che si dice*
 „ *pro Populo =* Sub hac enim descriptione venire ne-
 „ quit Missa pro benefactoribus, nam *si dice pro Popo-*
 „ *lo, & non pro Benefactoribus. Nec intelligi potest*
 „ *Missa Parochialis. Ea enim a Parocho, & sine cantu*
 „ *applicatur, non a Capitulo.*
 „ Ex animadversis igitur teneri videntur Canonici ad

- „ applicationem Missæ Majoris ad formam Funda-
 „ tionis, At id non patitur fundus, Absque culpa
 „ enim Capituli iminutus est ad Capitale libra-
 „ rum 184., annui redditus scutorum 3. 52. = In his
 „ porro terminis locus esset reductioni alias per Sac.
 „ Congregationem concessæ ad taxam obolorum duo-
 „ decim, & vix propterea ex scutis 3. 52. celebrari
 „ quotannis possent Missæ lectæ vîngtînovem,
 „ Verum utilior forsàn erit animæ Fundatoris descri-
 „ ptio ejus nominis inter Benefactores; quum de
 „ quotidiano participaret Suffragio; Non iminueret-
 „ tur Massa distributionum Capituli, quæ valde te-
 „ nuis est, & consentanea esset resolutio dispositio-
 „ ni Fundatoris, & Sententiæ Episcopi. Rescribe-
 „ rem itaque = *esse describendum Canonicum Antio-*
 „ *chum Murgia in Tabella Benefactorum, & acquie-*
 „ *scant.*
 „ Tertium superest Dubium = *An sit consulendum SSmo*
 „ *pro absolute quoad præteritum in Casu &c.*
 „ Distinguendum porro inter ea, quæ fecit Capitulum,
 „ quoad stipendia Archivistæ, Procuratoris, & Col-
 „ lectoris, atque illius omissiones, quoad applica-
 „ tionem Missæ Majoris, Absolutione non indigent
 „ priora Capituli facta, quum ex notatis super pri-
 „ mo dubio, recte deducta fuerint, & deducantur
 „ stipendia illa ex Massa legatorum, quæ annum etiam
 „ præcesserunt 1652., Indigent vero posteriores om-
 „ missiones quum applicare tenerentur Canonici
 „ Missam Majorem; At veniam mærentur, tum
 „ ob præconceptam opinionem, licet erroneam, in-
 „ debitæ applicationis, cum ob tennes ipsorum re-
 „ ditus, imposito tamen onere celebrandi unicam Mis-
 „ sam cum Cantu in Suffragium Canonici Murgia, ut
 „ in similibus circumstantiis censuit Sac. Congregatio
 „ in Sutrina Missarum 22. Novembris 1704., ideo-
 „ que rescribendum censerem = *Affirmative celebrata,*
 „ *& applicata unica Missa cum cantu, & interven-*
 „ *tu omnium Capitularium pro Canonico Antiocho*
 „ *Murgia.*

Hec habet Emsus Relator. Reproponuntur Dubia.

1. *An, & quomodo ex Massa legatorum sit deducen-*
dum Salarium Archivistæ, Procuratoris, & solvendum
stipendium collectoris in scutis septem cum dimidio pro
cen-

centenario etiam pro legatis Missarum ante annum 1652. acceptatis in casu &c.

- II. *An ex fundatione Murgia Canonici teneantur applicare Missam Majorem in casu &c.*
 III. *An sit consulendum Sanctissimo pro absolute quoad præteritum in casu &c.*

Ad primum, secundum, & tertium Affirmative juxta votum Emi Relatoris, & ad mentem: mens est quod exprimatur salarium Archivistæ, Procuratoris, detrahatur debere proportionabiliter ex Massa Capituli, & ex Massa Legatorum.

PISCIEN. BENEFICII. Rogati EE. PP. in Congregatione diei 21. Maij proximi præteriti. I. *An Breve sit reportandum* II. *An supplicatio sit signanda* = responderunt = *Ad I. Affirmative ad II. Negative* = Vincentius Gialdini, qui causa cæcidit sollicitus fuit novæ Audientiæ beneficium impetrare. Sed cum hie dictus esset repositioni causæ dies, nihil mihi adhuc exhibuit. Canonicus Aloysius Cecchi, qui in præterita propositione obtinuit, deprecatur nunc reassumptionem præteritæ Allegationis EE. VV. distributæ. Resumpto itaque Folio hujus Causæ deliberandum erit.

An sit standum, vel recedendum a Decisis in casu &c.

In Decisis, & amplius.

PISAUREN. APPLICATIONIS HÆREDITATIS. *Ses. 22. Cap. 6. de Reform.*
 In Folio Congregationis diei 26. Martii proximi præteriti proposita est instantia Magistrarum Piarum Pisauri, quæ applicationem hæreditatis Nicolai Celi postulabant. Tum resoluta non fuit, & in sequenti Congregatione diei 30. Aprilis nuper elapsi adfuit R. Fabrica S. Petri, cujus jura pro vindicanda ex suis privilegiis eadem hæreditate Celi remissa fuerunt ad S. Congregationem Concilii ex Decreto R. P. D. Auditoris SSmi. Simul præces exhibuerunt Piores Oppidi Frontoni, ut bona rustica, & urbana, quæ ibi possidebat Nicolaus Celi æstimata ad scuta sexcentum, quæquæ ex voluntate defuncti eroganda sunt in celebra-

brationem missarum, applicarentur tum in fabricam Ecclesie Parochialis, tum in stipendium Cappellani Curati, cujus opera necessaria est in Parœcia, quæ per agrum, præruptosque montes late patet: Itaque EE. PP. rescripserunt = *Dilata, & reproponatur citatis omnibus interesse habentibus* = .

Interrogatus est Vicarius Apostolicus Calliensis super novis precibus *Frontoniensium*, quibus ipse favet, licet Exequutores testamentarii omnino repugnent. Nam angustam esse affirmat Parochialem Ecclesiam, ut *Polus* interveniens S. Functionibus sub diu manere cogatur. Necessariam quoque esse dicit operam Cappellani curati in Parœcia frequenti ad capita *septingentum* per agros dispersa. Quo vero hisce incommodis subveniatur, proponit, ut *Paracho et Ecclesie prædia, de quibus res est, perpetua attribuerentur ea lege, ut tercentum nummos scutatos fœnori adsumere, eoque pecunia Ecclesiam B. M. Virginis de Succursu pro servitio Parœciæ ampliorem faceret, ac deinde census sic constituendum deposita quoque anno summa aliqua redimeret, qua redemptione sequuta Sacerdotem Cappellanum adscisceret, & retineret sub constituta mercede scutorum fortasse quadraginta.*

Nunc igitur citatis omnibus interesse habentibus cum causa reproponatur, alterum, præter illud quod propositum est, *Dubium* adjiciendum censui, unde disceptetur de juribus *R. Fabricæ* per impressam *Allegationem* EE. PP. proponendis. Nititur sane *R. Fabrica* suis privilegiis eidem concessis a *Julio II. Leone X. Clemente VII. Paulo III. Alexandro VII.*, ex quibus vindicare sibi potest omnes hæreditates, & legata incerta, sive in institutione personarum, sive in designatione operum, sive in Exequutorum arbitrium collata fuerint. Incertam autem fuisse hæreditatem *Nicolai Cæii* contendit ex eo quod instituit hæredem = *P anima sua* =, nullo præcipuo injuncto opere, quod arbitrio exequutorum permisit; Immo in testamento expresse cavit = *a luoghi pii di questa Città disse non lasciare cosa alcuna* = Quibus in terminis locum sibi vindicare Privilegia *Rev. Fabricæ* definivit *Rota in Romana, seu Montis Falisci Applicationis 29. Januarii 1796. per tot. cor. R. P. D. Strasolda.*

Ponderandum nihilominus est ab EE. PP. quod Magistres *Piæ Civitatis Pisauri* multo ante a S. Congregatione applicationem deprecatae sunt, quam *R. Fabrica* sua

jura deduxisset. Præ oculis habeant EE. PP., quæ in præterito Folio deducta sunt pro applicatione favore Magistrarum Piarum, quæ non habent, unde vivunt, ut utilem operam navant in puellis instituendis. Animadvertant tandem, quod R. Fabrica jura sua exercere nequit super fundis positis in agro Frontonis. Nam ea Testator subiecit peculiari legato, quod quidem incertum non est. Ex his enim bonis jussit, ut *colla proprietà si faccio celebrare tante Messe in suffragio dell' Anima sua, e de suoi progenitori* unde cum certum designatum sit opus pium Rev. Fabrica ea bona ex suis privilegiis vindicare non potest.

Quatenus EE. PP. reiicerent jura Rev. Fabricæ, tum superesset inquirendum utrum bona essent adscribenda iis, qui in præterita propositione applicationem postularunt, ut latius actum est in folio diei 26. Martii 1803. potius vel juxta novas Preces Frontonensium, qui eorum bonorum, quæ Testator possidebat in eorum Territorio, erogationem efflagitant in Fabricam Ecclesiæ, & stipendium Cappellani Curati. Utrumque necessarium esse affirmat Episcopus. Nam angusta est Ecclesia, ita ut frequens Populus in S. Functionibus cogitur extra Ecclesiam stare. Cappellanus vero Curatus requiritur in Parœcia populosa ad capita septingentum, quæ in agro dispersa sunt. Ad sublevandam vero Parœciæ necessitatem, quandoque legata missarum suspensa, & applicata fuere ut in Cortonen. Applicationis 15. Februarii 1791.

Gemina proponuntur Dubia.

I. An Rev. Fabricæ S. Petri competat applicatio hæreditatis quondam Nicolai Celi in casu &c.

Et quatenus Negative.

II. An, & quomodo sit consulendum SSmo pro applicatione ejusdem hæreditatis Celi in casu &c.

Ad I. Affirmative exceptis Bonis in Territorio Frontonis sitis.

Ad II. Quoad hæreditatem provisum in primo, & quoad bona Frontonis ad Secretarium cum SSmo pro illorum applicatione favore Parœciæ ejusdem oppidi ad effectum retinendi Cappellani Curatum, qui celebret pro Anima Nicolai Celi tot Sacra; quot redditus ad taxam perpetuæ.

Ses. 24. cap. 18.
de Reform.

MONTIS ALTI QUOAD EXAMINATPRES SY-
NODALES. In postrema Synodo Diœcesana an-
no 1776. a defuncto R. P. D. Marcucci Antisite Mon-
tis Alti celebrata octoginta Examinatores Synodales
ex utroque Clero electi fuere. Sed tanta temporis diu-
turnitate multi occubuerunt, & nunc supersunt tri-
ginta, quorum undeviginti extra Diœcesim nunc mo-
rantur, octo ingravescentibus annis muneri obeundo
sunt impares, unus morbo laborat. Quo fit ut duo
tantum sint examinatores, nec proinde concursus ad
Parœcias haberi possent, nisi modernus Episcopus
a Sacra Congregatione impetrasset facultates depu-
tandi examinatores pro Synodales *de consensu capi-
tuli*. Sex proposuit Episcopus, ex quibus Capitulum
tres reprobavit scilicet Archipresbyterum Siliquini,
Canonicum Theologum Aloysium Octaviani, qui duo
sunt de gremio Capituli, & Presbyterum Aloysium
Masucci Canonicum Collegiatæ, & Vicarium Forar-
neum Oppidi Castineani. Ratus Episcopus injustum
esse dissensum hujusmodi, rem detulit ad Sac. Con-
gregationem, ut suam authoritatem interponeret.

Injunctum est Capitulo, ut *in Scriptis* referret causas,
cur examinatores reprobaverit. Quamquam Episcopus
nil intentatum reliquerit, ut rem cum Capitulo com-
poneret; attamen pervicacia nonnullorum omnis
compositio rejecta est. Quare Episcopus præstituit
Capitulo terminum, ut *in Scriptis* causas dissensus
deduceret. Quod præstitit *in Folio*, in quo Capi-
tulum profitetur = *che nell' esclusiva datasi ai tre sur-
riferiti Sogetti i Capitolari avendo Iddio avanti gl'occhi
non hanno già operato per impegno, o altro fine indi-
retto, ma solo, ed unicamente hanno asserito averli
esclusi per giusti a loro noti riflessi, & ex informata
conscientia, costando ad essi non esser questi idonei a so-
stenere un tal impiego. E siccome il vincolo della ca-
rità richiede, che niente si operi contro il prossimo,
perciò niuno, di essi trattandosi molto più di membri ec-
clesiastici hà creduto, e crede far palese in iscritto ve-
run motivo dell' esclusione ad essi data* = Episcopus hæc
contra in sua *Informatione* dignissimos probat ex trans-
missis documentis eos, quos Capitulum reprobavit,
& inde concludit = *Reliquum est, ut authoritate vestra
si, pleatur consensus, quem Capitulum absque justa
causa negavit* =

Qua-

Quatenus Episcopus proposuit Examinatores his præditis qualitatibus, quas Tridentinum præscribit, ex iustitia a Capitulo consensus præstandus, est & si iniuste denegatur, habetur pro præstito, ut tradit *Valenz. consil. 113. num. 25.*, *Surd. dec. 200. num. 54.*, *Mantic. decis. 226. num. 9.* Quo fit, ut iniuste dissentientibus Canonicis Examinatores habentur tamquam legitime deputati, ut *ad Cap. Nullus de jurepatron. tradit Andreuc. de tuend. pace, & concord. inter Episc.*, & *Capitul. part. 4. cap. 1. §. 2. num. 198.*, *Benedict. XIV. de Synod. Diæces. lib. 4. cap. 7. §. 10.* Nullam aliam causam affert Capitulum Montis Alti, quam = *averli esclusi per giusti a loro noti riflessi*, & *ex informata conscientia* = Verum quod ex Tridentino *sess. 14. cap. 1. de Reform. Episcopis* concessum est, ut *ex informata conscientia* procedere possint; id quidem sibi arrogare non potest Capitulum. Nec sub specie charitatis christianæ reticere potest causas, unde Examinatores reprobavit. Nam quando S. Apostolica Sedes sciscitatur has causas non tantum Capitulum, sed nec Episcopus potest renuere, quin has causas exponat, ut definiit *Sac. Congregatio in Alerien. 24. Novembris 1667. lib. 31. Decret. pag. 134.*, & *in Capritana 16. Decembris 1730.*

Cæterum Tridentinum *in sess. 24. cap. 18. de Reformat.* præscribit = *Sint vero hi Examinatores Magistri, seu Doctores, aut Licentiati in Theologia aut jure Canonico vel alii Clerici, seu Regulares etiam ex Ordine Mendicantium, aut etiam Sæculares, qui ad id videntur magis idonei* = Hinc *Benedict. XIV. de Synod. Diæces. lib. 4. cap. 7. num. 4.* concludit. Quamvis Tridentinum desideret, ut deputandi ad hujusmodi munus gradum aliquem in *Sac. Theologia, vel in jure Canonico* sint consequuti; attamen arbitrio Episcopi permittit, etiam, qui nullo gradu est condecoratus proponere = Hac norma retenta ab *EE. PP.* inquirendum erit de qualitatibus trium Examinatorum, quos Episcopus proposuit, & Capitulum rejecit.

PRESBITER MARCUS SILIQUINI ætate annorum supra quinquaginta divince legis peritus, in functionibus Ecclesiasticis exercitatus, ludi magister grammaticæ laudatus, munus parochiale in ipsa cathedrali, adeoque in primaria Ecclesia Diæcesis laudabiliter exercens, officio Confessarii Monialium per annos novem functus, probatus in examine ab Examinatoribus,

secundæ dignitatis coadjutor, a secretis defuncti Præsulis Marcucci per plures annos cohonestatus, & sine ullo crimine, immo etiam ornatus virtutibus.

CANONICUS ALOYSIUS OCTAVIANI in quinquagesimo quinto fere ætatis anno constitutus Theologicæ Doctor in Universitate Maceratæ, qui quies in concursibus tum pro Paræcia, cum pro præbenda Theologica probatus, & sæpe confessarius Monialium, concionator in Sac. Concursibus, Parochus ab annis duodecim, Præfectus Disciplinae Synodalis in Synodo, Convisitator in Sac. Visitatione, Revisor librorum ab Inquisitione Firmana deputatus pro hac Diœcesi, cum aliis hinc propositus a Capitulo pro munere Vicarii Capitularis, Canonicus Theologus lectionibus solerter, & nitide fulgens, Resolutor, & Magister in collationibus moralis theologiæ, & Sacrorum Rituum cor. Episcopo, & Clero urbano, & tandem Pœnitentiarius ab Episcopo deputatus loco præbendæ deficientis, & moribus suavissimis præditus.

ALOYSIUS MASSUCCIUS ab annis plusquam viginti confessarius continenter tum in mea Diœcesi cum in Asculana ad Beneplacitum Emi Episcopi, & in Firmana, ubi munera coadjutoris Animarum, & Confessarius Monialium habuit, eademque in mea Diœcesi. Canonicus Foraneus ab annis fere octo, pluries in disputationibus specimen scientiæ publicæ dedit, & in tradendis lectionibus Theologiæ moralis proficientibus auditoribus bene versatus, de quo Clerus Castineani universus, Doctores in Sac. Theologia, & Jure Canonico, & Parochi de eo in scientia, & probitate constituti optime testantur.

Hæc affirmat Episcopus, probatque documentis. Cum vero duo ex candidatis sint ex ipso gremio Capituli, & alter sit Canonicus, & Vicarius Foraneus, eo magis videtur injusta reprobatio a Capitulo data, ut tradit Pignatell. consult. 118. num. 3.

Dubium est.

An constet de irrationabili judicio Capituli, ita ut non obstante ejus dissensu electio Marci Siliquini, Aloysii Octaviani, & Aloysii Masucci in Examinatores Synodales sit probanda in casu &c.

Affirmative in omnibus.

MESSANEN. IRREGULARITATIS . Præbiter *Sess. 14. Cap. 7. de Reform.*

Paulus Naselli absolutionem ab irregularitate ob commissum homicidium postulans rejectus fuit ex Rescripto = *Negative* = edito die 17. Julii 1802., quo die causa hæc resoluta fuit, licet relata in præcedenti Folio diei 19. Junii . Iterum nunc elapso anno pro absolutione supplicat & affert testimoniales Episcopi ; qui testatur Oratorem = *usque adhuc continua veræ penitentiae indicia dedisse , bona Christifidelibus exempla præbuisse , ad Sacrosanctum Eucharistiæ Sacramentum frequenter accessisse , pueros Christianæ doctrinæ institutionem docuisse , jugiter SS. Eucharistiæ Sacramentum cum ad infirmos per modum viatici defertur sociasse , copiosam juxta suas vires stipem erogasse , aliaque pietatis opera exercuisse .*

Dignentur EE. PP. illius Congregationis Folium reassumere , & deliberare .

An sit standum , vel recedendum a decisis in casu &c.

Non proposita cum sequenti.

FULGINATEN. JURISDICTIONIS . Cum in proximo præterito anno 1802. Moniales S. Claudii, quæ *Sess. 25. Cap. 9. de Regul. , & Monial.* Fulginei vivunt sub Regula S. Francisci , pecuniam in investimentum erogare deberent, Instrumentumque stipulare , Vicarium Generalem accerserunt, ut auctoritatem suam contractui interponeret . Præsentes actui fuere tum Superior Regularis , tum Syndacus Apostolicus , ut consensum , præsentiamque præstarent . Verum , cum eos omnino exclusisset Vicarius Generalis a consensu interponendo , læsa isti fuisse rati sunt jura sibi jamdiu quæsita , ut contractus Monialium perfici nequirent nisi ipsis præsentibus , & consentientibus . Quo factum est, ut Provincialis Minorum Observantium reclamaret ad S. Congregationem , quo jura sui Ordinis sarcta , tectaue defenderet . Auditus est Episcopus, qui multas adducens rationes, de quibus paullo post redibit sermo , Votum suum concludit = *Quæ cum ita se habeant EE. PP. majori , quo possunt studio rogo , & obtestor, ut propulsatis absurdis precibus jus privativum Episcoporum Ful-*

ginatensium assistendi contractibus a Monasteriis de quibus agitur ineundis supremo suo confirmant oraculo.

Ex Concilii Aureliensis III. Canone 23. relat. in Can. Abbatibus Caus. 12. quest. 2. sub pœna censurarum interdicitur Regularibus, ne bona alienent nisi auctorante Episcopo. Nam pertinet ad ordinariam Episcopi jurisdictionem probare contractus super rebus Ecclesiasticis initis Cap. Cum Episcopus de Offic. Ordinari. in 6. Quamquam vero ex S. Pontificum Constitutionibus, & præcipue Gregorii XIII. in Constit. incipiente Apostolicæ Sedis, & altera cujus initium = Ex incumbenti = Regulares sibi quæsiverint privilegia, ut possent stipulare contractus nulla impetrata venia vel a S. Sede Apostolica, vel ab ordinario; attamen hæc privilegia abrogata sunt ex Decreto jussu Urbani VIII. lato ab hac S. Congregatione die 7. Septembris 1624. Lib. XII. Decret. pag. 185. a terg., quo sublatis facultatibus Generalibus etiam, & Protectoribus prohibetur. ne sine venia S. Congregationis ullum pactum, census impositio, ceteraque hujusmodi fieri possint.

Hisce in jure constabilitis, quæ ad præsentem controversiam conferent, Patres Observantes non repugnant, ut Episcopus suam interponat auctoritatem in contractibus Monialium, sed contendunt sibi jus esse, ut una simul cum Episcopo consensum, præsentiamque præstent. Quod sane jus cum ex S. Canonibus concessum numquam sit Regularibus, nec ipsi peculiare ostendant privilegium, illud deducunt ex Resolutione S. Congregationis in Ferrarien. Jurisdictionis proposita die 24. Augusti, & resoluta die 28. Septembris 1754. tum etiam ex consuetudine. Nam in illa jurisdictionali controversia inter Archiepiscopum Ferrariensem, & PP. Dominicanos actam disputatum fuit in XI. Dabbio = An quæcumque instrumenta stipulari debeant coram Priorissa, & Monialibus capitulariter congregatis cum interventu superioris regularis = & responsum prodiit = Affirmative = Consuetudinem vero probant ex testimonio Abbatissarum, & Syndicorum Monasterii, qui prædicant semper in contractibus stipulandis Regulares Superiores interessentes vidisse.

Episcopus contra hæc affirmat nunquam Monasterium S. Claudii exemptum fuisse a sua ordinaria jurisdic-

etione, & Superiores Regulares solam habere directionem spiritualem animarum. Nam ipse confessarios monialium probat, & removet; clausuram custodit; puellarum in suscipiendo instituto voluntatem explorat, & vota excipit; Abbatissarum electioni præest; libros administrationis investigat; clavem retinet Ferrarii, unde ipso inconsulto pecunias sumere non licet. Quæ omnia cum excludant a Superioribus Regularibus ordinariam jurisdictionem; ita quoque reiicere debent *cumulativam præsentiam*, quam ipsi sibi asserunt in stipulandis Instrumentis. Hoc enim jus privativum pertinet ad ordinariam jurisdictionem Episcopi ex juribus superius allegatis. Et hanc *cumulativam* prorsus negavit S. Congregatio in terminis Abbatis Regularis, qui ordinariam exercebat jurisdictionem, ac proinde exclusit Protectores, & Curatores, qui hanc *cumulativam* sibi vindicabant, ut videre est in *Mediolanen.* 12. Maii 1736. in qua cum in I. Dubio quereretur = *An Protectores, seu Curatores V. Monasterii, & Monialium S. Rodegundæ Civitatis Mediolanensis Ordinis S. Benedicti Ordinis Cassinensis intervenire valeant, & præstare eorum consensum in stipulatione cujuscunque contractus, sive instrumenti faciendi a dictis Monialibus cumulative cum P. Abbate V. Monasterii S. Simpliciani illarum Superiore; sive potius dicti contractus, & instrumento celebrari, & stipulari debeant cum consensu, & interventu privato dicti Patris Abbatis, vel ipsius delegati absque licentia, & interventu dictorum Protectorum* = Responsum fuit = *Negative ad primam partem, affirmative ad secundam* =

Quibus sane consonat Resolutio in *Ferrarien.* superius opposita a PP. Observantibus, Idcirco enim statutum fuit quod instrumenta essent stipulanda *cum interventu superioris regularis*, quia constitit, quod hic in illud Monasterium, & Moniales ordinaria utebatur jurisdictione ut patet ex I. Dubio in quo rogati EE, PP. = *An Superioribus Regularibus competat ordinaria jurisdictio in spiritualibus, & temporalibus super Monasteriis S. Catharinæ &c. & signanter in procuranda recta administratione bonorum, & reddituum, seu potius servanda sit in casibus particularibus, prætensa consuetudo*, responderunt = *Affirmative ad primam partem, negative ad secundam* = Contrariam vero consuetudinem, quæ tamen ad breve tempus viginti annorum

rum cohiberetur, reicit Episcopus producto testimonio Cancellarii, qui investigatis instrumentis a Monialibus stipulatis abhinc centum annis, affirmat numquam invenisse, quod Superior Regularis, & Syndaci praesentiam, consensumque interposuissent. Ex his deliberandum erit.

An Superior regularis, & Syndacus Apostolicus V. Monasterii, & Monialium S. Claudii Civitatis Fulginei Ordinis S. Francisci intervenire valeant, & praestare eorum consensum in stipulatione cujuscumque contractus, sive Instrumenti faciendi a dictis Monialibus cumulative cum Episcopo; seu potius dicti contractus, & instrumenta stipulari debeant cum consensu, & interventu privato dicti Episcopi, sive ejus Delegati in casu &c.

Die Sabbathi 20. Augusti 1803. in Palatio Apostolico Quirinalli erit Sacra Congregatio Concilij, in qua præter alia, proponentur infrascripta Dubia, juxta morem ejusdem Sacræ Congregationis de jure resolvenda.

MESSANEN. IRREGULARITATIS.

Sess. 14. cap. 7. de Reform.

An sit standum, vel recedendum a Decisis in casu &c.

Recedendum a Decisis dummodo non celebret in loco patrati criminis.

FULGINATEN. JURISDICTIONIS.

Sess. 23. cap. 9. de Regul., & Monial.

An Superior Regularis, & Syndacus Apostolicus Ven. Monasterii, & Monialium S. Claudii Civitatis Fulginei Ordinis Sancti Francisci intervenire valeant, & præstare eorum consensum in stipulatione contractus, sive Instrumenti faciendi a dictis Monialibus cumulative cum Episcopo; seu potius dicti contractus, & Instrumenta stipulari debeant cum consensu, & interventu privato dicti Episcopi, sive ejus Delegati in casu &c.

Negative ad primam partem Assirmative ad secundam.

ROMANA SUSPENSIONIS ONERUM. Reinte-

Sess. 25. cap. 4. de Reform.

gratur nunc hæc causa, quæ biennio ante definita fuit in Congregatione diei 28. Martii 1801. Tum enim quæsitum fuit = An & quomodo sit locus suspensioni onerum = quæ Archiospitale SS. Salvatoris ad San-

Sancta Sanctorum præstare tenebatur, sive in distribuendis subsidiis dotalibus, sive in anniversariis, sacrisque celebrandis, sive tandem in rependendo stipendio octo Cappellaniarum, quarum *una*, cui ex institutore nomen, *Bergamo* fundata erat in Ecclesia S. Mariæ ad Montes; *quatuor* ex institutione *Moretti*, & *Pasi* in Basilica Liberiana; *sexta* ad carceres SS. Petri, & Pauli; *septima* in ipso Hospitale; *octava* in Oratorio SS. Sacramenti Oppidi Fabricæ. Instantibus itaque Deputatis Archiospitalis rescriptum fuit = *Affirmative juxta votum EE. Cardinalis Urbis Vicarii, & Cardinalis Visitatoris demptis duabus Cappellaniis Bergamo, & SS. Sacramenti in Oppido Fabricæ ad triennium* =

Reclamarunt Cappellani Moretti, quibus etiam accessit Capitulum Patriarchalis Basilicæ S. Mariæ Majoris. Cum se prorsus inauditos fuisse in superiori propositione quærerentur, tum ut sua jura nunc proferre posse postulabant. Auditus est Eius Visitator, qui putat firmam esse habendam suspensionem concessam ob maximam rei familiaris angustiam, qua premitur Archiospitale = *Hujus intuitu visum est EE.VV. triennalem suspensionem indulgere, quæ quidem causa nunc etiam viget*. Contra Eius Archipresbyter, qui de sua sententia rogatus quoque est, favet Cappellanis Moretti. Putat enim, quod *rationum momenta, quæ favore Oratorum adducuntur æquitati simul, & veritati consonent, & proinde eorum postulationi a Sac. Congregatione animadvertendum esse*. Reproponitur nunc causa tum Archiospitale, tum Cappellanis Moretti una simul cum Capitulo Liberiano jura sua deductibus per impressas Allegationes EE. PP. distribuendas.

Quæ in Folio diei 8. Martii 1801. deducta fuere, eadem nunc exornat Defensor Archiospitalis, ut EE. PP. in *Decisis* persistent: Scilicet *qualitas Cappellaniarum, & imminuti Archiospitalis redditus*. Nam Cappellani ex fundatione sunt = *amovibili ad nutum dell'erede universale* = Quare, cum removeri possint arbitrato Patroni *Barbos. de Jur. Eccles. lib. 3. cap. 5. n. 16. Piton. de contro. Patron. allegat. 88. num. 1.*, *Rota coram Pentinger. decis. 85. num. 19.* nullum jus habent quæsitum quod per suspensionem lædatur. Nec ex suspensione ullum detrimentum cæpit Basilica Liberiana. Nam Cappellani hujusmodi ex Rescripto Sac.

Congregationis Visitationis diei 23. Januarii 1681. levissimum præstant servitium ad instar Cappellanorum Toletanorum, qui ex Bulla Clementis VIII. edita die 23. Januarii 1598. per octo anni menses a servitio Chori exempti sunt; Cum igitur nec jus ullum lædatur Cappellanorum, nec præjudicium Ecclesiæ servitio inferatur; tum necessaria subest suspensionis causa, ut scilicet succurratur indigentiae Hospitalis, cujus intuitu alias suspensa sunt Missarum onera in Cremonen. Suppressionis Onerum 16. Januarii 1747., & in Pharaonen. Suppressionis Onerum, & Absolutionis 9. Julii 1796. ad I. Dub.

Cappellani vero Moretti, ut recessum a Decisis suadeant; Ajunt rem esse de suspensione Cappellaniarum, quæ plenæ sunt, itaut jus quæsitum sit Cappellanis ad stipendium consequendum. Quamquam enim Cappellaniæ hujusmodi ex fundatione amovibiles sint; attamen cum non sint *manuales*, ut ajunt, & *servitorie*, sequitur, ut nisi justa subeunte causa Cappellani privari non possint, ut ex *Text. in cap. Cum querelam de Elect.*, *Fagn. de jure patron. part. 2. Canon. 21. cas. 10. num. 10.*, & 11., *Rot. coram Cavaler. decis. 72. num. 1. 2. decis. 173. num. 16. coram Olivatio.* Maxime cum causa amotionis non derivetur ex culpa Cappellani, sed ex comodo Patroni, qui non tam Cappellanum vult amovere, ut alium substituatur, sed ipsam Cappellaniam suspendere *Piton. controvers. Patron. in supplem. tom. 2. num. 48.*; *Lambertin. de jure patron. lib. 3. quæst. 5. artic. 9. num. 5.*

Ex quibus concludunt, quod cum suspensio lædat jus Cappellanorum ita requiritur justa, & necessaria causa, ex qua possint amoveri, ut ex *Clem. quia contingit de Religios. Dom. Monet. de Commut. Voluntat. Cap. 6. num. 70. Rota coram Emerix Decis. 898. num. 7.*, & *S. Congregatio in Recineten. 24. Januarii 1750. in Hippien., seu Eporealien. Applicationis Bonorum 17. Septembris 1791.*

Hujusmodi non esse causas, quæ adductæ fuere, contendunt Cappellani. Non diminutio reddituum, cum Fundator nedum assignata Loca Montium in fundum Cappellaniarum, sed etiam obnoxia voluit universa bona hæreditaria. Quare si bona hæc idonea sunt oneri Cappellaniarum ferendo, nihil sane refert si redditus Hospitalis sint diminuti. Inopia vero Archiospi-

talis non esse necessariam causam suspensionis idem ducunt Cappellani ex eo, quod sublevare infirmos sit *charitatis opus*, & solvere stipendium Cappellanis, qui onera Cappellanię præstiterunt pertineat ad *justitiam*, quæ *charitati* prevalet ut *D. Augustinus Serm. 178.* Maxime cum Hospitali substitutum sit Capitulum in casu, quo illud nollet onera implere, ex quo patet quod omnino Fundator voluit, ut Cappellanis stipendium solveretur. Exempla vero, quæ afferuntur suspensionis onerum in sublevandos infirmos numquam trahenda sunt ad rem præsentem, in qua præjudicium caperent Cappellani, quibus Fundator præcipue consultum voluit.

Plura in utramque partem in Allegationibus adducuntur, unde dirimi poterit Dubium.

An sit standum, vel recedendum a decisio in casu &c.

Recedendum a Decisio quoad Cappellanię Montti, & Posi.

*Sess. 14. cap. 3.
de Reform.*

PERUSINA SUSPENSIONIS. Proposita hæc causa est in Congregatione proximi præteriti diei 30. Aprilis, & disceptatis Dubiis = *An sit locus reintegrationi ad Paræciam, & rehabilitationi ad celebrationem Missæ* = & quatenus *negative* ad primum = *An*, & quomodo sit prospiciendum patrimonio, & alimentis = hisce inquam Dubiis responsum fuit = *Ad I. Negative in omnibus* = *Ad II. Affirmative ex redditibus Paræciæ, sin minus prout de jurè* = Iterum Parochus Bolletta subire vult novum jurium suorum periculum. Utrinque exhibentur impressę Allegationes EE. PP., ut moris est distribuendę, quarum hæc summa est.

Quoad *reintegrationem* ad Paræciam Bolletta affert testimonium Parochianorum, qui affirmant eundem = *per dodici anni che ci ha assistiti non ci ha dato alcun disturbo, o scandalo = che le peripezie da lui sofferte, e che soffre ancora gli sono avvenute per causa di due nemici = che sempre si è portato da buon Parocho = che sospiriamo il momento di vederlo riabilitato a questa cura* = Ex quibus se ab omni infamia insontem, vel saltem ad bonam opinionem reintegratum se esse contendit.

Ne.

Negat id Promotor Fiscalis, cum nullam fidem adhibendam esse dicat testimonio Parochianorum, tum quia expiscato post æditam S. hujus Congregationis Resolutionem, tum quia contrarium Sententiæ, quæ Parochiani per secreta suffragia exposuerunt, tum demum quia non ex hoc probetur reintegratio ad bonam famam, statim ac non præcesserit pænitentia ad triennium continuata, & morum emendatio. Novos hinc adducit testes; scilicet *centum viginti* Cives Perusinos, decemviros Civitatis, Possidentes in Paræcia *della Rabatta*, & conterminos Parochos Rurales, qui affirmant reintegrationem Parochi Bolletta futuram esse offensionis, & scandali in universa Paræcia.

Ad patrimonium quod attinet, & alimenta Parochus Bolletta probare studet quod redditus Paræciæ *della Rabatta* idonei sint ad alimenta suppeditanda. Nam duo horti Paræciæ adnexi fructus dare possunt in annuis scutis 84. ut Periti deponunt. Decimæ præterea sunt, & stipendium, quod a Capitulo Patrono solvitur. Alimenta itaque præstanda esse contendit ex redditibus Paræciæ cujus fructibus se privari posse negat, nisi causa cognita ad *Text. in Cap. sicut, & in Cap. Si autem de cohabit. Cleric.*, & *mulier Panimol. in addit. ad decis. 144. numer. 7. Rota decis. 58. num. 2. cor. Penia dec. 207. numer. 18. cor. Ansaldo.*

Contra hæc Promotor Fiscalis tria proponit. **PRIMUM** quod cum Parochus Bolletta culpa sua Altari non serviat, nec de Altari vivere debeat, & cum suspensio inflicta sit *ob contumaciam* non debeantur alimenta *suspensio*, etiamsi indigeat, *quia sua culpa patitur eam necessitatem*, ut iisdem verbis tradit *Pirhing. in Jus Canon. lib. 5. tit. 39. sect. 7. §. 1. num. 201. Schmalzgrueber. in Jus Ecclesiastic. Univers. Part. 4. tit. 39. num. 299. & seqq.* **SECUNDUM**, quod Paræcia *della Rabatta* ferre non possit hoc alimentorum onus. Nam productis calculis non plus Paræcia reddit, quam scuta 61. 27. si genera pretio medio æstimentur hæc vix sufficiunt ad stipendium Œconomi, quod nunc præstari solet in obolis *viginti* in diebus ferialibus, & *triginta* in fæstis. **TERTIUM**, quod Episcopus non teneatur alere Parochum criminosum. Ex jure enim *in cap. cum secundum 16. de Prebend. & in Trident. sess. 21. cap. 2. de Reform.* Episcopus cogitur ad alendum Clericum, quem vel sine titulo vel cum ti-

talo minus idoneo ad Sac. ordines promovit . Remota culpa Episcopi si titulus vel casu, vel facto Clerici minus idoneus evaserit , Episcopus numquam tenetur alimenta Clerico præstare . Unde si Bolletta ex suo delicto privatus est fructibus Paræciæ , ad cujus titulum ordines suscepit , non potest compellere Episcopum , ut alimenta subministret .

Deliberandum erit .

An sit standum , vel recedendum a decisis in casu &c.

In Decisis , & amplius , & ad mentem : Mens est quod per Curiam Episcopalem procedatur criminaliter super omnibus ex integro .

*Ses. 22. cap. 5.
de Reform.*

SABINEN. EXECUTIONIS LITTERARUM APOSTOLICARUM . Ex quatuor Cappellaniis laicibus , quarum geminas Theresia Cicalotti per actum inter vivos fundavit in Oppido Turris in Sabinis ; geminas vero in Oppido Forani , ad unam ex hisce posterioribus præsens controversia redit . Voluit namque Fundatrix ut post sui obitum hæredes erigerent = quatuor Cappellunias mere laicales liberas , & independentes a qualibet auctoritate , ingerentia , & facto cujuscumque Superioris Ecclesiastici & uti legatum pium reputandas = utriusque vero Cappellaniæ laicalis , quas Forani instituerat = libere , e independenti dall' autorità e fatto di qualunque Ecclesiastico Superiore ordina , e vuole essa Teresa Cicalotti , che spetti la facoltà di nominare e di eleggere in avvenire il Cappellano , o Cappellani al Signor Don Biagio Scarinci suoi Eredi qualsivoglia scritti in testamento , e successibili ab intestato , ed occorrendo il caso , che mancasse il Sacerdote originario di detta Terra , e Territorio di Forano si possa in subsidium eleggere , e nominare un Sacerdote forastiere . Ad unam ex hisce Cappellaniis ipsa fundatrix nominavit = uno de figli di Silvestro Bartoli della Terra di Forano , quando sarà ordinato Sacerdote in tempo abile , e sino che non sarà promosso al Sacerdozio debba in questo tempo intermedio fare adempire ogni obbligo come sopra espresso da adempirsi da chi è Sacerdote .

Onera vero Cappellanis imposita hæc precipua fuere =
Che ciascun Cappellano pro tempore sia obligato oltre l'obbligo della Messa della Cappellania di S. Andrea celebrare Messe cinque lette in compimento di Messe numero dieci in ogni Settimana in suffragio dell' Anima della Fondatrice &c. = Che li medesimi Cappellani debbano esser presenti ad assister personalmente nel coro, ed intervenire alla Processione, ed altre funzioni Ecclesiastiche, e sogetti alle puntature, e pene non ostante, che dette Cappellanie siano laicali = Si esortano per solo consiglio, e non per obligo li medesimi Cappellani in venerazione, e profitto del Sacramento della penitenza, che s'impieghino nell'esercizio della Confessione = Post fundatricis obitum auctoritate Ordinarii Cappellaniæ erectio confirmata fuit. Hinc Patroni nominarunt semper Sacerdotes, qui Cappellaniam hujusmodi possederunt. Et licet in una vacatione nominatus fuerit puer septennis Philippus Scarinci; at tamen litteras Apostolicas dispensationis obtinuit, ea conditione, ut Sacros ordines susciperet, statimque ad legitimam perveniret ætatem.

Qui Philippus Scarinci cum occubisset die 10. Decembris 1797. vacavit Cappellania fere per triginta menses Nam Patronus Bernardinus Scarinci nonisi ad diem 28. Aprilis 1800. Clericum Blasium Scarinci nominavit. Dubitavit hic, num Cappellaniam retinere posset in in statu Clericali. Quare præces exhibuit huic Sac. Congregationi, ut declararet, num Cappellania hujusmodi Præbiteralis esset, vel Clericalis; sin minus, ut dispensationem impetraret, quo posset eam retinere usque dum ad Sac. Ordines promoveretur.

Præces hujusmodi die 17. Julii 1802. transmissæ fuere Eñno Episcopo, qui in suo voto censet hujusmodi Cappellaniam non esse actu Sacerdotalem, & Oratorem saltem dignum esse dispensatione, cum sit ex Patronorum familia. Advertit tamen, quod Archipræbiter Forani Gaspar Sabutii = qui re quidem non integra oblatas jam a Scarincio Sacræ huic Congregationi præces, quibus tunc temporis rescribere studebamus, Datariam adiit, & Cappellaniam de qua sermo est impetravit, litteris Apostolicis ad id datis, quas tamen nondum executioni commissas novimus, eo quod ob quæstionem hanc antea apud vos institutam legalis citatio intercesserit, ac = Nihil transeat = quod vocant

in actis appositam fuerit a Scarinciis & Hac Informa-
 tione audita præstitutum est tempus Archipræsbitero,
 ut Litteras Apostolicas, suaque jura exhiberet. Lit-
 teras hic exhibuit, quæ continent gratiam *pro devo-*
luto die 7. Junii 1802. expeditæ. Hinc controversia
 orta super executione Litterarum Apostolicarum,
 quamquam utrinque vadimonium acceptatum esset
 concordatis coram me infra scriptis dubiis; attamen
 Scarincius nunc dilationem postulat & Archipræsbiters
 Sabutius impressam allegationem EE. PP. exhibet.

I. Dubium respicit executionem litterarum Apostolica-
 rum quas, ut vocant, *pro devoluta* obtinuit Sabutius.
 Narravit S. Pontifici, *quod Cappellania vacet, quod-*
que Patroni nullam intra legitimum tempus præsen-
tationem fecerint, quæ sortiri possit effectum. Con-
 stat autem, quod postremus Cappellanus occubuit
die 10. Novembris 1797., & Patronus nominationem
 explevit *die 28. Aprilis 1802.*; jam evidens est, quod
 cum nedum effluxu quadrimestri, sed *triginta fere*
 mensibus præsentatio facta sit, devolutum omnino
 sit jus nominandi ad S. Sedem, ut post *Text. in Cap. 2.*
§. cum vero de Conces. Præbendæ docet Lotter. de Re
Beneficiar. Lib. 2. quæst. 24. num. 43., & *Rota in Ba-*
ren. Benefic. 29. Aprilis 1757. §. 6. coram Parac-
ciano.

Nec posterior præsentatio a Patrono facta ullum effe-
 ctum sortire potest. Nam cum agitur de Cappellania
 Sacerdotali actu, non poterat nominare clericum, qui
 nec dispensationem intra quadrimestre obtinuit, nec
 intra annum ad S. Ordines promoveri poterat *Rota in*
Parmen. Beneficii 26. Junii 1750. §. 7. coram Canilliac.
 Quod vero Cappellania sit Sacerdotalis actu eruitur
 ex ipsa fundatione, in qua cavetur *e occorrendo il caso,*
che mancasse il Sacerdote originario e nativo di detta
Terra di Forano si possa in subsidiun elegere un Sa-
cerdote forastiere. Qualitas igitur Sacerdotis requiritur
 in ipso actu nominationis, & præsentationis, proin-
 deque Cappellania est actu Sacerdotalis ut ex Do-
 ctrina Abbatis in *Cap. Cum in cunctis §. Inferiora nu-*
mer. 10. de Elect. docet Rota in Firmana Beneficii 26.
Februarii 1791. §. 5. cor. Eñno Despuig, & S. Congre-
 gatio in *Perusina Cappellaniæ 19. Januarii 1788.*

In II. Dubio quæritur num Cappellania retineri possit
 in Statu Clericali, vel saltem concedenda sit dispen-
 satio,

satio. Negat utrumque Sabutius. Nam si Cappellania est actu Sacerdotalis nec a clerico retineri potest, nec dispensatio concedi, nè jus ex Litteris Apostolicis quæsitum tollatur *Rigant. ad Regul. Cancellariæ Regul. 18. num. 1. tom. 2. pag. 251.* Addit ex facto, quod prorsus Scarincius incapax est, ut ad S. Ordines promoveatur, tum ob defectum scientiæ, tum ob minus probatos mores, ut proinde ei dispensatio esset deneganda, ut firmat Rota in *Zamoren. Cappellaniæ 10. Decembris 1751. n. 7. cor. Caprara.*

Præ munere tamen EE. VV. observandum propono, quod eo redire videtur omnis quæstio, num Cappellania sit legatum laicale, vel potius Beneficium Ecclesiasticum. Nam si esset legatum pium Laicale, tum de jure ordinario non subiiceretur reservationibus Apostolicis ut tradit Rota in *Lauretana Beneficii 15. Februarii 1762. §. 5. cor. Olivatio*, nec proinde tenebantur Patroni intra quadrimestre presentare. Fundatrix quidem voluit Cappellanas = *Laicales independentes a qualibet autoritate ingerentia, & facto cujuscunque Superioris Ecclesiastici, & uti legatum Pium deputandas* = . Nihilominus erectio facta est autoritate Ordinarii, licet Decretum erectionis præferre potius videtur confirmationem factæ foundationis, quam erectio Cappellaniæ in titulum Beneficii.

Geminum proponitur Dubium.

I. *An Litteræ Apostolicæ sint exequendæ in casu &c.*

Et quatenus Negative.

II. *An Cappellania retineri possit in statu clericali, seu potius sit concedenda dispensatio in casu &c.*

Dilata.

CHIENSIS LEGATI. Celebratissimum est legatum, quo Marchio Vincentius Giustiniani postremis tabulis anni 1637. opitulatus est Genti suæ Giustinianæ, quæ a Chio profuga Genuam venit, postquam Turcæ insulas Ægei in suam redegerunt potestatem. Jussit enim, ut grandis pecuniæ quantitas ad scuta

centum millia in investimentum Locorum Montium collocaretur, ut dimidia fructuum pars, quæ multiplicanda vocatur per multiplicum semper augetur, altera vero dimidia pars distribueretur, quæ idcirco distribuenda appellatur. Hæc tribus dividenda erat quotis, quarum una eroganda = *in beneficio ed onore della Serenissima Republica di Genova* = Reliquæ duo = *che siano libere della Famiglia Giustiniani di Genova, e che la Congregazione, e Governatori di essa Famiglia ne possino disporre in quelle occasioni, e congiunture, che giudicheranno esser, e risultar di maggior beneficio ad onore della famiglia de Giustiniani, e di usar carità con le persone bisognose di essa* =

Modum quoque indigitavit, quo Familiæ esset succurrendum = *Solo ricorderò, che sarà cosa di gran carità rimettere ogni anno alla Città di Scio da distribuirsi da persona fidata da deputarsi dalla Congregazione, e Governatori della Famiglia Giustiniani di Genova scudi-cento di moneta a povere persone della Famiglia Giustiniani dimoranti nella detta Città di Scio; Pare anche occasione onorata mantener giovani nell'esercizio militare &c. con dargli scudi 25. moneta il mese di ajuto di costa; Sarà anche bene mantenere giovani inclinati alle lettere nelli studi &c. massime della Città di Roma, nella quale anco mantener qualche Prelato di Mantelletta come si suol dire con scudi cinquanta di moneta il mese di ajuto di costa.*

Hæc tamen omnia permisit arbitrio moderatorum = *Pare a proposito, e lo dico solo per ricordo rimettendomi alla prudenza delli Signori di detta Congregazione della Famiglia Giustiniani, li quali secondo la varietà de tempi, e la necessità delle varie occasioni si potranno governare, e risolvere in sovvenire alle persone più bisognose della Famiglia, ed altro, che gli parrà a proposito* = Ita factum est, ut Testator expressit & quotannis soluta fuere scuta centum Chiensibus, scuta viginti quinque in singulos menses adolescenti, qui bellum sequitur, & alimenta, iis qui toga utuntur, & scuta quinquaginta, qui prælatitio honore insignitus est.

Rerum publicarum perturbatione cessavit singulis legatum, quippe quod solvebatur ex fructibus Locorum Montium. Postquam vero restituto ordine duo ex quinque istorum fructuum partes solvi cæperunt, ita
sin-

singulis legatariis facta distributio est, ut pro ratione deficientium fructuum legata singulis diminuerentur. Quo fit, ut Chium scuta *quadraginta*, non ut antea *centum* quotannis traiciantur. Grave hoc videtur Chiensibus, qui integrum legatum sibi debitum putant nihilominus quod fructus rei legatæ decreverint. Præces itaque pro integra consequutione legati dederunt huic S. Congregationi, cui a S. M. Benedicto XIV. cura executionis hujus legati commissa est. Auditus Procurator Familiae in Curia qui multa deduxit inferius recensenda. Jura quoque sua in scriptis protulit Procurator Chiensium. Quæ hinc inde afferuntur vobis subiiciam.

Ex Testatoris *voluntate*, & ex *æquitate* integrum solvendum esse legatum Chiensibus contendit eorum Procurator. Nam licet per modum consilii verbis hortatoriis explicati hoc legatum Chiensibus relictum sit; at tamen cum in postremis voluntatibus verba hortatoria secumferunt præceptum *Rota decis. 157. num. 6. coram Riminaldo*, legatum prestari omnino debet, nec ab arbitrio executorum pendet. Præcipuum vero præ ceteris habuit hoc legatum Testator, id quod erui videtur tum ex ordine scripturæ, tum ex discretivo loquendi modo. Nam cætera legata relicta iis, qui militiae, vel togæ operam dabant permissa fuere executorum arbitrio. Hæc vero quod Chiensibus datur absolute relictum fuit, & certa præfinita quantitas scutorum *centum*, quæ Chium esset transmittenda. Tandem idcirco legatum hujusmodi indigitatur, quia *sarà cosa di gran carità rimettere ogni anno alla Città di Scio da distribuirsi a povere persone della Famiglia Giustiniana dimoranti nella Città di Scio* = Cetera vero legata relicta fuere *per ajuto di costa*. Equum igitur videtur, ut integrum solvatur legatum iis, quibus relictum est, ut eorum indigentiae opitularetur.

Contra hæc Procurator Familiae in Curia hoc primum statuit, quod nunc controversia sit inter legatarios, ita ut si bona diminutionem tulerint ipsa quoque legata diminui oportet *Rota in Appen. ad Nuperrim. tom. 2. decis. 488. num. 1.* Aut igitur legata hujusmodi *absolute* relicta sunt, & tum cum Testator omnes legatarios una oratione complexus sit; omnes æque ferre debent detrimentum rei legatæ. Aut per modum *consilii* præstationes demonstrantur, & ut ipse Testator lo-

quitur per *ricordo*, & tum pro arbitrio executorum hæc legata taxanda sunt = *secondo la varietà de tempi, e la necessità delle varie occasioni*. Ut igitur iniquum esset, si Chienses in communi calamitate integrum perciperent legatum, & ceteri omne detrimentum sentirent; ita æquum videtur, ut pro rata diminutorum fructuum singula legata decrescant. Ita factum esse dicit cum singulis legatariis, qui ad capita *centum triginta* pertingunt. Quare, & ipsi Chienses communem ferre debent conditionem.

Ex his dubium proponitur.

An sit prestandum legatum in scutis centum seu potius sit diminuendum pro rata deficientium fructuum Locorum Montium in casu &c.

Affirmative quoad primam partem, negative ad secundam.

*Sess. 7. Cap. 7.
Ses. 24. cap. 13.
de Reform.*

CIVITATIS CASTELLI UNIONIS, ET DECIMARUM, Sedente Innocentio III. reclamavit Episcopus Civitatis Castellæ quod Archipræsbyteri, & Cappellani, Decimis, & testamentorum quarta, & oblationibus prout tenentur, sibi denegetur respondere = Cujus Episcopi quæ relas exaudiens laudatus Pontifex Episcopo Perusino per Breve dato Septimo Kalendas Octobris Pontificatus anno X. = mandavit = quatenus Archipræsbyteros, & Cappellanos præfatos, ut memorato Episcopo super iis sati faciant, ut tenentur, monitione præmissa per censuram Ecclesiasticam appellatione remota compellas. Quo imperio commoti Archipræsbyteri, & Cappellani cum Episcopo conventionem (quæ tamen allata adhuc non est) iniverunt, ex qua abhinc in præsens semper loco decimarum certam tritici mensuram, quam vocant *Quartese*, a singulis exegit.

Has decimas seu *Quartese* nunc percipit hodiernus Episcopus Civitatis Castellæ in *Statis* 172. quorum 71. penitentur ab Archipræsbyteris, & Plebanis qui reliqua

Sta-

Stara 101. a Parochianis ex decem ruralibus curis in capita exigunt, & Mensæ Episcopali rependunt. Quo fit, ut ægre semper, & hisce præsertim temporibus pauperes præstent hanc tritici quantitatem, ita ut sæpe in offensiones, & scandala inciderint. Ut hæc igitur ayvertantur incomoda, & murmurationes publicus Magistratus author fuit Episcopo, ut penitus deleretur, & remitteretur solutio hujusmodi *Starorum* 101. quam populus nomine decimarum pensitat, simulque ut supprimeretur gemina Paræcia Ruralis, altera scilicet nuncupata *S. Andrea delle Capanne*, quæ nunc vacat, & altera *di Monte Maggiore*, cum primum erit vacatura, earumque bona in compensationem renunciandarum decimarum Mensæ Episcopali unirentur, easque per Cappellanos Curatos exerçeat, & omnia onera impleat.

Cum id fieri non posset nisi intercedente authoritate Apostolica, hanc in oblatiis precibus implorat Episcopus, a quo plura percontata fuere, quæ scitu erant necessaria, ut super oblatiis precibus E.E.P.P. deliberarent. Hisce omnibus fecit satis Episcopus in sua *Informatione*, cujus hæc sunt summa capita. *Quantitas Starorum* 101. Rubris *viginti duo*, & *duobus Staris* mensuræ Romanæ respondet, quæ si æstimentur pretio, scutorum *quindecim* in singula rubra attingerent summam scutorum 336. 66., quam renunciata præstatione = *del Quartese* = Episcopus se ammissurum contendit. Mensa vero Episcopalis in agro *Civitatis Castelli* possidet fundos æstimatos in Catastro Piano anni 1778. *scuta* 14665. 53., in agro vero *Citerno* bona, quæ in eodem Catastro adscribuntur pro *scutis* 6294. 57. $\frac{1}{2}$ Hunc vero integrum Censum in scutis 20960. 10 $\frac{1}{2}$ gravi ere alieno in scutis 2100. Episcopus affirmat.

Paræcia *S. Andreae delle Capanne* nunc vacat, & regitur ab Æconomio *Præsbitero Benedicto Biagioni*, eaque continet undecim familias, & capita *centum triginta unum*, ut nullas fere reddat incertæ stolæ. Possidet autem bona æstimata in censualibus tabulis ad *scuta* 2995., ex quibus ducto calculo decennali redeunt annum *scuta* 185. 85. $\frac{1}{2}$ Decimas præterea percipit in annua *scutis* 91. 9. Ex integro vero redivu in annuis *scutis* 276. 94. $\frac{1}{2}$ detrahenda sunt *scuta* 128. 15. Scilicet: *scuta* 28. 15. pro vectigalibus: & *scuta* 100. pro alimentis Rectoris, & mantentionis Ecclesiæ. Quibus detractis libera supersunt *scuta* 148. 79. $\frac{1}{2}$

Parœcia vero di Monte Maggiore, quæ nunc regitur a Parocho Philippo Marchesani sex subjectas habet familias, & animas *duode octoginta*, Censum vero possidet in codice catastrali estimatum *scuta 7801. 36*. Quid ex hisce bonis in proximo decennio redierit assequi non potest, cum Parochus rationes non confecerit. Nunc vero bona (exceptis tamen = *le riferme, e li Canoni* = ut Parochus ipse profitetur) locata sunt pro annua pensione *scutorum 400.*, quorum *scuta 115.* pertinent ad fructum pecoris, quod proprium est Parochi. Ex reliqua vero pensione in scutis *285.*, quæ pro fundis parochialibus solvitur deducenda sunt *scuta 168. 63.*, nimirum pro collectis *scuta 68. 63.*, & *scuta 100.* detrahenda erunt in proposito casu pro alendo Rectore, & manutenenda Ecclesia; Unde rationibus deductis libera ab omni onere remanent *scuta 116.*

Quibus expositis Episcopus infert, quod dum ex decimis percipit annua *scuta 336. 66.*, & ex redditibus Parœciarum consequutus esset *scut. 264. 79. $\frac{1}{2}$* profecto remissa Decima Mensa ammitteret annua *scuta 71. 66. $\frac{1}{2}$* . Hinc votum suum concludit = *Hæc ipsa juris iurandi religione interposita Ecclesiarum Rectores, Capitulares, Urbis præfecti, omnes proceres firmant. Sua hinc sponte fluit unius dumtaxat Ecclesiæ unionem longe nimirum abesse ab volita ab omnibus, & necessaria Mensæ compensatione, patetque simul nullum aliunde excogitari posse remedium, quo facilius, & congruentius Episcopi sustentationi, & miserabilium Personarum, clamoribus occurratur, quin ullum Religionis cultui, aut spirituali animarum opitulationi pertimescendum sit decrementum* = Auditi sunt Ministri Datarie Apostolicæ, qui unionem hanc probant, & respectivam abolitionem decimarum. Nonnulla proponunt inferius recensenda circa modum, quo hæc unio fieri debeat.

Proponitur unio duarum Parœciarum Mensæ Episcopali, ut hæc possit remittere Decimas, quas Pauperes iniquo animo solvunt, Et sane hæc præstatio *del Quartese* cum pensitari debeat etiam ab iis, qui industria vivunt, gravis nimis videtur indigentibus, qui aliquando seditionem concitasse dicitur. Si igitur hæc decima offensionem parat inter plebem, & Episcopum, certe ejus abolitio tenderet in levamen publicæ

paupertatis, & ad conciliandam concordiam gregis, & pastoris: Sed non potest hæc abolitio demandari, nisi simul Mensæ Episcopali compensatio assignetur. Cum vero nulla alia suppetant media, quam unio utriusque Paræciæ, profecto satis causæ esse videtur, cur Summus Pontifex illam concedat, quia scilicet præsefert bonum publicum. Ad succurrendam autem Mensæ Episcopalis tenuitatem beneficia uniantur, ut tradit Gonzalez in cap. 1. num. 3. de Excess. Prælat. Furricell. de union. benefic. cap. 8. num. 4., & 3. Reclusio de re Parochial. part. 1. tit. 10. num. 4., Rota decis. 337. num. 35. part. 9. recen. Quod si ad sublevandam indigentiam Collegii Sac. Congregatio probavit unionem Paræciarum in Lægionen., & Astoricen. Unionis 11. Aprilis 1739., multo sane magis probanda videtur in casu., in quo agitur de sublevandis indigentibus, & Rectores Paræciarum, & Capitulum Cathedralis unioni assentiuntur, quorum consensus pro forma requiritur ex dispositione juris in Cap. 1. de Reb. Eccles. non alienan., & Clem. ultim. de excessu Prælat.

Verum EE. PP. animadvertant, quæ a Parochianis utriusque curæ = *delle Capanne*, & *Monte Maggiore* = exponuntur in precibus, quæ mihi allatæ sunt dum *Folium* sub prælo erat. Licet enim commendent Episcopi charitatem, qui sublevare curet indigentes ab onere *del Quartese*; attamen hoc grave iisdem videtur, quod dum succuritur octo ex decem Paræciis huic præstationi obnoxiiis, totum onus in duas Paræcias rejiciatur. Nam Paræcias hujusmodi amplam habere dicunt congruam, cujus bona ad scuta vigintiquatuor millia, redditus ad scuta 1200. pertingunt. Ita fit, ut nunc optimos habeant pastores, qui eosdem, & scientia regere, & opibus succurrere parochianis possent. Contra vero si mercenarius Cappellanus eisdem constituatur, vel Parochus, cui congrua diminuatur; profecto Parochiani detrimentum sentire debent. Contra reliquæ paræciæ omnem ferrent utilitatem, & sine ullo incomodo sublevarentur ab onere decimæ nedum indigentes, sed etiam divites. Quare obtestantur vos EE. PP., ut alia remedia minus ipsis damnosa inveniantur, ut abrogata decima *del Quartese* a solis indigentibus solvenda possit compensari Mensæ Episcopali, damnum ex remissis de-

cimis ab ipsa ferendum. Quod quidem damnum statuto pretio medio tritici in scutis *decem*, non excederet annua scuta 220., quot ferunt Rubra *viginti duo*, quæ ex Staris 101. conflantur. Hæc *in facto* proponunt Parochiani. *In Jure* præ munere observandum censeo, quod Tridentinum *sess. 23. cap. 13. de Reform.* Uniones Paræciarum omnino reprobat. Unde alias Sac. Congregatio rejecit uniones hujusmodi, licet in bonum publicum tenderent, *in Aurien. Unionis 12. Februarii 1707.* relata in Folio 11. *Aprilis 1739.*

Nihilominus hæc omnia, si EE. PP. Sententia in hanc unionem inclinet, tum præ oculis habendus erit modus quem Ministri Datarie Apostolicæ proponunt, ut rite unio perficiatur. *Unio*, ajunt, *Cathedrali congrueret cum jure nominandi respectivos Vicarios Curatos, & quidem non amovibiles, sed perpetuos, ut status perpetuitatis, atque collativus præexistens, & in posterum servetur nominatione adigenda inter approbatos in concursu singulis in vacationibus habenda, supportatis tamen in casu præesente per Mensam Episcopalem, cui bona incorporarentur omnibus, & singulis oneribus tam omnigenæ manutentionis Ecclesiarum, ceterorumque; ad quæ Parochi præexistentes tenebantur, cum etiam solutionis congruæ satis exhibitæ in annuis scutis octoginta. Non enim minor quinquaginta, nec major centum esse potest in Vicariis curatis ex Bulla S. Pii V. incipien. ad exequendum la 47. Cura autem actualis penes Vicarium curatura sisteret, quæ veluti ministerialis hoc nomine, vel etiam illo proposito Cappellani Curati semper Principalem Rectorem existere supponit = Hæc accepta fert Episcopus, & congruam Vicariis curatis spondet in annuis scutis octoginta; & præterea manutentionem Ecclesiæ, & sacrarum suppellectilium.*

Ex his deliberandum proponitur.

An, & quomodo sit consulendum SSmo pro unione Paræciarum, & abolitione Decimæ in casu &c.

Dilata, & scribatur Episcopo, ut transmittat concordiam statum decennalem activum, & passivum Mensæ Episcopalis, & decem Paræciarum, inclusis quoad Paræciam di *Monte Maggiore le riferme, e Canoni*, & interim proponat alia media minus damnosa.

AUXIMANA, ET NUCERINA DISPENSATIO-*Sess. 14. Cap. 7.*
 NIS AB IRREGULARITATE. A Nucarina Ci-*de Reform.*
 vitate, in qua ortus erat Ritus Fancelli lares transtu-
 lit ad Civitatem Cingulanam, ubi domicilium fixit,
 animumque permanendi satis declaravit ex eo, quod
 Cingulanam Civem Mariam Quattrini duxit, ab ea-
 que filium suscepit Aloysium. Qui licet Cinguli in Do-
 mo paterna semper a natiuitate manserit; attamen
 cum Ecclesiae nomen dare cuperet ab Episcopo Cingu-
 lano Litteras testimoniales *de statu libero* accepit,
 & initiatus est ad primam tonsuram, minoresque or-
 dines ab Episcopo *S. Severini* cum *litteris dimissoriali-*
bus Episcopi Nucerni. Pari modo ad S. Ordines pro-
 motus fuit a defuncto Episcopo Nucertino, quin ab
 Eminentissimo Antistite Cingulano *dimissoriales* asse-
 queretur.

Ineunte anno 1802, haec omnia explorata sunt, cum Sa-
 cerdos Aloysius Fancelli in patrium Cinguli domici-
 lium remeavit. Quare Eminentissimus Episcopus Cingu-
 lanus eundem a Divinis suspendit. Hinc Fancellius
 preces dedit huic S. Congregationi, ut absolutionem
 a suspensione, & dispensationem ab irregularitate ob-
 tineret, cum ordines suscepit sine testimonialibus
 Ordinarii originis, & domicilii, & huiusmodi sus-
 pensione irretitus in ordine ministraverit. Interrogat-
 us est Episcopus Nucernus, qui haec bona fide eve-
 nisse affirmat, & dignum esse Oratorem, cui absolutio,
 & dispensatio concedatur. Secus tamen censuit Emi-
 nentissimus Episcopus Cingulanus, qui reprehendit
 vitae rationem ipsius Fancelli. Dum enim anno 1800.
 in Diocesi Cammerinensi commorabat Virginem Iudi-
 brio habuit, & in eum quaestio stupri constituta est.
 Rursus anno 1801, idcirco ab Aesina Diocesi expulsus
 est, quia suam navavit operam, ut Cænobita Perso-
 natus choreis theatralibus interesset. Quibus ab Emi-
 nentissimo Episcopo Cingulano exceptis *die 19. Junii*
 1802. Rescriptum prodiit = *Doceat de impetrata abso-*
lutione pro patrato crimine; de peracta paenitentia, &
costanti emendatione.

Ut hisce omnibus Fancellus satisfaceret, testimonialem
 Archiepiscopi Camertini attulit, ex qua constat Fan-
 cellium inquisitum quidem fuisse crimine stupri, cu-
 jus causa fuit in vinculis conjectus, sed postea compo-
 sitis partibus a pæna fuisse absolutum. Vitæ autem
 emen-

emendationem privatis testimoniis comprobavit. Iterum ergo supplicavit pro absoluteione, & dispensatione, iterumque de sua Sententia rogatus est Eminen-
tissimus Episcopus Cingulanus, cui Oratoris emenda-
tio valde suspecta fuit = *Ea inquit est illius mentis aberratio, ut singulis fere diebus in Pharmacopolæ of-
ficinis contra mea præscripta cum Sæcularibus sedeat, atque otietur. Quid igitur ab hujusmodi Præbitero ex-
pectare possum postquam hostiam salutarem Deo offerre debet. Tuta conscientia assentiri minime possum, ipsum modo rem divinam facere in utraque mea Diecesi, ubi fere omnibus malo exemplo fuit, ideoque de ipso male existimant, nisi prius vel ab Episcopo Nucerino, a quo fuit ordinatus, vel ab Archiepiscopo Camerinen-
si, in cujus Diœcesi Sacrum illius patrimonium extat testi-
moniales litteras de suis bonis moribus, ac de exempla-
ri vivendi ratione accipiam. Putarem itaque EE. VV. indulgere posse Oratoris præcibus eum absolvendo ab omni censura, & irregularitate, ea tamen lege, ut ad aliquam religiosam domum aliquot dies secedat ad suum Episcopum Nucerinum se conferens, cui sue constantis emendationis signa præbere debebit.*

Proposita est causa = per summaria precum = in Congre-
gatione diei 26. Martii 1803., & EE. PP. mandarunt, ut in Folio describeretur. Novas nunc præces porri-
git Fancellus, & nova exhibet testimonia, ut probet se spiritualibus exercitiis operam dedisse, & vite emen-
dationem satēgisse. Certe quidem dum ipse Cinguli ortum duxit, in quo Pater lares fixerat, uxorem du-
xerat dubitari non potest, quin Episcopo Cingulano subiiceretur. Nam in Constitutione Innocentii XII. lata die 4. Novembris 1694. cujus initium = *Speculato-
res = expresse cavetur = Subditus ratione originis is tantum sit, ac esse intelligatur, qui naturaliter ortus est in ea diœcesi qua ad ordines promoveri desiderat; dum-
modo tamen ibi natus non fuerit ex accidenti = Cum vero Fancellus sine dimissorialibus proprii Episcopi Cingulani ordines suscepit, sequitur, ut ex eadem Constitutione in suspensionem incidere, qua inno-
datus, cum in ordine ministraverit, & Sacra confecerit, omnino irregularis factus est ex Text. in Cap. si quis Præbiter 21. de Cleric. excommunicat. &c. Reinfestuel. tract. 13. de Censur., & irregularitat. distin. 3. quest. 2.*
Hinc iudicium EE. VV. redire debet ad inquirendum,

num justa subsit causa: cur nunc absolutionem, & dispensationem obtineat: Quamquam enim Fancellius tonsuram minoresque ordines suscepit cum literis dimissorialibus Episcopi Nucerini, qui deinde eum ad Sacros Ordines promovit; attamen non ideo abesse videtur mala fides. Etenim cum Cinguli natus esset, ibique semper domicilium habuerit, non nisi per dolum fecisse videtur, si a proprio Episcopo divertit, cui subjectum esse ignorare non poterat, & ordines ab Episcopo S. Severini suscipere maluit.

Obstat quoque dispensationi impertientiæ præterita vitæ ratio. Num inquisitus fuit crimine stupri in Diæcesi Camertina, & postea instigator fuit, ut Regularis choreis interesset larvatus, quo cum *Diabolo* jocaret, ut inquit *Chrisosthomus*. Quare cum suæ infamiæ recens memoria sit, certe rehabilitatio, in offensionem Plebis rediret. Nihilominus constat, quod a crimine stupri prævia partium compositione absolutus sit, & spiritualibus exercitiis vacavit postquam Eius Episcopus Cingulanus ab eo requisivit majora pænitentiæ signa. Videant EE. PP. num ex his aliquid Oratori sit indulgendum, seu potius, ut Eius Episcopus Cingulanus proponit, compellendus sit, ut in Diæcesim Nucerinam redeat, ibique præbeat signa pænitentiæ, & constantis emendationis.

Dubium est.

An sit concedenda absolutio, & dispensatio in casu Deo

Non proposita cum sequenti,

NULLIUS FARFEN. CAPPELLANIÆ. De testamentaria dispositione Præbiteri Philippi Constantini gravis controversia fuit inter Nicolaum Forti, & Petrum Manelfi. Nam Constantinus heredem instituit usufructuariam sororem suam Anastasiam, & commisit fidei *Lactantii Cardinali*, ut post sui obitum bona singula describeret, & voluntatem suam executioni committeret, quæ eo spectabat, ut in proprietate hæres esset = *la Cappella, ove stà l' ova-*

Sess. 25. cap. 9. de Reform.

to di S. Filippo Neri nella Chiesa Parrocchiale di Salisano, ove intendo, che siano celebrate tante Messe per quanto frutteranno i capitali della mia eredità con questo però, che le Messe da celebrarsi non siano meno di giulj due però ciascheduna Messa di modo che diminuendosi il fruttato sia di minor numero delle Messe = Jus vero nominandi addixit = al Signor Nicola Forti, e Francesca Cardinali Conjugi in infinito fino a tanto, che ve ne sarà discendenza = In primum vero Cappellatum elegit Leonardum filium Nicolai Forti. Defuncto Testatore Lactantius Cardinali ommissit bona describere. Hinc Nicolaus Forti postulavit executionem testamenti, & contra Petrus Manelfi nullitatem dispositionis deducens ex eo quod subrepta fuerit a Testatore cum imminente obitu non esset apud se, urgebat successionem ab intestato, & contra tabulas. Disceptata causa coram A. C. Priocca, hic decrevit executionem testamenti tamquam ab omni nullitate immunis. Sententiam hanc consequuta est Transactio inter Conjuges Forti, & Manelfum stipulata die 10. Julii elapsi anni 1802., in qua Conjuges Forti liti renunciarunt, simulque Jus nominandi cesserunt Manelfi, & ejusque descendentes. Hic vero Conjugibus promisit scuta 125. a titolo delle spese, e danni, quæ in sustinenda lite tulerant.

Nunc igitur Manelfus implorat auctoritatem S. Congregationis, ut erigere possit Cappellaniam ex bonis hereditariis, quæ nunc extant cum reservatione juris nominandi in sui favorem, suorumque descendentium, simulque exorat absolutionem quoad præteritum pro Missis non celebratis. Ordinarius in sua Informatione exposita confirmans, censet = Precibus annuere mihi non videtur incongruum, & tam Manelfi, quam descendentes suis transactionis executionem concederem, quæ juxta Testatoris voluntatem, implenda videtur, & ita ad erectionem Cappellanie devenire per Bullas attentæ modificatione, & derogatione testamenti Constantini circa personarum diversitatem in activa, & passiva vocatione juxta Cancellariæ Regulam septimam, & octavam. Missæ, quæ celebratæ fuere ad hanc usque diem sunt in numero 490. & in reliquis absolutionem postulat Manelfius attentis præcipue expensis supradictæ litis.

Nulla controversia est, quin Cappellania erigenda sit, ut

ut Testator jussit: Scilicet ex bonis stabilibus estimatis a publicis Peritis in scutis 565. 60., ex quibus redeunt annua scuta 33. Nam Mobilia, quæ in ædibus Testatoris erant tempore obitus expilata fuerunt, nec Inventarium confectum est. Certe quidem id tribuendum non videtur Manelfio, aut Patrono Forti, sed Lactantio Cardinali, cujus fidei testator commisit bona describere, voluntatemque suam executioni mandare. Quare in eum experiri poterunt jura, si sua culpa factum sit, quod mobilia dissiparentur. Quod si utilis futura erit actio pro mobilibus adversus Lactantium Cardinali, tum quidquid pro dispersis mobilibus repetatur, erogari poterit in augmentum fundi Cappellanæ.

Ad *modum*, quod attinet erigendæ Cappellanæ, eo reddit quæstio, num Manelfio reservandum sit jus nominandi, quod in testamento relictum fuit Conjugibus Forti, & ab his in transactione cessum Manelfio. Duo huic cessioni obstare videntur. Primum quod cessio videri poterit corresponsiva, & onerosa cum a Manelfio promissa, & a Conjugibus acceptata fuere scuta 125. Cessiones quidem onerosæ æquiparantur venditioni *Rota in Romana Melioramentorum 21. Aprilis 1788. §. 10. coram Caniliac.* Ex Tridentino autem *sess. 25. cap. 9. de Reform.* expresse defenditur Patronis, ne Juspatronatus venditionis, aut alio quocumque titulo contra canonicas Sanctiones in alios transferre præsumant. Deinde ex hac cessione præjudicium capiunt descendentes Nicolai Forti, qui in testamento contemplati fuere, cum juspatronatus relictum sit Conjugibus Forti *in infinitum fino a tanto che ve ne sarà discendenza.* Precipue vero Leonardo filio Nicolai Forti præjudicium infertur, qui a Testatore fuit in primum Cappellanum nominatus.

Verum scuta 125. data, acceptaque fuere non in causam cessionis juspatronatus, sed a titulo de danni, e spese, quas Conjuges Forti in sustinenda lite facere coacti sunt, Ubi vero in cessione juspatronatus quid datur, quod ad alium justum titulum referri possit, quam ad alienationem juspatronatus, tum quidem cessio valida habetur, ut statuit Sac. Congregatio in *Fanen. Beneplaciti 8. Augusti 1801.* Cum vero dubius erat litis eventus super nullitate testamenti,

& periculum esset, ne Cappellania erigeretur, videntur, quod nullum jus quæsitum sit descendentibus, ut eis cessio præjudicium ferat.

Alterum vero *Dubium* respicit absolutionem quoad præteritum ob missas non celebratas. Nihilominus quod Manelfius curaverit celebrationem Missarum 490.; attamen nonnullas Missas ommissas fuisse fatetur. Idcirco absolutionem postulat, quia expensæ litis subire debuit. Perpendant tamen EE. PP., quod iudicium huiusmodi aluit non, ut voluntatem Testatoris, & Cappellaniæ erectionem defenderet; sed potius, ut eam destrueret, bonaque ab omni onere immunita qua intestatus heres possideret. Potius itaque ejus culpæ verti debet si celebratio Missarum defecit. Maxime cum a die obitus usufructuariæ, vel ipse fructus hæreditarios percepit, ut ex his missas præteritas implere debeat; vel saltem eosdem fructus repetere possit ab eo, qui nullo jure suos fecit, ut ex his onera præteritarum Missarum præstare possit. Ad summum hoc ei indulgeri posse videtur, ut missas præteritas implere faciat ad *manualem*, non in obolis *viginti*, ut Testator elemosinam præfixit.

Dubia proponuntur.

I. An & quomodo sit erigenda Cappellania in casu &c.

I. An & quomodo sit consulendum SSmo pro absolutione quoad præteritum in casu &c.

Die Sabbathi 10. Septembris 1803. in Palatio Apostolico Quirinali erit Sacra Congregatio Concilij, in qua præter alia, proponentur infrascripta Dubia, juxta morem ejusdem Sacræ Congregationis de jure resolvenda.

AUXIMANA, ET NUCERINA DISPENSATIONIS AB IRREGULARITATE.

Sess. 14. cap. 7. de Reform.

An sit concedenda absolutio, & dispensatio in casu &c.

Expectet, & apud suum Eñum Episcopum Cingulanum det majora signa constantis emendationis, & penitentiae.

NULLIUS FARFEN. CAPPELLANIÆ.

I. An, & quomodo sit erigenda Cappellania in casu &c.

Sess. 25. cap. 4. de Reform.

II. An, & quomodo sit consulendum SSmo pro absolute quoad præteritum in casu &c.

Ad I. Affirmative ad formam testamenti, & Ordinarius incumbat pro recuperatione rerum distractarum.

Ad II. Negative.

PERUSINA EMPHITHEUSIS. *Proposita hec causa fuit in Folio Congregationis diei 25. Junii nuper elapsi, & resoluta in sequenti Congregatione diei 23. Julii. Rogati EE. PP. = An, & cui sit concedenda Emphitheusis in casu &c. responderunt Affirmative favore Felicis Stepi salvo jure vigesimæ, & sextæ.*

Sess. 25. cap. 11. de Reform.

Comes Baldellius, qui in prima Ædictorum affixione melior fuit Oblator judicio non affuit, & post editam

Re-

Resolutionem novæ Audienciæ Beneficium impetra-
vit. Reponitur causa silente Sepio, & Baldello
impressa in allegationem distribuenta.

Contendit Baldellius, quod oblatio a Sepio facta utpote ex-
tra terminum edictorum non sit attendenda ut tradunt
*Perez. in Cod. de Fid. Instrument. &c. Corradin. de Jure
Prælat. quæst. 66. num. 2. Rota de execut. Litterar.
Apostolic. part. 1. Cap. 2. num. 326.*, vel saltem quod
sibi competat prælatio tamquam prior oblato pro eo-
dem canone quod, Sepius spondidit, ut tradit *Rota in
Romana Affictus super Prælatione 4. Julii 1792. §. 3.,
& 4. cor. bo. mem. Paracciano*.

Diguentur EE. PP. Folium reassumere hujus causæ, in
quo fusius agitur de hac controversia, & Resolutio-
nes hujus Sac. Congregationis allegantur in quibus
oblaciones etiam extra terminum admissæ fuere in uti-
litate Ecclesiæ. Rursus in *Firmana diei 19. Junii 1802*
disputatum fuit, num primo meliori oblato compete-
ret prælatio pro majori canone oblato a secundo, &
EE. PP. censuerunt deliberationem Emphitheusis con-
cedere secundo oblato.

Ex his deliberandum erit.

An sit standum, vel recedendum a Decisis in casu &c.

In Decisis, & amplius.

Sess. 6. cap. 2.
de Reform.

LUCANA DISPENSATIONIS, ET REDUCTIO-
NIS. Anno 1761. Petrus Jacopucci heredem insi-
tuit l'anima sua ita ut = *de suoi effetti intende farne
una carità, e pienamente darli, ed attribuirli all'al-
tare di S. Luigi eretto nella Chiesa di Casa Basciana e
dal frutto, che da medesimi si ricaverà, vuole, che si
diano ad un confessore Sacerdote di buona fama, lettere,
e costumi, quale in Cappellano Curato nella Pieve, e
cura di Casa Basciana verrà perpetuamente eletto dal
Signor Pievano pro tempore, che con la congrua an-
nua entrata, e salario, che il medesimo suol dare alli
Cappellani avrà da poter sufficientemente vivere in tal
Santo Ministero di ajutare il Parocho nella Cura dell'
anime, nelle confessioni, dottrine, catechismi, assi-
stenza agl'amalati, ed in ogni altra funzione, che oc-*

correrà, ed accadesse farsi secondo ancora il costume della detta Parocchia. Onera vero Missarum quotannis Cappellano imposuit in numero quattro Messe piane, e due cantate. Passivam vere vocationem ad hanc Cappellaniam reliquit familiis *Jacopucci*, & *Lignani*, & *Christophani*.

Hanc dotem Cappellæ S. Aloysii a *Jacopuccio* relictam auxit *Plebanus Franciscus Casciani*, qui anno 1762. assignavit eidem Cappellæ fundos æstimatos scuta 225., ut redditus ex scutis centum erogaretur in manutationem altaris, redditus vero ex scutis 125., debba darsi a quel Sacerdote confessore di buona vita, e costumi, quale sarà eletto dal Signor Pievano, e tal' annuo frutto di scudi 125. s'unisca a quella rendita, ed emolumento da darsi allo stesso Cappellano Curato, che dovrà ricavarsi dagl'effetti lasciati da *Pietro Jacopucci*. Primus Cappellanus ab ipso *Jacopucci* nominatus fuit *Præbiter Quiricus Barsotti*, qui redditus ex utraque institutione *Jacopucci*, & *Casciani* possedit. Preces obtulit anno 1765. Archiepiscopo *Lucano* pro reductione onerum, quæ pro Informatione remissæ fuerunt *Plebanus di Casa Basciana*, Utrum reductio concessa fuerit ambiguum est. Nam in actis S. Visitationis anni 1774. nulla mentio fit reductionis. Contra vero in posterioribus Actis ejusdem Sac. Visitationis anni 1781. reductio concessa supponitur ex Decreto *Vicarii Generalis Lippi* anni 1766.

Occubuit Cappellanus *Barsotti* anno 1799., dnm plebaniam di *Casa Basciana* regebat *Sacerdos Vincentius Pardini*. Antequam hic pro jure sibi in fundatione concessa expleret nominationem Cappellani Curati, monuit *Præbiterum Vincentium Lignani*, num vellet Cappellaniam Curatam consequi. Nam nullus aderat ex familiis *Jacobucci* idoneus, & ipse ex contemplata Familia *Lignani* descendebat, & Beneficium, sive *Parciam di Fibialla* possidebat. Qui cum onera se impleturum esse dixerit secundum præsuppositam reductionem, *Pardinius* nominavit extraneum Sacerdotem *Benedictum Finucci*, qui per publicam Instrumentum diei 18. Decembris 1799. onera in Fundatione expressa acceptavit, & hactenus implevit. Hinc illis inter *Lignanum*, & *Pardinium*. Ille se nominatum ex Fundatione contedebat. Hic vero putabat nominatum iri non posse, nisi onera fundationis acceptasset.

set. Vicarius Generalis controversiam absolvit edita Sententia diei 21. Maii anni 1801. in qua præfixit Lignano terminum duorum Mensium ad declarandum num vellet retinere Beneficium Curatum in Ecclesia Parrochiali Fibiellæ, vel potius obtinere Cappellaniam Curatam di Casa Basciana cum oneribus eidem inhærentibus. Ea vero electione non facta Pardinium a petitis absolvit, & tandem hinc inde jura reservavit super prætensa reductione onerum.

Antequam præstitutum bimestre elapsum esset, Lignanus deprecatus est ab hac S. Congregatione, tum dispensationem abessendi a residentia, tum etiam onerum reductionem. Archiepiscopus Lucanus in sua *Informatione* transmittit æstimationem a publico Perito factam honorum, quæ ex fundatione *Jacopucci*, & ex fundatione *Casciani* ad Cappellaniam pertinent. Advertit tamen = quod prædicta bona in meliorem statum redigi possint, si quis adsit, qui ea diligentius excolenda curet. Alius est idoneus Sacerdos licet passive non vocatus, qui rebus sic stantibus oneribus, & ministeriis a Testatore impositis satisfaceret, immo Plebanus ipse obligationem susciperet solvendi Cappellano summam triginta scutorum quolibet anno, dummodo administratio omnium prædictorum bonorum ipsi concederetur. Cum vero omnia ministeria a Testatore præscripta Cappellani presentiam requirant, quæ Plebanus ea peragere nulla modo potest, arbitratur non satis provisum esse Populi commoda, si detur petita facultas supplendi per alium, & onerum reductionem fieri non posse absque Populi præjudicio. Instanto Parocho Pardinio, & citato Lignano *Dubia* infrascripta concordata fuere. Ille nunc sua jura profert per impressam distribuendam *Allegationem*, Hic nil mihi adhuc exhibuit.

Queritur in I. *Dubio* de dispensatione abessendi a residentia. Agitur non de Beneficio proprie ecclesiastico, sed de legato pio, sive stipendio relicto Cappellano, qui Parochum coadiuvet ita ut de jure residentia non requiratur, cum nihil referre videatur, si unus, an alius onera præstet. Contra Pardinium contendit, quod ex Fundatione onera imposita sint Cappellano, qui omnino residere teneretur. Quare dum ipse dispensationem postulat, ut alium substituat, nil aliud querit, quam ex alieno labore lucrum facere. In dispen-

sationibus autem hujusmodi requiritur justa, & necessaria causa, ut ex Tridentino Sess. 6. Cap. 2. de Reform. tradit Corrad. in Praxi lib. 1. Cap. 1. num. 4. & S. Congregatio in Tusculana Dispensationis 8. Augusti 1801. Quæ causa cum procul absit deneganda videtur dispensatio, quæ in Paræciæ detrimentum vergeret.

In II. Dubio agitur de reductione Onerum. Nititur Lignanus actis S. Visitationis anni 1781., in quibus mentio fit de reductione concessa ab anno 1766. Pardinus vero negat datam umquam fuisse reductionem, de qua nil memorat præcedens Visitatio anni 1774., ut in posteriori per equivocationem mentio reductionis irrepsit ex quadam Tabella dolo transcripta, & fraude subrogata præexistenti in Sacratio. Deinde contendit, quod jure concedi non potuerit onerum reductio a Vicario Generali cum facultas hujusmodi reservata sit Sedi Apostolicæ, ut tradit Benedict. XIV. de Synod. Dioces. lib. 13. Cap. ultim. §. 22. Negat tandem, quod nunc ex integro reductio concedi possit. Par enim est emolumentum oneribus, cum ex utraque fundatione Jacopucci, & Casciani in hanc causam percipiat Cappellanus annua scuta triginta, nec a limitrophis Cappellanis Curatis tantum percipiatur nomine stipendii. Maxime cum Presbyter Finucci jam nominatus omnia onera in fundatione imposita se præstaturum promisit, & revera jam impleat.

Geminum est Dubium.

I. An sit locus dispensationi abessendi a residentia in casu &c.

II. An sit locus reductioni onerum in casu &c.

Ad I., & II. Negative.

AMERINA DECRETI VISITATIONIS QUOAD Ses. 24. Cap. 13
PRECEPTUM PASCHALE. Vigilantissimus Antistes Amerinus hoc POSTULATUM EE. PP. proponit de Reform.

Quilibet e Populo quatuor Parochiarum Urbanarum Amerinæ Civitatis, ut Paschali Præcepto satisfaceret Sanctam

etiam Eucharistiam in Cathedrali Ecclesia sumere potest, idque ex immemorabili. Satis autem erat, ut instanti Parocho fidem in scriptis exhiberet, quam ipsi communicato dabat in actu Communionis Clericus Sacerdotis Communicantis. Sacerdos autem communicans erat quicumque Præsbiter Cathedralis. Hinc maximum abusum oriebatur, ut aliquis licet scandalis publicis, aut ignorantia indignissimus sine proprii Parochi approbatione, sed etiam scientia ad Paschalem Communionem admitteretur, aut quisquis etiam substitutum communicandum mitteret, & si lem in scriptis seu schedulam postea recipiebat ipse committens numerata etiam pecunia pro mercede hujus sacrilegæ fraudis. Antecessores mei non raro processum fecerunt adversus hujusmodi patrantes, & commissos. Nam commissi formaliter Ecclesiasticæ legi non adimplebant; committentes vero neque materialiter illud servabant, sed solummodo Ecclesiæ, & Parochis illudebant. Primo Ecclesiastici mei regiminis anno remedium, ut afferrem totis viribus curavi, & efficacia de hac re verba feci DD. Canonicis, quos simul congregatos inveni in Capitulo, licet capitulariter juxta morem non essent uniti ipsis significans me ardentem desiderare, quod nemo Præcepto Paschali in Cathedrali satisfaceret, bene vero illud adimpleret in propria Parœcia, atque nemine contradicente desideriis meis verbaliter indulserunt. Hinc in actibus S. Pastoralis visitationis Decretum posui, quo mandatur, ut ad satisfactionem Communionis Paschalis, quilibet Sanctam Eucharistiam non in Cathedrali sumere debeat, sed a proprio Parocho. Id in Paschate elapsi anni perbelle, & exacte præstitum est. Verum ut animus meus debita non fraudetur quiete, & ut majus robur, & soliditatem accipiat dictum meum Decretum ipsius confirmationem ab isto Supremo Tribunali enixis præcibus peto.

Interrogatus inde est Episcopus, num ex Privilegio Apostolico liceat in Ecclesia Cathedrali subditis alterius Parœciæ paschali præcepto satisfacere. Quibus in transmissa Informatione respondit = Capitulum convocavi, illudque ad privilegium Pontificium edendum adagi, quo singulis cujuscumque Parœciæ fas sit Cathedrali Ecclesiam convenire ad sumendam Paschalem Eucharistiam. Comitibus Capitularibus habitis ostensis vestris authographis litteris, & concessio unius
men.

mensis cursu , quo Privilegium educerent , nihil adhuc per ipsos creditum est aliud , quam immemorabilis consuetudo , qua exitiale privilegium , quod procul dubio desideratur , & firmatum volunt = Cæterum affirmat , quod post executionem Decreti mala , & scandala decreverunt . Hinc extinctæ inimicitiae fuere , extirpatæ malæ consuetudines , frequentata christiana cathechesis , depulsa ignorantia . Hinc pax , & fides inter Conjuges redit , Parochi monere , orare , increpare potuerunt , ut dispersas oves ad gregem revocarent . Ex quibus Episcopus obtestatur vos EE. PP. , ut Decretum Sac. Visitationis confirmetis .

Parochis quidem favet juris dispositio in *Cap. Omnis utriusque sexus de Pœnitent. , & remission. , & in Tridentino sess.24. cap.13. de Reform. ,* itaut soli jura parochialia exercent , & ab eis solum Parochiani Sacramenta licite suscipiant . Et quamvis Ecclesia Cathedralis sit Parœcia universalis Civitatis , & cæterarum Parœciarum matrix ad tradita per Rotam *decis. 1163. num.15. coram Pœnia ;* attamen quoad administrationem Sacramentorum nullam habet prærogativam supra cæteros Parochos , nisi expresso privilegio Sedis Apostolicæ hoc jus Parochorum proprium , sit etiam Cathedrali communicatum , ut Præceptum Paschale in eadem impleri possit , ut docent *Frances. de Eccles. Cathedral. cap.21. num.115. , Gutierrez Canon. quæst. lib.1. cap.27. , Rodriquez quæst. Regular. tom.1. quæst.56. artic.3.*

Quod privilegium cum a Cathedrali Amerina non profertur , sed tantum immemorabilis consuetudo , eo quæstio redire videtur , num ex hujusmodi consuetudine quæri potuerit jus Cathedrali , ut in ea licite præceptum Paschale impleatur . Magna quidem est vis immemorabilis consuetudinis , & ex ea cum quilibet titulus etiam indulti Apostolici præsumatur , ita etiam juris dispositio cohibetur , ut Cathedralis jus cumulativum cum Parochis quæsiverit administrandi intra propriam Ecclesiam Paschalem Communionem , Celebratissima hac de re fuit controversia in Sac. Rota pertractata inter Cathedralem Barchinonensem , & Parochos illius Civitatis super hoc jure cumulativo . Hæsit primum anceps Sententia Sac. Tribunalis , dein-

de Parochi in eo iudicio obtinuerunt, ut in *Barchinonen. Jurium Parochialium super præcepto Paschali anni 1732. coram clar. mem. Cardinali Aldovrandi, & anni 1735. coram san. mem. Clemente XIII.* Post quadragenarium silentium reintegrato certamine Parochi, qui olim obtinuerant, in novo iurium periculo succubuerunt, ut *ex Decisionibus 3. Martii, & 10. Decembris 1777., & 5. Junii 1778. coram Ratta, quas consequuta est Sententia Rotalis confirmata in Decisionibus 14. Maji 1779., & 24. Januarii 1780. coram cl. me. Card. Riminaldo.*

Nihilominus observandum est, quod Tridentinum in allegat. *sess. 24. cap. 13. de Reform.* jubet inter cætera, ut unicuique Paræciæ proprius assignetur Pastor = a quo solo licite Sacramenta suscipiant, & prorsus abrogat omnia privilegia, & consuetudines = non obstantibus quibuscumque privilegiis, & consuetudinibus etiam immemorabilibus = Quæ clausola cum in fine Capitis apposita sit, profecto complecti videtur omnia, quæ in illo decreta, jussaque fuere. Maxime cum agatur de consuetudine introducta post Tridentinum, cujus Sanctiones confirmavit san. mem. Pius IV. in Bulla *Benedictus Deus* lata anno 1563., quæ Decretum irritans, & clausolam *Sublata* præsert. Ex quibus impeditur, ne legitima consuetudo contra Tridentinas Sanctiones adolescere potuerit auctore Fagnan, in *Decretal. lib. 4. cap. Quod super de consanguin., & affin. num. 7., & 8., & Benedict. XIV. Instit. 60. num. 7.*

Cæterum Testis est *Pignattell. consult. 89. tom. 7.,* quod dum ipse die 5. Februarii 1682. munus Cammerarii Romani Cleri gerebat san. mem. Innocentius XI. in publica Audientia data Parochis Urbis decrevit Præceptum Paschale non impleri per Communionem in Patriarchali Basilica Lateranensi, & Vaticana. Quod Decretum laudat *Benedict. XIV. Instit. 18. §. 12.* In hac Sacra Congregatione in *Illerden. diei 7. Maji 1785.* propositum fuit Dubium II. = *An, ut satisfiat præcepto sumendi Eucharistiam tempore Paschali satis sit illam sumere in Cathedrali; An vero necessarium sit illam sumere in propria uniuscujusque Paræcia quacumque consuetudine non obstante = & in sequenti Congregatione diei 28. Maji rescriptum fuit = Ad secundum*

scribatur Episcopo juxta mentem = Mens autem fuit, ut ipse investigavi in lib. 35. Litterarum pag. 18., ut Episcopus admoneret Capitulum = ne qualemcumque urgeat consuetudinem, sed sine ulla judicialis contentionis imagine ultro, ac libenter sinat, ut te auctore Fideles a suo unusquisque Parocho communionem Paschalem suscipiat. In præsentī vero causa Capitulum oretenus consensum præbuit.

Ex quibus deliberare poterunt EE. PP. num servandum sit Decretum latum ab Episcopo Amerino in Sac. Visitatione, quo decernitur, ut omnes in propria Paræcia Paschale præceptum implere teneantur. Quod quidem Decretum se tulisse affirmat, ut scandala removerentur, quæ post executionem Decreti jam diminuta sunt.

Dubium proponitur.

An Decretum S. Visitationis sit servandum in casu &c.

Affirmative.

FANEN. LEGATI MISSARUM. Præbyter Franciscus Maria Betti postremis tabulis anni 1720. usufructuariam hæredem instituit Magdalenam Angeli, qua defuncta jussit = *che si debbano vendere tutti li mobili, e supellettili, che si ritroveranno in essere, e dal prezzo, che da quello si ritarrà, e da frutti de Censi, e Capitali, seppure saranno in essere, si compri qualche stabile fruttifero, oppure si creino altri censi buoni, e sicuri ad effetto, che con i frutti di detto stabile, o censi si celebrino tante Messe in perpetuo a bajocchi quindici papali per ciascheduna Messa per l'entrante quantità di essi frutti in quelle chiese ad arbitrio del Cappellano da elegersi.* Jus vero nominandi concessit Galeotto Uffreducci, ejusque Successoribus. Ex quibus nunc existens Eques Philippus Uffreducci ad hanc Cappellaniam nominavit Presbyterum Petrum Leoni.

Sess. 22. cap. 6. de Reform.

Census Cappellaniæ nunc hujusmodi est. Possidet Fundum in Fanensi positum in catastralibus tabulis æstimatum scuta 274. 20., pro quo meliorando necessaria nunc

nunc est impensa in scutis 23. 50. . Præterea habet domum, in cujus restaurationem requiritur summa scutorum 65. 37. 3. Tandem census activos habet in sorte scutorum 291. 66. . Ex hisce omnibus bonis ducto decennali calculo, demptisque necessariis expensis redeunt quotannis scuta 52. 88. Hinc modernus Cappellanus Betti, ne anxius esset super incerta quantitate Sacrorum, quam pro majori, vel minori redditu ex fundatione celebrare debebat, postulavit ab hac Sacra Congregatione, ut certus numerus Missarum statureretur, & quidem aucta elemosina a Testatore præscripta. Præterea postulavit, ut prospiciatur expensis necessariis pro restauratione fundorum.

Hæc omnia suppeditavit in facto Episcopus Fanensis, ex quibus concludit, quod aucta elemosina ad obolos 25. celebrari poterunt Missæ annuæ 213. = *Hisce positis consequitur Missas in quoque decennio 2130. celebrari posse, ac peracta in decem partes partitione oneris Missas 213. Cappellanum pro tempore satisfacere debere. Pre oculis quoque habenda est domus urbanæ instauratio, propter quam exigitur impendium scutorum 65. 42., ac meliorationes Terreni pro quibus non minus, quam scuta 23. 40. exsolvi opus erit, sicuti ex iudicio per Peritos deputatos clarissime constat, quæ detrimenta ortum habent ab incuria defuncti Cappellani, qui tot Missas celebravit, quot erant redditus Beneficii, nihil pro restauratione domus supradictæ, & pro terreni melioratione relinquens.*

I. *Dubium attingit instantiam Oratoris super certa taxanda quantitate Missarum, quæ singulis annis celebranda sit. Cum testator præscripserit = si celebrino tante messe in perpetuo a bajocchi quindici Papali per ciascheduna messa per l'entrante quantità di essi frutti = videtur sane, quod certa Missarum quantitas præfiniri non possit. Etenim, ut observat Pasqualig. de Sacrif. nov. leg. quæst. 78. §. 3. = Si testator non taxavit numerum Missarum, sed disposuit, quod Missæ celebrarentur cum mensura ad proventus, tunc crescentibus fructibus debet etiam cum proportionem augeri numerus Missarum.*

Sed ipse idem Pasqualigus in altera quæst. 178. num. 3. nobis author est = quod si fructus augeantur expensis, & industria possidentis non debet augeri numerus Mis-

sarum, quia hoc augmentum non cedit in beneficium fundatoris, sed possessoris, quia non sunt fructus fundi, nec sunt dati in fundo nisi valde remote, sed sunt fructus industriæ, & expensarum, & ideo illius esse debent, cujus sunt expensæ, & industria. Quare ne Possessores meliorationes omittant, censuit alias Sacr. Congregatio incertam quantitatem Missarum taxare ad certum numerum, quæ decenniali fructuum calculo responderet ut in *Senogallien. Oneris Missarum die 24. Novembris 1781.* proposito dubio *An, & in quo numero Missæ sint annuatim celebrandæ* rescriptum fuit die 22. Decembris ejusdem anni = *Affirmative pro celebratione Missarum 228, absque solutione utensilium, & in Maceraten. 4. Februarii 1786.* quæsitum fuit = *An, & quomodo sit annuendum Oratorum precibus pro perpetua taxatione Missarum* = & EE. PP. responderunt = *Affirmative juxta votum Episcopi* =

Quandoquidem ceaseant EE. PP., quod sit taxanda Missarum quantitas, tum statuendus erit numerus Sacrorum, quæ erunt quotannis celebranda. Ex decenniali calculo ab Episcopo transmissis constat non plus ex fundis redire, quam annua scuta 52. 88. Cappellanus Betti postulat, ut tot Sacra præstituantur, quot constituta elemosina in obolis triginta pro singulis Missis æquent annum fructum Cappellaniæ. Etenim contendit, quod dum Fundator elemosinam in obolis quindecim statuit duplicare voluit elemosinam manua-lem, quæ tum obtinebat in obolis septem cum dimidio. Quod si nunc manualis pro temporum conditione accrevit ad obolos quindecim, ex præsumpta voluntate Fundatoris augenda erit duplo ælemosina ad obolos triginta. Verum testator numquam explicavit hoc propositum suum, ut manualem augetet. Quare si constituta elemosina obolorum quindecim nunc sufficiens est, nulla præsumptio favet augmento elemosinæ. Id ad summum indulgeri posse videtur Cappellano, ut cum agatur de onere perpetuo elemosina constituatur ad taxam perpetuam. Tum enim ex scutis 52. 88. celebrandæ sunt quotannis Missæ 264.

II. Dubium respicit meliorationes fundi, & restaurationem Domus. In utramque causam necessaria est impensa in scutis 88. 92., quæ quidem ad præsentem Cappellanum non videtur pertinere, cum prædeces-

oris culpa evenerit, si fundi in deterius abiverint. Attamen observandum est, quod restauratio Domus necessaria est, ne omnino concidat, & pro hac reparatione requiritur summa scutorum 65. 37. Melioratio autem fundi tendit in utilitatem Cappellani, ut fundus uberiores reddat fructus, quos suos faciet, si ex presenti redditu certa Missarum quantitas statuatur. Quare expensa meliorationis non videtur facienda sumptibus Cappellaniæ, ne cum ejus jactura Cappellanus locupletetur,

Videant EE. Patres num domus reparanda sit ex indulgentia suspensione Missarum, vel potius concedatur Cappellano, ut passivum censum imponat super fundis Cappellaniæ dimittendum certa annua quota detrahenda ex redditibus Cappellaniæ. In primo casu integra Missarum celebratio per annum esset suspendenda. In altero pars tantum Missarum suspenderetur, quæ fructibus census, & quotæ pro extinctionæ assignandæ respondeat.

Duo proponuntur dubia,

- I. *An, & in quo numero Missæ sint annuatim celebrandæ in casu &c.*
- II. *An, & quomodo sit prospiciendum expensis restorationis Domus, & meliorationis fundi in casu &c.*

Ad I. Affirmative pro celebratione Missarum annuarum 264. ad taxam perpetuæ.

Ad II. Affirmative pro restoratione domus tantum suspensa medietate onerum ad triennium, & docto cor. Episcopo de exequa restoratione.

*Ses. 21. cap. 7.
de Reform.*

EUGUBINA PRÆBENDARUM. Collegiata Ecclesia Sanctæ Cristinæ Civitatis Eugubii constat ex Canonicis unius, alteriusque Fundationis. Quinque sunt Canonici ex Fundatione Cristini, qui *di Massa vecchia*, seu *Massa Cristini* appellantur. Isti in causam Præbendæ annua *scuta* 33. percipiunt, & diebus festis, ac die S. Cristinæ matutinum servitium chori prestant & Sacrum absque applicatione conficiunt. His Canonici præterea duos addidit Gabriel Triangoli, in suis postremis tabulis, qui gemini Canonici *di Massa Nuova*, seu *Massa Triangoli* vocantur. Nam

Triangoli

Triangolus jussit, ut erigerentur = con i frutti della mia Eredità due Canonici della stessa natura, ed obbligo di Officiatura, che hanno li presenti con assegnare per prebenda alli Canonici da eleggersi scudi quaranta di paoli dieci per ciascuno con obbligo, che ognuno di essi debba celebrare una Messa la settimana nella Chiesa di detta Colleggiata secondo la mia intenzione ed essendo legittimamente impediti debbano farla celebrare. Quello poi che avvanzerà de' frutti della mia Eredità sodisfatti li due Signori Canonici, e detratte le spese dei bonificamenti, ed altre per la manutenzione dei miei beni, dovrà distribuirsi in una o più doti secondo li frutti della mia Eredità di scudi cento moneta di Gubbio (que scutis sexaginta sex monetæ Romanæ respondent) da darsi il giorno di S. Cristina dai Signori Canonici Cristini, e dall' altri delle mie prebende per voti segreti ad una povera, ed onesta Zitella, se sarà una sola dote, oppure a più Zitelle se gl' avanzi della mia Eredità comporteranno, che si diano più doti.

Ita ut Testator jussit duo Canonicatus erecti fuere, & novi Canonici imposita onera, constitutumque emolumentum acceptarunt, & preterea ab unoquoque Canonico exegit Colleggiata annua scuta quatuor pro utensilibus. Nunc ex hereditate Triangoli ob factas bonorum meliorationes redeunt annua scuta 689. & obolos 16. Sex hisce postremis temporibus subsidia dotalia distributa sunt, pro quibus impensa fuere scuta 390. monetæ Romanæ. Cum itaque superfuerint adhuc scuta 293. 16. censuerunt Canonici Sigismundus Gismondi, & Epiphanius Mazzatinti, qui nunc Præbendas Triangoli possident, a Sacratissimo Principe deprecari, ut augetur annum emolumentum in fundatione in scutis quadraginta constitutum. Hujus rei cognitio ad hanc Sac. Congregationem delegata fuit. Primum Canonici Cristini obstare visi sunt instantiæ Canoniorum Triangoli. Nam in Secretaria hujus Sac. Congregationis interposuerunt protestationem cum clausola = *Nihil Transeat* = Sed postea conspiratis consiliis, junctoque fædere tum Canonici Cristini, tum Triangoli preces Sanctissimo dedere, ut ex superextantibus redditibus hæreditatis Triangoli singulis Præbenda augetur.

Iterum delegati fuerunt Oratores ad Sac. Congregatio-
nem. Auditus est Episcopus, qui exposita confirmandis
concludit = *Quin distributioni dotium officiaturo duo
Præbendæ Canonicales Triangoli augeri possunt, etiam
ad scuta 84. per annos singulos ad rationem scutorum
septem pro quolibet mense. Hoc augmentum concedi
etiam posset. Canonicis Cristini injuncto omnibus onere
Missam canendi cum præsentia, & assistentia Man-
sionariorum solemnioribus diebus fæstis, & sacras
peragendi functiones saltem Missæ, & Communionis
dicæ Feriæ V. in Cæna Domini sumendæ de manu Prio-
ris. Nam tum temporis Clerus addictus dicte Colle-
giatæ cum nullo obligetur Officii servitio, contra Ec-
clesiæ statuta, omnino caret eo solemnium die, quo per-
gat, aut sistat pro sacra accipienda Synaxi. Quoad
reliquum Canonici Triangoli onera omnia ferre de-
beant, quæ sustinent ceteri Canonici Massæ veteris
omnibus diebus Fæstis, & die S. Crisinae. Hinc Ca-
nonici Cristini consensum per Procuratorem dede-
runt, ut laceraretur. Nihil Transeat = quod me de-
cernente deletum est.*

Proponitur nunc causa ex Officio & Oratores nituntur
tenuitate Præbendarum. Nam Canonici Cristini ha-
bent annua scuta 33. & Canonici Triangoli annua
scuta 40. ex quibus scuta quatuor pro utensilibus de-
menda sunt. Fructus autem hæreditatis Triangoli
superabundant, ut distributis tribus dotialibus sub-
sidiis singulis annis tot superent reditus, qui satis
erunt ad augendas omnium præbendas in scutis annuis
84. Quare cum augmentum petitum Canonicis pro-
ficuum sit, & nemini noxium Episcopus putat esse in-
dulgendum.

Verum Testator duobus Canonicis assignavit singulis
scuta quadraginta & præterea quello che avanza de
frutti della mia Eredità sodisfatti le due Signori Ca-
nonici dovrà distribuirsi in una, o più doti secondo li
frutti della mia Eredità = Recedendum itaque esset ab
aperta voluntate, si aliter superextantes fructus ero-
garentur, quam in subsidia dotalia, quæ indeter-
minate reliquit secondo li frutti della mia Eredità.
Detrimentum porro esset inferendum Puellis Eugu-
binis, quibus majora subsidia subtraherentur. Te-
nuiore autem non videntur Præbendæ, si respiciatur

ad chori servitium cohibitum ad dies Festos sine Missæ applicatione. Quod si aliquod augmentum indulgendum foret duobus Canonicis ex eadem Fundatione *Triangoli* nulla subest causa, cur Canonicis quoque diversæ *Massæ Cristini* concederetur.

Si nihilominus EE. VV. indulgendum putent Oratoribus, tum Episcopus proponit, ut singulis Canonicis onus injungatur *canendi Missam solemnioribus Festis & sacras peragendi functiones saltem Missæ & Communionis die Feriæ V. in Cæna Domini.*

Deliberandum erit.

An & quomodo sit locus augmento Præbendarum in casu &c.

Negative, & ad mentem, mens est, ut Episcopus incumbat pro applicatione Missæ conventualis, sin minus referat de legitima causa.

RECANATEN. SANATIONIS. Geminam fatiscen- *Ses. 25. cap. 11*
 tem domum alteram Recineti positam in regione *de Reform.*
di S. Angelo, alteram in Regione *S. Mariæ Montis*
Murello, utramque ad Cappellaniæ *Mariotti* perti-
 nentem vendere statuit ejusdem Beneficii Rector
 Præbiter Nicolaus Forlani. Itaque apud Sac. Con-
 gregationem veniam postulavit, ejusque instantia re-
 lata fuit in Folio diei 10. Septembris 1785., in quo
 disputato dubio = *An sit locus alienationi duarum Do-*
morum Cappellaniæ de qua agitur; Rescriptum fuit =
Affirmative, solutis interim fructibus ad rationem scu-
 torum quatuor pro centenario, & in fine quinquenni
 numerato integro pretio ad effectum investiendi cum so-
 litis clausolis = . Quo impetrato Rescripto Cappella-
 nus Forlani domum sitam in regione *S. Angelo* æsti-
 matam a Perito scutis 570. 14. vendidit pretio scuto-
 rum 575. Petro Perazzi, qui in publica licitatione me-
 lior fuit oblato, quique pro persona nominanda do-
 mum emit, sponditque ad formam *Rescripti* pretium

intra quinquennium rependere, solutis interea fructibus compensativis scutorum quatuor in singula centum,

Post non ita multo Perazzius personam declaravit, nominavitque Sebastianum Forlani germanum Fratrem Cappellani Forlani. Qui domum restituit in meliorem formam, pretiumque nondum adhuc numeravit. Nunc vero sibi exploratum fuisse dicit Decretum Sinodale, quo irritantur contractus alienationis a possessoribus Beneficiorum cum eorum consanguineis initis usque ad tertium gradum. Quare postulat sanationem cujuscumque nullitatis, quo inficiatur contractus hujusmodi. Episcopus auditis collatoribus refert quod Canonicus Giostra alter ex patronis hujus Cappellaniæ Mariotti acriter sanationi repugnat. Assentiuntur vero ceteri Patroni, scilicet Sodalitia SSmæ Trinitatis, S. Joseph, S. Andreæ & S. Caroli. Ipse vero concedendæ sanationi inclinatur = *dummodo pretium scutorum 575. solvat quamprimum. Elapsum enim est tempus, quo indulgebatur, ut usura contentus esset quatuor scutorum pro unoquoque centesimo. Petitiones nunc afferuntur plurimum Religiosorum, locorumque Piorum, quæ fœnori accipere pecunias curant. Res beneficii in tuto poneretur fœnore ipsis dando pretium domus, atque usura ad sex saltem scuta pro centesimis singulis prorogari posset ab omni vectigalium vinculo immunis.*

Utrum ex dispositione Juris communis irrita sit alienatio rerum beneficii facta consanguineis Beneficiati, non satis liquet. Alii enim affirmant innixi *Textu in Cap. Decenter. 6. Distin. 90. in quo cavetur = Quicumque igitur Pontificum deinceps, aut sanguine propinquis, aut personis quibuscumque sibi conjunctis talia lucra commendare tentaverit ad suum nefandæ præsumptionis excidium, & quod jussum fuerit devocetur in irritum, & qui ordinaverit annuæ excommunicationi subjaceat. Quæ vero oblata fortasse fuerint, ab eo, qui tulerit, reddatur in duplum = Alii vero contendunt quod *Textus allegatus intelligendus sit de Officiis ecclesiasticis, ut patet ex Rubrica = Ecclesiastica officia non committat Episcopus propinquis, vel conjunctis = Alexander VII. in Constit. quæ incipit = In suprema =**

data die 23. Aprilis 1657. defendit Beneficiatis in Urbe, ne bona suorum beneficiorum propriis consanguineis, & affinibus usque ad tertium gradum in Emphytheusim, aut locationem concedant. In Synodo Diæcesana Recinetensi celebrata ab Episcopo Vecchioni cavetur = *Locationes prædiorum, & concessiones in Emphytheusim ad tertiam generationem, & similia &c. fieri prohibemus cum consanguineis, & affinibus Rectorum, Canoniorum, Confratrum, aliorumque administratorum usque ad tertium gradum inclusive sub pænis contentis in jure, & constit. IN SUPREMA. Alexandri VII. &c.* Quæ sanctiones licet loquatur de locationibus, & Emphytheusi; attamen eo magis extendi posse videntur ad venditiones, quo ex his gravius esse potest Ecclesiæ detrimentum.

Hinc Præsbiter Giostra alter ex patronis repugnat, quin sanatio concedatur, cum suspiciosum esse dicat, quod Sebastianus Forlani per interpositam personam emptio- nem domus ad Cappellaniam spectantis sibi quæsi- verit, ut legem Synodalem eluderet, & domum aquire- ret sine Ecclesiæ utilitate. Nihilominus observandum est, quod Sebastianus non emit a Fratre Beneficiato privatim, sed in publica auctione, quia melior oblato- fuit renunciatus. Etenim Consanguinei Beneficiato- rum non prohibentur, quominus licitari possint pro- aquirendis rebus beneficii, quæ legitima authoritate alienantur. Cæterum alienatio ipsa probata fuit ab hac Sac. Congregatione, cum jam affixa essent edicta, & melior oblatio esset illa Petri Perazzi, qui pro per- sona nominanda oblationem fecit.

Episcopus indulgendam putat Sanationem, dummodo pretium solvatur, quod ex Rescripto Sacræ Congre- gationis repetendum erat post quinquennium.

Dubium proponitur.

An; & quomodo sit concedenda sanatio contractus in casu &c.

Non proposita cum sequenti.

Sess. 22. cap. 6.
de Reform.

SUTRINA. TRANSLATIONIS MISSARUM, ET
COMMUTATIONIS VOLUNTATIS. In Oppido
Montisrati, quod Feudum est Gentis Altieri, anno
1676. Princeps Angelus Altieri Ecclesiam D. Bouaven-
turæ dicatam erexit, simulque adnexas ædes, in quibus
manere voluit Sacerdotes Regulares, vel Seculares, qui
pueros litteris erudirent. Quo vero dotem Ecclesiæ, &
stipendium Sacerdotibus constitueret a Clem. X. impe-
travit, ut tres Cappellaniæ, quæ fundatæ erant in Ec-
clesia S. Salvatoris in Lauro Urbis, quæque fundum ha-
bebant in *triginta sex* Locis Montium, eæ transferri
possent in Ecclesia Montisrati. Huic fundo addidit
ipse Princeps alia *sexaginta tres* Loca Montium, quo-
rum fructus pro stipendio Religiosorum, vel Sacer-
dotum Secularium assignavit, & præterea jussit,
quod si casu aliquo Religiosi, vel Sacerdotes defi-
cerent, tum reditus in celebrationem Missarum ero-
garentur. Hortulum præterea adjacentem acquisivit
Ecclesia, & prædiola ex pietate Fidelium eidem obve-
nerunt. Sed nunc ob imminutos fructus Locorum
Montium non plus ex hoc fundo Ecclesiæ redit, quam
annua scnta 160.

Rerum publicarum perturbatione factum est, ut PP. Ser-
vitæ, qui antea Conventum tenebant, illud deserue-
rint, neque postea ob aeris inclementiam ad illum redu-
ces esse voluerint. Hinc nedum Conventus deser-
tus est, sed ipsum Oppidum Montisrati, in quo
nunc vix duodecim habitant Pastores, cum cæteri la-
res transtulerint in contigua Terra Canalis, quæ pari
modo jurisdictioni feudali Domus Altieri subiicitur.
Quare modernus Princeps Palutius Altieri postulavit ab
hac S. Congregatione, ut commutata Fundatoris vo-
luntate ex hisce redivis sibi fas sit duos in Terra
Canalis deinceps nominare Cappellanos, qui pueros in-
stituunt, Parochum coadiuvent, & in diebus Festis
alternatim in Ecclesia Montisrati Missam celebrent.
Episcopus in sua Informatione hæc omnia probat: *Hoc,*
inquit, temperamentum satis proficuum mihi videtur.
Nam quoddammodo servitio illorum Populorum ob Re-
ligiosorum deficientiam consulitur. Indigent profecto
ea loca aliquo spirituali subsidio. Nam in Monterano
solus

solus extat Parochus, & in Canali unus tantum Sacerdos præter Parochum.

Oportet sane commutare voluntatem Principis Angeli Altieri, qui redditus assignatos erogari voluit in stipendium Sacerdotum Regularium, vel Secularium, qui Montisrani pueros instituerent. Necessaria est igitur justa causa quæ commutationem suadeat, ut tradit *Fagan. in Cap. Relatum de Cleric., & Monach. numer. 36., & passim S. Congregatio, & prædique in Firmana Translationis Oneris Missarum 3. Augusti 1782.* Eoque maxime, cum jam authorante Clemente X. ab Ecclesia S. Salvatoris in Lauro translatio Cappellaniarum facta sit in Ecclesiam Montisrani, ita ut nunc concedenda esset translatio translationis id quod omnino repugnare videtur ad tradita per *Pasqualig. de Sacrific. nov. leg. quæst. 154. num. 6.*

Attamen pro temporum conditione impleri non potest fundatoris voluntas, atque hæc ipsa impossibilitas necessariam commutationis voluntatis causam suppeditat, ut tradit *S. Congregatio in Fulginaten. Commutationis Voluntatis 13. Junii 1732.* Nam ob reddituum imminutionem, & aeris inclementiam Religiosi Servitæ conventum dereliquerunt, & aperte professi sunt nolle se amplius in Monterano manere. Accedit, quod Oppidum ipsum desertum sit, ut vix pauci pastores in eo habitent, ac proinde inutilis esset publicus ludus, cum deficerent pueri, qui ad illum accederent. Contra in Terra Canalis, cum nunc frequentior sit Populus ob transmigrationem in eo factam ab Oppidanis Montisrani, necessarii sunt Cappellani, qui Parochum adiuvent, & pueros doceant. Non adeo vero repugnat hæc commutatio præsumptæ voluntati Fundatoris: Nam ipse casum prævidens, quo conventum foret desertum, jussit, ut Missæ celebrarentur. Cum casus hujusmodi nunc evenerit, non videtur ab ejus voluntate alienum, si celebrata Monterano unica Missa diebus festis in comodum superstium incolarum, Sacerdotes transferantur, qui pueros crudiant, Missas celebrent, Parochum coadiuvent, in Terra Canalis, quo Populus commigravit.

Si hæc probentur ab EE. VV. injungendum videtur Cappellanis, ut onera impleant Missarum, quæ Cappellanis

10. Septembris 1803.

lanis transferendis adnexa sunt. Simulque praecaven-
dum cum tempus advenerit, quo ex jam explorata
voluntate clementissimi Principis augeantur fructus
Locorum Montium, tum pro eorum erogatione haec
S. Congregatio consulatur.

An, & quo modo sit consulendum SSmo pro commutatio-
ne voluntatis, & translatione Missarum in casu &c.

[Faint, illegible text, likely bleed-through from the reverse side of the page]

Die

Die Sabbathi 26. Novembris 1803. in Palatio Apostolico Quirinalli erit Sacra Congregatio Concilij, in qua præter alia, proponentur infrascripta Dubia, juxta morem ejusdem Sacræ Congregationis de jure resolvenda.

RECANATEN. SANATIONIS.

An, & quomodo sit concedenda sanatio contractus in casu &c.

Ses. 25. cap. 11. de Reform.

Affirmative juxta votum Episcopi dummodo pretium solvatur infra annum ad effectum investiendi cum solitis clausolis, & Fratres Forlani consulant conscientiæ suæ.

SUTRINA TRANSLATIONIS MISSARUM, ET COMMUTATIONIS VOLUNTATIS.

An, & quomodo sit consulendum S^{mo} pro commutatione voluntatis, & translatione Missarum in casu &c.

Sess. 22. cap. 6. de Reform.

Affirmative juxta petita adimpletis omnibus oneribus Cappellanæ annexis usque dum augeantur fructus LL. Montium, quo in casu recurrat.

FIRMANA LEGATI. Canonicus Aloysius Solimani

die 25. Martii anni 1765. interfuit Instrumento nuptiali, quod Nicolaus Frater stipulavit cum Maria Adami, & nuptias hujusmodi probans universalem donationem emisit erga ipsum Nicolaum Fratrem, & post ejus obitum erga filios masculos deinde fæminas, sibi que reservavit l'intero libero usufrutto di tutti li sudetti suoi beni, e scudi duemila assieme con li mobili, e libreria ad effetto di poterne disporre a suo arbitrio. Donanti præobivit Nicolaus duabus relictis filiis fæminis, Rosalia, & Marianna, quarum illa nupta est in Familia Ghislieri hæc in Familia Gavardini. Anno

Ses. 23. cap. 18. de Reform.

proximo 1802. occubuit Canonicus Solimani scriptis tabulis, in quibus Neptes suas hæredes fecit, nonnullaque legata reliquit, & tandem jussit = *voglio, che tutti li miei mobili d' ogni sorte esistenti nella mia casa, dove abito presentemente, e li mobili ancora esistenti nella mia casa di Grotta Azzalina, e tutti li generi delle mie entrate come grano, granturco, retrivi, ed altro, che si troverà dopo la mia morte, ed ancora le bestie grosse di mia pertinenza esistenti nelli miei poderi si vendano, ed il danaro, che si ritrarrà s' applichi per pagare, e sodisfare li legati sudetti, e per farci celebrare tante Messe secondo la mia intenzione alla ragione della elemosina corrente per ciascuna Messa nel termine di due anni.*

Apertis tabulis Rosalia, & Marianna Neptes defuncti Canonici producta donatione, & testamento immisionem ad omnia bona exorarunt ex Decreto Vicarii Generalis Firmani. Præsbiter vero Nicolaus Bartolozzi, qui a defuncto Canonico Exequutor testamentarius fuerat designatus postulavit, ut Inventarium conficeretur. Factum est consentientibus Rosalia, & Marianna, quæ sibi cautum voluerunt *con protesta per parte delle medesime di rimanere illese, ed indenni le ragioni, che loro competono per qualsivoglia causa, o titolo.* Dum hæc agebantur, Parochi omnes Civitatis Firmi preces SSmo dederunt, ut applicationem legati Missarum a Canonico Solimani relictæ impetrarent, vel in sublevandos pauperes, aut in augmentum reddituum Orphanotrophii, quod in Civitate Firmi extat. Neptes quoque defuncti Canonici Solimani supplicarunt, ut legatum hujusmodi applicaretur in sublevandas eorum domesticas angustias. Preces hujusmodi a Sacratissimo Principe Sac. huic Congregationi, & a Sac. Congregatione emeritissimo tum sospite Archiepiscopo remissæ fuere, Retulit hic in sua Informatione = *quod res, quæ pro huic legato sunt attributæ æstimantur termille circiter scutatis, & fortasse etiam termille quingentis. Hujusmodi autem rerum legatarum nulli sunt redditus, quia agitur de mobilibus ad usum domesticum destinatis, itemque de vino, cæterisque hujusmodi, deque pecunia in arca reposita. Verum est res inter ipsas adnumerari quoque animalia, quæ sunt in agris, sed eorum fructus, qui industrialis est, tuto calculari non potest. Rem sane laudandam,*

& com-

¶ commendandam petunt Parochi. Sed petitioni ut-
eumque obstat Exequutor Testamentarius prout constat
ex ejus Folio, quod adnecto. Obstant item Neptes Te-
statoris, quæ in eorum favorem petierunt a Sacratissimo
Principe ipsius legati abrogationem.

Porro Exequutor Testamentarius in Folio, de quo Vo-
tum Archiepiscopi meminit, negat, quod Orphanotro-
phium prematur inopia. Nam ex ejus censu con-
stat, quod deductis oneribus percipit annua scuta
864. 65., unde alit capita vigintiquatuor. Neque hæ-
deduxisse ei satis fuit. Interposuit quoque in Secrec-
teria Sac. hujus Congregationis = *Nihil transeat* = Hinc
Neptes Testatoris Sorores Solimani novas exhibent
preces, in quibus consulerent Sac. Congregationem,
ex quibus bonis præstandum sit legatum. Contendunt
enim, quod defunctus Patruus nequiter disponere,
nisi de bonis in Donatione reservatis, itaut præstanda
non sint ea, quæ sub donatione cadunt, & nihilominus
Testator legavit. Rursus postulunt, ut si Patruus vo-
luntas commutanda sit, & bona legata, secus quam
ipse disposuit, applicanda, tum erigatur potius Cap-
pellania perpetua favore pauperum Presbiterorum Ci-
vitatatis Firmi reservato jure nominandi sibi ipsis, eo-
rumque descendentes. Hac die constitutum fuit va-
dimonium inter Parochos Civitatis Firmi, & Exequu-
torem Testamentarium, Sororesque Solimani super
geminis infrascriptis *Dubiis*, quorum alterum de præ-
statione legati agit; alterum de applicatione. Sua jura
proferunt Sorores Solimani per impressam Allegatio-
nem EE. VV. distribuendam. Parochi Civitatis Firmi
mihi in scriptis rationes exhibuerunt, quæ vobis re-
ferrem, quoniam expensis litis idoneos se esse ne-
gent. Exequutor vero testamentarius nil hactenus mihi
exhibuit.

Ultero concedunt Sorores Solimani, quod legatum præ-
standum sit ex bonis in Donatione reservatis: scilicet =
scudi duemila assieme con li mobili, e libraria = Reli-
qua autem bona scilicet = *grano, retrivi, granturco,*
bestie grosse = legare non potuisse contendunt, quip-
pe quæ inter reservata non continentur, & ex dona-
tione universali erant jam a patrimonio Testatoris
avulsa, ut post *Text. in leg. Perfecta Cod. de Donat.*
tradit Rota in Anagnina Immissionis in specie 4. Ju-
lii 1777. §. 4. coram clar. mem. Card. Riminaldo.

Quocirca sub hoc I. Dubio eo perducunt quæstionem, num sub vocabulo *Mobili*, quæ fuerunt reservata, veniant, an non, omnes res, quæ moveri possunt secundum antiquam significationem, & sensum juris in *leg. Moventium ff. de verb. signific.* Defendunt autem quod cum vocabulum *Mobili* usurpatum sit, ut grammatici ajunt, *substantive*, nil aliud ex præsentis usu præferat, quam domesticam suppellectilem, ut docet *Averan. Prose Toscane tom.3. pag.39. Paulutius dissert.98. artic.2. num.35.* Secundum hanc significationem accipiendum esse nomen *Mobili* dicunt, quia agitur de Donatione onerosa, quæ, cum facta sit contemplatione Matrimonii omnino habenda est tamquam contractus correspectivus, ut in *Perusina Dotis 31. Januarii 1778. §.6. coram Ratta*, & in contractibus retinenda est communis significatio verborum, nisi constet de contraria voluntate contrahentium *Leg.35. ff. de Reg. Jur.* Ex quibus deducunt, quod si sub nomine *Mobili* veniat tantum *domestica Supellex*, jam nec *segetes*, & *animalia*, nec *pecuniæ*, *argenta*, *gemmæ*, *anuli*, *lintheamiua*, *vasa vinaria* cadant sub reservatione *Mobilium*, ut *ex tot. tit. ff. de Supellectil. legat. L. Uxori ff. de Auro, & Argent. legat.*

Animadvertant tamen EE. PP., quod controversia, num sub nomine *mobilium* veniant res omnes, quæ moveri possunt, agitata hæctenus fuit in utramque partem, ut videre est apud *Paulutium dissert.98.*, in qua DD. Sententiæ allegantur. Propterea definiri solet ex voluntate illius, qui verbum *Mobili* adhibuit. Observandum quoque est, quod *Canonicus Solimani* Donator sibi reservavit integrum honorum usumfructum, adeoque *segetes*, quas ex usufructu percepit, nimirum = *il grano*, *retrivi*, *e granturco* = censendæ sunt inter res in Donatione reservatas, de quibus disponere poterat. Sed ea quoque quæ ex fructibus Donans lucrare poterat, sub nomine *Jurium futurorum* donata contendit, qui *Sororum Jura* tuetur ex doctrina *Joan. a Ponte consil.115. num.13. lib.2.*, & *Rota decis.282. num.12.*, *decis.314. num.8. coram Roxas*, & *in Tudertina Associat. 15. Junii 1759. §.15. coram Olivatio*. Verumtamen ex allatis doctrinis non satis perspicuum est, quod donanti, qui usumfructum sibi reservavit nequeat vivens arbitrato suo de fructibus sibi obventis disponere.

II. Dubium respicit applicationem bonorum legatorum .
 Parochi Firmi postulant , ut applicentur Orphanotrophio , quod cum exiguos habeat redditus paucas potest alere puellas ita ut cæteræ , quæ pauperes sunt per Civitatem vagantur . Non desunt exempla , quod legata applicata fuerint in subsidium locorum piorum , in quibus publicæ indigentiae succurritur , ut *in Cremonen. 16. Februarii* , & *10. Januarii 1753.* , & *28. Februarii 1761.* , & *in Pharaonen. Suspensionis Onerum* , & *Absolutionis 9. Julii 1796.* . Sed iis acriter repugnant Exequutor testamentarius , & Sorores Solimani . Negant enim Orphanotrophium rei familiaris angustia premi , dum habeat annuos redditus in summa scutorum 864. 65. præter lucrum ex labore manuum , & eleemosinas , ex quibus alere potest vigintiquatuor puellas , quæ in loco pio manent . Remota autem necessitate nulla subest necessaria causa , quamobrem , voluntas Testatoris commutetur contra ac præscribunt Sac. Canones *in Cap. Quia Monasterium de Relig. Dom. Cap. Sicut unire de excess. Prælat. Trident. sess. 23. cap. 18. de Reform.* , & declaravit Sac. Congregatio *in Asculana Commutationis Voluntatis 8. Augusti 1801.* Illud addunt Sorores Solimani , quatenus voluntas Patruis commutanda sit , magis expedire , ut erigatur Cappellania perpetua favore pauperum Præbiterorum Civitatis Firmi , & reservato sibi , & suis jure patronatus . Sed dum ipsæ nil conferunt in petitam Cappellaniam erectionem , sicuti ex jure reservationem juris patronatus obtinere nequirent , videant EE. PP. num ex gratia eidem tamquam consanguineis fundatoris concedendum sit .

Geminum proponitur Dubium .

- I. *An , ex quibus bonis , & quomodo sit præstandum legatum in casu &c.*
- II. *An , & quomodo sit consulendum SSmo pro applicatione in casu &c.*

Ad I. Affirmative . ad formam testamenti comprehensa etiam pecunia , & rebus pretiosis .

Ad II. Negative , & amplius .

Sess. 22. De-
cret. de observ.
& evit. in cele-
brat. Miss.

NEAPOLITANA ELEMOSINÆ MISSARUM .
Unam, alteramque Cappellaniam iisdem ferme
legibus fundarunt per Actum inter vivos Galeotta, &
Angela Janni, quarum illa anno 1738. pro fundo
Cappellaniæ assignavit partem domus in Ducatis 2800.
annuque redditus Ducatorum 72. = a beneficio della
Cappellania, e per essa dei Cappellani pro tempore =
Angela vero Janni eodem nomine constituit pecuniam
vectigalem, quam in publico erario ad bismille Duca-
ta collocaverat, ut inde Ducata octoginta quotannis
retraheret = per il qual effetto il detto Capitale con lo-
ro annualità si debba descrivere in testa della Cappella-
nia, ed indi possano li Cappellani pro tempore intesta-
re in testa loro detta annualità, e quella esiggere = .
Utraque porro Fundatrix jussit celebrationem Missæ
quotidianæ; attribuit passivam vocationem Clericis,
vel Præbiteris Familiæ Janni, iisque deficientibus
extraneos nominari permisit, qui tamen essent ad
nutum amovibiles; & tandem jus nominandi conces-
sit Cajetano Janni Seniori (qui Fundatricibus filius
erat, & respective Nepos) ejusque Primogenitis Ma-
sculis, primum ex Linea masculina, mox ex fæmi-
nina prodeuntibus .

Anno 1781. defecerunt Cappellani ex familia Janni no-
minati . Tum Cajetanus Janni Junior, qui patro-
nato fruebatur, curavit quidem, ut gemina missa
quotidiana celebraretur, sed celebrantibus integrum
non rependit stipendium a Fundatricibus assigna-
tum . Quod enim ex necessaria, & manuali elemosi-
na supererat, inter quatuor fratres suos inopia pres-
sos divisit . Anno vero 1784., cum nemo in familia
esset, cui Cappellania conferri posset, ipse Cajeta-
nus extraneos nominavit Cappellanos, & cum iisdem
convenit, ut dimidium assignati stipendii percipe-
rent: scilicet, alter Ducata triginta sex non septua-
ginta duo, ut Galeotta assignaverat; alter vero Duca-
ta quadraginta non octoginta, ut constituerat Angela
Janni: Hinc Cappellani, quibus erat in publicis ta-
bulis perscripta pæcunia in dotem Cappellaniæ assi-
gnata integrum perceperunt stipendium, sed brevi
manu dimidium tradiderunt Cajetano, qui porrexit
inter quatuor Fratres distributionem facere usque ad
sexennium proximum, in quo divisio inter duos tan-
tum Fratres, & communem Matrem facta est .

Hæc

Hæc, quæ Cajetanus fide forsân non mala, sed proprio arbitrato gessit, veretur, ne in Canonicas Sanctiones peccent. Dum itaque vos EE. PP. consulit, utrum hæc conventio, & divisio probanda sit, simul postulat quoad præteritum absolutionem, si minus probe ea, quæ fecit, facta fuisse constet; & in posterum facultatem implorat, ut impletis oneribus Missarum, quod superest ex redditibus convertere possit in sublevandam matris, fratrumque indigentiam. Eminentissimus Archiepiscopus, rem quemadmodum exposuimus, evenisse confirmat = *Alla fine circa l' anno 1784. il ricorrente Gaetano nominò due Sacer doti estranei per Cappellani coll' obbligo della Messa quotidiana, e con convenire d' accordo annui Ducati 36. all' uno per elemosina, ed annui Ducati 40, all' altro, ricevendosi da detti Cappellani estranei tutto il di più delle sudette limosine brevi manu, che hà diviso a detti suoi germani fratelli. Hò rilevato, che quantunque le Fondatrici abbiano lasciato pingui eredità agl' antenati del ricorrente, niente e pervenuto al medesimo cò suoi fratelli, meno che a tre di essi molti anni sono pervennero in forza di litiggi in più volte circa Ducati mille per ciascheduno in numerario, ma tutti vivono colla loro professione, e quelli a quali si è divisa, e si divide la rendita sudetta sono li più poveri di essa, e sono quelli, che meno degl' altri lucrano colla loro professione. Il richiesto consenso del Rettore non sembra necessario, perchè la celebrazione è in libertà del Cappellano per qualunque Chiesa egli voglia.* Proposita fuit instantia hujusmodi per Summaria Precum in Congregatione diei 20. Augusti proximè præteriti. Visum Vobis est, ut in Folio describeretur, quo accuratius pro rei gravitate controversia esset tractanda.

Hoc in l. Dubio statuendum erit, num vitio aliquo inficiatur conventio inter Patronum, & Cappellanos inita, ut isti portionem aliquam stipendii remitterent, quod a Fundatricibus assignatum fuit ultra consuetam elemosinam manualement. Conventiones autem, quæ respiciunt elemosinam Missæ celebrandæ aperte reprobant Tridentinum Sess. 22. Decret. de observ., & evit. in celebrat. Missæ; quo loci Episcopus ita admonet = *Atque, ut multa paucis compræhendantur, in primis, quod ad avaritiam pertinet, cujusvis generis mercedum conditiones, pacta &c. aliaque hujusmodi,*
quæ

quæ a simoniaca labe, vel certe a turpi quæstu non longe absunt, omnino prohibeant. Nam = facere pactionem de Missa celebranda est simonia = ut ait D. Thomas in 4. sententiar. Dist. 25. quæst. 3. artic. 2. quæstione 1. ad 4., & S. Congregatio (in Decretis probante Urbano VIII. Anno 1625. latis super celebratione Missarum) omne damnabile lucrum ab Ecclesia removere volens, prohibet Sacerdoti, qui Missam suscipit, parte ejusdem elemosinæ sibi retenta celebrandam committere. Æque igitur suspecta esse debet conventio inter Patronum, & Cappellanos super minori percipiendo stipendio Missarum, & omnino reprobanda tamquam infecta simoniaca labe, & turpi quæstu, nisi ea justo, probatoque titulo niti detegatur.

Duo in proposito casu afferri possunt tituli ad repellendam turpem questum. Primum, quod ii quibus est commissa celebratio Missarum perpetuarum, non tenentur, nisi ad subministrandam consuetam elemosinam, si per alios eas celebrare faciant, & tuto possunt percipere pinguius stipendium in fundatione constitutum, ut tradit Card. Lugo Disput. 21. de Eucharist. Sect. 2. num. 30. Aversa quæst. 11. de Eucharist. Sect. 17. Franc. Lugo lib. 5. de Sacram. Cap. 12. quæst. 7. num. 73. Tambur. Opusc. de Sacrific. Missæ lib. 3. Cap. 1. §. 5. num. 10. Quaranta in Rubric. Missal. in appen. quæst. 4. pun. 10. diffic. 3. Rursus quod ex condonatione celebrantis potest committens retinere partem stipendii, ut summa consentione docent Homo bon. Exam. Eccles. part. 1. tract. 4. Cap. 14. quæst. 191. Jo. a Cruce Direct. conscien. part. 2. quæst. 2. de Sacrific. Missæ Dub. 8. conclus. 1. Faustus lib. 2. de Eucharist. quæst. 164. Pasqualig. de Sacrific. novæ leg. quæst. 975. tom. 2. Quibus ita se habentibus, si Cajetanus Janni patronus poterat curare celebrationem Missarum cum ælemosina manuali, sibi que stipendium pinguius retinere; si hoc ipsum stipendium retinuit ex condonatione Cappellanorum celebrantium; justo quidem titulo niti videtur conventio, & a turpi quæstu longe abesse.

Verum hæc omnia parum controversiæ propositæ convenire videntur. Nam tum demum retineri potest assignatum stipendium pro Missis perpetuis, & alteri mandari celebratio soluta consueta elemosina, cum qui mandat celebrationem sit is, cui commissa est ce-

celebratio, & assignatum stipendium. Hoc enim assignatur tum intuitu ministerii oblationis Sacrificii, tum intuitu officii Cappellani, cui commissa est celebratio. Quare si Cappellanus alteri celebrandas Missas committit, non debet tradere totum stipendium, sed illud, quod debetur pro Ministerio celebrationis, & propterea potest sibi retinere, quod superest, dum hoc ei acquiratur ratione Officii Cappellani. At patronus solo fruitur jure nominandi Cappellanos, nec potest percipere stipendium ratione Ministerii, quia Missas non celebrat, nec ratione Officii, quia Cappellanus non est, cum ei numquam commissa fuerit celebratio, vel assignatum stipendium. Nam in utraque fundatione onus Missæ quotidianæ Cappellani non Patrono, imponitur, & illis, non huic stipendium relinquitur: scilicet = *a beneficio dellu Cappellania, e per essa dè Cappellani pro tempore = & rursus = possano li Cappellani pro tempore intestare in testa loro detta annualità, e quella esiggere =* Quare Patronus, qui exequutor tantum est, non potest sibi retinere aliquam portionem stipendii, quod Cappellani sequuta nominatione statim acquiritur: ut tradit *Simon. de Petris de interpret. ultim. voluntat. lib. 5. dub. 2. num. 57., & Pasqualig. de Sacrif. nov. leg. quæst. 973. per tot., & præcipue num. 3. & 4.*

Neque si Cappellani ultro portionem sibi debitam stipendii remiserunt, idcirco Patronus eam percipere valet. Potest quidem committens retinere stipendium, vel ejus partem, si alter gratis celebret, vel partem stipendii donet. Secus vero dicendum est, non posse committentes Missas ab aliis celebrandas retinere portionem aliquam stipendii ex donatione celebrantis, si interveniat conventio aliqua, etiam tacita de relaxanda dicta portione, ut continuetur subministratio Missarum, quæ alias non esset continuanda, aut ex aliquo simili motivo, quæ reddat necessariam relaxationem partis stipendii tamquam medium ad obtinendas celeemosinas, ut iisdem verbis tradit *Pasqualig. loc. citat. quæst. 975. num. 5.* Etenim ubi interponitur conventio cessat liberalis donatio, qua remota nullus subest justus titulus retinendi partem stipendii ad tradita per *Lezana in sum. verb. Missa num. 35. Martin. a S. Josep. in Moral. tom. 1. lib. 1. tractat. 17. de Eucharist. num. 8. Leander de Sacram. tractat. 8. disput. 4. nu-*

mer. 8. Hinc in Romana Eleemosinæ 23. Augusti 1664. cum quæsitum esset, an Decretum Urbani VIII. locum haberet = cum Sacerdos, cui Missæ celebratio minori cum ælemosina commissa est, haud ignorat majorem primo Sacerdoti attributam fuisse, ejusque partem ab eo retineri; at nihilominus ipse minori contentus sit, intelligens aliter a dicto primo Sacerdote celebrationem sibi non committendam, & proinde vel ipsa minori elemosina se cariturum = S. Congregatio respondit = etiam in hoc casu locum habere,

Dum itaque **Emas** Archiepiscopus affirmat **Cajetanum** Patronum nominasse = *due Sacerdoti estranei per Cappellani coll'obliga della Messa quotidiana ubique, e con convenire d'accordo annui Ducati 36. all'uno per elemosina, ed annui Ducati 40. all'altro per l'altra elemosina ricevendosi da detti Cappellani estranei tutto il di più delle sudette limosine brevi manu; jam ex his erumpit illicita conventio, quæ licet non præseferat expresse, quod donatio partis stipendii facta sit intuitu commissæ celebrationis; satis tamen eruitur ex eo quod donatio sit correspectiva commissæ celebrationi, unde suspicari licet, quod Cappellani non fuissent nominati, nisi partem stipendii condonassent, quemadmodum concludit Pasqualig .*citat. quæst. 975. num. 11.**

Hæc habui, quæ in utramque partem exponerem. **Ceterum** si **EE. VV.** reprobam putant hanc conventionem animadvertendum est, quod **Cajetanus** hæc contra **Canonicas Sanctiones** fecit ignorantia ductus, & fide non mala. Non enim in rem suam vertit stipendium, quod a **Cappellanis** retinuit, sed erogavit in sublevandam inopiam eorum, qui **Fundatricibus consanguinitate** jungebantur. **Passim** ab hac **Sacra Congregatione** suspenduntur **Cappellaniæ**, ut quod superest impletis oneribus concedatur indigentibus consanguineis in **Camerinen. 21. Augusti, & 27. Novembris 1785.** Videant igitur **EE. PP.** num exclusa mala fide **Orator** dignus sit, ut pro eo a **Sanctissimo** imploretur absolutio quoad præteritum, id quod remota mala fide concedi solet ut in **Asculana Suspensionis 20. Maii 1786.**

II. **Dubium** respicit futurum, Nam **Cajetanus** postulat facultatem ut celebratis **Missis** ad manualement superextans stipendium **Cappellaniarum** dividatur in-

ter egenos consanguineos . Hoc quidem repugnare videtur voluntati utriusque Fundatricis , quæ stipendium assignarunt , ut Cappellanis gratificarentur . Contra observandum est hoc eis præcipue in votis fuisse , ut ii de Familia Janni essent Cappellani . Eos enim cæteris in vocatione passiva prætulerunt , & extraneos nedum in subsidium vocarunt , sed etiam sub conditione , ut ad libitum amoveri possent . Non itaque absolum videtur ab eorum præsumpta voluntate , quod non extantibus in Familia , qui idonei sint ad Cappellanas consequendas , celebrentur Missæ ad Manualem , ut reliquum stipendium convertatur in sollevandam inopiam consanguineorum , quos verosimile est chariores habuisse , quam Cappellanos extraneos sub lege amovibilitatis vocatos, ut post *Text. in Cap. Pervenit de jure patron.* tradit *Amostaz. de Caus. Pii Lib. 1. num. 14.* . Præsumptæ voluntati utriusque fundatricis accedit juris dispositio , quæ sicuti opitulandos esse jubet Patronos pauperes ex redditibus Beneficii in *Can. Decernimus 16. quæst. 7.* & in *Cap. Nobis de jure patronat.* ita etiam eorum hæredibus , & consanguineis Testatoris prospexit in *Toletana Synodo Can. 38. relat. in Can. Quicumque Caus. 16. quæst. 8. Rot. apud Piton. de controvers. Patron. allegat. 46. numer. 66.* . Eo itaque reddit difficultas , num Consanguinei hujusmodi tanta premantur inopia , ut sollevanda sit ex redditibus Cappellaniæ. Eminentissimus Archiepiscopus affirmat, eosdem ex industria vivere , sed nihilominus ægestate laborare . Aliquando Sac. Congregatio præ oculis habuit etiam paupertatem respectivam , ut indulgeret Consanguineis alimenta ex redditibus Cappellaniæ , ut in *Aquen. Cappellaniæ 20. Januarii , & 3. Februarii 1787.*

Grave nihilominus videri poterit , quod suspensio concedatur plenis Cappellaniis , & postquam jam nominati jus in re sibi quæsiverunt ; cui derogare nefas ducitur *Fagnan. in Lib. 3. Decret. Cap. Dilectus II. num. 17. de Præben. Rigant. ad Reg. 22. Cancell. num. 49.* Sed pauperibus Patronis , aut consanguineis alimenta ex beneficio etiam pleno debentur *Piton. de controver. Patron. allegat. 29. num. 17. , & allegat. 44. num. 20.* Cappellani verò , qui cetero-

quin sunt amovibiles, non contradicunt, nec eis præjudicium ex suspensione infertur. Hactenus enim celebrarunt pro elemosina fere manuali, itaut injungi posset suspensio eo MODO, ut per eosdem impleantur onera Missarum, & quod superest impletis oneribus distribuatur inter consanguineos pauperes arbitrio Eñi Archiepiscopi ad certum tempus, ut factum alias fuit in *Lucana* 17. Januarii 1789. .

Dubia dirimenda sunt hujusmodi.

I. *An sit probanda conventio, seu potius sit consulendum SSmo pro absolute pro quoad præteritum in casu &c.*

Et quatenus *Affirmative* ad secundam partem.

II. *An, & quomodo sit concedenda suspensio Cappellaniarum in casu &c.*

Ad I. Negative ad primam partem, Affirmative ad secundam, & Cappellani dimissis Cappellaniis consulant conscientiaæ suæ.

Ad II. Negative, sed celebratis per Cappellanos Missis ad formam foundationis ad manua-lem, quod superest distribuatur inter pauperes consanguineos utriusque fundatricis arbitrio Eñi Archiepiscopi ad quinquennium.

*Ses. 22. cap. 6.
de Reform.*

NULLIUS TERRÆ PONTIANI SUBSIDII DOTALIS. Quæ sæpe alias in hac Sac. Congregatione disputata fuere de voluntate Canonici Martini de Dominis; ea nunc oportet in memoriam revocare Eñ. PP., quo facilius præsens controversia dirimatur.

Anno 1722. postremis tabulis Canonicus Martinus de Dominis heredem instituit Joannem Baptistam suum ex prædefuncto Fratre Nepotem, quo sine filiis deficiente jussit, ut ex redditibus hæreditariis Monasterium in Oppido Pontiani erigeretur, in quo puellæ ex Joanne Baptista Seniore de Dominis Patre suo descendentes cum dote scutorum biscentum reciperentur. At Joannes Baptista, cum sospes adhuc esset, nec cessisset conditio sub qua volita erat Monasterii erectio, a Rev. Fabrica S. Petri subripuit compositionem, ut posset de bonis hæreditariis pro arbitrato disponere, si post sui obitum loco Monasterii Canoniatum erigeret, cui

eui præbenda in scutis annuis quinquaginta constitueret. Cum post obitum Joannis Baptistæ Junioris explorata fuit impetrata compositio, statim lis exarsit inter hæredes dicti Joannis Baptistæ, qui compositionem servandam esse contendebant, & descendentes a Joanne Baptista Seniore de Dominis, præcipue ex Familia Palanga, & Gerardini, qui irritam reclamabant hanc compositionem, & commutationem voluntatis ex gratia postulabant.

Proposita hæc causa fuit in Congregatione diei 3. Maii 1742. disputatis geminis Dubiis I. *An sustineatur compositio cum cessione jurium facta a Rev. Fabrica S. Petri favore Jo. Baptistæ de Dominis = & quatenus negative = II. An sit consulendum Sanctissimo pro commutatione voluntatis Canonici Martini de Dominis =* prodiitque Rescriptum ad I. *Negative* (confirmatum sub die 2. sequentis Julii) ad II. *Dilata* quod resolutum fuit die 30. Januarii 1745. per rescriptum = *consulendum Sanctissimo pro commutatione voluntatis juxta modum, & modus est juxta mentem communicandam Eminentissimo Abbati Commendatario = Mens autem fuit = erigendos esse binos Canonicatus cum redditibus designandis ab Eminentissimo Abbate, & residuum reddituum distribuendum esse in dotes in quantitate ab eodem Eminentissimo designanda, reservata quoad omnes prælatione vocatorum juxta dispositionem Testatoris.*

Vindicatis itaque bonis ab hæredibus Joannis Baptistæ Junioris de Dominis Eminentissimus Abbas Canonicatus erexit, & annua scuta centum assignavit = *pro duobus subsidiis ad rationem scilicet scutorum quinquaginta pro quolibet pro effectu illa erogandi in dotationes illarum puellarum, quæ coram nobis docebunt de earum in gradu proximitate Canonico de Dominis fundatore = Plures ex puellis proximioribus non tantum annua subsidia dotalia in scutis quinquaginta, sed subsidiorum cumulum consequutæ sunt. Plura hujusce cumuli extant exempla: Susanna Gerardini obtinuit scuta trecentum ex Rescripto Sanctissimi diei 31. Julii 1782: Rosa de Archangelis summam scutorum biscentum ex Resolutione Sac. Congregationis in Nullius Terræ Pontiani 29. Januarii 1791: Theodora Monetti scuta 150, Angela Arcangeli scuta 200, Nazaria*

zaria Monetti scuta 150. ex rescriptis Sac. Congregationis in Nullius Terræ Pontiani Subsidiarum Dotalium 16. Augusti 1794.

Earum exemplo Clara Gherardini ab anno 1796. deprecata est cumulum scutorum biscentum, cum Fundatori conjuncta sit quinto consanguinitatis gradu, & paupertate laboret, ut Parochus testatum facit. Preces hujusmodi remissæ fuerunt Eminentissimo Abbati. Antequam vero Sententiam suam referret, publicus rerum ordo perturbatus est itaut Clara ne oblatam sibi conjugii occasionem amitteret matrimonium contraxit. Nunc vero iterum insietit pro obtinendo cumulo. Eminentissimus Abbas Informationem transmisit audito Eusebio Arcangeli Administratore hujus subsidii dotalis. Hic expunctis rationibus demonstrat, quod fundus subsidiarum consistit in Locis Montium, & Censibus, quorum alterum debetur a Communitate Jenzani. Attenta vero diminutione fructuum Locorum Montium, & reductione Censuum Communitatis quotannis percipiuntur annua scuta 65. 80. ex quibus detrahendæ sunt expensæ pro exactione reddituum. Nunc supersunt inexacta ad Mensem Junii proximi præteriti scuta 260. 91. Solvenda autem sunt scuta 478. 88. pro subsidiis dotalibus jam assignatis, & præterea expensæ, & functiones Procuratori in Urbe constituto.

Hisce præmissis Eius Abbas favet Oratrici = Dotis, ait, *quantitatem, quam Clara exoptulat alicæ cognatæ in gradu a Testatore remotiores obtinuerunt. Hinc ut ipsa eandem consequatur æquitas, ac judicandi equalitas suadet, ni eidem obstet matrimonium ante subsidii assignationem contraxisse. Veruntamen ad ejus favorem ponderandum juvat, matrimonium sub spe subsidium dotale consequendi initum authenticari posse, & quidem post preces porrectas. Accedit insuper consensus interesse habentium. Quatenus vero EE. VV. Oratorum præcibus obsequi placeat, demandanda erit solutio quotæ dotis sequuta dotium usque adhuc constitutarum solutione, & in posterum cavendum, ne hujusmodi subsidia distribuantur.*

Conjuncta quidem est Oratrix testatori, ita ut jure postulat subsidium dotale, quod in fundatione reservatum est iis fæminis = quæ docebunt de earum in gradu
pre-

proximitate Canonico de Dominis fundatore = Tria nihilominus obstare videntur. Primum quod ipsa petit cumulum dotium. Deinde quod hoc ipsum postulat post contractum matrimonium, Etenim subsidia dotalia reservata semper censetur pro puellis secundum *Doctrinam Cancer, Variar. Resolut. Cap. 22, num. 182, part. 3. Card. de Luc. de Dot. disc. 174. num. 2.* Tandem, quod deficient reditus, unde cumulum solvendum sit. Bona namque pro subsidiis hujusmodi assignata ex quibus tempore foundationis annua scuta centum redibant; nunc attenta diminutione fructuum LL. Montium & Censuum cum Communitatibus ferunt fructus annuos ad scuta 65. 80. Inexacta quidem jacent scuta 260. 91., sed adhuc insoluta remanent subsidia dotalia jam assignata in summa scutorum 478.88, Hæc tamen omnia diluere conatur Clara Gherardini. Favent ei quidem domestica exempla Puellarum Gherardini, Archangeli, Monetti, quæ cum essent fundatori consanguinitate conjunctæ cumulum dotium ab hac Sac. Congregatione obtinuerunt. Detrimentum vero cæterarum, quæ dotem sperare possunt, omnino remotum censendum est, dum omnes interesse habentes Oratrici suffragantur. Neque videtur jure suo decidisse Clara si nuptias inivit antequam cumulum exoraret. Nam cum ipse actionem habeat ex fundatione ad subsidia consequenda, etiam post initum matrimonium manet idem jus, ut subsidia peti possit secundum probatiorem sententiam *Fontanell. de pact. nuptial. tom. 2. clausol. 6. gloss. 3. part. 4. num. 49. Covarruv. in Cap. Officii de testam.*, quam sententiam sequuta est S. Congregatio dum hunc ipsum cumulum concessit Theodoræ Monetti in *Nullius Terræ Pontiani Subsidiarum Dotialium 16. Augusti 1794.* Præcipue, cum ipsa hunc cumulum imploravit adhuc inupta, & cum ob publica rerum discrimina exspes esset illud consequendi matrimonium contraxit, ut in terminis petitionis factæ ante matrimonium definivit Sac. Congregatio in *Cæsenaten. subsidiarum dotialium 29. Novembris 1788.*, in qua proposito II. Dubio = *Ap, quomodo, & quibus puellis descendantibus providendum sit quoad præteritum* = rescriptum fuit = *Affirmative pro illis tantum, quæ debitis requisitis præditæ dotem petierunt tempore quo adhuc erant innuptæ.*

Quod si reditus nunc non suppetunt, expectandum ab

zaria Monetti scuta 150. ex rescriptis Sac. Congregationis in Nullius Terræ Pontiani Subsidiarum Dotialium 16. Augusti 1794.

Earum exemplo Clara Gherardini ab anno 1796. deprecata est cumulum scutorum biscentum, cum Fundatori conjuncta sit quinto consanguinitatis gradu, & paupertate laboret, ut Parochus testatum facit. Preces hujusmodi remissæ fuerunt Eminentissimo Abbati. Antequam vero Sententiam suam referret, publicus rerum ordo perturbatus est itaut Clara ne oblatam sibi conjugii occasionem amitteret matrimonium contraxit. Nunc vero iterum insietit pro obtinendo cumulo, Eminentissimus Abbas Informationem transmisit audito Eusebio Arcangeli Administratore hujus subsidii dotialis. Hic expunctis rationibus demonstrat, quod fundus subsidiarum consistit in Locis Montium, & Censibus, quorum alterum debetur a Communitate Jenzani. Attenta vero diminutione fructuum Locorum Montium, & reductione Censuum Communitatis quotannis percipiuntur annua scuta 65. 80. ex quibus detrahendæ sunt expensæ pro exactione reddituum. Nunc supersunt inexacta ad Mensem Junii proximi præteriti scuta 260. 91. Solvenda autem sunt scuta 478. 88. pro subsidiis dotialibus jam assignatis, & præterea expensæ, & functiones Procuratori in Urbe constituto.

Hiscæ præmissis Eius Abbas favet Oratrici = Dotis, ait, quantitatem, quam Clara ex postulat alicæ cognatæ in gradu a Testatore remotiores obtinuerunt. Hinc ut ipsa eandem consequatur æquitas, ac judicandi equalitas suadet, ni eidem obstet matrimonium ante subsidii assignationem contraxisse. Veruntamen ad ejus favorem ponderandum juvat, matrimonium sub spe subsidii dotiale consequendi initum authenticari posse, & quidem post preces porrectas. Accedit insuper consensus interesse habentium. Quatenus vero EE. VV. Oratorum præcibus obsequi placeat, demandanda erit solutio quotæ dotis sequuta dotium usque adhuc constitutarum solutione, & in posterum cavendum, ne hujusmodi subsidia distribuantur.

Conjuncta quidem est Oratrix testatori, ita ut jure postulat subsidium dotiale, quod in fundatione reservatum est iis fæminis = quæ docebunt de earum in gradu præ-

proximitate Canonico de Dominis fundatore = Tria nihilominus obstare videntur. Primum quod ipsa petit cumulum dotium. Deinde quod hoc ipsum postulat post contractum matrimonium, Etenim subsidia dotalia reservata semper censetur pro puellis secundum *Doctrinam Cancr. Variar. Resolut. Cap. 22. num. 182. part. 3. Card. de Luc. de Dot. disc. 174. num. 2.* Tandem, quod deficient reditus, unde cumulum solvendum sit. Bona namque pro subsidiis hujusmodi assignata ex quibus tempore foundationis annua scuta centum redibant; nunc attenta diminutione fructuum LL. Montium & Censuum cum Communitatibus ferunt fructus annuos ad scuta 65. 80. Inexacta quidem jacent scuta 260. 91., sed adhuc insoluta remanent subsidia dotalia jam assignata in summa scutorum 478. 88, Hæc tamen omnia diluere conatur Clara Gherardini. Favent ei quidem domestica exempla Puellarum Gherardini, Archangeli, Monetti, quæ cum essent fundatori consanguinitate conjunctæ cumulum dotium ab hac Sac. Congregatione obtinuerunt. Detrimentum vero cæterarum, quæ dotem sperare possunt, omnino remotum censendum est, dum omnes interesse habentes Oratrici suffragantur. Neque videtur jure suo decidisse Clara si nuptias inivit antequam cumulum exoraret. Nam cum ipse actionem habeat ex fundatione ad subsidia consequenda, etiam post initum matrimonium manet idem jus, ut subsidia peti possit secundum probatiorem sententiam *Fontanell. de pact. nuptial. tom. 2. clausol. 6. gloss. 3. part. 4. num. 49. Covarruv. in Cap. Officii de testam.*, quam sententiam sequuta est S. Congregatio dum hunc ipsum cumulum concessit Theodoræ Monetti in *Nullius Terræ Pontiani Subsidiarum Dotialium 16. Augusti 1794.* Præcipue, cum ipsa hunc cumulum imploravit adhuc inupta, & cum ob publica rerum discrimina exspes esset illud consequendi matrimonium contraxit, ut in terminis petitionis factæ ante matrimonium definivit Sac. Congregatio in *Cæsenaten. subsidiarum dotialium 29. Novembris 1788.*, in qua proposito II. Dubio = *Ap, quomodo, & quibus puellis descendantibus providendum sit quoad præteritum* = rescriptum fuit = *Affirmative pro illis tantum, quæ debitis requisitis præditæ dotem petierunt tempore quo adhuc erant innuptæ.*

Quod si reditus nunc non suppetunt, expectandum ab

ea erit tempus, in quo pares erunt huic novo cumulo exsolvendo. Hoc pertinet ad *modum*, quo erit ei indulgendus cumulus, scilicet post soluta subsidia jam assignata. Quoad quantitatem exempla deducta præferunt summas scutorum 300, 200., & 150., Vestrum erit deliberare pro prærenti reddituum diminutione, utrum concedenda sit minor summa, quam Clara postulat in scutis *biscentum*.

Dubium proponitur.

An, quomodo, & in qua summa concedi debeat cumulus dotium Claræ Gherardini in casu &c.

Affirmative in scutis 150. solutis prius subsidiis jam assignatis.

*Sess. 24. cap. 8.
de Reform.*

SARSINATEN. PUNCTATURARUM. Defuncto diei 30. Junii anni 1800. Canonico Francisco Campoduni vacavit in Cathedrali Sarsinatensi Præbenda Pœnitentialis. Frustra bis, & tertio indictus fuit concursus, cui nemo umquam adfuit, ut vacantem præbendam consequeretur. Valde periculosum erat vacuam relinquere præbendam hujusmodi, ne salus animarum, & redditus beneficii temporum injuria in discrimen venirent. Ex quibus motus vigilantissimus Episcopus ratus est æconomum deputare huic vacanti præbendæ, elegitque alterum ex Canonicis ejusdem Capituli Franciscum Biordi, & suum Vicarium Generalem, cui in litteris patentibus administrationem hujus Præbendæ pœnitentialis concedidit = *cum assignatione illius reddituum supportatis per te oneribus &c. cum omnibus indulgiis, privilegiis, & gratis in lucrandis fructibus, & distributionibus tuæ præbendæ, dum sacramentales confessiones audieris a SS. Concilio Tridentino, & Sac. Congregatione Canonicis Pœnitentiariis concessis* = Quamquam vero novus Æconomus integros Præbendæ Pœnitentialis redditus percipere posset, attamen contentus fuit emolumento julii unius in singulos dies, quantum in Synodo Sarsinateusi prædecessoris Præsulis Braschi Cap. 18. §. 32. Æconomis curatis assignatur.

Post hæc cæteri Canonici conquesti sunt, quod Canonicus Biordi a choro abesset, & punctaturas suæ præben-

bendæ non solveret. Sed aberat quidem ipse, ut sacramentales confessiones exciperet, adeoque a punctaturis erat immunitis ex privilegio a SS. Concilio Tridentino *Sess. 24. cap. 8. de Reform.* penitentiariis concesso, quod ex identitate rationis, & ex litteris parentalibus Episcopi communicatum erat æconomo, qui vices penitentiarii præstabat. Repulsi Canonici veritatis viribus aliam invenerunt querelæ causam. Nam contendebant, quod ex antiqua consuetudine, & Synodo Calbetti pro vacante præbenda penitentiarii solvendæ essent punctaturæ, & quidem antequam detraheretur æconomi stipendium. Quo fiebat, ut Præbenda penitentialis cum tantos non haberet redditus, unum alterumque onus præstare non poterat, & æconomo deficeret congruum stipendium. Inter hæc dissidia Canonicus Biordi profectus est ab Episcopo delegatus, ut gravissima negocia Ecclesiæ expediret. Quare dimisit æconomatum, aliusque canonicus in ejus locum suffectus est. Nondum tamen pax fuit cum Canonicis, qui interpositam ab Episcopo compositionem respicientes preces huic Sac. Congregationi dederunt, ut cogeretur Canonicus Biordi ad punctaturas pro vacante penitentiali præbenda, cujus redditus ipse tamquam æconomus percepit.

Interrogatus Episcopus favet Canonico Biordi postquam jura utrinque excepit, & huic Sac. Congregationi inscriptis remisit. *Falsum est, inquit, quod Canonici exponunt, nimirum quod detractis punctaturis, & ceteris oneribus, pro æconomo summa scutorum 27. remaneret. Nam si præbenda Penitentiariæ reddit solummodo scuta 48.; si onera ejusdem detrahunt summam scutorum novem; & si punctaturæ exigunt summam scutorum 20. 70., jam patet, quod via remaneret pro æconomo scuta annua decem, & septem, & quidem difficillimæ exactionis, cum universi redditus dictæ præbendæ consistant in fructibus censuum. Nec ullius momenti est altera a Canonicis facta observatio, quod nimirum Canonicus penitentiarius fructus percipit Cappellanæ cujusdam eidem præbendæ unitæ. Nam fructus dictæ Cappellanæ, qui annuam summam fere scutorum duodecim constituunt, in tot Sacrificiis celebrandis sunt impendendi ad rationem obulorum viginti pro quolibet Sacrificio, & si aliquo modo utilitatem, quæ provenit Penitentiario ponderare velimus, erit*

isthæc computanda ad summam scutorum trium . Nam ælemosine manuales in hac Diœcesi sunt obolorum quindecim , & hæc est obolorum viginti , unde computandum est emolumentum obolorum quinque pro quolibet Sacrificio . Quibus omnibus insimul perpensis iustum , & æquum mihi videtur , ut EE. VV. suam sententiam proferre debeant favore Canonici Francisci Mariae Biordi prout vobis enixe commendo .

Dum Canonici contendunt sibi debitas esse punctaturas ex vacanti præbenda pœnitentiarii , concedunt stipendium æconomio esse persolvendum , & vicissim Canonicus Biordi , dum sibi quærit stipendium pro gesto economatu , punctaturas deberi Capitulo non diffitetur . Sed cum reditus vacantis Præbendæ pares non sint solvendis punctaturis , & præstando stipendio , controversia eo deducitur , utrum punctaturæ , an stipendium sit prius detrahendum . Punctaturas præhabendas esse Canonici defendunt , tum ex Synodo Calabetti , tum ex consuetudine . In illa enim *in Cap. 18. de Eccles. collat.* cavetur , ut persolvatur *novo proviso, seu economo ratam proportionabilem habita ratione ad totum introitum detractis oneribus* . Unde concludunt , quod onera *punctaturarum* ante detrahenda sint , quam Æconomio stipendium præstetur . Id quod etiam ex consuetudine probatur . Nam vacante præbenda pœnitentia annis 1761. 1769. 1770. , & 1781. semper Camerarius Capituli a Subcollectore Spoliorum punctaturas exegit . Aliter Capitulum careret servitio unius , alteriusque canonici , scilicet Pœnitentiarii utpote vacantis , & Canonici Biordi , qui pro pœnitentiaris supplet , & a neutro ex his punctaturas exigeret . Non a præbendapœnitentia , quia detracto stipendio æconomi deficiunt reditus pro exolvendis punctaturis ; non a Canonico Biordi , qui dum pro pœnitentiaris agit , si a choro abest , multæ punctaturarum non subiicitur . Absurdum sane hoc esset maximum , ut proinde stipendium solvendum sit post solutas punctaturas , ne Canonicus Biordi , qui stipendium exigit pro æconomatu , nec , si abest a choro , punctis notatur , cum Capituli jactura locupletetur contra præceptum juris *in Leg. 53. de R. J.*

Hæc , quæ in scriptis Capitulum deducit Canonicus Biordi refutare studet . Hoc primum statuit , quod præcipuum præbendæ pœnitentialis onus sit administratio

sacramentalis confessionis . Pœnitentiarius enim habetur tamquam Parochus totius Diœcesis , & munus proprium constituitur in excipiendis confessionibus ad tradita per *Navar. cons. 26. de Pœniten. Zach. de Rep. Eccles. Cap. 24. de Capitulo , & Canon. num. 16. Barbosa. ad Concil. Triden. Sess. 24. Cap. 8. de Reform. num. 21. Garzias de Benef. part. 5. Cap. 4. num. 23.* Hinc Tridentinum *Sess. 24. Cap. 8. de Reform.* precipit, ut præbenda Pœnitentarii conferatur illi , qui scientia consequutus sit lauream , moribus integritatem , ætate gravitatem . Quæ omnia cum ad præstandum servitium chori non requirantur, patet , quod in præbenda pœnitentiali præ ceteris spectatur onus excipiendi sacramentalem confessionem . Vacante igitur præbenda hujusmodi cum per Æconomum impleatur præcipuum onus, quod Præbendæ imponitur , sequitur , ut stipendium præ primis præstandum sit .

Quibus nil refragare contendit Canonicus Biordi vel *Synodus Calbetti* , vel opposita *consuetudo* . Illa enim cavetur , ut onera Præbendæ detrahantur antequam emolumentum proviso consituatur , sed numquam statuit inter ipsa onera quale præhabendum sit . Si igitur Æconomus præstat præcipuum onus , cui subiicitur præbenda , potior quidem videtur causa stipendii, quam punctaturarum , quæ secundarium onus servitii chori respiciunt . Ab exemplis vero , unde contraria conficitur consuetudo , numquam patet , quod in illis vacationibus datus sit æconomus Præbendæ pœnitentiali , & punctaturæ solutæ prius sint, quàm Æconomus stipendium retribuere . Falsum tandem esse dicit , quod ipse cum aliena jactura locupletetur , dum stipendium exigit pro excipiendis confessionibus , & immunis fit a punctaturis quo tempore Sacramentum pœnitentiæ administrat . Quemadmodum enim ipse uno , alteroque onere gravatur , ita non incongruum est , ut duplex emolumentum obtineat . Stipendium siquidem ex vacanti præbenda pœnitentiali ei debitum est , dum onus præstat , quod suæ Præbendæ non inest . *Dignus siquidem est operarius mercedē suā.* Eximitur vero a servitio chori pro sua præbenda, cum ipse non arbitrato suo , sed imperante Episcopo , & ex legitima causa a choro absit . Sicuti igitur Pœnitentiarius dum confessiones audit legitime a choro vacat ex privi-

legio a Tridentino concessa *Sess. 24. cap. 8. de Reform.*; ita æquum est eum eodem privilegio frui, qui in hoc onere suffectus est, ut S. Congregatio in *Lucana 10. Martii 1635.* = censuit Oratori ita in locum Pœnitentiarii ad audiendas confessiones ex necessitate, & ex legitima causa deputato, dum tempore deputationis confessiones actu, audit deberi distributiones quotidianas, non secus ac divinis in choro interesset *Lib. 15. Decret. part. 1. pag. 175.* Quod si in choro deficit servitium vacantis Penitentiarii, id quidem non evenit culpa Economi, qui datus est ad excepiendas confessiones, non ad servitium chori pro pœnitentiaro implendum. Hinc concludit Biordus, quod pro vacanti præbenda solvendæ quidem sint punctaturæ, sed post detractum stipendium Æconomi, qui præcipuum onus vacantis præbendæ præstat.

Ex his in utramque partem disputatis emergit Dubium. *An & quomodo pro vacante Præbenda Pœnitentia solvendæ sint punctaturæ in casu &c.*

Affirmative deducto prius stipendio æconomi.

*Ses. 23. cap. 13.
de Reform.*

SIRACUSANA IRREGULARITATIS. Joseph Cutello Clarimontanus Siracusanæ Diœcesis, cum tonsor esset, in Ecclesia nomen suum profiteri cupiens, negotium commisit cuidam personæ, quæ extorsit dimissorias a Magno Priore Hierosolimitano Messanæ degente, licet Cutellius nunquam in hoc Ordine professionem emisisset, aut Novitiatum ægisset. Hisce dimissorialibus fretus intra paucos dies minores, majoresque ordines suscepit extra propriam Diœcesim. At in patria sua reversus incidit in admirationem populi, cum eum videret tam brevi tempore ex tonsore factum esse Præbiterum. Hinc rumor fuit quod malis artibus dimissoriales, & ordines consequutus esset. Id quod cum revera evenisse Cutellius novisset, a S. Pœnitentia exoravit, obtinuitque absolutionem a censuris = *citra tamen dispensationem ab irregularitate pro qua*

qua recurrat ad S. Congregationem Concilii = ut ex Rescripto diei 24. Julii 1801. Sed antequam hoc rescriptum obtineret, Missam celebravit, & postquam illud impetravit, alia sacra triginta sex in rurali Ecclesia occulto confecit, & semel iterumque in Diaconatu ministravit, quin dispensationem ab irregularitate consequutus esset.

Hinc denuo ad S. Pœnitentiariam recursum habuit, quæ ex gratia speciali Ordinario facultatem dedit, ut illam dispensare posset ab irregularitate in utroque foro, ut ex Rescripto diei 6. Novembris 1802. Sed Episcopus Siracusanus ratus eundem Cutellium aliis, quam S. Pœnitentiariæ exposuerat, irregularitatibus subiici, eidem dispensationem impertiri noluit. Quare Cutellius nunc supplicat huic S. Congregationi pro dispensatione, & rehabilitatione ob incursum irregularitatem, & suspensionem. Auditus Episcopus est, qui affirmat: *Infelicem Oratorem commiserans omnem operam adhibui, ut lingua latina, & sufficienti legum Ecclesiasticarum notitia, præceptorum ope videretur instructus, & jam expleto duorum annorum curriculo, peracto examine vix idoneum inveni. Non ambigitur gravia esse ejus crimina, sed parcendum viro imperito legum Ecclesiæ, qui desiderio flagrans obtinendi Sacerdotium, fraudibus hominis licet ecclesiastici, sed pecuniam inhiantis deceptus fuit. Præsbiter inaugaratus est, & licet de patrimonio provisus sit; attamen omnia ad vitam necessaria comparare nequit absque Missæ stipendio. Non decet Sacerdotem ad sordidam artem abiicere. Oro igitur, ut mihi permissum sit, quod postquam magis idoneum jugi studio comperiam, eundem a quibnsvis sententiis, censuris, & pœnis absolvere possim, & cum eadem super irregularitatibus ex Apostolica authoritate dispensare.*

Dum malis artibus dimissoriales extorsit Cutellius, perinde est ac si ordines furtive suscepit, adeoque in suspensionem incidit ex Constit. Innocentii XII. = *Speculatores* §. 15., & irregularitatem contraxit ut ex *Cap. Veniens de eo qui furtiv. ord. suscep. tradit Habert in sua Theolog. de Ordin. Censur., & irregularit. Part. 3, Cap. 6. §. 12., & S. Congregatio in Granaten. Irregularitatis* 8. Julii 1786. Cum vero ita suspensus in ordine ministrasset, & Sacra confecisset; etiam

ex hoc irregularis evasit ex *Cap. Si quis Episcopus 11. Quæst. 3. Cap. Is qui & Cap. Is cui de Senten. exco-
mun. in 6.* Præcipue, quia antequam absolutionem a
censuris a S. Penitentia impetrasset Sacrificia cele-
bravit. Nam scienter censuras, violavit, & suspen-
sionem despexit ut ex *Cap. 20. de Sententia Excomu-
nicat.* Tandem cum prorsus illitteratus sit pari irregu-
laritate subiicitur *Can. Illetteratos Distin. 36.* Etenim
Episcopus affirmat, quod ordines suscepit quin lati-
nam linguam calleret, & prorsus erat ignarus legibus
Ecclesiasticis. At ad minores ordines suscipiendos re-
quiritur scientia latinæ linguæ, & ad Præbiteratum
nemo promoveri potest, nisi populum docere sciat,
ut ex *Trident. Sess. 23. Cap. 4. 11. 13. de Reform.*

Verum nunc pro Oratore intercedit ipse Episcopus, cujus
favor semper plurimi fecit S. Congregatio, ut indul-
gentiam adhiberet in *Murana Irregularitatis 12. Mar-
tii 1763., & in Urbevetana Irregularitatis 20. Martii
1790.* Et quamquam Episcopus fateatur gravia esse
delicta a Cutellio commissa, attamen putat, quod
ejus imperitiæ tribuendam sit, & culpæ illius, qui
malis artibus dimissoriales extorsit. Facilius quidem
indulgetur ei, qui mala fide, & malitiâ caret ut in
Congregationis Cistercensis 28. Novembris 1789. Ac-
cedit tandem, quod Catellius licet patrimonium ha-
beat; nihilominus necessariis caret, quæ ad vitam sub-
sistentandam requiruntur. Ne igitur in dedecus ordi-
nis, aut mendicare, aut artem sordidam exercere co-
gatur, concedenda ei videtur rehabilitatio, & dispen-
satio, quatenus idoneus comperiatur.

Dubium est.

*An, & quomodo sit consulendum SSmo pro rehabilita-
tione, & dispensatione in casu &c.*

Negative.

FABRIANEN. CAPPELLANIÆ . Quamquam anno 1684. Hippolitus Santachiara in Collegiata Ecclesia S. Nicolai Fabriani Beneficium fundasset, cui assignavit fundum, unde quotannis scuta viginti quinque percipiebantur, & onus imposuisset, Beneficiato = *di celebrare cento Messe l' anno in detto Altare, e di assistere nei giorni festivi al coro;* = attamen recusante Episcopo conditiones hujusmodi acceptare, incongrua quoniam esset dos, impositis oneribus subeundis; ipse Fundator mutata voluntate Beneficium denuo anno 1686. erexit probante Episcopo = *coll' obbligo al Cappellano solamente di celebrare le Messe ne' giorni festivi, e togliendo l' obbligo del coro.* Vacat nunc beneficium hujusmodi ab obitu Præbiteri Bernardini Merli, qui postremus Rector fundum Beneficii meliorem reddidit ita, ut pro aucto rerum pretio fructus annui ad scuta *quadraginta* accreverint. Hinc duo concurrunt Præbiteri, qui paratos se Capitulo exhibent ad onus Chori alternativum præstandum ad instar Canonico-rum. Qua ex re Capitulum Collegiatae Fabriani, cui ex fundatione jus patronatus hujus beneficii pertinet, deprecatur ab hac S. Congregatione, ut novo eligendo Beneficiato onus imponatur alternativi servitii chori, & missam conventualem canendi diebus ferialibus, dummodo tamen missæ, quæ ex fundatione singulis diebus fæstis celebrandæ sunt ad *triginta* annuas reducantur. Episcopus favet instantiæ in sua *Informatione.* Agitur inquit, *de onere quod chori servitium juxta primævam Fundatoris mentem, aliquo modo repristinando potius, quam innovando, ad quod sustinendum Beneficii redditus nuper aucti satis esse videntur. Attenta evidenti Ecclesie utilitate, & necessitate augendi individuorum numerum pro choralis servitio, quam maxime expedit Missarum celebrationem minuere.*

Testator quidem in prima fundatione imposuit onus servitii chori, in altera vero idcirco detulit, quia annuus ex fundo redditus idoneus non erat centum Missis celebrandis, & choralis obeundo servitio in diebus festis. Nunc vero si aucti sunt redditus Beneficii profecto consonum videtur ejus voluntati, si onus servitii chori novo Beneficiato imponatur. Nec hoc novum onus

caret emolumento . Nam si nuuc redunt ex Beneficij fundo annua scuta *quadraginta* , jam demptis sc. 16. 40. pro elemosina ad perpetuam *octoginta duo* Missarum quæ diebus fæsiis sunt celebrandæ , supersunt profecto annua scuta 23. 60. in stipendium servitii chori . Uade si nec præsumpta Testatoris voluntas , nec detrimentum Beneficiati obest novo imponendo oneri , certe quidem annuendum erit precibus Capituli Patroni eo magis , quia Episcopus affirmat , quod expedit augere numerum eorum , qui choro interesse teneantur .

Sed gravior esse poterit quæstio num Missæ in fundatione præscriptæ reducendæ sint ad annuas triginta . Hoc quidem repugnat voluntati fundatoris . Nam ipse Missas ita præ servitio chori habuit , ut hoc potius , quam illas deleverit . Quare nisi necessaria concurrat causa concedenda non est reductio . Sac. Congregatio aliquando consuluit tenuitati Præbendarum per reductionem Missarum ut *in Syracusana Missarum 10. Martii 1759. , & in Nucerna Reductionis 13. Martii 1784. .* Sed hoc quidem consilium cæpit , cum alia media deficerent a Tridentino *sess. 24. cap. 15. de Reform.* præscripta , & ut provideret præbendis jam erectis . Videant igitur EE. PP. num hæc convenire possint rei nostræ . Agitur enim de reducendis Missis , ut servitium chori imponatur . Rursus agitur de beneficio cujus aucti redditus utrumque onus ferre posse videntur , ut superius observatum est , & absurdum nimis esset , ut post auctos redditus Missæ reducerentur .

Dubium est .

An , & quomodo imponendum sit onus servitii Chori in casu &c.

Non proposita cum sequenti .

NULLIUS GUASTALLÆ PRÆBENDÆ . Ex fructibus Prædii in Agro Vastallensi positi nonnulla annua legata præstanda mandavit Julius Cæsar Bajanus in postremis tabulis, quas ipse scripsit . Jussit scilicet, ut in Cathedrali Ecclesia S. Petri Vastallæ erigeretur Præbenda Canonialis = *di annue rendite, ed entrate degl' altri Canonicali già eretti, e fondati nella detta Chiesa considerato sempre il tempo della fondazione = : ut scuta duodecim quotannis solverentur Sacrario pro utensilibus ; ut scuta viginti erogarentur in comparanda cera, cum supplicationes celebrarentur SS. Martiribus ad avertendas tempestates : ut ex annuis scutis viginti sacra annua conficerentur in expiationem animarum purgantium : ut = fatte tutte le predette detrazioni dell' annue entrate di detta possessione vuole il Testatore, che il residuo di esse sia speso per celebrare tante Messe in Chiesa de medesimi Sign. Capitolari ogni anno in perpetuo con l' elemosina solita e consueta, che correrà di tempo in tempo, in modo tale, che mai si possa ricercare ne ottenere riduzione di sorte alcuna . Heredem tandem instituit Canonicum Josephum Bajani Nepotem suum, cui arbitrium dedit = di risolvere, o disporre in altro modo di quello ha disposto il Testatore, e sopra l' entrate farne altro legato pio, purchè la disposizione ridondi in causa pia, ed in prò dell' anima del Testatore, rimettendo il tutto a di lui arbitrio, e confidando nella gran dabenaggine, e prudenza del Signor Erede, purchè però non si manchi dalla prestazione delli scudi venti per l' illuminazione come dell' altri scudi venti per le Messe di requie = Jus vero nominandi Canonicum, simulque prædii legati administrationem post obitum hæredis Capitulo concessit .*

Authoritate Ordinarii anno 1695. Præbenda Canonialis ab hærede erecta est, & assignata fuere = *pro illius dote ad instar dictorum aliorum Canonicatum scuta centum quinquaginta novem, Libras quatuor, & solidos quindecim (quæ æquant scuta romana tres & quinquaginta) ex redditibus, & fructibus supradictæ proprietatis, & possessionis . Modo hanc præbendam obtinet Præsbiter Franciscus Lorenzini, qui cum infirma valetudine laboret, oculisque careat, augmen-*

tum suæ præbendæ a SSmo imploravit ea præcipue de causa, quia reliquæ Canoniorum Præbendæ accreverint, & fructus ex legata Possessione uberiores percipiantur. Sac. Congregatio, cui preces remissæ fuere, audivit Episcopum, qui refert = *annum redditum bonorum a Fundatore pro dote Canonicatus gravatorum ex libris Capituli eruitur de tempore erectionis memorati Canonicatus non excessisse summam scutorum monetae romanæ 193.50. Tractu vero temporis redditus ipsorum bonorum, ita aucti fuere, quod in presentiarum reperiantur ascendere ad summam scutorum 355.55. Hinc cum Præbendæ Canonicatum, de quibus loquitur Testator fuerint de tempore erectionis Canonicatus Bojani in scutis 53., modo vero pro majori redditu bonorum eorundem Canonicatum auctæ existant ad scuta 98.7., facile est, intelligere augeri quoque posse Præbendam Canonicatus ab Oratore possessi. Audito Capitulo, ac omnibus interesse habentibus non modo unanimi sensu fuerunt in voto locum esse augmento præbendæ, sed etiam hisce meis litteris EE. PP. rogant pro augmento. Quibus omnibus adiicio meam quoque sententiam.*

Si littera foundationis consulatur, ea quidem impedimento est, quominus augmentum Præbendæ concedi possit. Voluit quidem testator, ut nova Præbenda constitueretur *dell' annua rendita, ed entrata degl' altri Canonici già eretti, e fondati*, sed spectavit dumtaxat tempus erectionis = *considerato sempre il tempo dell' erezzione* = Inutilis quidem foret conditio huiusmodi, si voluisset Testator, ut redditus novæ præbendæ vices cæterarum subiissent. Satis enim dixisset, dum explicaverat animum suum, quod nova præbenda constitueretur *dell' annua rendita degl' altri Canonici già eretti*. Dum itaque addidit conditio = *considerato sempre il tempo dell' erezzione* = dum ad certum tempus se retulit, ut novæ præbendæ redditus ad cæterarum normam componerentur; sequitur ut *taxative* spectandum sit tempus erectionis, nec ad augendos redditus novæ præbendæ confert cæterarum augmentum, quemadmodum decrementum non obstitisset, quominus novæ præbendæ iidem semper redditus fuissent. Præterea augeri non potest redditus præbendæ, nisi diminuatur Missæ, quas Testator celebrandas

das jussit ex redditibus superextantibus post impleta onera certa. Cum vero prohibuerit, ne = *si possa mai ricercare, ne ottenere riduzione di sorte alcuna* = compertum est, quod noluit augeri fructus Præbendæ. Aliter non prohibuisset diminutionem Missarum, ex qua augmentum præbendæ concedi posset.

Videant tamen EE. PP. num benignior interpretatio capienda sit ex præsumpta voluntate Testatoris. Nam ipse non prævidit, quod fructus ex prædio legato fere in duplum auferentur, & ad judicandum de casu omisso in dispositione sectanda est præsumpta disponentis voluntas, ut post *Text. in leg. 7. de legat. 2. tradit Averan. interpret. Jur. lib. 4. cap. 7. num. 12.* Sane testator præcipuam habuit erectionem novæ præbendæ, ejusque idcirco redditus æquavit cæterarum redditibus = *considerato sempre il tempo della fondazione* = quia tum omnes canonici congruum habebant emolumentum, & fructus legati Prædii majus fortasse onus ferre non poterant.

Statuit quidem, ut quidquid supererat, in celebratione Missarum impenderetur, vetita etiam earum immi-
nutione ex gratia impetranda, sed numquam prævidere poterat augmentum reddituum a summa scutorum 193. 50. ad annuam sc. 355. 55., ex quo fit, ut aucta quoque Præbenda, ut petitur ad annua circiter 98. ad instar cæterorum Canonicatum, semper multo pluris supererit pro celebrandis Missis, quam quod de tempore erectionis superexstabat. Neque ita de augendo Missarum numero sollicitus fuit Testator, ut ipsas præ omnibus sibi maxime cordi fuisse in Fundatione pateat. Nam cum omnia, quæ jam relata sunt disposuisset, omnimodam potestatem Hæredi suo fecit variandi erectionem Legati Pii, dummodo sarcta tecta serventur annua scuta viginti in Missas pro Defunctis celebrandas, *purche però non si manchi dalla prestazione delli detti scudi venti per l'illuminazione, come anche delli altri scudi venti per celebrare tante Messe di requie.*

Nunc igitur mutatis rerum conditionibus, si redditus assignati, ut nunc sunt tempora, tenuiores sunt; si fructus fundi legati accreverunt, ut augmentum præ-

bendæ ferre possent ; erit profecto præsumendum , quod si Testator sospes nunc fuisset ab hoc augmento non abhorreret . Maxime cum Præbiter Lorenzini , qui hanc præbendam nunc tenet , adversa valetudine sollicitatur , & captus sit oculis , ut majora subsidia ad vitamducendam requirat . Quibus ponderatis Capitulum , & cæteri interesse habentes ultro libenterque assentiuntur augmento , quod præterea Episcopus probat .

Deliberandum erit.

An sit locus augmento reddituum Præbendæ in casu &c.

Die Sabbathi 17. Decembris 1803. in Palatio Apostolico Quirinali erit Sacra Congregatio Concilij, in qua præter alia, proponentur infrascripta Dubia, juxta morem ejusdem Sacræ Congregationis de jure resolvenda.

FABRIANEN. CAPPELLANIÆ.

Sess. 24. cap. 15. de Reform.

An, & quomodo imponendum sit onus servitii chori in casu &c.

Affirmative in diebus fæstis etiam reductis firma remanente celebratione Missarum ad formam foundationis.

NULLIUS GUASTALLÆ PRÆBENDÆ.

Sess. 24. cap. 7. de Reform.

An sit locus augmento reddituum Præbendæ in casu &c.

Affirmative juxta votum Episcopi ad decennium,

AMERINA VISITATIONIS SS. LIMINUM. Quæ situm fuit in Congregatione diei 12. Februarii 1803.

Sess. 7. cap. 6. de Reform.

An, & quomodo sit locus unioni trium Cappellaniarum Cathedralis Amerinæ. Duo ex his fundatæ ab Episcopo Consoli infixum habebant onus centum quinquaginta Missarum, quæ ab unoquoque Cappellano erant celebrandæ. Probata fuit EE. PP. unio, quam postulabat Episcopus, & attenta diminutione reddituum Missæ ad annuas biscentum reductæ fuerunt ex Rescripto, quo antedictum Dubium dimissum est in sequenti Congregatione diei 26. Martii 1803. = Affirma-

mative juxta Votum Episcopi celebratis quotannis missis biscentum =

Clericus Vincentius Petrassi qui modo annum agit decimum septimum a Dataria Apostolica Cappellaniam ex tribus præesistentibus unitam obtinuit. Sed nunc compertum est, quod ex Rescripto sa. me. Clementis XIV. per Organum S. Congregationis editum die 29. Julii anni 1771. missæ centum quinquaginta, quæ ex fundatione Consoli duobus Cappellanis erant impositæ, reductæ fuerunt ad Missam fæstivam. Quare modernus Cappellanus postulat, ut moderetur Rescriptum diei 26. proxime præteriti Martii, & loco missarum biscentum Sacram fæstivum præscribatur, simulque, ut per alium Missam celebrare possit. Episcopus instantiæ favet = *cum ex viginti locis Montium assignatis dictarum Cappellaniarum, ex quibus olim redibant annua scuta 60. partienda inter duos Cappellanos nunc citra medietatem, nempe ad duas ex quinque partibus fructus sunt reducti non computatis expensis exactionis. Dignum crederem Oratorem, ut onus Missarum celebrandarum vel per se, vel per alium in supra dicta Cathedrali reducat ad unam missam tantum quolibet die fæstio. Reductioni petitiæ non obstat Capitulum Cathedralis.*

I. Dubium respicit moderationem Rescripti diei 26. Martii 1803. circa numerum Missarum, & EE. PP. reasumptis Foliis dierum 12. Februarii, & 26. Martii labentis anni decernere dignabuntur in quo numero Missæ sint celebrandæ. Observandum est, quod ex fundatione Consoli duplex Missa fæstiva celebranda est. ita ut si unus Cappellanus utramque Cappellaniam possidet, annuas Missas 160. implere deberet. Quæ missæ, si ad perpetuam taxentur, requirunt annua scuta 32., scilicet multo plus, quam nunc reddant Cappellaniæ, quarum fructus ad scuta 24. annua diminuta sunt.

II. Dubium eo spectat num sit concedenda facultas celebrandi per alium. Id quidem repugnat voluntati Fundatoris Præsulis Consoli, qui expresse jussit = *vogliamo, che detti due Cappellani siano obligati celebrare per se ipsos, ne possano mai surrogare altro Sacerdote, se non in caso di vera infermità, e di legitima as-*

senza extra Diocesim. Ex quo præcepto celebrandi per se ipsos eruitur qualitas Sacerdotalis Cappellaniam, ut a Clerico retineri non possit *Fagnan. in Cap. Abbates num. 65. de etat. , & qualit. ordinand. Antonell. de jur. , & onor. Cleric. lib. 1. Cap. 29. num. 11.* Quo casu concedi non solet dispensatio ætatis, nisi infra annum Sacerdotium suscipere possit, idem *Fagnan. in Cap. Conquerente num. 29. de Cleric. non residen.* Orator agit annum decimum septimum, nec est Fundatori conjunctus, ut saltem ex hoc facilius dispensatio ætatis concedatur, quemadmodum alias Sac. Congregatio concessit in *Anconitana Cappellaniæ 12. Junii 1762. , & in Senogaglien. Cappellaniæ 17. Aprilis 1790.* Videant tamen EE. PP. num aliquid indulgendum sit Oratori, qui novam Cappellaniam ex tribus præexistentibus unitam consequutus est ex Litteris Apostolicis; ita ut cum nulli amplius præjudicium inferatur, concedenda quidem sit Oratori dispensatio ætatis, unde possit per alios celebrare, donec ad legitimam ætatem suscipiendi Sacerdotii pervenerit.

Gemina proponuntur Dubia.

- I. *An, & quomodo sit exequendum rescriptum diei 26. Martii quoad numerum Missarum in casu &c.*
- II. *An, & quomodo sit concedenda dispensatio ætatis favore Clerici Petrassi in casu &c.*

Ad I. affirmative pro missis 160. ad formam Rescripti 29. Julii 1771. pro medietate celebrandis diebus festis.

Ad II. Consulendum SSmo pro dispensatione ætatis, donec ad legitimam perveniat per Bullas.

LUCANA CONCURSUS. Rogati EE. PP. in Congregatione diei 21. Maij proximi præteriti = *An constet de irrationabili judicio examinatorum, responderunt = Dilata, & afferantur integra acta concursus =* Hæc a Cancellario Episcopali firmata affert nunc Pelliccionus, & eadem illa sunt, quæ, probante me, impressa distribuet EE. VV. Præsbiter Pelliccioni Marazzini, qui ut a se repulsæ notam removeat, quam ab Examinatoribus tulit, injustum esse eorum judicium contendit in præterita *Allegatione*, quam una cum Folio

Ses. 24. cap. 18. de Reform.

lio hujus Causæ reassumere dignentur EE. VV. , iterumque deliberare .

An constet de irrationabili judicio examinatorum in casu &c.

Dilata , & amplius non reproponatur , nisi exhibeantur integra acta , vel eorum authenticum exemplar ad formam Constitutionis S. M. Benedicti XIV. *Cum illud* .

*Ses. 24. cap. 18.
de Reform.*

NULLIUS GUASTALLÆ SUSPENSIONIS. Jacobus Biaggi ortus in Civitate Guastallæ , ibidem in paterua domo semper mansit , & cum Ecclesiæ nomen dare cuperet, de Beneficio Ecclesiastico provisus minores suscepit ordines ab Abbate Guastallensi , cui omnimode subiiciebatur , & origine , & domicilio , & beneficio . Sed ab anno 1795. vitam instituit Ecclesiastico viro prorsus indignam . Nam pellexit puellam honestioris conditionis, eoque consuetudinem hujusmodi perduxit, ut post biennium cum ea vellet inire nuptias . Repugnabant parentes puellæ , & Superioris Ecclesiastici auctoritatem implorarunt . Ut eorum consilia ludificaret Clericus Biaggi die 15. Junii anni 1797. cum noctesceret, puellam e domo paterna abduxit petens mœnia civitatis , ut in fugam se committeret . Sed explorata re deprehensus est , & in vinculis coniectus multa palam jactare cœpit , ut in vulgus spargeret se virginem ludibrio habuisse , quo facilius ad optatas nuptias perveniret . Sed puellam a civitate removerunt parentes usque dum eam in matrimonium cum honestissimo viro collocarunt . Non desistit interea Clericus Biaggi litteris, nunciisque animum adolescentulæ tentare , & postquam nupta est , cum domum adire non posset , eam per viam sectari , vel opperiri solebat , & in Ecclesiis sistere coram , ut suos oculos pasceret , & aliorum oculos in offensionem , scandalumque adduceret .

Sic præterea vita erat Clerici Biaggi . Sæpe injuriosus percusiones in alios impedit, sæpe impudens pravas consuetudines cum mulierculis palam habuit, sæpe maledicus aliorum famam satyris deturpavit . Choreas frequentavit , & duxit ; libros obscenitatis , impietatisque plenos adhibuit in aliorum subversionem haud par

parcens sexui, & ætati. Ex quibus cum esset omnibus invisus Guastallam deseruit die 30. Novembris 1801., Mantuamque venit. Quo loci mores suos continuit, & simulavit ita, ut duo beneficia consequutus sit: scilicet Cappellaniam in Ecclesia S. Appolloniæ Civitatis Mantuæ annui redditus scutorum 65. cum onere *sexaginta* Missarum, & Beneficium simplex, quod erectum est in Ecclesia Carbonariæ Mantuanæ Diœcesis, ex quo scuta 54. quotannis percipiuntur, ut *Sacra duodecim* conficiantur. Quorum beneficiorum fructus, cum longe superarent taxam Synodalem postulavit ab Episcopo Mantuano, ut ratione Beneficii promoveretur ad Subdiaconatum. Sed repulsus est; nisi *testimoniales* Ordinarii Guastallensis exhiberet.

Oportuit itaque Clerico Biaggi adire Ordinarium suum Guastallensem, qui *testimoniales* non semel, sed sæpius concedere recusavit, licet Clericus officia, commendationemque interposuisset eorum, quorum nec auctoritatem aspernari, nec voluntatem negligere voluisset Ordinarius Guastallensis, nisi de indigno ageretur. Tum igitur ingenium vertit ad perfidiam. Nam in Curia Mantuana exhibuit attestations omni tamen legalitate destitutas Archipræsbiteri Guastallensis, alteram datam anno 1793., alteram mense Novembris anni 1801., in quibus affirmabat Clericum Biaggi sacramenta frequentasse. Rursus exhibuit Epistolam Theologi Ordinarii Guastallensis scriptam die 21. Martii 1803., in qua Clericum Biaggi certiorrem facit = *Datevi pace, che siete consolato. Monsignor ha fatto scrivere a cotesto Monsignor Vesovo, ed ha approvato, che siate pure ordinato* = Ex his Curia Ecclesiastica Mantuana concessit Clerico Biaggi *Litteras Dimissoriales ad quoscumque* cum ipse Episcopus oculis captus ordinationes facere nequeat. Ita Clericus Biaggi nulla interposita mora Cremonam advolat, & in Sabbato *sitientes*, scilicet die 26. Martii ab Episcopo Cremonensi Subdiaconatum suscepit, quin tum brevi tempore spiritualibus exercitiis vacaret, & monitiones, examenque præmitteret, quæ omnia a Sacros. Concilio Tridentino *sess. 23. cap. 5. de Reform. præscripta omnino transgressus est.*

Ubi hæc comperta habuit Ordinarius Guastallensis statim certiore reddidit Episcopum Mantuæ, & præterea ad eundem allegavit suum Cancellarium, ut rem omnem exploraret. Hoc temporis intervallo ad eundem Episcopum Mantuanum publicus Tabellarius Epistolam attulit scriptam die 31. Martii anni 1803. a Fratre Clerici Biaggi, in qua fatetur se nomine simulato Theologi litteram diei 21. Martii scripsisse, in qua assensum Ordinarii Guastallensis mentitus est, hæc autem omnia fecisse imprudente fratre suo Clerico Biaggi. Curia Ecclesiastica Mantuæ sumptum authenticum harum Epistolarum communicavit Cancellario Curiaë Guastallensis, qui postea ad suum Ordinarium reversus examini subiecit Fratrem Clerici Biaggi, qui negavit se litteras illas scribere potuisse, quippe qui sutoriam semper exercens artem vix nomen suum scribere didicerat. Hinc non latere doli Clerici Biaggi, qui primam epistolam simulavit, ut dimissoriales subriperet, alteram, ut a se fraudis suspicionem averteret. Quare tum Abbas Guastallensis, tum Episcopus Mantuanus Subdiaconum Biaggi suspenderunt.

Patent hæc omnia ex utraque *Informatione* Abbatis, & Episcopi, quæ exquisita est super precibus a Subdiacono Biaggi huic S. Congregationi oblatis, ut ad reliquos ordines promoveri posset cum dimissoriis Episcopi Mantuani. Hic nihilominus favet Oratori. *Non dum*, inquit, *potui causam agnoscere, quæ superlaudatus Abbas postulanti Clerico testimoniales jure reeuset. Non enim attendendam iterum video juvenilem quamdam aberrationem a pœnitentia trium Mensium a Cœnobio Minorum Observantium expiatam, & persequentem circiter annos probæ vitæ jam deletam = Sed omnino repugnat Abbas Guastallensis, qui postquam vitam Subdiaconi Biaggi narravit actam tempore, quo Guastallæ commoratus est, hæc addit, quæ respiciunt tempus quo Mantuam incoluit = Quam vero fidem mereantur testimoniales a Jacobo Biaggi Congregationi exhibitæ super istius vita, & moribus ex infradicendis clare constabit. Fortuito obvenerunt mihi quamplurimæ epistolæ autographæ dicti Jacobi ad Amicum suum Guastallensem totum fere illud tempus complectentes, quod Mantuæ, in minoribus adhuc constitutus tran-*
git.

git. In his epistolis proli dolor? **NOMEN DEI SAN-
CTUM** non semel ac pæne per jocum in vanum assu-
mitur; inhonesta verba proferuntur; Sacri Ministri
contemptui habentur; ac demum sermo instituitur de
illis, quæ præcipit Apostolus, nec nominari in nobis.
Hasce litteras apud me diligenti custodia conservo, ea-
rum exemplaria producturus, si operæ pretium fuerit,
ut prudens quisque judicare possit, an ipsarum author
firmiter emendatus censendus sit. Quibus omnibus per-
pensis in eam esse sententiam Oratoris preces prorsus
reiiciendas, ipsumque a majoribus ordinibus prohiben-
dam non modo, verum etiam dudum a me illi inflictam
pænam juxta Innocentianam Constitutionem confirman-
dam esse, suspensionis videlicet a suscepto Ordine Sub-
diaconatus.

Profecto Clericus Biaggi duo Beneficia in Diæcesi Man-
tuana consequutus est, quorum redditus excedunt ta-
xam Synodalem, quæ congruæ sustentationi præscri-
pta est. Quamquam vero ex hoc subditus Episcopi
Mantuani ratione beneficii factus sit ex Cap. nullus
3. de temp. ordinat in 6. & Trident. sess. 25. Cap. 9.
de Reform., attamen cum = legitime jam a proprio
Episcopo ad clericalem Tonsuram, seu etiam ad mi-
nores ordines promotus fuerit non poterat ab alio Epi-
scopo ratione, ac titulo cujuscumque beneficii in illius
Diæcesi obtenti ad ulteriores ordines promoveri, nisi
ante earundem susceptionem testimoniales litteras
proprii Episcopi tam originis, quam domicilii super
suis natalibus, ætate, moribus, & vita sibi concedi
obtinuerit, easque in actis illius Curix conservandas
exhibuerit, ut iisdem verbis præscribitur in Constit.
Innocentii XII. edita die 4. Novembris 1694. cujus ini-
tium Speculatores §. 7. In actis quidem Curix Man-
tuanæ exhibitæ non fuerunt testimoniales Abbatis
Guastallensis. Nec epistola illa diei 21. Martii 1803.
quæ mentito Theologi Abbatis Guastallensis nomine
scripta est supplere potest testimoniales. Nam licet
legitima fuisset, se refert ad Epistolam ab Ordinario
scriptam = Monsignore ha fatto scrivere a cotesto Mon-
signor Vescovo, ed ha approvato che siate ordinato =
adeoque utpote referens sine relato nil sane confert
ad supplendas testimoniales. Merito igitur Abbas
Guastallensis suspensionem inflixit, quæ ex ipsa Con-

stitutione Speculatores interminatur in §. 15. Ita vero præmissa omnia & singula perpetua, ac inviolabiliter observari atque adimpleri volumus, ut si quid in iisdem præmissis, seu eorum aliquo secus fiat ordinans quidem a collatione Ordinum per annum, ordinatus vero a susceptorum ordinum executione, quamdiu proprio ordinario videbitur expedire eo ipso suspensus sit.

Accedit, quod littera illa omnino apocripha transmissa est fraude ipsius Clerici Biaggi itaut cum malis artibus dimissoriales extorsit, ordinesque proinde furtive, & adhibita fraude suscepit in irregularitatem omnino incidit ex Cap. veniens de eo qui furtiv. ord. suscep. H. bert in sua Theolog. de Ordin. Censur. & Irregularit. part. 3. Cap. 6. §. 12. & Sac. Congreg. in Granaten. Irregularitatis 8. Julii 1786. & in Syracusana Irregularitatis 26. Novembris nuper elapsi. Utrum vero Orator dignus sit, qui dispensationem & rehabilitationem consequatur, existimare poterunt EE. PP. ex his, quæ in facto deducta sunt.

Dubium proponitur.

An sit servanda suspensio, seu potius sit consulendum SSmo pro dispensatione, & rehabilitatione in casu &c.

Affirmative ad primam partem Negative ad secundam, & ad mentem = Meus est quod scribatur Episcopo Mantuano, ut consulat coscientiæ suæ.

Ses. 23. cap. 1.
de Reform.

VISEN. APPLICATIONIS MISSÆ PRO POPULO. Iisdem verbis, quibus modernus Episcopus Visensis utitur, POSTULATUM vobis EE. PP. proponam quod ipse in Relatione Status Ecclesiæ exponit.

Ait = Sibi innotuisse, quod quidem in Prædecessorum suorum mentem non venit, nullam unquam Missam pro Populo a Cathedralis Parochis celebratam fuisse. Ut primum defectum hunc perspectum habuit illico iussit singulis Dominicis, fæstisque diebus alternatim ab ipsis Parochis, unicum pro Populo expensis quoque Oratoris Sacrificium offerre, Unicum inquam. Licet enim Paræcie Cathedralis quatuor vulgariter dicantur, quatuorque egomet illas huc usque dixissem ex eo, quod quatuor sunt Præsbyteri, qui in quadripartito

Ter-

Territorio curam exercent, attamen Missa pro Populo unica esse videtur, quia unica Ecclesia, unicunque Tabernaculum est, Insuper Curati ipsi non proprie titulares, sed revera coadjutores sunt. Adimplent enim parochialia munia nomine Episcopi, cui Parochianorum cura immediate incumbit. Ideo ipsemet Episcopus Orator approbationem, & confirmationem enunciatæ providentiæ implorat.

Quibus, ut EE. VV. congruam dare possint responsionem, quædam in facto observanda sunt, quæ ipse Episcopus Visensis suppeditat in *Relatione Status Ecclesiæ*. Ecclesia namque Visensis inter antiquiores Lusitanicæ accensetur. Sed quo tempore, Mahomettanicæ regiones tenebant, unita fuit Ecclesiæ Colimbrensi usque dum Alphonsus Henriquesius depulsis invasoribus Ecclesiam Visensem ad primævam dignitatem Episcopalem restituit. Universa nunc Diæcesis dividitur præter, Cathedralis, in quinque Archipræbiteratus, qui curam exercent per alios nonaginta sex Parochos nuncupatos *annuales*, quippe quos ad nutum amovibiles, Ecclesiæ vero Cathedralis curate patet per totam civitatem & per suburbium. Amplum hoc territorium, quod multis, dissitisque pagis constat quadripartitum est inter totidem Cappellanos Curatos non perpetuos & titulares, sed coadjutores, & amovibiles qui pro Parochiali Ecclesia unicum Cathedralis habent. Olim hos Cappellanos Curatos præsentabat Capitulum Cathedralis. Sed antecessor Episcopus Gregorius de Attaide hanc jurisdictionem sibi vindicare cœpit instaurato opportuno iudicio, quod absolutum est per onerosam transactionem autoritate Apostolica confirmatam, ex qua deinceps Episcopi Visenses Parochiam Cathedralis per quatuor Cappellanos Curatos a se nominatos exercuerunt.

Merito igitur Episcopus modernus de applicatione Missæ pro Populo in Paræcia Cathedralis sollicitus est. Dum enim illa Paræcia caret hac applicatione, destituitur illo Sacrificio, quod quisque Parochus tenetur offerre pro portione ovium sibi commissa, dum Episcopus pro universo grege Missam applicare cogitur. Sed cum unica sit Ecclesia, & unicum taberna-

culum, & cura immediate Episcopo incumbat, dum Curati nomine Episcopi parochialia munia præstant; profecto unica videtur constituta Paræcia, licet inter Parochos quadripartitum sit territorium, quo diligentius curam obire possint. Ubi vero unica est paræcia licet plures sint Parochi unam tantum Missam pro Populo celebrandam, & applicandam esse definivit Sac. Congregatio in *Balneoregien. Missæ Parochialis, & Conventualis* 19. Augusti 1713. *relata in Thesaur. post annum 1740. pag. 182. in qua proposito VII. Dubio = An quatenus Missa parochialis sit celebranda in diebus festivis a Canonicis Curatis in Parochia Contradæ Rehotæ sufficiat celebratio, & applicatio unius Missæ pro Populo, seu potius ambo Canonici Curati teneantur ad applicationem supradictæ Missæ = rescriptum fuit = Ad septimum sufficere unicam celebrationem, & applicationem.*

Ex Tridentino vero *sess. 23. cap. 1. de Reform. statuitur, quod = precepto divino mandatum sit omnibus, quibus Animarum cura commissa est oves suas agnoscere pro his Sacrificium offerre, atque idcirco si Episcopus retinet Curam Paræciæ Cathedralis, ipse applicare tenetur Missam pro Populo. Neque si Episcopus tamquam totius Diæcesis Parochus pro universo grege Missam applicat ut tenent Bonacin. *quest. ultim. punct. 7. in fin. Gavant. Comment. in Rubric. Missal. part. 3. tit. 12. num. 17. pag. 223. Murga de Benef. quest. 2. sect. 2. num. 597. idcirco eximi poterit ab applicanda Missa pro Parochianis. Nam si ipse curam parochialem Cathedralis gerit nedum pro universo grege, sed etiam pro ovibus Paræciæ duo distincta Sacrificia offerre debet. Nam Curati, qui ejus nomine munia parochialia exercent, cum titulares non sint, sed coadjutores ad applicationem Missæ pro Populo non tenentur ut definivit Sac. Congregatio in Tyburtina Applicationis Missæ pro Populo* 21. Novembris 1801.*

Id quod optime noscit vigilantissimus Episcopus, dum nil aliud postulat, quam, ut suo sumptu Missa alternatim a Parochis applicetur. Quamquam vero applicatio Missæ pro Populo ita pastoribus imposita sit, ut per se, & non per alium subsidiatum eam implere debeant

beant, ut prescripsit S. Congregatio in *Fesulana Missæ Parrochialis* 26. Januarii 1771. ; Attamen si quod subsit necessarium impedimentum, quominus per se applicare nequeant, eisdem S. Congregatio permittit, ut per alios supplere possint, ut in *Comen. Missæ Parrochialis, & Conventualis* 11. Maij 1720. ad V. Dubium. Impeditus legitime videtur Episcopus, ne applicationem pro Parrochianis præstare possit, dum id pro universo grege facere tenetur.

Probanda itaque videtur *Providentia* ab ipso suscepta usque dum alio modo consulatur exercitio Curæ Cathedralis. Id quod Episcopus secum deliberare profitetur in *Relatione Status Ecclesiæ*. Optandum quidem esset, ut tam ampla Paræcia divideretur ita, ut cura actualis Vicariis perpetuis concedatur, qui Missas pro Populo applicent, & cura habitualis penes Episcopos remaneat.

Dubium proponitur.

An unica Missa pro Populo, & a quo sit applicanda in casu &c.

Affirmative sumptibus Parochi, & ad mentem.

SUTRINA UNIONIS, ET REDUCTIONIS. *Ses. 24. cap. 15. de Reform.*
 Duæ sunt in Cathedrali Sutrina Præbendæ Canonicales, adeo fructibus tennes, ut nemo eas consequi velit nunc, cum vacantes sint. Altera ex fundatore Jacobo Grilli nuncupata Divo Jacobo conferenda est a Capitulo vel Ecclesiæ Sacristæ, vel Clericis inservientibus, quatenus idonei comperiantur. Annuos habet redditus in scutis 29. 87., & pro obeundo alternativo servitio Chori libera supersunt Canonico scuta 5. 81. Gravatur enim in annuis scutis 24. 5. in causam vectigalium, & Missarum. Harum aliæ in *num. 63.* communes sunt singulis Canonicis pro oneribus beneficiorum, quæ massæ Capitulari unita sunt aliæ sunt Conventuales, quæ inter omnes Capitulares solita vice dispertita unicuique in numero 21. quotannis obtingunt; aliæ demum propriæ sunt præbendæ, & a Fundatore imposi-

sitæ, ita, ut = *Canonicus obligatus sit singulis hebdomadis celebrare duas Missas unam die lune, alteram die Mercurii in Cappella constituenda in Ecclesia S. Francisci de Sutrio, & in Festivitatibus S. Jacobi celebrare, seu cantare facere Missam magnam in honorem dicti S. Jacobi.* Paulo redundantior est fructibus altera Præbenda, quæ ad liberam collationem Ordinarii pertinet. Nam ex annuo redivu scutorum 33. 15. superextant scuta 11. 22. immunia ab oneribus, quæ in scutis 21. 93. calculantur pro vectigalibus, & Missis propriis præbendæ in numero 66. ultre communes, & conventuales.

Vigilantissimus Episcopus subverens, ne ob imminutum Sacerdotum numerum, & redivuum tenuitatem impossibilis aut diuturna futura sit Præbendarum vacatio deprecatus est ab hac S. Congregatione duorum Canonicatum unionem, ex qua nullam detrimentum capere potest divinus cultus, cum tresdecim sint Canonici, quicum Archipræbitero choro intersunt. Ita autem unionem faciendam esse postulat, ut una constituenda præbenda alternatim ab eodem Episcopo, ejusque Successoribus, & a Capitulo conferenda sit, & pro prima vice a Dataria Apostolica; simulque, ut Missarum redivctio fiat, quo congruentiores redivctus Canonico assignentur. Implorat autem, ut gratia per *Rescriptum* indulgeatur, cum aliter inutilis esset per Bullas, quarum impensas nemo suppeditare posset.

Hæc omnia excerpti ex *Informatione* ejusdem Episcopi, qui preterea observat = *Ultra onera Missarum propria cuilibet Canonico adsunt alia Sacra 63. ab unoquoque Canonico celebranda pro implemento onerum Beneficiorum ab inmemorabili tempore unitorum Massæ Capitulari, quæque inter Canonicos fuerunt distributa. Quoties igitur horum duorum Canonicatum unio erit peragenda, nulla earumdem Missarum redivctio fieri poterit, sed quisque ex canonicis suam ratam persolvere debet, & sicuti uterque Canonici hujusmodi onere gravabatur, ita per unionem rata unius erit dividenda æqualiter inter omnes Canonicos, quibus licet augeantur onera, augmentur etiam fructus Massæ Capitularis pro deficientia unius Canonicatus, idemque ferendum*

am erit iudicium quoad Missas Conventuales de turno. Reductio igitur locum habere debet quoad alias Missas proprias utriusque Canonici uniuersi, illarumque discernendam esse censerem in duobus Sacris quolibet mense celebrandis pro animabus Fundatorum, & Benefactorum. Auditi sunt Ministri Datarie Apostolicæ, qui hanc unionem probarunt dummodo accederet consensus Capituli patroni alterius præbendæ. Quapropter Episcopus habitis comitiis Capitularibus die 10. Octobris nuper elapsi rem omnem proposuit, & Canonici secretis, plenisque suffragiis assentiti sunt: ea conditione, ut Canonicus utriusque Præbendæ simul uniuersi futurus possessor in cunctis distributionibus tum reddituum certorum, cum emolumentorum per annum obuenientium non duas, sed unam tantum partem lucrari possit, alia vero omnibus existentibus Canonicis accrescat, quemadmodum iisdem ob imminutum Capitularium numerum augetur communium onerum portio.

Tridentinum sess. 24. cap. 15. de Reform. capit. = In Ecclesiis Cathedralibus &c. ubi frequentes, adeoque tenues sunt præbendæ simul cum distributionibus quotidianis, ut sustinendo decenti Canonicorum gradui pro loci, & personarum qualitate non sufficiant; liceat Episcopis cum consensu Capituli, vel aliquot simplicia, beneficia non tamen regularia iis unire; vel si hac ratione provideri non possit, aliquibus ex iis suppressis cum patronorum consensu, si de jure patronatus Laicorum sint, quarum fructus, & proventus reliquarum præbendarum distributionibus quotidianis applicentur, eas ad pauciores numerum reducere; ita tamen, ut tot supersint, quæ divino cultui celebrando, ac dignitati Ecclesie commode valeant respondere. Quamquam vero Præbendæ huiusmodi congruæ videri poterunt ex eo, quod a fundatione semper plene fuerint, nec Canonici qui eas possederunt, umquam onera implere recusarunt; attamen pro temporum conditione tenues iudicandæ sunt, statim ac alter ex Canonicis detractis omnibus oneribus, & præcipue Missarum pro alternativo seruitio chori habet scuta 5. 80., alter scuta 11. 22., quæ certe sustinendo Canonicorum

gradui pro loci, & personarum qualitate non sufficiunt, ut alias definiit Sacra Congregatio in *Syracusana Reductionis Missæ Conventualis* 22. Februarii 1803. Dum itaque Patroni consensus accedit iusta quidem subest causa, cur duo istæ Præbendæ uniantur. Quemadmodum enim divinus cultus nullum detrimentum patitur, cum uno remoto Canonico duodecim alii cum Archipræsbitero supersunt, qui servitium chori obire possunt; ita si vacuæ relinquuntur Præbendæ, quas attenta paucitate Sacerdotum diu vacaturas timendum est, in reliquos Canonicos onera redundarent. In quibus terminis Sac. Congregatio unionem probavit in *Nucerina* 13. Martii 1784.

Modus autem, quo hæc unio facienda poscitur, Canonicis regulis consentaneus videtur, Nam si unio secumfert *extinctionem prioris status*, ut tradit *Scarfonten. ad Ceccoper. lib. 1. tit. 6. in animadvers. nu. 24.*; sequitur ut abrogatum esse debeat jus patronatus activum, & passivum. Repugnat id quidem voluntati Fundatoris Jacobi Grilli, qui activam nominationem Capitulo reliquit, passivam vero Sacristæ, & Clericis inservientibus. Sed quoniam res in eum statum venerit, ut voluntas Fundatoris impleri amplius non possit; sequitur, ut ex hoc iusta emergat causa commutandæ voluntatis, ut statuit Sac. Congregatio in *Maceraten. Reductionis Onerum* 12. Julii 1794. Quare dum geminæ præbendæ uniuotur, quarum altera liberæ collationis est; altera pertinet ad præsentationem Capituli; optime consultum videtur utriusque iuribus, si alternativa nominatio statuatur, dummodo pro hac prima vice relinquatur libera S. Sedi Apostolicæ. Quandoquidem hæc probent EE. PP. supplicandum erit SSmo, ut hæc fieri permittat procul ab expeditione Litterarum Apostolicarum. Nemo enim esset, qui necessarios sumptus suppeditare posset ita, ut impetrata unio effectu vacua maneret.

De Reductione Missarum quærendum præterea est, Nam Eius Episcopus putat, quod licet uniantur Præbendæ; Attamen nihilo plus novo Canonico ex collatis utriusque redditibus libera superessent, quam annua scuta *septemdecim*. Quare necessaria videtur

reductio, ut congrua portio Canonico assignetur. A qua tamen immunes esse debent Missæ annuæ 63., quæ unicuique Canonico pertinent pro implemento onerum Beneficiorum, quæ Massæ Capitulari unita sunt. Missæ siquidem hujusmodi, quæ antea a duobus Canonicis celebrabantur, in posterum pro una portione integræ præstandæ erunt à novo Canonico, & pro altera repartandæ sunt inter omnes Canonicos, quibus si uno diminuto præbendato onera augmentur, fructus quoque accrescunt ex Massa distributionum. Itidem quoad Missas conventuales faciendum erit.

Reductio itaque poscitur quoad Missas proprias utriusque Præbendæ. Ex fundatione Grilli duo Missæ in hebdomadas singulas celebrandæ sunt; ex altera annuæ *sexaginta sex*. Reditus quidem impares sunt oneribus tum Missarum, tum etiam servitii chori, quod in utraque fundatione præcipuum impositum videtur. Nam facta est erectio Canonatus, & deinde injuncta celebratio Missarum. Dum itaque graviora sunt onera quam par est; reducendæ quidem sunt Missæ præ servitio chori, ubi illud Testator præcipuum habuit, ut statuit S. Congregatio in *Aquen. Reductionis 19. Decembris 1772.*; & in *Urbanien. 30. Augusti 1788.* Ad augendas vero tenues præbendas aliquando S. Congregatio reductionem Missarum concessit in *Syracusana Missarum 10. Martii 1759.*; & in *Nucerina Reductionis 13. Martii 1784.* Reductionem vero faciendam esse proponit Eminentissimus Episcopus ad geminas Missas in singulos menses.

Hinc Dubium.

An, & quomodo sit locus unioni Præbendarum, & Reductioni Missarum in casu &c.

Affirmative juxta consensum Capituli, & Votum Episcopi, celebratis tamen omnibus Missis ad formam respectivarum fundationū utriusque Canonatus, servata passiva vocatione in nominatione Capituli facto verbo cum Sanctissimo.

Sess. 7. Cap. 13.
de Reform.

LUNEN. SARZANEN. MANUTENTIONIS SUPER BONO JURE. Ab eo tempore, cujus initium non constat memoria, iueteravit in Diœcesi Lunensi, & Sarzanensi consuetudo, ut certis anni diebus Parochi exhiberent prandia, vel cœnas Clero Parochiano, qui Sacris functionibus interdium adesset. Ab hoc usu, qui obtinebat in Parœcia *Vectiani superioris* recessit modernus Parochus Aloysius Vivaldi. Quamquam enim ei satis pinguis sit congrua in annuis scutis romanis 250., nec pluris impendi consueverat quam annua scuta *quindecim* in causam cenæ, quæ in pervigilio Nativitatis D. N. J. C., & prandii, quod in Sabato Sancto, & festo die S. Titularis parari consueverat; attamen ipse vocatis quidem Parochis Ecclesiarum filialium reliquum Clerum invitare recusavit. Hanc repulsam Clerus ferre noluit, ut proinde manutentionem, & postulaverit, & exoraverit a Vic. Generali adversus Parochum Vivaldi cui reservata fuerunt jura *in petitorio*. Sed Vivaldus appellationem ad Sanctissimum interposuit, quam postea deseruit. Nunc vero jura sibi in petitorio reservata experiri vult in hac S. Congregatione. Episcopus consuetudinem in tota Diœcesi, & præcipue in Parœcia *Vectiani* confirmat, & sententiam suam concludit *=censerem Præsbiteros Vectiani superioris manutenendos esse in possessione recipiendi prædicta prandia, & cœnam, dummodo tamen recensitis diebus debitum, & consuetum Ecclesie præstent servitium, cujus intuitu etiam ab initio dicta prandia data fuisse credendum est =*

Cum neque ex juris dispositione, neque ex Synodalibus Constitutionibus, neque ex conventionem præscriptam comperiatur, quod Parochi Diœcesis Lunensis, & Sarzanensis exhibeant prandia, cœnamque Parochiano Clero, qui certis anni diebus Sacris functionibus interest; tum Parochus Vivaldi contendit quod liberalitati, & voluntati eorum, qui epulas parant, tribuendum sit, si Clerus ad cenandum, præsens dumque fuit invitatus. Quare ex actibus facultativis, nullum jus constitui posse contendit adversus eum, qui dum aliquid fecit, poterat arbitrato suo non facere, ut post *Text. in L. 1., & 2. ff. uti possidet tradit*

Ro.

Rota ilec. 29. num. 6. part. 6. Recen. & decis. 812. numer. 6. coram Merlin. Nec sibi obesse putat longævam observantiam, quæ in actibus facultativis licet centenaria sit juris præscriptionem non inducit ex solo temporis lapsu. Non enim aliter necessitas intervenisse intelligitur, nisi & Parochus coactus fuisset ad præstandas epulas, & ipse coactioni acquiescens epulas præstaverit. Remota autem exactione, & acquiescentia, nec per mille annos actus facultativi præscribuntur, ut docuit Rota in Terracinen. Molendini 16. Junii 1747. §. 7. cor. Vicecomite, in Carnerinen. Juris Molendi 10. Decembris 1755. §. 3. cor. cl. me. Card. Parracciano in Romana Privativæ super negocio principali 11. Februarii 1765. §. fin. coram Eminentissimo de Zelada.

Contra hæc Clerus magnopere confidit in centenaria. Hæc enim cum immemorabili æquiparetur omnes præsumit titulos, unde actus initio facultativi, postea necessarii evadant. Interest sane multum an centenaria ad præscriptionem, vel præsumptionem afferatur. Compertum profecto apud omnes est actus facultativos ex solo temporis lapsu præscribi non posse, nisi accedat coactio, & acquiescentia secundum auctoritates superius allegatas. At centenaria præsumptionem inducit cujuscumque melioris tituli, ut censeatur Parochos, qui tanto tempore epulas præstarunt, potius id necessitate cogente, quam voluntarie fecisse, ut tradit Rota in Avenionen. seu Carpenctoraten. Bannalitatis Furni 11. Janii 1784. §. 10. coram Eminentissimo Flangini, in Ferentina Furnorum quoad Laicos 3. Julii 1793. §. 5. coram R. P. D. Resta. In Sabinen. Juris Privativi 5. Julii 1802. §. 2. coram R. P. D. Serlupi.

Ex his deliberandum erit.

An, & de cujus bono jure constet ad effectum manutentionis in casu &c.

Non proposita cum sequenti :

*Scss. 21. cap. 5.
de Reform.*

S POLETANA TRANSACTIONIS. Repetino morbo correptus est mense Januarii anni 1796. Franciscus Bini villicus PP. Oratorii Civitatis Spoleti, qui habitabat domum ad eosdem Patres spectantem, sed ab ædibus Congregationis intersecante publica via disjunctam. Nihilominus quod domus infirmi posita esset intra Paræciam S. Gregorii Minoris, quæ ad PP. Doctrinarios pertinet, Patres tamen Oratorii infirmo Sacramenta ministrarunt, eoque defuncto furtus per publicam viam ad propriam Ecclesiam extulerunt, & emolumenta perceperunt. Ne sui juris detrimentum caperet Parochus S. Gregorii vadimonio oblato PP. Oratorii coram Vicario Generali postulavit restitutionem Cadaveris, & emolumentorum, & manutentionem in quasi possessione exercendi jura Parrochialia super domo ad eosdem Patres Oratores spectantem, simulque inhiberetur eisdem, ne per publicam viam intra limites Paræciæ facere possent processionem Palmarum, & associationem Cadaverum, licet defuncti essent de gremio Congregationis. Obtinuit in hoc judicio Parochus S. Gregorii, & PP. Oratorii succumbentes ad A. C. interposuerunt appellationem, quæ prosecuta non est ob superventam rerum publicarum perturbationem Restituta hinc veteri disciplina de incunda transactione actum est, & Capitula concinnarunt, quarum approbationem ab hac Sac. Congregatione expostulant.

Hæc vero ejusmodi sunt -I. *Per parte dei PP. della Congregazione dell'Oratorio si conviene, che cedono ad ogni Appello, che fecero in Roma dalla sentenza emanata contro di essi dal Vicario Generale di Spoleto nel primo punto della lite, per cui volevano sostenere, che alcune fabbriche, e magazzini propri aggiacenti alla Casa Maggiore, ma intersecata da via publica non fossero soggette alla giurisdizione del Paroco sudetto di San Gregorio, ed in appresso le riconosceranno sempre soggette sotto le stesse vedute* II. *Per parte dei PP. Doctrinari, e segnatamente del Paroco sudetto di S. Gregorio non più si molestino li PP. del Oratorio nella pratica da essi tenuta di girare intorno la loro casa, e chiesa con i propri cadaveri, e Processione delle Palme, e*
nep-

deppur siano tenuti ad osservare in esse il rigore del subgrudio, benchè ancora in questa secondo punto di lite loro intentata dal detto Parocho di S. Gregorio Minore ne ricevessero sentenza contraria dal prelodato Vicario Generale, perchè avanti al suo Tribunale non avevano giuridicamente provato la consuetudine immemorabile, e perciò avevano appellato in Roma III. Che i PP. Dottrinari, e rispettivo sudetto Paroco nulla richieda, e ceda que' miserabili emolumenti nel funerale fatto dai sudetti PP. dell' Oratorio di circa 30. o 40. Paoli d'un loro domestico garzone morto nelle sudette Fabbriche, e Magazzini sudetti aggiacenti alla loro Casa, ed inoltre, che soccombano alla spesa di scudi 5. della intera fatta, ed asserita da medesimi di scudi 30. fini nella lite sostenuta presso Monsignor Vescovo, e per la Scrittura dell' Avvocato in Roma IV. I PP. dell' Oratorio nell'atto dell' Instrumento da farsi rifaccino, e paghino in mano del sudetto Paroco di S. Gregorio Minore gli residui scudi 25. de' sudetti scudi 30. fini come sopra spesi dalli sudetti PP. Dottrinari senza valutare le spese fatte dalli PP. dell' Oratorio per loro stessi.

Emus Episcopus probandum esse putat hanc transactionem = Sembra a me potersi loro accordare stante la rinuncia, che si fa ad ogni ulteriore litigio, ed attesa l'evidente utilità, che hinc inde ne risulta = Transactio quidem quæ finem liti imponit, æqua hinc inde, & utilis esse debet, ut vicissim sua jura remittant, & aliquid utilitatis litigantes sibi quærant, ut ex Text. in leg. 2. ff. de Transact. tradit Rota decis. 207. num. 6. coram Molines, & decis. 47. num. 3. cor. Veri. . Patres Oratorii in judicio succubuerunt, & dum renunciaverunt prætensis juribus Parochialibus super domibus sejunctis a Monasterio nihil sane amiserunt, cum jura Parochialia exercere nequeunt supra extraneas personas, & domos extra monasterium ut ex Clem. I. de privileg. tradit. Monacell. Form. tom. 1. Formul. 6. tit. 6. num. 16. PP. vero Doctrinarii licet concesserint licentiam ducendi funera defunctorum e gremio Congregationis, & Processionem Palmarum intra limites Parochie nullum detrimentum intulerunt propriis juribus, dum

17. Decembris 1803.

dum id faciunt PP. Oratorii de licentia Parochi, & ex
permissu in transactione concessa ut statuit Sac. Con-
gregatio Rituum in *Hispalen.* 26. Febrnarii 1628. . Ex-
pensæ vero litis in transactione conveniri solent, &
merito PP. Oratorii sponderunt refectionem cum judi-
cio offenderint, ut observat *Rota decis.* 217. num. 6. co-
sam *Olivat.*

Dubium proponitur.

An sit probanda transactio in casu &c.

INDEX

RESOLUTIONUM

*Quæ prodierunt in Causis in S. Congregatione Concilii
anno 1803. propositis.*

A

- A**ffrancatio vide *Canon*
- A**lienationem fundi ad Beneficium spectantis factam in publica licitatione favore Consanguinei Beneficiati, validam esse dixit S. Congregatio in *Recanaten. Sanationis 26. Novembris pag. 225.*
- A**pplicationem Legati Missarum a [Nicola]o Celi relictis super bonis in Territorio Frontonis existentibus decrevit S. Congregatio favore Pareciæ ejusdem Oppidi ad effectum retinendi Cappellanum Curatum, qui tot Missas celebret ad taxam perpetuæ, quot sunt redditus in *Pisauren. Applicationis Hereditatis 23. Julii ad II. Dub. pag. 175.*
- A**pplicationem legati Missarum manualium a Canonico Solimani relictis, vel in Cappellaniam perpetuam, vel in levamen Orphanotrophii rejecit S. Congregatio in *Firmana Legati 26. Novembris ad II. Dubium pag. 229.*
- A**pplicationem legati p[ro]p[ri]i Bedetti in causam stipendii publici ludi magistri decrevit S. Congregatio in *Feretrana Applicationis Hereditatis 25. Junii pag. 154., & 23. Julii pag. 165.*
- A**pplicationem reddituum superextantium Sodalitatum Oppidi Suriani decrevit S. Congregatio ad levandam inopiam Nosocomii ejusdem Oppidi in *Hortana Applicationis 15. Januarii pag. 2.*
- A**pplicationem reddituum Sodalitii della *Morte* Esinæ Civitatis a Capitulo Collegiæ Ecclesiæ petitam pro augmento Præbendarum rejecit S. Congregatio in *Esina Suppressionis, & Applicationis 21. Maii p. 111.*
- A**pplicationem Subsidiarum dotalium in causam erigendi Monasterii denegavit S. Congregatio in *Hieracen. Applicationis Subsidiarum Dotalis, & Reductionis Missarum 23. Julii ad I. Dub. pag. 147.*

Hereditas Nicolai Celi in incertum pium opus eroganda applicata est Rev. Fabricæ S. Petri ex privilegiis, quibus ipsa fruitur in *Pisauren. Applicationis Hereditatis 25. Julii ad I. Dubium pag. 175.*

C

- C**appellaniarum Moretti suspensionem, quam Archiopitali SS. Salvatoris ad Sancta Sanctorum ad triennium concesserat Sag. Congregatio die 28. Martii 1801., prævio recessu a Decisis revocavit in *Romana Suspensionis onerum 20. Augusti pag. 186.*
- Denegatur Cappellanæ suspensio ad sublevandum Patronum pauperem cum non constiterit de extrema inopia, & ex suspensione detrimentum caperent passive vocati in *Camerinen. Suspensionis Nominationis, & Reductionis 12. Februarii p. 37.*
- Canonis redemptionem factam ab Emphyteutis in pecunia papyracea, sive *Assignati* irritam declaravit S. Congregatio ob læsionem enormissimam illatam Capitulo S. Laurentii in Damaso Domino directo, cui redintegrationem concessit in *Romana Canonis 30. Aprilis pag. 78.*
- Canonis affrancationem deficiente utilitate Ecclesiæ denegavit S. Congregatio in *Fulginate. Affrancationis 25. Junii pag. 147.*
- Cæmeterii ædificationem in Portu S. Georgii faciendam esse in casu, de quo agitur sumptibus Communitatis definitum fuit in *Firmana Reædificationis Cæmeterii 15. Januarii pag. 11.*
- In Chori servitio substitutionem fieri possent S. Congregatio inter Capitulares, exclusis Coadiutoribus, & dummodo Substitutus non sit servitio Chori eadem die addictus, & substituens non absit a Diocesi, nec substitutiones sint nimium frequen-

- quentes in *Montis Alti Servitii Chori* 25. Junii pag. 141.
- Commutavit S. Congregatio legatum Missarum manualium in Cappellaniam perpetuam in *Spoletana Commutationis Voluntatis* 25. Junii pag. 141.
- Commutatio voluntatis vide *Applicatio*.
- Conventionem inter Patronum, & Cappellanum, ut hic minori elemosina, quam in fundatione statuta erat, Missas celebraret, ille vero superextantes redditus in pauperes consanguineos distribueret, repro-
bavit S. Congregatio in *Romana Elemosinae Missarum* 26. Novembris pag. 235.

D

- D**ecimas Prædiales solvendas esse in loco, in quo sita sunt bona, definivit S. Congregatio revocata Rejudicata A. C. Amadei, quæ immunes ab hoc onere declaraverat Fanenses possidentes in aliis Territoriis in *Fanen. Decimarum* 30. Aprilis pag. 90.
- Decimarum Parrochialium cessionem, quam Capitulum Sutrinum facere postulabat mensæ Episcopali pro decimis ab ipso Capitulo debitæ eidem mensæ, rejecit S. Congregatio in *Sutrina Cessionis* 12. Februarii pag. 20.
- Dismembrationem Beneficii Curati, ad erigendam Dignitatem Archipræsbiteralem denegavit S. Congregatio in *Aretina Erectionis Archidiaconatus* 23. Junii pag. 144.
- Breve Dispensationis ab ætate ad beneficium obtinendum tanquam subreptitium, & obreptitium, & læsivum juris tertio quæsiti ex fundatione, & præsentatione reportandum esse decrevit in *Piscien. Beneficii* 21. Maii ad I. Dub. pag. 120.
- Pariterque rejecit supplicationem ex integro signandam super dispensatione ætatis, ne præjudicium juri per tertium quæsito inferret *ibidem ad II. Dubium*.
- Quas resolutiones confirmavit die 23. Julii pag. 173.
- Dispensationem ab irregularitate prævio recessu a Decisis sub die 19. Julii 1802. concessit S. Congregatio Præsbitero Paulo Naselli, cum clausula *dummodo non celebret in loco patris Criminis in Messanen. Irregularitatis* 20. Augusti pag. 183.
- Dispensationem ab irregularitate, quam Præsbiters Fancelli contraxerat ob susceptos ordines sine dimissorialibus Episcopi Cingulani sub quo ortum duxit, & passam inquisitionem pro stupri Crimine differendam esse decrevit S. Congregatio, usque dum Orator daret majora signa penitentiae

& constantis emendationis in *Auximana, & Nucerna Dispensationis ab irregularitate* 10. Septembris pag. 202.

Dispensationem ab irregularitate denegavit S. Congregatio Josepho Cutellio, qui per extortas malis artibus dimissoriales ordines suscepit, & censuris, ac suspensione irritus in ordine ministravit in *Siracusana Irregularitatis* 26. Novembris pag. 246.

E

- I**n Ecclesiæ Parrochialis SS. Viti, & Modesti Oppidi Montis Birotii restorationem contribuere debere annua scuta 250. Conventum S. Marci PP. Eremitarum Congregationis B. Petri a Pisis definitum fuit in *Pisaren. Reparationis Ecclesiæ super executione Decreti* 12. Februarii pag. 24.
- Emphitheusim bonorum Sodahtii Suffragii Perusiæ deliberandam esse Felici Sepi, licet in secunda affixione edictorum oblationem protulerit, decrevit S. Congregatio in *Perusina Emphitheusis* 23. Julii p. 165.
- In qua resolutione perstitit die 10. Septembris pag. 206.
- Examinatores Synodales ab Episcopo Montis Alti electos probavit S. Congregatio non obstante irrationabili dissensu Capituli in *Montis Alti quoad Examinatores Synodales* 23. Julii pag. 178.
- Expensas pro salario Exactoris, Archivistæ, & Procuratoris jussit S. Congregatio deducendas esse ex Massa Legatorum Missarum, quæ separata fuit a Massa Capituli Cathedralis Ecclesiensis in *Ecclesien. Onorum* 23. Julii ad I. Dubium pag. 173.

J

- J**ubilationis Indultum denegatur Josepho Orengo Canonico in Cathedrali Albintimilii ob præstitum non laudabiliter quadragenarium chori servitium in *Vintimilien. Jubilationis* 26. Martii pag. 60.
- Jurisdictionem privativam habere Episcopum Fulginatensem decrevit S. Congregatio in stipulatione contractuum Monasterii, & Monialium S. Claudii Ordinis S. Francisci Civitatis Fulginei exclusa omni cumalativa jurisdictione, & præsentia Superioris Regularis, & Syndaci Apostolici in *Fulginaten. Jurisdictionis* 20. Augusti pag. 183.
- Jurispatronatus cessio probatur ea conditione, ut cessionarius expensam faciat restorationis Ædium Beneficii in *Placentina Cessionis* 26. Martii pag. 47.

Cessionem juris patronatus ex titulo oneroso sibi stipulatam a Petro Manelfi super Cappellaniam a Philippo Costantini institutam rejecit S. Congregatio, mandavitque, ut Cappellania erigeretur ad formam foundationis in *Nullius Farsen. Cappellaniae* 10. Septembris pag. 205.

L

Legatum Marchionis Vincentii Giustiniani integrum præstandum esse Chienasibus, neque diminuendum pro rata deficientium fructuum Locorum Montium definivit Sac. Congregatio in *Chien. Legati* 20. Augusti pag. 194.

Legatum Missarum a Canonico Solimani relictam præstandum esse definivit S. Congregatio ad formam Testamenti ex mobilibus facta significatione sumptis comprehensa etiam pecunia, & rebus pretiosis in *Firmansa Legati* 26. Novembris ad I. Dub. p. 229.

M

Missarum numerum ex fundatione incertum taxavit S. Congregatio in *Fanen. legati Missarum* 10. Septembris ad I. Dub. p. 216.

Missarum translationem ab Ecclesia a Testatore designata deficiente necessitate denegavit S. Congregatio, in *Hieracen. Applicationis Subsidiarum Dotialium, & Reductionis Missarum* 25. Julii ad II. Dub. p. 152.

Unicam Missam pro Populo applicandam esse in Parrochiali Cathedralis Visensis licet Paræcia in plures Vicarias distributa sit, decrevit S. Congregatio in *Visen. Applicationis Missæ pro Populo* 17. Decembris pag. 263.

Missæ Majoris applicationem ex fundatione Canonici Antiochi Murgia præstandam per Capitulum Ecclesiense, attendente diminutione reddituum fundi legati, delevit S. Congr. descripto tamen Canonico Murgia in tabella benefactorum in *Ecclesien. Onerum* 23. Junii ad II. Dub. pag. 173.

Et Capitulo absolutionem quoad præteritum ob neglectam applicationem concurrente bona fide indulgit *ibidem* ad III. Dub. pag. 173.

Missarum Reductio vide *Reductio*.

P

In concursu ad Parrochiales de mala relatione examinatorum cognosci non posse

censuit S. Congregatio, nisi integra acta concursus essent allata in *Lucana Concursus* 21. Maii pag. 129.

Paræciæ Castri Serra dismembratio rejicitur, sed ut remotioribus Parrochianis consultum sit, uniuntur Paræciæ duo beneficia pro stipendio Cappellani Curati in *Nullius Nomentulae Erectionis Paræciæ, & Unionis* 12. Februarii pag. 33.

Dismembrationem Paræciæ S. Joannis Civitatis Anconæ utpote nullam revocavit Sac. Congregatio, & ejusdem Parocho Giocoli redintegrationem concessit ad regiones dismembratas in *Anconitana Dismembrationis* 30. Aprilis pag. 94.

Parocho Falconaræ conceditur redintegratio ad regionem di *Fiamisino* nulliter dismembratam, deputato tamen in eadem regione Cappellano Curato sumptibus ejusdem Parocho in *Anconitana Dismembrationis, & Reintegrationis* 12. Februarii pag. 30.

Patronorum consanguineis indigentibus consuluit S. Congregatio, ut, celebratis Missis per Cappellanos ad manuales, superextantes redditus inter eos distribuerentur arbitrio Archiepiscopi per quinquennium in *Neapolitana Elemosina. Missarum* 16. Novembris ad II. Dub. pag. 235.

Patronus vide *Conventio*.

Præbendarum augmentum a Canonicis Collegiatae S. Cristinae Civitatis Eugubi petatum ex hæreditate Triangoli rejecit S. Congregatio, & Episcopo injunxit, ut incumberet pro applicatione Missæ Conventualis, sin minus referret de legitima causa in *Eugubina Præbendarum* 10. Septembris pag. 219.

Præbendam Canonicalem ex fundatione Julii Cesaris Bojani in Cathedrali Guastalla erectam cum annuo reddito, quo cæteri Canonicatus fruebantur, augendam esse decrevit S. Congregatio, quia auctæ erant cæterorum Canonicorum Præbendæ in *Nullius Guastalla. Præbendæ* 26. Novembris pag. 253.

Præcedentiam in Choro, & cæteris S. Functionibus post Canonicos dandam esse Beneficiatis Caroni in Capitulo Collegiatae Sublatensis definivit S. Congregatio in *Nullius Sublaten.* 21. Maii pag. 133.

Præceptum Paschale non in Cathedrali Amerina, sed in propria Paræcia implendum esse respondit S. Congregat. confirmato S. Visitationis Decreto in *Amerina Decreti S. Visitationis quoad Præceptum Paschale* 10. Septembris pag. 213.

Præbiteros Simples Civitatis Interamnensis adigendos esse ad assistentiam Pontificalibus proprii Episcopi, nec non ad interes-

sendum collationibus casuum moralium, & S. Rituum ad formam Concilii Romani tit. 11. cap. 9. definivit S. Congregatio confirmans Resolutionem præcedentis anni in *Interamnen. Decretorum* 26. Martii pag. 51.

Punctaturas pro vacanti Præbenda pænientiali solvendas esse post deductum ex fructibus stipendium Economi decrevit S. Congreg. in *Sarsinaten. Punctaturarum* 26. Novembris pag. 244.

R

Reductionem Missæ pro Populo non obstante maxima inopia Parocorum denegavit S. Congregatio præcedentem resolutionem confirmans in *Comen. Missæ pro Populo* 15. Januarii pag. 2.

Reducitur applicatio Missæ Conventualis ad dies festos tantum de præcepto attentata tennitate Præbendarum in *Siracusana Reductionis. Missæ Conventualis* 12. Februarii pag. 39.

Reductio Missarum denegatur exclusâ diminutione eorum fructuum, qui a fundatore pro Elemosina Missarum relictæ fuere in *Camerinen. Suspensionis Nominationis* 12. Februarii pag. 37.

Trium Cappellaniarum Reductio conceditur ad unam tantam celebratis quotannis Missis biscentum attentata diminutione fructuum LL. Montium, qui pro fundo Cappellaniarum fuerunt assignati in *Amerina Visitationis SS. Liminum* 24. Martii pag. 47.

Restorationibus necessariis Domus ad Cappellaniam spectantis prospexit S. Congregatio suspensa medietate Onerum Missarum ad triennium in *Fanen. Legati Missarum* 10. Septembris ad II. Dub. pag. 216.

S

Subsidiorum Dotialium cumulum in summa Scutorum 150. ex Fundatione de Dominis dandum esse decrevit S. Congregatio Claræ Gerardini consanguineæ fundatoris, licet Matrimonium jam contraxisset in *Nullius Terræ Pontiani Subsidiis dotialis* 26. Novembris pag. 240.

Suppressio vide *Applicatio*.

Suspensionem ab Ordinario Guastallensi inflictam Subdiacono Biagi, qui sine testi-

monialibus proprii Ordinarii Subdiaconatum suscepit cum dimissorialibus Episcopum Mantuani ratione beneficii in hac Diocesi obtenti, servandam esse dixit S. Congregatio in *Nullius Guastallæ Suspensionis* 17. Decembris pag. 260.

Suspensionem a Paræcia, & a Divinis ab Episcopo Perusino inflictam Parocho della *Rabatta* Jacobo Bolletta probavit S. Congregatio in *Perusina Suspensionis ad I. Dub.* pag. 85.

Ejusdemque Parochi Patrimonio, & alimentis prospiciendum esse decrevit ex redditibus Paræciæ, sin minus prout *de jure ibidem ad II. Dub.*

Reclamante porro eodem Parocho Bolletta eadem S. Congregatio rescripsit in *decisis & amplius & ad mentem*, quæ fuit, ut per Curiam Episcopalem procederetur criminaliter ex integro super omnibus criminibus Parochi Bolletta in *eadem Perusina Suspensionis* 20. Augusti pag. 188.

T

Transactionem inter Patronum, & Cappellanum initam, in qua ille se obstrinxit præter certam summam huic quotannis solvendam ad onera omnia, & expensas reparationis Cappellæ, probavit S. Congregatio in *Terracinen. seu Privernen. Approbationis concordie, & suspensionis Onerum ad I. Dub.* 30. Aprilis pag. 111.

Transactionem inter Parochum & Æconomum Curatum super divisione emolumentorum Parrochialium servandam esse, definivit S. Congregatio in *Ferentina Emolumentorum* 15. Junii pag. 154.

U

Unionem duarum Præbendarum Cathedralis Sutrinæ attentata fructuum tenuitate decrevit S. Congregatio celebratis tamen omnibus Missis ad formam respectivarum fundationum necnon servata passiva vocatione Clericorum Ecclesiæ inservientium, cum nominatio fieret a Capitulo, in *Sutrina Unionis, & Reductionis* 17. Decembris pag. 267.

F I N I S

I N D E X

C O N C L U S I O N U M .

*Quæ adnotatæ sunt in Foliis Causarum
anni 1803.*

A L I E N A T I O .

Bona Ecclesiæ alienari possunt in subsidium pauperum *pag. 13. §. Præ munere.*
 Utrum irrita sit alienatio rerum Beneficiorum facta Consanguineis Beneficiatorum non satis liquet *pag. 220. §. Utrum.*
 Textus in *Can. Decenter 6. distin. 9.* agit non de rebus, sed de officiis ecclesiasticis non alienandis favore Consanguineorum *ibidem.*
 Constitutio Alexandri VII. In *suprema* prohibet tantum Beneficiatis Urbis, ne bona Beneficiorum concedant in Emphiteusim, aut locationem propriis Consanguineis, aut affinibus ad tertium gradum *ibidem.*
 Redemptio rei alienatæ exerceri non potest, nisi adsit pactum redimendi, vel in casibus, quibus a jure datur venditori actio pro redemptione *pag. 13. §. Quod.*

A P P L I C A T I O .

Applicata fuerunt subsidia dotalia in Fabricam Ecclesiæ Parrochialis *pag. 150. §. Primum Dubium.*
 Applicata fuerunt legata Missarum ad sublevandam Parociæ necessitatem *pag. 175. §. Quatenus.*
 Reditus a Testatore relicti in certum usum, in alium applicari non possunt, nisi concurrat necessaria causa *pag. 4. §. Petite.*
 Hæc causa justa reputatur Nosocomii necessitas *ibidem.*
 Applicatio Missæ; vide *Missa.*

B E N E F I C I U M , B E N E F I C I A T U S .

Divisio Beneficii præcipue Parrochialis non permittitur, nisi concurrat evidens, precisa, & absoluta necessitas *pag. 142. §. Contra.*
 Augumentum divini cultus est justa causa faciendæ divisionis *pag. 142. §. Dum.*
 Unio Beneficiorum repugnat voluntati Fundatoris *pag. 40. §. Unio.*

Conceditur concurrente necessitate, vel utilitate Ecclesiæ, & consensu eorum quorum interest *ibidem.*

Uniantur Beneficia ad succurrendam Mensæ Episcopalis indigentiam *pag. 196. §. Propositur.*

Indultum super dispensatione ætatis ad effectum assequendi Beneficium nunquam conceditur, si absit justa causa, & vergat in præjudicium alterius vocati jam præsentati *pag. 119. §. In secundo.*

C A N O N .

Canonis redemptio in Schedis nummariis, sive *Assignati* facta eo tempore, quo jam opinione publica deciderant, irrita est ex lesione enormissima illata Domino directo, qui vix quartam partem justii pretii recepit *pag. 70. §. Contendunt.*

C A P P E L L A N I A , C A P P E L L A N U S .

Cappellania est Sacerdotalis actu cum in persona præsentanda requiritur qualitas Sacerdotis *pag. 190. §. Nec.*

In Cappellania sacerdotali actu non potest institui Clericus, qui præsentatus a Patronis, nec dispensationem intra quadrimestre obtinuit, nec intra annum ad S. Ordines promoveri poterat *ibidem.*

Cappellani licet amovibiles non possunt expelli a Cappellania, nisi justa concurrente causa *pag. 185. §. Cappellani.*

Secus si sint *manuales*, & *Servitricæ* *ibidem.*
 Cappellanorum suspensio, si lædat jus Cappellanorum, concedi non solet, nisi ex necessaria causa *pag. 185. §. Ex quibus.*

Maximè si Patronus expellere velit Cappellanos amovibiles, non ut alium substituatur, sed ut suspensionem Cappellaniæ obtineat *ibidem.*

Dispensationem a suscipiendis ordinibus concedi nequit, quando alter ex litteris

ris Apostolicis jam beneficium consequutus est pag. 190. §. *In secundo*.

C Æ M E T E R I U M .

Cæmeterii constructionem alii putant faciendam esse juxta traditam a Tridentino *Sess. 21. Cap. 1. de Reform.* regulam pro Ecclesiis, ut scilicet primum sumptibus Ecclesiæ, vel Rectoris, deinde Patronorum, vel Beneficiatorum, tandem in subsidium Parochianorum perficiatur pag. 9. §. *Verum*.

Alii vero, quorum frequentior Sententia est, putant, quod Cæmeterium extruendum sit sumptibus Parochianorum, cum eorum commodum respiciat *ibidem*.

Si tamen adsit consuetudo, quod Communitas sepulturas construxerit, tum sane tenetur ipsa Communitas pag. 10. §. *Sacra*.

C H O R U S .

In chori servitio de rigore juris non potest alter alterum substituere pag. 137. §. *Tridentinum*.

Ex æquitate tamen admittitur substitutio certis conditionibus *ibidem*.

Dummodo substituens, & substitutus non sit eodem tempore servitio addictus pag. 137. §. *In Eugubina*.

Absentes a Civitate, ejusque suburbiis non possunt substituere pag. 137. §. *In Fulginaten*.

Coadiutor non potest substituere pag. 138. §. *In Spoletana*.

Substitutiones esse non possunt nimium frequentes pag. 138. §. *In Alatrina*.

CLERICUS, CLERICI .

Clericus condemnatus a Judice laico non potest ex hac inquisitione condemnari a Judice Ecclesiastico pag. 82. §. *Primum*.

Ex Concilio Romano *Cap. 9. tit. 15.* omnes Clerici Sacris Ordinibus initiati intervenire debent collationi casuum conscientiarum pag. 49. §. *Maxime*.

Sunt qui putant, Presbiteros simplices non Confessarios non teneri ad interensendum huic collationi pag. 50. §. *Ad Alterum*.

Secus tamen censuit Sac. Congregatio pag. 47. §. *Undecim*.

C O N C U R S U S .

Rejectus in concursu potest appellare a mala relatione Examinatorum pag. 121. §. *Pellionus*.

CONSUETUDO .

Immemorabilis cohibet juris dispositionem, & affert quemcumque titulum pag. 22. §. *Quod*.

Contra Tridentinas Sanctiones nulla contra consuetudo inveni potest pag. 213. §. *Nihilominus*.

C O N T R A C T U S .

In omni Contractu rerum Ecclesiarum spectanda est necessitas, & utilitas pag. 96. §. *Cum*.

Contractus omnes tacitam secumferunt conditionem rebus in eodem statu manentibus pag. 166. §. *Duo*.

Si vergant ad læsionem reduci debent ad æquitatem *ibidem*.

Conventiones quoad celebrationem Missæ vide *Simonia*.

D A M N U M .

Qui damni author est ad emendationem tenetur pag. 9. §. *Parochiani*.

D E C I M Æ .

Jus decimandi habent Parochi ex dispositione juris pag. 87. §. *Ex Allegationibus*.

Exigere possunt decimas super omnibus prædiis sitis in districtu Parociæ sive ab Indigenis, sive ab Alienigenis Pocsideantur *ibidem*.

Jus decimandi præscribitur ex quadragenaria una cum titulo saltem colorato pag. 80. §. *Hæc*.

Immemorabilis tribuit exemptionem a præstatione decimarum pag. 88. §. *Fanenses*.

Personæ laicæ non possunt imponere, & exigere Decimas parochiales pag. 89. §. *Hæc*.

E C C L E S I A .

Ecclesia gaudet privilegiis Minorum pag. 12. §. *Postulant*, & pag. 164. §. *Verum*.

Ei competit restitutio in integrum adversus alienationem, in qua fuit læsa saltem in sexta parte pretii *ibidem*.

Nec non habet Beneficium addictionis in diem pag. 164. §. *Verum*.

Ecclesia Cathedralis est Paræcia universalis Civitatis, & cæterarum Paræciarum Matrix pag. 211. §. *Parochis*.

Quoad administrationem Sacramentorum nullam habet prærogativam supra cæteros Parochos *ibidem*.

Ecclesiæ Contractus, vide *Contractus, Alienatio*.

E P I S C O P U S .

Episcopo celebranti, & alia Pontificalia exercenti Canonici, & Beneficiati assistere debent pag. 48. §. *Nec*.

An vero teneantur Præsbyteri simplices controversia est pag. 49. §. *Defensor*.

Si ex Synodo Diœcesana, vel consuetudine Præsbyteri simplices ad hanc assistentiam teneantur, tum eosdem Episcopus compellere potest pag. 48. §. *Nec sibi*.

Episcopus a Clericis suæ Diœcesis nequit servitia petere, quæ in jure expressa non sunt pag. 49. §. *Defensor*.

Episcopus aliquando potest procedere ex informata conscientia pag. 177. §. *Quatenus*.

Sed debet exponere causas, quæ suam conscientiam moverunt, si requisitus fuit a Sede Apostolica *ibidem*.

Episcopus ex sua ordinaria jurisdictione exclusis Superioribus regularibus intervenire debet in contractibus & stipulationibus Monialium pag. 180. §. *Ex Concilii*.

Episcopus tenetur ad alimenta Clerici, quem vel sine titulo, vel cum titulo minus idoneo ad Sac. Ordines promovit pag. 187. §. *Contra*.

Numquam vero cogendus est ad præstanda alimenta Parocho criminoso *ibidem*.

Episcopus tamquam Parochus totius Diœcesis Missam pro universo grege applicare tenetur pag. 262. §. *Ex*.

E M P H I T H E U S I S .

Delitescente Instrumento Investituræ agi non potest ad Devolutionem pag. 146. §. *Hæc*.

Ex tenuitate Canonis, & ex consuetudine *appodiandi* in ea regione, in qua sita sunt bona, conjici potest, quod concessio potius redoleat *appodiationem*, quam *Emphitheusiam* *ibidem*.

Oblationes, quæ faciunt meliorem conditionem Ecclesiæ admittuntur etiam post expiratum terminum in edictis præfixum dummodo re integra & ante executum beneplacitum superaccesserint pag. 164. §. *Verum*.

E X A M I N A T O R E S S Y N O D A L E S .

Examinatores extra Synodum eligere potest Episcopus, si a Sede Apostolica facultatem impetraverit, quæ concedi solet accedente consensu Capituli pag. 176. §. *In postrema*.

Examinatores hujusmodi debent esse magistri, seu doctores, aut licentiati in theologia, aut jure canonico, aut qui ad

hoc munus videantur idonei pag. 177. §. *Cæterum*.

Arbitrio Episcopi permissum est etiam proponere, qui nullo gradu decoratus est *ibidem*.

Quoties Episcopus eligit, qui habent requisita a Tridentino præscripta, Capitulum ex justitia consensum præstare debet pag. 177. §. *Quatenus*.

Et si injuste dissentiat consensus habetur pro præstito *ibidem*.

Capitulum non potest rejicere Examinatores ex informata conscientia *ibidem*.

Et Examinatores non obstante dissensu Capituli habentur tamquam legitime deputati *ibidem*.

Vide *Paræcia*.

E X P E N S Æ .

Expensæ ad illum pertinent, de cujus interesse, & utilitate agitur pag. 266. §. *Duo*.

F A B R I C A S . P E T R I .

Ex Constitutionibus Ss. Pontificum Julii II. Leonis II. Clementis VII. Pauli III. Alexandri VII. Fabrica S. Petri vindicat hæreditates, & legata incerta pag. 174. §. *Nunc*.
Incerta sunt sive collata in arbitrium executorum, sive præferant nullam certam institutionem, vel designationem operis *ibidem*.

Relicta hærede *P anima sua*, nullo præcipuo injuncto opere, hæreditas pro incerta habetur *ibidem*.

J U B I L A T I O .

Conceditur ob continuatum, & laudabile 40 annorum servitium pag. 59. §. *Silentibus*.

Hoc deficiente servitio nil prodest vel gravis ætas, vel infirma valetudo ad obtinendum Indultum Jubilationis *ibidem*.

I R R E G U L A R I T A S , I R R E G U L A R I S .

Irregularitatem contrahit, qui suspensus in ordine ministrat pag. 200. §. *Proposita*.

Quique Ordines furtive suscepit pag. 245. §. *Dum*.

Illiterati sunt irregulares *ibidem*.

Facilius indulgetur dispensatio, ubi Episcopus irregularem commendat, et abest mala fides pag. 246. §. *Verum*.

J U S P A T R O N A T U S .

Insigni Benefactori conceditur jus patronatus pag. 74. §. *Dum*.

Illicita est venditio Jurispatronatus, & a SS. Canonibus reprobata pag. 44. §. *Quod si*, & pag. 171. §. *Dum*.

Cessiones onerosæ, & correlative jurispatronatus æquiparantur venditioni, & eas reprobavit Sac. Congregatio *ibidem* & pag. 203. §. *Admodum*.

Si tamen lucrum ex cessione non perveniat in cedentem, sed tendat in utilitatem Ecclesiæ tum non reprobantur pag. 41. §. *Verumtamen*, & pag. 171. §. *Dum*.

JUS QUÆSITUM.

Princeps non tollit jus alteri quæsitum pag. 119. §. *Cecchius*.

Quando jus alicujus pendet ab incerto eventu quæsitum dici non potest nec in habitu, nec in potentia pag. 115. §. *Moderato*.

Jus quæsitum est passive vocato statim ac est de familia contemplata, & a legitimo Patrono est præsentatus pag. 119. §. *In secundo*.

LEGATUM.

Quoties in dispositione assignatio fundi præcedit designationem oneris, tum obligatio hæredis est taxativa ad fundum assignatum pag. 135. §. *Nititur*, & pag. 151. §. *Reductio*.

Tradito fundo taxativè legato hæres ab omni obligatione liberatur pag. 139. §. *Legatum*.

Sed si Testator præter certum fundum, etiam omnia bona pro legato obnoxia voluit, tum legatum non est amplius taxativum, nec perempto, aut imminuto fundo hæres ab obligatione liberatur pag. 151. §. *Reductio*.

Quando bona pro legatis relicta diminutionem tulerunt legata pro rata diminui debent pag. 193. §. *Contra*.

Legatis *li Mobili* non venit, nisi domestica suppellex pag. 227. §. *Utro*.

Inspicienda tamen est voluntas Testatoris super significatione vocabuli *li Mobili* pag. 228. §. *Animadvertant*.

Qui per universalem donationem patrimonium dimisit, non potest legare nisi res in donatione reservatas pag. 227. §. *Utro*.

Lagata incerta. Vide Fabrica S. Petri.

LEGES.

Ad promulgationem legum Ecclesiasticarum satis est, quod in Ecclesia publicè legantur pag. 148. §. *Reproponitur*.

Ex autoritate Legislatoris vim accipit lex non ab acceptance Populi pag. 48. §. *Nec sibi*.

Hinc posterior contraria observantia allegari

nequit contra Constitutiones synodales *ibidem*.

Leges synodales in iis, quæ præter jus sunt, & tangunt interesse Cleri, nihil statuere possunt, nisi universo consentiente Clero, nedum Capitulo pag. 49. §. *Defensor*.

MISSA.

Missarum applicatio nisi expresse a Testatore demandata sit, ex præsumpta Testatoris voluntate determinanda est pag. 65. §. *In secundo*.

Nam præsumitur, applicationem voluisse, qui reliquit emolumentum pro Missis celebrandis *ibidem*, & pag. 170. §. *Primum*.

Maxime si ad præscriptam celebrationem adjecit onus orandi pro Benefactore *ibidem*, & pag. 170. §. *Primum*.

Si usus est verbis: *si dica, e celebri* videtur habuisse duplex objectum celebrationis scilicet, & applicationis pag. 171. §. *Luculentis*.

Idem derivat ex Missis suffragium, sive in una, sive in altera Ecclesia Missæ celebrentur pag. 150. §. *Secundum Dubium*.

Quando Testator non reliquit par emolumentum non præsumitur, quod de applicatione cogitaverit pag. 65. §. *Ponderandum*.

Quoad Missas in præteritum non celebratas, conceditur absolutio, si adsit bona fides, & impotentia pag. 66. §. *Quandoquidem*.

Remota impotentia denegatur absolutio quoad Missas in præteritum non celebratas pag. 152. §. *Quoad*.

Ubi Testator non taxavit numerum Missarum, sed celebrari voluit habita ratione ad fructus legatos, crescentibus fructibus auferi debet numerus Missarum pag. 214. §. *Primum*.

Sed incertum numerum Missarum taxare consuevit Sac. Congregatio habita ratione ad calculum decennale fructuum pag. 214. §. *Sed*.

Si augetur elemosina manualis Missarum non idcirco augetur elemosina perpetua pag. 215. §. *Quandoquidem*.

Ubi unica est Paræcia, licet plures sint Parochi, unica tantum Missa pro Populo applicanda est pag. 261. §. *Mérito*.

Missam pro Populo applicare non tenentur Coadiutores Parochi pag. 162. §. *Ex*.

Parochi per se, & non per alium substitutum Missam pro Populo applicare tenentur pag. 262. §. *Id*.

Si tamen sunt impediti possunt per alium applicare *ibidem*.

Missarum reductio, vide *Reductio*.

Missarum translatio, vide *Translatio*.

OBREPTIO, & SUBREPTIO,

Fallis expositis, & veris reticitis inficiuntur obreptione, & subreptione Rescripta Pontificia pag. 22. §. Religiosi, & pag. 119. §. Cœcilius.

PARÆCIA, PAROCHUS,

Ad dismembrationem Paræciæ faciendam satis est, ut regio dismembranda distet duplici lapide ab Ecclesia pag. 27. §. Tria.

Maximè, si plures decesserunt destituti Sacramentis, & Populus dismembrationem petat, eamque Episcopus probet *ibidem*.

Sed præterea requiritur magnum Parochianorum incomodum, qui ob asperum interpositum iter ad ecclesiam ægre accedant pag. 27. §. His, & pag. 93. §. Præterea.

Ubi huic Parochianorum incomodo consuli potest per deputationem Cappellani Curati, non permittitur dismembratio *ibidem*.

Dismembratio enim est remedium subsidium, cum aliter Parochianorum incomodo consuli nequit *ibidem*, & pag. 31. §. Quamquam.

Si Dismembratio fiat ab Episcopo sine solemnitatibus, & justa deficiente causa irrita est pag. 93. §. Contra.

Deficiente necessitate non potest Episcopus Paræciam dismembrare pag. 29. §. Cæterum.

Neque inconsulto Capitulo *ibid.*, & pag. 93. §. Contra.

Nec inaudito Parocho, *ibidem*.

Non tenet Consensus Parochi in dismembrationem, si extortus sit per vim, & metum pag. 29. §. Denum.

Stipendium Cappellani Curati solvendum est a Parocho pag. 32. §. Alterutrum.

Obligatio reparandæ Ecclesiæ parochialis cohibetur intra veram necessitatem pag. 22. §. Religiosi.

Deficientibus ordinariis mediis a Tridentino præscriptis S. Congregatio statuit media extraordinaria pro locorum, & temporum circumstantiis pag. 23. §. Archipresbiter.

Aliquando ad contributum compulsi Conventus Religiosorum existentium sub reparanda Ecclesia parochiali *ibidem*.

Pauperibus Ecclesiis parochialibus providetur per unionem beneficiorum simplicium *ibidem*.

Nova Paræcia si erigatur ob auctum Parochianorum numerum ex redditibus Matricis providenda est pag. 15. §. Ut congrua.

Dummodo Matrix redditibus abundet, cum si careat ad congruam novi Parochi non tenetur pag. 16. §. Nihilominus.

Paræciarum unio reprobat Tridentinum pag. 197. §. Verum.

Hinc rejicitur licet tendat in bonum publicum *ibidem*.

Aliquando tamen concessa fuit ad sublevandam Collegii indigentiam p. 196. §. Proponitur Ex fundatione congrua Parochi minor esse potest scutis centum pag. 15. §. Capitulum, Congrua tanta esse debet, quanta sufficiat pro Ecclesiæ, & Rectoris necessitate *ibidem*.

Si prædecessores Parochi numquam supplementum congruæ postularunt, tum successor augmentum Congruæ petere non potest, nisi ostendat diminutos fuisse redditus pro congrua assignatos *ibidem*.

Parochus ex Tridentino compellitur in Paræcia residere pag. 96. §. Verum.

Parochus non potest privari fructibus suæ Paræciæ, nisi causa cogita pag. 187. §. Ad Patrimonium.

Rejectus in concursu potest appellare a mala relatione Examinatorum pag. 121. §. Pollicionus.

PATRONUS.

Patrono pauperi debentur alimenta ex æquitate canonica ex Ecclesiæ redditibus pag. 35. §. Cum, & pag. 161. §. Ex Concilio, & pag. 234. §. Secundum.

Etiã beneficio pleno pag. 235. §. Grave.

Eique succuritur quandoque etiam per suspensionem Missarum pag. 35. §. Cum.

Vel per suspensionem nominationis, ut impletis oneribus superextantes redditus percipiat *ibidem*.

Sed probanda est Patroni indigentia *ibidem*.

Quæstio est inter Canonistas, num paupertas Patroni esse debeat absoluta, seu respectiva pag. 161. §. Ex concilio.

S. Congregatio censuit requiri paupertatem absolutam quoties agitur de suspensione Missarum, respectivam autem quoties agitur de suspensione nominationis *ibidem*.

Patroni non possunt sese ingerere in perceptione fructuum beneficiorum pag. 100. §. Quid.

Nec impedire, quominus Beneficiatus fructus exigat pag. 101. §. Mens.

Potest tamen Beneficiatus cedere administrationem Patrono pag. 102. §. A labæ.

Patronus tenetur ad Ecclesiæ, seu Cappellæ reedificationem, & reparationem, si defint redditus pro Fabrica destinati pag. 104. §. Paucis.

Nam Patronus habetur ad instar Patris naturalis, qui tenetur filiam de necessario providere pag. 104. §. Jam.

Si recusat reparationem, aut reedificationem potest Ordinarius Cappellas, vel altaria destrue-

struere, aut aliis concedere pag. 205. §. *Hinc.*

REDUCTIO

PORTIO CANONICA.

Portionem Canonicam singulæ Diœcesis Ecclesiæ præstare debent Episcopo in signum subjectionis, & in mercedem sollicitudinis pag. 17. §. *Portio.*

Quantitas hujus portionis non est a jure determinata, sed pro diversa locorum consuetudine præstatur *ibidem.*

PRÆCEDENTIA.

In controversiis Præcedentiarum in choro, vel Ss. Functionibus præcipue attendenda est consuetudo pag. 131. §. *Primum.*

Præcedentia post Canonicos datur Beneficiatis supra Parochos, qui non sunt de gremio Capituli pag. 131. §. *Contra.*

Monstruosum est idem corpus scindere, & aliis extra corpus præcedentiam dare *ibidem.*

PRÆCEPTUM PASCHALE

In Ecclesia Cathedrali non impletur præceptum Paschale a Subditis aliarum Paræciarum, nisi Cathedralis habeat privilegium Sedis Apostolicæ, ut in eadem impleri possit pag. 211. §. *Parochis.*

An hoc privilegium Cathedrali quæratur ex immemorabili consuetudine vide remissivæ pag. 211. §. *Quod & seq.*

Tridentinum præscribit, quod a solo Parocho licite Sacramenta suscipiuntur p. 212. §. *Nihilominus.*

Teste Pignatellio Consult. 89. S. Me. Innocentius XI. oretenus definivit, præceptum Paschale non impleri per communionem factam in *Basilica Lateranensi*, & *Vaticana* pag. 212. §. *Cæterum.*

REGULARES

Privilegium a Gregorio XIII. Regularibus concessum, ut possent contractus facere sine venia Apostolica, aut Episcopi, revocatum fuit ex Decreto Urbani VIII. p. 180. §. *Ex Concilii.*

Superiores regulares habent solam directionem spiritualem in Monasteriis Monialium pag. 180. §. *Episcopus.*

Adeoque non possunt nec cumulative quidem cum Episcopo intervenire in Contractibus Monialium *ibidem.*

Nisi ex privilegio habeant ordinariam jurisdictionem in earum Monasteriis *ibidem.*

Reductiones Missarum reservatæ sunt Sedis Apostolicæ pag. 209. §. *In secundo.*

Concedi non solet reductio reductionis p. 168. §. *Diversum.*

Cætera prius reducuntur Onera, quam Missæ pag. 7. §. *Si EE. PP., & pag. 157. §. Primum.*

Præcipue si Testator primum de Missis meminit, quam de aliis oneribus, unde arguatur illas prædilexisse *ibidem.*

Reductio onerum concedenda non est, si onera quis acceptavit, & diuturno tempore præstitit pag. 6. §. *Sane.*

Sed si equa ratio inter onera, & emolumentum non intercedit reductio conceditur etiam post acceptationem, & diuturnam observantiam *ibidem.*

Reducitur applicatio Missæ conventualis ad dies festos, si aliis modis a Tridentino præscriptis tenuitati Præbendarum consulî nequeat pag. 136. §. *Verum.*

Tenuitati Præbendarum deficientibus aliis mediis a Tridentino præscriptis consuluit S. Congregatio per reductionem Missarum pag. 248. §. *Sed.*

SIMONIA

Facere pactionem de Missa celebranda sapit Simoniam pag. 231. §. *Hoc.*

Tridentinum reprobatur conventiones, quæ respiciunt elemosinam Missæ celebrandæ *ibidem.*

Ex Decr. Urbani VIII. vetitum est, Missas manuales, parte elemosinæ sibi retenta, aliis minori stipendio celebrandas committere *ibidem.*

Aliter obtinet in fuissis perpetuis, in quibus obligati ad celebrationem consuetam tantum elemosinam subministrare tenentur, si per alios eas celebrare faciant, & absque simonia lucrari possunt pinguius stipendium in fundatione constitutum pag. 232. §. *Duo.*

Non potest tamen Patronus, qui exequutor est voluntatis Missas aliis celebrandas committere, & retinere sibi portionem stipendii in fundatione relicti pag. 232. §. *Verum.*

Ex condonatione celebrantis potest committens partem stipendii retinere *ibidem.*

Dummodo tamen non interveniat aliqua etiam tacita conventio de relaxanda dicta portione, ut continuetur subministratio Missarum, quæ alias non esset continuanda pag. 233. §. *Neque.*

SODALITIA

Sodalitia sunt maxime commendanda, quorum institutum est curare funus Indigentium, & Insepulcorum pag. 108. §. *Sane*.

SOLUTIO

Solutione ejus quod debetur ipso jure perimitur obligatio pag. 70. §. *Contendunt*.

Creditor tamen cogi non potest in aliam formam nummos accipere, si ex ea re damnum aliquod passurus sit pag. 70. §. *Quin*.

SUBSIDIA DOTALIA

Semper reservata censentur pro Puellis pag. 236. §. *Conjuncta*.

Si ex fundatione jus consequendi Subsidiū dotalis derivetur, idem jus, manet etiam post initum matrimonium pag. 238. §. *Hec*.

Maxime si ante contractum Matrimonium postulatum sit subsidium *Ibidem*.

Vide *Applicatio*.

SUBDITUS

Ratione originis is est, qui naturaliter ortus est, non ex accidenti in ea Diocesi, in qua ordines suscipit pag. 200. §. *Proposita*.

SUSPENSIO

A Divinis, & ab Officio, quando sancita est per modum censuræ infligi non potest ab Episcopo, nisi prævia monitione pag. 82. §. *Primum*, & pag. 83. §. *Quoad*.

Ubi vero inflicta est per viam penæ, tunc non requiritur monitio, sed satis est, quod Decretum suspensionis fuerit suspensio intimatum *Ibidem*.

Suspensio infligi potest ab Episcopo ex quacumque, causa etiam ob occultum crimen, & ex *informata conscientia ibidem*.

Clericus publice concubinarius est ipso jure suspensus pag. 84. §. *Diffamatum*.

Suspensionem Parocho inflictam ob pravas consuetudines Mulierum probavit S. Congregatio *ibidem*.

Suspensus ob publicam diffamationem rela-

bilitationem obtinere non potest, nisi peracta pænitentia, saltem *per triennium* pag. 84. §. *Pergit*.

In suspensionem incidit, qui sine Dimissorialibus proprii Episcopi ab alio Ordines suscipit pag. 200. §. *Proposita*.

TRANSLATIO

Translatio Missarum, quas Testator celebrandas reliquit in certa Ecclesia, tum solum conceditur, cum in illa incomoda foret celebratio, vel si eadem ruinosa sit, ut reparari debeat pag. 150. §. *Secundum Dubium*.

Repugnat translatio translationis pag. 223. §. *Oportet*.

VOCATIO

Ubi vocatio passiva ex fundatione indirecta est requiritur presentatio Patroni pag. 119. §. *In secundo*.

VOLUNTAS

Voluntates hominum modis omnibus impleri debent pag. 140. §. *Verum*.

Et immutari nequeunt, nisi intercedente venia Apostolica pag. 56. §. *Utrum*.

In interpretandis voluntatibus verba otiosa remanere non debent pag. 171. §. *Luculentioribus*.

Si voluntas Testatoris impleri amplius non possit, tum sane pro circumstantiis commutanda est, ne omnino inadimpleta jaceat pag. 139. §. *Legatum*.

Posita justa causa publicæ utilitatis, & necessitatis voluntas commutari solet pag. 158 §. *Hec*, & pag. 223. §. *Oportet*.

Voluntas solemnibus testamenti tabulis tradita, non nisi per expressum abrogationis actum revocata censetur pag. 150. §. *Primum Dubium*.

UNIO

In unionibus Paræciarum perficiendis requiritur pro forma consensus Capituli, & Rectorum pag. 196. §. *Proponitur*.

Vide *Beneficium, Paræcia*.

THE FEDERAL GOVERNMENT

SECTION 1

Section 1 of the Constitution of the United States states that all legislative powers herein granted shall be vested in a Congress of the United States, which shall consist of a Senate and House of Representatives.

SECTION 2

Section 2 of the Constitution of the United States states that the House of Representatives shall be composed of Members chosen every second Year by the People of the several States, and the Electors in each State shall have the Qualifications requisite for Electors of the most numerous Branch of the State Legislature.

SECTION 3

Section 3 of the Constitution of the United States states that Representatives and Delegates in both Houses shall be chosen by the People of the several States, and shall, when assembled, constitute a Congress, which shall have the same Powers and Authority as the Congress provided for in the original Constitution.

SECTION 4

Section 4 of the Constitution of the United States states that the Congress shall assemble at least once in every Year, and such Meeting shall be held in the City of Washington, District of Columbia, and the Congress shall have the Power to adjourn to any other City within the United States, and to do so on any Day of the Year except on the last day of September, October, November, and December.

SECTION 5

Section 5 of the Constitution of the United States states that the Senate shall have the sole Power to try all Impeachments, when the President is tried, and the Judgment shall not extend further than to removal from Office, and disqualification to hold any Office of Honor, Trust, or Profit under the United States; but the Party impeached shall remain subject to the Jurisdiction of the Law.

SECTION 6

Section 6 of the Constitution of the United States states that the Senators and Representatives shall receive Compensation for their Services, which shall be ascertained in each Case by a Vote of a Majority of both Houses, and such Compensation shall not be increased or diminished during the Term for which they were elected.

SECTION 7

Section 7 of the Constitution of the United States states that all bills for raising Revenue shall originate in the House of Representatives; but the Senate may propose or concur with Amendments as to the Form of such Bills.

SECTION 8

Section 8 of the Constitution of the United States states that the Congress shall have the Power to lay and collect Taxes, Duties, Imposts, and Excises, to regulate Commerce with foreign Nations, among the several States, and with the Indian Tribes; to borrow Money on the Credit of the United States; to fix the Standard of Weights and Measures; to coin Money, to regulate the Value thereof, and to issue Paper Money on the Credit of the United States; to regulate the Bankruptcy and Insolvency Laws; to regulate the Commerce and Fisheries with foreign Nations, and the Commerce and Fisheries among the several States, and with the Indian Tribes; to regulate the Commerce and Fisheries with foreign Nations, and the Commerce and Fisheries among the several States, and with the Indian Tribes.

SECTION 9

Section 9 of the Constitution of the United States states that the Congress shall not grant Titles of Nobility, nor shall they grant any Title of Nobility to any Person who has accepted of the same.

SECTION 10

Section 10 of the Constitution of the United States states that no State shall enter into any Treaty, Alliance, or Confederation with any other State, or with any foreign Nation, or engage in any War, unless authorized by the Congress, except in the Case of an Imminent Danger of Invasion, or of an Imminent Danger of Public Danger.

BX Catholic Church. Congregatio
1935 Concilii
A36 Thesaurus resolutionum
t.68-69 Sacrae Congregationis Concilii

PLEASE DO NOT REMOVE
CARDS OR SLIPS FROM THIS POCKET

UNIVERSITY OF TORONTO LIBRARY

UTL AT DOWNSVIEW

D RANGE BAY SHLF POS ITEM C
39 14 13 18 06 003 2